

Bundel – Gemeenteraad van 11 december 2024

- 1 Opening en mededelingen
- 2 Koninklijk Besluit Herbenoeming Burgemeester
- 3 Vragenhalfuur
 - Vraag 1 D66 inzake De Naald*
 - Vraag 2 PvdA inzake arbeidsmigranten*
 - Vraag 3 WV inzake participatietraject De Naald*
 - Vraag 1 D66 inzake De Naald
 - Vraag 2 PvdA inzake arbeidsmigranten
 - Vraag 3 WV inzake participatietraject De Naald
- 4 Vaststelling van de agenda
- 4.1 Verzoek van de fractie FvD Westland om van agendapunt 10 (voetgangersbeleid) een bespreekstuk te maken in verband met het indienen van een amendement
 - Amendement FvD inzake voetgangersbeleid Westland (G24-002071)
- 4.2 Verzoek van de fracties PvdA-D66-GL om de motie inzake debat over de te sluiten raamovereenkomst-prestatieafspraken met de woningcorporaties en huurdersverenigingen aan de agenda toe te voegen en direct te behandelen
- 4.3 Verzoek van de fractie WV om de motie inzake verzoek raad aan provincie inzake meer maatwerk bij ruimtelijke plannen aan de agenda toe te voegen en direct te behandelen
- 4.4 Verzoek van de fracties D66-Groenlinks-PvdA-CDA-FVV om de motie inzake paal en perk aan de agenda toe te voegen en direct te behandelen
- 4.5 Verzoek van de fractie CDA Westland om van agendapunt 22 (Afvalstoffenheffing) een hamerstuk te maken
- 4.6 Verzoek van de fracties VVD-CDA Westland om de motie inzake plan van aanpak huisartsentekort aan de agenda toe te voegen om eerst te behandelen in de raadscommissie MO van 13 januari 2025
- 5 Spreekrecht van burgers
 - Inspreektekst F. Faber (G24-002113)
 - Inspreektekst W. Brons (G24-002114)
- 6 Voorstel tot vaststelling van het woordelijk verslag van de openbare raadsvergadering van de openbare vergadering van 13 november 2024
- 7 Lijsten in- en uitgaande stukken
- 7.1 Vaststelling van de Lijst met Ingekomen Stukken (LIS)
 - Lijst ingekomen stukken 11-12-24 (G24-001879)
- 7.2 Kennisneming van de Lijst met Artikel 42-vragen en antwoorden
 - Totaaloverzicht Art. 42-vragen 11-12-24 (G24-001878)
- 8 Hamerstukken ter vaststelling
- 8 Voorstel tot vaststelling van de re-integratieverordening participatiewet gemeente Westland 2024
 - Dossier 519 voorblad
 - Raadsvoorstel (24-0143763)
 - Raadsbesluit (24-0143734)
 - Re-integratieverordening Participatiewet Westland 2024 (24-0155414)
 - Was-wordtabel Re-integratieverordening Participatiewet Westland 2024
 - Reactie college op advies ASDW (24-0058238)
 - Advies ASDW t.b.v. Re-integratieverordening Participatiewet 2023 d.d. 7 juni 2023
 - Definitief advies ASDW t.b.v. Re-integratieverordening Participatiewet 2023 d.d. 7 juli 2023
 - Opmerkingen Re-integratie verordening ASDW DEF
 - 8) Getekend besluit 24-0143734
- 9 Voorstel tot onttrekking van de kosten aan de bestemmingsreserve voor de uitvoering van het plan van aanpak decentralisatie Beschermd Wonen
 - Dossier 395 voorblad
 - Raadsbesluit [24-0128770]
 - Plan van aanpak Beschermd Wonen [23-0259868]
 - Raadsvoorstel [24-0128222]
 - 9) Getekend besluit 24-0128770

- 10 Voorstel tot vaststelling van het voetgangersbeleid Westland en beschikbaarstelling van een krediet voor de uitvoering van het maatregelenpakket
Dossier 207 voorblad
Raadsvoorstel (24-0121364)
Raadsbesluit (24-0121368)
Voetgangersbeleidsplan Westland
Voetgangersbeleid Westland – aangepaste versie
- 11 Voorstel tot vaststelling van de Verordening Onroerendezaakbelastingen Westland 2025
Dossier 468 voorblad
Raadsbesluit [24-0166918]
memo bestuurder aan commissie [24-0182808]
Raadsvoorstel [24-0166892]
Memo wethouder Van der Stee inzake toelichting Verordeningen gemeentelijke belastingen 2025
11) OZB 24-0166918
- 12 Voorstel tot vaststelling van de Verordening Riool- en Waterzorgheffing Westland 2025
Dossier 469 voorblad
Raadsbesluit [24-0166988]
Raadsvoorstel [24-0166986]
Memo wethouder Van der Stee inzake toelichting Verordeningen gemeentelijke belastingen 2025
12) Riool 24-0166988
- 13 Voorstel tot vaststelling van de Verordening Marktgelden Westland 2025
Dossier 467 voorblad
Raadsbesluit [24-0164360]
Raadsvoorstel [24-0164322]
13) Martgelden 24-0164360
- 14 Voorstel tot vaststelling van de Verordening Lijkbezorgingsrechten Westland 2025
Dossier 466 voorblad
Raadsbesluit [24-0166332]
Tarientabel Lijkbezorgingsrechten Westland 2025 [24-0179799]
Raadsvoorstel [24-0165824]
14) Lijkbezorging 24-0166332
- 15 Voorstel tot vaststelling van de Verordening Forensenbelasting Westland 2025
Dossier 463 voorblad
Raadsbesluit [24-0164111]
Raadsvoorstel [24-0159323]
15) Forensenbelasting 24-0164111
- 16 Voorstel tot vaststelling van de Verordening Legesverordening Westland 2025
Dossier 464 voorblad
Raadsbesluit [24-0164520]
Legestarieventabel Westland 2025 [24-0179846]
Raadsvoorstel [24-0164511]
16) Legesverordening 24-0164520
- 17 Voorstel tot vaststelling van de begrotingswijziging 25002, indexering lokale heffingen 2025
Dossier 478 voorblad
Raadsbesluit [24-0195863]
Raadsvoorstel [24-0195790]
17) Begrotingswijziging lokale heffingen 24-0195863
- 18 Voorstel tot vaststelling van de Slotwijziging 2024
Dossier 419 voorblad
Raadsvoorstel (24-0180862)
Raadsbesluit [24-0180873]
20241120 Advies Auditcommissie Slotwijziging 2024
RIB – Advies auditcommissie over de Slotwijziging 2024
RIB – Advies auditcommissie over de Slotwijziging 2024 – aangepaste versie
Boekwerk Slotwijziging [24-0180569]

Boekwerk Slotwijziging [24-0180569] – aangepaste versie
18) Slotwijziging 24-0180873

- 19 Voorstel tot instemming met de bijstellingsrapportage Meerjareninvesteringsplan (MIP) 2024
Dossier 439 voorblad
Raadsbesluit [24-0181856]
Rapportage bijstelling MIP 2024 [24-0191843]
Raadsvoorstel (24-0181853)
19) MIP 24-0181856
- 20 Beraadslaging ter vaststelling
- 20 Voorstel tot beschikbaarstelling van een krediet voor de plaatsing van geluidwerende wanden nabij MLTV'90 te Monster
Dossier 387 voorblad
Raadsvoorstel [24-0170519]
Raadsbesluit [24-0177573]
20) MLTV 24-0177573
- 21 Voorstel tot onttrekking van de kosten aan de bestemmingsreserve voor de uitbreiding en vernieuwing van het Westlands Museum
Dossier 388 voorblad
Raadsvoorstel [24-0078753]
Raadsbesluit [24-0078761]
Bijlage 1 Motie Westlands Kunstmuseum [24-0177519]
Bijlage 2 11.A Amendement GBW-WV-VVD-GL-CDA-D66-LPF inzake uitbreiding en vernieuwing van 'Westlands Museum' AANGENOMEN(G24-000215)
Bijlage 3a Aanbiedingsbrief meerjarenbeleidsplan Westlands Museum [24-0177524]
Bijlage 3b Meerjarenbeleidsplan 2025-2028 Westlands Museum [24-0177528]
Bijlage 4a Subsidieaanvraag uitbreiding en vernieuwing Westlands Museum [24-0107992] (geanonimiseerd)
Bijlage 4b Businesscase Vernieuwing en uitbreiding Westlands Museum [24-0177533]
Bijlage 5 Sfeerimpressie Westlands Museum na uitbreiding en vernieuwing [24-0177535]
Memo wethouder van Staalduinen over uitbreiding en vernieuwing Westlands Museum
- 22 Voorstel tot vaststelling van de Verordening Afvalstoffenheffing Westland 2025
Dossier 462 voorblad
Raadsbesluit [24-0164445]
Raadsvoorstel – Verordening Afvalstoffenheffing 2025 [24-0164439] aangepast na commissie
Memo wethouder Van der Stee inzake toelichting Verordeningen gemeentelijke belastingen 2025
- 23 Behandeling van de op zichzelf staande moties op grond van artikel 38, lid 3 van het Reglement van Orde van de Raad
- 23.1 Motie WV-FvD inzake parkeerprobleem centrum Monster
(reeds behandeld in de raadscommissie Ruimte van 26 november 2024; ter besluitvorming/stemming)
- 24 Sluiting

Rondvraag voor de raadsvergadering van 11 december 2024

betreft: Werkbijeenkomst inzake nieuw theater De Naald

D66 Westland heeft met verbazing kennisgenomen van het bericht op de website van Westland Verstandig, waarin wordt gesteld dat de meerderheid van de gemeenteraad tegen inspraak van inwoners zou zijn bij de plannen voor de nieuwe Naald. In de beleving van D66 Westland is (unaniem) afgestemd om geen brede uitvraag te doen binnen Westland en om juist de relevante partners te betrekken bij dit proces om snel stappen te kunnen zetten in dit proces.

Dit geeft aanleiding tot de volgende vraag:

1. Heeft de wethouder kennisgenomen van het persbericht van Westland Verstandig?
2. Herkent de wethouder zich in de weergave zoals die voorgeschoteld is in het persbericht?
3. Herkent de wethouder zich in de hierboven geschetste situatie?

Benjamin Hofland

Vraag voor het vragenhalfuur van de raadsvergadering van 11 december 2024

Wethouder Valstar heeft op 2 december een telefonisch interview gegeven aan WNL Haagse Lobby Radio 1 over arbeidsmigranten. De wethouder meldde dat het college het eindbeeld heeft waarbij geen arbeidsmigranten meer werken in de Gemeente Westland. Hij vertelde dat zij door robotisering kunnen worden vervangen en dat de tuinbouwsector de tijd moet krijgen om dit te doen.

Vragen:

- Wanneer heeft het college het eindbeeld van een Westland zonder arbeidsmigranten vastgesteld en wat is de streefdatum?
- Wat doet het college om dit eindbeeld te realiseren en robotisering te stimuleren?

Volgens de wethouder werkt een deel van de arbeidsmigranten die gehuisvest zijn in Westland op de Maasvlakte. De gemeenteraad heeft steeds garanties gevraagd dat de hier gevestigde arbeidsmigranten ook werkzaam moeten zijn in Westland

- Hoeveel arbeidsmigranten werken volgens de wethouder op de Maasvlakte en worden de uitzendbureaus hierop aangesproken?

Fractie PvdA Westland

Nico de Gier

Vraag voor het vragenhalfuur van de raadsvergadering van 11 december 2024

Eerder werd door de Raad met uitzondering van drie fracties waaronder Westland Verstandig, een motie aangenomen die als overweging bevatte:

"in het actuele stadium een participatieproces echter niet of nauwelijks van toegevoegde waarde is en zal leiden tot onterechte verwachtingen en / of frustraties in de vervolgfases."

Het College stuurde gisteren het bericht: *"mede op basis van de gesprekken met de raadswerkgroep geven we uitvoering aan de motie door ... doelgroepen (lees inwoners) pas te betrekken nadat het besluitvormingsproces voor het theater is doorlopen"*.

Voor de motie gaf het College aan dat tijdige participatie per se moest plaatsvinden vanwege de geldende regels. Onder druk van de raadsfracties die voor de Nieuwe Naald zijn, wordt dat nu anders.

Vragen:

- Is een dergelijke handelwijze richting onze inwoners correct voor een bestreden en duur plan waar onze inwoners de financiële gevolgen van zullen gaan ervaren?
- Is het volgens de geldende regels (Participatieverordening, Omgevingswet etc.) correct dat eerst besluiten genomen worden en dat pas daarna naar onze inwoners wordt geluisterd die dan met een al genomen besluit worden geconfronteerd?

Namens de fractie van Westland Verstandig,
Peter Duijsens

Forum voor
Democratie

Amendement voorstel tot vaststelling voetgangersbeleid Westland

De raad van de gemeente Westland in vergadering bijeen op 11 december 2024 voor de besluitvorming tot vaststelling voetgangersbeleid Westland;

Is van oordeel dat:

- a) Herstellingen aan trottoirs en wandelpaden urgent zijn;
- b) Het voorstel te veel gebaseerd is op de theorie in plaats van praktische uitvoering;
- c) Het budget voor ontwikkelen en implementeren van een aantal themaroutes in Westland relatief hoog is binnen het maatregelenpakket en dit bedrag beter besteed dient te worden aan een maatregel die urgent is.

Gehoord de beraadslagingen:

- a) Dat het budget ten behoeve van een gedragscampagne voor Westland beter besteedt kan worden aan het verbeteren van voetpaden en wandelpaden;
- b) Jaarlijkse uitvoeringsbudget voor het oppakken van herstelpunten aan trottoirs en wandelpaden voor ca. 900m2 veel te laag is.

En Besluit:

Om het voorgestelde maatregelenpakket:

		Geplande kosten per jaar		
		2026	2027	2028
Pijler 1: Ruim, veilig en toegankelijk	Nr. Maatregel			
	1 Het verkennen van de mogelijkheden voor het oplossen van ontbrekende schakels en dorpskernen met elkaar te verbinden via veilige voetgangersvoorzieningen zoals voetpaden of trottoirs	1 50.000		
	Uitvoeringsbudget voor het oplossen van ontbrekende schakels		1 140.000	1 140.000
	2 Uitvoeren wegininspectie gericht op trottoirs en wandelpaden			
	2 Uitvoeringsbudget voor het oppakken van herstelpunten aan trottoirs en wandelpaden met prioriteit voor de bebouwde kom	1 40.000	1 40.000	1 40.000
	3 Vergroten bekendheid van mogelijkheid om meldingen over de openbare ruimte te doen bij de gemeente	1 -	1 -	1 -
	4 Opstellen handreiking voor het toepassen van geleidemarkering en het hieraan toetsen van de huidige en nieuwe openbare ruimte	1 20.000		
	Uitvoeringsbudget voor herstel en aanleg geleidemarkering in Westland		1 17.500	1 17.500
	5 Onderzoeken huidige bereikbaarheid en toegankelijkheid van OV-haltes in Westland en verbetermogelijkheden	1 10.000		
Pijler 2: Aantrekkelijk en vanzelfsprekend	Uitvoeringsbudget voor verbetering toegankelijkheid en bereikbaarheid OV-haltes		1 15.000	1 15.000
	6 Het ontwikkelen van een gedragscampagne voor Westland met als doel inwoners bewust te maken van de voordelen van lopen en te ver leiden vaker te gaan lopen		1 20.000	1 20.000
	7 Onderzoeken op welke manier we invulling kunnen geven aan het aantrekkelijker inrichten van looproutes in Westland en dit toepassen		1 20.000	
	Uitvoeringsbudget voor het aantrekkelijker inrichten van looproutes			1 75.000
	8 Het per centrumgebied in beeld brengen van de locaties van nabijgelegen OV-haltes, fietsparkeerplekken en parkeerterreinen voor auto's en het onderzoeken van de looproutes tussen deze locaties en		1 10.000	
Pijler 3: Sociaal en actief	Uitvoeringsbudget voor het aanpakken van verbeterpunten in looproutes, haltelocaties of parkeervoorzieningen			1 30.000
	9 Het stimuleren van lopen of fietsen naar school door bewustwording te creëren onder ouders en kinderen van de voordelen van lopen en fietsen		1 5.000	
	10 Het informeren van inwoners over bestaande wandelclubs en de mogelijkheden om een wandelmaatje te vinden			
	11 Het in beeld brengen en delen van leuke ommetjes die in Westland dagelijks gelopen kunnen worden		1 10.000	
	12 Het ontwikkelen en implementeren van een aantal themaroutes in Westland			1 40.000
	13 Het uitvoeren van een enquête onder inwoners van Westland om te meten in hoeverre de doelen uit dit beleidsplan zijn behaald			1 15.000

Te vervangen door:

		Geplande kosten per jaar		
		2026	2027	2028
Pijler 1: Ruim, veilig en toegankelijk	Nr. Maatregel			
	1 Het verkennen van de mogelijkheden voor het oplossen van ontbrekende schakels en dorpskernen met elkaar te verbinden via veilige voetgangersvoorzieningen zoals voetpaden of trottoirs	1 50.000		
	Uitvoeringsbudget voor het oplossen van ontbrekende schakels		1 140.000	1 140.000
	2 Uitvoeren wegininspectie gericht op trottoirs en wandelpaden	1 -	1 -	1 -
	Uitvoeringsbudget voor het oppakken van herstelpunten aan trottoirs en wandelpaden met prioriteit voor de bebouwde kom	1 100.000	1 60.000	1 40.000
	3 Vergroten bekendheid van mogelijkheid om meldingen over de openbare ruimte te doen bij de gemeente	1 -	1 -	1 -
	4 Opstellen handreiking voor het toepassen van geleidemarkering en het hieraan toetsen van de huidige en nieuwe openbare ruimte	1 20.000		
	Uitvoeringsbudget voor herstel en aanleg geleidemarkering in Westland		1 17.500	1 17.500
	5 Onderzoeken huidige bereikbaarheid en toegankelijkheid van OV-haltes in Westland en verbetermogelijkheden	1 10.000		
Pijler 2: Aantrekkelijk en vanzelfsprekend	Uitvoeringsbudget voor verbetering toegankelijkheid en bereikbaarheid OV-haltes		1 15.000	1 15.000
	6 Het ontwikkelen van een gedragscampagne voor Westland met als doel inwoners bewust te maken van de voordelen van lopen en te ver leiden vaker te gaan lopen		1 -	1 -
	7 Onderzoeken op welke manier we invulling kunnen geven aan het aantrekkelijker inrichten van looproutes in Westland en dit toepassen		1 20.000	
	Uitvoeringsbudget voor het aantrekkelijker inrichten van looproutes			1 75.000
	8 Het per centrumgebied in beeld brengen van de locaties van nabijgelegen OV-haltes, fietsparkeerplekken en parkeerterreinen voor auto's en het onderzoeken van de looproutes tussen deze locaties en		1 10.000	
Pijler 3: Sociaal en actief	Uitvoeringsbudget voor het aanpakken van verbeterpunten in looproutes, haltelocaties of parkeervoorzieningen			1 30.000
	9 Het stimuleren van lopen of fietsen naar school door bewustwording te creëren onder ouders en kinderen van de voordelen van lopen en fietsen		1 5.000	
	10 Het informeren van inwoners over bestaande wandelclubs en de mogelijkheden om een wandelmaatje te vinden			
	11 Het in beeld brengen en delen van leuke ommetjes die in Westland dagelijks gelopen kunnen worden		1 10.000	
	12 Het ontwikkelen en implementeren van een aantal themaroutes in Westland			1 -
	13 Het uitvoeren van een enquête onder inwoners van Westland om te meten in hoeverre de doelen uit dit beleidsplan zijn behaald			1 15.000

Gaat over tot de orde van de dag.

Fractie Forum Voor Democratie Westland
Jasper van der Voort

Inspreektekst gemeenteraad vergadering, 11 december 2024.

Geachte voorzitter, wethouders en raadsleden: dank voor de spreektijd in deze gemeenteraad vergadering.

Mijn naam is Frank Faber en ik ben voorzitter van de tennis- en padelvereniging MLTV'90 uit Monster. De club, die al meer dan 60 jaar een heel leuke club is op de huidige locatie aan de Jan Steenstraat in Monster.

Zoals ik u ook eerder informeerde, voor u staat een optimistische voorzitter. Want, er kan vanavond eindelijk een einde komen aan een heel vervelende periode waarin onze vereniging zich al een tijd bevindt. Maar, dat hangt af van uw goedkeuring van de beschikbaarstelling van het krediet voor de plaatsing van geluidswerende wanden bij MLTV'90.

Daarmee wordt de geluidsoverlast die door padel veroorzaakt wordt onder het toegestane wettelijk maximum gebracht. Dan wordt ten eerste de overlast, die sommige burens ervaren weggenomen en ten tweede krijgt de club weer de ruimte om acceptabele speeltijden te bieden aan de leden. Ten slotte kan de club dan weer bouwen aan de toekomst om een gezonde sportvereniging te zijn en blijven.

Op dit moment zijn wij ernstig beperkt in onze speeltijd, we mogen slechts van half vier tot half acht padellen: een uitzichtloze situatie voor een sportclub. Begrijpelijkwijze hebben al behoorlijk wat leden hun lidmaatschap opgezegd vanwege deze beperkte speeltijden. En we hebben de padelleden keihard nodig om als club te kunnen blijven voortbestaan.

Ik ben als voorzitter van MLTV'90 dan ook blij met de komst van de geluidswerende wanden. Wethouder Goudswaard en zijn team van ambtenaren wil ik dan ook hartelijk danken, want ze hebben met deze oplossing prima werk afgeleverd.

Met deze dank en het optimisme sta ik niet alleen, want op de Algemene Ledenvergadering van 26 november is massaal, unaniem, vóór het wandenplan gestemd.

Ook willen wij als club graag de relatie met álle omwonenden goed houden en verbeteren. En daar willen we ons graag voor inspannen. Want sporten is niet alleen gezond, maar MLTV90 heeft ook 'n sociale functie: voor de leden, de vrijwilligers en ook de buurt. Wij hebben altijd open gestaan voor een dialoog

met de buurt maar zullen ons vanaf 2025 nog meer proactief gaan inzetten om een goede buur te zijn.

Ten slotte doe ik nog een beroep op u: wij steunen de motie van WV absoluut niet, tevens de verkeerde berichtgeving hier over in het AD van vandaag waarover is gereclameerd. We zien de wandenoplossing als de redding van onze vereniging en willen hier op focussen en op niets anders, dus vragen we de gemeenteraad de WV motie niet te steunen.

Voorzitter ik ga afronden. Nogmaals dank aan de wethouder en zijn team en ik doe vanaf deze plek wederom, en hopelijk voor de laatste keer, een klemmende oproep aan u allen om de bouw en aanleg van de geluidswerende wand te steunen, zodat MLTV'90 kan voortbestaan en een mooie, sportieve en duurzame toekomst tegemoet gaat op de huidige locatie.

Dank u voor de aandacht.

Spreektekst Wilma Brons-Stapel, 11 december 2024

Geachte voorzitter, leden van de raad,

Ik spreek vandaag namens de omwonenden van de tennisvereniging MLTV in Monster. Onze wijk ervaart al jaren overlast door de activiteiten van deze vereniging, en het huidige voorstel om geluidswanden te plaatsen zal de problemen alleen verergeren.

1. Geluidsproblemen blijven bestaan

De Omgevingsdienst Haaglanden constateerde in 2020 al dat het geluid van padel 5 dB boven de norm uitkomt, vooral in de avond. De voorgestelde wanden van 6,5 tot 7 meter hoog bieden geen garantie dat de overlast stopt. Berekeningen wijzen slechts op mogelijke normnaleving, maar het klappen van ballen en stemgeluid blijven hoorbaar. Waarom nu € 340.000 budget reserveren zonder zekerheid dat dit effectief is?

2. Ruimtelijke inpassing: stedenbouwkundig onverantwoord

Wanden van deze hoogte, op slechts 20-40 meter van woningen, veroorzaken een beklemmend en deprimerend effect. Dit tast de leefbaarheid aan en past niet in een woonwijk. Een stedenbouwkundige bevestigde mij dat er geen concreet plan of vergunningsaanvraag is. Toch lijkt er al een besluit te worden doorgedrukt.

3. Rechtspraak: Padel hoort niet in woonwijken

De rechtbank Gelderland heeft in 2024 bepaald dat padel een lawaaisport is, vergelijkbaar met kleiduivenschietsen, en niet geschikt is voor woonwijken. Ook in Noord-Holland (ECLI:NL:RBNHO:2023:5210) is padeloverlast bevestigd. Andere gemeentes verplaatsen padel naar randen van woonkernen. Waarom wordt dit in Westland genegeerd? Zoals op de lijst ingezonden stukken is te zien hebben we daarom een nieuw handhavingsbesluit ingediend op bovengenoemde gronden. Een ontvangstbevestiging heb ik echter nog niet mogen ontvangen.

4. Beleidslijn 5 dB verruiming: onrechtvaardig

De beleidslijn voor een 5 dB verruiming is geen landelijke norm en ziet louter op tennis, niet op padel. Op padel ligt nu al een geluidsbeperkende maatregel en bij een maatwerkbesluit (welke nog aangevraagd moet worden) zal hier zeker rekening mee worden gehouden. Het geluid zal uitgesplitst moeten worden via een berekening.

5. Onduidelijkheid over subsidies

De wethouder stelt dat er geen gemeentegeld wordt gebruikt, terwijl er sprake is van subsidies en huurverlaging. Bovendien wordt gesuggereerd dat de vereniging bij faillissement geen risico loopt. Betekent dit dat de gemeente opdraait voor de lasten? Dit zijn dan toch gemeenschapsgelden?

6. Participatie ontbreekt

Sinds september 2023 heeft de wethouder geen contact met de wijk. Participatie wordt beperkt tot een eenzijdige informatiebrief aan een selecte groep “aan de bewoner”. Dit is geen participatie, maar een dictaat.

Slot

Wij roepen de raad op het budget voor de wanden niet goed te keuren. Zet in op echte oplossingen, zoals verplaatsing van de vereniging naar een locatie buiten de wijk (vgl. wethouder al in beeld) en voorkom dat er gemeentelijke middelen worden verspild aan een oplossing van wanden die mogelijk niet effectief blijkt te zijn. Onze wijk verdient leefbaarheid en rust, niet jarenlange overlast van een door de wethouder/voorzitter geprezen groeiende en bruisende vereniging. Dit gaat anders weer vele rechtszaken opleveren en het lijkt ons dat zo'n situatie voor niemand een goed vooruitzicht is.

Dank u wel.

LIJST INGEKOMEN STUKKEN

Behandeladvies 1 Voor kennisgeving aannemen
1.1) Schrijven Cd K d. d. 01-11-24 inzake aanbiedingsbrief provinciaal verslag
Geagendeerd door de fractie WV zie 2.2
1.3) Schrijven VNG d.d. 25-10-24 inzake bekendmaking kandidaten VNG (G24-001875)
1.4) Schrijven VNG d.d. 01-11-24 inzake Uitnodiging Najaars ALV 29 november 2024 (G24-001896)
Geagendeerd door de fractie WV zie 2.3
Geagendeerd door de fractie WV zie 2.4
1.7) Schrijven college d. d. 06-11-24 inzake monitoring 2 % operatie
1.8) Schrijven college d. d. 06-11-24 inzake septembercirculaire 2024
1.9) Schrijven college d. d. 12-11-24 inzake Jaarwisselingsaanpak 2024 - 2025
1.10) schrijven inwoner d.d. 13-11-24 inzake geluidswanden padelbanen te Monster (G24-001991)
1.11) Schrijven inwoner d.d. 01-11-24 inzake Bonnenpolder Staelduinen B. V. (G24-001958)
1.12) Schrijven VNG d.d. 06-11-24 inzake ledenbrief samenwerkingsafspraken VTH stelsel (G24-001959)
1.13) Schrijven NVP d.d. 11-11-24 inzake netwerkpleegzorg compleet (G24- 01970)
1.14) Schrijven inwoner d.d. 10-11-24 inzake wand padelbanen Monster (G24-001976)
1.15) Schrijven MRDH d. d. 13-11-24 inzake BO Leefomgeving en BO MIRT 2024 (G24-001995)
1.16) Schrijven VEH d.d. 07-11-24 inzake onderzoek seniorvriendelijkste gemeente (G24-002001)
1.17) Schrijven VNG d. d. 15-11-24 inzake alv 29 nov 2024 en ontbreken andere kandidaten (G24-002012)
1.18) Schrijven Gemeente Tiel d. d. 13-11-24 inzake motie meer taken dan ook meer knaken (G24-002023)
Geagendeerd door de fractie WV zie 2.5
1.20) Schrijven St. Nederlandse haardenbranche d.d. 18-11-24 inzake zienswijze houtstookdossier (G24-002016)
1.21) Schrijven inwoner d.d. 16-11-2024 inzake overlast padel MLTV (G24-002027)
1.22) Schrijven VNG d.d. 20-11-24 inzake ledenbrief voorbereiding Najaars ALV 29 nov 24
Geagendeerd door de fractie WV zie 2.9
Geagendeerd door de fractie WV zie 2.6
1.25) Schrijven college d.d. 21-11-24 inzake onderzoek artikel 213 a voor de 1 e helft van 2025
Geagendeerd door de fractie PvdA zie 2.10
1.27) Schrijven college d.d. 21-11-24 inzake kaderbrief gemeenschappelijke regelingen 2026
1.28) Schrijven de maag lever darmstichting d.d. 21-11-24 inzake toiletbeleid (G24-002037)
Geagendeerd door de fractie PvdA zie 2.11
1.30) Schrijven Nederlandse Vereniging voor Raadsleden d.d. 21-11-24 inzake Herfstbrief 2024 (G24-002046)
1.31) Schrijven VNG d.d. 22-11-24 inzake ledenbrief tweede nazending Najaars ALV 29 nov 24 (G24-002041)
1.32) Schrijven ActiZ d.d. 25-11-24 inzake Handreiking Kansrijk partnerschap (G24-002047)
1.33) Schrijven college d.d. 27-11-24 inzake advies auditcommissie slotwijziging 2024
1.34) Schrijven college d.d. 27-11-24 inzake afdoen motie Goede en Betere Wmo Zorg
Geagendeerd door de fractie WV zie 2.7
1.36) Schrijven college d.d. 27-11-24 inzake reactie VNG op de consultatieronde Cyberbeveiligingswet
Geagendeerd door de fractie WV zie 2.8
1.38) Schrijven VNG d.d. 26-11-24 inzake verlenging afspraken ketenovereenkomst verpakkingen (G24-002058)
1.39) Schrijven inwoner d. d. 27-11-24 inzake verzoek tot geen plaatsting hoge wand MLTV (G24 -002062)
1.40) Schrijven inwoner d.d. 06-12-24 inzake overlast MLTV 90 n.a.v. te nemen besluit over plaatsen geluidswerende wanden (G24-002092)
1.41) Schrijven college d.d. 10-12-24 inzake uitvoering motie tijdspad en vervolgproces nieuw theatergebouw
1.42) Schrijven college d.d. 10-12-24 inzake raamovereenkomst Westland 2025 - 2029
1.42a) Reactie B&W op overwegingen raad

Behandeladvies 2	
Agenderen in de raadscommissie	
2.1) Schrijven rekenkamer d.d. 21-11-24 inzake onderzoeksonderwerpen 2025 (G24-001846)	B&E
2.2) Schrijven inwoner d.d. 24-10-24 inzake verdwijnen ondergrondse containers pmd (G24-001874)	Ruimte
2.3) Schrijven inwoner d.d. 01-11-24 inzake nieuwbouw basisschool de Hoogvlieger G24-001903	Ruimte
2.4) Schrijven college d.d. 06-11-24 inzake splitsen bouwrecht van 9 november 2022	Wonen
2.5) Schrijven Natuurlijk Westland d.d. 12-11-24 inzake beschemde dieren in gedrang (G24-001983)	Ruimte
2.6) Schrijven inwoner d.d. 21-11-24 inzake vuurwerkgebruik (G24-002036)	B&E
2.7) Schrijven college d.d. 27-11-24 inzake afdoening zeven moties	Ruimte
2.8) Schrijven college d.d. 27-11-24 inzake TMPG 2024	Ruimte
2.9) Schrijven college d.d. 20-11-24 inzake Midterm review	B&E
2.10) Schrijven college d.d. 21-11-24 inzake wijziging van de inzameling van grof huishoudelijke afval en PBD	Ruimte
2.11) Schrijven Rekenkamer Westland d.d. 22-11-24 inzake eindrapport Doe mee onderzoek 2024 (G24-001760)	Ruimte
Behandeladvies 3	
Ter afdoening in handen stellen van het college met plaatsing reactie op LijstUitgaande Stukken (LUS) (kan niet geagendeerd worden alleen via de LUS)	
3.1) Schrijven erfgoedvereniging Eemschut d.d. 13-11-24 inzake begraafplaats Dijkweg Naaldwijk (G24-001980)	
3.2) Schrijven inwoner d.d. 03-12-24 inzake handhavingverzoek MLTV 90 Monster (G24-002078)	
Behandeladvies 4	
Ter afdoening in handen stellen van het college ter voorbereiding van een raadsvoorstel	
4.1) Schrijven inwoner d.d. 28-11-24 inzake bezwaarschrift snelheid verhogen onderpad Maasdijk G24-002060	
Behandeladvies 5	
Reeds in handen van het college gesteld	
5.1) Schrijven RvS d.d. 30-10-24 inzake bp Watergat Monster (G24-001891)	
5.2) Schrijven RvS d.d. 01-11-24 inzake bp Watergat Monster (G24-001900)	
5.3) Schrijven RvS d.d. 08-11-24 inzake paraplubestemmingsplan plattelandswoningen Westland (G24-001966)	
5.4) Schrijven RvS d.d. 08-11-24 inzake Zuyt Brugge (crisis- en herstelwet) (G24-001967)	
5.5) Schrijven RvS d.d. 08-11-24 inzake Bestemmingsplan LOS-percelen 2 (G24-001968)	
5.6) Schrijven RvS d.d. 12-11-24 inzake Gemeentekantoor Monster (G24-001977)	
5.7) Schrijven RvS d.d. 12-11-24 inzake bestemmingsplan LOS-percelen 2 (G24-001978)	
5.8) Schrijven RvS d.d. 14-11-24 inzake Verzamelplan Glastuinbouw deel 2 (G24-001994)	
5.9) Schrijven RvS d.d. 15-11-24 inzake Havenbuurt De Lier (G24-002009)	
5.10) Schrijven Rvs d.d. 15-11-24 inzake bp Havenbuurt (G24-002008)	
5.11) Schrijven Rvs d.d. 14-11-24 inzake bp Havenbuurt De Lier (G24-002010)	
5.12) Schrijven RvS d.d. 19-11-24 inzake voorlopige voorziening bp Havenbuurt De Lier (G24-002019)	
5.13) Schrijven RvS d.d. 20-11-24 inzake bp Havenbuurt De Lier (G24-002028) compleet	
5.14) Schrijven RvS d.d. 21-11-24 inzake bp Zuyt Brugge (G24-002040)	

Totaallijst artikel 42-vragen raad 11 december 2024

Nummer	Gesteld door/ op	Onderwerp	Afhandeling
561	WV 26-11-24	Verkeerstelling Edisonstraat 's-Gravenzande (G24-002054)	
560	GBW 22-11-24	Raamovereenkomst Wonen 2025-2029 (G24-002043)	
559	CDA 21-11-24	Centrum Monster (G24-002038)	
558	D66 19-11-24	Voetgangersveiligheid Vlotlaan thv Westcoast Gym (G24-002021)	
557	LPFW 18-11-24	Ongebruikte zoutopslag De Lier en toekomst gemeentewerf (G24-002020)	
556	CU-SGP 18-11-24	Samen in actie voor suïcidepreventie	
555	WV 18-11-2024	Toevoegen Vondellaan 's-Gravenzande aan 30 km-lijst	
554	CDA 15-11-2024	Poller Markenborgh (G24-002014)	
553	WV 12-11-2024	Vervolg vraag Klachten fietsen en brommers 11 november jl. (G24-001981)	
552	WV 11-11-24	Toezicht camera's in Oudejaarsnacht (G24-001973)	Beantw. 27-11-24
551	WV 11-11-24	Klachten fietsen en brommers Marktplaats 's-Gravenzande (G24-001971)	
550	VVD 04-11-24	Buurtpreventie Maasdijk (G24-001902)	
549	D66 31-10-24	Verkeersveiligheid rotonde Middel Broekweg (G24-001893)	
548	WV 28-10-24	Op de hoogte houden raad van participatie inwoners (G24-001880)	Beantw. 13-11-24
547	VVD 24-10-24	Museum Rockart (G24-001872)	Beantw. 20-11-24
546	CDA 23-10-24	Verruiming provinciaal beleid 'straatje erbij' (G24-001868)	
545	WV 17-10-24	Stavaza aantallen arbeidsmigranten in Westland gehuisvest (G24-001845)	
543	D66 09-10-24	Bijenkasten Westland (G24-001819)	Beantw. 13-11-24
542	D66 04-10-24	Zonnepanelen op publieke gebouwen (G24-001800)	Beantw. 06-11-24
541	WV 04-10-24	Snellere opname Oekraïners in BRP (G24-001799)	Beantw. 06-11-24
540	CDA 03-10-24	Eenzame uitvaarten (G24-001796)	Beantw. 27-11-24
539	WV 03-10-24	Aanpak knelpunten in Cruyscrouck te Naaldwijk (G24-001795)	
537	D66 27-09-24	Slagboom Vlughtenburg (G24-001767)	
536	WV 26-09-24	Paal bij De Naald en LKKR (G24-001766)	
535	WV 26-09-24	Voortgang ontwikkelingen Symfonie Honselersdijk (G24-001765)	Beantw. 20-11-24
534	WV 23-09-24	Parkeerplaats voor vrachtwagens Dijckerwaal (G24-001754)	Beantw. 06-11-24
533	WV 19-09-24	Zekerstelling toewijzing sociale huurwoningen (G24-001743)	
531	WV 17-09-24	Ergernissen plaatsing laadpalen parkeerplaatsen (G24-001737)	Beantw. 06-11-24
530	FvD 17-09-24	Uitstroom statushouders Carlton naar Monster en De Lier (G24-001736)	
529	CDA 16-09-24	Stand van zaken realisatie nieuwbouw De Noviteit Monster (G24-001731)	
528	WV 16-09-24	Gevaarlijke fietspaden (G24-001730)	Beantw. 20-11-24
527	WV 16-09-24	Plaatsen extra banken (G24-001729)	Beantw. 13-11-24
525	WV 12-09-24	Verwaarloosd aangeplant rozenvak aan de Emmastraat (G24-001706)	Beantw. 13-11-24
524	WV 06-09-24	Plaatsen van twee palen op Dirk Klinkertstraat Maasdijk (G24-001686)	Beantw. 06-11-24
523	CDA 05-09-24	Invulling huurappartementen Westland (G24-001676)	
520	WV 30-08-24	Invulling project De Gravin in 's-Gravenzande (G24-001665)	
515	WV 23-08-24	Gevaarlijke verkeerssituatie M.A. de Ruijterstraat De Lier (G24-001637)	Beantw. 06-11-24
506	CDA 07-08-24	Beantwoording vraag over woonunits (442) (G24-001534)	
503	VVD 31-07-24	Heenweg (G24-001395)	
500	WV 25-07-24	Ontsluiting basisschool in plan Liermolen (G24-001278)	Beantw. 13-11-24
495	VVD 23-07-24	Aanpak Rivierkreeften en Blauwalg (G24-001121)	Beantw. 06-11-24
493	WV 22-07-24	Aanpassing verkeerslichten bij Molenslag (G24-001090)	Beantw. 06-11-24
491	WV 19-07-24	Klachten over de kwaliteit van wegen in Westland (G24-001044)	Beantw. 06-11-24
490	WV 18-07-24	Poeldijk (G24-000998)	
489	WV 17-07-24	Ten onrechte verlangde koopoptie omgevingsvergunningen (G24-000973)	
472	D66 28-06-24	Gezinnen onder bestaansminimum (G24-000779)	Beantw. 27-11-24
466	WV 17-06-24	Opgave huisvesting statushouders (G24-000704)	Beantw. 06-11-24

Grijs gearceerde vragen zijn beantwoord en zullen op het eerstvolgende overzicht niet meer zichtbaar zijn

Gemeenteraad

Dossiernummer	519
Vertrouwelijk	Nee
Vergaderdatum	11 december 2024
Agendapunt	8
Titel	Voorstel tot vaststelling van de re-integratieverordening participatiewet gemeente Westland 2024

Portefeuillehouder

Bijlagen
Raadsvoorstel (24-0143763)
Raadsbesluit (24-0143734)
Re-integratieverordening Participatiewet Westland 2024 (24-0155414)
Was-wordtabel Re-integratieverordening Participatiewet Westland 2024
Reactie college op advies ASDW (24-0058238)
Advies ASDW t.b.v. Re-integratieverordening Participatiewet 2023 d.d. 7 juni 2023
Definitief advies ASDW t.b.v. Re-integratieverordening Participatiewet 2023 d.d. 7 juli 2023
Opmerkingen Re-integratie verordening ASDW DEF
8) Getekend besluit 24-0143734

Geagendeerd	Vergaderdatum
Commissie MO	25 november 2024
Gemeenteraad	11 december 2024

Stemming

39 stemmen voor

Stem voor	Stem tegen
CDA Westland	
Chafia, Dennis Eeltink, Jaco Jong, Janice de Klinkspoor, Kevin Mark, Cor van der	

Vermeer-de Smit, Jenny	
CU-SGP Westland	
Koen-Snijders, Bea	
D66 Westland	
Daalhof, Ilse Hofland, Benjamin	
FvD Westland	
Voort, Jasper van der	
FVV	
Vliet, Angelique van	
GemeenteBelang Westland	
Berg, André van den Jansen-van Voorthuizen, Karin van Keizer, Remmert Kester, Stefan Lelieveld, René Stelt, Mireille van der Veen, Joep van Voois, Gerben	
GroenLinks Westland	
Plomp, Duncan	
LPF Westland	
Koppen, Dave van Meer, André van der Munck-Schoordijk, Trudy de Voskamp, Peter Witkamp, John	
PvdA Westland	
Gier, Nico de	
Westland Verstandig	
Beukel, Jan-Willem van den Bokestijn, Leo Bogaard, Jan Bongaards, Arie	

Duijsens, Peter Giessen, Renate van der Hogervorst-Stokkers, Melanie Leurink, Astrid Nederpel, Ralph Nooy, Jan de	
Westlandse VVD	
Bakker, Guus Dijk, Bianca van Erven, Suzanne van	

VOORBLAD RAADSVORSTEL

ONDERWERP

Re-integratieverordening Participatiewet gemeente Westland 2024

BESLISPUNTEN

1. De Re-integratieverordening Participatiewet gemeente Westland 2024 vast te stellen

ARGUMENTEN, RISICO'S EN KANTTEKENINGEN

Argumenten:

1. De verordening moet worden aangepast in overeenstemming met de wijziging van de Participatiewet naar aanleiding van de Wet Uitvoeren Breed offensief.
2. Het aanpassen van de verordening zorgt ervoor dat het aanbod duidelijker en toegankelijker wordt voor zowel inwoners als werkgevers wat bijdraagt aan de rechtszekerheid.
3. Het aanpassen van de verordening zorgt ervoor dat inwoners met een afstand tot de arbeidsmarkt sneller geholpen kunnen worden aan een baan.
4. De aanpassing van de verordening zorgt ervoor dat inwoners een steuntje in de rug krijgen bij het vinden van werk wat bijdraagt aan de arbeidsparticipatie.
5. Het aanpassen van de verordening zorgt ervoor dat het voorzieningenpakket wordt uitgebreid en daardoor ontstaan er meer mogelijkheden voor werkgevers en werknemers om een beroep te doen op voorzieningen.

Risico's/kanttekeningen:

1. Door de uitbreiding van het aantal instrumenten kan het aantal aanvragen stijgen.
2. De verordening is niet identiek aan de verordeningen van andere gemeenten maar wel in hoofdlijnen in overeenstemming gebracht.
3. Participatiewet is per 1 juli 2023 gewijzigd, echter nu wordt de verordening aangepast aan de gewijzigde wet.

RAADSVORSTEL

AANLEIDING

De re-integratieverordening dient aangepast te worden naar aanleiding van de wetswijziging Breed Offensief in de Participatiewet. Het 'Breed offensief' is bedoeld om werkgevers en mensen die afhankelijk zijn van het UWV en gemeenten voor hun re-integratie, meer duidelijkheid te bieden over rechten en voorzieningen. Dat betekent tevens dat het Rijk meer harmonisering van beleidskaders- en uitvoering verwacht tussen gemeenten. Voor een deel dwingt het rijk dit af met wetswijzigingen en voorgeschreven voorzieningen, een ander deel laat het rijk aan gemeenten over. Om de doelen vanuit het Breed Offensief te kunnen bereiken is op een aantal punten een wetswijziging nodig. Dit geldt voor:

- het harmoniseren van het aanbod van ondersteuning aan mensen met een arbeidsbeperking;
- het opnemen van een expliciete aanvraagmogelijkheid voor ondersteuning op maat; • vereenvoudiging van de loonkostensubsidie;
- de vrijlating van arbeidsinkomsten bij werken met loonkostensubsidie;
- een uitzondering op de zoektermijn voor jongeren met een beperking en de bevoegdheid voor gemeenten om andere jongeren als dat nodig is tijdens de zoekperiode van 4 weken ondersteuning te bieden.

De Wet Uitvoeren Breed offensief betekent ook een aanpassing van de verordeningsplicht in de Participatiewet. Deze wijziging is op 1 juli 2023 van kracht. Dat betekent dat de gemeente de re-integratieverordening hierop moeten aanpassen. Daarom stellen we enkele technische wijzigingen in de verordening voor:

- artikel 4 bemiddeling naar werk. We willen mensen die een korte afstand hebben tot de arbeidsmarkt snel bemiddelen naar werk met een concreet aanbod. Dit maken we mogelijk middels dit artikel.
- artikel 6 Werkstage. Hiermee kunnen we deelnemers laagdrempelig een stage bieden zodat ze hun kennis en ervaring kunnen uitbreiden zonder dat sprake is van een dienstverband.
- artikel 15 arbeidsontwikkeltraject. Het arbeidsontwikkeltraject is bedoeld voor uitkeringsgerechtigden of jongeren met een grote afstand tot de arbeidsmarkt. Hiermee kunnen we hen ervaring laten opdoen en voorbereiden op een werkplek bij een reguliere werkgever.
- artikel 17 werknemerscheque. Middels deze bepaling kunnen we een deelnemer een kostenvergoeding verstrekken. Het gaat hierbij om aantoonbaar noodzakelijke kosten die een deelnemer maken voor zijn beroep.
- artikel 19 leerwerkcheque. Middels een leerwerkcheque kan een extra incentive ontstaan om de deelnemer (werk)ervaring te laten opdoen met het oog op het verwerven van nieuwe kennis en vaardigheden.
- artikel 21 specifieke aanvraagproces loonkostensubsidie. Voorheen hadden we een afzonderlijke verordening voor loonkostensubsidie. Dit onderwerp is nu opgenomen binnen de nieuwe re-integratieverordening.
- artikel 33 specifieke voorwaarden meeneembare voorzieningen. Uit de participatiewet volgt dat we in onze verordening regels moeten opnemen omtrent het verstrekken van meeneembare voorzieningen. Deze regels hebben we opgenomen in artikel 33.

RAADSVORSTEL

Daarnaast bevat de nieuwe verordening bepalingen die de aanvraag voor loonkostensubsidie op grond van de Participatiewet vereenvoudigt en kunnen werkgevers en werknemers makkelijker gebruik maken van verschillende voorzieningen omdat er zoveel mogelijk transparantie wordt geboden over de inhoud van de voorzieningen en de voorwaarden daarvan.

De verordening is een aantal keren besproken en afgestemd met de Adviesraad Sociaal Domein. Daarnaast is de verordening ook besproken en afgestemd met Patijnenburg.

DOELSTELLING

De re-integratieverordening Participatiewet gemeente Westland 2024 vast te stellen en de verordening in overeenstemming te brengen met de Wet Uitvoeren Breed Offensief.

ARGUMENTATIE

1.1 De verordening moet worden aangepast in overeenstemming met de wijziging van de Participatiewet naar aanleiding van de Wet Uitvoeren Breed offensief.

De Participatiewet is in het kader van de Wet Uitvoeren Breed offensief per 1 juli 2023 gewijzigd en dit betekent dat gemeenten hun re-integratieverordening in lijn met de wijziging moeten doorvoeren.

1.2 Het aanpassen van de verordening zorgt ervoor dat het aanbod duidelijker en toegankelijker wordt voor zowel inwoners als werkgevers wat bijdraagt aan de rechtszekerheid.

De gewijzigde artikelen zijn beter omschreven en bevatten duidelijkere toelichtingen. Dit maakt het aanbod duidelijker en toegankelijker. Hiermee wordt het voor belanghebbenden makkelijker te begrijpen wat het aanbod is van de gemeente.

1.3 Het aanpassen van de verordening zorgt ervoor dat inwoners met een afstand tot de arbeidsmarkt sneller geholpen kunnen worden aan een baan.

Het uitgebreid aanbod aan instrumenten stelt de gemeente in staat om maatwerk te bieden. De nieuwe verordening maakt dit mogelijk. Zo kunnen kandidaten op grond van artikel 4 direct bemiddeld worden naar werk wat ervoor zorgt dat zij actief blijven. Dit kunnen we ook doen door bijvoorbeeld het bieden van een werkstage.

1.4 De aanpassing van de verordening zorgt ervoor dat inwoners een steuntje in de rug krijgen bij het vinden van werk wat bijdraagt aan de arbeidsparticipatie.

De aangepaste verordening bevat instrumenten die erop gericht zijn om kandidaten een steuntje in de rug te geven bij het vinden van werk. Dit wordt onder andere mogelijk gemaakt door de werknemerscheque, de leerwerkcheque en de uitstroompremie. Hiermee willen we de drempel verlagen voor kandidaten om passend werk te vinden en voor werkgevers om iemand in dienst te nemen die in de uitkering zit.

1.5 Het aanpassen van de verordening zorgt ervoor dat het voorzieningenpakket wordt uitgebreid en daardoor ontstaan er meer mogelijkheden voor werkgevers en werknemers om een beroep te doen op voorzieningen.

RAADSVORSTEL

De wijziging van de verordening brengt ook met zich mee dat het pakket aan instrumenten wordt uitgebreid. Dit biedt ons de mogelijkheid om meer instrumenten te kunnen inzetten die passen bij de behoefte van de inwoners. Ook kunnen werkgevers nu een beroep doen op deze voorzieningen. Dit draagt bij aan de ambitie dat zoveel mogelijk mensen betaald werk krijgen en meedoen in de samenleving en de arbeidsmarkt.

RISICO'S EN KANTTEKENINGEN

Risico's

1. Door de uitbreiding van het aantal instrumenten kan het aantal aanvragen stijgen.

De wijziging van de verordening heeft tot gevolg dat het gemeentelijk voorzieningenpakket wordt uitgebreid. Daarnaast wordt het voor inwoners en werkgevers overzichtelijker gemaakt welke voorzieningen de gemeente kan bieden. Hierdoor wordt het duidelijker en helderder waar men een beroep op kan doen. Dit kan als risico meebrengen dat het beroep op de voorzieningen gaat stijgen. Dit risico wordt aanvaardbaar geacht daar dit past binnen de doelstelling van het Breed offensief en de verordening effectiever wordt geacht dan het huidig stelsel. De verwachting is dat dit binnen het beschikbaar budget opgevangen kan worden.

2. De verordening is niet identiek aan de verordeningen van andere gemeenten maar wel in hoofdlijnen in overeenstemming gebracht.

Omdat de verordening niet identiek is aan die van andere gemeenten, bestaat het risico dat burgers in verschillende gemeenten niet dezelfde dienstverlening krijgen. Dit risico hebben we beperkt door de verordening zoveel mogelijk af te stemmen met regiogemeenten.

3. Participatiewet is per 1 juli 2023 gewijzigd, echter nu wordt de verordening aangepast aan de gewijzigde wet.

Daar de Participatiewet per 1 juli 2023 gewijzigd is en de verordening ook op dat moment gewijzigd had moeten zijn, levert de vertraging van de wijziging van de verordening ook vertraging op in de wijziging van de dienstverlening.

FINANCIËN

Het Rijk stelt voor de uitvoering van de re-integratietaken BUIG-budgetten beschikbaar (rijksbudget ter compensatie van uitkeringslasten). Het Rijk heeft geen extra middelen vrij gemaakt met de komst van de Wet Uitvoeren Breed offensief. We verwachten dat de wijziging van de gemeentelijke verordening geen extra middelen gaat kosten omdat binnen het budget middelen gereserveerd gaan worden voor de verschillende voorzieningen.

COMMUNICATIEPARAGRAAF

Na besluitvorming in de gemeenteraad zal de verordening via de formele kanalen bekend worden gemaakt. Daarnaast zullen er nadere regels opgesteld worden die voortvloeien uit de verordening.

EXTERN OVERLEG

RAADSVORSTEL

De nieuwe verordening is meerdere keren aan de Adviesraad Sociaal Domein voorgelegd en zij hebben hier meerdere keren advies op uitgebracht. We hebben kunnen vaststellen dat de eindversie in lijn is met de wijziging van de Participatiewet en recht doet aan de Wet Uitvoeren Breed offensief. Daarnaast is de verordening in hoofdlijnen in overeenstemming gebracht met de verordeningen van randgemeenten.

VERVOLGTRAJECT

Na besluitvorming in de gemeenteraad zal de verordening via de formele kanalen bekend worden gemaakt. Daarnaast zullen er nadere regels opgesteld worden die voortvloeien uit de verordening.

Burgemeester en wethouders van Westland,
de secretaris, de burgemeester,

M.L.M. Weerts

B.R. Arends

RAADSBSLUIT

De raad van de gemeente Westland;

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders van 16 april en 3 september 2024, nummer 24-0143763, met de volgende bijlage(n):

- Re-integratieverordening Participatiewet 2024
- Was-wordt tabel Re-integratieverordening

gehoord het advies van de commissie Maatschappelijke omgeving van 25 november 2024 en gehoord de beraadslagingen van onderhavige vergadering;

besluit:

De Re-integratieverordening Participatieweg gemeente Westland 2024 vast te stellen.

Aldus besloten door de raad in zijn openbare vergadering van 11 december 2024,

de griffier,

de voorzitter,

P. van Oosten

B.R. Arends

Hoofdstuk 1. Algemene bepalingen

Artikel 1. Begrippen

Alle begrippen die in deze verordening staan en die geen nadere beschrijving hebben, betekenen hetzelfde als in de Participatiewet en/of de Algemene wet bestuursrecht.

In deze verordening wordt verstaan onder:

- a. doelgroep: personen als bedoeld in artikel 7, eerste lid, onder a, van de wet;
- b. korte afstand tot de arbeidsmarkt: deelname aan de arbeidsmarkt is redelijkerwijs mogelijk binnen één jaar;
- c. grote afstand tot de arbeidsmarkt: deelname aan de arbeidsmarkt is redelijkerwijs niet mogelijk binnen één jaar;
- d. interne werkbegeleiding: door een collega bij de werkgever geboden dagelijkse werkbegeleiding op de werkvloer omdat de werknemer anders niet in staat is zijn werkzaamheden uit te voeren, en waarbij sprake is van meer dan de gebruikelijke begeleiding van een werknemer op een werkplek;
- e. jobcoaching: door een erkende deskundige geboden methodische ondersteuning aan personen met een arbeidsbeperking en aan werkgevers, gericht op het vinden en behouden van werk;
- f. jongere: personen jonger dan 27 jaar;
- g. overige voorzieningen: voorzieningen als bedoeld in artikel 8a, tweede lid, onder f, van de wet;
- h. persoonlijke ondersteuning bij werk: ondersteuning als bedoeld in artikel 10, eerste en derde lid van de wet en begeleiding op de werkplek als bedoeld in artikel 10da van de wet;
- i. praktijkroute: het proces om de persoon, behorend tot de doelgroep, toegang tot het doelgroepenregister te laten verkrijgen op basis van loonwaardevaststelling op de werkplek;
- j. uitkeringsgerechtigden: personen met een uitkering ingevolge de wet, de IOAW, de IOAZ, danwel die een aanvraag daarvoor hebben ingediend;
- k. voorziening: door het college noodzakelijk geachte voorziening, gericht op arbeidsinschakeling waaronder mede wordt begrepen persoonlijke ondersteuning bij het verrichten van opgedragen taken;
- l. werkgever: degene die op basis van een arbeidsovereenkomst de bevoegdheid heeft om de arbeid van een werknemer gedurende een overeengekomen periode aan te wenden in zijn organisatie;
- m. werknemer: persoon die op basis van een arbeidsovereenkomst arbeid verricht bij de werkgever, daaronder begrepen een persoon als bedoeld in artikel 10d eerste of tweede lid van de wet met wie de werkgever een dienstbetrekking is aangegaan, dan wel dit van plan is;
- n. wet: Participatiewet.

Hoofdstuk 2. Doelstelling en verantwoording

Artikel 2. Doelstelling en verantwoording

1. Het college kan de voorziening, bedoeld in artikelen 4, 5 en 7 aanbieden aan personen die behoren tot de doelgroep met een korte afstand tot de arbeidsmarkt.
2. Het college kan de voorzieningen, bedoeld in de artikelen 6, 8 en 10 aanbieden aan personen die behoren tot de doelgroep met een grote afstand tot de arbeidsmarkt.
3. Voor de overige voorzieningen, volgt uit de doelgroepomschrijving aan wie het college deze voorzieningen kan aanbieden.
4. Het college houdt bij het aanbieden van de in deze verordening opgenomen voorzieningen rekening met de omstandigheden en functionele beperkingen binnen de verschillende leefgebieden van een persoon. De omstandigheden hebben in ieder geval betrekking op zorgtaken van die persoon en de mogelijkheid dat hij behoort tot de doelgroep loonkostensubsidie of gebruik maakt van de voorziening beschut werk. Onder zorgtaken wordt in ieder geval verstaan:
 - a. de opvang van ten laste komende kinderen tot vijf jaar; en
 - b. de noodzakelijkheid van het verrichten van mantelzorg.

5. Het college zendt om de twee jaar aan de gemeenteraad een verslag over de doeltreffendheid en de effecten van deze verordening in de praktijk.
6. Het college verzamelt voor het verslag als bedoeld in lid 5 systematisch informatie over in elk geval:
 - a. Aantallen uitstroom naar werk en studie;
 - b. Aantallen beschut werken;
 - c. Aantallen loonkostensubsidie.

Hoofdstuk 3. Voorzieningen

Artikel 3. Algemene bepalingen over voorzieningen

1. Indien het college een voorziening aanbiedt, stelt het met de belanghebbende een plan van aanpak op.
2. Het plan van aanpak bevat in ieder geval:
 - a. Een beschrijving van het te behalen resultaten;
 - b. Het tijdspad waarin dit bereikt moet zijn en
 - c. De verplichtingen die de belanghebbende heeft ten aanzien van arbeidsinschakeling en de gevolgen bij het niet nakomen van deze verplichtingen.
3. Het plan van aanpak wordt ondertekend door belanghebbende.
4. De verplichting als bedoeld in het eerste lid is niet van toepassing indien slechts een medisch onderzoek naar de mogelijkheden tot arbeidsinschakeling wordt aangeboden.
5. Het college kan een voorziening weigeren als:
 - a. de persoon ten behoeve van wie de voorziening zou worden verstrekt niet behoort tot de doelgroep;
 - b. de persoon onvoldoende medewerking verleent aan het onderzoek dat nodig is voor het beoordelen van het recht op de voorziening;
 - c. de persoon een beroep kan doen op een voorziening op basis van een andere wettelijke regeling, waardoor er sprake is van een voorliggende voorziening;
 - d. de voorziening naar het oordeel van het college onvoldoende bijdraagt aan de arbeidsinschakeling; of
 - e. er niet wordt voldaan aan de voorwaarden die in deze verordening worden gesteld om in aanmerking te komen voor die voorziening.
6. Het college kan een voorziening beëindigen als:
 - a. de persoon die aan de voorziening deelneemt zijn verplichtingen als bedoeld in de artikelen 9 en 17 van de wet, de artikelen 13 en 37 van de Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers of de artikelen 13 en 37 van de Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen niet nakomt;
 - b. de persoon die aan de voorziening deelneemt niet meer behoort tot de doelgroep;
 - c. de persoon die aan de voorziening deelneemt algemeen geaccepteerde arbeid aanvaardt waarbij geen gebruik wordt gemaakt van een in deze verordening genoemde voorziening, tenzij het betreft een persoon als bedoeld in artikel 7, eerste lid, onderdeel a, onder 2°, van de wet;
 - d. de voorziening naar het oordeel van het college niet langer voldoende bijdraagt aan een snelle arbeidsinschakeling;
 - e. de voorziening naar het oordeel van het college niet meer geschikt is voor de persoon die gebruik maakt van de voorziening;
 - f. de persoon die aan de voorziening deelneemt niet naar behoren gebruik maakt van de aangeboden voorziening; of
 - g. de persoon die aan de voorziening deelneemt niet meer voldoet aan de voorwaarden die in deze verordening worden gesteld om in aanmerking te komen voor die voorziening.
7. Het college biedt de goedkoopst adequate voorziening aan, houdt bij het voorzieningenaanbod rekening met andere voorzieningen die in het kader van het sociaal domein beschikbaar zijn en stemt het aanbod, als dat nodig is, intern af zodat het optimaal bijdraagt aan een integrale ondersteuning van de persoon. Het college houdt bij de afstemming ook rekening met voorzieningen op grond van andere wettelijke regelingen en

stemt dit af in het plan van aanpak, bedoeld in artikel 44a van de wet.

8. Het college kan de kosten uit of in verband met de toekenning van een voorziening van de belanghebbende terugvorderen, indien de kosten ten onrechte zijn gemaakt.
9. Het college kan, in aanvulling op de verplichtingen die voortvloeien uit de wet en deze verordening, aan de toekenning van een voorziening nadere verplichtingen verbinden.
10. Het college kan besluiten dat en op welke wijze en onder welke voorwaarden de niet-uitkeringsgerechtigde of de Anw (Algemene nabestaandenwet)-gerechtigde aan wie een voorziening wordt aangeboden, een eigen bijdrage verschuldigd is. Dit wordt uitgewerkt in nadere regels.
11. De niet-uitkeringsgerechtigde of de Anw-gerechtigde kan geen aanspraak maken op voorzieningen genoemd in artikelen 9, 16, 17, 19, 20, 31 en 32.

Artikel 4. Bemiddeling naar werk

Het college kan een persoon met een korte afstand tot de arbeidsmarkt bemiddelen op een concreet baanaanbod.

Artikel 5. Sollicitatietraining

Het college kan een training aanbieden die de sollicitatievaardigheden bevordert en de re-integratie op de arbeidsmarkt ondersteunt.

Artikel 6. Werkstage

1. Het college kan een persoon een werkstage gericht op arbeidsinschakeling aanbieden als deze:
 - a. behoort tot de doelgroep; en
 - b. nog niet actief is geweest op de arbeidsmarkt of een grote afstand tot de arbeidsmarkt heeft.
2. Het doel van een werkstage is het opdoen van werkervaring of het leren functioneren in een arbeidsrelatie, gedurende maximaal drie maanden.
3. Het college plaatst de persoon uitsluitend als hierdoor de concurrentieverhoudingen niet onverantwoord worden beïnvloed en er geen verdringing op de arbeidsmarkt plaatsvindt.
4. In een schriftelijke overeenkomst wordt in ieder geval vastgelegd:
 - a. het doel van de werkstage; en
 - b. de wijze waarop de begeleiding plaatsvindt.

Artikel 7. Detacheringsbaan

1. Het college kan door detachering zorgen voor toeleiding van een persoon die behoort tot de doelgroep naar een dienstverband met een werkgever, gericht op arbeidsinschakeling.
2. De werknemer wordt voor het verrichten van arbeid gedetacheerd bij een onderneming waarbij de intentie van de ondernemer is om de werknemer voor minimaal 1 jaar in dienst te nemen na afloop van de detacheringsbaan. De detachering wordt vastgelegd in een schriftelijke overeenkomst tussen zowel de werkgever en inlenende organisatie als tussen de werknemer en inlenende organisatie.
3. Een werknemer wordt uitsluitend geplaatst als hierdoor de concurrentieverhoudingen niet onverantwoord worden beïnvloed en er geen verdringing op de arbeidsmarkt plaatsvindt.
4. De werknemer wordt niet vaker dan één keer bij dezelfde werkgever geplaatst op een detacheringsbaan.

Artikel 8. Sociale activering

1. Het college kan een persoon die behoort tot de doelgroep activiteiten aanbieden in het kader van sociale activering voor zover de mogelijkheid bestaat dat hij op enig moment algemeen geaccepteerde arbeid kan verkrijgen waarbij geen gebruik wordt gemaakt van een voorziening.

2. Het college stemt de duur van de in het eerste lid bedoelde activiteiten af op de mogelijkheden en capaciteiten van die persoon.
3. Het college biedt de activiteiten uitsluitend aan als hierdoor de concurrentieverhouding niet onverantwoord worden beïnvloed en er geen verdringing op de arbeidsmarkt plaatsvindt.

Artikel 9. Scholing

1. Het college kan een persoon die behoort tot de doelgroep een scholingstraject aanbieden.
2. Een scholingstraject voldoet in ieder geval aan de volgende eisen:
 - a. de duur van de scholing is maximaal 2 jaar;
 - b. de scholing is noodzakelijk voor de kortste weg naar arbeidsinschakeling; en
 - c. de scholing moet bijdrage aan het versterken van de arbeidsmarktpositie; en
 - d. de scholing leidt tot het behalen van een praktijkverklaring, (deel)certificaat of erkend diploma.
3. Het eerste lid is niet van toepassing op personen als bedoeld in artikel 7, derde lid, onderdeel a van de wet.

Artikel 10. Participatieplaats

1. Het college kan een persoon van 27 jaar of ouder met recht op algemene bijstand overeenkomstig artikel 10a van de wet onbeloonde additionele werkzaamheden laten verrichten.
2. Het college zorgt ervoor dat de te verrichten additionele werkzaamheden worden vastgelegd in een schriftelijke overeenkomst die wordt ondertekend door het college, de werkgever en de persoon die de additionele werkzaamheden gaat verrichten.
3. De premie, bedoeld in artikel 10a, zesde lid, van de wet bedraagt (€300) per zes maanden, mits in die zes maanden voldoende is meegewerkt aan het vergroten van de kans op inschakeling in het arbeidsproces.
4. Een werknemer wordt uitsluitend geplaatst als hierdoor de concurrentieverhoudingen niet onverantwoord worden beïnvloed en er geen verdringing op de arbeidsmarkt plaatsvindt.

Artikel 11. Proefplaats

1. Het college kan, een persoon die behoort tot de doelgroep, toestemming verlenen om op een proefplaats bij een werkgever voor de duur van twee maanden, met de mogelijkheid tot verlening met maximaal vier maanden, onbeloonde werkzaamheden te verrichten met behoud van uitkering.
2. Het doel van een proefplaatsing is de persoon werkervaring op te laten doen in zijn toekomstige functie en uitval na aanvang van het dienstverband te voorkomen.
3. Voor een proefplaats wordt uitsluitend toestemming verleend als:
 - a. de persoon, gelet op zijn vaardigheden en capaciteiten, tot de werkzaamheden in staat is;
 - b. het college verwacht dat de plaatsing bijdraagt aan het vergroten van de kans op arbeidsinschakeling;
 - c. als hierdoor de concurrentieverhoudingen niet onverantwoord worden beïnvloed en geen verdringing op de arbeidsmarkt plaatsvindt;
 - d. de werkzaamheden van de persoon niet al eerder onbeloond door hem bij die werkgever, of diens rechtsvoorganger, zijn verricht; en
 - e. de werkgever bij aanvang van de proefplaats schriftelijk de intentie heeft uitgesproken dat hij de persoon, bij gebleken geschiktheid, direct aansluitend aan zijn proefplaatsing, voor minimaal zes maanden, zonder proeftijd, in dienst zal nemen.
4. Het college weigert de toestemming, bedoeld in het eerste lid, als redelijkerwijs kan worden aangenomen dat de persoon ook zonder proefplaatsing kan worden aangenomen voor dat werk of als direct na de proefplaatsing sprake is van een dienstverband met forfaitaire loonkostensubsidie als bedoeld in artikel 10d, vijfde lid, van de wet.
5. Als de werkzaamheden op de proefplaats wegens ziekte worden onderbroken, dan wordt deze periode voor de toepassing van de maximale periode, bedoeld in het eerste lid, buiten beschouwing gelaten.
6. Het college kan een persoon op een proefplaats persoonlijke ondersteuning bij werk en overige voorzieningen toekennen overeenkomstig de bepalingen van Hoofdstuk 4.

7. Het college werkt in nadere regels nader uit welke criteria van toepassing zijn voor het verlengen van een proefplaatsing.

Artikel 12. Participatievoorziening beschut werk

1. Het college verstrekt om de in artikel 10b, eerste lid van de wet bedoelde werkzaamheden mogelijk te maken de volgende voorzieningen:
 - a. fysieke aanpassingen van de werkplek of de werkomgeving;
 - b. uitsplitsing van taken; of
 - c. aanpassingen in de wijze van werkbegeleiding, werktempo of arbeidsduur.
2. Het college kan aan personen van wie is vastgesteld dat zij uitsluitend in een beschutte omgeving onder aangepaste omstandigheden mogelijkheden tot arbeidsparticipatie hebben, tot het moment van aanvang van de dienstbetrekking, bedoeld in artikel 10b, eerste lid, van de wet, daarnaast de volgende voorzieningen aanbieden:
 - a. arbeidsmatige dagbesteding als bedoeld in artikel 8 onderdeel a van de Verordening maatschappelijke ondersteuning Westland 2021;
 - b. sociale activering als bedoeld in artikel 6;
 - c. scholing als bedoeld in artikel 7;
 - d. persoonlijke ondersteuning als bedoeld in artikel 12; of
 - e. schuldhulpverlening als bedoeld in de Wet gemeentelijke schuldhulpverlening.
3. Het college biedt tenminste het aantal te realiseren beschutte werkplekken aan dat bij ministeriële regeling is vastgelegd.

Artikel 13. Ondersteuning bij leer-werktraject

1. Het college kan, overeenkomstig artikel 10f van de wet, ondersteuning aanbieden aan een persoon uit de doelgroep ten aanzien van wie het college van oordeel is dat een leer-werktraject nodig is, voor zover deze ondersteuning nodig is voor het volgen van een leer-werktraject en het personen betreft:
 - a. van 16 of 17 jaar van wie de leerplicht of de kwalificatieplicht, bedoeld in de Leerplichtwet 1969, nog niet is geëindigd; of
 - b. van 18 tot 27 jaar die nog geen startkwalificatie hebben behaald.
2. De ondersteuning is gericht op extra begeleiding op of naar een leerwerktraject om uitval te voorkomen.

Artikel 14. Persoonlijke ondersteuning bij werk

1. Het college kan persoonlijke ondersteuning bij werk aanbieden aan personen behorend tot de doelgroep.
2. Persoonlijke ondersteuning bij werk als bedoeld in het eerste lid wordt, onverminderd het bepaalde in artikel 3, verstrekt overeenkomstig de bepalingen van Hoofdstuk 4.

Artikel 15. Arbeidsontwikkelingstraject

1. Het college kan een uitkeringsgerechtigde of een jongere een traject gericht op arbeidsontwikkeling aanbieden als de uitkeringsgerechtigde nog niet actief is geweest op de arbeidsmarkt of een grote afstand tot de arbeidsmarkt heeft.
2. Het doel van een arbeidsontwikkelingstraject kan zijn mogelijkheden onderzoeken, activering, arbeidsfit maken, aanleren van werknemersvaardigheden of het opleiden van de uitkeringsgerechtigde.

Artikel 16. Loonkostensubsidie voor kwetsbare werknemers

1. Het college kan een loonkostensubsidie verstrekken aan een werkgever die een kwetsbare werknemer een dienstbetrekking aanbiedt.
2. De loonkostensubsidie, bedoeld in het eerste lid, bedraagt ten hoogste 50 procent van de loonkosten gedurende 6 maanden respectievelijk 12 maanden ten behoeve van de kwetsbare respectievelijk de uiterst kwetsbare werknemer.
3. Onder kwetsbare werknemer wordt verstaan de persoon die voorafgaand aan de indienstneming gedurende 12 maanden geen betaalde werkzaamheden heeft verricht en aan één van de volgende voorwaarden voldoet:

- a. geen startkwalificatie bezit; of
 - b. ouder is dan 50 jaar; of
 - c. alleenstaande ouder van wie het jongste kind jonger is dan 12 jaar.
4. Onder uiterst kwetsbare werknemer wordt verstaan de persoon die onmiddellijk voorafgaand aan de indiensttreding ten minste 24 maanden werkloos is geweest.
 5. Het college stelt ten aanzien van deze loonkostensubsidie nadere regels vast met betrekking tot:
 - a. de duur van de loonkostensubsidie;
 - b. de hoogte van de loonkostensubsidie; en
 - c. de criteria waarop een verzoek tot loonkostensubsidie wordt beoordeeld.
 6. De loonkostensubsidie wordt alleen verstrekt indien hierdoor, naar het oordeel van het college, de concurrentieverhoudingen niet onverantwoord worden beïnvloed en er geen verdringing van arbeidsplaatsen plaatsvindt.
 7. De loonkostensubsidie wordt niet verstrekt als de werkgever op grond van een andere regeling aanspraak maakt op financiële loonkostensubsidie in verband met de indiensttreding van de werknemer of als redelijkerwijs kan worden aangenomen dat de persoon ook zonder loonkostensubsidie kan worden aangenomen voor dat werk.

Artikel 17. Werknemerscheque

1. Het college kan als tegemoetkoming in aantoonbare noodzakelijke kosten volgend uit re-integratie aan de persoon een kostenvergoeding verstrekken.
2. In aanvulling op het eerste lid wordt de tegemoetkoming alleen verstrekt indien hiervoor geen beroep kan worden gedaan op andere vergoedingen en de kosten naar het oordeel van het college noodzakelijk zijn.
3. Het college werkt in nadere regels nader uit welke criteria van toepassing zijn voor het verstrekken van een werknemerscheque.

Artikel 18. Werkgeverscheque

1. Het college kan een tegemoetkoming verstrekken aan de werkgever die aan de persoon een arbeidsplaats aanbiedt en daarvoor extra kosten moet maken die naar het oordeel van het college noodzakelijk zijn.
2. Het college werkt in nadere regels nader uit welke criteria van toepassing zijn voor het verstrekken van een werkgeverscheque.

Artikel 19. Leerwerkcheque

1. Het college kan ten behoeve van jongeren tot 27 jaar voor de duur van maximaal zes maanden een vergoeding verstrekken op basis van een leerwerkovereenkomst, of een beroepspraktijkovereenkomst in het kader van een beroepsbegeleidende leerweg, als het een leerling betreft die werkzaam is bij een bedrijf en daarnaast een opleiding volgt.
2. Het college kan de duur van de vergoeding met maximaal zes maanden verlengen, indien deze wordt verstrekt in het kader van een beroepsbegeleidende leerweg.
3. Het college werkt in nadere regels nader uit welke criteria en de hoogte van de vergoeding van toepassing zijn voor het verstrekken van een leerwerkcheque.

Artikel 20. Uitstroompremie

1. Het college kan ambtshalve of op aanvraag door de werknemer een eenmalige uitstroompremie toekennen aan een werkloze die duurzaam uitstroomt naar algemeen geaccepteerde arbeid en daardoor niet langer recht heeft op een uitkering van het college.
2. Onder duurzame uitstroom wordt verstaan: een periode van uitkeringsonafhankelijkheid van tenminste 6 maanden.
3. De premie kan worden aangevraagd door de werknemer vanaf de 7^e maand na de indiensttreding en moet binnen 12 maanden na de indiensttreding zijn aangevraagd.
4. Het college werkt de hoogte van de premie uit in nadere regels.

Hoofdstuk 4. Specifieke bepalingen doelgroep Breed offensief

Artikel 21. Specifiek aanvraagproces loonkostensubsidie

1. Het college verstrekt overeenkomstig artikel 10d, van de wet, ambtshalve of op aanvraag, loonkostensubsidie aan de werkgever die voornemens is een dienstbetrekking aan te gaan met een persoon die behoort tot de doelgroep loonkostensubsidie. In geval van een aanvraag zijn het tweede tot en met het vijfde lid van dit artikel van toepassing.
2. Het college bevestigt de ontvangst van de aanvraag schriftelijk aan de werkgever, of als de aanvraag wordt gedaan door de persoon, aan de werkgever en de persoon.
3. Een aanvraag voor loonkostensubsidie wordt, als het een persoon betreft die nog niet behoort tot de doelgroep loonkostensubsidie, ook beschouwd als een aanvraag om vast te stellen of de persoon behoort tot de doelgroep loonkostensubsidie, bedoeld in artikel 10c, eerste lid, onder a, van de wet. Als deze aanvraag is gedaan na het begin van de dienstbetrekking voor een persoon als bedoeld in artikel 10d, tweede lid, van de wet, wordt de vaststelling of de persoon behoort tot de doelgroep loonkostensubsidie bepaald door middel van de Praktijkroute.
4. Het college stelt binnen 12 weken na ontvangst van de aanvraag de loonwaarde vast, tenzij in overleg met de werkgever toepassing wordt gegeven aan artikel 10d, vijfde lid, van de wet.
5. Het college neemt bij het verstrekken van de loonkostensubsidie het preferente proces loonkostensubsidie in acht.

Artikel 22. Voorwaarden toekenning persoonlijke ondersteuning bij werk en overige voorzieningen

1. Het college kan persoonlijke ondersteuning bij werk en overige voorzieningen verstrekken ten behoeve van een persoon met een arbeidsbeperking.
2. Bij de toekenning van persoonlijke ondersteuning bij werk en overige voorzieningen gelden, onverminderd het bepaalde in artikel 3, de volgende voorwaarden:
 - a. de persoon behoort tot de doelgroep en is minimaal achttien jaar oud, tenzij hij VSO/PRO-onderwijs heeft genoten;
 - b. de persoon kan zonder deze vorm van ondersteuning niet aan het arbeidsproces deelnemen;
 - c. het betreft geen Arbo-taak waarvoor de werkgever verantwoordelijk is;
 - d. het betreft geen meeneembare voorziening die tot de standaarduitrusting van de werkgever behoort of algemeen gebruikelijk is in een organisatie;
 - e. er is naar het oordeel van het college geen sprake van een werkplekaanpassing die in zijn algemeenheid van de werkgever kan worden verlangd; en
 - f. de kosten van de voorziening(en) zijn naar het oordeel van het college proportioneel, dat wil zeggen dat de investering in de voorziening moet opwegen tegen de maatschappelijke opbrengsten van uitstroom naar werk.
 - g. de kosten van de voorziening(en) zijn naar het oordeel van het college proportioneel, dat wil zeggen dat de investering in de voorziening moet opwegen tegen de [maatschappelijke] opbrengsten van uitstroom naar werk.

Artikel 23. Aanvraagprocedure persoonlijke ondersteuning bij werk en overige voorzieningen

1. Een aanvraag om persoonlijke ondersteuning bij werk en overige voorzieningen kan door het college ambtshalve of op aanvraag door de persoon of zijn werkgever worden toegekend. In geval van een aanvraag zijn het tweede tot en met het vierde lid van dit artikel van toepassing. Het college kan hiervoor een aanvraagformulier vaststellen.
2. Het college bevestigt de ontvangst van de aanvraag aan de werkgever, of als de aanvraag wordt gedaan door de persoon, aan de werkgever en de persoon.
3. Het college onderzoekt en besluit, zo spoedig mogelijk, maar uiterlijk binnen acht weken na de aanvraag, de mogelijkheden en ondersteuningsbehoefte van de persoon. Een afschrift van het besluit wordt toegezonden aan de persoon en zijn of haar werkgever.
4. Het college kan een deskundig oordeel en advies inwinnen, als de beoordeling van een aanvraag dit vereist.

5. Het college bepaalt na overleg met de persoon en de werkgever welke ondersteuning of voorziening(en) het beste kunnen bijdragen aan de arbeidsinschakeling.
6. Het college onderzoekt, voor zover nodig en gelet op de omstandigheden van de persoon, in daartoe voorkomende gevallen de mogelijkheden om door samenwerking met andere partijen, onder meer op het gebied van (publieke) gezondheid, jeugdhulp, maatschappelijke ondersteuning, onderwijs, schuldhulpverlening, welzijn en wonen, te komen tot een zo goed mogelijk afgestemde integrale dienstverlening met het oog op de arbeidsinschakeling, bedoeld in artikel 8a, tweede lid, onder g, onderdeel 1, of de wijze van voortgezette persoonlijke ondersteuning, bedoeld in artikel 8a, tweede lid, onder g, onderdeel 2, van de wet.

Artikel 24. Inhoud beschikking persoonlijke ondersteuning bij werk en overige voorzieningen

1. Het college geeft in een beschikking tot toekenning van persoonlijke ondersteuning of een overige voorziening in ieder geval aan:
 - a. welke persoonlijke ondersteuning of overige voorziening wordt verstrekt;
 - b. als subsidie wordt verstrekt, wat de omvang is van het subsidiebedrag;
 - c. de duur en intensiteit van de ondersteuning;
 - d. de ingangsdatum van de ondersteuning of overige voorziening;
 - e. als de verstrekking afwijkt van wat is aangevraagd, wat de reden is van afwijking; en
 - f. voor zover van toepassing, welke andere ondersteuning of voorziening relevant is, of kan zijn, waaronder de wijze waarop de persoon integraal kan worden ondersteund.
2. Het college geeft in een beschikking tot afwijzing van persoonlijke ondersteuning of een overige voorziening op grond van het feit dat er een voorliggende voorziening bestaat, in ieder geval aan welke voorziening dit betreft.

Artikel 25. Jobcoach en werkbegeleider

1. Het college kan persoonlijke ondersteuning bij werk in de vorm van jobcoaching in natura verstrekken door middel van een jobcoach die werkzaam is in een dienstverband bij of in opdracht van de gemeente of een derde, waarbij de gemeente de uitvoering van de jobcoaching heeft ingekocht.
2. Het college kan persoonlijke ondersteuning bij werk in de vorm van een subsidie toekennen aan de werkgever voor:
 - a. jobcoaching door een interne of externe jobcoach; of
 - b. interne werkbegeleiding door een interne werkbegeleider.
3. De in het eerste of tweede lid genoemde ondersteuning kan ook worden aangeboden met het oog op het verrichten van werkzaamheden, anders dan in dienstverband, zoals bij een proefplaats of een leer-werktraject.

Artikel 26. Specifieke voorwaarden toekenning persoonlijke ondersteuning bij werk

1. De aanvraag voor persoonlijke ondersteuning bij werk moet binnen twaalf weken na de ingangsdatum van de dienstbetrekking zijn ontvangen, tenzij voorafgaand aan of op het moment van aanvang van het dienstverband de noodzaak voor die ondersteuning redelijkerwijs nog niet bekend kon zijn.
2. Het college bepaalt in overleg met de persoon en de werkgever de vorm, aard, omvang, duur en begeleidingsintensiteit.
3. Indien de werknemer van werkplek of functie wijzigt, kan opnieuw persoonlijke ondersteuning worden toegekend mits dit naar het oordeel van het college noodzakelijk wordt geacht.
4. Indien de arbeidsovereenkomst minder dan 24 arbeidsuren per week bedraagt, wordt de subsidie naar rato verstrekt.
5. Het college hanteert bij het berekenen van de hoogte van het subsidiebedrag een maximum uurtarief, waarbij het college zorgdraagt voor de kenbaarheid van de voor het betreffende jaar van toepassing zijnde tarieven en werkt dit in nadere regels uit.

Artikel 27. Jobcoaching

1. Een jobcoach die de persoonlijke ondersteuning bij werk verzorgt moet in ieder geval voldoen aan de volgende kwaliteitseisen:
 - Afgeronde hbo-opleiding en/of hbo werk- en denkniveau; en
 - Ervaring met jobcoaching en/of begeleiding van mensen.
2. Als de gemeente een of meer jobcoaches zelf in dienst of gecontracteerd heeft, biedt het college deze bij voorrang aan.
3. Voordat het college de jobcoaching beëindigt verricht het college onderzoek. Wanneer de beëindiging plaatsvindt met instemming van de werkgever en de werknemer kan het college van dit onderzoek afzien.
4. Het college kan in nadere regels de omvang, noodzaak en intensiteit van de jobcoaching bepalen.

Artikel 28. Jobcoaching in natura

1. Het college kan ambtshalve, of op aanvraag, jobcoaching in natura aanbieden.
2. Bij aanvragen om jobcoaching in natura en de voorbereiding van een beschikking op de aanvraag is het bepaalde in de artikelen 17 tot en met 22 van toepassing.

Artikel 29. Subsidie voor het organiseren van jobcoaching

1. Het college kan op aanvraag subsidie voor het organiseren van jobcoaching verlenen aan de werkgever.
2. Subsidie voor het organiseren van jobcoaching kan, met inachtneming van het bepaalde in de artikelen 22 tot en met 27, worden verleend als:
 - a. de jobcoaching bestaande uit een individueel trainings- of inwerkprogramma en een systematische begeleiding van de persoon behorend tot de doelgroep, gericht op het kunnen uitvoeren van de aan hem opgedragen taken, wordt geborgd door middel van een coachingsplan;
 - b. de omvang en de kwaliteit van de georganiseerde jobcoaching passend is;
 - c. de continuïteit van de jobcoaching geborgd is; en
 - d. de persoon voor wie de subsidie wordt gevraagd daarvan op de hoogte is en schriftelijk instemt met het organiseren van jobcoaching door de werkgever.
3. Het college kan voor jobcoaching een maximumtarief per uur hanteren dat toereikend is voor de organisatie van jobcoaching, waarbij het college zorgdraagt voor de kenbaarheid van de voor het betreffende jaar van toepassing zijnde tarieven.
4. Het college kan in nadere regels uitwerken:
 - a. aan welke eisen het coachingsplan moet voldoen;
 - b. welke activiteiten een jobcoach moet kunnen uitvoeren;
 - c. hoe de continuïteit van de jobcoaching geborgd moet zijn; of
 - d. hoe de evaluatie van de jobcoaching plaats vindt.
5. Met instemming van de werkgever en de werknemer voor wie de subsidie wordt verleend, kan de jobcoach mede:
 - a. ondersteuning geven gericht op het vinden van werk; of
 - b. integrale ondersteuning geven bij de overgang van werk naar werk en van werk naar onderwijs.
6. Het college onderscheidt voor de jobcoach de begeleidingsintensiteit volgens de begeleidingsregimes 'licht' en 'zwaar' met elk een vast subsidiebedrag per zes maanden.
7. De duur van de voorziening bedraagt maximaal twee jaar. In bijzondere gevallen kan deze periode met maximaal één jaar verlengd worden.
8. Het college kan indien de maximale duur van de jobcoach is bereikt, in bijzondere gevallen aansluitend persoonlijke ondersteuning in de vorm van een werkbegeleider toekennen, mits dit naar het oordeel van het college noodzakelijk is.

Artikel 30. Interne werkbegeleiding

1. Als een persoon uit de doelgroep voor het kunnen verrichten van werk is aangewezen op begeleiding die de gebruikelijke begeleiding door de werkgever en andere werknemers aanzienlijk te boven gaat, kan het college een subsidie verlenen aan de werkgever voor de

aangetoonde meerkosten die verbonden zijn aan het organiseren van de interne werkbegeleiding.

2. Het college kan aan de werkgever ambtshalve of op aanvraag een training aanbieden voor een of meer medewerkers om hen in staat te stellen aan personen behorend tot de doelgroep interne werkbegeleiding te bieden.

Artikel 31. Specifieke voorwaarden toekenning vervoersvoorziening

1. Het college kan een vervoersvoorziening toekennen aan een persoon die door zijn beperking niet zelfstandig naar zijn werkplek, proefplaats of opleidingslocatie kan reizen. Deze vervoersvoorziening kan zowel in natura als in de vorm van een vergoeding in geld worden verstrekt.
2. Het college biedt een vervoersvoorziening aan als aan de volgende voorwaarden wordt voldaan:
 - a. de persoon kan door zijn beperking niet zelfstandig reizen of gebruik maken van het openbaar vervoer; en
 - b. het vervoer is beperkt tot woon-werkverkeer.
3. Bij het vaststellen van de hoogte van de kilometervergoeding en algemeen gebruikelijke kosten woon-werkverkeer per kilometer wordt aangesloten bij het Besluit Normbedragen Voorzieningen UWV.
4. De hoogte van de vergoeding hangt af van het aantal dagen dat moet worden gewerkt en bedraagt het in de markt reguliere tarief voor een taxi of een andere vorm van vervoer.
5. Het college brengt een eventueel bedrag voor vervoersvoorziening van de werkgever aan de werknemer in mindering op de te verstrekken vervoersvoorziening.

Artikel 32. Specifieke voorwaarden noodzakelijke intermediaire activiteit bij visuele of motorische handicap.

1. Het college kan een voorziening in de vorm van een intermediaire activiteit toekennen die gericht is op de vervanging of ondersteuning van een door ziekte of gebrek geheel of gedeeltelijk ontbrekende visuele of motorische lichaamsfunctie.
2. Het college kan in nadere regels nader uitwerken hoe het de omvang van de noodzakelijke intermediaire activiteit bepaalt.

Artikel 33. Specifieke voorwaarden meeneembare voorzieningen

1. Het college kan een meeneembare voorziening toekennen, als dit nodig is voor de persoon om te kunnen werken.
2. Er is geen limitatieve lijst van voorzieningen. In principe kan elk product als een meeneembare voorziening worden beschouwd als de noodzaak en meerwaarde in de werksfeer aantoonbaar is.
3. De meeneembare voorziening wordt in principe in bruikleen beschikbaar gesteld. In bijzondere gevallen kan het college besluiten de voorziening in eigendom te verstrekken.
4. Het college kan in nadere regels nader uitwerken hoe het de noodzaak en meerwaarde in de werksfeer bepaalt.

Artikel 34. Specifieke voorwaarden werkplekaanpassingen

1. Het college kan een aanpassing van de werkplek toekennen aan een persoon, als dit noodzakelijk is om zijn werk uit te voeren. In beginsel kan daarbij elk product als een werkplekaanpassing worden beschouwd als de noodzaak en meerwaarde in de werksfeer aantoonbaar zijn.
2. Het college kan in nadere regels nader uitwerken hoe het de noodzaak en meerwaarde in de werksfeer bepaalt.

Artikel 35. Tegenprestatie

1. Het college kan een tegenprestatie opleggen aan personen die behoren tot de doelgroep genoemd in artikel 2, lid 2.
2. Onverminderd het eerste lid wordt tijdelijk geen tegenprestatie opgelegd op grond van dringende redenen als bedoeld in artikel 9, tweede lid van de wet.

3. Het college stemt de tegenprestatie naar inhoud, omvang en duur af op de individuele omstandigheden van de uitkeringsgerechtigde, waaronder leeftijd, opleiding, werkervaring, het verrichten van mantelzorgtaken en andere relevante persoonlijke omstandigheden.
4. De omvang van de tegenprestatie is maximaal acht uren per week.
5. Het college kan bepalen dat geen tegenprestatie wordt opgelegd gedurende de periode waarin de persoon vrijwilligerswerk verricht, indien de omvang en de duur van het vrijwilligerswerk in overeenstemming zijn met de mogelijkheden van de persoon.
6. Het college kan de tegenprestatie ieder kalenderjaar opnieuw opleggen.

Hoofdstuk 5. Slotbepalingen

Artikel 36. Intrekken oude verordeningen en overgangsrecht

1. De Verordening loonkostensubsidie Participatiewet gemeente Westland wordt ingetrokken.
2. De Re-integratieverordening Participatiewet gemeente Westland 2017 wordt ingetrokken.
3. Een persoon die gebruik maakt van een toegekende voorziening op grond van de Re-integratieverordening Participatiewet gemeente Westland 2017, die moet worden beëindigd op grond van deze verordening, behoudt deze voorziening voor zover wordt voldaan aan de voorwaarden uit de Re-integratieverordening Participatiewet gemeente Westland 2017 voor de duur:
 - a. van 12 maanden, gerekend vanaf de inwerkingtreding van deze verordening; of
 - b. dat deze is verstrekt, als dat korter is dan de periode, bedoeld in onderdeel a.
4. Het college kan na afloop van de in het derde lid, onderdeel a, bedoelde periode, besluiten of een voorziening in verband met een bijzondere individuele situatie wordt voortgezet.
5. Aanvragen die zijn ingediend onder de Re-integratieverordening Participatiewet gemeente Westland 2017 of de Verordening loonkostensubsidie Participatiewet gemeente Westland 2017 en waarop nog niet is beslist bij het in werking treden van deze verordening, worden afgehandeld krachtens de Re-integratieverordening Participatiewet gemeente Westland 2024.
6. Op bezwaarschriften tegen een besluit op grond van de Re-integratieverordening Participatiewet gemeente Westland of de Verordening loonkostensubsidie Participatiewet gemeente Westland 2017, wordt beslist op grond van die verordeningen, die ten aanzien hiervan hun rechtskracht behouden.
7. Voorzieningen verstrekt op grond van de Re-integratieverordening Participatiewet gemeente Westland 2017 of de Verordening loonkostensubsidie Participatiewet gemeente Westland 2017 kunnen op grond van deze verordening worden beëindigd, herzien, ingetrokken en/of teruggevorderd.

Artikel 37. Nadere regels

1. Het college stelt ter uitvoering van deze verordening nadere regels op.
2. Deze nadere regels omvatten in elk geval:
 - de criteria voor het ontheffingenbeleid ten aanzien van de arbeidsverplichtingen;
 - nadere uitwerking van de in deze verordening opgenomen voorzieningen.

Artikel 38. Hardheidsclausule

Het college kan in bijzondere gevallen ten gunste van de persoon afwijken van de bepalingen in deze verordening, indien toepassing van de verordening tot onbillijkheden van zwaarwegende aard leidt.

Artikel 39. Inwerkingtreding en citeertitel

1. Deze verordening treedt in werking op de dag na die waarop zij is bekendgemaakt.
2. Deze verordening wordt aangehaald als: Re-integratieverordening Participatiewet gemeente Westland 2024.

Toelichting

Algemeen

Er is gekozen voor een algemene, globale verordening. Dit heeft te maken met de aard van de opdracht die de raad heeft gekregen, te weten het bij verordening regels stellen waarin het beleid van de gemeente ten aanzien van haar re-integratietraject wordt neergelegd. Hieruit moet onder andere aandacht blijken voor de in de Participatiewet onderscheiden doelgroepen en de daarbinnen te onderscheiden subgroepen. Dit leent zich niet tot het formuleren van gedetailleerde regels die op iedere situatie van toepassing zijn. Immers, re-integratie is maatwerk. Het is afhankelijk van iemands mogelijkheden en beperkingen wat in het concrete geval een passend re-integratietraject is. Daarom wordt aan het college de bevoegdheid gegeven om op een aantal punten eigen afwegingen te maken. Artikel 10 van de Participatiewet bepaalt dat personen uit de doelgroep aanspraak hebben op ondersteuning bij de arbeidsinschakeling en de door het college noodzakelijk geachte voorzieningen. Het is daarbij van belang dat kenbaar is welke voorzieningen en ondersteuningsmogelijkheden er zijn. Daarom is ervoor gekozen in de verordening de voorzieningen vast te leggen die het college aanbiedt.

Met betrekking tot de volgende voorzieningen is de gemeenteraad verplicht om regels op te nemen in deze verordening:

- persoonlijke ondersteuning bij het verrichten van opgedragen taken (artikelen 8a, eerste lid, onderdeel a, en tweede lid, onderdeel a en e, en 10, eerste lid, van de Participatiewet);
- scholing of opleiding, als bedoeld in artikel 10a, vijfde lid, van de Participatiewet (artikel 8a, eerste lid, onderdeel c, en tweede lid, onderdeel b, van de Participatiewet);
- de premie, bedoeld in artikel 10a, zesde lid, van de Participatiewet (artikel 8a, eerste lid, onderdeel d, en tweede lid, onderdeel b, van de Participatiewet);
- participatievoorziening beschut werk, als bedoeld in artikel 10b van de Participatiewet (artikelen 8a, eerste lid, onderdeel e, en 10b, zevende lid, van de Participatiewet);
- loonkostensubsidie, als bedoeld in artikel 10d, van de Participatiewet, voor zover het gaat om de vormgeving van het administratieve proces tot verstrekking hiervan (artikel 8a, tweede lid, onderdeel c, van de Participatiewet);
- proefplaats (artikel 8a, tweede lid, onderdeel d, van de Participatiewet);
- vervoersvoorziening, als bedoeld in artikel 10, eerste lid, van de Participatiewet, die ertoe strekt dat de persoon zijn werkplek, proefplaats of opleidingslocatie kan bereiken (artikel 8a, tweede lid, onderdeel f, van de Participatiewet);
- intermediaire activiteit, als bedoeld in artikel 10, eerste lid, van de Participatiewet, die noodzakelijk is in verband met een visuele of motorische handicap (artikel 8a, tweede lid, onderdeel f, van de Participatiewet);
- meeneembare voorziening, als bedoeld in artikel 10, eerste lid, van de Participatiewet, voor de inrichting van de werkplek, de productie- en werkmethoden, de inrichting van de opleidingslocatie of de proefplaats en de bij het werk of opleiding te gebruiken hulpmiddelen (artikel 8a, tweede lid, onderdeel f, van de Participatiewet).

De regels dienen aandacht te besteden aan de wijze waarop, rekening houdende met de persoonlijke omstandigheden, ten behoeve van de doelgroep en doelgroep loonkostensubsidie, wordt voorzien in de integraliteit van de geboden ondersteuning bij de arbeidsinschakeling en de continuïteit van de geboden ondersteuning bij de overgang van onderwijs naar werk, van werk naar onderwijs en van werk naar werk (artikel 8a, eerste lid, onderdeel a en tweede lid, onderdelen a en g, en 10 eerste lid, van de Participatiewet).

Hiernaast bestaat de bevoegdheid om een hoger aantal dienstbetrekkingen beschut werk vast te stellen en daarbij, onverminderd artikel 8a, tweede lid, onderdeel a van de Participatiewet, te regelen hoe deze additionele omvang wordt bepaald en hoe dan de volgorde wordt bepaald waarin personen hiervoor in aanmerking komen (artikel 10b, vijfde lid, van de Participatiewet).

Aanpassingen naar aanleiding van wetswijziging ‘Breed offensief’

Bij brief van 7 september 2018 heeft de staatssecretaris van Sociale Zaken en Werkgelegenheid onder de noemer “Breed offensief” maatregelen aangekondigd om meer mensen met een arbeidsbeperking aan het werk te helpen. Voor een deel was daar een wetswijziging voor nodig. In de wet “Wijziging van de Participatiewet en enkele andere wetten in verband met het verbeteren van de regeling voor loonkostensubsidie en enkele andere wijzigingen (uitvoeren breed offensief)” is het juridisch raamwerk rondom deze maatregelen neergelegd. Het doel van de maatregelen is dat meer mensen met een arbeidsbeperking aan het werk komen en blijven. Het gaat om mensen met een beperking die niet zelfstandig het minimumloon kunnen verdienen en vallen onder de doelgroep banenafpraak of die zijn aangewezen op beschut werk. De bij verordening te regelen uitwerking van deze maatregelen, opgenomen in artikel 8a, tweede lid, onder c tot en met g, van de Participatiewet, is neergelegd in hoofdstuk 4. Daarmee wordt het uit de wet voortvloeiende belang van het bieden van specifieke ondersteuning voor deze doelgroep duidelijk geborgd.

Participatieladder

Bij het beoordelen van de afstand tot arbeidsinschakeling maar het college gebruik van de participatieladder. Deze ladder kent zes treden:

- Trede 1: geïsoleerd;
- Trede 2: Sociale contacten buitenshuis;
- Trede 3: Deelname aan georganiseerde activiteiten;
- Trede 4: Onbetaald werk;
- Trede 5: Betaald werk met ondersteuning;
- Trede 6: Arbeidsinschakeling.

Voor een toelichting van de participatieladder zie: [Toelichting Participatieladder](#).

Artikelsgewijze toelichting

Enkel die bepalingen die verdere toelichting behoeven worden hieronder behandeld.

Artikel 1. Begrippen

Begrippen die al zijn omschreven in de Participatiewet, de Algemene wet bestuursrecht (Awb) of de Gemeentewet worden niet afzonderlijk gedefinieerd in deze verordening. Deze zijn vanzelfsprekend van toepassing op deze verordening.

Doelgroep

De doelgroep wordt gevormd door personen zoals bedoeld in artikel 7, eerste lid, onder a, van de Participatiewet. Het betreft:

- personen die algemene bijstand ontvangen;
- personen als bedoeld in de artikelen 34a, vijfde lid, onderdeel b, 35, vierde lid, onderdeel b, en 36, derde lid, onderdeel b, van de Wet werk en inkomen naar arbeidsvermogen (hierna: WIA) tot het moment dat het inkomen uit arbeid in dienstbetrekking gedurende twee aaneengesloten jaren ten minste het minimumloon bedraagt en ten behoeve van die persoon in die twee jaren geen loonkostensubsidie als bedoeld in artikel 10d, van de Participatiewet is verleend;
- personen als bedoeld in artikel 10, tweede lid, van de Participatiewet;
- personen met een nabestaanden- of wezenuitkering op grond van de Algemene nabestaandenwet (hierna: ANW);
- personen met een uitkering ingevolge de Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (hierna: IOAW);
- personen met een uitkering ingevolge de Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (hierna: IOAZ);
- personen zonder uitkering;

en, die voor de arbeidsinschakeling zijn aangewezen op een door het college aangeboden voorziening.

Grote afstand tot de arbeidsmarkt

Onder een grote afstand tot de arbeidsmarkt wordt verstaan dat een persoon redelijkerwijs niet binnen één jaar geschikt is voor deelname aan de arbeidsmarkt. Zie verder de toelichting bij artikel 2.

Interne werkbegeleiding

Interne werkbegeleiding is een vorm van persoonlijke ondersteuning bij werk die wordt geboden door een interne werkbegeleider. Een interne werkbegeleider is een directe collega van een werknemer met een beperking die hem bij de dagelijkse werkzaamheden begeleidt omdat hij zonder die begeleiding niet in staat is zijn werkzaamheden uit te voeren. Het moet hierbij gaan om, in verband met de beperking, meer dan gebruikelijke begeleiding. Om als interne werkbegeleider in het kader van de verordening te kunnen worden beschouwd is het noodzakelijk dat men de vaardigheden heeft om de begeleiding op een kwalitatief verantwoorde manier te kunnen bieden. De wetgever spreekt in dit verband van opgeleide collega's, niet zijnde jobcoaches, die persoonlijke ondersteuning op de werkvloer verlenen (Kamerstukken II 2019/20, 35 394, nr. 3, p. 56). Zie verder de toelichting bij artikel 26.

Jobcoaching

Jobcoaching is een vorm van persoonlijke ondersteuning bij werk die wordt geboden door een jobcoach. Een jobcoach is een erkende deskundige die een werknemer met een beperking en/of zijn werkgever methodische ondersteuning biedt, zodat de werknemer een passende baan kan vinden en behouden. Om als jobcoach in het kader van de verordening te kunnen worden beschouwd, is het noodzakelijk dat men voldoet aan een aantal eisen die er op zijn gericht om de professionaliteit en de kwaliteit van de jobcoaching te waarborgen. Zie verder de toelichting bij artikel 23.

Korte afstand tot de arbeidsmarkt

Onder een korte afstand tot de arbeidsmarkt wordt verstaan dat een persoon, naar redelijke maatstaven gemeten, binnen één jaar geschikt is voor deelname aan de arbeidsmarkt. Zie verder de toelichting bij artikel 2.

Overige voorzieningen

Op grond van artikel 8a, tweede lid, onderdeel f, van de Participatiewet moeten er in de verordening regels opgenomen worden voor een drietal specifieke voorzieningen die bedoeld zijn voor personen met een arbeidsbeperking. Het gaat om vervoersvoorzieningen, noodzakelijke intermediaire activiteiten en meeneembare voorzieningen. Deze voorzieningen samen worden in deze verordening aangeduid met het begrip 'overige voorzieningen'.

Persoonlijke ondersteuning bij werk

Persoonlijke ondersteuning als bedoeld in artikel 10, eerste en derde lid, van de Participatiewet moet in samenhang met artikel 8a, tweede lid, onderdeel e en artikel 10da, van de Participatiewet worden begrepen als een door het college noodzakelijk geachte voorziening gericht op het verkrijgen, verrichten en behouden van arbeid. In de memorie van toelichting bij artikel 8a, tweede lid, onderdeel e, van de Participatiewet wordt eerst aangegeven dat de gemeenteraad een breed aanbod van beschikbare instrumenten moet opnemen in de verordening. Vervolgens wordt alleen nader ingegaan op de jobcoach. De begrippen persoonlijke ondersteuning en jobcoach zijn evenwel niet identiek. Het begrip persoonlijke ondersteuning is ruimer. Het kan bij persoonlijke ondersteuning zowel gaan om een gekwalificeerde expert (jobcoach) als om een getrainde persoon die binnen het bedrijf zorgdraagt voor de dagelijkse werkbegeleiding (ook wel een "Harrie" genoemd). Combinaties van beiden zijn ook mogelijk (Kamerstukken II 2019/20, 35 394, nr. 3, p. 9).

Praktijkroute

Opname in het doelgroepenregister kan op verschillende manieren plaatsvinden. Naast de aanvraagroute via het UWV is er ook een route die loopt via de gemeente. Deze route staat bekend als de praktijkroute en volgt uit artikel 38b, eerste lid, onderdeel a, van de Wet financiering sociale verzekeringen. Het is een procesroute waarbij het college door middel van een loonwaardemeting op de werkplek vaststelt dat de loonwaarde van een werknemer bij voltijdse arbeid minder bedraagt dan het wettelijk minimumloon, welke vaststelling leidt tot opname in het doelgroepenregister. Deze route kan alleen worden gevolgd op het moment dat iemand al een werkplek heeft.

Artikel 2. Doelstelling en verantwoording

Op grond van artikel 8a, tweede lid, onderdeel a, van de Participatiewet moet de gemeenteraad in de verordening aangeven onder welke voorwaarden welke personen, bedoeld in artikel 7, eerste lid, onderdeel a, van de Participatiewet, en werkgevers van deze personen, in aanmerking komen voor in de verordening omschreven voorzieningen en hoe deze rekening houdend met omstandigheden, zoals de zorgtaken, en het feit, dat die persoon tot de doelgroep loonkostensubsidie behoort of gebruik maakt van de voorziening beschut werk, of een andere structurele functionele beperking heeft, evenwichtig over deze personen worden verdeeld. Hierin ligt besloten dat de gemeenteraad ook rekening houdt met de omstandigheden en functionele beperkingen van personen met een handicap. Dit is in overeenstemming met het VN-verdrag inzake de rechten van personen met een handicap. De doelstelling van dit verdrag is het bevorderen, beschermen en waarborgen van het volledige genot door alle personen met een handicap van alle mensenrechten en fundamentele vrijheden op voet van gelijkheid en het bevorderen van de eerbiediging van hun inherente waardigheid. In dit artikel is aan het voorgaande uitvoering gegeven.

Korte afstand tot arbeidsmarkt

Het college biedt voorzieningen als bedoeld in de artikelen 4 (bemiddeling naar werk) 5 (sollicitatietraining) en 7 (detacheringsbaan) aan personen aan die behoren tot de doelgroep met een korte afstand tot de arbeidsmarkt. De doelgroep is gedefinieerd in artikel 1.

Grote afstand tot arbeidsmarkt

Het college biedt voorzieningen als bedoeld in de artikelen 6 (werkstage), 8 (sociale activering) en 10 (participatieplaats) aan personen aan die behoren tot de doelgroep met een grote afstand tot de arbeidsmarkt. De doelgroep is gedefinieerd in artikel 1.

Overige voorzieningen

Voor de overige voorzieningen, volgt al uit de doelgroepomschrijving aan wie het college deze voorzieningen kan aanbieden. Het gaat om: scholing (artikel 9), proefplaats (artikel 11), participatievoorziening beschut werk (artikel 12), ondersteuning bij leer-werktrajecten (artikel 13), persoonlijke ondersteuning bij werk (artikel 14), arbeidsontwikkeltraject (artikel 15), loonkostensubsidie (artikel 16), werknemerscheque (artikel 17), werkgeverscheque (artikel 18), leerwerkcheque (artikel 19) en de uitstroompremie (artikel 20).

Rekening houden met omstandigheden en beperkingen

Het college moet bij de inzet van de voorzieningen rekening houden met de omstandigheden en functionele beperkingen van een persoon. In artikel 2, derde lid, is opgenomen waarmee het college in ieder geval rekening moet houden.

Verslag doeltreffendheid

Het college informeert de gemeenteraad over de effecten van de verordening in de praktijk (vierde lid). Hiertoe verzamelt het college systematisch de in het vijfde lid genoemde gegevens.

Artikel 3. Algemene bepalingen over voorzieningen

De Participatiewet schrijft niet uitputtend voor welke voorzieningen het college aan moet bieden. Het enige criterium is dat de voorziening gericht moet zijn op de arbeidsinschakeling en moet bijdragen aan het (op termijn) mogelijk maken van reguliere arbeid door een persoon. Al naar gelang de afstand van een persoon tot de arbeidsmarkt kan een voorziening gericht zijn op bijvoorbeeld sociale activering en het voorkomen van isolement (zoals het doen van vrijwilligerswerk met behoud van uitkering), het leren van vaardigheden of kennis, of het opdoen van werkervaring (bijvoorbeeld via gesubsidieerd werk).

Weigeringsgronden

Het eerste lid geeft aan dat het college een voorziening kan weigeren en in welke gevallen dat kan. De weigeringsgronden in deze bepaling zijn niet uitputtend, omdat voor een aantal voorzieningen er ook weigeringsgronden zijn die voortvloeien uit de specifieke aard van die voorziening. Die gronden vloeien voort uit de artikelen in deze verordening die specifiek betrekking hebben op die voorzieningen.

Ook zal het college bij de beoordeling van het recht op een voorziening de in artikel 2 opgenomen verdeling over verschillende doelgroepen in acht moeten nemen.

Het betreft hier een “kan-bepaling”, zodat het college altijd een afweging moet maken of een weigering in een individuele situatie al dan niet op zijn plaats is. Hoewel het weigeren van een voorziening, als een afwijzingsgrond zich voordoet, wel het uitgangspunt vormt, is dit geen automatisme. Dit hangt samen met het feit dat re-integratie vraagt om maatwerk.

Beëindigingsgronden

Het tweede lid geeft aan dat het college een voorziening kan beëindigen en in welke gevallen dat kan. Onder beëindigen wordt hierbij ook verstaan het stopzetten van de subsidie aan een werkgever of het opzeggen van de arbeidsovereenkomst bij een detacheringsbaan. Bij deze laatste wijze van beëindigen dienen vanzelfsprekend de toepasselijke bepalingen uit het arbeidsrecht en de eventueel aanwezige rechtspositieregeling in acht te worden genomen.

Het college kan een voorziening beëindigen in de gevallen zoals opgenomen in artikel 3, tweede lid. Een voorziening wordt bijvoorbeeld beëindigd als een persoon algemeen geaccepteerde arbeid aanvaardt. Voor de persoon zoals bedoeld in artikel 7, eerste lid, onderdeel a onder 2, van de Participatiewet wordt op dit punt een uitzondering gemaakt. Het gaat om de persoon als bedoeld in de artikelen 34a, vijfde lid, onderdeel b, 35, vierde lid, onderdeel b, en 36, derde lid, onderdeel b, van de WIA tot het moment dat het inkomen uit arbeid in dienstbetrekking gedurende twee aaneengesloten jaren ten minste het minimumloon bedraagt en ten behoeve van die persoon in die twee jaren geen loonkostensubsidie als bedoeld in artikel 10d is verleend. Voor deze doelgroep geldt dat het college ondersteuning bij de arbeidsinschakeling moet bieden tot het moment dat het inkomen uit arbeid in dienstbetrekking gedurende twee aaneengesloten jaren ten minste het minimumloon bedraagt en ten behoeve van die persoon in die twee jaren geen loonkostensubsidie als bedoeld in artikel 10d van de Participatiewet is verstrekt.

De Participatiewet voorziet niet in een terugvorderingsgrond van re-integratiekosten die onnodig zijn gemaakt. Noch van een bijstandsgerechtigde, noch van een niet bijstandsgerechtigde kunnen die kosten worden teruggevorderd (Rechtbank Arnhem 14-09-2006, nr. AWB 06/999, ECLI:NL:RBARN:2006:AZ3540). Terugvordering dient te geschieden op grond van het Burgerlijk Wetboek.

Afstemming

Het derde lid regelt het uitgangspunt dat het college, afgestemd op de situatie van de persoon, de goedkoopst adequate voorziening verstrekt. Dit betekent dat de voorziening goed genoeg moet zijn om een verantwoorde oplossing te bieden. Die oplossing hoeft dus niet noodzakelijkerwijs de meest optimale oplossing te zijn. Zijn er meerdere adequate opties om de klant te ondersteunen, dan zullen de kosten van de oplossingen doorslaggevend zijn. Deze afweging wordt per (individuele) persoon gemaakt.

Het derde lid regelt ook de afstemming binnen het gemeentelijke sociale domein. Op grond van artikel 8a, tweede lid, onderdeel g, van de Participatiewet dienen er regels opgenomen te worden over de samenwerking binnen het gehele sociale domein als dat nodig is voor een integrale ondersteuning van de persoon (Kamerstukken II 2019/20, 35 394, nr. 3, p. 56). Het gaat zowel om de integraliteit van de geboden ondersteuning bij de arbeidsinschakeling als de continuïteit van de geboden ondersteuning bij de overgang van onderwijs naar werk, van werk naar onderwijs en van werk naar werk. Het is belangrijk om hier bij de inzet van voorzieningen rekening mee te houden en dit te benoemen in het plan van aanpak. Deze bepaling biedt ook een grondslag voor het uitwisselen van de noodzakelijke informatie binnen het sociaal domein om tot de integrale aanpak te kunnen komen.

Het college kan de kosten uit of in verband met de toekenning van een voorziening van de belanghebbende terugvorderen, indien de kosten ten onrechte zijn gemaakt. Hierbij kan gedacht worden aan reiskosten die ten onrechte in rekening gebracht zijn.

Artikel 4. Bemiddeling naar werk

Het college kan een persoon met een korte afstand tot de arbeidsmarkt direct bemiddelen op een concreet baanaanbod. Waar nodig kan een persoon worden ondersteund met een traject gericht op bemiddeling naar werk. Activiteiten zoals het maken of updaten van een CV, het samenstellen van een portfolio, begeleiding bij solliciteren, computertraining en/of vacaturewerving staan hierbij centraal.

Artikel 6. Werkstage

Een werkstage onderscheidt zich van een gewone arbeidsovereenkomst. Bij een beoordeling of er al dan niet sprake is van een arbeidsovereenkomst toetst de rechter aan de drie criteria voor het bestaan van een arbeidsovereenkomst: persoonlijk verrichten van arbeid, loon en gezagsverhouding. Daarbij wordt gekeken naar een aantal aspecten zoals de bedoeling van de partijen en wat al dan niet schriftelijk is overeengekomen. De rechter besteedt vooral aandacht aan de feitelijke invulling van de overeenkomst.

Werkstage is gericht op uitbreiden kennis en ervaring

De Hoge Raad heeft bepaald dat er bij werkstages weliswaar sprake is van het persoonlijk verrichten van arbeid, maar dat dit overwegend gericht is op het uitbreiden van de kennis en ervaring van de werknemer. Daarnaast is bij een werkstage in de regel geen sprake van beloning. Terughoudend zijn met het verstrekken van een gerichte stagevergoeding ligt daarom voor de hand. Er kan wel een onkostenvergoeding worden gegeven, mits er daadwerkelijk sprake is van een vergoeding van gemaakte kosten.

Doelgroep aanbieden werkstage

Het college kan een persoon die behoort tot de doelgroep een werkstage aanbieden voor zover hij een afstand tot de arbeidsmarkt heeft. Verder is vereist dat een persoon nog niet actief is geweest op de arbeidsmarkt of een afstand tot de arbeidsmarkt heeft door langdurige werkloosheid (artikel 5, eerste lid, onderdeel b). Van langdurige werkloosheid is sprake als een persoon gedurende twaalf aaneengesloten maanden of langer is aangewezen geweest op een uitkering. In een dergelijk geval kan sprake zijn van een afstand tot de arbeidsmarkt, maar dit hoeft niet altijd het geval te zijn. Heeft een persoon gedurende vijf jaren geen inkomsten uit arbeid verworven, dan kan worden aangenomen dat hij een afstand tot de arbeidsmarkt heeft. In dat geval is het college bevoegd hem een werkstage aan te bieden.

Doel van de werkstage

Het tweede lid geeft nog eens specifiek aan wat het doel is van de werkstage, om het verschil met een normale arbeidsverhouding aan te geven. Dit is vooral van belang om te voorkomen dat een persoon claimt dat sprake is van een arbeidsovereenkomst en bij de rechter loonbetaling afdwingt. De werkstage kan twee doelen hebben. Op de eerste plaats kan het gaan om het opdoen van specifieke werkervaring. Dit is vergelijkbaar met de zogenaamde 'snuffelstage', waarbij een persoon de gelegenheid krijgt om te bezien of het soort werk als passend kan worden beschouwd. Op de tweede plaats kan het gaan om het leren werken in een arbeidsrelatie. In de werkstage kan een persoon wennen aan aspecten als gezag, op tijd komen, werkritme en samenwerken met collega's.

Opstellen schriftelijke overeenkomst

In het vierde lid is bepaald dat voor de werkstage een schriftelijke overeenkomst wordt opgesteld. Hierin kan expliciet het doel van de stage worden opgenomen, evenals de wijze van begeleiding. Door deze schriftelijke overeenkomst kan nog eens worden gewaarborgd dat het bij een werkstage niet gaat om een reguliere arbeidsverhouding.

Geen verdringing

In het derde lid is bepaald dat de werkstage uitsluitend wordt verstrekt als er geen verdringing op de arbeidsmarkt plaatsvindt. Het opvullen van een vacature is alleen toegestaan als de vacature niet is ontstaan door afvloeiing, maar door ontslag op grond van een van de volgende redenen:

- eigen initiatief van de werknemer;
- handicap;
- ouderdomspensioen;
- vermindering van werktijd op initiatief van de werknemer, of
- gewettigd ontslag om dringende redenen.

Artikel 8. Sociale activering

Volgens de Participatiewet dient ook sociale activering uiteindelijk gericht te zijn op arbeidsinschakeling. Voor bepaalde doelgroepen is arbeidsinschakeling echter een te hoog gegrepen doel. Voor deze personen staat dan ook niet re-integratie, maar participatie voorop.

Begrip sociale activering

Onder 'sociale activering' wordt verstaan: het verrichten van onbeloonde maatschappelijk zinvolle activiteiten gericht op arbeidsinschakeling of, als arbeidsinschakeling nog niet mogelijk is, op zelfstandige maatschappelijke participatie (artikel 6, eerste lid, onderdeel c, van de Participatiewet). Bij activiteiten in het kader van sociale activering kan worden gedacht aan het zelfstandig, zonder externe begeleiding, verrichten van vrijwilligerswerk of deelnemen aan activiteiten in de wijk of buurt (Kamerstukken II 2002/03, 28 870, nr. 3, p. 35).

Doelgroep sociale activering

Voor de verplichting om op grond van artikel 9, eerste lid, onderdeel b, van de Participatiewet gebruik te maken van een voorziening gericht op sociale activering is vereist dat de mogelijkheid bestaat dat een persoon op enig moment algemeen geaccepteerde arbeid kan verkrijgen waarbij geen gebruik wordt gemaakt van een voorziening. Bestaat die mogelijkheid niet, dan kan een persoon niet worden verplicht gebruik te maken van een dergelijke voorziening. Sociale activering heeft tot doel personen met een grote afstand tot de arbeidsmarkt terug te leiden naar de arbeidsmarkt, of als dit nog niet mogelijk is, als tussendoel te bevorderen dat personen zelfstandig kunnen deelnemen aan het maatschappelijk leven. Hieruit volgt dat als het einddoel, arbeidsinschakeling, niet kan worden bereikt, er geen grond is die persoon te verplichten om gebruik te maken van een voorziening gericht op sociale activering (CRvB 24-04-2012, nr. 11/2062 WWB, ECLI:NL:CRVB:2012:BW4400).

College stemt duur activiteiten af op de persoon

Het tweede lid geeft het college de mogelijkheid om de duur van activiteiten in het kader van sociale activering nader te bepalen. Het college moet de duur afstemmen op de mogelijkheden en capaciteiten van een persoon. Gezien de mogelijk sterk verschillende behoeften op dit gebied, zal een al te rigide termijn moeilijk zijn.

Geen verdringing

In het derde lid is bepaald dat sociale activering uitsluitend wordt toegepast als er geen verdringing op de arbeidsmarkt plaatsvindt. Het opvullen van een vacature is alleen toegestaan als de vacature niet is ontstaan door afvloeiing, maar door ontslag op grond van een van de volgende redenen:

- eigen initiatief van de werknemer;
- handicap;
- ouderdomspensioen;
- vermindering van werktijd op initiatief van de werknemer, of
- gewettigd ontslag om dringende redenen.

Artikel 9. Scholing

Startkwalificatie

Onder startkwalificatie wordt verstaan een havo of VWO-diploma of een diploma van het middelbaar beroepsonderwijs (mbo), niveau twee (artikel 1, onder f, van de Leerplichtwet 1969). Scholing kan worden aangeboden aan personen met of zonder een dergelijke startkwalificatie. Vooral voor personen zonder startkwalificatie kan scholing noodzakelijk zijn voor de re-integratie.

Jongeren

Personen jonger dan 27 jaar die nog mogelijkheden hebben binnen het uit 's Rijks kas bekostigde onderwijs kunnen sinds 1 juli 2012 geen voorziening ontvangen die hen ondersteunt bij de arbeidsinschakeling (artikel 7, derde lid, onderdeel a, van de Participatiewet).

Scholing in combinatie met participatieplaats

Wanneer een persoon die in aanmerking is gebracht voor een participatieplaats niet over een startkwalificatie beschikt, dient het college aan deze persoon scholing of opleiding aan te bieden. Dit geldt vanaf zes maanden na aanvang van de werkzaamheden op de participatieplaats. De scholing of opleiding moet zijn gericht op vergroting van de kansen op de arbeidsmarkt.

Het college hoeft aan een persoon alleen geen scholing of opleiding aan te bieden als dergelijke scholing of opleiding naar zijn oordeel de krachten of bekwaamheden van de persoon te boven gaan of als naar zijn oordeel scholing of opleiding niet bijdraagt aan vergroting van de kans op inschakeling van de persoon in het arbeidsproces. Dit volgt uit artikel 10a, vijfde lid, van de Participatiewet. Zie artikel 7 over de voorziening participatieplaatsen.

Artikel 10. Participatieplaats

Een participatieplaats is bedoeld voor personen met een grotere afstand tot de arbeidsmarkt. Voor personen jonger dan 27 jaar is ondersteuning in de vorm van een participatieplaats niet mogelijk (artikel 7, achtste lid, van de Participatiewet). Het college kan dan ook enkel aan personen van 27 jaar of ouder met recht op algemene bijstand een participatieplaats aanbieden.

Additionele werkzaamheden

Op een participatieplaats worden additionele werkzaamheden verricht. Niet de te verrichten werkzaamheden staan centraal maar het leren werken of het (opnieuw) wennen aan werken. Aspecten als omgaan met gezag, op tijd komen, werkritme en samenwerking met collega's zijn allemaal zaken waaraan in een participatieplaats gewerkt kan worden. Ook kan hiermee worden beoordeeld of het werkerterrein past bij de capaciteiten van de uitkeringsgerechtigde, zodat een persoon bijvoorbeeld een opleiding op het betreffende terrein kan gaan volgen en daarmee voor zichzelf een duurzaam perspectief op arbeid kan realiseren. De duur van de participatieplaats is wettelijk beperkt tot maximaal vier jaar (artikel 10a van de Participatiewet). Na negen maanden wordt beoordeeld door het college of de participatieplaats de kans op arbeidsinschakeling heeft vergroot (artikel 10a, achtste lid, van de Participatiewet). Zo niet dan wordt de participatieplaats beëindigd. Uiterlijk 24 maanden na aanvang van de participatieplaats wordt opnieuw beoordeeld of de participatieplaats wordt voortgezet. Als de gemeente concludeert dat voortzetting van de participatieplaats met het oog op in de persoon gelegen factoren aanmerkelijk bijdraagt tot de arbeidsinschakeling, dan kan de participatieplaats nog één jaar verlengd worden. Echter in dat geval dient een andere werkomgeving geboden te worden (artikel 10a, negende lid, van de Participatiewet). Na 36 maanden vindt opnieuw een dergelijke beoordeling plaats (artikel 10a, tiende lid, van de Participatiewet).

Premie

De persoon die werkzaamheden verricht op een participatieplaats heeft recht op een premie voor het eerst na zes maanden en vervolgens iedere zes maanden na aanvang van de additionele werkzaamheden (artikel 10a, zesde lid, van de Participatiewet). Voorwaarde is dat de persoon naar het oordeel van het college voldoende heeft meegewerkt aan het vergroten van zijn kansen op de arbeidsmarkt. De hoogte van de premie moet in de verordening vastgelegd worden (artikel 8a, eerste lid, onderdeel d, van de Participatiewet). De premie wordt vrijgelaten op grond van artikel 31, tweede lid, onderdeel j, van de Participatiewet. In verband hiermee is de hoogte van de premie begrensd door het in de vrijlatingsbepaling genoemde bedrag. Daarnaast moet bij het bepalen van de hoogte van de premie ook de risico's van de armoedeval worden betrokken (Kamerstukken II 2007/08, 31 577, nr. 3, p. 12).

Artikel 11. Proefplaats

Volgens artikel 8a, tweede lid, onder d, van de Participatiewet moet de gemeente in de verordening de voorwaarden aangeven waaronder "het college toestemming verleent aan een persoon als bedoeld in artikel 7, eerste lid, onderdeel a, van de wet die algemene bijstand ontvangt, om op een proefplaats gedurende twee maanden met de mogelijkheid tot verlenging met maximaal vier maanden, werkzaamheden te verrichten". Het doel van deze verplichting is om meer harmonisatie tot stand te brengen. Voor de termijn is aangesloten bij de wetgeving die wordt uitgevoerd door het UWV en het door het UWV gevoerde beleid (Kamerstukken II 2019/20, 35 394, nr. 3, p. 55).

Artikel 12. Participatievoorziening beschut werk

Algemeen

Met ingang van 1 januari 2017 is het college verplicht beschut werk aan te bieden aan personen van wie het college, op advies van UWV, heeft vastgesteld dat zij uitsluitend in een beschutte omgeving onder aangepaste omstandigheden mogelijkheden tot arbeidsparticipatie hebben (artikel 10b, eerste lid, van de Participatiewet). Die verplichting is begrensd: het aantal jaarlijks te realiseren beschutte werkplekken wordt bij ministeriële regeling bepaald.

Bij een lager aantal positieve adviezen van UWV blijft de verplichting beperkt tot dat aantal afgegeven positieve adviezen. Bij een hoger aantal positieve adviezen van UWV blijven de aantallen zoals neergelegd in de ministeriële regeling van toepassing.

De gemeenteraad is, gelet op artikel 10b, zevende lid, van de Participatiewet, verplicht om bij verordening in elk geval vast te stellen:

- a. welke voorzieningen gericht op arbeidsinschakeling worden aangeboden om adequaat functioneren op een beschutte werkplek mogelijk te maken; en
- b. welke voorzieningen worden aangeboden tot het moment dat de dienstbetrekking aanvangt.

Artikel 12, eerste lid

In dit artikel is tot uitdrukking gebracht dat aanspraak bestaat op de genoemde ondersteunende voorzieningen (gericht op de arbeidsinschakeling). Daarmee wordt uitvoering gegeven aan artikel 10b, zevende lid, van de Participatiewet.

Artikel 12, tweede lid

Nadat het college heeft vastgesteld dat iemand tot de doelgroep voor beschut werk behoort, dient deze persoon geplaatst te worden op een beschut werkplek. In de wetenschap dat een plaatsing afgestemd dient te worden op de persoonlijke eigenschappen en omstandigheden van de persoon, dient dit een vorm van maatwerk te zijn, die niet altijd direct tot plaatsing op een geschikte werkplek zal leiden. Het college is verplicht om ter overbrugging van de periode tot de plaatsing voorzieningen aan te bieden die bijdragen aan een succesvolle plaatsing. De voorzieningen die hiervoor aangeboden worden zijn genoemd in het tweede lid. Welke (combinatie van) voorziening(en) in een concreet geval ingezet wordt zal gezien het maatwerkarakter van dat geval afhangen.

Naast voorzieningen die bijdragen aan de arbeidsinschakeling en hun grondslag vinden in de re-integratieverordening, worden ook andere voorzieningen genoemd. Dergelijke – perifere – voorzieningen kunnen op grond van andere regelingen, zoals de Wet maatschappelijke ondersteuning 2015 of de Wet gemeentelijke schuldhulpverlening, worden verstrekt en bijdragen aan een geslaagde plaatsing.

Artikel 13. Ondersteuning bij leer-werktraject

Personen uit de doelgroep kunnen in aanmerking komen voor de voorziening ondersteuning bij leerwerktrajecten. Het college moet dan wel van oordeel zijn dat een leer-werktraject nodig is en dat de ondersteuning nodig is voor het volgen van dat leer-werktraject. Dit is geregeld in artikel 10 en volgt uit artikel 10f van de Participatiewet. Artikel 10f van de Participatiewet bepaalt voorts dat het college uitsluitend ondersteuning bij een leer-werktraject kan aanbieden aan personen:

- van zestien of zeventien jaar van wie de leerplicht of de kwalificatieplicht, bedoeld in de Leerplichtwet 1969, nog niet is geëindigd; of
- van achttien tot 27 jaar die nog geen startkwalificatie hebben behaald.

De voorziening ondersteuning bij leer-werktrajecten is inzetbaar voor jongeren van zestien of zeventien jaar oud die dreigen uit te vallen uit school, maar middels een leer/werktraject alsnog een startkwalificatie kunnen behalen. Om te voorkomen dat jongeren onnodig uitvallen, wordt de mogelijkheid geboden extra ondersteuning te bieden. Deze voorziening kan ook worden ingezet ter voorkoming van schooluitval bij jongeren van achttien tot 27 jaar die door een leer-werktraject alsnog een startkwalificatie kunnen behalen.

Bijstandsgerechtigden jonger dan 27 jaar die uit 's Rijks kas bekostigd onderwijs kunnen volgen, zijn uitgesloten van ondersteuning op grond van artikel 7, derde lid, onder a, van de Participatiewet. Voor de conclusie dat een jongere uit 's Rijks kas bekostigd onderwijs kan volgen is vereist dat de jongere uit 's Rijks kas bekostigd onderwijs volgt of daarvoor in aanmerking komt (Kamerstukken II 2010/11, 32 815, nr. 3, p. 49). In het kader van artikel 7, derde lid, onder a, van de Participatiewet betekent dit dat het college vanaf het moment dat de jongere uit 's Rijks kas bekostigd onderwijs volgt of kan volgen geen ondersteuning bij de arbeidsinschakeling kan bieden.

In artikel 10f van de Participatiewet is bepaald dat het college onder omstandigheden ondersteuning kan bieden aan personen jonger dan achttien jaar en aan personen van achttien tot 27 jaar die nog geen startkwalificatie hebben behaald en voor wie een leer-werktraject nodig is. Er wordt vanuit gegaan dat het mogelijk is een leer-werktraject aan te bieden aan personen die voldoen aan het bepaalde in de artikelen 10 en 10f van de Participatiewet, in afwijking van artikel 7, derde lid, onder a, van de Participatiewet.

Artikel 14. Persoonlijke ondersteuning bij werk

De voorziening persoonlijke ondersteuning bij werk is nader uitgewerkt in hoofdstuk 4. Deze bepaling verwijst daarom naar dit hoofdstuk, waarbij ook wordt verwezen naar de uit artikel 3 voortvloeiende algemene voorwaarden die gelden voor alle op grond van deze verordening te verstrekken voorzieningen.

Artikel 15. Arbeidsontwikkelingstraject

Het college kan een uitkeringsgerechtigde of jongere met een grote afstand tot de arbeidsmarkt een traject aanbieden om (werknemers)vaardigheden aan te leren. De voorziening is bedoeld voor mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt die nog niet binnen een dienstverband of bij een reguliere werkgever aan de slag kunnen. Binnen deze voorziening worden mensen door middel van werkervaring voorbereid op een werkplek bij een reguliere werkgever.

Artikel 16. Loonkostensubsidie voor kwetsbare werknemers

Gesubsidieerde arbeid kan als één van de voorzieningen worden ingezet om de arbeidsinschakeling te bevorderen. In de Participatiewet is geregeld dat alle voorzieningen moeten dienen om een persoon uiteindelijk aan regulier werk te helpen. De in artikel 16 geregelde loonkostensubsidie betreft een gemeentelijke regeling die moet worden onderscheiden van de loonkostensubsidie zoals bedoeld in de artikelen 10c en 10d van de Participatiewet en artikel 20. De in artikel 16 opgenomen loonkostensubsidie is niet noodzakelijk gericht op personen met een arbeidsbeperking, maar ondersteunt personen die kwetsbaar of uiterst kwetsbaar zijn. Het gaat hier dus niet om de loonkostensubsidie die verstrekt wordt aan personen als bedoeld in artikel 7, eerste lid, onderdeel a, van de Participatiewet van wie is vastgesteld dat zij met voltijdse arbeid niet in staat zijn tot het verdienen van een wettelijk minimumloon, doch wel mogelijkheden tot arbeidsparticipatie hebben (artikel 6, eerste lid, onderdeel e, van de Participatiewet) en die is geregeld in hoofdstuk 4. Het betreft daarom ook een in tijd gemaximeerde subsidieregeling.

Compensatie

Het doel van de loonkostensubsidie is het bieden van compensatie voor het feit dat voor een persoon ten minste het wettelijk minimumloon moet worden betaald, terwijl de werkgever een persoon (nog) niet ten volle kan inzetten. Zo kan het college een loonkostensubsidie aan de werkgever verstrekken om tijdelijk het verschil in arbeidsproductiviteit te compenseren en zo de re-integratie van de bijstandsgerechtigde te bewerkstelligen (Kamerstukken II 2004/05, 28 870, nr. 125).

Geen verdringing

Het vierde lid bevat een verdringingsbepaling. Zie wat hierover is opgemerkt in de toelichting op de verdringingsbepaling in artikel 6.

Noodzakelijk

De loonkostensubsidie kan alleen worden verstrekt als de werkgever geen aanspraak kan maken op een andere regeling die hem (gedeeltelijk) compenseert voor het feit dat de kwetsbare of uiterst kwetsbare werknemer nog niet direct volledig inzetbaar is en mogelijk extra begeleiding nodig heeft. Ook als redelijkerwijs mag worden aangenomen dat de kwetsbare of uiterst kwetsbare werknemer zonder subsidie ook wel kan worden aangenomen, bijvoorbeeld vanwege de krapte op de arbeidsmarkt, wordt de subsidie niet verstrekt. Het is aan het college om te bepalen of er een noodzaak tot subsidieverlening aanwezig is met het oog op de arbeidsinschakeling van de kwetsbare of uiterst kwetsbare werknemer.

Artikel 17. Werknemerscheque

Het college kan een deelnemer een kostenvergoeding verstrekken in de vorm van een werknemerscheque. Dit kan voor zover er geen beroep gedaan kan worden op een voorliggende voorziening, waaronder een vergoeding van de kosten door de werkgever. De kosten moeten aantoonbaar zijn en door het college noodzakelijk worden geacht, zoals een aanvullende cursus, gereedschap, speciale kleding enzovoort.

Artikel 18. Werkgeverscheque

De werkgeverscheque is bedoeld voor niet direct bemiddelbare kandidaten met een afstand tot de arbeidsmarkt. De cheque kan worden ingezet als subsidie bij plaatsing van kandidaten bij een reguliere werkgever en is een tegemoetkoming in de aantoonbare extra kosten die een werkgever moet maken om een persoon uit de doelgroep in dienst te nemen en te houden/ aan te stellen in een proefplaats.

Artikel 19. Leerwerkcheque

Het doel van een leerwerkcheque is om de deelnemer (werk)ervaring te laten opdoen met het oog op het verwerven van nieuwe kennis en vaardigheden. Hierbij is het van belang dat de organisatie ervoor zorgt dat de deelnemer werkactiviteiten moet uitvoeren overeenkomstig het competentieniveau van de deelnemer. De deelnemer werkt mee in de praktijk waarbij de werkzaamheden additioneel van aard zijn.

Artikel 20. Uitstroompremie

In de Participatiewet is geregeld dat jaarlijks een eenmalige of tweemaalige premie van ten hoogste € 2.699,00 per kalenderjaar kan worden verstrekt, welke in het kader van de bijstandsverlening niet tot de middelen wordt gerekend (artikel 31, tweede lid, onderdeel j, van de Participatiewet). Voor personen jonger dan 27 jaar die niet behoren tot de doelgroep loonkostensubsidie is deze premie niet vrijgelaten (artikel 31, vijfde lid, van de Participatiewet). De Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers en de Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen kennen een dergelijke vrijlatingsbepaling ook niet. Het feit dat de premie niet in alle gevallen wordt vrijgelaten neemt niet weg dat ook deze groepen behoren tot de re-integratiedoelgroep (artikel 7, eerste lid, onder a, van de Participatiewet).

In artikel 20 wordt een grondslag gecreëerd voor het verstrekken van een uitstroompremie aan voormalig uitkeringsgerechtigden en worden hieraan voorwaarden verbonden. De premie vormt een extra stimulans om aan het werk te gaan en dit werk ook te behouden. Het verstrekken van een uitstroompremie is alleen mogelijk als een persoon die langdurig een uitkering van het college ontving, uitstroomt. Onder langdurig werkloze wordt verstaan een persoon die gedurende een aaneengesloten periode van twaalf maanden of langer aangewezen is (geweest) op een uitkering. Ook moet er sprake te zijn van duurzame uitstroom, hetgeen betekent dat er sprake is van een uitkeringsonafhankelijke periode van tenminste 6 maanden. De premie kan worden aangevraagd vanaf 6 maanden na indiensttreding en moet binnen 6 maanden zijn aangevraagd.

Artikel 21. Specifieke aanvraagproces loonkostensubsidie

Dit artikel is een uitwerking van de wettelijke verplichting voor gemeenten om bij verordening te bepalen hoe het administratief proces met betrekking tot het verstrekken van loonkostensubsidie is vormgegeven (artikel 8a, eerste lid en tweede lid, onder c, van de Participatiewet). Door in de verordening naar het werkproces te verwijzen beoogt de wetgever ervoor te zorgen dat werkgevers, in het kader van transparantie, beter weten waar zij aan toe zijn (Kamerstukken II 2019/20, 35 394, nr. 3, p. 54-55).

Het tweede lid maakt duidelijk dat het rechtssubject van de loonkostensubsidie de werkgever is, ook op het moment dat de werknemer de aanvraag indient. Dit volgt ook uit artikel 10d, eerste lid, van de Participatiewet waarin staat dat de subsidie wordt verleend aan de werkgever.

Omdat alleen personen die behoren tot de doelgroep loonkostensubsidie hiervoor in aanmerking komen regelt het derde lid dat op het moment dat er een aanvraag binnenkomt met betrekking tot een persoon ten aanzien van wie nog niet is vastgesteld dat deze onder de doelgroep valt, de aanvraag mede moet worden gezien als een aanvraag om onder de doelgroep te worden gebracht. Het onder de doelgroep brengen gebeurt volgens de in artikel 1 gedefinieerde praktijkroute.

Het vierde lid regelt de termijn waarbinnen de loonwaarde wordt vastgesteld.

Het vijfde lid verwijst naar het administratieve werkproces dat door het college wordt gevolgd. Dit betreft het preferente proces loonkostensubsidie. Hiermee wordt bedoeld op het proces zoals dat door “De normaalste zaak”, een netwerk van bijna 700 werkgevers die samen aan de inclusieve arbeidsmarkt bouwen, is ontwikkeld. Doel was om de lasten voor werkgevers als gevolg van verschillende werkwijzen door gemeenten te verminderen, door het creëren van één administratief uitvoeringsproces voor het verstrekken van loonkostensubsidie. Door hierbij aan te sluiten en het makkelijker te maken voor werkgevers wordt beoogd dat meer personen met een loonkostensubsidie aan het werk kunnen komen.

Artikel 22. Voorwaarden toekenning persoonlijke ondersteuning bij werk en overige voorzieningen

Dit artikel bevat een aantal voorwaarden voor de toekenning van persoonlijke ondersteuning bij werk en overige voorzieningen aan personen met een arbeidsbeperking. Het betreft een aantal specifieke voorwaarden die verband houden met de aard van deze voorzieningen. Het artikel vormt daarmee een aanvulling op de in artikel 3 opgenomen algemene voorwaarden om in aanmerking te komen voor een re-integratievoorziening. Deze voorwaarden dragen bij aan een evenwichtige verdeling van de beschikbare voorzieningen over de doelgroep, zoals bedoeld in artikel 8a, tweede lid, onderdeel a, van de Participatiewet.

Vereist is dat de persoon behoort tot de doelgroep, bedoeld in artikel 7 van de Participatiewet, waarbij er voor personen die VSO/PRO-onderwijs hebben genoten een uitzondering wordt gemaakt, waardoor zij ook voor persoonlijke ondersteuning bij werk en overige voorzieningen in aanmerking kunnen komen (a). Het is van belang dat de inzet van de persoonlijke ondersteuning en/of overige voorziening noodzakelijk is om het werk uit te kunnen voeren (b). Om een doelmatige inzet van de re-integratiemiddelen te waarborgen is er een minimale omvang verbonden aan de dienstbetrekking (c). Op het moment dat het gaat om een voorziening waarvan verwacht mag worden dat de werkgever hiervoor zelf zorgdraagt, omdat dit bijvoorbeeld voortvloeit uit de Arbo-regels, wordt de voorziening niet verstrekt op grond van deze verordening (d, e en f). De aan de voorziening(en) verbonden kosten kunnen in uitzonderlijke gevallen leiden tot het afwijzen van de gevraagde voorziening(en), op het moment dat deze kosten in geen verhouding staan tot de maatschappelijke baten die verbonden zijn aan de verstrekking van de voorziening(en) (g).

Artikel 23. Aanvraagprocedure persoonlijke ondersteuning bij werk en overige voorzieningen

Dit artikel regelt de aanvraagprocedure voor persoonlijke ondersteuning bij werk en overige voorzieningen. Uiteraard is de aanvraagmogelijkheid geen verplichting; het college kan ook zelf ambtshalve – dat wil zeggen zonder aanvraag – beoordelen wat nodig is. In de praktijk zal veelal ook sprake zijn van een ambtshalve beoordeling. Het college zorgt dan zelf voor een goede match met een werkgever, met passende ondersteuning. Het hoeft meestal niet tot een aanvraag te komen (Kamerstukken II 2019/20, 35 394, nr. 3, p. 11).

In dit artikel worden de verschillende stappen beschreven die het college moet doorlopen om tot een zorgvuldig onderzocht en onderbouwd besluit te komen. Het artikel vloeit voort uit artikel 8a, tweede lid, onderdeel f, van de Participatiewet “op welke wijze het college voorzieningen als bedoeld in artikel 14, eerste lid, verstrekt” en onderdeel g “op welke wijze waar nodig voor een persoon als bedoeld in de artikelen 7, eerste lid, onderdeel a, of 10d, tweede lid, wordt voorzien in integrale en voortgezette (persoonlijke) ondersteuning”.

Bij het onderzoek houdt het college rekening met de persoonlijke omstandigheden van de aanvrager en met zijn wensen en die van de werkgever. Als dat nodig is, wint het college een specifiek deskundig oordeel in.

In artikel 8a, tweede lid, onder g, van de Participatiewet is bepaald dat in de verordening ook moet worden opgenomen op welke wijze wordt voorzien in integrale ondersteuning. In het zesde lid is daartoe bepaald dat het college tijdens het onderzoek, als dat nodig is, ook voorzieningen uit andere wetten (jeugdhulp, Wmo, schuldhulpverlening, enz.) betreft bij de afweging en zo komt tot een zo goed mogelijk afgestemde integrale dienstverlening.

Artikel 24. Inhoud beschikking persoonlijke ondersteuning bij werk en overige voorzieningen

Een beschikking dient te voldoen aan de eisen die de Algemene wet bestuursrecht en de Participatiewet daaraan stellen. In dit artikel is bepaald welke concrete informatie minimaal in een beschikking moet worden opgenomen. Het betreft een nadere uitwerking van de wettelijke eisen, die niet afdoet aan de plicht om aan de eisen die rechtstreeks voortvloeien uit de Algemene wet bestuursrecht en de Participatiewet te voldoen.

Artikel 25. Jobcoach en werkbegeleider

Persoonlijke ondersteuning bij werk omvat zowel jobcoaching als interne werkbegeleiding. Deze twee vormen van persoonlijke ondersteuning worden beide benoemd. Het eerste en tweede lid geven aan op welke wijze het college zorgdraagt voor het verstrekken van persoonlijke ondersteuning aan de doelgroep in natura en in de vorm van een subsidie (artikel 8a, tweede lid, onder e, sub 1, van de Participatiewet). De gemeente kan een eigen jobcoach inzetten, of een jobcoach inhuren en die aan een werkgever toekennen. Ook is het mogelijk dat een werkgever zelf een eigen jobcoach in dienst heeft (interne jobcoach) of een jobcoach inhuurt (externe jobcoach). De werkgever kan ook een collega van de werknemer inzetten om hem te begeleiden (interne werkbegeleider). In het artikel worden de verschillende mogelijkheden benoemd.

Het derde lid maakt duidelijk dat de in het eerste en tweede lid bedoelde ondersteuning ook kan worden aangeboden op het moment dat er geen sprake is van een dienstverband. Dit vormt een uitbreiding op de wettelijke basisplicht om deze ondersteuning aan te bieden ten behoeve van opgedragen taken die worden verricht in het kader van een dienstverband bij een werkgever.

Artikel 26. Specifieke voorwaarden toekenning persoonlijke ondersteuning bij werk

Het eerste lid bevat een termijn waarbinnen een aanvraag om persoonlijke ondersteuning in beginsel moet zijn ingediend, gerekend vanaf de datum van indiensttreding. Deze termijn houdt verband met de aard van de voorziening. Persoonlijke ondersteuning bij werk is een voorziening die wordt verstrekt als deze noodzakelijk is voor de persoon om de aan hem opgedragen taken uit te voeren. Bij een aanvraag die pas na het verstrijken van een ruime periode na indiensttreding wordt ingediend, kan de vraag worden gesteld in hoeverre het verstrekken van deze voorziening nog noodzakelijk is, nu men kennelijk al geruime tijd zonder deze persoonlijke ondersteuning de werkzaamheden al heeft verricht. In die situatie rechtvaardigt dat de conclusie dat, tenzij er sprake is van een bijzondere situatie, het verstrekken van persoonlijke ondersteuning op aanvraag in beginsel niet noodzakelijk is.

Het tweede lid bevat de basisaspecten waarmee het college rekening moet houden bij het verstrekken van individuele ondersteuning en benadrukt het belang van het leveren van maatwerk.

In lid 4 is aangegeven dat bij een arbeidsovereenkomst van minder dan 24 arbeidsuren per week, de subsidie naar rato wordt verstrekt. Hierbij geldt als uitgangspunt dat het aantal arbeidsuren wordt afgezet tegen een 36-arbeidsurige werkweek.

Artikel 27. Jobcoaching

Het eerste lid is een uitwerking van artikel 8a, tweede lid, onder e, onderdeel 2, van de Participatiewet, waarin de opdracht is neergelegd om in de verordening aan te geven welke kwaliteitseisen het college stelt aan de jobcoach en hoe deze eisen worden gewaarborgd. Dit is relevant omdat kwaliteit, en kwaliteitseisen, een waarborg (kunnen) zijn voor een goede inzet van de jobcoach.

Het tweede lid is een uitwerking van de uit artikel 8a, tweede lid, onder e, sub 1, van de Participatiewet voortvloeiende verordeningplicht. Het bepalen van de duur en de intensiteit van de jobcoaching is maatwerk.

Het derde lid bevat een mogelijkheid om in bijzondere situaties af te wijken van het in het tweede lid gegeven beoordelingskader. Hiermee wordt het recht op passende ondersteuning te allen tijde gewaarborgd. De afwijking kan zowel bestaan uit het bieden van meer of intensievere jobcoaching, alsook uit het verlengen daarvan.

Artikel 28. Jobcoaching in natura

Artikel 8a, tweede lid, onder e, onderdeel 1, van de Participatiewet bepaalt onder andere dat in de verordening moet worden geregeld hoe het college ook zorgdraagt voor het verstrekken van persoonlijke ondersteuning (jobcoaching) in natura. Dit artikel voorziet hierin.

Artikel 29. Subsidie voor het organiseren van jobcoaching

Artikel 8a, tweede lid, onder e, onderdeel 1, van de Participatiewet bepaalt onder andere dat in de verordening moet worden geregeld hoe het college zorgdraagt voor het verstrekken van persoonlijke ondersteuning door middel van subsidieverstrekking, waaronder jobcoaching. Dit artikel voorziet hierin.

In het tweede lid zijn de randvoorwaarden opgenomen om voor subsidieverlening in aanmerking te komen. Bij de keuze voor deze voorwaarden is, met het oog op het realiseren van een zo uniform mogelijk kader, aansluiting gezocht bij door het UWV gehanteerde voorwaarden op grond van artikel 12 van het Re-integratiebesluit.

Het derde lid geeft aan op welke wijze de hoogte van de subsidie voor jobcoaching door het college kenbaar wordt gemaakt. Het college moet er voor zorgen dat de tarieven voor een bepaald jaar vindbaar en kenbaar zijn voor werkgevers en de doelgroep. Dat kan bijvoorbeeld door de tarieven te vermelden op de website van de gemeente. Daarbij is als eis opgenomen dat het door het college vastgestelde tarief toereikend moet zijn om jobcoaching in te kopen. Dit betekent dat het college moet onderzoeken in de markt wat een toereikend tarief is. Het feit dat een persoon of werkgever een beroep wenst te doen op een duurdere jobcoach betekent niet dat het college gehouden is het meerdere te verstrekken. Er is immers een maximumtarief waarvan vaststaat dat dit toereikend is om passende jobcoaching in te kopen.

Het vierde lid maakt transparant dat het college de in de verordening gestelde eisen nader uit kan werken in nadere regels.

Met het vijfde lid wordt duidelijk gemaakt dat het college niet alleen subsidie kan verlenen voor jobcoaching die is bedoeld om de persoon in staat te stellen om de aan hem opgedragen taken in het kader van de arbeidsovereenkomst uit te voeren, maar dat de gesubsidieerde jobcoach ook een breder takenpakket kan uitvoeren.

Artikel 30. Interne werkbegeleiding

Artikel 8a, tweede lid, onder e, onderdeel 1, van de Participatiewet in combinatie met artikel 10, derde lid, onder b, van de Participatiewet bepaalt onder andere dat in de verordening moet worden geregeld hoe het college zorgdraagt voor het verstrekken van persoonlijke ondersteuning in de vorm van een interne werkbegeleider door middel van subsidieverstrekking. Dit artikel regelt hoe dit mogelijk is en op welke wijze de hoogte van de subsidie hiervoor wordt bepaald.

In het tweede lid wordt geregeld dat het aanbod van het college tevens een training voor de collega van de persoon kan bevatten, zodat deze de begeleiding op een verantwoorde wijze kan bieden. Hierbij kan bijvoorbeeld gedacht worden aan een "Harrie-training" (Kamerstukken II 2019/20, 35 394, nr. 3, p. 20).

Artikel 31. Specifieke voorwaarden toekenning vervoersvoorziening

Artikel 8a, tweede lid, onder f, onderdeel 1, van de Participatiewet bepaalt dat in de verordening moet worden geregeld hoe het college zorgdraagt voor het verstrekken van een vervoersvoorziening die ertoe strekt dat de persoon zijn werkplek, proefplaats of opleidingslocatie kan bereiken. Dit artikel regelt, in aanvulling op de artikelen 3 en 22, onder welke voorwaarden dit mogelijk is en op welke wijze de hoogte van de vergoeding hiervoor wordt bepaald als het college het vervoer niet zelf (in natura) organiseert. Bij de bepaling van de vergoeding wordt aangesloten bij het Besluit Normbedragen Voorzieningen UWV. Het bedrag dat de werknemer voor vervoer ontvangt van zijn werkgever, bijvoorbeeld een reiskostenvergoeding op grond van de arbeidsovereenkomst, wordt door het college in mindering gebracht op de te verstrekken vervoersvoorziening.

Artikel 32. Specifieke voorwaarden noodzakelijke intermediaire activiteit bij visuele of motorische handicap

Artikel 8a, tweede lid, onder f, onderdeel 2, van de Participatiewet bepaalt dat in de verordening moet worden geregeld hoe het college zorgdraagt voor het verstrekken van een noodzakelijke intermediaire activiteit in het geval er sprake is van een visuele of motorische handicap. Dit artikel regelt dat het college de, als gevolg van een geheel of gedeeltelijk ontbrekende visuele of motorische lichaamsfunctie noodzakelijke, voorziening(en) verstrekt die nodig zijn ter vervanging of ondersteuning van de persoon. De specifieke aard van de voorziening is niet opgenomen, omdat dit sterk afhankelijk is van de behoefte van de persoon. Wel gelden de voorwaarden zoals opgenomen in de artikelen 3 en 22. Het college kan dit in nadere regels verder uitwerken.

Artikel 33. Specifieke voorwaarden meeneembare voorzieningen

Artikel 8a, tweede lid, onder f, onderdeel 3, van de Participatiewet bepaalt dat in de verordening moet worden geregeld hoe het college zorgdraagt voor het verstrekken van meeneembare voorzieningen voor de inrichting van de werkplek, de productie- en werkmethoden, de inrichting van de opleidingslocatie of de proefplaats en bij het werk of opleiding te gebruiken hulpmiddelen. Hiervoor is geen limitatieve lijst. Gedacht kan worden aan een aangepaste bureaustoel, toetsenbord, koptelefoon, enzovoort. Wat een passende voorziening is, is sterk afhankelijk van de individuele behoefte van de persoon. Dit vraagt om maatwerk. Wel gelden de voorwaarden zoals opgenomen in de artikelen 3 en 22. Het uitgangspunt is dat de voorzieningen in bruikleen beschikbaar worden gesteld en dus weer bij het college worden ingeleverd op het moment dat deze niet langer nodig zijn. Het college kan de wijze waarop het de noodzaak en meerwaarde van een voorziening bepaalt in nadere regels verder uitwerken.

Artikel 34. Specifieke voorwaarden werkplekaanpassingen

In artikel 8a, tweede lid, onder f, onderdeel 3, van de Participatiewet wordt uitsluitend gesproken van meeneembare voorzieningen. In sommige gevallen zijn er andere voorzieningen nodig op de werkplek om ervoor te zorgen dat de persoon hier kan werken. Hierbij kan gedacht worden aan een aangepast toilet, een entree met automatische deur opener of een traplift. Dit artikel regelt de mogelijkheid om ook in deze behoefte te voorzien door het toekennen van een werkplekaanpassing. Daarmee wordt aansluiting gezocht bij de wetsgeschiedenis, waarin wel wordt gesproken van werkplekaanpassingen in plaats van meeneembare voorzieningen (Kamerstukken II 2019/20, 35 394, nr. 3, p. 20).

Artikel 36. Intrekken oude verordeningen en overgangsrecht

In artikel 36 is het intrekken van de verordening loonkostensubsidie geregeld. Dit heeft te maken met het feit dat de grondslag voor deze verordening, in de vorm van artikel 6, tweede lid, van de Participatiewet, met de wet "Wijziging van de Participatiewet en enkele andere wetten in verband met het verbeteren van de regeling voor loonkostensubsidie en enkele andere wijzigingen (uitvoeren breed offensief)", is komen te vervallen.

Het intrekken van de oude re-integratieverordening is eveneens in dit artikel geregeld.

Ook is in artikel 36 het overgangsrecht neergelegd. Het kan voorkomen dat personen een voorziening toegekend hebben gekregen op grond van de oude re-integratieverordening, die niet meer voldoet aan de voorwaarden uit deze verordening. Hierbij kan worden gedacht aan de situatie waarin de oude re-integratieverordening voorzieningen bevat die na inwerkingtreding van deze verordening niet meer worden verstrekt. Ook is het denkbaar dat een persoon op grond van de oude re-integratieverordening wel in aanmerking zou komen voor een voorziening, maar door inwerkingtreding van deze verordening niet meer. De toegekende voorziening zou dan op grond van artikel 3, tweede lid moeten worden beëindigd. Om dit te voorkomen is in artikel 36, tweede lid, geregeld dat dergelijke voorzieningen worden behouden voor ten hoogste de duur van 12 maanden of - als dit eerder is - voor de duur dat deze is verstrekt. Dit uiteraard voor zover wordt voldaan aan de voorwaarden uit de Re-integratieverordening Participatiewet gemeente Westland 2017. Wordt niet meer aan die voorwaarden voldaan, dan moet de voorziening worden beëindigd, bijvoorbeeld als een persoon geen aanspraak meer heeft op ondersteuning bij de arbeidsinschakeling. De periode van 12 maanden begint te lopen vanaf het moment van inwerkingtreding van deze verordening.

Voortzetten toegekende voorzieningen

Toegekende voorzieningen op grond van de Re-integratieverordening Participatiewet gemeente Westland 2017 worden dus in beginsel behouden tot 12 maanden na inwerkingtreding van deze verordening. Na afloop van die periode kan het college besluiten of een voorziening wordt voortgezet (artikel 36, vierde lid). Hierbij kan het college rekening houden met al gesloten overeenkomsten. Voortzetting van een voorziening ligt bijvoorbeeld voor de hand als het college is gehouden de kosten van een dergelijke voorziening te voldoen, ongeacht of een persoon nog gebruik maakt van de voorziening. Lopende re-integratievoorzieningen kunnen in beginsel ná inwerkingtreding van deze verordening worden afgerond conform de overeenkomst.

Voortzetting is niet mogelijk

Voortzetting van een toegekende voorziening na 12 maanden is niet mogelijk als de voorziening binnen die periode is beëindigd wegens het niet meer voldoen aan de voorwaarden voor die voorziening op grond van de Re-integratieverordening Participatiewet gemeente Westland 2017 of als de voorziening is toegekend voor een kortere duur dan 12 maanden na inwerkingtreding van de verordening. Een voorziening dient immers niet langer te worden voortgezet dan de duur van de oorspronkelijke toekenning. Ten aanzien van die voorziening blijft de Re-integratieverordening Participatiewet gemeente Westland 2017 van toepassing.

Bijlage X – OVERZICHT WIJZIGINGEN Re-integratieverordening Participatiewet Westland 2024

Oud	Nieuw	Reden wijziging
<u>ARTIKEL 2. Personenkring</u> 1. De aanspraak op voorzieningen is beperkt tot belanghebbenden die hun woonplaats hebben in de gemeente Westland. 2. Voor de belanghebbende die gedurende de aanspraak op een voorziening een andere woonplaats krijgt en werkzaam is bij een werkgever, komen de werkgeversvoorzieningen, uitgezonderd de loonkostensubsidie, ten laste van de gemeente waar de burger woonplaats heeft.	<u>Artikel 2 Doelstelling en verantwoording</u> 3. Het college kan de voorziening, bedoeld in artikelen 4, 5 en 7 aanbieden aan personen die behoren tot de doelgroep met een korte afstand tot de arbeidsmarkt. 4. Het college kan de voorzieningen, bedoeld in de artikelen 6, 8 en 10 aanbieden aan personen die behoren tot de doelgroep met een grote afstand tot de arbeidsmarkt. 5. Voor de overige voorzieningen, volgt uit de doelgroepomschrijving aan wie het college deze voorzieningen kan aanbieden. 6. Het college houdt bij het aanbieden van de in deze verordening opgenomen voorzieningen rekening met de omstandigheden en functionele beperkingen binnen de verschillende leefgebieden van een persoon. De omstandigheden hebben in ieder geval betrekking op zorgtaken van die persoon en de mogelijkheid dat hij behoort tot de doelgroep loonkostensubsidie of gebruik maakt van de voorziening beschut werk. Onder zorgtaken wordt in ieder geval verstaan: a. de opvang van ten laste komende kinderen tot vijf jaar; en b. de noodzakelijkheid van het verrichten van mantelzorg. 7. Het college zendt om de twee jaar aan de gemeenteraad een verslag over de	Er is aansluiting gezocht bij de modelverordening van de VNG. Deze biedt meer duidelijkheid.

	doeltreffendheid en de effecten van deze verordening in de praktijk. 8. Het college verzamelt voor het verslag als bedoeld in lid 5 systematisch informatie over in elk geval: a. Aantallen uitstroom naar werk en studie; b. Aantallen beschut werken; c. Aantallen loonkostensubsidie.	
<u>ARTIKEL 3. Groepen belanghebbenden</u> 1. Er worden in het aanbod van voorzieningen drie groepen belanghebbenden onderscheiden: 2. a. 3. belanghebbenden die naar verwachting binnen drie maanden betaald aan het werk kunnen met de inzet van lichte voorzieningen, te weten de voorzieningen zoals genoemd onder artikel 11, eerste lid, sub a t/m d; 4. b. 5. belanghebbenden zonder arbeidsbeperking die naar verwachting binnen 18 maanden, met gericht aanbod van de onder artikel 11, eerste lid sub a t/m f en j genoemde voorzieningen, betaald aan het werk kunnen; 6. c. 7. belanghebbenden met een arbeidsbeperking die naar verwachting binnen 18 maanden, met gericht aanbod van de onder artikel 11, eerste lid sub a t/m k genoemde voorzieningen, betaald aan het werk kunnen.	<u>Artikel 3 Algemene bepalingen over voorzieningen</u> 8. Indien het college een voorziening aanbiedt, stelt het met de belanghebbende een plan van aanpak op. 9. Het plan van aanpak bevat in ieder geval: a. Een beschrijving van het te behalen resultaten; b. Het tijdspad waarin dit bereikt moet zijn en c. De verplichtingen die de belanghebbende heeft ten aanzien van arbeidsinschakeling en de gevolgen bij het niet nakomen van deze verplichtingen. 10. Het plan van aanpak wordt ondertekend door belanghebbende. 11. De verplichting als bedoeld in het eerste lid is niet van toepassing indien slechts een medisch onderzoek naar de mogelijkheden tot arbeidsinschakeling wordt aangeboden. 12. Het college kan een voorziening weigeren als:	Het 'oude artikel 3' is verwerkt in het 'nieuwe artikel 2'. Ten aanzien van het 'nieuwe artikel 3' is aansluiting gezocht bij de modelverordening van de VNG. Deze biedt meer duidelijkheid.

	a. de persoon ten behoeve van wie de voorziening zou worden verstrekt niet behoort tot de doelgroep; b. de persoon onvoldoende medewerking verleent aan het onderzoek dat nodig is voor het beoordelen van het recht op de voorziening; c. de persoon een beroep kan doen op een voorziening op basis van een andere wettelijke regeling, waardoor er sprake is van een voorliggende voorziening; d. de voorziening naar het oordeel van het college onvoldoende bijdraagt aan de arbeidsinschakeling; of e. er niet wordt voldaan aan de voorwaarden die in deze verordening worden gesteld om in aanmerking te komen voor die voorziening. 13. Het college kan een voorziening beëindigen als: a. de persoon die aan de voorziening deelneemt zijn verplichtingen als bedoeld in de artikelen 9 en 17 van de wet, de artikelen 13 en 37 van de Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers of de artikelen 13 en 37 van de Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen niet nakomt; b. de persoon die aan de voorziening deelneemt niet meer behoort tot de doelgroep; c. de persoon die aan de voorziening deelneemt algemeen geaccepteerde arbeid aanvaardt waarbij geen	
--	---	--

	gebruik wordt gemaakt van een in deze verordening genoemde voorziening, tenzij het betreft een persoon als bedoeld in artikel 7, eerste lid, onderdeel a, onder 2°, van de wet; d. de voorziening naar het oordeel van het college niet langer voldoende bijdraagt aan een snelle arbeidsinschakeling; e. de voorziening naar het oordeel van het college niet meer geschikt is voor de persoon die gebruik maakt van de voorziening; f. de persoon die aan de voorziening deelneemt niet naar behoren gebruik maakt van de aangeboden voorziening; of g. de persoon die aan de voorziening deelneemt niet meer voldoet aan de voorwaarden die in deze verordening worden gesteld om in aanmerking te komen voor die voorziening. 14. Het college biedt de goedkoopst adequate voorziening aan, houdt bij het voorzieningenaanbod rekening met andere voorzieningen die in het kader van het sociaal domein beschikbaar zijn en stemt het aanbod, als dat nodig is, intern af zodat het optimaal bijdraagt aan een integrale ondersteuning van de persoon. Het college houdt bij de afstemming ook rekening met voorzieningen op grond van andere wettelijke regelingen en stemt dit af in het plan van aanpak, bedoeld in artikel 44a van de wet.	
--	---	--

	15. Het college kan de kosten uit of in verband met de toekenning van een voorziening van de belanghebbende terugvorderen, indien de kosten ten onrechte zijn gemaakt. 16. Het college kan, in aanvulling op de verplichtingen die voortvloeien uit de wet en deze verordening, aan de toekenning van een voorziening nadere verplichtingen verbinden. 17. Het college kan besluiten dat en op welke wijze en onder welke voorwaarden de niet-uitleringsgerechtigde of de Anw-gerechtigde aan wie een voorziening wordt aangeboden, een eigen bijdrage verschuldigd is. Dit wordt uitgewerkt in nadere regels. 18. De niet-uitkeringsgerechtigde of de Anw-gerechtigde kan geen aanspraak maken op voorzieningen genoemd in artikelen 9, 16, 17, 19, 20, 31 en 32.	
<u>ARTIKEL 4. OPDRACHT COLLEGE</u> 1. Het college biedt ondersteuning op grond van artikel 9 aan personen die behoren tot de doelgroep, zoals omschreven in artikel 7, eerst lid, onder a, van de wet. 2. Indien het college dit noodzakelijk acht, biedt het, naast ondersteuning, tevens een voorziening aan die is gericht op arbeidsinschakeling. 3. Bij de keuze van de mogelijkheden van ondersteuning en het aanbieden van voorzieningen, weegt het college af of de ondersteuning of de voorziening, gelet op de mogelijkheden en capaciteiten van de	<u>Artikel 4. Bemiddeling naar werk</u> Het college kan een persoon met een korte afstand tot de arbeidsmarkt bemiddelen op een concreet baanaanbod.	Het 'oude artikel 4' is verwerkt in het 'nieuwe artikel 2'. Het 'nieuwe artikel 4' is toegevoegd omdat het nodig is om personen met een korte afstand tot de arbeidsmarkt snel te kunnen bemiddelen op een concreet baanaanbod. Dit verkort wachttijden en zorgt ervoor dat men niet langs de zijlijn blijft staan.

belanghebbende, het meest doelmatig is met het oog op arbeidsinschakeling. 4. Het college draagt zorg voor voldoende diversiteit in het aanbod van ondersteuning voorzieningen. 5. Bij het bieden van ondersteuning en/of een voorziening kan het college gebruik maken van de inzet van derden .		
<u>ARTIKEL 5. BUDGET- EN/OF SUBSIDIEPLAFOND</u> 1. Het college kan één of meer budget- en/of subsidieplafonds instellen voor de verschillende voorzieningen. 2. Een plafond zoals bedoeld in het eerste lid vormt een weigeringsgrond bij de aanspraak op een specifieke voorziening (waartegen rechtsmiddelen ingediend kunnen worden). 3. Het college kan tevens een plafond instellen voor het aantal personen dat in aanmerking komt voor een specifieke voorziening (beschut werk en plaatsing boven op de opdracht)	<u>Artikel 5 Sollicitatietraining</u> Het college kan een persoon met een korte afstand tot de arbeidsmarkt bemiddelen op een concreet baanaanbod.	Het 'oude artikel 5' is grotendeels geschrapt daar dit verder wordt uitgewerkt in de nadere regels. Vwb de aantallen voor beschut werk, zie het 'nieuwe artikel 12, lid 3'. Het 'nieuwe artikel 5' is eraan toegevoegd om een breder scala aan instrumenten te kunnen aanbieden. Zeker voor mensen met een korte afstand tot de arbeidsmarkt kan een sollicitatietraining helpen om weer snel aan het werk te gaan.
<u>ARTIKEL 6. BELEIDSPLAN</u> 1. Deze verordening maakt onderdeel uit van het Sociaal Beleidskader. 2. In het beleidsplan komen in ieder geval een omschrijving van de aanpak van het beleid ten aanzien van de verschillende doelgroepen en de prioritering binnen en tussen die groepen aan de orde.	<u>Artikel 6 Werkstage</u> 3. Het college kan een persoon een werkstage gericht op arbeidsinschakeling aanbieden als deze: a. behoort tot de doelgroep; en b. nog niet actief is geweest op de arbeidsmarkt of een grote afstand tot de arbeidsmarkt heeft. 4. Het doel van een werkstage is het opdoen van werkervaring of het leren	Het 'oude artikel 6' is geschrapt omdat dit de verordening volgt uit de Participatiewet. Het is een wettelijke plicht dat gemeenten een verordening opstellen. Daarmee is een koppeling met het beleidsplan geen vereiste. Vwb het 'nieuwe artikel 6' is aansluiting gezocht bij de modelverordening van de VNG. Deze biedt meer duidelijkheid.

	functioneren in een arbeidsrelatie, gedurende maximaal drie maanden. 5. Het college plaatst de persoon uitsluitend als hierdoor de concurrentieverhoudingen niet onverantwoord worden beïnvloed en er geen verdringing op de arbeidsmarkt plaatsvindt. 6. In een schriftelijke overeenkomst wordt in ieder geval vastgelegd: - het doel van de werkstage; en - de wijze waarop de begeleiding plaatsvindt.	
<u>ARTIKEL 7. EVALUATIE</u> Het college zendt eenmaal per jaar aan de raad een integraal verslag over de effecten van het beleid zoals opgesteld in het Sociaal Beleidskader.	<u>Artikel 7 Detacheringsbaan</u> 1. Het college kan door detachering zorgen voor toeleiding van een persoon die behoort tot de doelgroep naar een dienstverband met een werkgever, gericht op arbeidsinschakeling. 2. De werknemer wordt voor het verrichten van arbeid gedetacheerd bij een onderneming waarbij de intentie van de ondernemer is om de werknemer voor minimaal 1 jaar in dienst te nemen na afloop van de detacheringsbaan. De detachering wordt vastgelegd in een schriftelijke overeenkomst tussen zowel de werkgever en inlenende organisatie als tussen de werknemer en inlenende organisatie. 3. Een werknemer wordt uitsluitend geplaatst als hierdoor de concurrentieverhoudingen niet onverantwoord worden beïnvloed en er geen verdringing op de arbeidsmarkt plaatsvindt.	Het 'oude artikel 7' is vervangen door het 'nieuwe artikel 2, leden 5 en 6'. Vwb het 'nieuwe artikel 7' is aansluiting gezocht bij de modelverordening van de VNG. Deze biedt meer duidelijkheid. Daarnaast is dit een nieuw instrument dat is toegevoegd aan de verordening waarmee meer mogelijkheden ontstaan om mensen met een korte afstand tot de arbeidsmarkt te helpen aan een baan.

	4. De werknemer wordt niet vaker dan één keer bij dezelfde werkgever geplaatst op een detacheringsbaan.	
<u>ARTIKEL 8. PARTICIPATIELADDER</u> 1. Het college stemt de ondersteuning af op de afstand van de belanghebbende tot arbeidsinschakeling. 2. Bij het beoordelen van de afstand tot arbeidsinschakeling maakt het college gebruik van de participatieladder en stelt minimaal eens per drie jaar vast op welke trede van deze ladder de belanghebbende zich bevindt en wat het ontwikkelperspectief van de belanghebbende is. 3. De participatieladder kent zes treden die overeenstemmen met de volgende situaties: Trede 1: geïsoleerd; Trede 2: sociale contacten buitenshuis; Trede 3: deelname aan georganiseerde activiteiten; Trede 4: onbetaald werk; Trede 5: betaald werk met ondersteuning; Trede 6: arbeidsinschakeling.	<u>Artikel 8 Sociale activering</u> 4. Het college kan een persoon die behoort tot de doelgroep activiteiten aanbieden in het kader van sociale activering voor zover de mogelijkheid bestaat dat hij op enig moment algemeen geaccepteerde arbeid kan verkrijgen waarbij geen gebruik wordt gemaakt van een voorziening. 5. Het college stemt de duur van de in het eerste lid bedoelde activiteiten af op de mogelijkheden en capaciteiten van die persoon. 6. Het college biedt de activiteiten uitsluitend aan als hierdoor de concurrentieverhouding niet onverantwoord worden beïnvloed en er geen verdringing op de arbeidsmarkt plaatsvindt.	Het 'oude artikel 8' is geschrapt daar dit niet noodzakelijk is te vermelden in de verordening. Dit past meer in de nadere regels en geeft invulling aan de werkwijze van de gemeente op uitvoeringsniveau. Het 'nieuwe artikel 8' vervangt het 'oude artikel 9 lid d'. Daarnaast is er aansluiting gezocht bij de modelverordening van de VNG. Deze biedt meer duidelijkheid.
<u>ARTIKEL 9. INHOUD ONDERSTEUNING</u> 1. Ondersteuning door het college kan bestaan uit: A. het geven van voorlichting en advies; B. het bieden van praktische hulp; C. het doorverwijzen naar andere instanties; D. invulling geven aan sociale activering al dan niet ter voorbereiding op arbeidsinschakeling;	<u>Artikel 9 Scholing</u> 4. Het college kan een persoon die behoort tot de doelgroep een scholingstraject aanbieden. 5. Een scholingstraject voldoet in ieder geval aan de volgende eisen: a. de duur van de scholing is maximaal 2 jaar;	Het 'oude artikel 9' is geschrapt en in z'n algemeenheid verwerkt in de gehele verordening. Dit is onder andere verwerkt in het 'nieuwe artikel 2'. Het 'nieuwe artikel 9' vervangt het 'oude artikel 11, lid e'. Daarnaast is er aansluiting gezocht bij de modelverordening van de VNG. Deze biedt meer duidelijkheid.

E. jobhunting. 2. Indien dit naar het oordeel van het college bijdraagt aan arbeidsinschakeling, kan ondersteuning medegericht zijn op het faciliteren van: A. passende kinderopvang in relatie tot de combinatie van zorgtaken met arbeidsinschakeling; B. schuldhulpverlening; C. maatschappelijke ondersteuning in het kader van de Wet maatschappelijke ondersteuning; D. sociale activering; E. nazorg. 3. Indien het college dit noodzakelijk acht, kunnen kosten die rechtstreeks voortvloeien uit de ondersteuning worden vergoed, mits deze ondersteuning niet geboden kan worden op basis van andere wetgeving of voorliggende voorzieningen.	b. de scholing is noodzakelijk voor de kortste weg naar arbeidsinschakeling; en c. de scholing moet bijdrage aan het versterken van de arbeidsmarktpositie; en d. de scholing leidt tot het behalen van een praktijkverklaring, (deel)certificaat of erkend diploma. 6. Het eerste lid is niet van toepassing op personen als bedoeld in artikel 7, derde lid, onderdeel a van de wet.	
<u>ARTIKEL 10. TOEKENNING EN WEIGERING</u> 1. <i>Indien dit naar het oordeel van het college noodzakelijk is, biedt het college de belanghebbende een voorziening aan die gericht is op arbeidsinschakeling.</i> 2. <i>Het college kan een verzoek om een voorziening weigeren indien een dergelijke voorziening naar het oordeel van het college voor de belanghebbende niet noodzakelijk is dan wel onvoldoende bijdraagt aan arbeidsinschakeling.</i>	<u>Artikel 10 Participatieplaats</u> 1. <i>Het college kan een persoon van 27 jaar of ouder met recht op algemene bijstand overeenkomstig artikel 10a van de wet onbeloonde additionele werkzaamheden laten verrichten.</i> 2. <i>Het college zorgt ervoor dat de te verrichten additionele werkzaamheden worden vastgelegd in een schriftelijke overeenkomst die wordt ondertekend door het college, de werkgever en de persoon die de additionele werkzaamheden gaat verrichten.</i> 3. De premie, bedoeld in artikel 10a, zesde lid, van de wet bedraagt (€300) per zes maanden, mits in die zes	Het 'oude artikel 10' is vervangen door het 'nieuwe artikel 3'. Dit is gedaan omdat deze meer duidelijkheid biedt. Daarnaast is aansluiting gezocht bij de modelverordening van de VNG. Het 'nieuwe artikel 10' vervangt het 'oude artikel 11, lid k'. Daarnaast is er aansluiting gezocht bij de modelverordening van de VNG. Deze biedt meer duidelijkheid.

	maanden voldoende is meegewerkt aan het vergroten van de kans op inschakeling in het arbeidsproces. 4. Een werknemer wordt uitsluitend geplaatst als hierdoor de concurrentieverhoudingen niet onverantwoord worden beïnvloed en er geen verdringing op de arbeidsmarkt plaatsvindt.	
<u>ARTIKEL 11. Soorten voorzieningen</u> 1. Het college kan ten behoeve van de belanghebbende zoals genoemd in artikel 3 de volgende voorzieningen aanbieden:. A. Sollicitatietraining. Het college biedt met modules op maat begeleiding bij het solliciteren naar een reguliere baan. B. Proefplaatsing. Het college kan een proefplaatsing aanbieden, zoals bedoeld in artikel 10a van de wet. Het college plaatst de uitkeringsgerechtigde alleen indien door zijn plaatsing geen onverantwoorde beïnvloeding plaatsvindt van concurrentieverhoudingen en indien dit niet leidt tot verdringing. Een proefplaatsing duurt in beginsel maximaal drie maanden. Deze termijn kan worden verlengd tot maximaal zes maanden. C. Werkgeverscheque. Het college kan een tegemoetkoming verstrekken aan de werkgever die	<u>Artikel 11 Proefplaats</u> 1. Het college kan, een persoon die behoort tot de doelgroep, toestemming verlenen om op een proefplaats bij een werkgever voor de duur van twee maanden, met de mogelijkheid tot verlening met maximaal vier maanden, onbeloonde werkzaamheden te verrichten met behoud van uitkering. 2. Het doel van een proefplaatsing is de persoon werkervaring op te laten doen in zijn toekomstige functie en uitval na aanvang van het dienstverband te voorkomen. 3. Voor een proefplaats wordt uitsluitend toestemming verleend als: 4. de persoon, gelet op zijn vaardigheden en capaciteiten, tot de werkzaamheden in staat is; 5. het college verwacht dat de plaatsing bijdraagt aan het vergroten van de kans op arbeidsinschakeling; 6. als hierdoor de concurrentieverhoudingen niet onverantwoord worden beïnvloed en geen verdringing op de arbeidsmarkt plaatsvindt; 7. de werkzaamheden van de persoon niet al eerder onbeloond door hem bij die	Het 'oude artikel 11' is geschrapt en de verschillende voorzieningen zijn in losse artikelen verwerkt in de nieuwe verordening. Dit biedt meer duidelijkheid en is in lijn met de modelverordening van de VNG. Het 'nieuwe artikel 11' vervangt het 'oude artikel 11, lid b'. Daarnaast is aansluiting gezocht bij de modelverordening van de VNG.

aan de belanghebbende een arbeidsplaats aanbiedt en daarvoor extrakosten moet maken die naar het oordeel van het college noodzakelijk zijn. D. Leerwerkplek. 1. Het college kan een persoon een leerwerkplek gericht op arbeidsinschakeling aanbieden als deze: A. behoort tot de doelgroep, en B. nog niet actief is geweest op de arbeidsmarkt of een afstand tot de arbeidsmarkt heeft als gevolg van langdurige werkloosheid. 2. Het doel van een leerwerkplek is het opdoen van werkervaring en / of het leren functioneren in een arbeidsrelatie. 3. In een schriftelijke overeenkomst wordt in ieder geval vastgelegd: a. het doel van de leerwerkplek, en b. de wijze waarop de begeleiding plaatsvindt, en c. de duur van de leerwerkplek. 4. Het college plaatst de persoon uitsluitend als hierdoor de concurrentieverhoudingen niet onverantwoord worden beïnvloed en er geen verdringing op de arbeidsmarkt plaatsvindt. E. Scholing 1. Het college kan een persoon die behoort tot de doelgroep een scholingstraject aanbieden.	werkgever, of diens rechtsvoorganger, zijn verricht; en 8. de werkgever bij aanvang van de proefplaats schriftelijk de intentie heeft uitgesproken dat hij de persoon, bij gebleken geschiktheid, direct aansluitend aan zijn proefplaatsing, voor minimaal zes maanden, zonder proeftijd, in dienst zal nemen. 9. Het college weigert de toestemming, bedoeld in het eerste lid, als redelijkerwijs kan worden aangenomen dat de persoon ook zonder proefplaatsing kan worden aangenomen voor dat werk of als direct na de proefplaatsing sprake is van een dienstverband met forfaitaire loonkostensubsidie als bedoeld in artikel 10d, vijfde lid, van de wet. 10. Als de werkzaamheden op de proefplaats wegens ziekte worden onderbroken, dan wordt deze periode voor de toepassing van de maximale periode, bedoeld in het eerste lid, buiten beschouwing gelaten. 11. Het college kan een persoon op een proefplaats persoonlijke ondersteuning bij werk en overige voorzieningen toekennen overeenkomstig de bepalingen van Hoofdstuk 4. 12. Het college werkt in nadere regels nader uit welke criteria van toepassing zijn voor het verlengen van een proefplaatsing.	
--	--	--

2. Voor de uitvoering van het eerste lid kan het college beleidsregels opstellen.
3. Het eerste lid is niet van toepassing op personen zoals bedoeld in artikel 7, derde lid, onderdeel a, van de wet.

F. Ondersteuning leer-werktrajecten

Het college kan op grond van artikel 10f van de wet ondersteuning bieden bij leer-werktrajecten ten behoeve van personen van 16 en 17 jaar van wie de leerplicht of kwalificatieplicht nog niet is geëindigd en personen van 18 tot 27 jaar die nog geen startkwalificatie hebben behaald. De ondersteuning is gericht op extra begeleiding op of naar een leerwerktraject om uitval te voorkomen.

G. Loonkostensubsidie

Het college stelt vast of een belanghebbende die arbeidsmogelijkheden heeft, niet in staat is het wettelijk minimumloon te verdienen en daarmee behoort tot de doelgroep loonkostensubsidie, als bedoeld in artikel 6, eerste lid, sub e van de wet.

1. Het college kan een loonkostensubsidie verstrekken aan werkgevers die met een kwetsbare, uiterst kwetsbare of gehandicapte werknemer een arbeidsovereenkomst sluiten.

2. Het college stelt de loonwaarde van een belanghebbende vast, indien een werkgever voornemens is met deze persoon een dienstbetrekking aan te gaan. 3. Bij de vaststelling van de loonwaarde betreft het college opgaven en inlichtingen van de belanghebbende en de werkgever over de praktijkervaringen van de belanghebbende, bijvoorbeeld tijdens een leerwerkplek of proefplaatsing indien deze vooraf zijn gegaan aan de arbeidsovereenkomst bij dezelfde werkgever. 4. Een externe organisatie of het UWV adviseert het college met betrekking tot het oordeel of een persoon tot de doelgroep loonkostensubsidie behoort en neemt daarbij de in de bijlage bij de Verordening loonkostensubsidie Participatiewet Westland 2017 omschreven methode in acht. 5. De loonkostensubsidie bedraagt ten hoogste 50 procent van de loonkosten gedurende maximaal 12 maanden respectievelijk 24 maanden ten behoeve van de kwetsbare respectievelijk de uiterst kwetsbare werknemer. Voor de gehandicapte werknemer bedraagt deze ten hoogste 80 procent gedurende de gehele arbeidsperiode. 6. Onder kwetsbare werknemer wordt verstaan de persoon die:		
---	--	--

a. voorafgaand aan de indienstneming gedurende 6 maanden geen reguliere betaalde betrekking heeft gevonden; b. geen startkwalificatie bezit; c. ouder is dan 50 jaar, of d. alleenstaande ouder is. 7. Onder uiterst kwetsbare werknemer wordt verstaan de persoon die onmiddellijk voorafgaand aan de indiensttreding ten minste 24 maanden werkloos is geweest. 8. De subsidie wordt uitsluitend verstrekt als hierdoor de concurrentieverhoudingen niet onverantwoord worden beïnvloed en geen verdringing plaatsvindt. 9. De loonkostensubsidie wordt niet verstrekt als de werkgever op grond van een andere regeling aanspraak maakt op financiële tegemoetkomingen in verband met de indiensttreding van de werknemer. h. Begeleiding werkgever Belanghebbenden die behoren tot de doelgroep loonkostensubsidie hebben op grond van artikel 10d van de wet aanspraak op begeleiding op de werkplek. Het college kan, in overleg met de werkgever, nadere invulling geven aan de vorm en inhoud van deze begeleiding. i. Werkvoorziening Het college kan aan de belanghebbende, die arbeid verricht,		
---	--	--

of gaat verrichten werkvoorzieningen toekennen die strekken tot behoud, herstel of bevordering van de mogelijkheid tot het verrichten van arbeid. Onder werkvoorzieningen wordt verstaan: 1. vervoersvoorzieningen die ertoe strekken dat de belanghebbende zijn werkplek kan bereiken; 2. hulpmiddelen voor belanghebbenden met een motorische, auditieve of visuele handicap; 3. hulpmiddelen voor het geschikt maken van de arbeidsplaats, voorzieningen ten behoeve van de productie- en werkmethoden en op het individu afgestemde hulpmiddelen; 4. jobcoaching bij het verrichten van de aan belanghebbende opgedragen taken, gedurende maximaal twee jaar. Het college kan in individuele gevallen deze termijn met een jaar verlengen. J. Participatievoorziening Beschut werk1. 1. Tot de doelgroep beschut werk behoort de belanghebbende die door een lichamelijke, verstandelijke of psychische beperking een zodanige mate van begeleiding op en aanpassingen van de werkplek nodig heeft, dat van een reguliere werkgever redelijkerwijs niet kan worden verwacht dat hij deze persoon in dienst neemt. 2. Het college biedt de voorziening beschut werk alleen aan indien op grond van artikel 10b tweede lid, van de wet bij het UWV beoordeeld is, dat		
---	--	--

de persoon uitsluitend in een beschutte omgeving onder aangepaste omstandigheden, met een minimale loonwaarde van 30%, mogelijkheden tot arbeidsparticipatie heeft. 3. De datum van het (positief) advies van het UWV is bepalend voor de volgorde van het aanbod van de voorziening beschut werk. 4. Binnen het dienstverband beschut werk wordt doorstroom naar een garantiebaan of een reguliere dienstbetrekking zo veel mogelijk gestimuleerd. Als na één tot twee jaar van het tijdelijke dienstverband blijkt dat de belanghebbende zich niet kan door ontwikkelen naar regulier werk, kan het dienstverband worden omgezet in een vast dienstverband. 5. Het aantal jaarlijks te realiseren dienstbetrekkingen is beperkt tot het aantal waarvoor de gemeente middelen ontvangt van het rijk, dan wel het aantal dat bij ministeriële regeling is vastgesteld. 6. Wanneer het aantal (positieve) adviezen van het UWV het in enig jaar het aantal te realiseren dienstbetrekkingen overtreft, kan het college in overleg met betrokkene(n) een andere voorziening uit deze verordening inzetten tot het moment dat de dienstbetrekking aanvangt. 7. Het college wijst Patijnenburg aan als de organisatie die optreedt als werkgever van de personen in beschut werk.		
--	--	--

8. Om de in artikel 10b, eerste lid, van de wet bedoelde werkzaamheden mogelijk te maken en te laten voortduren, zet het college waar nodig de volgende voorzieningen in: - proefplaatsing voorafgaand aan het dienstverband; - fysieke aanpassingen van de werkplek of de werkomgeving; - de voorzieningen in artikel 11 sub h en i zoals genoemd in dit lid, kunnen samen met de voorziening beschut werk worden aangeboden. 9. Als er sprake is van een buitenproportionele begeleidingsbehoefte en een lagere loonwaarde dan 30% kan na vaststelling hiervan de deelname aan de participatievoorziening binnen één jaar beëindigd worden mits er afgestemd op de omstandigheden van belanghebbende een andere passende voorziening beschikbaar is. 10. Het college stelt beleidsregels vast ten aanzien van de uitvoering van de participatievoorziening beschut werk. K. Participatieplaat 1. Het college kan een persoon van 27 jaar of ouder met recht op algemene bijstand overeenkomstig artikel 10a van de wet onbeloonde additionele werkzaamheden laten verrichten. 2. Het college zorgt ervoor dat de te verrichten additionele werkzaamheden worden vastgelegd in een schriftelijke overeenkomst die wordt ondertekend door het college, de werkgever en de persoon die de		
--	--	--

additionele werkzaamheden gaat verrichten. 3. Het college stelt, met inachtneming van het gestelde in artikel 10a, vijfde lid van de wet, beleidsregels vast ten aanzien van de uitvoering van een participatieplaats. 4. Bij de inzet van de voorzieningen kan het college bepalen dat aan specifieke doelgroepenprioriteit gegeven wordt. 5. Het college kan beleidsregels stellen inzake de aard, inhoud en omvang van de voorzieningen.		
<u>ARTIKEL 12. WEDERKERIGHEID ALS TEGENPRESTATIE</u> 1. Het college stelt de doelgroep vast waaraan zij de wederkerigheid opleggen 2. Wederkerigheid wordt niet opgelegd als de persoon actief is met re-integratie. 3. Onverminderd het eerste lid wordt tijdelijk geen wederkerigheid opgelegd, op grond van dringende redenen als bedoeld in artikel 9, tweede lid, van de wet. 4. Het college stemt de wederkerigheid naar inhoud, omvang en duur af op de individuele omstandigheden van de uitkeringsgerechtigde waaronder leeftijd, opleiding, werkervaringen andere relevante persoonlijke omstandigheden. 5. De omvang van de wederkerigheid wordt door het college vastgesteld en uitgedrukt in maximale uren per week en een maximaal aantal uren per jaar.	<u>Artikel 12 Participatievoorziening beschut werk</u> 9. Het college verstrekt om de in artikel 10b, eerste lid van de wet bedoelde werkzaamheden mogelijk te maken de volgende voorzieningen: a. fysieke aanpassingen van de werkplek of de werkomgeving; b. uitsplitsing van taken; of c. aanpassingen in de wijze van werkbegeleiding, werktempo of arbeidsduur. 10. Het college kan aan personen van wie is vastgesteld dat zij uitsluitend in een beschutte omgeving onder aangepaste omstandigheden mogelijkheden tot arbeidsparticipatie hebben, tot het moment van aanvang van de dienstbetrekking, bedoeld in artikel 10b, eerste lid, van de wet, daarnaast de volgende voorzieningen aanbieden:	Het 'oude artikel 12' wordt vervangen door het 'nieuwe artikel 35'. Het 'nieuwe artikel 12' vervangt het 'oude artikel 11, lid j'. Daarnaast is aansluiting gezocht bij de modelverordening van de VNG omdat deze duidelijker is.

6. Het college kan in het individuele geval bepalen dat verrichten van het vrijwilligerswerk geldt als voldoen aan de wederkerigheid, als de omvang en duur van de werkzaamheden in overeenstemming zijn met de individuele mogelijkheden van de belanghebbende. 7. Het college kan de wederkerigheid ieder kalenderjaar opnieuw opleggen. 8. Als de uitkeringsgerechtigde niet of in onvoldoende mate meewerkt aan de opgelegde wederkerigheid naar vermogen, wordt deze gedraging conform de Afstemmingsverordening Participatiewet, loaw en loaz2015 gesanctioneerd.	a. arbeidsmatige dagbesteding als bedoeld in artikel 8 onderdeel a van de Verordening maatschappelijke ondersteuning Westland 2021; b. sociale activering als bedoeld in artikel 6; c. scholing als bedoeld in artikel 7; d. persoonlijke ondersteuning als bedoeld in artikel 12; of e. schuldhulpverlening als bedoeld in de Wet gemeentelijke schuldhulpverlening. 11. Het college biedt tenminste het aantal te realiseren beschutte werkplekken aan dat bij ministeriële regeling is vastgelegd.	
ARTIKEL 13. PLAN VAN AANPAK 1. Indien het college een voorziening aanbiedt, stelt het met de belanghebbende een plan van aanpak op. 2. Het plan van aanpak bevat in ieder geval: a. Een beschrijving van het te behalen resultaat; b. Het tijdspad waarin dit bereikt moet zijn en c. De verplichtingen die de belanghebbende heeft ten aanzien van arbeidsinschakelingen de gevolgen bij het niet nakomen van deze verplichtingen. 3. Het plan van aanpak wordt "voor akkoord" getekend ondertekend door de belanghebbende. 4. De verplichting als bedoeld in het eerste lid is niet van toepassing indien slechts een medisch onderzoek naar de mogelijkheden tot arbeidsinschakeling wordt aangeboden. 5. Ten aanzien van de jongere in de leeftijd van 18 tot 27 jaar met een bijstandsuitkering, stelt het college tevens een plan van aanpak op indien slechts ondersteuning wordt geboden. Dit plan van aanpak moet voldoen aan de vereisten die artikel 44a van de wet stelt en ten aanzien van deze jongere is het derde lid van dit artikel niet van toepassing.	<u>Artikel 13 Ondersteuning bij leer-werktraject</u> 1. Het college kan, overeenkomstig artikel 10f van de wet, ondersteuning aanbieden aan een persoon uit de doelgroep ten aanzien van wie het college van oordeel is dat een leer-werktraject nodig is, voor zover deze ondersteuning nodig is voor het volgen van een leer-werktraject en het personen betreft: a. van 16 of 17 jaar van wie de leerplicht of de kwalificatieplicht, bedoeld in de Leerplichtwet 1969, nog niet is geëindigd; of b. van 18 tot 27 jaar die nog geen startkwalificatie hebben behaald. 2. De ondersteuning is gericht op extra begeleiding op of naar een leerwerktraject om uitval te voorkomen.	Het 'oude artikel 13' is geschrapt en verwerkt in het 'nieuwe artikel 3'. Het 'nieuwe artikel 13' komt ter vervanging van het 'oude artikel 11, lid f'. Daarnaast is aansluiting gezocht bij de modelverordening van de VNG omdat deze duidelijker is.

Ten aanzien van de alleenstaande ouder op wie artikel 9a van de wet van toepassing is, stelt het college tevens een plan van aanpak op.		
ARTIKEL 14. VERPLICHTINGEN EN AFSTEMMING 1. Het college kan, in aanvulling op de verplichtingen die voortvloeien uit de wet en deze verordening, aan de toekenning van een voorziening nadere verplichtingen verbinden. 2. Indien de uitkeringsgerechtigde niet voldoet aan de verplichtingen met betrekking tot arbeidsinschakeling, verlaagt het college de uitkering conform hetgeen hiertoe is bepaald in de Afstemmingsverordening Participatiewet, IOAW, IOAZ gemeente Westland2015.	<u>Artikel 14 Persoonlijke ondersteuning bij werk</u> 1. Het college kan persoonlijke ondersteuning bij werk aanbieden aan personen behorend tot de doelgroep. 2. Persoonlijke ondersteuning bij werk als bedoeld in het eerste lid wordt, onverminderd het bepaalde in artikel 3, verstrekt overeenkomstig de bepalingen van Hoofdstuk 4.	Het 'oude artikel 14' is deels vervangen door het 'nieuwe artikel 37'. Daarnaast vervangt de huidige Afstemmingsverordening Participatiewet, IOAW en IOAZ gemeente Westland 2015 het overige. Vwb het 'nieuwe artikel 14' is aansluiting gezocht bij de modelverordening van de VNG. Dit artikel biedt de juridische grondslag voor het bieden van persoonlijke ondersteuning bij werk.
ARTIKEL 15. Eigen bijdrage Het college kan besluiten dat en op welke wijze en onder welke voorwaarden de niet-uitkeringsontvanger of de Anw-gerechtigde aan wie een voorziening wordt aangeboden, een eigen bijdrage verschuldigd is. BEËINDIGING EN TERUGVORDERING 1. Het college kan een voorziening beëindigen: a. Indien de belanghebbende zich niet houdt aan de op hem rustende verplichtingen met betrekking tot arbeidsinschakeling; b. Indien de belanghebbende niet langer behoort tot de doelgroep van deze verordening; c. Indien de belanghebbende algemeen geaccepteerde arbeid aanvaardt, waarbij geen gebruik wordt gemaakt van een voorziening; d. Indien de voorziening naar het oordeel van het college niet langer noodzakelijk is of onvoldoende bijdraagt aan een snelle arbeidsinschakeling. 2. Het college kan de kosten uit of in verband met de toekenning van een voorziening van de belanghebbende terugvorderen, indien de kosten ten onrechte zijn gemaakt.	<u>Artikel 15. Arbeidsontwikkelingstraject</u> 1. Het college kan een uitkeringsgerechtigde of een jongere een traject gericht op arbeidsontwikkeling aanbieden als de uitkeringsgerechtigde nog niet actief is geweest op de arbeidsmarkt of een grote afstand tot de arbeidsmarkt heeft. 2. Het doel van een arbeidsontwikkelingstraject kan zijn mogelijkheden onderzoeken, activering, arbeidsfit maken, aanleren van werknemersvaardigheden of het opleiden van de uitkeringsgerechtigde.	Het 'oude artikel 15' is opgegaan in het 'nieuwe artikel 3 lid 10'. Vwb het 'nieuwe artikel 15' is aansluiting gezocht bij de modelverordening van de VNG. Dit instrument kan bijdrage om uitkeringsgerechtigden en jongeren te laten participeren om daarmee hun kansen op de arbeidsmarkt te vergroten en de afstand te verkorten.

ARTIKEL 16. PREMIE PARTICIPATIEPLAATS 1. Het college verstrekt de premie als genoemd in artikel 10a, zesde lid, van de wet indien de belanghebbende zich houdt aan de inhoud van het plan van aanpak welke het vergroten van zijn kans op inschakeling in het arbeidsproces als doel heeft. 2. De premie wordt tevens verstrekt als er geen sprake is van verwijtbaarheid ten aanzien van de niet-naleving van het plan van aanpak. 3. De hoogte van de premie bedraagt € 300,00 en wordt eenmaal per zes maanden verstrekt. 4. De premie zoals bedoeld in het eerste lid van dit artikel wordt geweigerd indien bij de beoordeling blijkt dat de persoon uit de doelgroep de aan de participatieplaats bedoelde verplichtingen in de voorafgaande zes maanden heeft geschonden.	<u>Artikel 16. Loonkostensubsidie voor kwetsbare werknemers</u> 1. Het college kan een loonkostensubsidie verstrekken aan een werkgever die een kwetsbare werknemer een dienstbetrekking aanbiedt. 2. De loonkostensubsidie, bedoeld in het eerste lid, bedraagt ten hoogste 50 procent van de loonkosten gedurende 6 maanden respectievelijk 12 maanden ten behoeve van de kwetsbare respectievelijk de uiterst kwetsbare werknemer. 3. Onder kwetsbare werknemer wordt verstaan de persoon die voorafgaand aan de indienstneming gedurende 12 maanden geen betaalde werkzaamheden heeft verricht en aan één van de volgende voorwaarden voldoet: a. geen startkwalificatie bezit; of b. ouder is dan 50 jaar; of c. alleenstaande ouder van wie het jongste kind jonger is dan 12 jaar. 4. Onder uiterst kwetsbare werknemer wordt verstaan de persoon die onmiddellijk voorafgaand aan de indiensttreding ten minste 24 maanden werkloos is geweest. 5. Het college stelt ten aanzien van deze loonkostensubsidie nadere regels vast met betrekking tot: a. de duur van de loonkostensubsidie; b. de hoogte van de loonkostensubsidie; en c. de criteria waarop een verzoek tot loonkostensubsidie wordt beoordeeld. 6. De loonkostensubsidie wordt alleen verstrekt indien hierdoor, naar het	Het 'oude artikel 16' is opgegaan in het 'nieuwe artikel 10'. Daarnaast is aansluiting gezocht bij de modelverordening van de VNG. Het 'nieuwe artikel 16' komt ter vervanging van het 'oude artikel 11. Lid g'. Daarnaast zijn de eisen rondom de gemeentelijke loonkostensubsidie aangescherpt om ervoor te zorgen dat dit instrument alleen wordt gebruikt indien noodzakelijk.
--	---	--

	oordeel van het college, de concurrentieverhoudingen niet onverantwoord worden beïnvloed en er geen verdringing van arbeidsplaatsen plaatsvindt. 7. De loonkostensubsidie wordt niet verstrekt als de werkgever op grond van een andere regeling aanspraak maakt op financiële loonkostensubsidie in verband met de indiensttreding van de werknemer of als redelijkerwijs kan worden aangenomen dat de persoon ook zonder loonkostensubsidie kan worden aangenomen voor dat werk.	
ARTIKEL 17. WERKAANVAARDINGSPREMIE 1. Het college kan een uitkeringsgerechtigde of een persoon als bedoeld in artikel 10, tweede lid, van de wet, een werkaanvaardingspremie toekennen bij duurzame arbeidsinschakeling. 2. Er is sprake van duurzame uitstroom indien de arbeidsinschakeling ten minste zes maanden bedraagt. 3. De premie wordt maximaal eenmaal per drie jaren verstrekt en bedraagt € 350,00. 4. De premie wordt ambtshalve of op aanvraag verstrekt. Er bestaat geen recht op een werkaanvaardingspremie indien de arbeidsinschakeling niet onverwijld aan het college is gemeld.	<u>Artikel 17. Werknemerscheque</u> 1. Het college kan als tegemoetkoming in aantoonbare noodzakelijke kosten volgend uit re-integratie aan de persoon een kostenvergoeding verstrekken. 2. In aanvulling op het eerste lid wordt de tegemoetkoming alleen verstrekt indien hiervoor geen beroep kan worden gedaan op andere vergoedingen en de kosten naar het oordeel van het college noodzakelijk zijn. 3. Het college werkt in nadere regels nader uit welke criteria van toepassing zijn voor het verstrekken van een werknemerscheque.	Het 'oude artikel 17' wordt vervangen door het 'nieuwe artikel 20'. De strekking van beide artikelen is hetzelfde. Voor het nieuwe artikel is aansluiting gezocht bij de modelverordening van de VNG. Het 'nieuwe artikel 17' is toegevoegd omdat dit regionaal ook wordt gebruikt. Het doel is om de drempels voor werknemers weg te nemen en de kosten te dekken die aantoonbaar noodzakelijk zijn en volgen uit re-integratie. Hiermee willen we ook het aanbod regionaal harmoniseren.
ARTIKEL 18. DEELTIJDPREMIE 1. Het college kan eenmaal per kalenderjaar een deeltijdpremie toekennen aan: a. de uitkeringsgerechtigde alleenstaande ouder van wie het jongste kind jonger is dan 12 jaar; b. die arbeid verricht in dienstbetrekking met een omvang van minimaal 16 uren per week gedurende minimaal 13 weken per kalenderjaar en	<u>Artikel 18. Werkgeverscheque</u> 1. Het college kan een tegemoetkoming verstrekken aan de werkgever die aan de persoon een arbeidsplaats aanbiedt en daarvoor extra kosten moet maken die naar het oordeel van het college noodzakelijk zijn.	Het 'oude artikel 18' is komen te vervallen omdat hier in de praktijk zelden gebruik van wordt gemaakt. Het 'nieuwe artikel 18' komt in de plaats van het 'oude artikel 11, lid c'.

c. die geen aanspraak kan doen op toepassing van de vrijlatingsbepalingen op grond van artikel 31 lid2 sub n of r van de wet. 2.De hoogte van de premie bedraagt € 350,00. 3.De premie wordt ambtshalve of op aanvraag verstrekt. 4.Er bestaat geen recht op een deeltijdpremie indien de dienstbetrekking niet onverwijld aan het college is gemeld.	2. Het college werkt in nadere regels nader uit welke criteria van toepassing zijn voor het verstrekken van een werkgeverscheque.	
ARTIKEL 19. SAMENLOOP PREMIES Het totaalbedrag aan toegekende premies per kalenderjaar bedraagt maximaal het bedragzoals genoemd inartikel 31, tweede lid, onderdeel j van de wet.	<u>Artikel 19. Leerwerkcheque</u> 1. Het college kan ten behoeve van jongeren tot 27 jaar voor de duur van maximaal zes maanden een vergoeding verstrekken op basis van een leerwerkovereenkomst, of een beroepspraktijkovereenkomst in het kader van een beroepsbegeleidende leerweg, als het een leerling betreft die werkzaam is bij een bedrijf en daarnaast een opleiding volgt. 2. Het college kan de duur van de vergoeding met maximaal zes maanden verlengen, indien deze wordt verstrekt in het kader van een beroepsbegeleidende leerweg. 3. Het college werkt in nadere regels nader uit welke criteria en de hoogte van de vergoeding van toepassing zijn voor het verstrekken van een leerwerkcheque.	Het 'oude artikel 19' is komen te vervallen omdat dit al duidelijk is op grond van de Participatiewet. Dit behoeft geen herhaling in de verordening. Het 'nieuwe artikel 19' is toegevoegd omdat dit regionaal ook wordt gebruikt. Het doel is om de deelnemer (werk)ervaring te laten opdoen en de incentive hiertoe te vergroten.
ARTIKEL 20. ONVOORZIENE GEVALLEN In gevallen waarin deze regeling niet voorziet, beslist het college.	<u>Artikel 20. Uitstroompremie</u> 1. Het college kan ambtshalve of op aanvraag door de werknemer een uitstroompremie toekennen aan een werkloze die duurzaam uitstroomt naar algemeen geaccepteerde arbeid en daardoor niet langer recht heeft op een uitkering van het college.	Het 'oude artikel 20' is komen te vervallen. Hier is het 'nieuwe artikel 38'voor in de plaats gekomen.

	2. Onder duurzame uitstroom wordt verstaan: een periode van uitkeringsonafhankelijkheid van tenminste 6 maanden. 3. De premie kan worden aangevraagd door de werknemer vanaf de 7^e maand na de indiensttreding en moet binnen 12 maanden na de indiensttreding zijn aangevraagd. 4. Het college werkt de hoogte van de premie uit in nadere regels.	
ARTIKEL 21. INTREKKEN OUDE VERORDENING, INWERKINGTREDING EN OVERGANGSRECHT 1. De Re-integratieverordening Participatiewet gemeente Westland 2015 d.d. 14 april 2015 wordt, met terugwerkende kracht tot en met 1 januari 2017, ingetrokken. 2. Deze verordening treedt in werking met ingang van de dag volgend op die van de bekendmakingen werkt terug tot en met 1 januari 2017. 3. Een persoon die gebruik maakt van een toegekende voorziening op grond van de Re-integratieverordening Participatiewet gemeente Westland 2015, die moet worden beëindigd op grond van deze verordening, behoudt deze voorziening voor zover wordt voldaan aan de voorwaarden uit de Re-integratieverordening Participatiewet gemeente Westland 2015 voor de duur: a. van 12 maanden, gerekend vanaf de inwerkingtreding van deze verordening, of b. dat deze is verstrekt, als dat korter is dan de periode als bedoeld in het eerste lid, onderdeel a. 4. Het college kan na afloop van de in het tweede lid, onderdeel a. bedoelde periode, besluiten of een voorziening wordt voortgezet. De Re-integratieverordening Participatiewet gemeente Westland 2015 blijft van toepassing ten aanzien van een voortgezette voorziening als bedoeld in het tweede lid.	<u>Artikel 21. Specifiek aanvraagproces loonkostensubsidie</u> 1. Het college verstrekt overeenkomstig artikel 10d, van de wet, ambtshalve of op aanvraag, loonkostensubsidie aan de werkgever die voornemens is een dienstbetrekking aan te gaan met een persoon die behoort tot de doelgroep loonkostensubsidie. In geval van een aanvraag zijn het tweede tot en met het vijfde lid van dit artikel van toepassing. 2. Het college bevestigt de ontvangst van de aanvraag schriftelijk aan de werkgever, of als de aanvraag wordt gedaan door de persoon, aan de werkgever en de persoon. 3. Een aanvraag voor loonkostensubsidie wordt, als het een persoon betreft die nog niet behoort tot de doelgroep loonkostensubsidie, ook beschouwd als een aanvraag om vast te stellen of de persoon behoort tot de doelgroep loonkostensubsidie, bedoeld in artikel 10c, eerste lid, onder a, van de wet. Als deze aanvraag is gedaan na het begin van de dienstbetrekking voor een persoon als bedoeld in artikel 10d, tweede lid, van de wet, wordt de vaststelling of de persoon behoort tot de doelgroep loonkostensubsidie bepaald door middel van de Praktijkroute.	Het 'oude artikel 21' is vervangen door het 'nieuwe artikel 36'. Het 'nieuwe artikel 21' volgt uit het Breed Offensief. Dit artikel komt in de plaats van de Verordening Loonkostensubsidie Participatiewet gemeente Westland. Dit is in lijn met de modelverordening van de VNG.

	4. Het college stelt binnen 12 weken na ontvangst van de aanvraag de loonwaarde vast, tenzij in overleg met de werkgever toepassing wordt gegeven aan artikel 10d, vijfde lid, van de wet. 5. Het college neemt bij het verstrekken van de loonkostensubsidie het preferente proces loonkostensubsidie in acht.	
ARTIKEL 22. CITEERTITEL Deze verordening wordt aangehaald als: Re-integratieverordening gemeente Westland2017.	<u>Artikel 22. Voorwaarden toekenning persoonlijke ondersteuning bij werk en overige voorzieningen</u> 1. Het college kan persoonlijke ondersteuning bij werk en overige voorzieningen verstrekken ten behoeve van een persoon met een arbeidsbeperking. 2. Bij de toekenning van persoonlijke ondersteuning bij werk en overige voorzieningen gelden, onverminderd het bepaalde in artikel 3, de volgende voorwaarden: a. de persoon behoort tot de doelgroep en is minimaal achttien jaar oud, tenzij hij VSO/PRO-onderwijs heeft genoten; b. de persoon kan zonder deze vorm van ondersteuning niet aan het arbeidsproces deelnemen; c. het betreft geen Arbo-taak waarvoor de werkgever verantwoordelijk is; d. het betreft geen meeneembare voorziening die tot de standaarduitrusting van de werkgever behoort of algemeen gebruikelijk is in een organisatie; e. er is naar het oordeel van het college geen sprake van een werkplekaanpassing die in zijn	Het 'oude artikel 22' wordt vervangen door het 'nieuwe artikel 39'. Het 'nieuwe artikel 22' volgt uit het Breed offensief en is in lijn met de modelverordening van de VNG. Het gaat hierbij om een duidelijk toelichting van de voorwaarden. Dit is nodig om meer rechtszekerheid te bieden voor alle partijen.

	algemeenheid van de werkgever kan worden verlangd; en f. de kosten van de voorziening(en) zijn naar het oordeel van het college proportioneel, dat wil zeggen dat de investering in de voorziening moet opwegen tegen de maatschappelijke opbrengsten van uitstroom naar werk.	
	<u>Artikel 23. Aanvraagprocedure persoonlijke ondersteuning bij werk en overige voorzieningen</u> 1. Een aanvraag om persoonlijke ondersteuning bij werk en overige voorzieningen kan door het college ambtshalve of op aanvraag door de persoon of zijn werkgever worden toegekend. In geval van een aanvraag zijn het tweede tot en met het vierde lid van dit artikel van toepassing. Het college kan hiervoor een aanvraagformulier vaststellen. 2. Het college bevestigt de ontvangst van de aanvraag aan de werkgever, of als de aanvraag wordt gedaan door de persoon, aan de werkgever en de persoon. 3. Het college onderzoekt en besluit, zo spoedig mogelijk, maar uiterlijk binnen acht weken na de aanvraag, de mogelijkheden en ondersteuningsbehoefte van de persoon. Een afschrift van het besluit wordt toegezonden aan de persoon en zijn of haar werkgever. 4. Het college kan een deskundig oordeel en advies inwinnen, als de beoordeling van een aanvraag dit vereist. 5. Het college bepaalt na overleg met de persoon en de werkgever welke ondersteuning of voorziening(en) het	Het 'nieuwe artikel 23' volgt uit het Breed offensief en is in lijn met de modelverordening van de VNG. Het gaat hierbij om een duidelijk toelichting van de aanvraagprocedure. Dit is nodig om meer rechtszekerheid en duidelijkheid te bieden voor alle partijen.

	beste kunnen bijdragen aan de arbeidsinschakeling. 6. Het college onderzoekt, voor zover nodig en gelet op de omstandigheden van de persoon, in daartoe voorkomende gevallen de mogelijkheden om door samenwerking met andere partijen, onder meer op het gebied van (publieke) gezondheid, jeugdhulp, maatschappelijke ondersteuning, onderwijs, schuldhulpverlening, welzijn en wonen, te komen tot een zo goed mogelijk afgestemde integrale dienstverlening met het oog op de arbeidsinschakeling, bedoeld in artikel 8a, tweede lid, onder g, onderdeel 1, of de wijze van voortgezette persoonlijke ondersteuning, bedoeld in artikel 8a, tweede lid, onder g, onderdeel 2, van de wet.	
	<u>Artikel 24. Inhoud beschikking persoonlijke ondersteuning bij werk en overige voorzieningen</u> 1. Het college geeft in een beschikking tot toekenning van persoonlijke ondersteuning of een overige voorziening in ieder geval aan: - welke persoonlijke ondersteuning of overige voorziening wordt verstrekt; - als subsidie wordt verstrekt, wat de omvang is van het subsidiebedrag; - de duur en intensiteit van de ondersteuning; - de ingangsdatum van de ondersteuning of overige voorziening; - als de verstrekking afwijkt van wat is aangevraagd, wat de reden is van afwijking; en - voor zover van toepassing, welke andere ondersteuning of voorziening	Het 'nieuwe artikel 24' volgt uit het Breed offensief en is in lijn met de modelverordening van de VNG. Het gaat hierbij om een duidelijk toelichting van de inhoud van de beschikking voor persoonlijke ondersteuning. Dit is nodig om meer rechtszekerheid en duidelijkheid te bieden voor alle partijen.

	relevant is, of kan zijn, waaronder de wijze waarop de persoon integraal kan worden ondersteund. 2. Het college geeft in een beschikking tot afwijzing van persoonlijke ondersteuning of een overige voorziening op grond van het feit dat er een voorliggende voorziening bestaat, in ieder geval aan welke voorziening dit betreft.	
	<u>Artikel 25. Jobcoach en werkbegeleider</u> 1. Het college kan persoonlijke ondersteuning bij werk in de vorm van jobcoaching in natura verstrekken door middel van een jobcoach die werkzaam is in een dienstverband bij of in opdracht van de gemeente of een derde, waarbij de gemeente de uitvoering van de jobcoaching heeft ingekocht. 2. Het college kan persoonlijke ondersteuning bij werk in de vorm van een subsidie toekennen aan de werkgever voor: - jobcoaching door een interne of externe jobcoach; of - interne werkbegeleiding door een interne werkbegeleider. 3. De in het eerste of tweede lid genoemde ondersteuning kan ook worden aangeboden met het oog op het verrichten van werkzaamheden, anders dan in dienstverband, zoals bij een proefplaats of een leer-werktraject.	Het 'nieuwe artikel 25' volgt uit het Breed offensief en is in lijn met de modelverordening van de VNG. Daarnaast vervangt deze bepaling het 'oude artikel 11, lid i onderdeel 4'.
	<u>Artikel 26. Specifieke voorwaarden toekenning persoonlijke ondersteuning bij werk</u> 1. De aanvraag voor persoonlijke ondersteuning bij werk moet binnen	Het 'nieuwe artikel 26' volgt uit het Breed offensief en is in lijn met de modelverordening van de VNG. Het gaat hierbij om een duidelijk

	twalf weken na de ingangsdatum van de dienstbetrekking zijn ontvangen, tenzij voorafgaand aan of op het moment van aanvang van het dienstverband de noodzaak voor die ondersteuning redelijkerwijs nog niet bekend kon zijn. 2. Het college bepaalt in overleg met de persoon en de werkgever de vorm, aard, omvang, duur en begeleidingsintensiteit. 3. Indien de werknemer van werkplek of functie wijzigt, kan opnieuw persoonlijke ondersteuning worden toegekend mits dit naar het oordeel van het college noodzakelijk wordt geacht. 4. Indien de arbeidsovereenkomst minder dan 24 arbeidsuren per week bedraagt, wordt de subsidie naar rato verstrekt. 5. Het college hanteert bij het berekenen van de hoogte van het subsidiebedrag een maximum uurtarief, waarbij het college zorgdraagt voor de kenbaarheid van de voor het betreffende jaar van toepassing zijnde tarieven en werkt dit in nadere regels uit.	toelichting van de specifieke voorwaarden voor de toekenning van persoonlijke ondersteuning bij werk. Dit is nodig om meer rechtszekerheid en duidelijkheid te bieden voor alle partijen.
	<u>Artikel 27. Jobcoaching</u> 1. Een jobcoach die de persoonlijke ondersteuning bij werk verzorgt moet in ieder geval voldoen aan de volgende kwaliteitseisen: - Afgeronde hbo-opleiding en/of hbo werk- en denkniveau; en - Ervaring met jobcoaching en/of begeleiding van mensen. 2. Als de gemeente een of meer jobcoaches zelf in dienst of gecontracteerd heeft, biedt het college deze bij voorrang aan. 3. Voordat het college de jobcoaching beëindigt verricht het college onderzoek.	In het 'nieuwe artikel 27' worden de eisen van een jobcoach duidelijk toegelicht. Dit vervangt het 'oude artikel 11, lid i, onderdeel 4'. Dit is verder ook in lijn met de modelverordening van de VNG.

	Wanneer de beëindiging plaatsvindt met instemming van de werkgever en de werknemer kan het college van dit onderzoek afzien. 4. Het college kan in nadere regels de omvang, noodzaak en intensiteit van de jobcoaching bepalen.	
	<u>Artikel 28. Jobcoaching in natura</u> 1. Het college kan ambtshalve, of op aanvraag, jobcoaching in natura aanbieden. 2. Bij aanvragen om jobcoaching in natura en de voorbereiding van een beschikking op de aanvraag is het bepaalde in de artikelen 17 tot en met 22 van toepassing.	In het 'nieuwe artikel 28' worden de eisen van een jobcoach duidelijk toegelicht. Dit vervangt het 'oude artikel 11, lid i, onderdeel 4'. Dit is verder ook in lijn met de modelverordening van de VNG.
	<u>Artikel 29. Subsidie voor het organiseren van jobcoaching</u> 1. Het college kan op aanvraag subsidie voor het organiseren van jobcoaching verlenen aan de werkgever. 2. Subsidie voor het organiseren van jobcoaching kan, met inachtneming van het bepaalde in de artikelen 17 tot en met 22, worden verleend als: a. de jobcoaching bestaande uit een individueel trainings- of inwerkprogramma en een systematische begeleiding van de persoon behorend tot de doelgroep, gericht op het kunnen uitvoeren van de aan hem opgedragen taken, wordt geborgd door middel van een coachingsplan; b. de omvang en de kwaliteit van de georganiseerde jobcoaching passend is;	In het 'nieuwe artikel 29' worden de eisen van een jobcoach duidelijk toegelicht. Dit vervangt het 'oude artikel 11, lid i, onderdeel 4'. Dit is verder ook in lijn met de modelverordening van de VNG.

	c. de continuïteit van de jobcoaching geborgd is; en d. de persoon voor wie de subsidie wordt gevraagd daarvan op de hoogte is en schriftelijk instemt met het organiseren van jobcoaching door de werkgever. 3. Het college kan voor jobcoaching een maximumtarief per uur hanteren dat toereikend is voor de organisatie van jobcoaching, waarbij het college zorgdraagt voor de kenbaarheid van de voor het betreffende jaar van toepassing zijnde tarieven. 4. Het college kan in nadere regels uitwerken: a. aan welke eisen het coachingsplan moet voldoen; b. welke activiteiten een jobcoach moet kunnen uitvoeren; c. hoe de continuïteit van de jobcoaching geborgd moet zijn; of d. hoe de evaluatie van de jobcoaching plaats vindt. 5. Met instemming van de werkgever en de werknemer voor wie de subsidie wordt verleend, kan de jobcoach mede: a. ondersteuning geven gericht op het vinden van werk; of b. integrale ondersteuning geven bij de overgang van werk naar werk en van werk naar onderwijs. 6. Het college onderscheidt voor de jobcoach de begeleidingsintensiteit volgens de begeleidingsregimes 'licht' en 'zwaar' met elk een vast subsidiebedrag per zes maanden.	
--	--	--

	7. De duur van de voorziening bedraagt maximaal twee jaar. In bijzondere gevallen kan deze periode met maximaal één jaar verlengd worden. 8. Het college kan indien de maximale duur van de jobcoach is bereikt, in bijzondere gevallen aansluitend persoonlijke ondersteuning in de vorm van een werkbegeleider toekennen, mits dit naar het oordeel van het college noodzakelijk is.	
	<u>Artikel 30. Interne werkbegeleiding</u> 1. Als een persoon uit de doelgroep voor het kunnen verrichten van werk is aangewezen op begeleiding die de gebruikelijke begeleiding door de werkgever en andere werknemers aanzienlijk te boven gaat, kan het college een subsidie verlenen aan de werkgever voor de aangetoonde meerkosten die verbonden zijn aan het organiseren van de interne werkbegeleiding. 2. Het college kan aan de werkgever ambtshalve of op aanvraag een training aanbieden voor een of meer medewerkers om hen in staat te stellen aan personen behorend tot de doelgroep interne werkbegeleiding te bieden.	In het 'nieuwe artikel 30' worden de interne werkbegeleider duidelijk toegelicht. Dit is in lijn met de modelverordening van de VNG en is opgenomen omdat dit bijdraagt aan de rechtszekerheid.
	<u>Artikel 31. Specifieke voorwaarden toekenning vervoersvoorziening</u> 1. Het college kan een vervoersvoorziening toekennen aan een persoon die door zijn beperking niet zelfstandig naar zijn werkplek, proefplaats of opleidingslocatie kan reizen. Deze	Het 'nieuwe artikel 31' vervangt het 'oude artikel 11, lid i, onderdeel 1'. Daarnaast is dit duidelijker toegelicht en in lijn met de modelverordening van de VNG.

	vervoersvoorziening kan zowel in natura als in de vorm van een vergoeding in geld worden verstrekt. 2. Het college biedt een vervoersvoorziening aan als aan de volgende voorwaarden wordt voldaan: a. de persoon kan door zijn beperking niet zelfstandig reizen of gebruik maken van het openbaar vervoer; en b. het vervoer is beperkt tot woon-werkverkeer. 3. Bij het vaststellen van de hoogte van de kilometervergoeding en algemeen gebruikelijke kosten woon-werkverkeer per kilometer wordt aangesloten bij het Besluit Normbedragen Voorzieningen UWV. 4. De hoogte van de vergoeding hangt af van het aantal dagen dat moet worden gewerkt. 5. Het college brengt een eventueel bedrag voor vervoersvoorziening van de werkgever aan de werknemer in mindering op de te verstrekken vervoersvoorziening.	
	<u>Artikel 32. Specifieke voorwaarden noodzakelijke intermediaire activiteit bij visuele of motorische handicap.</u> 1. Het college kan een voorziening in de vorm van een intermediaire activiteit toekennen die gericht is op de vervanging of ondersteuning van een door ziekte of gebrek geheel of gedeeltelijk ontbrekende visuele of motorische lichaamsfunctie. 2. Het college kan in nadere regels nader uitwerken hoe het de omvang van de	Het 'nieuwe artikel 32' vervangt het 'oude artikel 11, lid i, onderdeel 2'. Daarnaast is dit duidelijker toegelicht en in lijn met de modelverordening van de VNG.

	noodzakelijke intermediaire activiteit bepaalt.	
	<u>Artikel 33. Specifieke voorwaarden meeneembare voorzieningen</u> 1. Het college kan een meeneembare voorziening toekennen, als dit nodig is voor de persoon om te kunnen werken. 2. Er is geen limitatieve lijst van voorzieningen. In principe kan elk product als een meeneembare voorziening worden beschouwd als de noodzaak en meerwaarde in de werksfeer aantoonbaar is. 3. De meeneembare voorziening wordt in principe in bruikleen beschikbaar gesteld. In bijzondere gevallen kan het college besluiten de voorziening in eigendom te verstrekken. 4. Het college kan in nadere regels nader uitwerken hoe het de noodzaak en meerwaarde in de werksfeer bepaalt.	Het 'nieuwe artikel 33' volgt uit het Breed Offensief en is in lijn gebracht met de modelverordening van de VNG.
	<u>Artikel 34. Specifieke voorwaarden werkplekaanpassingen</u> 1. Het college kan een aanpassing van de werkplek toekennen aan een persoon, als dit noodzakelijk is om zijn werk uit te voeren. In beginsel kan daarbij elk product als een werkplekaanpassing worden beschouwd als de noodzaak en meerwaarde in de werksfeer aantoonbaar zijn. 2. Het college kan in nadere regels nader uitwerken hoe het de noodzaak en meerwaarde in de werksfeer bepaalt.	Het 'nieuwe artikel 34' volgt uit het Breed Offensief en is in lijn gebracht met de modelverordening van de VNG.
	<u>Artikel 35. Tegenprestatie</u>	Het 'nieuwe artikel 35' vervangt het 'oude artikel 12'.

	1. Het college kan een tegenprestatie opleggen aan personen die behoren tot de doelgroep genoemd in artikel 2, lid 2. 2. Onverminderd het eerste lid wordt tijdelijk geen tegenprestatie opgelegd op grond van dringende redenen als bedoeld in artikel 9, tweede lid van de wet. 3. Het college stemt de tegenprestatie naar inhoud, omvang en duur af op de individuele omstandigheden van de uitkeringsgerechtigde, waaronder leeftijd, opleiding, werkervaring, het verrichten van mantelzorgtaken en andere relevante persoonlijke omstandigheden. 4. De omvang van de tegenprestatie is maximaal acht uren per week. 5. Het college kan bepalen dat geen tegenprestatie wordt opgelegd gedurende de periode waarin de persoon vrijwilligerswerk verricht, indien de omvang en de duur van het vrijwilligerswerk in overeenstemming zijn met de mogelijkheden van de persoon. 6. Het college kan de tegenprestatie ieder kalenderjaar opnieuw opleggen.	
	<u>Artikel 36. Intrekken oude verordeningen en overgangsrecht</u> 1. De Verordening loonkostensubsidie Participatiewet gemeente Westland wordt ingetrokken. 2. De Re-integratieverordening Participatiewet gemeente Westland 2017 wordt ingetrokken. 3. Een persoon die gebruik maakt van een toegekende voorziening op grond van de Re-integratieverordening Participatiewet gemeente Westland 2017, die moet worden beëindigd op grond van deze	Het 'nieuwe artikel 36' vervangt het 'oude artikel 21'.

	verordening, behoudt deze voorziening voor zover wordt voldaan aan de voorwaarden uit de Re-integratieverordening Participatiewet gemeente Westland 2017 voor de duur: a. van 12 maanden, gerekend vanaf de inwerkingtreding van deze verordening; of b. dat deze is verstrekt, als dat korter is dan de periode, bedoeld in onderdeel a. 4. Het college kan na afloop van de in het derde lid, onderdeel a, bedoelde periode, besluiten of een voorziening in verband met een bijzondere individuele situatie wordt voortgezet. 5. Aanvragen die zijn ingediend onder de Re-integratieverordening Participatiewet gemeente Westland 2017 of de Verordening loonkostensubsidie Participatiewet gemeente Westland en waarop nog niet is beslist bij het in werking treden van deze verordening, worden afgehandeld krachtens de Re-integratieverordening Participatiewet gemeente Westland 2024. 6. Op bezwaarschriften tegen een besluit op grond van de Re-integratieverordening Participatiewet gemeente Westland of de Verordening loonkostensubsidie Participatiewet gemeente Westland 2017, wordt beslist op grond van die verordeningen, die ten aanzien hiervan hun rechtskracht behouden. 7. Voorzieningen verstrekt op grond van de Re-integratieverordening Participatiewet gemeente Westland 2017 of de Verordening loonkostensubsidie Participatiewet gemeente Westland	
--	--	--

	kunnen op grond van deze verordening worden beëindigd, herzien, ingetrokken en/of teruggevorderd.	
	<u>Artikel 37. Nadere regels</u> 1. Het college stelt ter uitvoering van deze verordening nadere regels op. 2. Deze nadere regels omvatten in elk geval: - de criteria voor het ontheffingenbeleid ten aanzien van de arbeidsverplichtingen; - nadere uitwerking van de in deze verordening opgenomen voorzieningen.	Het nieuwe 'artikel 37' is toegevoegd om enkele onderdelen van de verordening nader toe te lichten in de nadere regels. Hierin worden onder andere de voorwaarden en hoogte van bedragen uitgewerkt.
	<u>Artikel 38. Hardheidsclausule</u> Het college kan in bijzondere gevallen ten gunste van de persoon afwijken van de bepalingen in deze verordening, indien toepassing van de verordening tot onbillijkheden van zwaarwegende aard leidt.	Het 'nieuwe artikel 38' vervangt het 'oude artikel 20'.
	<u>Artikel 39. Inwerkingtreding en citeertitel</u> 1. Deze verordening treedt in werking op de dag na die waarop zij is bekendgemaakt. Deze verordening wordt aangehaald als: Re-integratieverordening Participatiewet gemeente Westland 2024.	Het 'nieuwe artikel 39' vervangt het 'oude artikel 22'.

Adviesraad Sociaal Domein Westland
secretariaat@asd-westland.nl

Postadres:
Postbus 150
2670 AD Naaldwijk
Bezoekadres:
Laan van de Glazen Stad 1
2672 TA Naaldwijk
T 14 0174
E info@gemeentewestland.nl
I www.gemeentewestland.nl

UW BRIEF	UW KENMERK	ZAAK-/PROJECTNR.	DOCUMENTNR.	BIJLAGE(N)
			24-0058238	
CONTACTPERSOON		CLUSTER	TELEFOONNUMMER	DATUM VERZONDEN
T. Douiri		Beleid	06-51738732	18 APR. 2024
ONDERWERP				
Reactie op het definitief advies van de ASDW				

Geachte voorzitter en leden van de Adviesraad,

Op 25 maart 2024 hebben wij uw advies op de re-integratieverordening Participatiewet 2023 ontvangen. Wij willen u danken voor de inspanningen en het gegeven advies. Via deze weg informeren wij u op welke wijzen het advies is afgehandeld.

Reactie

U geeft in uw schrijven aan dat het een volwaardige en complete verordening is geworden. Daarnaast geeft u aan dat de gemeente nu met een juist aanbod aan concrete voorzieningen mensen met een (arbeids)beperking weer kan laten deelnemen aan het betaalde arbeidsproces. Ook hecht u veel belang aan maatwerk dat verwerkt is in de verordening. Het college is blij dat u zich kunt vinden in de re-integratieverordening en de meerwaarde daarvan.

U geeft verder aan dat u er belang aan hecht dat de verordening, daar deze met terugwerkende kracht zal ingaan, geen nadelige gevolgen zal moeten hebben voor mensen. Wij zien in dat dit een risico met zich mee kan brengen en hebben daarom na zorgvuldige afweging besloten de verordening niet met terugwerkende kracht te laten ingaan.

Daarnaast adviseert u het college om in de uitvoering van de verordening zoveel mogelijk de besluitvorming te baseren op basis van objectieve maatstaven zodat ongelijke behandeling voor gelijke situatie wordt voorkomen. Er worden nadere regels uitgewerkt die erop moeten toezien om de ongelijke behandeling tegen te gaan en de rechtszekerheid te bevorderen. Hier zult u in een later stadium bij betrokken worden.

U geeft ook aan dat u het belangrijk vindt dat betrokkenen de mogelijkheid wordt geboden om bezwaar aan te tekenen tegen een besluit conform de daartoe geldende wettelijke regels. Wij hebben als wettelijke taak om ieder besluit duidelijk te motiveren en ook voor deze verordening geldt dat inwoners tegen de genomen besluiten in bezwaar kunnen gaan. De afgegeven beschikkingen bevatten tevens een bezwaarclausules waarin dit wordt opgenomen.

Bovendien adviseert u het college om periodiek een voortgangsrapportage op te stellen om zich te houden op de financiële gevolgen van deze verordening. Vooraf vastgestelde doelen kunnen daartoe houvast bieden. Periodiek wordt een voortgangsrapportage opgesteld om de re-integratie te monitoren waarbij vooraf vastgestelde doelen onderdeel van deze rapportage uitmaken. Dit doen we ieder kwartaal met onze uitvoeringsorganisatie Patijnenburg. Daarnaast houden we maandelijks de realisatie bij en dit delen we ook met Divosa en het CBS.

Ook vraagt u aandacht voor de groep mensen die, om wat voor reden dan ook, al langdurig buiten het arbeidsproces staan. De verordening bevat ook voor deze groep voorzieningen die erop gericht zijn hen weer te laten participeren in de samenleving. Hier is ook aandacht voor.

Afsluitend

Wij willen u nogmaals danken voor uw inzet, adviezen en bijdrage in de totstandkoming van deze verordening. Dit geldt in het bijzonder voor de kerngroep Werk en Inkomen. Wij gaan er van uit dat met deze samenwerking een breed draagvlak bestaat waarmee recht wordt gedaan aan de behoefte die er in de samenleving speelt.

Hoogachtend,

burgemeester en wethouders van Westland,
de loco-secretaris,

V.L. Dobbe

de burgemeester,

B.R. Arends

Gemeente Westland
Het College van Burgemeester en Wethouders
Postbus 150
2670 AD NAALDWIJK

Betreft: Advies ASDW t.b.v. Re-integratieverordening Participatiewet 2023

Naaldwijk, 7 juni 2023

Geacht College,

De Adviesraad Sociaal Domein Westland (ASDW) heeft op 1 mei jl. het verzoek gekregen om advies uit te brengen op de aanpassing van de re-integratie verordening in het kader van Breed Offensief. In een apart overleg met een delegatie van de ASDW heeft uw beleidsadviseur, de heer A. Lotfolahian, hierop een toelichting gegeven.

De ASDW kan op basis van de ter beschikking gestelde werkdocumenten geen advies geven. Daartoe bevatten de documenten teveel onuitgewerkte teksten en 'open einde voorstellen'. Zo wordt vaak de afkorting 'ntb' (nog te bepalen maatregelen) gebruikt en moeten sommige voorstellen zelfs nog eerst worden voorgelegd aan juristen, alvorens te komen tot een keuze die naast financieel ook rechtskundig haalbaar is. Daarnaast is er tal van afwijkende voorstellen die ten opzichte van het huidige beleid niet of nauwelijks worden beargumenteerd of zijn onderbouwd.

Vooruitlopend op ons advies kunnen we wel al toezeggen dat met de middelen - vernoemd in de re-integratieverordening Participatiewet 2023 - volgens de ASDW door de gemeente een wezenlijke bijdrage kan worden geleverd om mensen te laten deelnemen aan het betaalde arbeidsproces. Deze verordening maakt, met een juist aanbod aan concrete voorzieningen, het aantrekkelijker:

- voor werkgevers om mensen uit deze doelgroep aan te nemen
- voor deze mensen om voor langere tijd werk te verkrijgen, veelal met verbeterde arbeidsvoorwaarden
- om werkgevers en werkzoekenden met elkaar gemakkelijker in contact te komen

Uitgangspunt van deze verordening is het leveren van *maatwerk* juist voor hen met een arbeidsbeperking. Verondersteld wordt dat met een juist en gevarieerde aanbod aan voorzieningen, deze mensen weer aan het reguliere arbeidsproces kunnen deelnemen. De gemeente heeft bij deze verordening de ruimte om zelf inhoud te geven aan een groot aantal voornoemde te treffen voorzieningen, toegespitst op het individu met als doel om tot re-integreren op de arbeidsmarkt te komen.

De ASDW is weliswaar nu niet in staat om op grond van de ontvangen werkdocumenten of voorstelgegevens een inhoudelijk advies te geven, maar geeft wel graag de volgende pre-adviezen:

- 1) Stel een gefundeerd en goed onderbouwd *beleidsplan* op,
- 2) En concretiseer dit met een uitgewerkt *plan van aanpak* ter invulling van de keuzes die deze re-integratieverordening biedt en waartoe de ASDW dan in staat zal zijn om de voorstellen van inhoudelijk advies te voorzien.

Wij vertrouwen u hiermee van dienst te zijn en zien uw reactie graag tegemoet.

Met vriendelijke groet,
namens de Adviesraad Sociaal Domein Westland,

Nico van der Knaap
Voorzitter ASDW

Gemeente Westland
Het College van Burgemeester en Wethouders
Postbus 150
2670 AD NAALDWIJK

Betreft: Definitief advies ASDW t.b.v. Re-integratieverordening Participatiewet 2023

Naaldwijk, 7 juli 2023

Geacht College,

De Adviesraad Sociaal Domein Westland (ASDW) heeft op 7 juni 2023 in een brief gereageerd op de adviesaanvraag t.b.v. Re-integratieverordening Participatiewet 2023.

De ASDW heeft aangegeven dat op grond van de toen ontvangen documenten nog geen inhoudelijk advies mogelijk was en heeft zij zich beperkt tot een tweetal preadviezen:

1. Stel een gefundeerd en goed onderbouwd *beleidsplan* op
2. En concretiseer dit met een uitgewerkt *plan van aanpak* ter invulling van de keuzes die deze re-integratieverordening biedt

De ASDW constateert dat, na ontvangst van nieuwe documenten op 8 juni 2023, het helaas nog steeds ontbreekt aan een *beleidsplan* met een daarbij behorend *plan van aanpak*. Derhalve blijft het moeilijk zo niet onmogelijk om advies uit te brengen.

De inhoud van de verordening blijft te algemeen en is veelal opgesteld in de "het college kan..." vorm zonder concrete invulling. Terwijl de verordening er juist op gericht is om maatwerk te leveren dat enerzijds is afgestemd op de individuele behoefte en anderzijds gebruik maakt van de vele voorzieningen.

De uitvoering van de verordening moet transparant en controleerbaar zijn; de ASDW geeft een aantal aandachtspunten ter overweging:

- Voor de verschillende voorzieningen kan het college subsidie- of budgetplafonds instellen; de ASDW vraagt zich af hoe het college deze plafonds vaststelt voor nu en in de toekomst. Welk beleid voert de gemeente als de financiële middelen als gevolg van voorgenomen bezuinigingen onder druk komen te staan? En wat te doen als het plafond voor een bepaalde voorziening is bereikt?
- Het is van belang dat de verordening duidelijk en transparant is voor de inwoners van Westland (als rechthebbende en als aanvrager). Omdat het hier direct de rechten van inwoners treft, moeten duidelijke en objectieve beoordelingskaders worden opgesteld voor de toekenning /afwijzing van aanvragen op de beschikbare voorzieningen.

- De ASDW adviseert het college om vanaf de inwerkingtreding de voortgang van de verordening nauwlettend te volgen en periodiek te evalueren. Wat is de nog beschikbare budgettaire ruimte? Hoe ontwikkelen zich de uitgaven van de verschillende voorzieningen? Welk effect hebben mogelijke verslechterde economische omstandigheden (bijv. recessie) op het in dienst nemen van mensen met een arbeidsbeperking in de praktijk? En in hoeverre wordt er rekening gehouden met veranderende behoeften op de arbeidsmarkt; op welk vakgebied liggen juist de kansen voor de doelgroepen?
- De ASDW vraagt zich af of binnen het gemeentelijke apparaat voldoende ruimte is gecreëerd (menskrachten / capaciteit Patijnenburg / beoordelingscriteria aanvragen etc.) om de uitvoering van deze verordening in goede banen te leiden?
- De ASDW vraagt zich af waarom de vergoeding voor een leerwerkovereenkomst beperkt is tot jongeren tot 27 jaar? Leeftijdsdiscriminatie is contraproductief, ja zelfs schadelijk als het gaat om zoveel mogelijk mensen weer aan werk te helpen.

De ASDW wijst erop dat de inwoners van onze gemeente belang hebben bij een transparante en duidelijke verordening; ze moeten weten welke mogelijkheden deze verordening biedt om weer aan het werk te komen en voor werkgevers moet het duidelijk zijn welke mogelijkheden er zijn om deze mensen (uiteindelijk) in dienst te nemen.

De ASDW veronderstelt dat onze gemeente gebaat zal zijn bij een adequaat monitor- en evaluatiesysteem, dit om de uitvoering van de verordening in alle objectiviteit en eenduidigheid te borgen.

Wij vertrouwen u met dit advies van dienst te zijn en zien uw reactie graag tegemoet.

Met vriendelijke groet,
namens de Adviesraad Sociaal Domein Westland,

Nico van der Knaap
Voorzitter ASDW

Opmerkingen Re-integratie nota gemeente Westland 2023

Het doel van de verordening is dat er met bepaalde voorzieningen meer personen aan het werk komen. Heeft de gemeente Westland daarvoor ook bepaalde benchmarkgegevens in het vizier? Wat is het doel? Hoeveel mensen wil men uiteindelijk met deze verordening aan het werk helpen; zijn er percentages om na te streven etc.

Vindt er periodiek een evaluatie plaats? Wordt de doelstelling gehaald? Hoe wordt er verantwoording afgelegd over het gevoerde beleid?

Wordt er extra aandacht besteed aan het “ijzeren bestand” (personen die al jarenlang een uitkering genieten en waarbij het niet gelukt is om deze groep aan werk te helpen)?

Minister Van Gennip heeft vorig jaar gepleit voor een “snellere inschakeling” van statushouders. Heeft deze groep met deze verordening extra aandacht of gebeurt dit al?

De verordening , en de toelichting daarop, is een consistent verhaal geworden. Sinds de laatste adviesnota van het ASDW (met een negatief advies omdat aan veel aspecten nog onvoldoende aandacht werd geschonken) ligt er nu een verordening met duidelijke richtlijnen en uitspraken. Ook nu blijft gelden dat bij toepassing van deze verordening soms sprake kan zijn van subjectieve interpretatie. Van belang is dat de betrokken personen een goede onderbouwing krijgen van het genomen besluit. Kunnen zij trouwens tegen een genomen besluit bezwaar aantekenen?

De verordening wordt met terugwerkende kracht per 1 juli 2023 ingevoerd. Het is van belang dat personen, waarmee reeds afspraken zijn gemaakt en/of waaraan toezeggingen zijn gedaan, geen nadelen mogen ondervinden van mogelijke negatieve effecten bij de invoering van de verordening met terugwerkende kracht.

De situatie kan zich voordoen dat personen juist door deze verordening wel aanspraak kunnen maken op voorzieningen die zij nu (nog) niet hebben gekregen. Wordt hier een inhaalslag gemaakt? Met name als het gaat om geldelijke vergoedingen zoals cheques, premies e.d.

Het toekennen van voorzieningen is veelal maatwerk, zoals in de toelichting omschreven. Dat klopt! Maar het gevaar ligt op de loer dat niet duidelijk is wie voor welke subsidie in aanmerking komt en in welke mate. Aanvragen worden per individu behandeld en beoordeeld. Omdat de voorzieningen soms elkaar “overlappen” in de uitwerking , is het van belang dat de gemeente bij een aanvraag/beoordeling oog heeft voor de feitelijke situatie van de betrokken persoon en dat de beoordelingscriteria (Wie? Wat? Wanneer? Hoeveel?) op basis van objectieve regels worden toegepast. Willekeur en subjectiviteit moeten zo veel mogelijk worden voorkomen; de persoon moet er vanuit gaan dat de aanvraag voor een voorziening neutraal en objectief in behandeling wordt genomen.

Heeft de gemeente enig idee hoeveel geld er in om gaat om deze voorzieningen te kunnen verstrekken?

In de Toelichting worden soms artikelnummers vermeld van Participatiewet en soms van de Re-integratieverordening. Advies: Vermeld hier dat alle artikelen betrekking hebben op artikelen uit de Re-integratieverordening en indien dit niet van toepassing is, wordt herkomst vermeld. Nu is het soms gissen of artikel betrekking heeft op de Re-integratieverordening of op de Participatiewet.

20 februari 2023

RAADSBSLUIT

De raad van de gemeente Westland;

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders van 16 april en 3 september 2024, nummer 24-0143763, met de volgende bijlage(n):

- Re-integratieverordening Participatiewet 2024
- Was-wordt tabel Re-integratieverordening

gehoord het advies van de commissie Maatschappelijke omgeving van 25 november 2024 en gehoord de beraadslagingen van onderhavige vergadering;

besluit:

De Re-integratieverordening Participatieweg gemeente Westland 2024 vast te stellen.

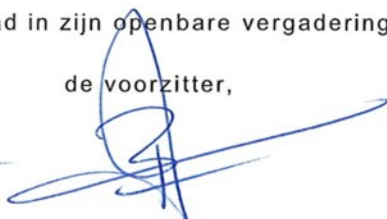
Aldus besloten door de raad in zijn openbare vergadering van 11 december 2024,

de griffier,

de voorzitter,

P. van Oosten

B.R. Arends

Gemeenteraad

Dossiernummer	395
Vertrouwelijk	Nee
Vergaderdatum	11 december 2024
Agendapunt	9
Titel	Voorstel tot onttrekking van de kosten aan de bestemmingsreserve voor de uitvoering van het plan van aanpak decentralisatie Beschermd Wonen
Portefeuillehouder	Carlieke van Staalduinen

Bijlagen
Raadsbesluit [24-0128770]
Plan van aanpak Beschermd Wonen [23-0259868]
Raadsvoorstel [24-0128222]
9) Getekend besluit 24-0128770

Geagendeerd	Vergaderdatum
Commissie MO	25 november 2024
Gemeenteraad	11 december 2024

Stemming

39 stemmen voor

Stem voor	Stem tegen
CDA Westland	
Chafia, Dennis Eeltink, Jaco Jong, Janice de Klinkspoor, Kevin Mark, Cor van der Vermeer-de Smit, Jenny	
CU-SGP Westland	
Koen-Snijders, Bea	
D66 Westland	
Daalhof, Ilse Hofland, Benjamin	

FvD Westland	
Voort, Jasper van der	
FVV	
Vliet, Angelique van	
GemeenteBelang Westland	
Berg, André van den Jansen–van Voorthuizen, Karin van Keizer, Remmert Kester, Stefan Lelieveld, René Stelt, Mireille van der Veen, Joep van Voois, Gerben	
GroenLinks Westland	
Plomp, Duncan	
LPF Westland	
Koppen, Dave van Meer, André van der Munck–Schoordijk, Trudy de Voskamp, Peter Witkamp, John	
PvdA Westland	
Gier, Nico de	
Westland Verstandig	
Beukel, Jan–Willem van den Boekestijn, Leo Bogaard, Jan Bongaards, Arie Duijsens, Peter Giessen, Renate van der Hogervorst–Stokkers, Melanie Leurink, Astrid Nederpel, Ralph Nooy, Jan de	

Westlandse VVD	
Bakker, Guus Dijk, Bianca van Erven, Suzanne van	

RAADSBSLUIT

De raad van de gemeente Westland;

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders van 5 november 2024, nummer 24-0128222, met de volgende bijlage(n):

- Plan van aanpak voorbereidingen decentralisatie Beschermd Wonen en Maatschappelijke Opvang

vooruitlopend op het artikel *Woonplaatsbeginsel* wat vanuit het Rijk in voorbereiding is: de verantwoordelijke gemeente valt dan zoveel mogelijk samen met de gemeente waar de cliënt woont op het moment dat deze een melding maakt van behoefte aan Beschermd Wonen, behoudens enkele uitzonderingen. Mocht cliënt voor Beschermd Wonen naar een andere gemeente gaan dan blijft de gemeente van herkomst verantwoordelijk voor de zorg.

gehoord het advies van de commissie Maatschappelijke Omgeving van 25 november 2024 en gehoord de beraadslagingen van onderhavige vergadering;

besluit:

Bij de 1^e afwijkingenrapportage 2025 de kosten voor 2025 ad € 1.221.000 te onttrekken aan de bestemmingsreserve Beschermd Wonen ten behoeve van de uitvoering van het Plan van Aanpak.

Aldus besloten door de raad in zijn openbare vergadering van 11 december 2024,

de griffier,

de voorzitter,

P. van Oosten

B.R. Arends

PLAN VAN AANPAK

-DECENTRALISATIE- (VAN REGIO NAAR LOKAAL)

BESCHERMD WONEN

Projectnummer
Projectmanager
Auteur(s)
Datum
Versie

B.J. Berends
24 oktober 2024
3.0

23-0259868
23-0259868

Inhoudsopgave

1. aanleiding	3
1.1 Decentralisatie	3
1.2 Waar staan wij nu in de regio	4
2. Toegang & Preventie (instroom)	5
2.1 Landelijke ontwikkelingen	5
2.2 Huidige situatie	5
2.3 Waar gaan wij naartoe	5
2.4 Welke maatregel nemen wij	6
3. Opvangvoorzieningen	8
3.1 Landelijke ontwikkelingen	8
3.2 Aandacht voor jongeren	8
3.3 Huidige situatie	9
3.4 Waar gaan wij naartoe	10
3.5 Welke maatregel nemen wij	11
4. Zelfstandig wonen (uitstroom)	13
4.1 Landelijke ontwikkelingen	13
4.2 Huidige situatie	13
4.3 Waar gaan wij naartoe	14
4.4 Welke maatregel nemen wij	15
5. Beheersing	16
5.1 Risico's	16

1. aanleiding

1.1 Decentralisatie

Niet iedereen is in staat om zelfstandig te wonen. Mensen die gebruik maken van Beschermd Wonen en de Maatschappelijke opvang zijn mensen met verschillende achtergronden en met uiteenlopende problematiek op diverse leefdomeinen, tegelijkertijd bezitten zij ook vaak een mate van herstelvermogen.

Gemeentes hebben de verantwoordelijkheid om woonplekken te organiseren voor mensen met een psychische kwetsbaarheid die niet zelfstandig kunnen wonen. Daarbij zullen wij -samen met de regio- de beweging maken van regionale intramurale voorzieningen Beschermd Wonen naar meer lokaal extramurale woonvormen met zorg. Het accent komt daarbij te liggen op preventie, doorstroming en herstel en uitstromen naar een zelfstandig wonen.

Sinds 2022 wordt er vanuit het Rijk aangegeven dat er een decentralisatie plaats moet vinden van Beschermd Wonen. Door een wetswijziging wil het Rijk bevorderen dat mensen met psychische problemen vaker thuis of in hun eigen woonplaats kunnen blijven wonen door de inzet van ambulante en preventieve zorg. Binnen elke gemeente zal voor mensen met complexe problematiek dan ook een passende zorgstructuur moeten komen.

De voorgenomen invoeringsdatum was 1 januari 2024 maar zowel het Rijk als de gemeentes constateerden dat dit tijdspad te krap was. De nieuwe streefdatum is 1 januari 2026. De decentralisatie zal in fases plaats vinden waarbij bestaande cliënten de zekerheid behouden.

De verantwoordelijkheden gaan dan van de centrumgemeente naar alle individuele gemeenten toe. Dit zal gefaseerd plaats gaan vinden. Hiermee wordt recht gedaan aan de verantwoordelijkheid die alle gemeenten voelen voor deze inwoners. Zij krijgen meer mogelijkheden om zorg aan te laten sluiten bij hun lokale structuur. Daarbij ontvangen gemeenten de financiële middelen om dit te organiseren. Tegelijkertijd zal verblijf binnen Beschermd Wonen voorzieningen voor sommige mensen nodig blijven en blijft samenwerking van gemeenten nodig. Dit vraagt om goede afspraken tussen de centrumgemeente en de regio gemeenten.

In de regiovisie: "*Transformatie van Beschermd Wonen (BW) naar Beschermd Thuis (BT) en van maatschappelijke opvang naar Maatschappelijk wonen (2022-2026)*" staan verschillende ambities geformuleerd om deze decentralisatie vorm te geven. Tevens is er een uitvoeringsagenda opgesteld: "*beschermd wonen en maatschappelijke opvang (2022-2026)*" waarin verwoord staat welke prestaties geleverd worden door de verschillende gemeenten. Om deze ambities invulling te geven heeft de gemeente Delft de centrumgemeente middelen vrij gemaakt zodat lokaal de decentralisatie vorm gegeven kan worden.

Ondanks de vertraging van het Rijk gaan wij door met de inhoudelijke voorbereidingen van de decentralisatie. Het komend jaar zullen wij ons moeten voorbereiden op de nieuwe taken en de verantwoordelijkheden die naar ons toe komen. Vandaar dat een plan van aanpak voor u ligt waarbij wij willen kijken wat de gemeente Westland op lokaal niveau moet regelen, met 1 januari 2026 als stip op de horizon. De belangrijkste ontwikkelingen die wij lokaal moeten inregelen zijn:

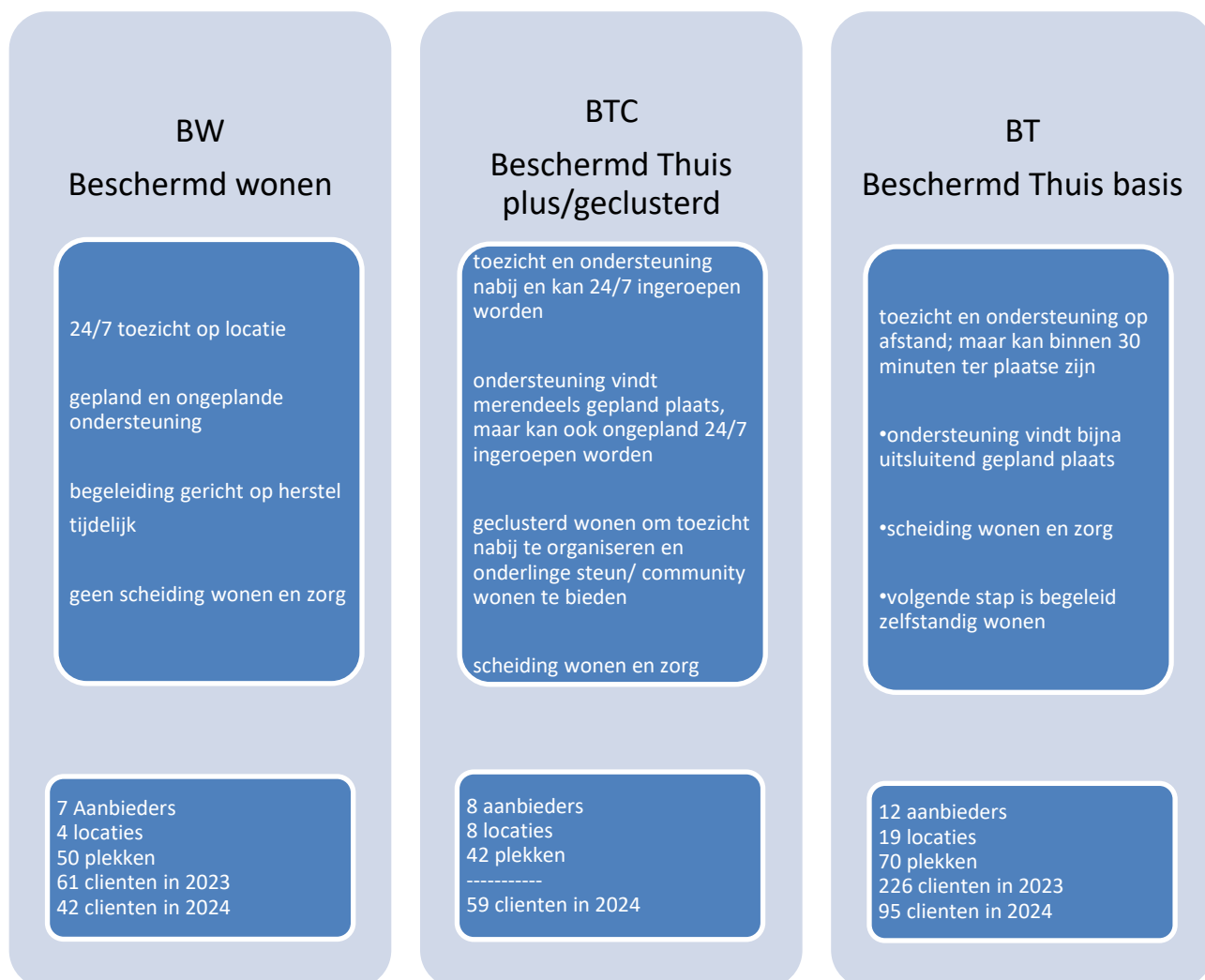
1. Het lokaal organiseren van een indicatiestelling (toegang) voor Beschermd Wonen;
2. Het vorm geven van woonvormen in de gemeente Westland;
3. Zorgen dat mensen uitstromen uit een instelling en weer zelfstandig kunnen wonen met de nodige begeleiding.

1.2 Waar staan wij nu in de regio

Het zorgaanbod bestaat momenteel uit de volgende zorgproducten: Beschermd Wonen (met 24 uren toezicht en begeleiding) en Beschermd Thuis (individueel of geclusterd).

Een beschermd Thuis client kan adequaat een hulpvraag stellen en is in staat om , met de nodige voorbereiding zijn hulpvraag tot de volgende dag uit te stellen, lukt dat niet, dan is fysieke opvolging van begeleiding binnen *45 minuten* nodig.

Beschermd Thuis geclusterde client kan adequaat een hulpvraag stellen en is in staat om, met de nodige voorbereiding zijn hulpvraag tot de volgende dag uit te stellen, lukt dat niet, dan is fysieke opvolging van begeleiding binnen *15 minuten* nodig.

Hierboven zijn regionale aantallen genoemd. Er zijn momenteel drie aanbieders in de gemeente Westland:

- Perspektief is gevestigd in Naaldwijk en biedt op twee locaties Beschermd Thuis;
- New life living is gevestigd in Wieringen en is een Beschermd Woonvoorziening;
- Prodeba is gevestigd in Wieringen en is een beschermd Thuis (geclusterd) voorziening.

2. Toegang & Preventie (instroom)

Een succesvolle preventieve aanpak van Beschermd Wonen naar Beschermd Thuis werkt aan sociale inclusie. Het is hierbij cruciaal om te werken aan de bestaanscondities van mensen. Dat houdt in: wonen, zinvolle dagbesteding (werk of school), zorg en gezondheid, financiën op orde of hulp daarbij, en informele steun en relaties. Als de basis van bestaanscondities van mensen en hun bronnen van zelfregie en informele zorg niet op orde zijn, blijven mensen uitvallen. Doordat preventie de kans op werk en participatie en zelfregie vergroot, verbetert het welzijn van mensen en neemt de kans dat zij een beroep hoeven te doen op hulpverlening af.

2.1 Landelijke ontwikkelingen

Het toegankelijk maken van de juiste informatie is een voorwaarde om goede keuzes te kunnen maken. De wereld van zorg, toegang tot huisvesting en ondersteuning op financieel en participatievlak is in Nederland niet eenvoudig georganiseerd. (Dreigend) dakloze jongeren en volwassenen hebben vaak problemen op meerdere leefgebieden. Het goed vindbaar maken van informatie op een centrale plek, inclusief inzicht in rechten en plichten, helpt mensen en hun omgeving om beter de weg te vinden. Informatie moet vindbaar en toegankelijk zijn voor iedereen, en op meerdere manieren aangeboden. Een combinatie van digitale vindplekken en fysieke laagdrempelige inlooppunten is essentieel. Ongeacht de vraag moet er in de gemeente Westland een laagdrempelige inloop zijn waar mensen terecht kunnen met vragen over rechten, plichten en informatie op de vijf leefgebieden namelijk: wonen, school, werk, inkomen en welzijn. (Dreigend) dakloze mensen komen anders terecht in een wereld van complexe regels en regelgeving. In deze complexe juridisch-bureaucratische werkelijkheid hebben zij vaak moeite zich staande te houden.

2.2 Huidige situatie

Momenteel wordt de toegang tot beschermd wonen verzorgd door de centrumgemeente. Inwoners van regiogemeenten moeten naar Delft komen voor gesprekken en beslissingen over de benodigde ondersteuning. De toekomstvisie benadrukt echter dat gemeenten zich verantwoordelijk moeten voelen voor hun eigen inwoners en zoveel mogelijk voorzieningen lokaal moeten aanbieden. Daarom gaan alle drie de gemeenten zelf lokaal deze toegang organiseren, met aandacht voor de nodige deskundigheid om complexere zorgvragen te beantwoorden.

2.3 Waar gaan wij naartoe

Een van de taken van de decentralisatie is het organiseren (op lokaal niveau) indiceren van Beschermd Wonen. In de DWO-gemeentes zijn ter voorbereiding op de decentralisatie al stappen gezet. Een van die stappen heeft betrekking op het zelf vorm geven van de toegang en indiceren van Beschermd Wonen. Met het inrichten van de decentralisatie voor Beschermd Wonen en Beschermd Thuis kunnen kwetsbare inwoners die zorg nodig hebben zich melden bij de eigen gemeente. Een belangrijk voordeel van een lokale toegang is dat het beter afgestemd is op de lokale behoeften van cliënten. Lokale toegang maakt het bovendien eenvoudiger om Beschermd Wonen te integreren met andere gemeentelijke voorzieningen, wat de zorg efficiënter maakt. Dit zorgt voor snellere toegang tot de zorg, betere monitoring en mogelijk ook sneller afschalen van de zorg waar nodig. Hierdoor kunnen we escalatie voorkomen en de vraag naar complexe zorg terugdringen. Deze aanpak zorgt uiteindelijk voor een meer duurzaam zorglandschap, waarin maatwerk en preventie centraal staan.

Maar op sommige terreinen ontkomen wij er niet aan om te blijven samenwerken binnen de DWO-regio. De samenwerking richt zich dan voornamelijk op: het beheren van de wachtlijsten en plaatsing bij regionale organisaties of inzetten van eventueel benodigde specifieke expertise.

Maatregel 1: Indiceren voor Beschermd Wonen

Ons streven is om deze lokale toegangen tegen halverwege 2025 operationeel te hebben en uiterlijk in 2026 open te stellen voor zowel beschermd wonen als beschermd thuis. Inwoners van het Westland kunnen in de toekomst voor hun indicatie Beschermd wonen of Beschermd Thuis terecht op gemeentelijk niveau.

Maatregel 2: Heldere processen

Het tot stand brengen van integrale samenwerking is van essentieel belang om deze mensen goede zorg te kunnen bieden. Mensen met complexe problematiek kun je door een integrale samenwerking op een effectieve en efficiënte manier helpen. Denk daarbij aan huisvestingsproblemen, schulden, inkomen, relatieproblemen en een zorgvraag. Dit vraagt om een goede samenwerking tussen de verschillende loketten. Van belang is om goed aan te sluiten bij de zorg en de lokale voorzieningen teneinde eenvoudiger op- en af te schalen. Tevens geeft dit kansen voor de gemeente Westland om alle zorg dichtbij de inwoners te organiseren. Om dit goed te kunnen laten lopen zullen er over de verschillende (beleids-)afdelingen heen, goede afspraken gemaakt moeten worden.

Voor de contractperiode die loopt tot en met 2026 hebben wij de criteria voor Beschermd Wonen en Beschermd Thuis al in regionaal verband vastgesteld in het inkoopdocument. De lokale toegang zal goed contact met de regio hebben over de wachtlijst, indicaties, knelpunten en ontwikkelingen.

Maatregel 3: GGZ in de wijk

In de uitvoeringsagenda Beschermd Wonen staat de ambitie om in te zetten op herstel en preventie. Daarbij is een uitgangspunt van de decentralisatie is dat inwoners met GGZ-problematiek thuis in de wijk kunnen blijven wonen. Mensen die (potentieel) kwetsbaar zijn zouden op wijkniveau ondersteuning moeten krijgen en signalen van zorgen en overlast zouden moeten opgevolgd worden. Een versterking in de samenwerking tussen gemeente, zorgaanbieder, corporatie en GGZ is essentieel. Om dit te kunnen realiseren is het voorstel de GGZ hulp en inloopvoorziening te versterken voor deze (potentiële) kwetsbare doelgroep.

2.4 Welke maatregel nemen wij

Ontwikkelen van een goede toegang in het Westland voor mensen die (dreigend) dakloos worden en/of begeleiding nodig hebben.

Opgave	Maatregel	Financiële uitwerking 2024	Financiële uitwerking 2025
Opgave 1: Op lokaal niveau indiceren voor Beschermd Wonen	Maatregel 1: Het toevoegen van 0,5 FTE als indicatiesteller		€45.000,-
Opgave 2: het organiseren van een integrale aanpak.	Maatregel 2: Afspraken heldere processen maken over de verschillende domeinen heen zodat goede samenwerking tot stand komt.		€80.000,-

Ontwikkelen van een goede toegang in het Westland voor mensen die (dreigend) dakloos worden en/of begeleiding nodig hebben.

	Maatregel 3: Het inzetten van extra GGZ in de wijk	€20.000,-	€40.000,-
--	--	-----------	-----------

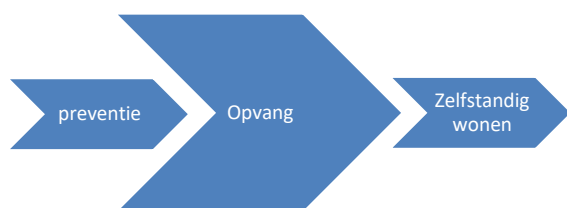

3. Opvangvoorzieningen

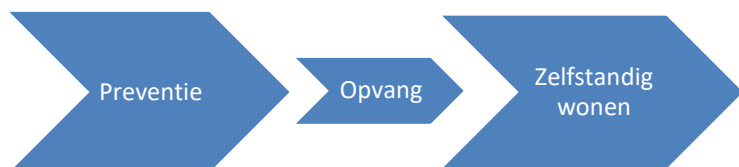
3.1 Landelijke ontwikkelingen

Gemeentes hebben de verantwoordelijkheid om woonplekken te organiseren voor mensen met een psychische kwetsbaarheid die niet zelfstandig kunnen wonen. Daarbij zullen wij samen met de regio de beweging maken van regionale intramurale voorzieningen Beschermd Wonen naar meer lokaal extramurale woonvormen met zorg. Het accent komt daarbij te liggen op preventie, doorstroming en herstel en uitstromen naar een zelfstandig wonen.

In de huidige situatie zien wij dat er veel geïnvesteerd wordt in de opvanglocaties voor mensen die dakloos zijn geworden en/of begeleiding nodig hebben. Als een inwoner niet zelfredzaam, is opvang tot op heden ons eerste antwoord op de zorgvraag. Daarbij zien wij dat het verblijf in een instelling niet altijd een positief effect heeft op de zelfredzaamheid van de personen. Mensen hun autonomie neemt af in een instelling en de afhankelijkheidspositie neemt daarbij toe.

Het onderste schema geeft aan welke beweging wij, samen met onze maatschappelijke partners, willen maken. Een eigen woonplek als eerste en belangrijkste antwoord op de dakloosheid. Er zal stevig ingezet moeten worden op de preventie om te zorgen dat er geen escalatie plaats gaat vinden, mensen niet dakloos raken, wanneer dit niet af te wenden is richten we ons op herhuisvesting met passende zorg en ondersteuning. Deze passende zorg wordt bij voorkeur niet in een intramurale zorginstelling verleend, de voorkeur gaat uit naar meer Beschermd Thuis plekken en / of geclusterd wonen. Dit is alleen mogelijk te maken bij voldoende beschikbaarheid van woonplekken, het liefst zo dicht mogelijk bij de eigen leefomgeving.

3.2 Aandacht voor jongeren

Jongeren in de overgang van jeugd naar volwassenheid hebben in de basis al minder mentale ruimte om over de dag van morgen na te denken. En als je al op jonge leeftijd met serieuze problemen te maken krijgt, is die ruimte er eigenlijk helemaal niet. Ze moeten gewoonweg eerder volwassen zijn.

Uit onderzoek blijkt dat dakloosheid onder jongeren vaak samenhangt met een verleden in de jeugdzorg.¹ Daarnaast blijkt dat de kans om dakloos te worden groter is, als iemand al een keer dakloos is geweest². Voor jongeren tussen de 18-24 is de overgang van jeugd naar zelfstandig wonen vaak een te grote stap om te zetten waardoor problemen op de loer liggen. In de regiovisie wordt ook aandacht gegeven aan deze doelgroep die vaak net overal tussen valt. Het creëren van een passende woonvoorziening voor deze groep is dan ook essentieel.³

3.3 Huidige situatie

Voor *Beschermd Wonen* bevinden de meeste opvangvoorzieningen zich in centrumgemeente Delft. *Beschermd Thuis* wordt in alle regiogemeenten opgebouwd in samenhang met lokale partijen, ondersteuning op alle leefgebieden en de investering in een vangnet in de kernen. Het streven is dan ook om meer preventieve en lichte opvangvormen gespreid over de regio te realiseren. Dit alles is in gang gezet op basis van de transformatiegedachten. Op DWO-niveau is met elkaar een traject afgesproken waarbij de beweging in gang is gezet waarbij lokale gemeenten gaan bouwen aan een aanbod van *Beschermd Thuis*. Het uitgangspunt daarbij is dat de begeleiding en ondersteuning zoveel mogelijk in de eigen omgeving van de client plaats gaan vinden om zo'n goed mogelijk herstel tot stand te brengen. Het lokaal vorm geven wat ook lokaal kan is dan ook het uitgangspunt.

Wij hebben daarbij ook afspraken met elkaar gemaakt over een objectief verdeelmodel van *Beschermd Woonvoorzieningen* over de regio (zie schema)⁴.

¹ 78% van de dak- en thuisloze jongeren is ooit uit huis geplaatst en heeft ervaring in de jeugdhulp met verblijf, *Onderzoek naar dak-en thuisloze jongeren - Het vergeten kind (2023)*

² 43% van de dak-en thuisloze jongeren wordt meermaals dak- en/of thuisloos, *Onderzoek naar dak-en thuisloze jongeren - Het vergeten kind (2023)*

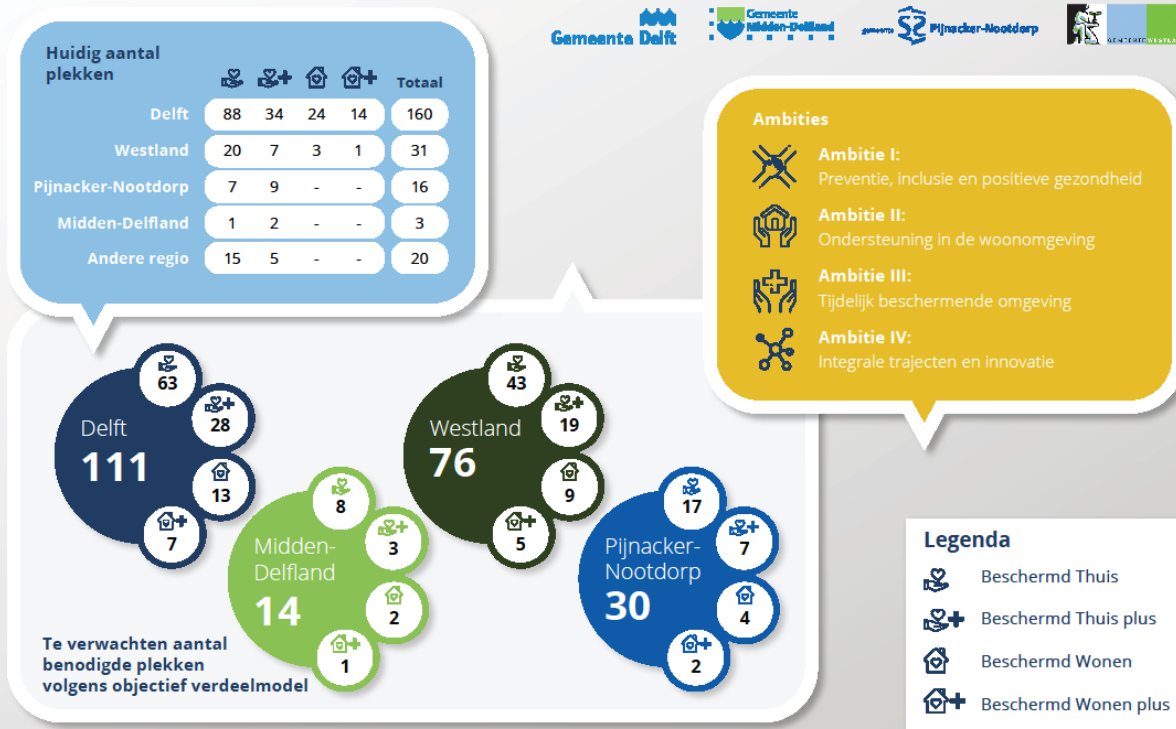
³ Regiovisie "transformatie van *Beschermd Wonen* naar *Beschermd Thuis* en *Maatschappelijke Opvang* naar *Maatschappelijk wonen 2022-2026*" gemeente Delft, Midden-Delfland, Pijnacker-Nootdorp, Westland 10 oktober 2021 pagina 16.

⁴ Dit schema is gebaseerd op 4 vormen van wonen. Ondertussen is er een 5de vorm bijgekomen namelijk geclusterd wonen.

Uitvoeringsagenda Beschermd Wonen en Maatschappelijke Opvang 2022-2026

Naar een Beschermd Thuis

Het schema laat zien dat wij voor de opgave staan om de komende periode een uitbreiding te realiseren van 31 plekken (deze huidige plekken vallen voornamelijk onder Stichting Perspektief) naar 76 plekken. Dat wil zeggen dat voor 2026 45 plekken afgesproken zijn om te realiseren binnen de gemeente Westland. Het gaat hier om een geschat aantal. In de regio loopt nog een onderzoek of deze verdeling inderdaad haalbaar of/ en realistisch is. In Q1 2025 zal daar meer duidelijkheid over zijn.

Voor de *Maatschappelijke Opvang* zal de decentralisatie minder verstrekkende gevolgen hebben. Dit zal nog steeds regionaal georganiseerd worden, in ieder geval tot 2026. Wel wordt daar de beweging ingezet om mensen waar mogelijk zelfstandig te laten wonen en daar spelen wij als Westland wel weer een belangrijke rol. Concepten zoals *Kamers met aandacht*⁵ en *Housing First*⁶ worden ook naar de gemeente Westland uitgerold.

3.4 Waar gaan wij naartoe

In de regio is de ambitie uitgesproken om-als onderdeel van de decentralisatie de voorzieningen meer te gaan verdelen over de regio. Om dit verder in te vullen, moeten wij ook stappen zetten.

Maatregel 4: Het opstellen van randvoorwaardes

⁵ **Stichting Kamers met Aandacht** is een non-profit organisatie met als doel positieve uitstroom uit de jeugdzorg te bevorderen. En daardoor het aantal dak- en thuisloze jongeren te verminderen. Zij zoeken voor jongeren tussen de 18 en 23 jaar naar kamers bij particulieren.

⁶ **Housing First** is een vorm van zelfstandig wonen in de wijk met ambulante, intensieve begeleiding en bedoeld voor dakloze mensen met langdurige meervoudige problemen, waarbij de toewijzing van een woning de start is van een traject waarbij zelfstandig wonen het doel is.

4. Zelfstandig wonen (uitstroom)

4.1 Landelijke ontwikkelingen

Een belangrijke risicofactor op dakloosheid is het moment dat mensen uitstromen bij een intramurale setting. Dat is het geval bij jongeren die uitstromen uit jeugdinstituten, mensen die uitstromen uit detentie, maatschappelijke opvang, Beschermd Wonen, vrouwenopvang en uit GGZ-instellingen. Mensen moeten weer zelfstandig gaan wonen. Herstel werkt namelijk het best vanuit een stabiele basis.

De transitie van 'Beschermd Wonen naar Beschermd Thuis' houdt ook in dat mensen zelfstandiger worden. De doelstelling van deze beweging komen in grote lijnen neer op: mensen met een psychosociale kwetsbaarheid moeten als gelijkwaardig inwoner zoveel mogelijk kunnen deelnemen aan de samenleving vanuit een eigen woning in de wijk. De doordecentralisatie van beschermd wonen naar alle gemeenten draagt bij aan deze gewenste beweging. Het in samenhang organiseren van de transformatie van maatschappelijke opvang en Beschermd Wonen naar Wonen Eerst en Beschermd Thuis ligt daarom voor de hand en is in veel regio's ook al in gang gezet.⁷

In het nationale actieplan dakloosheid: "*Eerst een Thuis*"⁸ wordt aangegeven dat de norm wordt dat iedereen die uitstroomt uit een institutie een contactpersoon krijgt (of 'regisseur') die zorgt dat de 'big 5' op orde is voordat iemand uitstroomt: 1. Het is duidelijk waar iemand gaat wonen, 2. Zorg continuïteit is geregeld, 3. Financiën zijn op orde dan wel ondersteuning daarbij, 4. Zinnige dagbesteding (werk, scholing), 5. Er is geïnvesteerd in het netwerk (iemand om op terug te vallen).

Het tekort aan woningen in het lagere segment is groot. Hierdoor is de uitstroom uit een instelling naar zelfstandig wonen lastig. Ook landelijk is dit een trend en om daarop als overheid meer grip te krijgen en een versnelling te krijgen van bouwprocedures is een belangrijke nieuwe wet op komst: "*wet inzake versterking regio*". Het doel van deze wet is om de volkshuisvestelijke taak van alle overheden te verankeren in de regelgeving en om ervoor te zorgen dat er meer betaalbare woningen worden gebouwd. Als gemeente hebben wij herin een regierol om mensen zo zelfstandig mogelijk te laten functioneren.

4.2 Huidige situatie

In de regio Haaglanden (Den Haag, Rijswijk, Delft, Westland, Pijnacker Nootdorp en Midden Delfland) wordt gewerkt aan een regionale woonzorgvisie. Aanleiding voor de regionale aanpak was meerledig en een optelsom van inspanningen van gemeenten die niet leidde tot voldoende woonoplossingen voor de aandachtsgroepen. De verwachting is dat men zo meer grip krijgt op de verdeling en de (on)mogelijkheden op de woningmarkt. Daarbij maken thema's zoals de doorcentralisatie van Beschermd Wonen en Langer Thuis wonen onderdeel uit van de agenda, want deze afspraken hebben invloed op de druk op de woningmarkt.

De verantwoordelijkheden van de niet centrum gemeenten zijn al een stuk groter geworden de afgelopen tijd als wij kijken naar de uitstroom van een Beschermd Woonvoorziening naar een zelfstandige woning. In de regiovisie⁹ staat benoemd dat er afspraken gemaakt moeten worden tussen zorgaanbieders, woningcorporaties en gemeente over het uitstromen uit een instelling naar een

⁷ Voortgangsrapportage Nationaal actieplan dakloosheid en beschermd Wonen, Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport

⁸ Nationaal actieplan: "*Eerst een Thuis*" rijksoverheid 1-12-2022

⁹ Regiovisie "*transformatie van Beschermd Wonen naar Beschermd Thuis en Maatschappelijke Opvang naar Maatschappelijk wonen 2022-2026*" gemeente Delft, Midden-Delfland, Pijnacker-Nootdorp, Westland 10 oktober 2021 pagina 16.

zelfstandige woning. Hier is al hard aan gewerkt wat uiteindelijk resulteerde in het opstellen van een convenant uitstroom bijzondere doelgroepen. Omdat dit convenant geactualiseerd moet worden werken wij binnen de regio aan een nieuwe versie.

4.3 Waar gaan wij naartoe

Het is voor vrijwel alle mensen die in een institutie verblijven, bekend dat zij op enig moment de stap van binnen naar buiten moeten zetten. Als gemeente kunnen wij een rol spelen om deze overgang naar een zelfstandige woning op een goede en geleidelijke manier plaats te laten vinden.

Maatregel 7: afspraken uitstroom

We zien nu dat mensen langer in een zorgvoorziening zitten omdat ze niet kunnen uitstromen naar een zelfstandige woning (met of zonder de nodige zorg thuis). Het aanbod van goedkopere en kleinere woningen voor deze mensen in de gemeente Westland is schaars. Door dit fenomeen ontstaat er een verstopping in de zorgketen waardoor cliënten niet de juiste zorg ontvangen die passend is bij de problematiek. Deze verstopping is onwenselijk. Het heeft financiële gevolgen voor de gemeente en veroorzaakt mogelijk maatschappelijke onrust.

Dat vraagt wel om afspraken en een intensieve samenwerking tussen de instellingen, GGZ partners, corporaties en de gemeente Westland. Zoals beschreven staat is het in het Visiedocument "*Goed wonen in een goede woning in het Westland*" staat beschreven in maatregel 9: 'prestatieafspraken Beschermd Wonen en woningtoewijzing. Daarbij hebben wij al stappen gemaakt met de corporaties om afspraken te maken over de uitstroom. Uiteindelijk heeft dit geresulteerd in een in een convenant uitstroom bijzondere doelgroepen.

Maatregel 8: Goede begeleiding

Het flexibel kunnen af- en opschalen van zorg is daarbij cruciaal. Dit ter voorkoming dat mensen opnieuw (dreigend) dakloos worden en het hulpverleningstraject overnieuw begint. Een goed vangnet is van cruciaal belang. Want ook al woont iemand zelfstandig het terugvallen naar de oude situatie blijft een punt van zorg. Het Sociaal Kernteam en de Wmo zijn daarbij de steunpilaren die een signaleringsfunctie kunnen vervullen. Naast deze bestaande hulpverleners is de wens om ook mensen intensief te begeleiden die vanuit een zorginstelling zelfstandig gaan wonen. Wij zien dat er dan een grote kans op overlast maar ook op terugval bestaat. Dit willen wij voorkomen door extra begeleiding en ondersteuning te bieden.

Maatregel 9: Acute opvang

Tevens lukt het niet altijd om op korte termijn een geschikte plek voor een persoon te vinden. Dit heeft te maken met wachtlijsten, bijvoorbeeld de wachtlijst bij Beschermd Wonen of het probleem dat er geen woning beschikbaar is. Ter overbrugging plaatsen wij weleens een persoon op een (hotel)kamer. Een (hotel)kamer is niet de meest beste oplossing maar als tijdelijke doorstroomlocatie tot nu toe het beste alternatief. Voorwaarden hiervoor zijn dat op korte termijn (uiterlijk 6 maanden) uitstroom verwacht wordt naar een reguliere woonsituatie en dat het betreffende persoon niet geschikt is voor de nachtopvang. De nachtopvang is een voorziening waar je met meerdere personen op een kamer slaapt en overdag op straat moet doorbrengen. Zeer kwetsbare personen (bijvoorbeeld kinderen of mensen met een verstandelijke beperking) passen in een dergelijke opvang niet, een hotelkamer kan in dergelijke gevallen een uitkomst bieden. Voor deze noodoplossing zouden wij financiële middelen beschikbaar willen stellen zodat de hulpverlening dit als mogelijkheid kan inzetten in uitzonderlijke situaties.

Maatregel 10: Onder de pannen

In het Westland willen wij ook onderzoeken in hoeverre het project Onder de Pannen in het Westland gestart kan worden. *Onder de Pannen* richt zich op de zogenaamde economische daklozen. Het betreft hier een bredere doelgroep dan kamers met aandacht waardoor het bereik ook groter zal zijn. Het gaat voornamelijk om mensen met een huisvestingsvraagstuk in combinatie met schulden. Het is een sociaal franchisemodel en is in 2021 gestart met Breda en inmiddels zijn ook Eindhoven, Utrecht, Regio Zuid Oost Utrecht en Zwolle als deelnemende gemeenten gestart. Uitgangspunt is dat iedere gemeente die aanhaakt het project Onder de Pannen aanbiedt volgens vastgestelde primaire processen, de merknaam en bijbehorende visuele stijl. Ook biedt Onder de Pannen in iedere gemeente dezelfde begeleiding, richt zich op dezelfde doelgroep en biedt daarmee de gewenste kwaliteit. Dit project zal gestart worden in samenwerking met de corporatie Arcade.

Maatregel 11: Flexwonen

Flexwonen is een oplossing voor mensen die snel een woonruimte nodig hebben. Het biedt tijdelijke, betaalbare en flexibele woonoplossingen. Het kan een deel van de oplossing zijn om de druk op de opvangvoorziening af te laten nemen. Vanwege de tijdelijkheid gaat hier niet de voorkeur naar uit maar gezien de krappe woningmarkt heeft het Rijk hier middelen voor vrij gemaakt om dit te faciliteren. Vanuit de centrumgemeente zal de gemeente Westland een bedrag ontvangen om flexwonen te stimuleren voor de mensen die door dakloosheid een woonoplossing zoeken. Dit kan uitstroom uit Beschermd Wonen zijn maar ook vanuit de Maatschappelijke Opvang. Binnen de gemeente Westland zal gezocht worden naar een locatie zodat deze mensen een plek kunnen krijgen in de woningmarkt.

4.4 Welke maatregel nemen wij

Opgave	Maatregel	Financiële uitwerking 2025
Opgave 5: Vastleggen en invulling geven van afspraken met corporaties over passende huisvesting voor deze doelgroep.	Maatregel 7: Afspraken uitstroom	€40.000,-
	Maatregel 8: Goede begeleiding	€50.000,-
	Maatregel 9: In acute situaties hulpverleners mogelijkheden bieden	€15.000,-
	Maatregel 10: Aansluiten bij het project "Onder de pannen"	€ 5.000,- €26.000,-
	Maatregel 11: Stimuleringsregeling centrumgemeente Flexwonen	€320.000,-

5. Beheersing

5.1 Risico's

Vanuit de centrumgemeente zijn middelen in 2022, 2023 en 2024 beschikbaar gesteld om de voorbereidingen (inclusief het organiseren van opvangplekken) te kunnen uitvoeren. De afspraken voor 2025 liggen er dat ook dit jaar de financiering voor de decentralisatie naar het Westland toe komen. Ook deze middelen zullen gestort worden in de reserve Beschermd Wonen. Deze reserve is bedoeld voor het realiseren van voorzieningen Beschermd Wonen en het vorm geven van de decentralisatie. Het realiseren van het plan van aanpak valt binnen de doelstelling van de reserve. De bestemmingsreserve is hiervoor toereikend namelijk €1.558.771,-.

VOORBLAD RAADSVORSTEL

ONDERWERP

Plan van aanpak ter voorbereiding van de decentralisatie Beschermd Wonen en Maatschappelijke Opvang.

BESLISPUNTEN

1. Bij de 1^e afwijkingenrapportage 2025 de kosten voor 2025 ad € 1.221.000 te onttrekken aan de bestemmingsreserve Beschermd Wonen ten behoeve van de uitvoering van het Plan van Aanpak.

ARGUMENTEN, RISICO'S EN KANTTEKENINGEN

Argumenten:

- 1.1 Het plan van aanpak is een logisch vervolg op al lopend beleid;*
- 1.2 Met het plan van aanpak geven wij uitvoering aan het traject van decentralisatie die door het Rijk is ingezet;*
- 2.1 Het college armslag geven om snel op uitvoerende taken te kunnen anticiperen*

Risico's/kanttekeningen:

Als wij niet de decentralisatie gaan vorm geven:

- 1. Als het plan van aanpak niet word uitgevoerd voldoen wij niet aan de wettelijke plicht om de kwetsbare inwoners de juiste zorg te bieden;*
- 2. Als wij het plan van aanpak niet uitvoeren komen wij de bestuurlijke afspraken in de regio niet na.*

RAADSVOORSTEL

AANLEIDING

Niet iedereen is in staat om zelfstandig te wonen. Mensen die gebruik maken van Beschermd Wonen en de Maatschappelijke opvang zijn mensen met verschillende achtergronden en met uiteenlopende problematiek op diverse leefdomeinen, tegelijkertijd bezitten zij ook vaak een zekere mate van herstelvermogen. Gemeentes hebben de verantwoordelijkheid om woonplekken te organiseren voor mensen met een psychische kwetsbaarheid die niet zelfstandig kunnen wonen. Dit kan in de vorm van een gezamenlijke woonvorm (Beschermd Wonen) maar het kan ook zo zijn dat mensen in de thuissituatie intensieve begeleiding krijgen (=Beschermd Thuis). Wij spreken verder in het stuk alleen nog over Beschermd Wonen (BW) maar hieronder valt dan ook Beschermd Thuis (BT).

De DWO-regio (Delft, Westland, Pijnacker-Nootdorp en Midden-Delfland) werkt sinds 2015 intensief samen aan / op het gebied van de taken van Beschermd Wonen en de Maatschappelijke Opvang waarbij de Delft de centrumgemeentefunctie vervult.

In 2022 heeft het Rijk opdracht gegeven om een decentralisatie door te decentraliseren van Beschermd Wonen. Dat betekent vanuit de DWO regio naar de afzonderlijke gemeentes. De voorgenomen invoeringsdatum was 1 januari 2024 maar zowel het Rijk als de gemeentes constateerden dat dit tijdspad te krap was. De nieuwe streefdatum is 1 januari 2026. Bij de decentralisatie van Beschermd Wonen zal elke gemeente afzonderlijk verantwoordelijk worden. Delft zal dan, op termijn, de functie van centrumgemeente verliezen.

Om dit te realiseren heeft het Rijk twee belangrijke instrumenten ingezet:

- *Woonplaatsbeginsel* de verantwoordelijke gemeente valt dan zoveel mogelijk samen met de gemeente waar de client woont op het moment dat deze een melding maakt van behoefte aan beschermd wonen, behoudens enkele uitzonderingen. Mocht client voor Beschermd Wonen naar een andere gemeente gaan dan blijft de gemeente van herkomst verantwoordelijk voor de zorg.
- *Objectief verdeelmodel* is een financiële verdeling over alle gemeenten die het mogelijk maakt Beschermd woonvoorzieningen nauw aan te laten sluiten op de lokale ondersteuningsketen en te stimuleren om in te zetten op herstel en preventie.

De verantwoordelijkheden gaan dan van de centrumgemeente Delft naar alle individuele gemeenten toe en vallen onder de uitvoering van de Wmo. Het Westland zal daarbij zelf verantwoordelijk worden voor Beschermd Wonen en waarschijnlijk in een latere fase ook voor de Maatschappelijke Opvang. Dit zal gefaseerd verlopen waarbij de gemeente Westland in de loop van tijd meer verantwoordelijkheid zal krijgen maar daarbij ook financiële middelen zal ontvangen vanuit het Rijk. De centrumgemeente Delft voorziet de gemeente Westland van middelen om de transitie voor te bereiden. Het plan van aanpak geeft inzicht op welke terreinen de middelen ter voorbereiding van de decentralisatie ingezet worden.

Wij zien de decentralisatie tevens als een kans om de kwetsbare inwoners van het Westland op een effectieve manier te begeleiden. Een voordeel van de decentralisatie is dat dit product toegevoegd kan worden aan de andere producten in het sociaal domein zodat wij als gemeente een

RAADSVOORSTEL

compleet aanbod hebben. Hierdoor kunnen wij de zorg dicht bij huis organiseren en is dit een kans om de zorg beter te kunnen op- en afschalen. Het ontschotten van de verschillende financieringsstromen biedt daarbij meer ruimte.

DOELSTELLING

De zorg zo dicht mogelijk bij de inwoners organiseren en daarbij tevens gehoor geven aan de decentralisatie binnen de DWO (=Delft, Westland, Pijnacker-Nootdorp en Midden Delfland) gemeentes. In 2025 en 2026 zullen hiervoor de voorbereidingen getroffen worden binnen de financiële middelen die vanuit de centrumgemeente hiervoor beschikbaar zijn gesteld.

ARGUMENTATIE

1.1 Het plan van aanpak is een logisch vervolg op al lopend beleid

Wij geven opvolging aan het eerdere traject dat beschreven staat in de regiovisie: *Transformatie van Beschermd Wonen (BW) naar Beschermd Thuis (BT) en van Maatschappelijke Opvang naar Maatschappelijk Wonen 2022-2026* (vastgesteld in de Raad van december 2021) en de uitvoeringsagenda: *Beschermd Wonen en Maatschappelijke Opvang 2022-2026* (vastgesteld in de Raad van september 2022). Nu informeren wij u over de verdere invulling hiervan door middel van het bijgevoegde Plan van aanpak.

1.2 Met het plan van aanpak geven wij uitvoering aan het traject van decentralisatie die door het Rijk is ingezet.

Op DWO-niveau (Delft, Westland, Pijnacker-Nootdorp en Midden Delfland) is een traject afgesproken waar deze beweging wordt geïnitieerd, lokale gemeenten gaan bouwen aan aanbod van Beschermd Wonen / Beschermd Thuis en de centrumgemeente zal het aanbod gaan afbouwen.¹ Het uitgangspunt daarbij is dat de begeleiding en ondersteuning zoveel mogelijk in de eigen omgeving van de client vorm wordt gegeven om een zo goed mogelijk herstel te realiseren.

Voor de decentralisatie zal er een aantal punten gerealiseerd moeten worden. In het plan van aanpak staan deze uitgebreid beschrijven maar hierbij de speerpunten kort op een rij:

- Het realiseren van een toegang voor Beschermd Wonen: daarbij is het traject gestart en zijn wij aan het kijken hoe het SKT deze taak op zich kan nemen. Het SKT heeft in onze gemeente de opdracht om inwoners met complexe problematiek te begeleiden naar zorg en ondersteuning. Daarom kan deze nieuwe opdracht het beste worden uitgevoerd door deze organisatie. Voor cliënten met meervoudige problematiek kan het SKT in de toekomst mogelijk een indicatie afgeven.
- Het realiseren van Beschermd Woonvoorzieningen binnen de gemeente Westland: op dit moment hebben wij op één locatie al extra plekken kunnen realiseren. We zullen deze plekken verder uitbreiden naar een tweede locatie. Uiteindelijk is het streven om de afgesproken 45 plekken in onze gemeente te realiseren. Zo zijn wij bezig met de invulling van een short stay voorziening. Dit is een tijdelijke woonlocatie waar een cliënt verder kan stabiliseren na een periode van dak- of thuisloosheid, als tussenstap naar

¹ Uitvoeringsagenda *Beschermd Wonen en Maatschappelijke Opvang (2022-2026)* pagina 27"

RAADSVOORSTEL

een reguliere woning. De cliënt kan hier het zelfstandig wonen "oefenen" zonder grote risico's.

- Het realiseren van verschillende vormen van uitstroomvoorzieningen: de druk op de instellingen is groot en het tekort aan woningen zorgt ervoor dat mensen onnodig lang in een instelling moeten verblijven. Dit zorgt ook voor oplopende kosten.

2.1 Het college armslag geven om snel op uitvoerende taken te kunnen anticiperen

Het gebruik kunnen maken van de reserve is een raadsbevoegdheid. Het realiseren van de toegang, voorzieningen en de uitstroom voor mensen in Beschermd Wonen is vervolgens een uitvoerende taak waarbij in sommige situaties ook haast geboden is (een pand komt ineens beschikbaar, aanbieders hebben zekerheid nodig, de decentralisatie moet binnen een jaar zijn afgerond etc). Dit zijn uitvoerende taken waar het college zelf snel op moet kunnen anticiperen.

RISICO'S EN KANTTEKENINGEN

Risico's: Mocht besloten worden (incidentele) middelen *niet* in te zetten voor de decentralisatie, dan zijn dit de consequenties:

1. **Voldoen wij niet aan de wettelijke plicht om de kwetsbare inwoners de juiste zorg te bieden**: de mensen uit het Westland die een beroep willen doen op Beschermd Wonen en de Maatschappelijke Opvang kunnen daar de gevolgen van ondervinden als wij de middelen niet inzetten voor Beschermd Wonen.
2. **Samenwerking in de regio**: in de regio zijn op bestuurlijk niveau afspraken gemaakt. Als wij deze niet uitvoeren, komen wij de bestuurlijke afspraken niet na en zijn wij in gebreke.

FINANCIËN

De kosten voor de uitvoering van het plan van aanpak (inclusief de kosten van de verbouwing in Poeldijk) zullen drukken op de middelen die vanuit de centrumgemeente in 2022 en 2023 beschikbaar zijn gesteld om de voorbereidingen (inclusief het organiseren van opvangplekken) te kunnen uitvoeren. Deze middelen zijn gestort in de reserve Beschermd Wonen. Deze reserve is bedoeld voor het realiseren van voorzieningen Beschermd Wonen en het vorm geven van de decentralisatie. De verantwoording voor deze middelen zullen lopen via de P&C documenten. De bestemmingsreserve is hiervoor toereikend namelijk €1.558.771,-. Om de decentralisatie vorm te geven zullen wij verschillende activiteiten organiseren.

- Denk daarbij aan het vorm geven van de toegang (indiceren Beschermd Wonen, GGZ en lokale samenwerking) een bedrag van €165.000,-
- opvangvoorzieningen ontwikkelen €600.000,-
- Passende huisvesting realiseren voor de uitstroom uit een Beschermd Woonvoorziening €456.000,-

Bij de eerst volgende begrotingswijziging stellen wij voor aan de raad om de kosten voor 2025 ad € 1.221.000,- die hiermee gepaard gaan te onttrekken aan de bestemmingsreserve Beschermd Wonen. Het resterende bedrag kunnen wij direct declareren bij de gemeente Delft.

RAADSVOORSTEL

COMMUNICATIEPARAGRAAF

N.v.t.

EXTERN OVERLEG

Tevens heeft het SKT en de regio DWO op hoofdlijnen meegedacht met het plan van aanpak.

VERVOLGTRAJECT

Door de decentralisatie van Beschermd Wonen zal de gemeente Westland stapsgewijs meer verantwoordelijk worden voor de Westlanders die een beroep willen doen op Beschermd Wonen of Beschermd Thuis en in de toekomst ook voor de Maatschappelijke Opvang. Belangrijke stappen die de komende tijd gezet worden zijn dat wij zelf de indicering voor Beschermd Wonen zullen invullen en het zelf realiseren van Beschermd Woonplekken in de gemeente Westland.

Burgemeester en wethouders van Westland,
de loco-secretaris, de loco-burgemeester,

V.L. Dobbe

B.P.M. van der Stee

RAADSBSLUIT

De raad van de gemeente Westland;

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders van 5 november 2024, nummer 24-0128222, met de volgende bijlage(n):

- Plan van aanpak voorbereidingen decentralisatie Beschermd Wonen en Maatschappelijke Opvang

vooruitlopend op het artikel *Woonplaatsbeginsel* wat vanuit het Rijk in voorbereiding is: de verantwoordelijke gemeente valt dan zoveel mogelijk samen met de gemeente waar de cliënt woont op het moment dat deze een melding maakt van behoefte aan Beschermd Wonen, behoudens enkele uitzonderingen. Mocht cliënt voor Beschermd Wonen naar een andere gemeente gaan dan blijft de gemeente van herkomst verantwoordelijk voor de zorg.

gehoord het advies van de commissie Maatschappelijke Omgeving van 25 november 2024 en gehoord de beraadslagingen van onderhavige vergadering;

besluit:

Bij de 1^e afwijkingenrapportage 2025 de kosten voor 2025 ad € 1.221.000 te onttrekken aan de bestemmingsreserve Beschermd Wonen ten behoeve van de uitvoering van het Plan van Aanpak.

Aldus besloten door de raad in zijn openbare vergadering van 11 december 2024,

de griffier,

P. van Oosten

de voorzitter,

B.R. Arends

Gemeenteraad

Dossiernummer	207
Vertrouwelijk	Nee
Vergaderdatum	11 december 2024
Agendapunt	10
Titel	Voorstel tot vaststelling van het voetgangersbeleid Westland en beschikbaarstelling van een krediet voor de uitvoering van het maat regelenpakket
Portefeuillehouder	Peter Valstar

Bijlagen
Raadsvoorstel (24-0121364)
Raadsbesluit (24-0121368)
Voetgangersbeleidsplan Westland
Voetgangersbeleid Westland – aangepaste versie

Geagendeerd	Vergaderdatum
Commissie Ruimte	26 november 2024
Gemeenteraad	11 december 2024

VOORBLAD RAADSVORSTEL

ONDERWERP

Voetgangersbeleid Westland

BESLISPUNTEN

1. Het Voetgangersbeleidsplan Westland vast te stellen;
2. Een budget beschikbaar te stellen van €790.000 voor de periode 2026 t/m 2028 voor de uitvoering van het maatregelenpakket uit het Voetgangersbeleid Westland en deze te dekken uit de Bestemmingsreserve Verkeersprojecten.

ARGUMENTEN, RISICO'S EN KANTTEKENINGEN

Argumenten:

1. *Het beleidsplan geeft invulling aan de door de raad vastgestelde Mobiliteitsvisie Westland 2040 uit 2019.*
2. *Er is budget benodigd voor de uitvoering van het maatregelenpakket uit het voetgangersbeleidsplan.*

Risico's/kanttekeningen:

1. *Financiële dekking is noodzakelijk voor de uitvoering van het maatregelenpakket uit het voetgangersbeleidsplan.*
2. *Geldende wetgeving kan een beperkende werking hebben op de uitvoering van de maatregelen uit het voetgangersbeleidsplan.*

RAADSVOORSTEL

AANLEIDING

In de in 2019 door de raad vastgestelde Mobiliteitsvisie Westland 2040 is een aantal doelstellingen opgenomen, waaronder het verbeteren van de verkeersveiligheid, bereikbaarheid en leefbaarheid in Westland door het inzetten op alternatieve vervoerswijzen t.o.v. de auto. Een van de concrete maatregelen is hierbij het opstellen van een voetgangersbeleidsplan voor Westland.

Ook geeft het plan invulling aan de aangenomen motie van de raad van 24 april 2024 inzake een dekkend en rolstoeltoegankelijk wandelnetwerk in Westland. Enerzijds door extra in te zetten op het verbeteren van bestaande trottoirs en toegankelijkheid van OV-haltes, anderzijds door het inzetten op oplossen van ontbrekende schakels in het netwerk. Bijvoorbeeld het verbinden van kernen onderling en het verbinden van kernen met recreatiegebieden zoals de kust, het Prinsenvos en het Staelduinse Bos. Ook het delen van routes die gelopen worden is onderdeel van dit plan. Wij beschouwen de motie hierbij als afgedaan.

Omdat zowel de Mobiliteitsvisie als de motie vanuit de raad zijn aangenomen, het een beleidsplan betreft met een visie en aanpak voor de komende jaren en er financiële dekking benodigd is voor de uitvoering, wordt dit plan voorgelegd aan de raad.

DOELSTELLING

Met dit voorstel wordt beoogd het voetgangersbeleid voor de gemeente Westland voor de komende jaren vast te stellen. De focus de komende jaren is het creëren van een dekkend wandelnetwerk in Westland waarin het mogelijk is van dorpskern naar dorpskern te lopen. Met uitvoering van dit beleidsplan met maatregelenpakket streven we ernaar dat in 2030:

- Westlanders lopen in Westland beoordelen met een gemiddeld rapportcijfer van minimaal een 8
- lopen de meest gebruikte verplaatsingsmethode is voor korte verplaatsingen (<1 kilometer)
- Westlanders bekend zijn met de voordelen van lopen

ARGUMENTATIE

1. Het beleidsplan geeft invulling aan de door de raad vastgestelde Mobiliteitsvisie Westland 2040 uit 2019.

De Mobiliteitsvisie Westland 2040 kent een aantal doelstellingen, waaronder het verbeteren van de verkeersveiligheid, bereikbaarheid en leefbaarheid in Westland door o.a. het inzetten op alternatieve vervoerswijzen ten opzichte van de auto. Aan het verbeteren van het voetgangersklimaat in Westland is invulling gegeven door het opstellen van een voetgangersbeleidsplan met maatregelenpakket voor gemeente Westland.

2. Er is budget benodigd voor de uitvoering van het maatregelenpakket uit het voetgangersbeleidsplan.

Dit is het eerste voetgangersbeleidsplan voor de gemeente Westland met daaraan gekoppeld ook een maatregelenpakket om daadwerkelijk aan de slag te kunnen gaan en Westland beter en aantrekkelijker in te richten voor de voetganger. Voor het kunnen uitvoeren van dit plan is financiële dekking nodig, waarvoor de Bestemmingsreserve Verkeersprojecten ingezet kan worden. Om te kunnen beschikken over deze gelden moet de raad akkoord geven.

RAADSVOORSTEL

RISICO'S EN KANTTEKENINGEN

Kanttekeningen:

1. Financiële dekking is noodzakelijk voor de uitvoering van het maatregelenpakket uit het voetgangersbeleidsplan

Zonder financiële dekking kan het maatregelenpakket uit het Voetgangersbeleidsplan Westland niet uitgevoerd worden. Hiermee kan onvoldoende inzet geleverd worden om de gestelde doelen te bereiken en wordt onvoldoende invulling gegeven aan de aangenomen motie. Het is dus noodzakelijk financiële dekking te verzorgen voor de uitvoering van dit plan.

2. Geldende wetgeving kan een beperkende werking hebben op de uitvoering van de maatregelen uit het voetgangersbeleidsplan.

Bestemmingsplannen, de eigendomssituatie van de gronden en de wegenverkeerswetgeving kunnen van invloed zijn op de uitvoering van de maatregelen uit het voetgangersbeleidsplan. Met name bij de wens om trottoirs aan te leggen of te verbreden kunnen deze factoren een beperking zijn. Hiermee dient bij het uitwerken van concrete plannen rekening mee te worden gehouden.

FINANCIËN

In het voetgangersbeleidsplan is een maatregelenpakket opgenomen voor de periode 2026 t/m 2028 met daarbij een kostenraming. De totale kosten voor de jaren 2026 t/m 2028 bedragen €790.000 exclusief btw.

Per jaar zijn de kosten exclusief btw:

2026	€120.000
2027	€277.500
2028	€392.500

Deze kosten zijn incidenteel. Een nadere specificering van de maatregelen behorend bij de kosten in te vinden in paragraaf 7.1 van het bijgevoegde Voetgangersbeleid Westland.

Dekking voor uitvoering van het maatregelenpakket van het Voetgangersbeleid Westland past binnen de kaders van de Bestemmingsreserve Verkeersprojecten en is financieel te dekken voor de periode 2026 t/m 2028.

COMMUNICATIEPARAGRAAF

Na vaststelling van dit beleidsplan en financiële dekking, worden de bevindingen, het doel en de meest relevante maatregelen on- en offline gecommuniceerd via onze eigen communicatiekanalen. Ook wordt een overkoepelend communicatieplan opgesteld waarin wordt aangegeven hoe de communicatie met betrekking tot dit beleid de komende jaren gaat plaatsvinden.

Voor uitvoering van het maatregelenpakket vindt afhankelijk van het type maatregel participatie plaats. Dat gebeurt in nauwe samenspraak met de afdeling communicatie waar participatie op dit moment is belegd.

RAADSVORSTEL

EXTERN OVERLEG

Het beleidsplan is opgesteld in samenwerking met adviseurs vanuit diverse vakgebieden met een raakvlak met de openbare ruimte, maar ook met juridische, financiële en communicatieadviseurs.

VERVOLGTRAJECT

Na afloop van de periode 2026-2028 vindt een evaluatie plaats in hoeverre alle maatregelen zijn uitgevoerd, in hoeverre de gestelde doelen zijn behaald en waar bijstelling van maatregelen nodig is. Op basis hiervan wordt dan een nieuw maatregelenpakket opgesteld om mee aan de slag te gaan tot 2030 inclusief voorstel voor de financiële dekking.

Over zowel het nieuwe maatregelenpakket als de evaluatie informeert het college de gemeenteraad.

Burgemeester en wethouders van Westland,
de secretaris, de burgemeester,

M.L.M. Weerts

B.R. Arends

RAADSBSLUIT

De raad van de gemeente Westland;

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders van 17 september 2024, nummer 24-0121362, met de volgende bijlage(n):

- Voetgangersbeleid Westland

gehoord het advies van de commissie Ruimte van 26 november 2024 en gehoord de beraadslagingen van onderhavige vergadering;

besluit:

1. Het Voetgangersbeleidsplan Westland vast te stellen;
2. Een budget beschikbaar te stellen van €790.000 voor de periode 2026 t/m 2028 voor de uitvoering van het maatregelenpakket uit het Voetgangersbeleid Westland en deze te dekken uit de Bestemmingsreserve Verkeersprojecten.

Aldus besloten door de raad in zijn openbare vergadering van 11 december 2024,

de griffier,

de voorzitter,

P. van Oosten

B.R. Arends

Voetgangersbeleid Westland

Een stap in de goede richting

Gemeente Westland

11-12-2024

Voorwoord

Als gemeente Westland staan we voor een breed scala aan opgaven die we komende jaren vorm moeten geven. Niet alleen de woningbouwopgave, maar ook klimaatadaptatie, duurzaamheid, volksgezondheid en een inclusieve samenleving zijn thema's waar wij op inzetten. Voor alle opgaven geldt dat zij een impact hebben op de (beschikbare) openbare ruimte. Waarbij we werken aan een andere focus: niet 'het recht van de snelste' als uitgangspunt, maar 'het recht op een aantrekkelijke leef- en verblijfsomgeving'. Meer aandacht voor de voetganger werkt daarin als een verbindende factor.

Met dit eerste voetgangersbeleidsplan zetten wij in Westland de komende jaren in op een volwaardige plek voor de voetganger. Het te voet kunnen bereiken van voorzieningen en recreatiegebieden, zoals onze dorpscentra en het kust- en duinengebied moet vanzelfsprekend zijn. Onze focus de komende jaren is dan ook het creëren van een dekkend wandelnetwerk in Westland waarin het mogelijk is van dorpskern naar dorpskern te lopen. Ook vanuit de dorpskernen moeten de recreatiegebieden lopend bereikt kunnen worden. Omdat iedereen op de eerste plaats een voetganger is, loont het ook voor iedereen om te investeren in lopen. Een aantrekkelijke voetgangersvriendelijke omgeving heeft een positieve impact op de lokale economie, op de gezondheid van onze inwoners, de leefbaarheid in onze dorpskernen en de sociale samenhang binnen de gemeente.

We willen een gemeente zijn waar de voetganger ruim baan krijgt en lopen aantrekkelijk, veilig, toegankelijk en vanzelfsprekend is. Dát is onze focus voor de komende jaren.

*Peter Valstar (wethouder Mobiliteit, Economie, Arbeidsmigratie en Energietransitie),
Anko Goudswaard (wethouder Sport, Recreatie, Onderwijs en Organisatie) en
Michiel Ferweda (wethouder Openbare Ruimte, Bouwen en Gebiedsontwikkeling)*

Inhoudsopgave

1. Inleiding	3
1.1 Waarom voetgangersbeleid?	3
1.2 Ambitie en doelen	4
1.3 Overlap beleidsvelden	5
1.4 Proces	5
2. Input uit de samenleving	6
2.1 Enquête 'Lopen in Westland	6
2.2 Wandelroutes	11
3. Van ambitie naar uitvoering	12
4. Pijler 1: Ruim, veilig, bereikbaar en toegankelijk	14
4.1 Ruim	14
4.2 Veilig	15
4.3 Bereikbaar en toegankelijk	16
4.4 Pijler 1 – Aan de slag met:	18
5. Pijler 2: Aantrekkelijk en vanzelfsprekend	19
5.1 Vanzelfsprekend	19
5.2 Aantrekkelijk	20
5.3 Pijler 2 - Aan de slag met:	22
6. Pijler 3: Sociaal en actief	23
6.1 Sociaal	23
6.2 Actief	24
6.3 Pijler 3 - Aan de slag met:	25
7. Aan de slag met	26
7.1 Maatregelenpakket	26
7.2 Participatie en evaluatie	28

1. Inleiding

Lekker uitwaaien op het strand, een ommetje door het Prinsenbos of lopend naar de supermarkt: in Westland verplaatsen we ons allemaal als voetganger. Soms is dat recreatief, om even te ontspannen en een frisse neus te halen. En soms is dat om functionele redenen, zoals het doen van boodschappen of lopen naar de bushalte op weg naar werk. Recentelijk bleek uit een enquête van het RIVM dat nergens in de provincie Zuid-Holland meer wandelaars zijn dan in Westland. Veel verplaatsingen worden geheel te voet afgelegd, en nagenoeg alle verplaatsingen beginnen en eindigen te voet.

1.1 Waarom voetgangersbeleid?

Lopen is de goedkoopste en meest toegankelijke vervoerswijze die er bestaat. Het ruimtebeslag van een voetganger is heel klein in vergelijking met de auto. Daardoor is lopen ruimtelijk gezien de meest efficiënte vervoerswijze waarop ingezet kan worden. Toch vinden veel verplaatsingen in Westland nog plaats met de auto, zelfs op kleinere afstanden. Recreatiegebieden en voorzieningen zijn niet altijd goed te voet bereikbaar. Het Prinsenbos in Naaldwijk is bijvoorbeeld alleen bereikbaar via fiets- en autoinfrastructuur. Voor centrumgebieden, waar men functioneel terecht kan voor de dagelijkse behoeften, is het van belang dat iedereen hier gemakkelijk lopend kan komen. Ook is het noodzakelijk dat looproutes en oversteekplaatsen veilig zijn ingericht, zodat het voor iedereen aantrekkelijk en comfortabel is deze te gebruiken.

De druk op de openbare ruimte, die voetgangers delen met andere vervoerswijzen, neemt steeds meer toe. Extra woningbouw zorgt ook voor meer verkeer op de weg. In de Mobiliteitsvisie Westland 2040 is voor de voetganger meer aandacht gevraagd. En een goede bereikbaarheid is voor de gemeente Westland ook economisch een van de belangrijkste pijlers. Ook vanuit de gemeenteraad is de noodzaak om in te zetten op de voetganger geuit in een in 2024 aangenomen motie om te streven naar een dekkend en rolstoeltoegankelijk wandelnetwerk binnen de gemeente Westland dat ook aansluit op wandelgebieden in de omliggende gemeenten, waarbij de dorpen onderling met elkaar verbonden worden en het netwerk aangesloten wordt op de Westlandse kust.

De voetganger is divers (zie Figuur 1) en brengt een aantal vraagstukken met zich mee: Hoe zorg je ervoor dat lopen in Westland een vanzelfsprekende wijze van verplaatsen wordt? Wat is er nodig voor een aantrekkelijke loopomgeving? Wanneer is lopen voor inwoners een goed alternatief voor andere vervoerswijzen, zoals de auto? Ook het inzetten op duurzaamheid, behoud van natuur, luchtkwaliteit en de algehele gezondheid van inwoners zijn belangrijke argumenten om actieve vervoerswijzen zoals lopen en fietsen meer te stimuleren. De manier waarop we dat doen hebben we uitgewerkt in dit voetgangersbeleidsplan.

Figuur 1 Wat is een voetganger?

1.2 Ambitie en doelen

Om zich te verplaatsen binnen de bebouwde kom kiezen inwoners van de gemeente Westland het meest voor lopen. We verbinden de dorpskernen met elkaar zodat veilig van dorpskern naar dorpskern gelopen kan worden. We verbeteren de komende jaren de veiligheid en toegankelijkheid van de openbare ruimte voor voetgangers binnen de gemeente. Zo zorgen we ervoor dat niemand wordt beperkt in zijn of haar mobiliteit, deelname aan de maatschappij of het sociale leven.

Om deze ambitie te kunnen bereiken stellen we onszelf de volgende doelen:

In 2030:

- ❖ *beoordelen Westlanders lopen in Westland met een gemiddeld rapportcijfer van minimaal een 8*
- ❖ *is lopen de meest gebruikte verplaatsingsmethode voor korte verplaatsingen (<1 kilometer)*
- ❖ *zijn Westlanders bekend met de voordelen van lopen¹*

In 2028 voeren we een tussenevaluatie uit waarbij we met een enquête vaststellen in hoeverre we goed op weg zijn om de doelen te behalen. Indien nodig kunnen we daarmee bijsturen.

Om deze doelen te bereiken zijn drie pijlers uitgewerkt waarmee we in Westland aan de slag gaan:

- Ruim, veilig, bereikbaar en toegankelijk
- Aantrekkelijk en vanzelfsprekend
- Sociaal en actief

In de hoofdstukken 4, 5 en 6 zijn deze pijlers verder uitgewerkt.

¹ Met een enquête onderzoeken we in 2028 en in 2030 hoe men lopen in Westland beoordeelt, welke verplaatsing men kiest voor korte afstanden en of Westlanders bekend zijn met de voordelen van lopen.

1.3 Overlap beleidsvelden

Voetgangersbeleid staat niet op zichzelf, maar heeft raakvlakken met andere beleidsstukken van de gemeente. Denk aan de Kustvisie waarin onder andere de bereikbaarheid van de stranden een plek heeft en het creëren van veilige en toegankelijke looproutes tussen de dorpskernen en de kust. Of het Beheerkader Spelen, waarin looproutes van en naar speelplekken en een focus op bewegen in het algemeen wordt uitgewerkt. Maar ook het Actieplan Groen (Groen = Goud) waarin bijvoorbeeld leefbaarheid en hittestress worden belicht. Beide aspecten hebben invloed op het gebruik van de openbare ruimte, want ook voetgangers verplaatsen zich het liefst in een groene omgeving. Het streven naar een beweegvriendelijke omgeving, zoals uitgewerkt in het Actieplan sport, spelen en bewegen, heeft ook zeker raakvlakken met dit beleidsstuk. De overlap tussen voetgangersbeleid en andere beleidsthema's is een kans om de voetganger een meer prominente plek te geven in de gemeente.

1.4 Proces

Input voor dit beleidsplan komt uit diverse hoeken. Enerzijds hebben we literatuuronderzoek gedaan om een beeld te krijgen bij landelijk en provinciaal beleid en beleid bij andere gemeenten. Ook zijn er een aantal trends en ontwikkelingen in beeld gebracht die leiden tot meer of juist minder lopen. Dat geeft houvast bij het formuleren van effectieve maatregelen.

Daarnaast hebben een aantal externe en interne belangenbehartigers informatie aangeleverd. Zoals het Platform Gehandicapten Westland die hun bevindingen en verbeterpunten voor lopen in Westland hebben aangedragen. Met een grootschalige enquête is de input van inwoners gevraagd over hun beleving van lopen in Westland. Immers: vooral voor hen proberen we de situatie te verbeteren.

Intern is een multidisciplinaire projectgroep opgezet waarbij adviseurs van beleidsterreinen zoals toerisme en recreatie, economie, stedenbouw, WMO en verkeer samen hebben gewerkt aan dit beleidsplan. Daarnaast is afgestemd met wegbeheerders en adviseurs groen, vanwege de directe raakvlakken van lopen met het onderhoud van de voetpaden en de aantrekkingskracht van groen.

Afbeelding 1 Wandelpad langs de vijver in Monster

2. Input uit de samenleving

2.1 Enquête ‘Lopen in Westland’

In 2023 is onder alle inwoners van Westland een enquête verspreid om hun beleving over lopen in Westland op te halen. De enquête genaamd “Lopen in Westland” werd door 576 respondenten ingevuld. De informatie die we hebben opgehaald uit de samenleving is gebruikt voor het samenstellen van pijlers en wordt ook meegenomen in een nadere uitwerking van maatregelen.

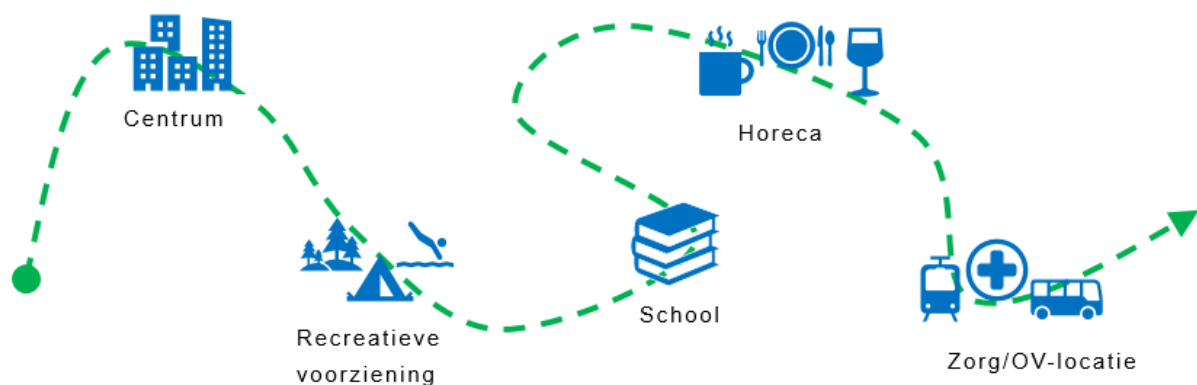

Afbeelding 2 Vlotwateringpad, de nummer 1 in de lijst van prettige plekken uit de enquête Lopen in Westland

Westlanders lopen vooral om gezondheidsredenen, omdat het leuk is om te lopen maar ook de kortste reistijd is een veelgehoord motief.

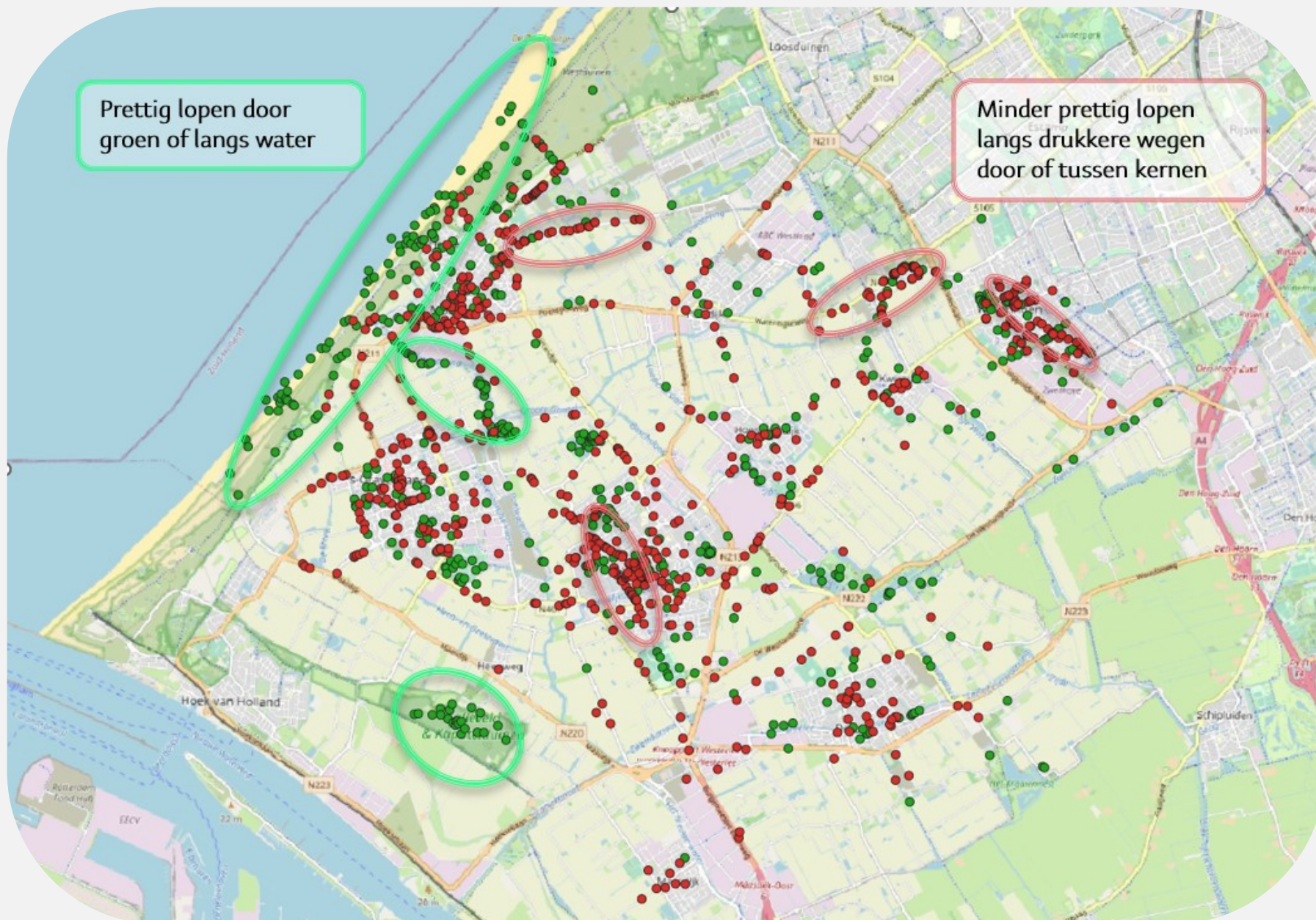
In de enquête is ook gevraagd waar men het vaakst naar toe loopt. Uit 737 ingetekende routes zijn de belangrijkste bestemmingen:

“Wandelen is lekker buiten zijn in een rustig tempo. Genieten van wat de natuur, waar wij als mens toe behoren, allemaal laat zien. De bezienswaardigheden van flora en fauna kunnen je versteld doen staan. Frisse lucht, weidsheid, wind, regen, zon, kleur, geur en de seizoenen; ze zijn állemaal om te zoenen. Geniet in stilte of tijdens een gesprek en deel je verwondering over wat je mooi vindt of zag.”

Quote respondent enquête Lopen in Westland

Op Afbeelding 3 is weergegeven welke plekken inwoners en bezoekers van Westland aanmerken als prettige plekken om te lopen en waar men het minder prettig vindt om te lopen.

Afbeelding 3 Prettige (groen) en minder prettige plekken (rood) om te lopen in Westland (bron: Enquête Lopen in Westland, 2023)

Ruimte voor voetgangers, een groene omgeving, ligging aan het water en weinig overlast van ander verkeer dragen vooral bij aan een prettige omgeving. De enquête maakt ook duidelijk dat we aandacht moeten hebben voor locaties waar een voetpad ontbreekt (samenhang met ontbrekende schakel), plekken waar weinig ruimte voor voetgangers is, conflictpunten met fietsers, verkeersveiligheid in het algemeen en oversteekbaarheid. Het feit of de omgeving waarin men loopt groen is maakt een groot verschil.

Een andere uitdaging is het zoeken naar manieren om de “eilandenstructuur” die kenmerkend is voor een gemeente met zoveel kernen, om te vormen naar een structuur met meer samenhang, waarin looproutes bestaan van kern naar kern of wijk naar wijk.

“Wat de gemeente beter zou kunnen doen, is wandelpaden aanleggen tussen de dorpskernen en langs doorgaande wegen. Zeker omdat mensen steeds meer zijn gaan wandelen. Van de ene dorpskern naar de andere wandelen is vaak onmogelijk zonder op het fietspad te lopen.”

Quote respondent enquête Lopen in Westland

Ontbrekende schakels

Soms is er geen trottoir aanwezig of moet men ver omlopen naar een bepaalde bestemming. Dan is er sprake van een ontbrekende schakel. In de enquête konden mensen aangeven waar zij een route of voetgangersvoorziening vinden ontbreken.

De enquêteresultaten bevestigen deels het beeld uit de praktijk, bijvoorbeeld op plekken waar op de kaart logischerwijs een voetgangersverbinding te verwachten is, maar deze in de praktijk ontbreekt. Mogelijkheden zien we vooral in het beter bereikbaar maken van groene gebieden voor voetgangers, zoals de Plas van Alle Winden, het Prinsenbos en de kust, of het creëren van routes tussen kernen. Bijvoorbeeld tussen Poeldijk en Monster ontbreekt momenteel een verbinding voor voetgangers en ook het Staelduinse Bos is niet bereikbaar vanaf Heenweg via een aparte looproute.

Afbeelding 4 Langs een deel van de Haagweg in Monster ligt sinds 2022 een trottoir

Lokale kansen

Veel respondenten vragen om extra voetpaden, vaak tussen wijken of kernen en soms op een specifieke locatie. Oplossen van knelpunten zoals losliggende stoeptegels, wortelopdruk en overhangend groen van particulieren helpen om routes toegankelijker en aantrekkelijker te maken. In ongeveer gelijke mate wordt om meer ruimte, meer verkeersveiligheid en betere oversteekpunten gevraagd. Ook hier wordt aanbrengen van meer groen langs routes vaak genoemd.

“Het gebied bij de druiventuin in Monster is een mooi gebied om te wandelen! Veilig van verkeer en een prachtige groene omgeving! Ook een leuke plek voor kinderen om te spelen!”

Quote respondent enquête Lopen in Westland

Mooie verhalen

Aan respondenten is ook gevraagd naar een mooi verhaal over lopen in de gemeente Westland. Positieve ervaringen hadden vooral een verband met groen, het strand en een rustige omgeving.

Afbeelding 5 Het Prinsenbos is een van de meest prettige plekken om te wandelen in Westland (bron: Enquête Lopen in Westland, 2023)

2.2 Wandelroutes

De elf kernen van de gemeente Westland liggen op sommige plekken tegen elkaar aan, maar soms ook kilometers uit elkaar. Er is niet tussen elke kern een voetgangersvoorziening aanwezig. Voetgangers die tussen de kernen willen lopen gebruiken daarom regelmatig de beschikbare fietspaden.

Door Westland lopen ook drie Lange-Afstand-Wandelpaden (LAW's)² :

- ➔ Grote Rivierenpad etappe 1
- ➔ Nederlands Kustpad 1 etappe 11
- ➔ Nederlands Kustpad 2 etappe 1

De eerste twee routes in Westland lopen door het Staelduinse Bos, de laatste route loopt langs de Westlandse Kust.

Afbeelding 6 Wandelen in de duinen en op het strand is onder inwoners en bezoekers van Westland erg populair

Daarnaast is het ook mogelijk om met behulp van het knooppuntenroutenetwerk wandelroutes uit te stippelen en te lopen in Westland.

² Een Lange-Afstand-Wandelpad (LAW) is een wandelroute van tenminste 150 kilometer. De routes gaan over de landsgrens en sluiten aan op een Europees wandelnetwerk. Er zijn 23 LAW's die in Nederland een netwerk vormen van 7.500 kilometer. De paden lopen zoveel mogelijk over onverharde paden en wegen, door bossen, heides of langs idyllische dorpen en historische steden (via <https://www.wandelnet.nl>).

3. Van ambitie naar uitvoering

De drie pijlers, die we uitwerken in de hierop volgende hoofdstukken, staan centraal in de uitwerking van de ambitie. Voor iedere pijler wordt een aantal aspecten toegelicht die als project zijn opgenomen in het uitvoeringsprogramma.

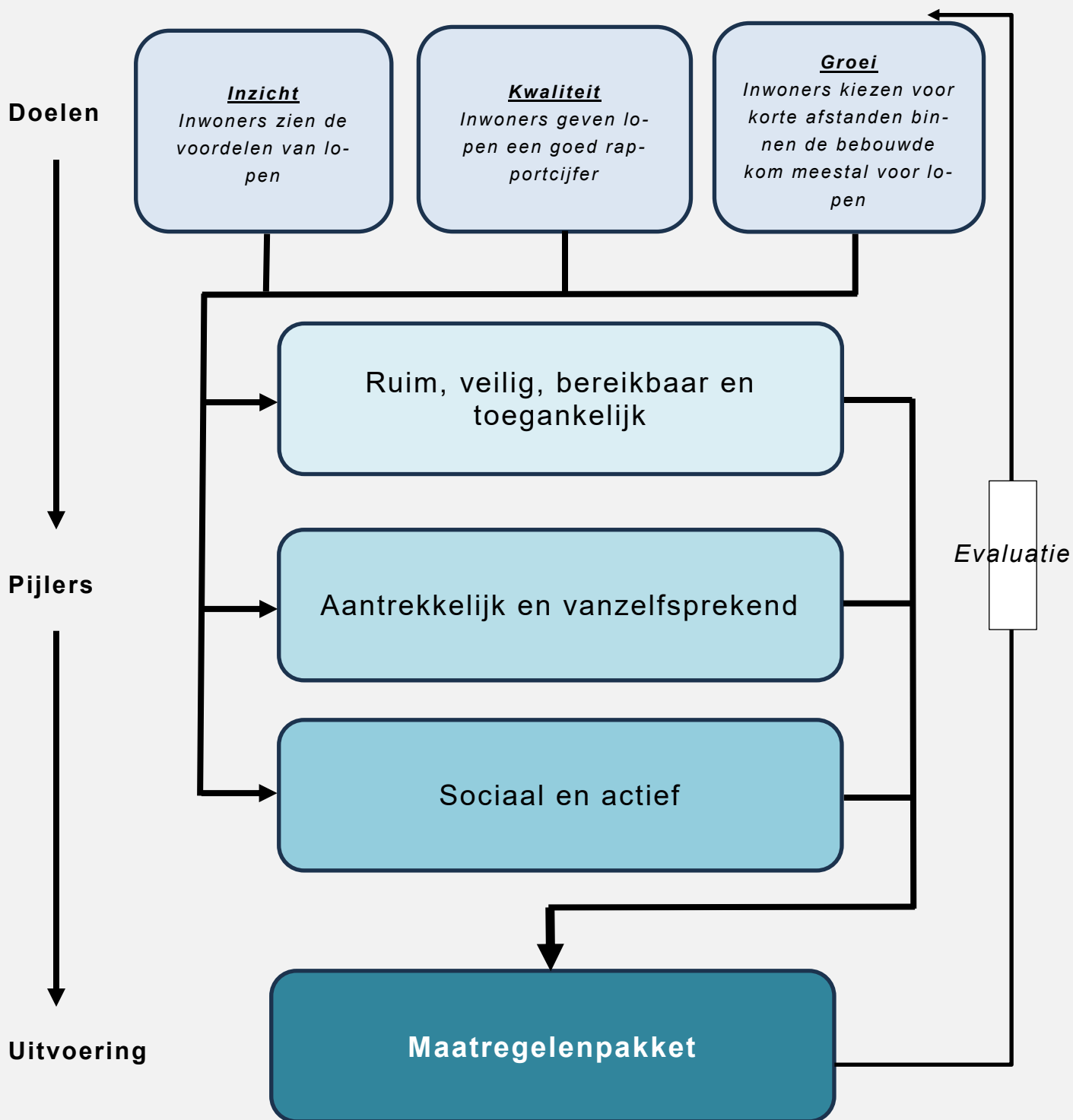
- De eerste pijler (Ruim, veilig, bereikbaar en toegankelijk) gaat in op de basis: het netwerk compleet, veilig en toegankelijk maken;
- De tweede pijler (Aantrekkelijk en vanzelfsprekend) gaat over het stimuleren van lopen en zorgen dat lopen vanzelfsprekender wordt;
- De derde pijler (Sociaal en Actief) gaat over het plezier en het sociale aspect van lopen, waarin bijvoorbeeld samen lopen en actief bewegen een rol spelen.

De enquête die we hebben uitgezet bij bewoners speelt bij het uitwerken van de pijlers een belangrijke rol. Daaruit werd bijvoorbeeld duidelijk waar men wel en niet graag loopt. En het duidelijke verband tussen groen, beweging en het maken van de keuze om te gaan lopen. Maar ook de link met verkeersveiligheid door het veiliger maken van oversteeklocaties.

Daarnaast zijn er een aantal opvallende trends en ontwikkelingen die invloed hebben op de keuze om wel of niet te gaan lopen naar een bestemming. Bijvoorbeeld het verdichten van woon- en leefgebieden waardoor lopen aantrekkelijker wordt. De groei van de groep inwoners met een migratieachtergrond, waarvoor lopen veel vanzelfsprekender is dan fietsen. Maar ook de claim die vooral de auto legt op de openbare ruimte, wat soms ten koste gaat van ruimte voor voetpaden. Of het inrichten van woonlocaties in het buitengebied van de kernen in Westland, waar bewoners veel minder makkelijk een keuze voor lopen zullen maken. Dit alles draagt bij aan een noodzaak om de voetganger weer op één te zetten.

Het uitvoeringsprogramma bevat de concrete projecten die we de komende jaren willen inzetten om lopen meer vanzelfsprekend, veilig, toegankelijk en leuk te maken. We zoeken daarin ook steeds de koppeling met andere beleidsterreinen, zoals verkeersveiligheid, groen of sport.

In het diagram op de volgende pagina wordt duidelijk hoe we onze doelen willen bereiken en hoe we gedurende dit proces steeds evalueren of we op de goede weg zijn.

4. Pijler 1: Ruim, veilig, bereikbaar en toegankelijk

De voetganger krijgt in Westland een volwaardige plek in de openbare ruimte. De voetganger kan zich in Westland verplaatsen over ruime, toegankelijke en verkeersveilige routes; met name tussen de kernen. Recreatiegebieden en parken maken we te voet bereikbaar vanuit de kernen. We zorgen ervoor dat haltes voor openbaar vervoer toegankelijk en goed bereikbaar zijn en stimuleren hiermee ketenmobiliteit. Ontbrekende schakels in looproutes moeten zo snel mogelijk worden opgelost.

4.1 Ruim

4.1.1 Dekkend wandelnetwerk

De focus voor de komende jaren is het realiseren van voetgangersverbindingen tussen de dorpskernen zodat veilig van kern naar kern gelopen kan worden. Om een dekkend wandelnetwerk te creëren binnen gemeente Westland lossen we ontbrekende schakels zoveel mogelijk op. Ontbrekende schakels zijn plekken waar momenteel geen (rolstoeltoegankelijke) looproute aanwezig is, maar waar het wel kansrijk is om een looproute aan te leggen. Het gaat ook om locaties waar momenteel geen specifieke ruimte voor voetgangers aanwezig is, zoals een trottoir. Op deze locaties kan door de aanleg van paden of trottoirs voorzien worden in een veilige loopruimte voor voetgangers. Dit zorgt ervoor dat mensen de mogelijkheid krijgen bestemmingen te voet te bereiken en ook gestimuleerd worden om vaker te gaan lopen. Door informatie uit de enquête te combineren met een analyse van de verharding voor voetgangers die aanwezig is, ontstaat een lijst met ontbrekende schakels. We verkennen de mogelijkheden om ontbrekende schakels binnen en tussen de kernen en richting het strand op te lossen en voeren waar mogelijk het aanleggen van nieuwe paden of trottoirs uit. Bij het realiseren van deze routes houden we rekening met klimaatadaptatie en hittestress. Op deze manier creëren wij een dekkend en rolstoeltoegankelijk wandelnetwerk binnen de gemeente Westland dat aansluit op bestaande wandelnetwerken met omliggende gemeenten.

Afbeelding 7 Ruim trottoir in Poeldijk

4.1.2 Ruimte voor de voetganger

Om inwoners te stimuleren vaker te gaan lopen, is er voldoende ruimte nodig voor de voetganger. Trottoirs en voetpaden moeten breed genoeg zijn en van voldoende onderhoudskwaliteit. Ook in verblijfsgebieden krijgt de voetganger de ruimte en kan deze zich op een veilige manier verplaatsen. We zorgen voor grootschalige inspectie van de kwaliteit van de trottoirs en wandelpaden in gemeente Westland en pakken de verbeterpunten de komende

jaren op binnen het gestelde budget, met prioriteit voor de paden binnen de bebouwde kom. Inwoners kunnen melding maken bij de gemeente van situaties waar onderhoud aan de weg benodigd is of de veiligheid dient te worden verbeterd. We dragen zorg voor het onder inwoners vergroten van de bekendheid van de mogelijkheid om meldingen over de openbare ruimte te doen bij de gemeente.

4.2 Veilig

Voetgangers zijn kwetsbaar in het verkeer door het onbeschermd lichaam, maar ook door gebrek aan ervaring (bijv. bij kinderen) of door leeftijd (ouderen). Ouderen vallen vaker, bijvoorbeeld door struikelen over losliggende stoeptegels. Het aandeel extra kwetsbare voetgangers zal bovendien nog toenemen, o.a. door vergrijzing en het feit dat ouderen vaker dan jongeren kiezen om te gaan lopen.

De toegenomen automobiliteit en onvoldoende op voetgangers gerichte maatregelen hebben in Nederland de afgelopen decennia tot een neerwaartse spiraal geleid: steeds minder mensen lopen omdat ze het te onveilig en onprettig vinden. Een kenmerkend voorbeeld hiervan zijn schoolomgevingen, veel ouders brengen hun kind met de auto naar school omdat zij lopen te onveilig vinden. Echter brengt de toename van het aantal auto's in schoolomgevingen juist weer onveiligheid met zich mee. Door de (vermeende) onveiligheid gaan kinderen op steeds latere leeftijd zelfstandig naar school.

Om ervoor te zorgen dat er vaker gekozen wordt om te gaan lopen willen we een impuls geven aan de verkeersveiligheid voor voetgangers in Westland.

4.2.1 Verkeersveiligheid

In de periode van 2019 tot en met 2023 hebben er in het verkeer in de gemeente Westland 75 ongevallen plaatsgevonden waarbij een voetganger betrokken was. 62 van de betrokken voetgangers hielden letsel over aan het ongeval en 3 voetgangers zijn door het ongeval komen te overlijden. Van de verkeersslachtoffers onder voetgangers was bijna een derde 70 jaar of ouder.

Om de verkeersveiligheid van voetgangers te verbeteren is het van belang om voetpaden en trottoirs goed te onderhouden, zodat scheef- of losliggende tegels voorkomen worden. Daarnaast is er voldoende ruimte voor de voetganger op trottoirs nodig, om te voorkomen dat men op de weg gaat lopen. Oversteekplaatsen dienen veilig ingericht te zijn en bij flinke hoogteverschillen voorzien te zijn van opritjes. Bij het inrichten van oversteekplaatsen wordt rekening gehouden met toegankelijkheidseisen, zodat het voor iedereen mogelijk is gebruik te maken van een oversteekvoorziening. Bij zebrapaden dient de snelheid van het overige verkeer laag te liggen en moeten daar eventueel aanvullende maatregelen voor genomen worden. Vanuit het Beleidsplan Verkeersveiligheid van de gemeente Westland en de bijbehorende uitvoeringsplannen, wordt ingezet op het verbeteren van de verkeersveiligheid van de voetganger. Zo worden schoolomgevingen veiliger ingericht en wordt flink ingezet op verkeerseducatie voor alle leeftijden.

4.2.2 Sociale veiligheid

Door een aantrekkelijk ingerichte openbare ruimte gaan meer mensen lopen, wat bijdraagt aan de sociale veiligheid. Bij de aanleg van nieuwe looproutes dient getoetst te worden op het aspect sociale veiligheid, zoals het toepassen van voldoende verlichting bij oversteekplaatsen.

4.3 Bereikbaar en toegankelijk

4.3.1 Toegankelijke routes

Iedere inwoner moet zich in Westland kunnen verplaatsen en kunnen deelnemen aan de maatschappij. Dit betekent dat de openbare ruimte hier goed op ingericht moet zijn. Dit bereiken we door trottoirs en voetpaden goed te onderhouden, oversteeklocaties verkeersveilig in te richten en routes zo obstakelvrij mogelijk in te richten. Langs looproutes zijn voldoende rustgelegenheden geplaatst, zoals bankjes. De minimale breedte van trottoirs en voetpaden is voldoende voor mensen met een rolstoel, rollator, scootmobiel of kinderwagen, zodat zij niet over de rijbaan hoeven te lopen.

Deze eisen zijn momenteel al opgenomen in het Programma van Standaarden dat gemeente Westland gebruikt om plannen voor de inrichting van de openbare ruimte te toetsen. Door het up to date houden van en toetsen aan deze eisen, waarborgen we de toegankelijkheid van routes. Ook hebben we aandacht voor het toetsen van de huidige openbare ruimte aan het kwaliteitsniveau voor beheer en onderhoud. Vanuit de Lokale Inclusie Agenda Westland 2024-2028 is bepaald dat er twee keer per jaar een schouw van de openbare ruimte met Platform Gehandicapten Westland plaatsvindt, waarin de belangrijkste knelpunten voor toegankelijkheid goed in beeld worden gebracht.

Afbeelding 8 Strandopgang Strandweg in Ter Heijde is toegankelijk ingericht voor mindervaliden

4.3.2 Geleidemarkering

De geleiding van blinden en slechtzienden in de openbare ruimte kan beter. Op veel locaties in Westland is geen of slechts beperkte geleidemarkering aanwezig. We gaan aan de slag met het opstellen van een handreiking voor het toepassen van geleidelijnen. Dit sluit ook aan bij de uitgangspunten van de Lokale Inclusie Agenda Westland 2024-2028. Vervolgens passen we deze handreiking toe op de bestaande openbare ruimte en binnen nieuwbouwprojecten. We combineren het oppakken van de bestaande openbare ruimte met herstelwerkzaamheden aan trottoirs en wandelpaden.

Afbeelding 9 Geleidendemarkering

4.3.3 Bereikbaarheid en toegankelijkheid recreatiegebieden en parken

De toegankelijkheid van recreatiegebieden en parken is een aandachtspunt. Veel recreatiegebieden en parken zijn niet of matig toegankelijk. Juist omdat natuur een veelgehoord aspect is dat lopen leuk maakt, is het van belang in te zetten op de bereikbaarheid en toegankelijkheid van deze gebieden. Wandeltoerisme zorgt ook voor inkomsten en werkgelegenheid. Het onderzoeken van de mogelijkheden om looproutes richting deze gebieden aan te leggen, wordt gecombineerd met het oplossen van ontbrekende schakels. Ook wordt hierbij onderzocht of de route invulling kan bieden voor meerdere doelen zoals het creëren van ruimte voor hardlooproutes en buitensporten.

“Ik vind de looproutes op veel plekken te smal, invaliden kunnen er niet langs met een rolstoel, omdat sommige stukken te smal en slecht bestraat zijn. Tevens is er veel overhangend groen vanuit private percelen.”

Quote respondent enquête Lopen in Westland

4.3.4 Bereikbaarheid en toegankelijkheid haltes openbaar vervoer

Lopen is vaak de belangrijkste verplaatsingsmethode om het eerste en laatste deel van een reis af te leggen. Voor- of nadat je met de auto of het openbaar vervoer reist, loop je eerst naar de auto of de OV-halte. Door het verbeteren van de bereikbaarheid en toegankelijkheid van OV-haltes voor voetgangers, stimuleren we het gebruik van openbaar vervoer en het voor- en natransport te voet. We onderzoeken de mate van de huidige bereikbaarheid en toegankelijkheid van OV-haltes in Westland en de mogelijkheden om dit waar nodig te verbeteren.

Afbeelding 10 Beperkte toegankelijkheid OV-halte

4.4 Pijler 1 – Aan de slag met:

1. Verkennen van de mogelijkheden voor het oplossen van ontbrekende schakels en uitvoering hiervan om zo het netwerk robuuster te maken en dorpskernen met elkaar te verbinden via veilige voetgangersvoorzieningen zoals voetpaden of trottoirs;
2. Uitvoeren wegininspectie gericht op trottoirs en wandelpaden en herstelpunten oppakken in de komende jaren met prioriteit voor trottoirs en wandelpaden binnen de bebouwde kom om zo meer ruimte en veiligheid voor de voetganger te creëren en routes beter toegankelijk te maken;
3. Vergroten bekendheid van mogelijkheid om meldingen over de openbare ruimte te doen bij de gemeente zodat knelpunten eerder kunnen worden opgelost;
4. Het opstellen van een handreiking voor het toepassen van geleidemarkering en de huidige en nieuwe openbare ruimte toetsen aan deze handreiking. Verbeterpunten oppakken gecombineerd met herstelwerkzaamheden aan trottoirs en wandelpaden. Hiermee wordt de openbare ruimte voor mensen met een beperking beter toegankelijk;
5. Het onderzoeken van de mate van de huidige bereikbaarheid en toegankelijkheid van OV-haltes, recreatiegebieden en parken in Westland en de mogelijkheden om dit waar nodig te verbeteren. Vervolgens het uitvoeren van deze maatregelen.

5. Pijler 2: Aantrekkelijk en vanzelfsprekend

We maken lopen in Westland aantrekkelijk en vanzelfsprekend: de voetganger staat in Westland op één. Looproutes zijn aantrekkelijk, door het toevoegen van groen en rustpunten langs de routes. Het wordt door de inrichting van de looproutes als vanzelfsprekend om de auto vaker te laten staan en te gaan lopen om bijvoorbeeld het centrum te bezoeken, kinderen naar school te brengen of naar familie te gaan. We voeren een gedragscampagne uit, waarbij we aantonen dat lopen een efficiënte wijze van verplaatsen is. Hiermee verleiden we mensen om vaker te gaan lopen.

5.1 Vanzelfsprekend

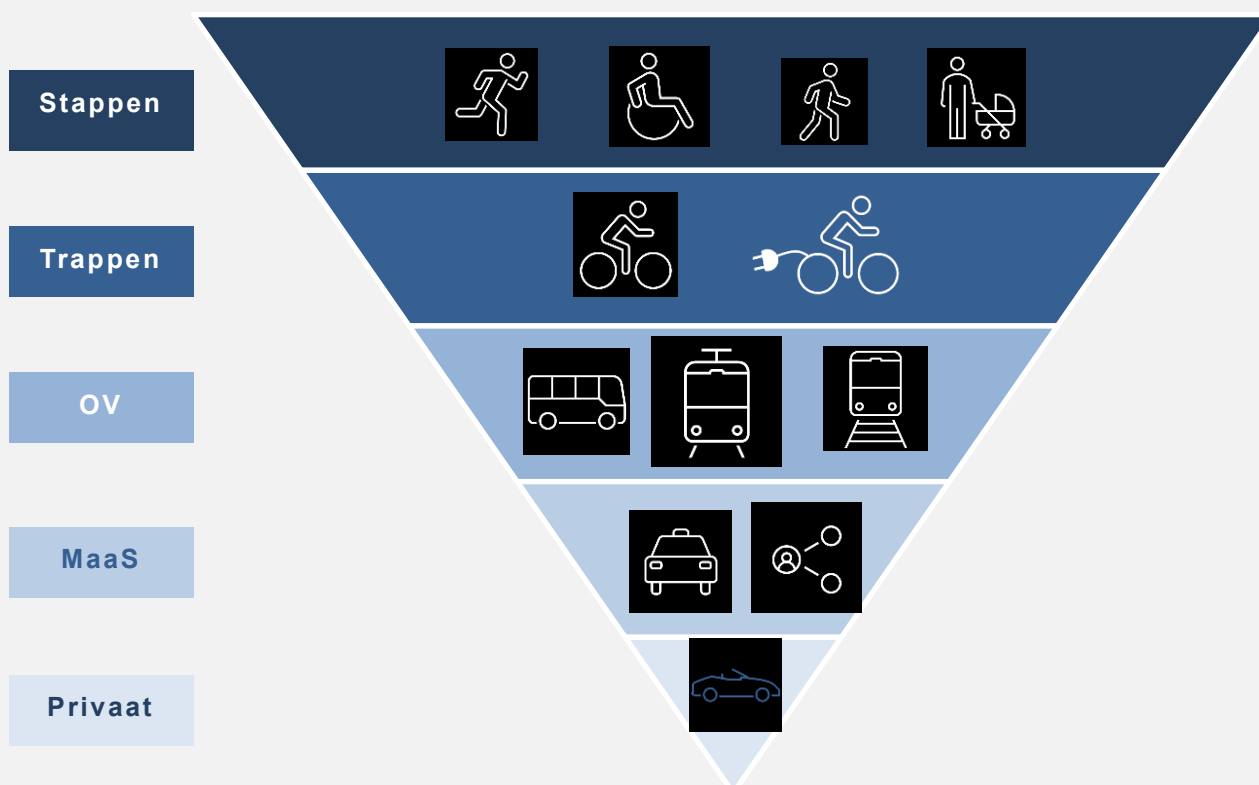
5.1.1 Samenwerking binnen de gemeente en met organisaties

Lopen raakt aan bijna alle portefeuilles van het college en clusters binnen de gemeente. Om de voetganger op een voetstuk te krijgen en te houden, werken deze clusters intensief samen. We borgen de voetganger binnen diverse beheer- en beleidsterreinen zoals gebiedsbeheer, sociaal domein, planologie en economie zodat we integraal werken aan het plaatsen van de voetganger op één.

Ook werken we samen met organisaties binnen en buiten Westland om de voetganger op de eerste plaats te zetten. Zij worden ook betrokken in de uitvoering van de acties uit dit beleidsplan.

5.1.2 Gebiedsontwikkelingen en projecten

We zetten de voetganger op de eerste plek, gevolgd door de fietser. In Westland bieden we ruimte voor actieve mobiliteit. Dit betekent ook dat we er in nieuwe gebiedsontwikkelingen en projecten voor zorgen dat we als uitgangspunt deze verkeersdeelnemers nemen. Bij de inrichting van deze gebieden wordt rekening gehouden met ruimte voor de voetganger en fietser, goede en directe loop- en fietsroutes, korte afstanden naar voorzieningen en het aantrekkelijk inrichten van de omgeving met veel groen. Vanaf het begin is het binnen een nieuwe gebiedsontwikkeling of een nieuw project heel aantrekkelijk en vanzelfsprekend om te lopen of fietsen. In het ontwerpproces hanteren we het STOMP-principe (**S**tappen, **T**rappen, **O**V, **M**aaS, **P**rivaat):

Met het STOMP-principe richten we de openbare ruimte in met prioriteit voor duurzame vervoerswijzen zoals lopen, fietsen en openbaar vervoer en minder prioriteit voor bijvoorbeeld de particuliere auto. Hierbij staat de mens centraal.

5.1.3 Gedragsverandering

De keuze voor een vervoersmiddel komt grotendeels voort uit gewoontegedrag. Mensen kiezen de weg van de minste weerstand. Als iemand altijd met de auto boodschappen gaat doen, dan is het niet vanzelfsprekend dat men zelf kiest voor een ander vervoersmiddel. Ook al ligt er een mooie looproute, de auto is de standaard keuze dus men beseft niet eens dat lopen een goed alternatief is. Het toepassen van gedragsveranderingstechnieken, zoals nudging³ of beloningscampagnes, heeft invloed op de keuze voor de wijze van verplaatsing.

Om mensen te verleiden vaker te gaan lopen, ontwikkelen we een gedragscampagne speciaal gericht op lopen in Westland. Door het uitlichten van de voordelen van lopen en het delen van informatie over aantrekkelijke looproutes en mooie ontmoetingsplekken in Westland, wordt lopen meer op de kaart gezet. Het doel is om lopen een vanzelfsprekende verplaatsingswijze te maken, waardoor steeds meer verplaatsingen te voet worden gedaan.

“De Haagweg verandert in de loop van de avond in een bijzonder en mooi gebied waar je vossen, konijnen, kikkers en padden tegen kunt komen. In het bos in de duinen zingt een nachtegaal in het voorjaar en in de zomer ruikt het zoet naar kamperfoelie.”

Quote respondent enquête Lopen in Westland

5.2 Aantrekkelijk

5.2.1 Aantrekkelijke loopomgeving

Een aantrekkelijke loopomgeving is ingericht met groen, water, bezienswaardigheden, horeca, ruimte voor spelen, rustplekken en ontmoetingsplaatsen. Looproutes liggen bij voorkeur in een levendige, rijke omgeving waar wordt ingespeeld op de zintuigen van de lopende mens. Een aantrekkelijke inrichting van de openbare ruimte zorgt voor meer voetgangers en draagt bij aan een sterkere sociale samenhang in de woonomgeving. Dit wordt ook benadrukt door de resultaten uit de enquête Lopen in Westland. De behoefte aan groenere looproutes in Westland is sterk. Om ervoor te zorgen dat meer mensen bereid zijn om te gaan lopen is het wenselijk looproutes en -omgevingen in te richten met eerdergenoemde elementen.

Dit kan enerzijds door directere looproutes richting bijv. parken en recreatiegebieden aan te leggen en anderzijds door het groen meer richting de woongebieden te brengen en dus meer groen toe te passen langs looproutes. We onderzoeken waar en op welke manier we hier het beste invulling aan kunnen geven, door aansluiting te zoeken met het Actieplan Groen.

³ Nudging is een gedragsveranderingstechniek, waarbij gedrag wordt gestuurd zonder de keuzevrijheid te beperken of de uitkomst te veranderen, bijv. door slimme inzet van communicatieboodschappen of aanpassing van de omgeving.

Afbeelding 11 Bij de Plas van Alle Winden is een bankje aanwezig om na een wandeling uit te rusten en te genieten van het uitzicht

Elementen zoals schaaktafels of bankjes langs een route kunnen zorgen voor meer ontmoeting. Ook bij het oplossen van ontbrekende schakels wordt het toepassen van een aantrekkelijke loopomgeving meegenomen als belangrijk aspect. Dit komt onder andere terug in een aantal maatregelen die worden uitgewerkt voor het ‘Gezond en Actief leven akkoord’.

5.2.2 Aantrekkelijke centra

Het uitwerken van een aantrekkelijke loopomgeving kan positieve effecten hebben op de lokale economie. Bijvoorbeeld door het uitbreiden van voetgangerszones in centra, waar mensen graag naartoe gaan om te winkelen en verblijven.

“Ik vind dat de auto te veel ruimte krijgt. Ik heb zelf ook een auto maar vind het geen probleem dat ik niet overal voor de deur kan staan. In het Westland zijn veel gebieden ingericht voor automobilisten en zijn de voetgangers een ondergeschoven kindje. Zie o.a. centrum Wateringen en centrum Poeldijk.”

Quote respondent enquête Lopen in Westland

Westlandse centra kunnen extra aantrekkelijk gemaakt worden om te bezoeken als de looproute tussen een OV-halte of parkeerterrein en een centrum goed is ingericht. Door per centrumgebied in beeld te brengen waar nabijgelegen OV-haltes, fietsparkeerplekken en parkeerterreinen voor auto's zijn en hoe de looproutes zijn ingericht tussen deze locaties en het centrum, kunnen verbeterpunten worden herkend en opgepakt.

Afbeelding 12 Verblijfsruimte in Ter Heijde en Naaldwijk

5.3 Pijler 2 - Aan de slag met:

7. Het zoeken naar samenwerking binnen en buiten de gemeentelijke organisatie om de voetganger een prominentere plek te geven.
8. In gebiedsontwikkeling meer werken vanuit het STOMP-principe, waardoor de focus voor verplaatsing binnen de gemeente verschuift naar actieve mobiliteit (lopen en fietsen).
9. Ontwikkelen van een gedragscampagne voor Westland met als doel inwoners bewust te maken van de voordelen van lopen en te verleiden vaker te gaan lopen;
10. Onderzoeken op welke manier we invulling kunnen geven aan het aantrekkelijker inrichten van looproutes in Westland en dit toepassen;
11. Het per centrumgebied in beeld brengen van de locaties van nabijgelegen OV-haltes, fietsparkeerplekken en parkeerterreinen voor auto's en het onderzoeken van de looproutes tussen deze locaties en het centrum. Verbeterpunten in looproutes, haltelocaties of parkeervoorzieningen voeren we waar mogelijk uit.

6. Pijler 3: Sociaal en actief

Lopen is een sociale bezigheid en zorgt ervoor dat men op een laagdrempelige manier in beweging blijft. In Nederland is het aandeel recreatieve verplaatsingen te voet al groter dan het aantal utilitaire verplaatsingen. Driekwart van de Nederlanders loopt wel eens voor het plezier. Lopen heeft, naast het verbeteren van de mentale en fysieke gezondheid van inwoners, voordelen zoals meer betrokkenheid bij de maatschappij en een impuls voor de lokale economie. Lopen begint al van jongs af aan en daarom stimuleren we ouders graag om zoveel mogelijk met hun kinderen te lopen naar school. We stimuleren lopen als sociale en actieve bezigheid, door het faciliteren van ommetjes. We vergroten de bekendheid van wandelclubs en de mogelijkheden om een wandelmaatje te vinden. We verschaffen inwoners en bezoekers van Westland informatie over de mogelijke ommetjes. We ontwikkelen unieke Westlandse thematische looproutes.

“Ik loop ongeveer 4 à 5 keer per week met buurvrouwen naar het Wenpark. Wij houden van de natuur daar.”

Quote respondent enquête Lopen in Westland

6.1 Sociaal

6.1.1 Samen naar school lopen

Verkeersveiligheid op schoolroutes in Westland is een belangrijk thema. We zetten erop in dat zoveel mogelijk ouders en kinderen te voet of met de fiets naar school komen. Op deze wijze leren kinderen hoe ze zich veilig kunnen bewegen in het verkeer, maar ook is het voor ouders en kinderen leuker om samen op actieve wijze de schoolroute af te leggen. Met initiatieven zoals de Schoolbrengweek en de SCHOOL op SEEF-verkeerslessen op de basisschool, stimuleren we het lopen of fietsen naar school. Het doel is het aantal auto's rondom scholen te verminderen. Kinderen leren hoe ze veilig aan het verkeer kunnen deelnemen en krijgen meer beweging.

Afbeelding 13 Samen naar school lopen

6.1.2 Wandelclubs en wandelmaatjes

Samen met iemand of samen met een groep wandelen kan ervoor zorgen dat iemand meer gemotiveerd is vaker te gaan lopen. Door samen te gaan wandelen kun je nieuwe mensen leren kennen en tegelijk lekker buiten zijn en bewegen. Je kunt van alles samen bespreken, nieuwe plekken ontdekken en wellicht nieuwe vriendschappen opdoen. In Westland zijn diverse wandelclubs en mogelijkheden om wandelmaatjes te vinden. We zorgen ervoor dat inwoners geïnformeerd worden over het bestaan van wandelclubs en hoe ze een wandelmaatje kunnen vinden. Op deze manier faciliteren we op een laagdrempelige manier ontmoeting en zorgen we ervoor dat meer mensen gaan wandelen.

6.2 Actief

6.2.1 Dagelijks ommetje

Dagelijks een rondje lopen heeft veel gezondheidsvoordelen. In Westland zorgen we voor een goed looprouten netwerk zodat het maken van een ommetje gefaciliteerd wordt. Vanaf elke kern kun je op een veilige manier parken, recreatie- of buitengebieden bereiken en een dagelijks ommetje maken. We gaan aan de slag met het in beeld brengen van leuke ommetjes die in Westland gelopen kunnen worden, zodat we dit aan de inwoners en bezoekers van Westland kunnen verschaffen en mensen stimuleren vaker te gaan lopen. Ook brengen we het bestaande wandelknooppuntenrouten netwerk en knooppuntenroutes meer onder de aandacht.

“Er zijn echt mooie plekken om te wandelen, alleen weten maar weinig mensen waar deze plekken zijn. Deze plekken zouden gerust eens in een overzicht moeten komen die men kan ophalen bij het gemeentehuis.”

Quote respondent enquête Lopen in Westland

6.2.2 Themaroutes en Beweegroutes

Themaroutes maken lopen plezieriger en kunnen bijdragen aan meer te voet afgelegde kilometers. In Westland zijn er diverse lokale thema's die tot uitdrukking kunnen komen in speciale routes. Niet alleen stimuleer je inwoners hiermee om vaker te lopen, ook bezoekers van buiten Westland worden aangetrokken om een speciale themaroute te lopen. Door samen te werken met lokale ondernemers is dit ook nog eens zeer waardevol voor de lokale economie. Gedacht kan worden aan themaroutes zoals een:

- Kunst & Cultuur route, langs musea en kunstwerken waar de lokale geschiedenis en kunst in beeld wordt gebracht;
- Kassenroute, langs en dóór tuinbouwbedrijven en kassen waar het reilen en zeilen van de bedrijven gezien kan worden;
- Proeverij-route, langs horeca en tuinbouwbedrijven waar streekproducten geproefd kunnen worden
- Outdoor Escape-route, waarbij je via een app opdrachten moet voltooien om je weg te vinden in Westland
- Speelroute, langs speeltuinen en over trottoirs met speelelementen

We gaan samen met lokale organisaties aan de slag om een aantal kansrijke themaroutes te ontwikkelen die we kunnen implementeren in Westland en verspreiden deze vervolgens zodat iedereen deze routes kan gaan lopen.

Vanuit het Actieplan sport, spel en bewegen wordt ingezet op een beweegvriendelijke leefomgeving. Onderdeel hiervan is het realiseren van een aantal beweegroutes in Westland,

waaraan ook voorzieningen zoals speeltuinen en sportvoorzieningen worden gekoppeld. Sporten en bewegen moet aantrekkelijker en toegankelijker worden voor alle leeftijden. Een beweegvriendelijke omgeving nodigt ook uit om wat vaker naar buiten te gaan en heeft een positief effect op de leefbaarheid van de buurt. Dit alles draagt bij aan een aantal onderdelen van het Gezond en Actief leven akkoord: vitaal ouder worden, gezonde leefstijl, een fysieke omgeving die uitnodigt tot lopen en het versterken van de weerbaarheid en mentale gezondheid. De komende jaren wordt vanuit het Actieplan sport, spel en bewegen ingezet op realisatie van onder andere beweeg- en hardlooproutes. Bij de uitvoering van de maatregelen uit het Voetgangersbeleid Westland worden koppelkansen met het genoemde actieplan zoveel mogelijk benut.

Afbeelding 14 Toeristisch overstappunt waar gestart kan worden met een knooppuntenroute

6.3 Pijler 3 - Aan de slag met:

12. Stimuleren van lopen of fietsen naar school door bewustwording te creëren onder ouders en kinderen van de voordelen van lopen en fietsen;
13. Informeren van inwoners over bestaande wandelclubs en de mogelijkheden om een wandelmaatje te vinden;
14. Het in beeld brengen en delen van leuke ommetjes die in Westland dagelijks gelopen kunnen worden;
15. Ontwikkelen en implementeren van een aantal themaroutes in Westland.

7. Aan de slag met...

In voorgaande hoofdstukken is toegelicht dat we inzetten op een drietal pijlers met maatregelen om het gestelde doel te kunnen bereiken. In dit hoofdstuk is het maatregelenpakket opgenomen met een planning en kostenraming. Vervolgens wordt een toelichting gegeven op de wijze waarop dit beleidsplan en de daaruit volgende maatregelen worden gecommuniceerd. Tot slot wordt ingegaan op participatie bij uitwerking en uitvoering van de maatregelen en wanneer een evaluatie van de maatregelen plaatsvindt.

7.1 Maatregelenpakket

In de volgende tabel is het maatregelenpakket voor de periode 2026-2028 opgenomen. Een aantal velden is blauw gemarkeerd. Dit betreft steeds een uitvoeringsbudget om aanpassingen op straat uit te kunnen voeren. Voor deze velden geldt dat werkzaamheden worden uitgevoerd tot het budget bereikt is. De in de tabel genoemde bedragen zijn een inschatting, de werkelijke kosten worden bepaald op het moment dat een maatregel wordt voorbereid.

De focus en prioriteit van de aanpak ligt eerst op de aanpak van pijler 1. We willen in beginsel de basis op orde hebben voor de voetganger, waarbij we bestemmingen zoals dorpscentra, OV-haltes en recreatiegebieden toegankelijk bereikbaar maken. Het moet mogelijk zijn om van dorpskern naar dorpskern te lopen, en van dorpskern naar recreatiegebied. Wanneer gewerkt wordt aan de infrastructuur voor de voetganger, zetten we vervolgens in op pijler 2 en 3 waarbij we lopen vanzelfsprekend en leuk maken.

Nr.	Maatregel	Planning	Kosten
Pijler 1: Ruim, veilig, bereikbaar en toegankelijk			
1.	Het verkennen van de mogelijkheden voor het oplossen van ontbrekende schakels en dorpskernen met elkaar te verbinden via veilige voetgangersvoorzieningen zoals voetpaden of trottoirs	2026	€50.000
	Uitvoeringsbudget voor het oplossen van ontbrekende schakels	2027-2028	€280.000 (€140.000 per jaar) ⁴
2.	Uitvoeren wegininspectie gericht op trottoirs en wandelpaden	2026	Gedekt in beheer-budget
	Uitvoeringsbudget voor het oppakken van herstelpunten aan trottoirs en wandelpaden met prioriteit voor de bebouwde kom	2026-2028	€120.000 (€40.000 per jaar) ⁵
3.	Vergroten bekendheid van mogelijkheid om meldingen over de openbare ruimte te doen bij de gemeente	2026	-
4.	Opstellen handreiking voor het toepassen van geleidemarkering en het hieraan toetsen van de huidige en nieuwe openbare ruimte	2026	€20.000
	Uitvoeringsbudget voor herstel en aanleg geleidemarkering in Westland	2027-2028	€35.000 (€17.500 per jaar) ⁶
5.	Onderzoeken huidige bereikbaarheid en toegankelijkheid van OV-haltes in Westland en verbetermogelijkheden	2026	€10.000

⁴ Hiermee kan per jaar ca. 1000 meter trottoir van 2 meter breed aangelegd worden.

⁵ Hiermee kan per jaar ca. 900 m² trottoir en wandelpad hersteld worden.

⁶ Hiermee kan per jaar ca. 150 meter geleidemarkering aangelegd worden.

Nr.	Maatregel	Planning	Kosten
	Uitvoeringsbudget voor verbetering toegankelijkheid en bereikbaarheid OV-haltes	2027-2028	€30.000 (€15.000 per jaar) ⁷
Pijler 2: Aantrekkelijk en vanzelfsprekend			
6.	Het ontwikkelen van een gedragscampagne voor Westland met als doel inwoners bewust te maken van de voordelen van lopen en te verleiden vaker te gaan lopen	2027-2028	€40.000 (€20.000 per jaar)
7.	Onderzoeken op welke manier we invulling kunnen geven aan het aantrekkelijker inrichten van looproutes in Westland en dit toepassen	2027	€20.000
	Uitvoeringsbudget voor het aantrekkelijker inrichten van looproutes	2028	€75.000 ⁸
8.	Het per centrumgebied in beeld brengen van de locaties van nabijgelegen OV-haltes, fietsparkeerplekken en parkeerterreinen voor auto's en het onderzoeken van de looproutes tussen deze locaties en het centrum.	2027	€10.000
	Uitvoeringsbudget voor het aanpakken van verbeterpunten in looproutes, haltelocaties of parkeervoorzieningen	2028	€30.000 ⁹
Pijler 3: Sociaal en actief			
9.	Het stimuleren van lopen of fietsen naar school door bewustwording te creëren onder ouders en kinderen van de voordelen van lopen en fietsen	2027	€5.000
10.	Het informeren van inwoners over bestaande wandelclubs en de mogelijkheden om een wandelmaatje te vinden	doorlopend	-
11.	Het in beeld brengen en delen van leuke ommetjes die in Westland dagelijks gelopen kunnen worden	2027	€10.000
12.	Het ontwikkelen en implementeren van een aantal thema-routes in Westland	2028	€40.000
Evaluatie in 2028			
13.	Het uitvoeren van een enquête onder inwoners van Westland om te meten in hoeverre de doelen uit dit beleidsplan zijn behaald	2028	€15.000

7.1.1 Financiën

De planning van de maatregelen strekt zich uit over de jaren 2026 tot en met 2028. Hierbij zijn de kosten per jaar geraamd op:

Jaar	Geraamde totale kosten
2026	€120.000
2027	€277.500
2028	€392.500
Totaal voor 2026-2028:	€790.000

⁷ Hiermee kan per jaar ca. 150 m² trottoir aangepakt worden (herstel bestrating of aanleg nieuwe bestrating).

⁸ Hiermee kan bijv. vergroening plaatsvinden, zoals aanplant van bomen of struiken, of bijv. rustpunten gecreëerd worden, zoals bankjes.

⁹ Hiermee kan ca. 300 m² trottoir aangepakt worden (herstel bestrating of aanleg nieuwe bestrating).

Met het vaststellen van dit beleidsplan wordt ook financiële dekking voor de maatregelen gevraagd. Het beleidsplan kan grotendeels niet worden uitgevoerd wanneer hiervoor geen financiële middelen worden vrijgemaakt.

7.2 Participatie en evaluatie

7.2.1 Participatie

Voor uitvoering van het maatregelenpakket vindt afhankelijk van het type maatregel participatie plaats. Dat gebeurt in nauwe samenspraak met de afdeling communicatie waar participatie op dit moment is belegd. Ook wordt intern binnen de gemeentelijke organisatie de samenwerking opgezocht met andere beleidsterreinen. Daarnaast kan afhankelijk van de maatregel participatie plaatsvinden met andere overheden of samenwerkingsverbanden zoals de MRDH.

7.2.2 Monitoring en evaluatie

Na afloop van de periode 2026-2028 vindt een evaluatie plaats in hoeverre alle maatregelen zijn uitgevoerd, in hoeverre de gestelde doelen zijn behaald en waar bijstelling van maatregelen nodig is. Op basis hiervan wordt dan een nieuw maatregelenpakket opgesteld om mee aan de slag te gaan tot 2030 inclusief een bijbehorende reservering voor uitvoeringsbudget. In 2030 wordt gemeten of de in paragraaf 1.2 opgestelde doelen zijn behaald. Over zowel het nieuwe maatregelenpakket als de evaluatie informeert het college de gemeenteraad.

Voetgangersbeleid Westland

Een stap in de goede richting

Gemeente Westland

11-12-2024

Voorwoord

Als gemeente Westland staan we voor een breed scala aan opgaven die we komende jaren vorm moeten geven. Niet alleen de woningbouwopgave, maar ook klimaatadaptatie, duurzaamheid, volksgezondheid en een inclusieve samenleving zijn thema's waar wij op inzetten. Voor alle opgaven geldt dat zij een impact hebben op de (beschikbare) openbare ruimte. Waarbij we werken aan een andere focus: niet 'het recht van de snelste' als uitgangspunt, maar 'het recht op een aantrekkelijke leef- en verblijfsomgeving'. Meer aandacht voor de voetganger werkt daarin als een verbindende factor.

Met dit eerste voetgangersbeleidsplan zetten wij in Westland de komende jaren in op een volwaardige plek voor de voetganger. Het te voet kunnen bereiken van voorzieningen en recreatiegebieden, zoals onze dorpscentra en het kust- en duinengebied moet vanzelfsprekend zijn. Onze focus de komende jaren is dan ook het creëren van een dekkend wandelnetwerk in Westland waarin het mogelijk is van dorpskern naar dorpskern te lopen. Ook vanuit de dorpskernen moeten de recreatiegebieden lopend bereikt kunnen worden. Omdat iedereen op de eerste plaats een voetganger is, loont het ook voor iedereen om te investeren in lopen. Een aantrekkelijke voetgangersvriendelijke omgeving heeft een positieve impact op de lokale economie, op de gezondheid van onze inwoners, de leefbaarheid in onze dorpskernen en de sociale samenhang binnen de gemeente.

We willen een gemeente zijn waar de voetganger ruim baan krijgt en lopen aantrekkelijk, veilig, toegankelijk en vanzelfsprekend is. Dát is onze focus voor de komende jaren.

*Peter Valstar (wethouder Mobiliteit, Economie, Arbeidsmigratie en Energietransitie),
Anko Goudswaard (wethouder Sport, Recreatie, Onderwijs en Organisatie) en
Michiel Ferweda (wethouder Openbare Ruimte, Bouwen en Gebiedsontwikkeling)*

Inhoudsopgave

1. Inleiding	3
1.1 Waarom voetgangersbeleid?	3
1.2 Ambitie en doelen	4
1.3 Overlap beleidsvelden	5
1.4 Proces	5
2. Input uit de samenleving	6
2.1 Enquête 'Lopen in Westland	6
2.2 Wandelroutes	12
3. Van ambitie naar uitvoering	13
4. Pijler 1: Ruim, veilig, bereikbaar en toegankelijk	15
4.1 Ruim	15
4.2 Veilig	16
4.3 Bereikbaar en toegankelijk	17
4.4 Pijler 1 – Aan de slag met:	19
5. Pijler 2: Aantrekkelijk en vanzelfsprekend	20
5.1 Vanzelfsprekend	20
5.2 Aantrekkelijk	21
5.3 Pijler 2 - Aan de slag met:	23
6. Pijler 3: Sociaal en actief	24
6.1 Sociaal	24
6.2 Actief	25
6.3 Pijler 3 - Aan de slag met:	26
7. Aan de slag met...	28
7.1 Maatregelenpakket	28
7.2 Participatie en evaluatie	30

1. Inleiding

Lekker uitwaaien op het strand, een ommetje door het Prinsenbos of lopend naar de supermarkt: in Westland verplaatsen we ons allemaal als voetganger. Soms is dat recreatief, om even te ontspannen en een frisse neus te halen. En soms is dat om functionele redenen, zoals het doen van boodschappen of lopen naar de bushalte op weg naar werk. Recentelijk bleek uit een enquête van het RIVM dat nergens in de provincie Zuid-Holland meer wandelaars zijn dan in Westland. Veel verplaatsingen worden geheel te voet afgelegd, en nagenoeg alle verplaatsingen beginnen en eindigen te voet.

1.1 Waarom voetgangersbeleid?

Lopen is de goedkoopste en meest toegankelijke vervoerswijze die er bestaat. Het ruimtebeslag van een voetganger is heel klein in vergelijking met de auto. Daardoor is lopen ruimtelijk gezien de meest efficiënte vervoerswijze waarop ingezet kan worden. Toch vinden veel verplaatsingen in Westland nog plaats met de auto, zelfs op kleinere afstanden. Recreatiegebieden en voorzieningen zijn niet altijd goed te voet bereikbaar. Het Prinsenbos in Naaldwijk is bijvoorbeeld alleen bereikbaar via fiets- en autoinfrastructuur. Voor centrumgebieden, waar men functioneel terecht kan voor de dagelijkse behoeften, is het van belang dat iedereen hier gemakkelijk lopend kan komen. Ook is het noodzakelijk dat looproutes en oversteekplaatsen veilig zijn ingericht, zodat het voor iedereen aantrekkelijk en comfortabel is deze te gebruiken.

De druk op de openbare ruimte, die voetgangers delen met andere vervoerwijzen, neemt steeds meer toe. Extra woningbouw zorgt ook voor meer verkeer op de weg. In de Mobiliteitsvisie Westland 2040 is voor de voetganger meer aandacht gevraagd. En een goede bereikbaarheid is voor de gemeente Westland ook economisch een van de belangrijkste pijlers. Ook vanuit de gemeenteraad is de noodzaak om in te zetten op de voetganger geuit in een in 2024 aangenomen motie om te streven naar een dekkend en rolstoeltoegankelijk wandelnetwerk binnen de gemeente Westland dat ook aansluit op wandelgebieden in de omliggende gemeenten, waarbij de dorpen onderling met elkaar verbonden worden en het netwerk aangesloten wordt op de Westlandse kust.

De voetganger is divers (zie Figuur 1) en brengt een aantal vraagstukken met zich mee: Hoe zorg je ervoor dat lopen in Westland een vanzelfsprekende wijze van verplaatsen wordt? Wat is er nodig voor een aantrekkelijke loopomgeving? Wanneer is lopen voor inwoners een goed alternatief voor andere vervoerswijzen, zoals de auto? Ook het inzetten op duurzaamheid, behoud van natuur, luchtkwaliteit en de algehele gezondheid van inwoners zijn belangrijke argumenten om actieve vervoerswijzen zoals lopen en fietsen meer te stimuleren. De manier waarop we dat doen hebben we uitgewerkt in dit voetgangersbeleidsplan.

Figuur 1 Wat is een voetganger?

1.2 Ambitie en doelen

Om zich te verplaatsen binnen de bebouwde kom kiezen inwoners van de gemeente Westland het meest voor lopen. We verbinden de dorpskernen met elkaar zodat veilig van dorpskern naar dorpskern gelopen kan worden. We verbeteren de komende jaren de veiligheid en toegankelijkheid van de openbare ruimte voor voetgangers binnen de gemeente. Zo zorgen we ervoor dat niemand wordt beperkt in zijn of haar mobiliteit, deelname aan de maatschappij of het sociale leven.

Om deze ambitie te kunnen bereiken stellen we onszelf de volgende doelen:

In 2030:

- ❖ *beoordelen Westlanders lopen in Westland met een gemiddeld rapportcijfer van minimaal een 8*
- ❖ *is lopen de meest gebruikte verplaatsingsmethode voor korte verplaatsingen (<1 kilometer)*
- ❖ *zijn Westlanders bekend met de voordelen van lopen¹*

In 2028 voeren we een tussenevaluatie uit waarbij we met een enquête vaststellen in hoeverre we goed op weg zijn om de doelen te behalen. Indien nodig kunnen we daarmee bijsturen.

Om deze doelen te bereiken zijn drie pijlers uitgewerkt waarmee we in Westland aan de slag gaan:

- Ruim, veilig, bereikbaar en toegankelijk
- Aantrekkelijk en vanzelfsprekend
- Sociaal en actief

In de hoofdstukken 4, 5 en 6 zijn deze pijlers verder uitgewerkt.

¹ Met een enquête onderzoeken we in 2028 en in 2030 hoe men lopen in Westland beoordeelt, welke verplaatsing men kiest voor korte afstanden en of Westlanders bekend zijn met de voordelen van lopen.

1.3 Overlap beleidsvelden

Voetgangersbeleid staat niet op zichzelf, maar heeft raakvlakken met andere beleidsstukken van de gemeente. Denk aan de Kustvisie waarin onder andere de bereikbaarheid van de stranden een plek heeft en het creëren van veilige en toegankelijke looproutes tussen de dorpskernen en de kust. Of het Beheerkader Spelen, waarin looproutes van en naar speelplekken en een focus op bewegen in het algemeen wordt uitgewerkt. Maar ook het Actieplan Groen (Groen = Goud) waarin bijvoorbeeld leefbaarheid en hittestress worden belicht. Beide aspecten hebben invloed op het gebruik van de openbare ruimte, want ook voetgangers verplaatsen zich het liefst in een groene omgeving. Het streven naar een beweegvriendelijke omgeving, zoals uitgewerkt in het Actieplan sport, spelen en bewegen, heeft ook zeker raakvlakken met dit beleidsstuk. De overlap tussen voetgangersbeleid en andere beleidsthema's is een kans om de voetganger een meer prominente plek te geven in de gemeente.

1.4 Proces

Input voor dit beleidsplan komt uit diverse hoeken. Enerzijds hebben we literatuuronderzoek gedaan om een beeld te krijgen bij landelijk en provinciaal beleid en beleid bij andere gemeenten. Ook zijn er een aantal trends en ontwikkelingen in beeld gebracht die leiden tot meer of juist minder lopen. Dat geeft houvast bij het formuleren van effectieve maatregelen.

Daarnaast hebben een aantal externe en interne belangenbehartigers informatie aangeleverd. Zoals het Platform Gehandicapten Westland die hun bevindingen en verbeterpunten voor lopen in Westland hebben aangedragen. Met een grootschalige enquête is de input van inwoners gevraagd over hun beleving van lopen in Westland. Immers: vooral voor hen proberen we de situatie te verbeteren.

Intern is een multidisciplinaire projectgroep opgezet waarbij adviseurs van beleidsterreinen zoals toerisme en recreatie, economie, stedenbouw, WMO en verkeer samen hebben gewerkt aan dit beleidsplan. Daarnaast is afgestemd met wegbeheerders en adviseurs groen, vanwege de directe raakvlakken van lopen met het onderhoud van de voetpaden en de aantrekkingskracht van groen.

Afbeelding 1 Wandelpad langs de vijver in Monster

2. Input uit de samenleving

2.1 Enquête 'Lopen in Westland'

In 2023 is onder alle inwoners van Westland een enquête verspreid om hun beleving over lopen in Westland op te halen. De enquête genaamd "Lopen in Westland" werd door 576 respondenten ingevuld. De informatie die we hebben opgehaald uit de samenleving is gebruikt voor het samenstellen van pijlers en wordt ook meegenomen in een nadere uitwerking van maatregelen.

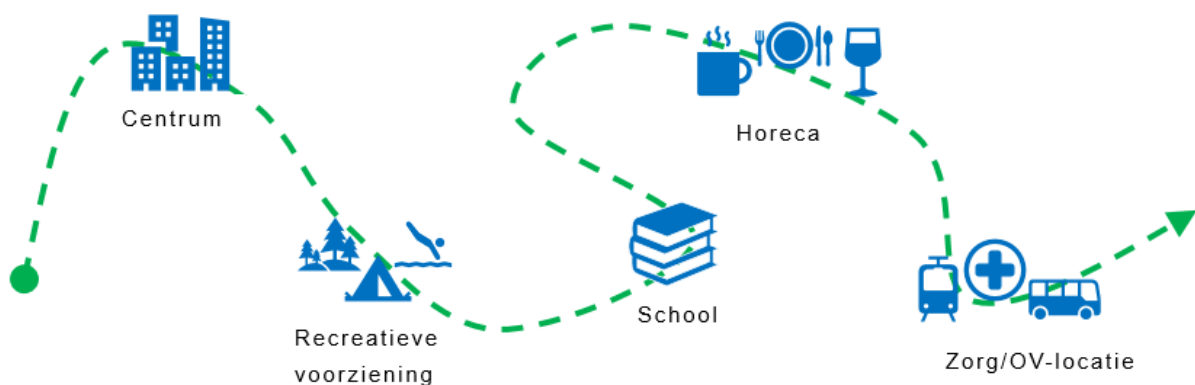

Afbeelding 2 Vlotwateringpad, de nummer 1 in de lijst van prettige plekken uit de enquête Lopen in Westland

Westlanders lopen vooral om gezondheidsredenen, omdat het leuk is om te lopen maar ook de kortste reistijd is een veelgehoord motief.

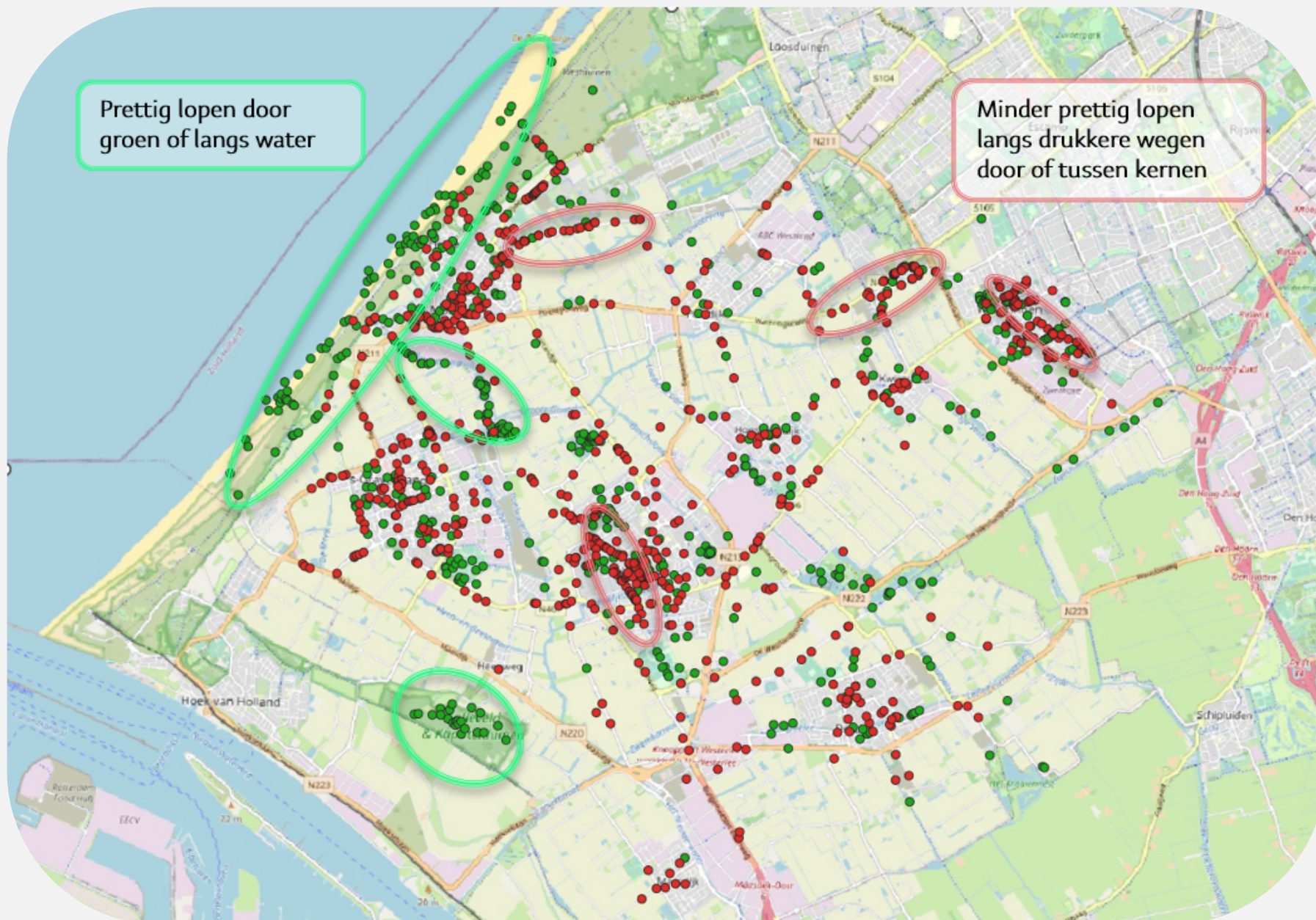
In de enquête is ook gevraagd waar men het vaakst naar toe loopt. Uit 737 ingetekende routes zijn de belangrijkste bestemmingen:

“Wandelen is lekker buiten zijn in een rustig tempo. Genieten van wat de natuur, waar wij als mens toe behoren, allemaal laat zien. De bezienswaardigheden van flora en fauna kunnen je versteld doen staan. Frisse lucht, weidsheid, wind, regen, zon, kleur, geur en de seizoenen; ze zijn állemaal om te zoenen. Geniet in stilte of tijdens een gesprek en deel je verwondering over wat je mooi vindt of zag.”

Quote respondent enquête Lopen in Westland

Op Afbeelding 3 is weergegeven welke plekken inwoners en bezoekers van Westland aanmerken als prettige plekken om te lopen en waar men het minder prettig vindt om te lopen.

Afbeelding 3 Prettige (groen) en minder prettige plekken (rood) om te lopen in Westland (bron: Enquête Lopen in Westland, 2023)

Ruimte voor voetgangers, een groene omgeving, ligging aan het water en weinig overlast van ander verkeer dragen vooral bij aan een prettige omgeving. De enquête maakt ook duidelijk dat we aandacht moeten hebben voor locaties waar een voetpad ontbreekt (samenhang met ontbrekende schakel), plekken waar weinig ruimte voor voetgangers is, conflictpunten met fietsers, verkeersveiligheid in het algemeen en oversteekbaarheid. Het feit of de omgeving waarin men loopt groen is maakt een groot verschil.

Een andere uitdaging is het zoeken naar manieren om de “eilandenstructuur” die kenmerkend is voor een gemeente met zoveel kernen, om te vormen naar een structuur met meer samenhang, waarin looproutes bestaan van kern naar kern of wijk naar wijk.

“Wat de gemeente beter zou kunnen doen, is wandelpaden aanleggen tussen de dorpskernen en langs doorgaande wegen. Zeker omdat mensen steeds meer zijn gaan wandelen. Van de ene dorpskern naar de andere wandelen is vaak onmogelijk zonder op het fietspad te lopen.”

Quote respondent enquête Lopen in Westland

Ontbrekende schakels

Soms is er geen trottoir aanwezig of moet men ver omlopen naar een bepaalde bestemming. Dan is er sprake van een ontbrekende schakel. In de enquête konden mensen aangeven waar zij een route of voetgangersvoorziening vinden ontbreken.

De enquêteresultaten bevestigen deels het beeld uit de praktijk, bijvoorbeeld op plekken waar op de kaart logischerwijs een voetgangersverbinding te verwachten is, maar deze in de praktijk ontbreekt. Mogelijkheden zien we vooral in het beter bereikbaar maken van groene gebieden voor voetgangers, zoals de Plas van Alle Winden, het Prinsenbos en de kust, of het creëren van routes tussen kernen. Bijvoorbeeld tussen Poeldijk en Monster ontbreekt momenteel een verbinding voor voetgangers en ook het Staelduinse Bos is niet bereikbaar vanaf Heenweg via een aparte looproute.

Afbeelding 4 Langs een deel van de Haagweg in Monster ligt sinds 2022 een trottoir

Lokale kansen

Veel respondenten vragen om extra voetpaden, vaak tussen wijken of kernen en soms op een specifieke locatie. Oplossen van knelpunten zoals losliggende stoeptegels, wortelopdruk en overhangend groen van particulieren helpen om routes toegankelijker en aantrekkelijker te maken. In ongeveer gelijke mate wordt om meer ruimte, meer verkeersveiligheid en betere oversteekpunten gevraagd. Ook hier wordt aanbrengen van meer groen langs routes vaak genoemd.

“Het gebied bij de druiventuin in Monster is een mooi gebied om te wandelen! Veilig van verkeer en een prachtige groene omgeving! Ook een leuke plek voor kinderen om te spelen!”

Quote respondent enquête Lopen in Westland

Mooie verhalen

Aan respondenten is ook gevraagd naar een mooi verhaal over lopen in de gemeente Westland. Positieve ervaringen hadden vooral een verband met groen, het strand en een rustige omgeving.

Afbeelding 5 Het Prinsenbos is een van de meest prettige plekken om te wandelen in Westland (bron: Enquête Lopen in Westland, 2023)

2.2 Wandelroutes

De elf kernen van de gemeente Westland liggen op sommige plekken tegen elkaar aan, maar soms ook kilometers uit elkaar. Er is niet tussen elke kern een voetgangersvoorziening aanwezig. Voetgangers die tussen de kernen willen lopen gebruiken daarom regelmatig de beschikbare fietspaden.

Door Westland lopen ook drie Lange-Afstand-Wandelpaden (LAW's)² :

- ➔ Grote Rivierenpad etappe 1
- ➔ Nederlands Kustpad 1 etappe 11
- ➔ Nederlands Kustpad 2 etappe 1

De eerste twee routes in Westland lopen door het Staelduinse Bos, de laatste route loopt langs de Westlandse Kust.

Afbeelding 6 Wandelen in de duinen en op het strand is onder inwoners en bezoekers van Westland erg populair

Daarnaast is het ook mogelijk om met behulp van het knooppuntenrouten netwerk wandelroutes uit te stippelen en te lopen in Westland.

² Een Lange-Afstand-Wandelpad (LAW) is een wandelroute van tenminste 150 kilometer. De routes gaan over de landsgrens en sluiten aan op een Europees wandelnetwerk. Er zijn 23 LAW's die in Nederland een netwerk vormen van 7.500 kilometer. De paden lopen zoveel mogelijk over onverharde paden en wegen, door bossen, heides of langs idyllische dorpen en historische steden (via <https://www.wandelnet.nl>).

3. Van ambitie naar uitvoering

De drie pijlers, die we uitwerken in de hierop volgende hoofdstukken, staan centraal in de uitwerking van de ambitie. Voor iedere pijler wordt een aantal aspecten toegelicht die als project zijn opgenomen in het uitvoeringsprogramma.

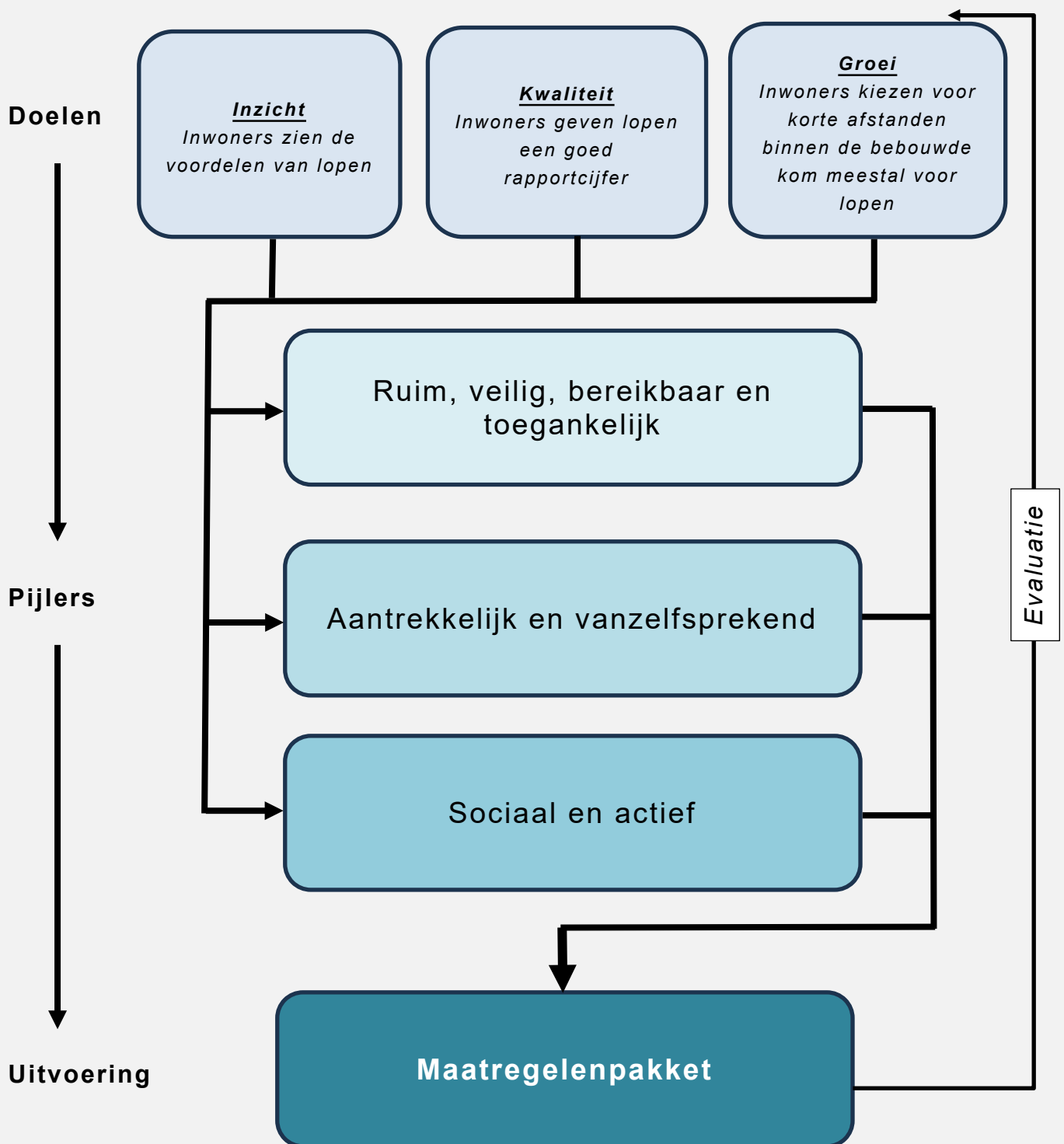
- De eerste pijler (Ruim, veilig, bereikbaar en toegankelijk) gaat in op de basis: het netwerk compleet, veilig en toegankelijk maken;
- De tweede pijler (Aantrekkelijk en vanzelfsprekend) gaat over het stimuleren van lopen en zorgen dat lopen vanzelfsprekender wordt;
- De derde pijler (Sociaal en Actief) gaat over het plezier en het sociale aspect van lopen, waarin bijvoorbeeld samen lopen en actief bewegen een rol spelen.

De enquête die we hebben uitgezet bij bewoners speelt bij het uitwerken van de pijlers een belangrijke rol. Daaruit werd bijvoorbeeld duidelijk waar men wel en niet graag loopt. En het duidelijke verband tussen groen, beweging en het maken van de keuze om te gaan lopen. Maar ook de link met verkeersveiligheid door het veiliger maken van oversteeklocaties.

Daarnaast zijn er een aantal opvallende trends en ontwikkelingen die invloed hebben op de keuze om wel of niet te gaan lopen naar een bestemming. Bijvoorbeeld het verdichten van woon- en leefgebieden waardoor lopen aantrekkelijker wordt. De groei van de groep inwoners met een migratieachtergrond, waarvoor lopen veel vanzelfsprekender is dan fietsen. Maar ook de claim die vooral de auto legt op de openbare ruimte, wat soms ten koste gaat van ruimte voor voetpaden. Of het inrichten van woonlocaties in het buitengebied van de kernen in Westland, waar bewoners veel minder makkelijk een keuze voor lopen zullen maken. Dit alles draagt bij aan een noodzaak om de voetganger weer op één te zetten.

Het uitvoeringsprogramma bevat de concrete projecten die we de komende jaren willen inzetten om lopen meer vanzelfsprekend, veilig, toegankelijk en leuk te maken. We zoeken daarin ook steeds de koppeling met andere beleidsterreinen, zoals verkeersveiligheid, groen of sport.

In het diagram op de volgende pagina wordt duidelijk hoe we onze doelen willen bereiken en hoe we gedurende dit proces steeds evalueren of we op de goede weg zijn.

4. Pijler 1: Ruim, veilig, bereikbaar en toegankelijk

De voetganger krijgt in Westland een volwaardige plek in de openbare ruimte. De voetganger kan zich in Westland verplaatsen over ruime, toegankelijke en verkeersveilige routes; met name tussen de kernen. Recreatiegebieden en parken maken we te voet bereikbaar vanuit de kernen. We zorgen ervoor dat haltes voor openbaar vervoer toegankelijk en goed bereikbaar zijn en stimuleren hiermee ketenmobiliteit. Ontbrekende schakels in looproutes moeten zo snel mogelijk worden opgelost.

4.1 Ruim

4.1.1 Dekkend wandelnetwerk

De focus voor de komende jaren is het realiseren van voetgangersverbindingen tussen de dorpskernen zodat veilig van kern naar kern gelopen kan worden. Om een dekkend wandelnetwerk te creëren binnen gemeente Westland lossen we ontbrekende schakels zoveel mogelijk op. Ontbrekende schakels zijn plekken waar momenteel geen (rolstoeltoegankelijke) looproute aanwezig is, maar waar het wel kansrijk is om een looproute aan te leggen. Het gaat ook om locaties waar momenteel geen specifieke ruimte voor voetgangers aanwezig is, zoals een trottoir. Op deze locaties kan door de aanleg van paden of trottoirs voorzien worden in een veilige loopruimte voor voetgangers. Dit zorgt ervoor dat mensen de mogelijkheid krijgen bestemmingen te voet te bereiken en ook gestimuleerd worden om vaker te gaan lopen. Door informatie uit de enquête te combineren met een analyse van de verharding voor voetgangers die aanwezig is, ontstaat een lijst met ontbrekende schakels. We verkennen de mogelijkheden om ontbrekende schakels binnen en tussen de kernen en richting het strand op te lossen en voeren waar mogelijk het aanleggen van nieuwe paden of trottoirs uit. Bij het realiseren van deze routes houden we rekening met klimaatadaptatie en hittestress. Op deze manier creëren wij een dekkend en rolstoeltoegankelijk wandelnetwerk binnen de gemeente Westland dat aansluit op bestaande wandelnetwerken met omliggende gemeenten.

Afbeelding 7 Ruim trottoir in Poeldijk

4.1.2 Ruimte voor de voetganger

Om inwoners te stimuleren vaker te gaan lopen, is er voldoende ruimte nodig voor de voetganger. Trottoirs en voetpaden moeten breed genoeg zijn en van voldoende onderhoudskwaliteit. Ook in verblijfsgebieden krijgt de voetganger de ruimte en kan deze zich op een veilige manier verplaatsen. We zorgen voor grootschalige inspectie van de kwaliteit van de trottoirs en wandelpaden in gemeente Westland en pakken de

verbeterpunten de komende jaren op binnen het gestelde budget, met prioriteit voor de paden binnen de bebouwde kom. Inwoners kunnen melding maken bij de gemeente van situaties waar onderhoud aan de weg benodigd is of de veiligheid dient te worden verbeterd. We dragen zorg voor het onder inwoners vergroten van de bekendheid van de mogelijkheid om meldingen over de openbare ruimte te doen bij de gemeente.

4.2 Veilig

Voetgangers zijn kwetsbaar in het verkeer door het onbeschermd lichaam, maar ook door gebrek aan ervaring (bijv. bij kinderen) of door leeftijd (ouderen). Ouderen vallen vaker, bijvoorbeeld door struikelen over losliggende stoeptegels. Het aandeel extra kwetsbare voetgangers zal bovendien nog toenemen, o.a. door vergrijzing en het feit dat ouderen vaker dan jongeren kiezen om te gaan lopen.

De toegenomen automobilititeit en onvoldoende op voetgangers gerichte maatregelen hebben in Nederland de afgelopen decennia tot een neerwaartse spiraal geleid: steeds minder mensen lopen omdat ze het te onveilig en onprettig vinden. Een kenmerkend voorbeeld hiervan zijn schoolomgevingen, veel ouders brengen hun kind met de auto naar school omdat zij lopen te onveilig vinden. Echter brengt de toename van het aantal auto's in schoolomgevingen juist weer onveiligheid met zich mee. Door de (vermeende) onveiligheid gaan kinderen op steeds latere leeftijd zelfstandig naar school.

Om ervoor te zorgen dat er vaker gekozen wordt om te gaan lopen willen we een impuls geven aan de verkeersveiligheid voor voetgangers in Westland.

4.2.1 Verkeersveiligheid

In de periode van 2019 tot en met 2023 hebben er in het verkeer in de gemeente Westland 75 ongevallen plaatsgevonden waarbij een voetganger betrokken was. 62 van de betrokken voetgangers hielden letsel over aan het ongeval en 3 voetgangers zijn door het ongeval komen te overlijden. Van de verkeersslachtoffers onder voetgangers was bijna een derde 70 jaar of ouder.

Om de verkeersveiligheid van voetgangers te verbeteren is het van belang om voetpaden en trottoirs goed te onderhouden, zodat scheef- of losliggende tegels voorkomen worden. Daarnaast is er voldoende ruimte voor de voetganger op trottoirs nodig, om te voorkomen dat men op de weg gaat lopen. Oversteekplaatsen dienen veilig ingericht te zijn en bij flinke hoogteverschillen voorzien te zijn van oprijtjes. Bij het inrichten van oversteekplaatsen wordt rekening gehouden met toegankelijkheidseisen, zodat het voor iedereen mogelijk is gebruik te maken van een oversteekvoorziening. Bij zebrapaden dient de snelheid van het overige verkeer laag te liggen en moeten daar eventueel aanvullende maatregelen voor genomen worden. Vanuit het Beleidsplan Verkeersveiligheid van de gemeente Westland en de bijbehorende uitvoeringsplannen, wordt ingezet op het verbeteren van de verkeersveiligheid van de voetganger. Zo worden schoolomgevingen veiliger ingericht en wordt flink ingezet op verkeerseducatie voor alle leeftijden.

4.2.2 Sociale veiligheid

Door een aantrekkelijk ingerichte openbare ruimte gaan meer mensen lopen, wat bijdraagt aan de sociale veiligheid. Bij de aanleg van nieuwe looproutes dient getoetst te worden op het aspect sociale veiligheid, zoals het toepassen van voldoende verlichting langs routes.

4.3 Bereikbaar en toegankelijk

4.3.1 Toegankelijke routes

Iedere inwoner moet zich in Westland kunnen verplaatsen en kunnen deelnemen aan de maatschappij. Dit betekent dat de openbare ruimte hier goed op ingericht moet zijn. Dit bereiken we door trottoirs en voetpaden goed te onderhouden, oversteeklocaties verkeersveilig in te richten en routes zo obstakelvrij mogelijk in te richten. Oversteekplaatsen zijn ingericht met op- en afritjes, zodat iedereen gemakkelijk kan oversteken. Langs looproutes zijn voldoende rustgelegenheden geplaatst, zoals bankjes. De minimale breedte van trottoirs en voetpaden is voldoende voor mensen met een rolstoel, rollator, scootmobiel of kinderwagen, zodat zij niet over de rijbaan hoeven te lopen.

Deze eisen zijn momenteel al opgenomen in het Programma van Standaarden dat gemeente Westland gebruikt om plannen voor de inrichting van de openbare ruimte te toetsen. Door het up to date houden van en toetsen aan deze eisen, waarborgen we de toegankelijkheid van routes. Ook hebben we aandacht voor het toetsen van de huidige openbare ruimte aan het kwaliteitsniveau voor beheer en onderhoud. Vanuit de Lokale Inclusie Agenda Westland 2024-2028 is bepaald dat er twee keer per jaar een schouw van de openbare ruimte met Platform Gehandicapten Westland plaatsvindt, waarin de belangrijkste knelpunten voor toegankelijkheid goed in beeld worden gebracht.

Afbeelding 8 Strandopgang Strandweg in Ter Heijde is toegankelijk ingericht voor mindervaliden

4.3.2 Geleidemarkering

De geleiding van blinden en slechtzienden in de openbare ruimte kan beter. Op veel locaties in Westland is geen of slechts beperkte geleidemarkering aanwezig. We gaan aan de slag met het opstellen van een handreiking voor het toepassen van geleidelijnen. Dit sluit ook aan bij de uitgangspunten van de Lokale Inclusie Agenda Westland 2024-2028. Vervolgens passen we deze handreiking toe op de bestaande openbare ruimte en binnen nieuwbouwprojecten. We combineren het oppakken van de bestaande openbare ruimte met herstelwerkzaamheden aan trottoirs en wandelpaden.

Afbeelding 9 Geleidendemarkering

4.3.3 Bereikbaarheid en toegankelijkheid recreatiegebieden en parken

De toegankelijkheid van recreatiegebieden en parken is een aandachtspunt. Veel recreatiegebieden en parken zijn niet of matig toegankelijk. Juist omdat natuur een veelgehoord aspect is dat lopen leuk maakt, is het van belang in te zetten op de bereikbaarheid en toegankelijkheid van deze gebieden. Wandeldoerisme zorgt ook voor inkomsten en werkgelegenheid. Het onderzoeken van de mogelijkheden om looproutes richting deze gebieden aan te leggen, wordt gecombineerd met het oplossen van ontbrekende schakels. Ook wordt hierbij onderzocht of de route invulling kan bieden voor meerdere doelen zoals het creëren van ruimte voor hardlooptroutes en buitensporten.

“Ik vind de looproutes op veel plekken te smal, invaliden kunnen er niet langs met een rolstoel, omdat sommige stukken te smal en slecht bestraat zijn. Tevens is er veel overhangend groen vanuit private percelen.”

Quote respondent enquête Lopen in Westland

4.3.4 Bereikbaarheid en toegankelijkheid haltes openbaar vervoer

Lopen is vaak de belangrijkste verplaatsingsmethode om het eerste en laatste deel van een reis af te leggen. Voor- of nadat je met de auto of het openbaar vervoer reist, loop je eerst naar de auto of de OV-halte. Door het verbeteren van de bereikbaarheid en toegankelijkheid van OV-haltes voor voetgangers, stimuleren we het gebruik van openbaar vervoer en het voor- en natransport te voet. We onderzoeken de mate van de huidige bereikbaarheid en toegankelijkheid van OV-haltes in Westland en de mogelijkheden om dit waar nodig te verbeteren.

Afbeelding 10 Beperkte toegankelijkheid OV-halte

4.4 Pijler 1 – Aan de slag met:

1. Verkennen van de mogelijkheden voor het oplossen van ontbrekende schakels en uitvoering hiervan om zo het netwerk robuuster te maken en dorpskernen met elkaar te verbinden via veilige voetgangersvoorzieningen zoals voetpaden of trottoirs;
2. Uitvoeren wegininspectie gericht op trottoirs en wandelpaden en herstelpunten oppakken in de komende jaren met prioriteit voor trottoirs en wandelpaden binnen de bebouwde kom om zo meer ruimte en veiligheid voor de voetganger te creëren en routes beter toegankelijk te maken;
3. Vergroten bekendheid van mogelijkheid om meldingen over de openbare ruimte te doen bij de gemeente zodat knelpunten eerder kunnen worden opgelost;
4. Het opstellen van een handreiking voor het toepassen van geleidemarkering en de huidige en nieuwe openbare ruimte toetsen aan deze handreiking. Verbeterpunten oppakken gecombineerd met herstelwerkzaamheden aan trottoirs en wandelpaden. Hiermee wordt de openbare ruimte voor mensen met een beperking beter toegankelijk;
5. Het onderzoeken van de mate van de huidige bereikbaarheid en toegankelijkheid van OV-haltes, recreatiegebieden en parken in Westland en de mogelijkheden om dit waar nodig te verbeteren. Vervolgens het uitvoeren van deze maatregelen.

5. Pijler 2: Aantrekkelijk en vanzelfsprekend

We maken lopen in Westland aantrekkelijk en vanzelfsprekend: de voetganger staat in Westland op één. Looproutes zijn aantrekkelijk, door het toevoegen van groen en rustpunten langs de routes. Het wordt door de inrichting van de looproutes als vanzelfsprekend om de auto vaker te laten staan en te gaan lopen om bijvoorbeeld het centrum te bezoeken, kinderen naar school te brengen of naar familie te gaan. We voeren een gedragscampagne uit, waarbij we aantonen dat lopen een efficiënte wijze van verplaatsen is. Hiermee verleiden we mensen om vaker te gaan lopen.

5.1 Vanzelfsprekend

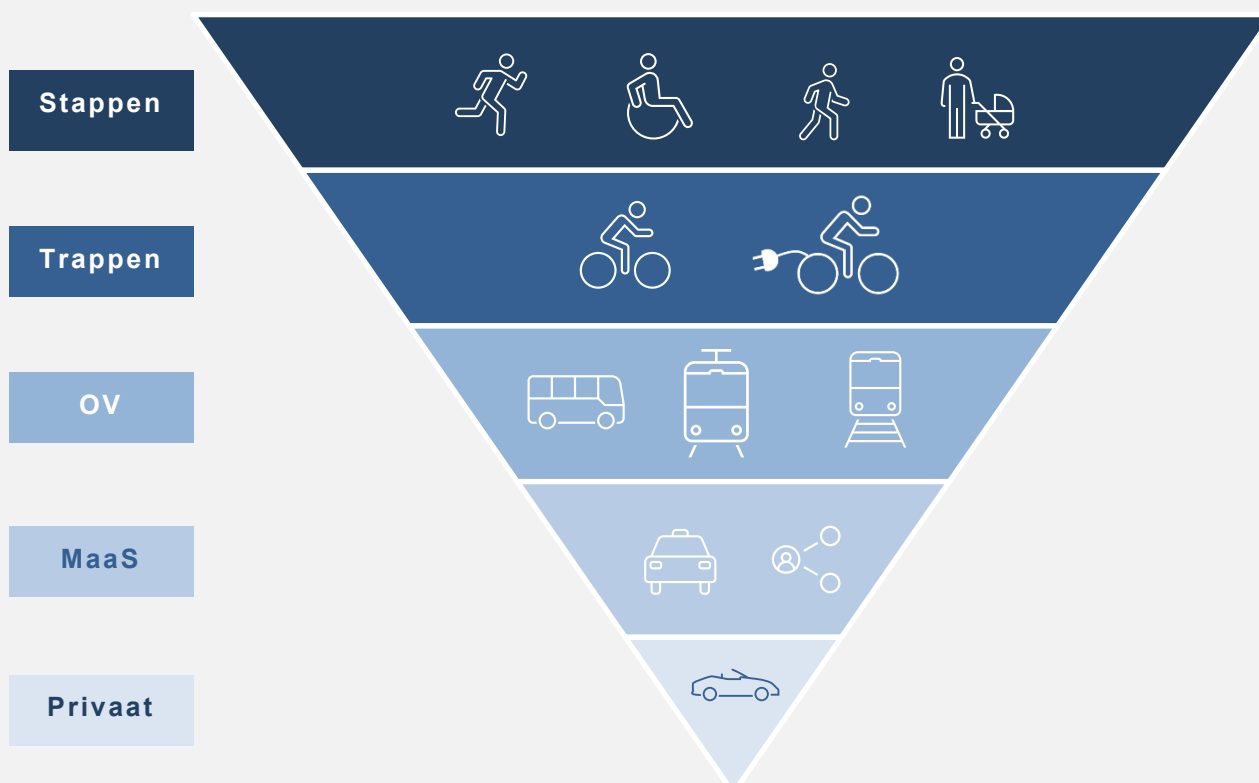
5.1.1 Samenwerking binnen de gemeente en met organisaties

Lopen raakt aan bijna alle portefeuilles van het college en clusters binnen de gemeente. Om de voetganger op een voetstuk te krijgen en te houden, werken deze clusters intensief samen. We borgen de voetganger binnen diverse beheer- en beleidsterreinen zoals gebiedsbeheer, sociaal domein, planologie en economie zodat we integraal werken aan het plaatsen van de voetganger op één.

Ook werken we samen met organisaties binnen en buiten Westland om de voetganger op de eerste plaats te zetten. Zij worden ook betrokken in de uitvoering van de acties uit dit beleidsplan.

5.1.2 Gebiedsontwikkelingen en projecten

We zetten de voetganger op de eerste plek, gevolgd door de fietser. In Westland bieden we ruimte voor actieve mobiliteit. Dit betekent ook dat we er in nieuwe gebiedsontwikkelingen en projecten voor zorgen dat we als uitgangspunt deze verkeersdeelnemers nemen. Bij de inrichting van deze gebieden wordt rekening gehouden met ruimte voor de voetganger en fietser, goede en directe loop- en fietsroutes, korte afstanden naar voorzieningen en het aantrekkelijk inrichten van de omgeving met veel groen. Vanaf het begin is het binnen een nieuwe gebiedsontwikkeling of een nieuw project heel aantrekkelijk en vanzelfsprekend om te lopen of fietsen. In het ontwerpproces hanteren we het STOMP-principe (**S**tappen, **T**rappen, **O**V, **M**aaS, **P**rivaat):

Met het STOMP-principe richten we de openbare ruimte in met prioriteit voor duurzame vervoerswijzen zoals lopen, fietsen en openbaar vervoer en minder prioriteit voor bijvoorbeeld de particuliere auto. Hierbij staat de mens centraal.

5.1.3 Gedragsverandering

De keuze voor een vervoersmiddel komt grotendeels voort uit gewoontegedrag. Mensen kiezen de weg van de minste weerstand. Als iemand altijd met de auto boodschappen gaat doen, dan is het niet vanzelfsprekend dat men zelf kiest voor een ander vervoersmiddel. Ook al ligt er een mooie looproute, de auto is de standaard keuze dus men beseft niet eens dat lopen een goed alternatief is. Het toepassen van gedragsveranderingstechnieken, zoals nudging³ of beloningscampagnes, heeft invloed op de keuze voor de wijze van verplaatsing.

Om mensen te verleiden vaker te gaan lopen, ontwikkelen we een gedragscampagne speciaal gericht op lopen in Westland. Door het uitlichten van de voordelen van lopen en het delen van informatie over aantrekkelijke looproutes en mooie ontmoetingsplekken in Westland, wordt lopen meer op de kaart gezet. Het doel is om lopen een vanzelfsprekende verplaatsingswijze te maken, waardoor steeds meer verplaatsingen te voet worden gedaan.

“De Haagweg verandert in de loop van de avond in een bijzonder en mooi gebied waar je vossen, konijnen, kikkers en padden tegen kunt komen. In het bos in de duinen zingt een nachtegaal in het voorjaar en in de zomer ruikt het zoet naar kamperfoelie.”

Quote respondent enquête Lopen in Westland

5.2 Aantrekkelijk

5.2.1 Aantrekkelijke loopomgeving

Een aantrekkelijke loopomgeving is ingericht met groen, water, bezienswaardigheden, horeca, ruimte voor spelen, rustplekken en ontmoetingsplaatsen. Looproutes liggen bij voorkeur in een levendige, rijke omgeving waar wordt ingespeeld op de zintuigen van de lopende mens. Een aantrekkelijke inrichting van de openbare ruimte zorgt voor meer voetgangers en draagt bij aan een sterkere sociale samenhang in de woonomgeving. Dit wordt ook benadrukt door de resultaten uit de enquête Lopen in Westland. De behoefte aan groenere looproutes in Westland is sterk. Om ervoor te zorgen dat meer mensen bereid zijn om te gaan lopen is het wenselijk looproutes en -omgevingen in te richten met eerdergenoemde elementen.

Dit kan enerzijds door directere looproutes richting bijv. parken en recreatiegebieden aan te leggen en anderzijds door het groen meer richting de woongebieden te brengen en dus meer groen toe te passen langs looproutes. We onderzoeken waar en op welke manier we hier het beste invulling aan kunnen geven, door aansluiting te zoeken met het Actieplan Groen.

³ Nudging is een gedragsveranderingstechniek, waarbij gedrag wordt gestuurd zonder de keuzevrijheid te beperken of de uitkomst te veranderen, bijv. door slimme inzet van communicatieboodschappen of aanpassing van de omgeving.

Afbeelding 11 Bij de Plas van Alle Winden is een bankje aanwezig om na een wandeling uit te rusten en te genieten van het uitzicht

Elementen zoals schaaftafels of bankjes langs een route kunnen zorgen voor meer ontmoeting. Ook bij het oplossen van ontbrekende schakels wordt het toepassen van een aantrekkelijke loopomgeving meegenomen als belangrijk aspect. Dit komt onder andere terug in een aantal maatregelen die worden uitgewerkt voor het ‘Gezond en Actief leven akkoord’.

5.2.2 Aantrekkelijke centra

Het uitwerken van een aantrekkelijke loopomgeving kan positieve effecten hebben op de lokale economie. Bijvoorbeeld door het uitbreiden van voetgangerszones in centra, waar mensen graag naartoe gaan om te winkelen en verblijven.

“Ik vind dat de auto te veel ruimte krijgt. Ik heb zelf ook een auto maar vind het geen probleem dat ik niet overal voor de deur kan staan. In het Westland zijn veel gebieden ingericht voor automobilisten en zijn de voetgangers een ondergeschoven kindje. Zie o.a. centrum Wateringen en centrum Poeldijk.”

Quote respondent enquête Lopen in Westland

Westlandse centra kunnen extra aantrekkelijk gemaakt worden om te bezoeken als de looproute tussen een OV-halte of parkeerterrein en een centrum goed is ingericht. Door per centrumgebied in beeld te brengen waar nabijgelegen OV-haltes, fietsparkeerplekken en parkeerterreinen voor auto's zijn en hoe de looproutes zijn ingericht tussen deze locaties en het centrum, kunnen verbeterpunten worden herkend en opgepakt.

Afbeelding 12 Verblijfsruimte in Ter Heijde en Naaldwijk

5.3 Pijler 2 - Aan de slag met:

7. Het zoeken naar samenwerking binnen en buiten de gemeentelijke organisatie om de voetganger een prominentere plek te geven.
8. In gebiedsontwikkeling meer werken vanuit het STOMP-principe, waardoor de focus voor verplaatsing binnen de gemeente verschuift naar actieve mobiliteit (lopen en fietsen).
9. Ontwikkelen van een gedragscampagne voor Westland met als doel inwoners bewust te maken van de voordelen van lopen en te verleiden vaker te gaan lopen;
10. Onderzoeken op welke manier we invulling kunnen geven aan het aantrekkelijker inrichten van looproutes in Westland en dit toepassen;
11. Het per centrumgebied in beeld brengen van de locaties van nabijgelegen OV-haltes, fietsparkeerplekken en parkeerterreinen voor auto's en het onderzoeken van de looproutes tussen deze locaties en het centrum. Verbeterpunten in looproutes, haltelocaties of parkeervoorzieningen voeren we waar mogelijk uit.

6. Pijler 3: Sociaal en actief

Lopen is een sociale bezigheid en zorgt ervoor dat men op een laagdrempelige manier in beweging blijft. In Nederland is het aandeel recreatieve verplaatsingen te voet al groter dan het aantal utilitaire verplaatsingen. Driekwart van de Nederlanders loopt wel eens voor het plezier. Lopen heeft, naast het verbeteren van de mentale en fysieke gezondheid van inwoners, voordelen zoals meer betrokkenheid bij de maatschappij en een impuls voor de lokale economie. Lopen begint al van jongs af aan en daarom stimuleren we ouders graag om zoveel mogelijk met hun kinderen te lopen naar school. We stimuleren lopen als sociale en actieve bezigheid, door het faciliteren van ommetjes. We vergroten de bekendheid van wandelclubs en de mogelijkheden om een wandelmaatje te vinden. We verschaffen inwoners en bezoekers van Westland informatie over de mogelijke ommetjes. We ontwikkelen unieke Westlandse thematische looproutes.

"Ik loop ongeveer 4 à 5 keer per week met buurvrouwen naar het Wenpark. Wij houden van de natuur daar."

Quote respondent enquête Lopen in Westland

6.1 Sociaal

6.1.1 Samen naar school lopen

Verkeersveiligheid op schoolroutes in Westland is een belangrijk thema. We zetten erop in dat zoveel mogelijk ouders en kinderen te voet of met de fiets naar school komen. Op deze wijze leren kinderen hoe ze zich veilig kunnen bewegen in het verkeer, maar ook is het voor ouders en kinderen leuker om samen op actieve wijze de schoolroute af te leggen. Met initiatieven zoals de Schoolbrengweek en de SCHOOL op SEEF-verkeerslessen op de basisschool, stimuleren we het lopen of fietsen naar school. Het doel is het aantal auto's rondom scholen te verminderen. Kinderen leren hoe ze veilig aan het verkeer kunnen deelnemen en krijgen meer beweging.

Afbeelding 13 Samen naar school lopen

6.1.2 Wandelclubs en wandelmaatjes

Samen met iemand of samen met een groep wandelen kan ervoor zorgen dat iemand meer gemotiveerd is vaker te gaan lopen. Door samen te gaan wandelen kun je nieuwe mensen leren kennen en tegelijk lekker buiten zijn en bewegen. Je kunt van alles samen bespreken, nieuwe plekken ontdekken en wellicht nieuwe vriendschappen opdoen. In Westland zijn diverse wandelclubs en mogelijkheden om wandelmaatjes te vinden. We zorgen ervoor dat inwoners geïnformeerd worden over het bestaan van wandelclubs en hoe ze een wandelmaatje kunnen vinden. Op deze manier faciliteren we op een laagdrempelige manier ontmoeting en zorgen we ervoor dat meer mensen gaan wandelen.

6.2 Actief

6.2.1 Dagelijks ommetje

Dagelijks een rondje lopen heeft veel gezondheidsvoordelen. In Westland zorgen we voor een goed looprouten netwerk zodat het maken van een ommetje gefaciliteerd wordt. Vanaf elke kern kun je op een veilige manier parken, recreatie- of buitengebieden bereiken en een dagelijks ommetje maken. We gaan aan de slag met het in beeld brengen van leuke ommetjes die in Westland gelopen kunnen worden, zodat we dit aan de inwoners en bezoekers van Westland kunnen verschaffen en mensen stimuleren vaker te gaan lopen. Hierbij vragen we inwoners en bezoekers van Westland ook om hun mooiste wandelroutes te delen. Ook brengen we het bestaande wandelknooppuntenrouten netwerk en knooppuntenroutes meer onder de aandacht.

“Er zijn echt mooie plekken om te wandelen, alleen weten maar weinig mensen waar deze plekken zijn. Deze plekken zouden gerust eens in een overzicht moeten komen die men kan ophalen bij het gemeentehuis.”

Quote respondent enquête Lopen in Westland

6.2.2 Themaroutes en Beweegroutes

Themaroutes maken lopen plezieriger en kunnen bijdragen aan meer te voet afgelegde kilometers. In Westland zijn er diverse lokale thema's die tot uitdrukking kunnen komen in speciale routes. Niet alleen stimuleer je inwoners hiermee om vaker te lopen, ook bezoekers van buiten Westland worden aangetrokken om een speciale themaroute te lopen. Door samen te werken met lokale ondernemers is dit ook nog eens zeer waardevol voor de lokale economie. Gedacht kan worden aan themaroutes zoals een:

- Kunst & Cultuur route, langs musea en kunstwerken waar de lokale geschiedenis en kunst in beeld wordt gebracht;
- Kassenroute, langs en dóór tuinbouwbedrijven en kassen waar het reilen en zeilen van de bedrijven gezien kan worden;
- Proeverij-route, langs horeca en tuinbouwbedrijven waar streekproducten geproefd kunnen worden
- Outdoor Escape-route, waarbij je via een app opdrachten moet voltooien om je weg te vinden in Westland
- Speelroute, langs speeltuinen en over trottoirs met speelelementen

We gaan samen met lokale organisaties aan de slag om een aantal kansrijke themaroutes te ontwikkelen die we kunnen implementeren in Westland en verspreiden deze vervolgens zodat iedereen deze routes kan gaan lopen.

Vanuit het Actieplan sport, spel en bewegen wordt ingezet op een beweegvriendelijke leefomgeving. Onderdeel hiervan is het realiseren van een aantal beweegroutes in Westland, waaraan ook voorzieningen zoals speeltuinen en sportvoorzieningen worden gekoppeld. Sporten en bewegen moet aantrekkelijker en toegankelijker worden voor alle leeftijden. Een beweegvriendelijke omgeving nodigt ook uit om wat vaker naar buiten te gaan en heeft een positief effect op de leefbaarheid van de buurt. Dit alles draagt bij aan een aantal onderdelen van het Gezond en Actief leven akkoord: vitaal ouder worden, gezonde leefstijl, een fysieke omgeving die uitnodigt tot lopen en het versterken van de weerbaarheid en mentale gezondheid. De komende jaren wordt vanuit het Actieplan sport, spel en bewegen ingezet op realisatie van onder andere beweeg- en hardlooproutes. Bij de uitvoering van de maatregelen uit het Voetgangersbeleid Westland worden koppelkansen met het genoemde actieplan zoveel mogelijk benut.

Afbeelding 14 Toeristisch overstappunt waar gestart kan worden met een knooppuntenroute

6.3 Pijler 3 - Aan de slag met:

12. Stimuleren van lopen of fietsen naar school door bewustwording te creëren onder ouders en kinderen van de voordelen van lopen en fietsen;
13. Informeren van inwoners over bestaande wandelclubs en de mogelijkheden om een wandelmaatje te vinden;
14. Het in beeld brengen en delen van leuke ommetjes die in Westland dagelijks gelopen kunnen worden;
15. Ontwikkelen en implementeren van een aantal themaroutes in Westland.

7. Aan de slag met...

In voorgaande hoofdstukken is toegelicht dat we inzetten op een drietal pijlers met maatregelen om het gestelde doel te kunnen bereiken. In dit hoofdstuk is het maatregelenpakket opgenomen met een planning en kostenraming. Vervolgens wordt een toelichting gegeven op de wijze waarop dit beleidsplan en de daaruit volgende maatregelen worden gecommuniceerd. Tot slot wordt ingegaan op participatie bij uitwerking en uitvoering van de maatregelen en wanneer een evaluatie van de maatregelen plaatsvindt.

7.1 Maatregelenpakket

In de volgende tabel is het maatregelenpakket voor de periode 2026-2028 opgenomen. Een aantal velden is blauw gemarkeerd. Dit betreft steeds een uitvoeringsbudget om aanpassingen op straat uit te kunnen voeren. Voor deze velden geldt dat werkzaamheden worden uitgevoerd tot het budget bereikt is. De in de tabel genoemde bedragen zijn een inschatting, de werkelijke kosten worden bepaald op het moment dat een maatregel wordt voorbereid.

De focus en prioriteit van de aanpak ligt eerst op de aanpak van pijler 1. We willen in beginsel de basis op orde hebben voor de voetganger, waarbij we bestemmingen zoals dorpscentra, OV-haltes en recreatiegebieden toegankelijk bereikbaar maken. Het moet mogelijk zijn om van dorpskern naar dorpskern te lopen, en van dorpskern naar recreatiegebied. Wanneer gewerkt wordt aan de infrastructuur voor de voetganger, zetten we vervolgens in op pijler 2 en 3 waarbij we lopen vanzelfsprekend en leuk maken.

Nr.	Maatregel	Planning	Kosten
Pijler 1: Ruim, veilig, bereikbaar en toegankelijk			
1.	Het verkennen van de mogelijkheden voor het oplossen van ontbrekende schakels en dorpskernen met elkaar te verbinden via veilige voetgangersvoorzieningen zoals voetpaden of trottoirs	2026	€50.000
	Uitvoeringsbudget voor het oplossen van ontbrekende schakels	2027-2028	€280.000 (€140.000 per jaar) ⁴
2.	Uitvoeren wegininspectie gericht op trottoirs en wandelpaden	2026	Gedekt in beheerbudget
	Uitvoeringsbudget voor het oppakken van herstelpunten aan trottoirs en wandelpaden met prioriteit voor de bebouwde kom	2026-2028	€120.000 (€40.000 per jaar) ⁵
3.	Vergroten bekendheid van mogelijkheid om meldingen over de openbare ruimte te doen bij de gemeente	2026	-
4.	Opstellen handreiking voor het toepassen van geleidemarkering en het hieraan toetsen van de huidige en nieuwe openbare ruimte	2026	€20.000
	Uitvoeringsbudget voor herstel en aanleg geleidemarkering in Westland	2027-2028	€35.000 (€17.500 per jaar) ⁶
5.	Onderzoeken huidige bereikbaarheid en toegankelijkheid van OV-haltes in Westland en verbetermogelijkheden	2026	€10.000

⁴ Hiermee kan per jaar ca. 1000 meter trottoir van 2 meter breed aangelegd worden.

⁵ Hiermee kan per jaar ca. 900 m² trottoir en wandelpad hersteld worden.

⁶ Hiermee kan per jaar ca. 150 meter geleidemarkering aangelegd worden.

Nr.	Maatregel	Planning	Kosten
	Uitvoeringsbudget voor verbetering toegankelijkheid en bereikbaarheid OV-haltes	2027-2028	€30.000 (€15.000 per jaar) ⁷
Pijler 2: Aantrekkelijk en vanzelfsprekend			
6.	Het ontwikkelen van een gedragscampagne voor Westland met als doel inwoners bewust te maken van de voordelen van lopen en te verleiden vaker te gaan lopen	2027-2028	€40.000 (€20.000 per jaar)
7.	Onderzoeken op welke manier we invulling kunnen geven aan het aantrekkelijker inrichten van looproutes in Westland en dit toepassen	2027	€20.000
	Uitvoeringsbudget voor het aantrekkelijker inrichten van looproutes	2028	€75.000 ⁸
8.	Het per centrumgebied in beeld brengen van de locaties van nabijgelegen OV-haltes, fietsparkeerplekken en parkeerterreinen voor auto's en het onderzoeken van de looproutes tussen deze locaties en het centrum.	2027	€10.000
	Uitvoeringsbudget voor het aanpakken van verbeterpunten in looproutes, haltelocaties of parkeervoorzieningen	2028	€30.000 ⁹
Pijler 3: Sociaal en actief			
9.	Het stimuleren van lopen of fietsen naar school door bewustwording te creëren onder ouders en kinderen van de voordelen van lopen en fietsen	2027	€5.000
10.	Het informeren van inwoners over bestaande wandelclubs en de mogelijkheden om een wandelmaatje te vinden	doorlopend	-
11.	Het in beeld brengen en delen van leuke ommetjes die in Westland dagelijks gelopen kunnen worden	2027	€10.000
12.	Het ontwikkelen en implementeren van een aantal themaroutes in Westland	2028	€40.000
Evaluatie in 2027			
13.	Het uitvoeren van een enquête onder inwoners van Westland om te meten in hoeverre de doelen uit dit beleidsplan zijn behaald	2028	€15.000

7.1.1 Financiën

De planning van de maatregelen strekt zich uit over de jaren 2026 tot en met 2028. Hierbij zijn de kosten per jaar geraamd op:

Jaar	Geraamde totale kosten
2026	€120.000
2027	€277.500
2028	€392.500
Totaal voor 2026-2028:	€790.000

⁷ Hiermee kan per jaar ca. 150 m² trottoir aangepakt worden (herstel bestrating of aanleg nieuwe bestrating).

⁸ Hiermee kan bijv. vergroening plaatsvinden, zoals aanplant van bomen of struiken, of bijv. rustpunten gecreëerd worden, zoals bankjes.

⁹ Hiermee kan ca. 300 m² trottoir aangepakt worden (herstel bestrating of aanleg nieuwe bestrating).

Met het vaststellen van dit beleidsplan wordt ook financiële dekking voor de maatregelen gevraagd. Het beleidsplan kan grotendeels niet worden uitgevoerd wanneer hiervoor geen financiële middelen worden vrijgemaakt.

7.2 Participatie en evaluatie

7.2.1 Participatie

Voor uitvoering van het maatregelenpakket vindt afhankelijk van het type maatregel participatie plaats. Dat gebeurt in nauwe samenspraak met de afdeling communicatie waar participatie op dit moment is belegd. Ook wordt intern binnen de gemeentelijke organisatie de samenwerking opgezocht met andere beleidsterreinen. Daarnaast kan afhankelijk van de maatregel participatie plaatsvinden met andere overheden of samenwerkingsverbanden zoals de MRDH.

7.2.2 Monitoring en evaluatie

Na afloop van de periode 2026-2028 vindt een evaluatie plaats in hoeverre alle maatregelen zijn uitgevoerd, in hoeverre de gestelde doelen zijn behaald en waar bijstelling van maatregelen nodig is. Op basis hiervan wordt dan een nieuw maatregelenpakket opgesteld om mee aan de slag te gaan tot 2030 inclusief een bijbehorende reservering voor uitvoeringsbudget. In 2030 wordt gemeten of de in paragraaf 1.2 opgestelde doelen zijn behaald.

Over zowel het nieuwe maatregelenpakket als de evaluatie informeert het college de gemeenteraad.

Gemeenteraad

Dossiernummer	468
Vertrouwelijk	Nee
Vergaderdatum	11 december 2024
Agendapunt	11
Titel	Voorstel tot vaststelling van de Verordening Onroerendezaakbelastingen Westland 2025

Portefeuillehouder

Bijlagen
Raadsbesluit [24-0166918]
memo bestuurder aan commissie [24-0182808]
Raadsvoorstel [24-0166892]
Memo wethouder Van der Stee inzake toelichting Verordeningen gemeentelijke belastingen 2025
11) OZB 24-0166918

Geagendeerd	Vergaderdatum
Commissie Bestuur & Economie	28 november 2024
Gemeenteraad	11 december 2024

Stemming

39 stemmen voor

Stem voor	Stem tegen
CDA Westland	
Chafia, Dennis Eeltink, Jaco Jong, Janice de Klinkspoor, Kevin Mark, Cor van der Vermeer-de Smit, Jenny	
CU-SGP Westland	
Koen-Snijders, Bea	
D66 Westland	
Daalhof, Ilse	

Hofland, Benjamin	
FvD Westland	
Voort, Jasper van der	
FVV	
Vliet, Angelique van	
GemeenteBelang Westland	
Berg, André van den Jansen-van Voorthuizen, Karin van Keizer, Remmert Kester, Stefan Lelieveld, René Stelt, Mireille van der Veen, Joep van Voois, Gerben	
GroenLinks Westland	
Plomp, Duncan	
LPF Westland	
Koppen, Dave van Meer, André van der Munck-Schoordijk, Trudy de Voskamp, Peter Witkamp, John	
PvdA Westland	
Gier, Nico de	
Westland Verstandig	
Beukel, Jan-Willem van den Bokestijn, Leo Bogaard, Jan Bongaards, Arie Duijsens, Peter Giessen, Renate van der Hogervorst-Stokkers, Melanie Leurink, Astrid Nederpel, Ralph	

Nooy, Jan de	
Westlandse VVD	
Bakker, Guus Dijk, Bianca van Erven, Suzanne van	

RAADSBESLUIT

De raad van de gemeente Westland;

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders van 19 november 2024 met nummer 24-0166431;

gelet op de artikelen 220 tot en met 220h van de Gemeentewet;

gehoord het advies van de commissie Bestuur en economie van 28 november 2024 en gehoord de beraadslagingen van onderhavige vergadering;

besluit:

vast te stellen de:

VERORDENING OP DE HEFFING EN DE INVORDERING VAN ONROERENDE-ZAAKBELASTINGEN 2025.

Artikel 1 belastbaar feit en belastingplicht.

1. Onder de naam 'onroerendezaakbelastingen' worden ter zake van binnen de gemeente gelegen onroerende zaken twee directe belastingen geheven:
 - a. een belasting van degene die bij het begin van het kalenderjaar een onroerende zaak die niet in hoofdzaak tot woning dient, al dan niet krachtens eigendom, bezit, beperkt recht of persoonlijk recht, gebruikt, verder te noemen: gebruikersbelasting;
 - b. een belasting van degene die bij het begin van het kalenderjaar van een onroerende zaak het genot heeft krachtens eigendom, bezit of beperkt recht, verder te noemen: eigenarenbelasting.
2. Bij de gebruikersbelasting wordt:
 - a. gebruik door degene aan wie een deel van een onroerende zaak in gebruik is gegeven (verder: de gebruiker), aangemerkt als gebruik door degene die dat deel in gebruik heeft gegeven; degene die het deel in gebruik heeft gegeven (verder: de gebruikgever); de gebruikgever is bevoegd de belasting als zodanig te verhalen op de gebruiker;
 - b. het ter beschikking stellen van een onroerende zaak voor volgtijdig gebruik aangemerkt als gebruik door degene die die onroerende zaak ter beschikking heeft gesteld; degene die de onroerende zaak ter beschikking heeft gesteld is bevoegd de belasting als zodanig te verhalen op degene aan wie die zaak ter beschikking is gesteld.
3. Voor de eigenarenbelasting wordt als genothebbende krachtens eigendom, bezit of beperkt recht aangemerkt degene die bij het begin van het kalenderjaar als zodanig in de basisregistratie kadaster is vermeld, tenzij blijkt dat hij op dat tijdstip geen genothebbende krachtens eigendom, bezit of beperkt recht is.

RAADSBESLUIT

Artikel 2 Voorwerp van de belasting

1. Voorwerp van de belasting is een onroerende zaak.
2. Als onroerende zaak wordt aangemerkt de onroerende zaak, bedoeld in hoofdstuk III van de Wet waardering onroerende zaken.
3. Een onroerende zaak dient in hoofdzaak tot woning indien de waarde die op grond van hoofdstuk IV van de Wet waardering onroerende zaken is vastgesteld voor die onroerende zaak in hoofdzaak kan worden toegerekend aan delen van die onroerende zaak die dienen tot woning dan wel volledig dienstbaar zijn aan woondoeleinden.

Artikel 3 Maatstaf van heffing

1. De heffingsmaatstaf is de op de voet van hoofdstuk IV van de Wet waardering onroerende zaken voor de onroerende zaak vastgestelde waarde voor het kalenderjaar bedoeld in artikel 1.
2. Als voor een onroerende zaak geen waarde is vastgesteld op de voet van hoofdstuk IV van de Wet waardering onroerende zaken wordt de heffingsmaatstaf van die onroerende zaak bepaald met overeenkomstige toepassing van het bepaalde bij of krachtens de artikelen 17, 18 en 20, tweede lid, van de Wet waardering onroerende zaken.

Artikel 4 Vrijstellingen

1. In afwijking van artikel 3 wordt bij de bepaling van de heffingsmaatstaf buiten aanmerking gelaten, voor zover dit niet al is gebeurd bij de bepaling van de in dat artikel bedoelde waarde, de waarde van:
 - a. voor de land- of bosbouw bedrijfsmatig geëxploiteerde cultuurgrond, daaronder mede begrepen de open grond, alsmede de ondergrond van glasopstanden, die bedrijfsmatig aangewend wordt voor de kweek of teelt van gewassen, zonder daarbij de ondergrond als voedingsbodem te gebruiken;
 - b. glasopstanden, die bedrijfsmatig worden aangewend voor de kweek of teelt van gewassen, voor zover de ondergrond daarvan bestaat uit de in onderdeel a bedoelde grond;
 - c. onroerende zaken die in hoofdzaak zijn bestemd voor de openbare eredienst of voor het houden van openbare bezinningssamenkomsten van levensbeschouwelijke aard, een en ander met uitzondering van delen van zodanige onroerende zaken die dienen als woning;
 - d. één of meer onroerende zaken die deel uitmaken van een op de voet van de Natuurschoonwet 1928 aangewezen landgoed dat voldoet aan de voorwaarden genoemd in artikel 8 van het Rangschikkingsbesluit Natuurschoonwet 1928, met uitzondering van de daarop voorkomende gebouwde eigendommen;

RAADSBESLUIT

- e. natuurterreinen, waaronder mede worden verstaan duinen, heidevelden, zandverstuivingen, moerassen en plassen, die door rechtspersonen met volledige rechtsbevoegdheid welke zich uitsluitend of nagenoeg uitsluitend het behoud van natuurschoon ten doel stellen, beheerd worden;
 - f. openbare land- en waterwegen en banen voor openbaar vervoer per rail, een en ander met inbegrip van kunstwerken;
 - g. waterverdedigings- en waterbeheersingswerken die worden beheerd door organen, instellingen of diensten van publiekrechtelijke rechtspersonen, met uitzondering van de delen van zodanige werken die dienen als woning;
 - h. werken die zijn bestemd voor de zuivering van riool- en ander afvalwater en die worden beheerd door organen, instellingen of diensten van publiekrechtelijke rechtspersonen, met uitzondering van de delen van zodanige werken die dienen als woning;
 - i. werktuigen die van een onroerende zaak kunnen worden afgescheiden zonder dat beschadiging van betekenis aan die werktuigen wordt toegebracht en die niet op zichzelf als gebouwde eigendommen zijn aan te merken;
 - j. onroerende zaken voor zover die bestemd zijn te worden gebruikt voor de publieke dienst van de gemeente, met uitzondering van delen van zodanige onroerende zaken die bestemd zijn te worden gebruikt voor het geven van onderwijs;
 - k. straatmeubilair, waaronder begrepen alle zodanige gebouwde eigendommen - niet zijnde gebouwen - welke zijn geplaatst voor het belang van het publiek, ten dienste van het verkeer of ter verfraaiing van de gemeente, zoals lichtmasten, verkeersinstallaties, standbeelden, monumenten, fontein, banken, abri's, hekken en palen;
 - l. plantsoenen, parken en waterpartijen, die bij de gemeente in beheer zijn of waarvan de gemeente het genot heeft krachtens eigendom, bezit of beperkt recht, met uitzondering van delen van zodanige onroerende zaken die dienen als woning;
 - m. begraafplaatsen, urnentuinen en crematoria, met uitzondering van delen van zodanige onroerende zaken die dienen als woning.
2. De vrijstelling met betrekking tot de in onderdeel j van het eerste lid bedoelde onroerende zaken voor de eigenarenbelasting geldt niet voor zover de gemeente van die zaken niet het genot heeft krachtens eigendom, bezit of beperkt recht.
3. In afwijking in zoverre van artikel 3 wordt bij de bepaling van de heffingsmaatstaf voor de gebruikersbelasting buiten aanmerking gelaten de waarde van gedeelten van de onroerende zaak die in hoofdzaak tot woning dienen dan wel in hoofdzaak dienstbaar zijn aan woondoeleinden.
4. In afwijking in zoverre van artikel 3 wordt bij de bepaling van de heffingsmaatstaf voor de eigenarenbelasting buiten aanmerking gelaten de waarde van zonnepanelen en of zonnecollectoren op of bij de onroerende zaak die in hoofdzaak tot woning dient.

RAADSBESLUIT

Artikel 5 Belastingtarieven

1. Het tarief van de belasting bedraagt een percentage van de heffingsmaatstaf. Het percentage bedraagt voor:
 - a. de gebruikersbelasting 0,1972 %;
 - b. bij de eigenarenbelasting:
 1. voor onroerende zaken die in hoofdzaak tot woning dienen 0,0741 %;
 2. voor onroerende zaken die niet in hoofdzaak tot woning dienen 0,2618 %.
2. Het bedrag van de belasting wordt per belastingaanslag naar beneden afgerond op gehele euro's.

Artikel 6 Wijze van heffing

De belastingen worden bij wege van aanslag geheven.

Artikel 7 Termijnen van betaling

1. In afwijking van artikel 9, eerste lid, van de Invorderingswet 1990, moeten de aanslagen worden betaald in twee gelijke termijnen, waarvan de eerste vervalt op de laatste dag van de maand volgend op de maand die in de dagtekening van het aanslagbiljet is vermeld en de tweede één maand later.
2. In afwijking van het eerste lid geldt, in geval het totaalbedrag van de op één aanslagbiljet verenigde aanslagen, of als het aanslagbiljet maar één aanslag bevat het bedrag daarvan, € 100,00 of meer bedraagt, maar minder of gelijk is aan € 10.000,00, en zolang de verschuldigde bedragen door middel van automatische incasso van de betaalrekening van de belastingplichtige kunnen worden afgeschreven, met inachtneming van hetgeen is opgenomen in het derde lid van dit artikel, dat de aanslagen moeten worden betaald in tien gelijke termijnen. De eerste termijn vervalt op de laatste werkdag van de maand volgend op de maand die in de dagtekening van het aanslagbiljet is vermeld. Elk van de volgende termijnen vervalt telkens één maand later op de laatste werkdag van die maand.
3. Indien het totaalbedrag van het aanslagbiljet minder bedraagt dan € 100,00 gelden er twee maandelijks incassotermijnen.
4. De Algemene termijnenwet is niet van toepassing op de in de voorgaande leden gestelde termijnen.

Artikel 8 Kwijtschelding

Bij de invordering van de onroerendezaakbelastingen wordt geen kwijtschelding verleend.

RAADSBESLUIT

Artikel 9 Inwerkingtreding en citeertitel

1. De 'Verordening Onroerendezaakbelastingen Westland 2024' wordt ingetrokken met ingang van de in het derde lid van dit artikel genoemde datum van inwerkingtreding van de verordening, met dien verstande dat zij van toepassing blijft op de belastbare feiten die zich voor die datum hebben voorgedaan.
2. Deze verordening treedt in werking met ingang van de tweede dag na die van bekendmaking.
3. De datum van ingang van de heffing is 1 januari 2025.
4. Deze verordening wordt aangehaald als 'Verordening Onroerendezaakbelastingen Westland 2025'.

Aldus besloten door de raad in zijn openbare vergadering van 11 december 2024.

de griffier,

de voorzitter,

P. van Oosten

B.R. Arends

Memo

AAN : de leden van de commissie Bestuur en Economie

VAN : wethouder B.P.M. van der Stee

DATUM : 19 november 2024

BETREFT : Belastingverordeningen 2025

Voor u liggen de raadsvoorstellen inzake de lokale heffingen voor 2025. Deze zijn conform de (meerjaren)begroting 2025, welke op 13 november 2024 door uw raad is vastgesteld en de begrotingswijzigingen die gelijktijdig op 11 december 2024 aan uw raad worden voorgelegd.

Hieronder worden de belangrijkste wijzigingen en aandachtspunten genoemd.

Algemeen

In de gemeente Westland volgen we al jaren de consumentenprijsindex (cpi) zoals vermeld in de meicirculaire gemeentefonds van het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties. Met uw raad is eerder gedeeld dat we het cpi hanteren zoals dat begin van dit jaar van toepassing was. Dat percentage was 2,4%.

Legesverordening

Met ingang van 2024 is de Omgevingswet in werking getreden. Dit heeft geleid tot een nieuwe opzet van de legesverordening. In de praktijk is gebleken dat enkele tarieven van de legestarieven-tabel (redactionele) aanpassing behoeven. Hieronder volgt een opsomming van de voorgestelde wijzigingen met een korte toelichting. Voor een meer uitgebreide toelichting verwijs ik u graag naar het raadsvoorstel.

- Aan Artikel 2.4.1 wordt onderdeel f toegevoegd.
“Voor een complex Omgevingsoverleg onderdeel Haalbaarheid geldt - in afwijking van het onder e genoemde tarief - voor uitsluitend een in artikel 2.6.2.d genoemde situatie – : € 534,00.”
Het komt regelmatig voor dat er een Omgevingsoverleg gevoerd wordt voor uitsluitend het afwijken van het gebruik van een locatie. Dit tarief is hoger dan het tarief voor Omgevingsoverleg Haalbaarheid. Hiermee is het financieel onaantrekkelijk om het Omgevingsoverleg te doorlopen.
- *In artikel 2.52.2.c wordt “6 maanden” vervangen door “12 maanden”.*
In de praktijk blijkt dat 6 maanden vaak een te korte tijd tussen het vooroverleg en het doen van de aanvraag omgevingsvergunning is.
- *In Artikel 2.54 wordt het percentage van de teruggave verhoogd van 75% tot 100%.*
Het gaat hier om vergunningaanvragen voor activiteiten waar geen vergunning voor nodig is. Om hiervoor leges in rekening te brengen is niet wenselijk.

Overige wijzigingen hebben betrekking op:

- Om de geraamde opbrengst uit de (meerjaren)begroting te realiseren dienen de huidige tarieven met de inflatiecorrectie van 2,4% te worden verhoogd.
- De maximumtarieven van de reisdocumenten zijn verhoogd.
- Aan Artikel 3.8 worden de onderdelen e. en f. toegevoegd.

Memo

e. “een aanvraag tot het wijzigen van een standplaatsvergunning als bedoeld in artikel 4 van de Marktverordening Westland: € 43,70.

f. “een aanvraag tot het wijzigen van een standplaatsvergunning als bedoeld in artikel 4 van de Marktverordening Westland, indien de aanvraag volledig digitaal wordt ingediend: € 33,10.”

Dit is noodzakelijk om leidinggevendende te kunnen wijzigen zonder dat daarvoor een nieuwe vergunning verleend hoeft te worden.

- Artikel 3.9 Overige administratieve dienstverlening markt komt te vervallen.

Met de invoering van de Marktverordening Westland 2024 is de wachtlijst komen te vervallen.

Verordening Afvalstoffenheffing

Voorgesteld wordt de tarieven met 2,4% te verhogen.

Verordening Onroerendezaakbelastingen (ozb)

Voorgesteld wordt de tarieven te verhogen met 6,4%. De waardeverhoging van de onroerende zaken wordt verrekend in de tarieven. Omdat de herwaardering voor 2025 nog niet is afgerond, is bij de berekening van de tarieven uitgegaan van de stand van de herwaardering per 15 oktober 2024.

Verordening Riool- en Waterzorgheffing

Sinds 2022 is het voor de belastingplicht niet meer noodzakelijk dat er een directe of indirecte aansluiting op de gemeentelijke riolering aanwezig is. Uitgangspunt is dat iedereen – ongeacht of een perceel wel of niet is aangesloten op de gemeentelijke riolering - profijt heeft van de voorzieningen die de gemeente treft.

Voorgesteld wordt de tarieven te verhogen met 2,4%. Voor het eigenarendeel van de rioolheffing dat is gebaseerd op de WOZ-waarde geldt verder hetzelfde als bij de ozb. Tevens wordt voorgesteld het bedrag van de vrijstelling en het maximumbedrag van de rioolheffing te verhogen.

Verordening Lijkbezorgingsrechten

Voor 2025 wordt voorgesteld de tarieven met 2,4% te verhogen. Tevens worden enkele redactionele aanpassingen voorgesteld.

Verordening Marktgelden

Voor 2025 wordt voorgesteld de tarieven met 2,4% te verhogen.

Verordening Forensenbelasting

Voor 2023 wordt voorgesteld de tarieven met 2,4% te verhogen.

VOORBLAD RAADSVORSTEL

ONDERWERP

Verordening Onroerendezaakbelastingen Westland 2025

BESLISPUNTEN

1. De Verordening Onroerendezaakbelastingen Westland 2025 vast te stellen.

ARGUMENTEN, RISICO'S EN KANTTEKENINGEN

Argumenten:

1. *De huidige tarieven OZB wijzigen als gevolg van de waardeontwikkelingen en de gewenste meeropbrengst.*

Kanttekeningen:

1. *De stijging van de woonlasten in 2025 bedraagt 3,8%.*
2. *In de berekening van de tarieven is uitgegaan van de stand van de herwaardering van 15 oktober 2024.*

Risico:

1. *Het vaststellen van de tarieven van de OZB in een vroegtijdig stadium, kan een financieel risico inhouden.*

RAADSVORSTEL

AANLEIDING

De gemeente heeft op grond van artikel 220 van de Gemeentewet de bevoegdheid om onroerendezaakbelastingen (hierna OZB) te heffen. De WOZ-waarde is de heffingsgrondslag voor de OZB. Om de heffing en invordering van de OZB in 2025 op basis van nieuwe tarieven mogelijk te maken dient de Verordening Onroerendezaakbelastingen Westland 2025 in 2024 te worden vastgesteld én gepubliceerd.

In de Begroting 2025 stelden wij verhogingen van de tarieven voor met de inflatiecorrectie voor de OZB, de afvalstoffenheffing en de riool- en waterzorgheffing 2025. De inflatiecorrectie bedraagt 2,4%. Samen vormen deze belastingen en heffingen de woonlasten. Om te komen tot een sluitende begroting 2025 wordt voorgesteld de OZB-tarieven voor 2025 - naast de areaaluitbreiding en de inflatiecorrectie – te verhogen met 4%.

DOELSTELLING

De voorgestelde OZB-tarieven (in de vorm van een percentage van de heffingsmaatstaf) hebben tot doel de geraamde inkomsten zoals opgenomen in de begroting voor 2025 te realiseren. De gemiddelde waardeontwikkeling wordt gecompenseerd in de tarieven zodat de gemiddelde waardeontwikkeling geen gevolgen heeft voor de hoogte van de aanslagen OZB en het eigenarendeel van de riool- en waterzorgheffing.

ARGUMENTATIE

1. De huidige tarieven OZB wijzigen als gevolg van de waardeontwikkelingen en de gewenste meeropbrengst.

Op basis van de door de gemeente uitgevoerde marktanalyse wordt voor de woningen uitgegaan van een stijging van 7,2%. Voor de niet-woningen wordt uitgegaan van een stijging van 3,6%.

Berekening nieuwe tarieven

Als gevolg van de gemiddelde waardestijgingen (woningen) kan het tarief voor woningen dalen. Met deze aanpassing wordt beoogd de waardeontwikkelingen te neutraliseren. Onderstaande berekening wijst uit dat een verlaging van het tarief met hetzelfde percentage als de stijging van de waarde, niet leidt tot dezelfde opbrengst.

In dit voorbeeld wordt uitgegaan van een waardestijging van 7,2%.

Waarde		Tarief		Opbrengst
100	X	10	=	1.000
107,2	X	9,28	=	992,96

Om dezelfde opbrengst te realiseren dient de volgende berekeningsmethode te worden gehanteerd:

Oude tarief (10) X $\frac{100}{100+7,2}$ = (9,3283) nieuwe tarief.

RAADSVOORSTEL

OZB 2025	%	Tarief woningen eigendom	Tarief niet-woningen eigendom	gebruik
Tarieven exclusief waardeontwikkeling		0,0747	0,2549	0,192
Waardeontwikkeling woningen (WOZ):	7,20%			
betekent een correctie van het tarief met:	-6,72%	-0,00502		
Waardeontwikkeling niet-woningen (WOZ):	3,60%			
betekent een correctie van het tarief met:	-3,47%		-0,008858	-0,006672
Tarieven inclusief waardeontwikkeling		0,06968	0,246042	0,185328
Aanpassing tarief conform begroting 2025	6,40%	0,004460		
Verhoging tarief conform begroting 2025	6,40%		0,01575	0,01186
Nieuw tarief 2025 niet afgerond		0,07414	0,26179	0,19719
Nieuw tarief 2025 afgerond		0,0741	0,2618	0,1972

RISICO'S EN KANTTEKENINGEN

Kanttekening

1. De stijging van de woonlasten in 2025 bedraagt 3,8%.

De stijging van de woonlasten bedraagt 3,8%. Dit geldt voor eigenaren/gebruikers van woningen in een eigen woning met een gemiddelde WOZ-waarde en een (gemiddelde) waardestijging van 7,2%. De woonlasten voor gebruikers van woningen (huurders) stijgen met ca. 2,4%. In 2019 is de macronorm voor de laatste keer toegepast. Dit is een norm voor de totale opbrengsten OZB in Nederland. Het Rijk en de VNG hebben afgesproken dat de macronorm verdwijnt. Daarvoor in de plaats komt een benchmark, waarin de OZB, de riool- en waterzorgheffing en afvalstoffenheffing worden vergeleken. Het resultaat van de benchmark komt in de COELO-atlas die in maart 2025 uitkomt.

De gevolgen voor de woonlasten (OZB, afvalstoffenheffing en riool- en waterzorgheffing) van de tariefsverhogingen in beeld gebracht.

Uitgangspunt is een woning met een gemiddelde WOZ-waarde in 2024 van € 511.000. Dit is de gemiddelde WOZ-waarde van koopwoningen conform Coelo (Centrum van Onderzoek van de Economie van de Lagere Overheden). Omdat de gemiddelde WOZ-waarde voor 2025 nog niet 100% bekend is, wordt uitgegaan van de waarde uit 2024. Voor het aanslagbedrag maakt dat niets uit, omdat de waardeontwikkeling wordt gecompenseerd in het tarief van de OZB en riool- en waterzorgheffing eigendom.

RAADSVOORSTEL

WOZ-waarde woning € 511.000	Aanslagbedrag 2024	Aanslagbedrag 2025	Stijging in %	Stijging in €
eigenaren en gebruikers				
eenpersoonshuishouden	€ 935,63	€ 972,87	3,98%	€ 37,24
tweepersoonshuishouden	€ 996,11	€ 1.034,67	3,87%	€ 38,56
meerpersoonshuishouden	€ 1.057,43	€ 1.097,55	3,79%	€ 40,12
gebruikers				
eenpersoonshuishouden	€ 467,76	€ 478,92	2,39%	€ 11,16
tweepersoonshuishouden	€ 528,24	€ 540,72	2,36%	€ 12,48
meerpersoonshuishouden	€ 589,56	€ 603,60	2,38%	€ 14,04
eigenaren	€ 467,87	€ 478,95	2,37%	€ 11,08

Gevolgen voor de aanslag gemeentelijke belastingen (OZB en rioolheffing) niet-woningen.

Waarde pand	aanslagbedrag 2022	aanslagbedrag 2023	stijging/ daling in %	stijging/dali ng in €
eigenaar en gebruiker				
€ 250.000	€ 1.432,60	€ 1.466,41	2,36%	€ 33,81
€ 500.000	€ 2.648,12	€ 2.710,54	2,36%	€ 62,42
€ 1.000.000	€ 5.078,12	€ 5.198,79	2,38%	€ 120,67
€ 10.000.000	€ 48.809,12	€ 49.979,40	2,40%	€ 1.170,28
€ 25.000.000	€ 121.694,12	€ 124.614,08	2,40%	€ 2.919,96
gebruiker				
€ 250.000	€ 693,12	€ 709,28	2,33%	€ 16,16
€ 500.000	€ 1.168,12	€ 1.195,28	2,33%	€ 27,16
€ 1.000.000	€ 2.118,12	€ 2.168,28	2,37%	€ 50,16
€ 10.000.000	€ 19.209,12	€ 19.669,28	2,40%	€ 460,16
€ 25.000.000	€ 47.694,12	€ 48.838,28	2,40%	€ 1.144,16
eigenaar				
€ 250.000	€ 739,50	€ 757,13	2,38%	€ 17,63
€ 500.000	€ 1.480,00	€ 1.515,26	2,38%	€ 35,26
€ 1.000.000	€ 2.960,00	€ 3.030,51	2,38%	€ 70,51
€ 10.000.000	€ 29.600,00	€ 30.310,12	2,40%	€ 710,12
€ 25.000.000	€ 74.000,00	€ 75.775,80	2,40%	€ 1.775,80

RAADSVOORSTEL

2. *In de berekening van de tarieven is uitgegaan van de stand van de herwaardering van 15 oktober 2024.*

De bovengenoemde percentages met betrekking tot de waardedaling zijn vastgesteld op basis van de huidige stand van de herwaardering, modelwaarden en uitgevoerde marktanalyse. We streven er naar eind januari 2025 de herwaardering af te ronden en met dagtekening 21 februari 2025 meer dan 95% van de WOZ-beschikkingen te verzenden.

Risico's

1. *Het vaststellen van de tarieven van de OZB in een vroegtijdig stadium, kan een financieel risico inhouden.*

De opbrengst is conform de begroting 2025. Bij de voorgestelde tariefstelling is rekening gehouden met de effecten van de jaarlijkse herwaardering in Westland. Het vaststellen van de tarieven OZB 2025 vóórdat de WOZ-herwaardering volledig is afgerond, kan een financieel risico inhouden. Blijkt immers dat de gemiddelde OZB-waarde lager is dan nu wordt geprognoseerd, dan worden de tarieven OZB 2025 op een te laag niveau vastgesteld. De in de gemeentebegroting voor 2025 opgenomen opbrengst OZB zal dan niet worden gehaald. Het tarief mag achteraf niet naar boven worden bijgesteld.

FINANCIËN

Conform (meerjaren)begroting 2025.

COMMUNICATIEPARAGRAAF

Bekendmaking in het elektronisch gemeenteblad en via internet.

EXTERN OVERLEG

Uitsluitend intern.

VERVOLGTRAJECT

Publicatie.

Burgemeester en wethouders van Westland,
de secretaris, de burgemeester,

M.L.M. Weerts

B.R. Arends

Memo

AAN : de leden van de commissie Bestuur en Economie

VAN : wethouder B.P.M. van der Stee

C.C. :

DATUM : 2 december 2024

BETREFT : Toelichting Verordeningen gemeentelijke belastingen 2025.

Afvalstoffenheffing

In de raadscommissie Bestuur en Economie van 28 november 2024 is opgemerkt dat de telling in overzicht kostendekkendheid bij het raadsvoorstel Verordening Afvalstoffenheffing 2025 niet juist is.

In het overzicht is de regel t.a.v. de btw weggefallen. Excuus hiervoor. Dit is hersteld in het raadsvoorstel voor 11 december 2024.

Hiermee is het overzicht weer in overeenstemming met het overzicht zoals dit bij de Begroting aan u is voorgelegd.

Kwijtschelding ozb

In de Verordening kwijtschelding gemeentelijke belastingen Westland 2023 biedt uw raad de mogelijkheid aan voor kwijtschelding van de afvalstoffenheffing en de rioolheffing gebruikersdeel. kwijtschelding aan te vragen.

U vindt deze verordening op <https://zoek.officielebekendmakingen.nl/gmb-2023-49066.pdf>

Het is toegestaan om ook voor de ozb deze mogelijkheid tot kwijtschelding te bieden. En sommige gemeenten doen dit ook. In de huidige situatie kunnen belastingschuldigen met een eigen woning reeds kwijtschelding aanvragen voor afvalstoffenheffing en rioolheffing. Zover we kunnen nagaan is dat in 2024 één keer gebeurd. Dit verzoek is afgewezen i.v.m. aanwezigheid van eigen vermogen. Er zijn geen belastingschuldigen met een eigen woning die in aanmerking komen voor kwijtschelding.

In de praktijk blijkt dat de WOZ-waarde slechts € 3.350 hoger mag zijn dan de hypotheek min een eventueel aanwezig spaardeel van een spaarhypotheek. Hierdoor is er al snel sprake van overwaarde die het mogen verstrekken van kwijtschelding in de weg staat. Uitbreiding van de kwijtschelding voor ozb ligt dan ook niet voor de hand.

RAADSBSLUIT

De raad van de gemeente Westland;

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders van 19 november 2024 met nummer 24-0166431;

gelet op de artikelen 220 tot en met 220h van de Gemeentewet;

gehoord het advies van de commissie Bestuur en economie van 28 november 2024 en gehoord de beraadslagingen van onderhavige vergadering;

besluit:

vast te stellen de:

VERORDENING OP DE HEFFING EN DE INVORDERING VAN ONROERENDE-ZAAKBELASTINGEN 2025.

Artikel 1 belastbaar feit en belastingplicht.

1. Onder de naam 'onroerendezaakbelastingen' worden ter zake van binnen de gemeente gelegen onroerende zaken twee directe belastingen geheven:
 - a. een belasting van degene die bij het begin van het kalenderjaar een onroerende zaak die niet in hoofdzaak tot woning dient, al dan niet krachtens eigendom, bezit, beperkt recht of persoonlijk recht, gebruikt, verder te noemen: gebruikersbelasting;
 - b. een belasting van degene die bij het begin van het kalenderjaar van een onroerende zaak het genot heeft krachtens eigendom, bezit of beperkt recht, verder te noemen: eigenarenbelasting.
2. Bij de gebruikersbelasting wordt:
 - a. gebruik door degene aan wie een deel van een onroerende zaak in gebruik is gegeven (verder: de gebruiker), aangemerkt als gebruik door degene die dat deel in gebruik heeft gegeven; degene die het deel in gebruik heeft gegeven (verder: de gebruikgever); de gebruikgever is bevoegd de belasting als zodanig te verhalen op de gebruiker;
 - b. het ter beschikking stellen van een onroerende zaak voor volgtijdig gebruik aangemerkt als gebruik door degene die die onroerende zaak ter beschikking heeft gesteld; degene die de onroerende zaak ter beschikking heeft gesteld is bevoegd de belasting als zodanig te verhalen op degene aan wie die zaak ter beschikking is gesteld.
3. Voor de eigenarenbelasting wordt als genothebbende krachtens eigendom, bezit of beperkt recht aangemerkt degene die bij het begin van het kalenderjaar als zodanig in de basisregistratie kadaster is vermeld, tenzij blijkt dat hij op dat tijdstip geen genothebbende krachtens eigendom, bezit of beperkt recht is.

RAADSBSLUIT

Artikel 2 Voorwerp van de belasting

1. Voorwerp van de belasting is een onroerende zaak.
2. Als onroerende zaak wordt aangemerkt de onroerende zaak, bedoeld in hoofdstuk III van de Wet waardering onroerende zaken.
3. Een onroerende zaak dient in hoofdzaak tot woning indien de waarde die op grond van hoofdstuk IV van de Wet waardering onroerende zaken is vastgesteld voor die onroerende zaak in hoofdzaak kan worden toegerekend aan delen van die onroerende zaak die dienen tot woning dan wel volledig dienstbaar zijn aan woondoeleinden.

Artikel 3 Maatstaf van heffing

1. De heffingsmaatstaf is de op de voet van hoofdstuk IV van de Wet waardering onroerende zaken voor de onroerende zaak vastgestelde waarde voor het kalenderjaar bedoeld in artikel 1.
2. Als voor een onroerende zaak geen waarde is vastgesteld op de voet van hoofdstuk IV van de Wet waardering onroerende zaken wordt de heffingsmaatstaf van die onroerende zaak bepaald met overeenkomstige toepassing van het bepaalde bij of krachtens de artikelen 17, 18 en 20, tweede lid, van de Wet waardering onroerende zaken.

Artikel 4 Vrijstellingen

1. In afwijking van artikel 3 wordt bij de bepaling van de heffingsmaatstaf buiten aanmerking gelaten, voor zover dit niet al is gebeurd bij de bepaling van de in dat artikel bedoelde waarde, de waarde van:
 - a. voor de land- of bosbouw bedrijfsmatig geëxploiteerde cultuurgrond, daaronder mede begrepen de open grond, alsmede de ondergrond van glasopstanden, die bedrijfsmatig aangewend wordt voor de kweek of teelt van gewassen, zonder daarbij de ondergrond als voedingsbodem te gebruiken;
 - b. glasopstanden, die bedrijfsmatig worden aangewend voor de kweek of teelt van gewassen, voor zover de ondergrond daarvan bestaat uit de in onderdeel a bedoelde grond;
 - c. onroerende zaken die in hoofdzaak zijn bestemd voor de openbare eredienst of voor het houden van openbare bezinningssamenkomsten van levensbeschouwelijke aard, een en ander met uitzondering van delen van zodanige onroerende zaken die dienen als woning;
 - d. één of meer onroerende zaken die deel uitmaken van een op de voet van de Natuurschoonwet 1928 aangewezen landgoed dat voldoet aan de voorwaarden genoemd in artikel 8 van het Rangschikkingsbesluit Natuurschoonwet 1928, met uitzondering van de daarop voorkomende gebouwde eigendommen;

RAADSBSLUIT

- e. natuurterreinen, waaronder mede worden verstaan duinen, heidevelden, zandverstuivingen, moerassen en plassen, die door rechtspersonen met volledige rechtsbevoegdheid welke zich uitsluitend of nagenoeg uitsluitend het behoud van natuurschoon ten doel stellen, beheerd worden;
 - f. openbare land- en waterwegen en banen voor openbaar vervoer per rail, een en ander met inbegrip van kunstwerken;
 - g. waterverdedigings- en waterbeheersingswerken die worden beheerd door organen, instellingen of diensten van publiekrechtelijke rechtspersonen, met uitzondering van de delen van zodanige werken die dienen als woning;
 - h. werken die zijn bestemd voor de zuivering van riool- en ander afvalwater en die worden beheerd door organen, instellingen of diensten van publiekrechtelijke rechtspersonen, met uitzondering van de delen van zodanige werken die dienen als woning;
 - i. werktuigen die van een onroerende zaak kunnen worden afgescheiden zonder dat beschadiging van betekenis aan die werktuigen wordt toegebracht en die niet op zichzelf als gebouwde eigendommen zijn aan te merken;
 - j. onroerende zaken voor zover die bestemd zijn te worden gebruikt voor de publieke dienst van de gemeente, met uitzondering van delen van zodanige onroerende zaken die bestemd zijn te worden gebruikt voor het geven van onderwijs;
 - k. straatmeubilair, waaronder begrepen alle zodanige gebouwde eigendommen - niet zijnde gebouwen - welke zijn geplaatst voor het belang van het publiek, ten dienste van het verkeer of ter verfraaiing van de gemeente, zoals lichtmasten, verkeersinstallaties, standbeelden, monumenten, fontein, banken,abri's, hekken en palen;
 - l. plantsoenen, parken en waterpartijen, die bij de gemeente in beheer zijn of waarvan de gemeente het genot heeft krachtens eigendom, bezit of beperkt recht, met uitzondering van delen van zodanige onroerende zaken die dienen als woning;
 - m. begraafplaatsen, urnentuinen en crematoria, met uitzondering van delen van zodanige onroerende zaken die dienen als woning.
- 2. De vrijstelling met betrekking tot de in onderdeel j van het eerste lid bedoelde onroerende zaken voor de eigenarenbelasting geldt niet voor zover de gemeente van die zaken niet het genot heeft krachtens eigendom, bezit of beperkt recht.
 - 3. In afwijking in zoverre van artikel 3 wordt bij de bepaling van de heffingsmaatstaf voor de gebruikersbelasting buiten aanmerking gelaten de waarde van gedeelten van de onroerende zaak die in hoofdzaak tot woning dienen dan wel in hoofdzaak dienstbaar zijn aan woondoeleinden.
 - 4. In afwijking in zoverre van artikel 3 wordt bij de bepaling van de heffingsmaatstaf voor de eigenarenbelasting buiten aanmerking gelaten de waarde van zonnepanelen en of zonnecollectoren op of bij de onroerende zaak die in hoofdzaak tot woning dient.

RAADSBSLUIT

Artikel 5 Belastingtarieven

1. Het tarief van de belasting bedraagt een percentage van de heffingsmaatstaf. Het percentage bedraagt voor:
 - a. de gebruikersbelasting 0,1972 %;
 - b. bij de eigenarenbelasting:
 1. voor onroerende zaken die in hoofdzaak tot woning dienen 0,0741 %;
 2. voor onroerende zaken die niet in hoofdzaak tot woning dienen 0,2618 %.
2. Het bedrag van de belasting wordt per belastingaanslag naar beneden afgerond op gehele euro's.

Artikel 6 Wijze van heffing

De belastingen worden bij wege van aanslag geheven.

Artikel 7 Termijnen van betaling

1. In afwijking van artikel 9, eerste lid, van de Invorderingswet 1990, moeten de aanslagen worden betaald in twee gelijke termijnen, waarvan de eerste vervalt op de laatste dag van de maand volgend op de maand die in de dagtekening van het aanslagbiljet is vermeld en de tweede één maand later.
2. In afwijking van het eerste lid geldt, in geval het totaalbedrag van de op één aanslagbiljet verenigde aanslagen, of als het aanslagbiljet maar één aanslag bevat het bedrag daarvan, € 100,00 of meer bedraagt, maar minder of gelijk is aan € 10.000,00, en zolang de verschuldigde bedragen door middel van automatische incasso van de betaalrekening van de belastingplichtige kunnen worden afgeschreven, met inachtneming van hetgeen is opgenomen in het derde lid van dit artikel, dat de aanslagen moeten worden betaald in tien gelijke termijnen. De eerste termijn vervalt op de laatste werkdag van de maand volgend op de maand die in de dagtekening van het aanslagbiljet is vermeld. Elk van de volgende termijnen vervalt telkens één maand later op de laatste werkdag van die maand.
3. Indien het totaalbedrag van het aanslagbiljet minder bedraagt dan € 100,00 gelden er twee maandelijkse incassotermijnen.
4. De Algemene termijnenwet is niet van toepassing op de in de voorgaande leden gestelde termijnen.

Artikel 8 Kwijtschelding

Bij de invordering van de onroerendezaakbelastingen wordt geen kwijtschelding verleend.

RAADSBSLUIT

Artikel 9 Inwerkingtreding en citeertitel

1. De 'Verordening Onroerendezaakbelastingen Westland 2024' wordt ingetrokken met ingang van de in het derde lid van dit artikel genoemde datum van inwerkingtreding van de verordening, met dien verstande dat zij van toepassing blijft op de belastbare feiten die zich voor die datum hebben voorgedaan.
2. Deze verordening treedt in werking met ingang van de tweede dag na die van bekendmaking.
3. De datum van ingang van de heffing is 1 januari 2025.
4. Deze verordening wordt aangehaald als 'Verordening Onroerendezaakbelastingen Westland 2025'.

Aldus besloten door de raad in zijn openbare vergadering van 11 december 2024.

de griffier,

P. van Oosten

de voorzitter,

B.R. Arends

Gemeenteraad

Dossiernummer	469
Vertrouwelijk	Nee
Vergaderdatum	11 december 2024
Agendapunt	12
Titel	Voorstel tot vaststelling van de Verordening Riool- en Waterzorgheffing Westland 2025

Portefeuillehouder

Bijlagen
Raadsbesluit [24-0166988]
Raadsvoorstel [24-0166986]
Memo wethouder Van der Stee inzake toelichting Verordeningen gemeentelijke belastingen 2025
12) Riool 24-0166988

Geagendeerd	Vergaderdatum
Commissie Bestuur & Economie	28 november 2024
Gemeenteraad	11 december 2024

Stemming

39 stemmen voor

Stem voor	Stem tegen
CDA Westland	
Chafia, Dennis Eeltink, Jaco Jong, Janice de Klinkspoor, Kevin Mark, Cor van der Vermeer-de Smit, Jenny	
CU-SGP Westland	
Koen-Snijders, Bea	
D66 Westland	
Daalhof, Ilse Hofland, Benjamin	

FvD Westland	
Voort, Jasper van der	
FVV	
Vliet, Angelique van	
GemeenteBelang Westland	
Berg, André van den Jansen-van Voorthuizen, Karin van Keizer, Remmert Kester, Stefan Lelieveld, René Stelt, Mireille van der Veen, Joep van Voois, Gerben	
GroenLinks Westland	
Plomp, Duncan	
LPF Westland	
Koppen, Dave van Meer, André van der Munck-Schoordijk, Trudy de Voskamp, Peter Witkamp, John	
PvdA Westland	
Gier, Nico de	
Westland Verstandig	
Beukel, Jan-Willem van den Boekestijn, Leo Bogaard, Jan Bongaards, Arie Duijsens, Peter Giessen, Renate van der Hogervorst-Stokkers, Melanie Leurink, Astrid Nederpel, Ralph Nooy, Jan de	

Westlandse VVD	
Bakker, Guus Dijk, Bianca van Erven, Suzanne van	

RAADSBSLUIT

De raad van de gemeente Westland;

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders van 19 november 2024 met nummer 24-0166984;

gelet op het bepaalde in artikel 228a van de Gemeentewet;

gehoord het advies van de commissie Bestuur en economie van 28 november 2024 en gehoord de beraadslagingen van onderhavige vergadering;

besluit:

vast te stellen de volgende:

VERORDENING OP DE HEFFING EN DE INVORDERING VAN RIOOL- EN WATERZORGHEFFING WESTLAND 2025.

Artikel 1. Aard van de belasting

Onder de naam rioolheffing wordt een directe belasting geheven ter bestrijding van de kosten die voor de gemeente verbonden zijn aan:

- a. de inzameling en het transport van huishoudelijk afvalwater en bedrijfsafvalwater, alsmede de zuivering van huishoudelijk afvalwater; en
- b. de inzameling van afvloeiend hemelwater en de verwerking van het ingezamelde hemelwater, alsmede het treffen van maatregelen teneinde structureel nadelige gevolgen van de grondwaterstand voor de aan de grond gegeven bestemming zoveel mogelijk te voorkomen of te beperken.

Artikel 2. Belastbaar feit en belastingplicht

1. De belasting wordt geheven van:
 - a. de persoon die bij het begin van het belastingjaar van een perceel het genot heeft krachtens eigendom, bezit of beperkt recht, verder te noemen: eigenarendeel; en
 - b. de persoon die een perceel al dan niet krachtens eigendom, bezit, beperkt recht of persoonlijk recht gebruikt, verder te noemen: gebruikersdeel.
2. Voor het eigenarendeel wordt, als het perceel een onroerende zaak is, als genothebbende krachtens eigendom, bezit of beperkt recht aangemerkt de persoon die bij het begin van het belastingjaar als zodanig in de basisregistratie kadaster is vermeld, tenzij blijkt dat deze persoon op dat tijdstip geen genothebbende krachtens eigendom, bezit of beperkt recht is.

RAADSBSLUIT

3. Voor het gebruikersdeel wordt:

- a. gebruik van een perceel door de leden van een huishouden aangemerkt als gebruik door het door de in artikel 231, tweede lid, onderdeel b, van de Gemeentewet bedoelde gemeenteambtenaar aangewezen lid van dat huishouden;
- b. gebruik door een persoon aan wie een deel van een perceel in gebruik is gegeven, aangemerkt als gebruik door de persoon die dat deel in gebruik heeft gegeven;
- c. het ter beschikking stellen van een perceel voor volgtijdig gebruik aangemerkt als gebruik door de persoon die dat perceel ter beschikking heeft gesteld.

Artikel 3 Voorwerp van de belasting

1. Voorwerp van de belasting is een perceel.
2. Als perceel wordt aangemerkt:
 - a. de onroerende zaak, bedoeld in hoofdstuk III van de Wet waardering onroerende zaken;
 - b. de roerende zaak, welke duurzaam aan een plaats gebonden is;
 - c. een gedeelte van een in onderdeel b bedoelde roerende zaak dat blijkens zijn indeling is bestemd om als afzonderlijk geheel te worden gebruikt;
 - d. een samenstel van twee of meer in onderdeel b bedoelde roerende zaken of in onderdeel c bedoelde gedeelten daarvan die bij dezelfde persoon in gebruik zijn en die, naar de omstandigheden beoordeeld, bij elkaar behoren;
 - e. het binnen de gemeente gelegen deel van de in onderdeel b bedoelde roerende zaak, van een in onderdeel c bedoeld gedeelte daarvan of van een in onderdeel d bedoeld samenstel.

Artikel 4. Vrijstellingen

1. De belasting wordt niet geheven van een perceel dat uitsluitend bestaat uit:
 - a. openbare land- en waterwegen en banen voor openbaar vervoer per rail, een en ander met inbegrip van kunstwerken;
 - b. waterverdedigings- en waterbeheersingswerken die worden beheerd door organen, instellingen of diensten van publiekrechtelijke rechtspersonen;
 - c. werken die zijn bestemd voor de zuivering van riool- en ander afvalwater en die worden beheerd door organen, instellingen of diensten van publiekrechtelijke rechtspersonen.
2. In afwijking van artikel 2, eerste lid onder b, wordt geen rioolheffing gebruikersdeel geheven voor onroerende zaken met een WOZ-waarde tot € 70.000.

Artikel 5 Maatstaf van heffing

1. De belasting als bedoeld in artikel 2, eerste lid, onderdeel a, wordt geheven naar de waarde in het economische verkeer van het perceel.
2. Als het perceel een onroerende zaak is, is de waarde in het economische verkeer de op de voet van hoofdstuk IV van de Wet waardering onroerende zaken voor de onroerende zaak vastgestelde waarde zoals deze voor het in artikel 7 bedoelde kalenderjaar geldt.

RAADSBESLUIT

3. Als voor het perceel geen waarde op de voet van hoofdstuk IV van de Wet waardering onroerende zaken is vastgesteld, wordt de heffingsmaatstaf van dat perceel bepaald met overeenkomstige toepassing van het bepaalde bij of krachtens de artikelen 17, 18 en 20, tweede lid, van de Wet waardering onroerende zaken.
4. In afwijking van de voorgaande leden wordt de belasting geheven naar een vast bedrag als de waarde van het perceel geheel buiten aanmerking is gelaten op grond van de Uitvoeringsregeling uitgezonderde objecten Wet waardering onroerende zaken.
5. De belasting als bedoeld in artikel 2, eerste lid, onderdeel b, wordt geheven naar het aantal personen dat van het perceel gebruik maakt.

Artikel 6 Belastingtarieven

1. Voor de toepassing van dit artikel dient een perceel in hoofdzaak tot woning als de heffingsmaatstaf voor dat perceel in hoofdzaak kan worden toegerekend aan delen die dienen tot woning dan wel volledig dienstbaar zijn aan woondoeleinden.
2. Het tarief van de belasting bedoeld in artikel 2, eerste lid, onderdeel a, bedraagt een percentage van de heffingsmaatstaf. Het percentage bedraagt voor:
 - a. een perceel dat in hoofdzaak tot woning dient 0,0162%;
 - b. een perceel dat niet in hoofdzaak tot woning dient 0,0437%;met dien verstande dat per perceel niet meer dan € 30.000,00 wordt geheven.
3. Het tarief van het eigenarendeel voor een perceel bedoeld in artikel 5, vierde lid, bedraagt € 239,16.
4. De belasting als bedoeld in artikel 2, eerste lid, onderdeel b, bedraagt per belastingjaar bij een perceel dat in hoofdzaak tot woning dient: € 184,44.
5. De belasting als bedoeld in het vierde lid, bedraagt, indien het perceel op 1 januari of, indien de belastingplicht later aanvangt, bij aanvang van de belastingplicht,
 - a. wordt gebruikt door één persoon € 184,44;
 - b. wordt gebruikt door twee personen € 208,20;
 - c. wordt gebruikt door drie personen of meer € 232,20.
6. De belasting als bedoeld in artikel 2, eerste lid, onderdeel b, bedraagt per belastingjaar bij een perceel dat niet in hoofdzaak tot woning dient € 239,16.
7. Voor de toepassing van het vijfde lid is beslissend de gebruikssituatie op 1 januari van het belastingjaar of, wanneer de belastingplicht later aanvangt, de gebruikssituatie bij aanvang van de belastingplicht. Indien in de loop van het belastingjaar enige wijziging optreedt in de samenstelling van het in lid 5 bedoelde aantal personen, wordt bij de berekening van de belasting hiermee geen rekening gehouden op de wijze als bedoeld in artikel 9.
8. Voor de vaststelling van de gebruikssituatie ten aanzien van een particulier huishouden is beslissend wat ter zake in de Basisregistratie Personen (BRP) is geregistreerd, tenzij blijkt dat de gebruikssituatie anders is.

RAADSBSLUIT

Artikel 7 Belastingjaar

Het belastingjaar is gelijk aan het kalenderjaar.

Artikel 8 Wijze van heffing

De belasting wordt bij wege van aanslag geheven.

Artikel 9 Ontstaan van de belastingschuld en heffing naar tijdsgelang

1. De belasting als bedoeld in artikel 2, eerste lid, onderdeel b, is verschuldigd bij het begin van het belastingjaar of, zo dit later is, bij de aanvang van de belastingplicht.
2. Indien de belastingplicht voor het perceel voor het gebruikersdeel in de loop van het belastingjaar aanvangt, is de belasting verschuldigd voor zoveel twaalfde gedeelten van het voor dat jaar verschuldigde gebruikersdeel als er in dat jaar, na de aanvang van de belastingplicht, nog kalendermaanden overblijven. Het vijfde lid is van overeenkomstige toepassing.
3. Indien de belastingplicht voor het perceel voor het gebruikersdeel in de loop van het belastingjaar eindigt, bestaat aanspraak op ontheffing voor zoveel twaalfde gedeelten van het voor dat jaar verschuldigde gebruikersdeel als er in dat jaar, na het einde van de belastingplicht, nog volle kalendermaanden overblijven. Het zesde lid is van overeenkomstige toepassing.
4. Bij de aanvang van de belastingplicht voor het gebruikersdeel op de eerste van een kalendermaand is over die maand de volle belasting verschuldigd. Bij aanvang op een later tijdstip wordt over de lopende kalendermaand geen belasting geheven.
5. Bij beëindiging van de belastingplicht voor het gebruikersdeel na de eerste van een kalendermaand is over die maand de volle belasting verschuldigd.
6. Het tweede en derde lid zijn niet van toepassing indien een belastingplichtige natuurlijke persoon een perceel in gebruik heeft dat in hoofdzaak tot woning dient, binnen de gemeente verhuist en aldaar een ander perceel dat in hoofdzaak tot woning dient, in gebruik neemt.

Artikel 10 Termijnen en wijze van betaling

- 1 In afwijking van artikel 9, eerste lid, van de Invorderingswet 1990 moeten de aanslagen worden betaald in twee gelijke termijnen, waarvan de eerste termijn vervalt op de laatste dag van de maand volgend op de maand die in de dagtekening van het aanslagbiljet is vermeld, en de tweede termijn één maand later.
- 2 In afwijking van het eerste lid geldt, in geval het totaalbedrag van de op één aanslagbiljet verenigde aanslagen, of als het aanslagbiljet maar één aanslag bevat het bedrag daarvan, € 100,00 of meer bedraagt, maar minder of gelijk is aan € 10.000,00, en zolang de verschuldigde bedragen door middel van automatische incasso van de betaalrekening van de belastingplichtige kunnen worden afgeschreven, met inachtneming van hetgeen is opgenomen in het derde lid van dit artikel, dat de aanslagen moeten worden betaald in tien gelijke

RAADSBESLUIT

termijnen. De eerste termijn vervalt op de laatste werkdag van de maand volgend op de maand die in de dagtekening van het aanslagbiljet is vermeld. Elk van de volgende termijnen vervalt telkens één maand later op de laatste werkdag van die maand.

- 3 De Algemene termijnenwet is niet van toepassing op de in de voorgaande leden gestelde termijnen.

Artikel 11 Kwijtschelding

Bij de invordering van de rioolheffing zoals bedoeld in artikel 2, eerste lid, onderdeel a, wordt geen kwijtschelding verleend bij een perceel dat in hoofdzaak tot woning dient.

Artikel 12 Overgangsrecht

De 'Verordening Riool- en Waterzorgheffing Westland 2024', wordt ingetrokken met ingang van de in artikel 13, tweede lid, genoemde datum van ingang van de heffing, met dien verstande dat zij van toepassing blijft op de belastbare feiten die zich voor die datum hebben voorgedaan.

Artikel 13 Inwerkingtreding en citeertitel

- 1 Deze verordening treedt in werking met ingang van de tweede dag na die van de bekendmaking.
- 2 De datum van ingang van de heffing is 1 januari 2025.
- 3 Deze verordening wordt aangehaald als 'Verordening Riool- en Waterzorgheffing Westland 2025'.

Aldus besloten door de raad in zijn openbare vergadering van 11 december 2024,

de griffier,

de voorzitter,

P. van Oosten

B.R. Arends

VOORBLAD RAADSVORSTEL

ONDERWERP

Verordening Riool- en Waterzorgheffing Westland 2025

BESLISPUNTENG

1. De Verordening Riool- en Waterzorgheffing Westland 2025 vast te stellen.

ARGUMENTEN, RISICO'S EN KANTTEKENINGEN

Argumenten:

- 1.1. *Om de geraamde opbrengst uit de (meerjaren)begroting te realiseren dienen de huidige tarieven met de inflatiecorrectie van 2,4% te worden verhoogd, behoudens een aanpassing als gevolg van de waardeontwikkeling.*
- 1.2. *Voorgesteld wordt om het bedrag van de vrijstelling en het maximumbedrag van de rioolheffing te verhogen.*
- 1.3. *Tekorten kunnen worden onttrokken aan de Voorziening riolering.*
2. *De geraamde opbrengst van de riool en waterzorgheffing stijgt als gevolg van de voorgestelde tariefsverhoging.*

Kanttekeningen:

1. *De tarieven rioolheffing zijn nog niet kostendekkend.*
2. *De stijging van de woonlasten in 2025 bedraagt 3,8%.*
3. *In de berekening van de tarieven is uitgegaan van de stand van de herwaardering van 15 oktober 2024.*

Risico:

1. *Het vaststellen van de tarieven van de rioolheffing (eigenarendeel) in een vroegtijdig stadium, kan een financieel risico inhouden.*

RAADSVOORSTEL

AANLEIDING

Inleiding/aanleiding

De Wet gemeentelijke watertaken regelt onder meer de 'verbrede' rioolheffing. Gemeenten hebben de wettelijke zorgplicht voor stedelijk afvalwater, hemelwater en grondwater. Om deze zorgplichten te bekostigen heeft de gemeente de verbrede rioolheffing ingevoerd. De verbrede rioolheffing is gebaseerd op artikel 228a van de Gemeentewet. Het karakter van de rioolheffing is een bestemmingsheffing waarmee kosten kunnen worden verhaald om collectieve maatregelen te treffen die de gemeente noodzakelijk acht voor een doelmatig werkende riolering en overige maatregelen ten aanzien van hemelwater en grondwater.

Sinds 2022 vervangt De Verordening Riool- en Waterzorgheffing de oude Verordening Rioolheffing. De huidige naam 'Rioolheffing' dekt niet meer de lading. Het schept een beeld van een belasting voor een buizenstelsel. Gemeenten moeten maatregelen nemen om wateroverlast en -schade te voorkomen. Iedereen heeft daar profijt van.

De opbrengst van de riool- en waterzorgheffing mag alleen worden benut voor de dekking van de kosten die verband houden met de aanleg, instandhouding en onderhoud van het gemeentelijke rioolstelsel alsmede het treffen van maatregelen betreffende afvalwater, hemelwater en grondwater.

- Bij de vaststelling van de gebruikerstarieven van percelen die in hoofdzaak tot woning dienen wordt rekening gehouden met de differentiatie één-, twee- en meerpersoonshuishoudens. Indien er geen feitelijk gebruiker is aan te wijzen, is het (laagste) tarief van een eenpersoonshuishouden van toepassing. Daarnaast is er ook een tarief voor percelen die niet in hoofdzaak tot woning dienen, zoals bedrijven en instellingen. Er wordt geen rioolheffing gebruikersdeel geheven voor onroerende zaken met een WOZ-waarde tot € 70.000 (was € 50.000).
- De eigenarentarieven worden gebaseerd op de WOZ-waarde van de onroerende zaak. Onderscheid is gemaakt tussen een tarief voor woningen en een tarief voor niet-woningen. De eigenarentarieven worden berekend naar een percentage van de waarde van de onroerende zaak. Het maximum aanslagbedrag bedraagt ingaande 2025 € 30.000 per perceel (was € 25.000).

DOELSTELLING

De doelstellingen zijn:

- het voeren van een kostendekkend beleid ten aanzien van de rioolheffing. Hierbij mogen de geraamde baten niet hoger zijn dan de geraamde lasten. En eventuele tekorten, opbrengsten uit de rioolheffing en gespaarde gelden als gevolg van uitgestelde werkzaamheden worden ondergebracht in de voorziening artikel 44 lid:2 BBV riolering.
- de geraamde opbrengst te realiseren door de tarieven rioolheffing met 2,4% te verhogen en een compensatie te bieden voor de waardeontwikkeling voor de tarieven rioolheffing eigenaren.

RAADSVOORSTEL

ARGUMENTATIE

1.1 Om de geraamde opbrengst uit de (meerjaren)begroting te realiseren dienen de huidige tarieven met de inflatiecorrectie van 2,4% te worden verhoogd, behoudens een aanpassing als gevolg van de waardeontwikkeling.

Op basis van de door de gemeente uitgevoerde marktanalyse wordt voor de woningen uitgegaan van een stijging van 7,2%. Voor de niet-woningen wordt uitgegaan van een stijging van 3,6%.

De waarde van de onroerende zaak per 1 januari 2025 wordt bepaald naar de waardepeildatum 1 januari 2024. Om de gemiddelde waardestijging niet van invloed te laten zijn op de opbrengst van de riool- en waterzorgheffing (eigenaren woningen), wordt voorgesteld het tarief van de riool- en waterzorgheffing eigenaren woningen met (ongeveer) hetzelfde percentage te verlagen. De tarieven voor het gebruikersdeel zijn deelbaar door 12, in verband met de heffing per maand.

Gemiddelde waardeontwikkeling

WOZ-waarde	%
Woningen	7,2%
Niet-woningen	3,6%

Berekening tarief rioolheffing (eigenaren):

Rioolheffing 2025	%	Tarief woningen eigendom	Tarief niet-woningen eigendom
Tarieven exclusief waardeontwikkeling		0,0170	0,0442
Waardeontwikkeling woningen (WOZ):	7,20%		
betekent een correctie van het tarief met:	-6,72%	-0,00114	
Waardeontwikkeling niet-woningen (WOZ)	3,60%		
betekent een correctie van het tarief met:	-3,47%		-0,00154
Tarieven inclusief waardeontwikkeling		0,01586	0,04266
Verhoging tarief conform begroting 2025	2,40%	0,00038	0,00102
Nieuw tarief 2025 niet afgerond		0,01624	0,04369
Nieuw tarief 2025		0,0162	0,0437

1.2 Voorgesteld wordt om het bedrag van de vrijstelling en het maximumbedrag van de rioolheffing te verhogen.

Uit efficiencyoverwegingen worden gebruikers van onroerende zaken met een waarde tot € 50.000 niet in de heffing betrokken. Hiermee wordt voorkomen dat gebruikers voor met name – maar niet uitsluitend – garageboxen moeten worden achterhaald. Dit zijn arbeidsintensieve werkzaamheden. Daarnaast leidt het huidige tarief voor panden met een lage WOZ-waarde die veelal niet rechtstreeks zijn aangesloten op de gemeentelijke riolering op veel weerstand. Door de gestegen WOZ-waarden wordt voorgesteld het bedrag van de vrijstelling gebruikers te verhogen voor panden met een WOZ-waarde van € 50.000 tot € 70.000. Daarnaast wordt voorgesteld het maximumbedrag van de aanslag eigenaren rioolheffing te verhogen van € 25.000 tot € 30.000.

1.3 Tekorten kunnen worden onttrokken aan de Voorziening riolering.

RAADSVORSTEL

2. *De geraamde opbrengst van de riool en waterzorgheffing stijgt als gevolg van de voorgestelde tariefsverhoging.*

Bij de (meerjaren)begroting was nog geen rekening gehouden met de verwachte structurele meeropbrengst van € 424.000 en de structurele extra kosten ad. € 182.000 conform tweede afwijkingsrapportage 2024. Hierdoor stijgt de kostendekkendheid van 86,2% met 1,3% tot 87,5%.

RISICO'S EN KANTTEKENINGEN

Kanttekeningen:

1. *De tarieven rioolheffing zijn nog niet kostendekkend.*

Overzicht kostendekkendheid Riool- en waterzorgheffing:

Rioolheffing	Begroting 2025	
	Baten	Lasten
7.2 Kosten taakveld Riolering incl. (omslag)rente		11.559.100
7.2 Dotatie vervangingsinvestering, artikel 44 lid 1		3.903.000
2.1 Verkeer en vervoer		304.200
2.4 Economische havens en waterwegen		1.590.900
Netto kosten taakveld		17.357.200
<i>Toe te rekenen kosten:</i>		
0.4 Overhead incl. (omslagrente)		1.607.100
Btw		1.466.000
<i>Opbrengst heffingen:</i>		
7.2 Riolering (plus areaaluitbreiding)	18.099.600	
6.3 Inkomstenregeling (kwijtschelding)	-213.600	
Totaal rioolheffing	17.886.000	20.430.300
Dekkingspercentage voor mutatie voorziening		87,5%
Onttrekking voorziening artikel 44 lid 2	2.544.300	
Dekkingspercentage 2025		100%
Dekkingspercentage 2024		100%

Toelichting riool- en waterzorgheffing:

- De kosten, die toegerekend worden vanuit taakveld 2.1 Verkeer en vervoer, zijn de kosten van straatreiniging en een gedeelte m.b.t. watertaken, onderdeel duikers. De straatreiniging wordt door de gemeente uitgevoerd met het oog op het functioneren van de riolering, verkeer aanbieden van afval en de verkeersveiligheid. Een exacte verdeling over de onderdelen is niet te bepalen. Wij schatten in dat 15% van de kosten van de straatreiniging betrekking heeft op de riolering. De kosten voor de duikers worden voor 100% toegerekend aan de riolering;

RAADSVOORSTEL

- De kosten, die toegerekend worden vanuit taakveld 2.4 Economische havens en waterwegen betreffen de kosten van de watertaken. Deze kosten worden voor 70% toegerekend aan de riolering. De overige 30% wordt gezien als kosten voor de vaarroutes;
- Voor het rioolplan start in 2025 een toekomstbestendig watersysteemanalyse. De uitvoering hiervan vindt plaats in 2027.
- Voorziening toekomstige rioolvervangingsinvesteringen (Voorziening artikel 44 lid 1d BBV): in het tarief mogen spaarbedragen voor toekomstige vervangingsinvesteringen worden meegenomen. Deze worden als last genomen in de exploitatie en toegevoegd aan de voorziening. De voorziening toekomstige rioolvervangingsinvesteringen bedraagt op 1 januari 2025 € 8,9 miljoen. In 2024 bedraagt de storting € 2,4 miljoen en er zal niet geïnvesteerd worden;
- Voorziening artikel 44 lid 2: opbrengsten uit de rioolheffing en gespaarde gelden als gevolg van uitgestelde werkzaamheden moeten uitsluitend én blijvend voor het rioleringsdoel worden bestemd en worden ondergebracht in een voorziening. Eventuele tekorten worden onttrokken aan de voorziening Riolering. De voorziening Riolering bedraagt op 1 januari 2025 € 12,1 miljoen. De raad heeft vastgesteld dat de toegerekende kosten voor de watertaken gecompenseerd worden door een dotatie aan de Voorziening artikel 44 lid 2 (vanuit de algemene middelen). De kosten voor de watertaken (incl. overhead en btw) bedragen in 2024 € 3,1 miljoen.

Controleerbare toedeling

Omdat de belasting zowel van de eigenaren als de gebruikers wordt geheven moet op controleerbare wijze worden vastgelegd welke uitgaven in welke mate door het eigenarendeel, en in welke mate door het gebruikersdeel, worden gedekt. Deze eis van de Hoge Raad lijkt met name te moeten waarborgen dat dezelfde kosten niet twee keer in rekening worden gebracht. De opbrengst van eigenaren van woningen en niet-woningen bedraagt € 6,66 mln. De opbrengst van gebruikers van woningen en niet-woningen bedraagt € 11,22 mln. Hierop is de kwietschelding reeds in mindering gebracht. Hieruit blijkt dat 32,6% van de kosten wordt toegerekend aan de eigenaren en 54,9% aan de gebruikers. Het restant van de kosten (12,5%) wordt onttrokken aan (gedekt vanuit) de "Voorziening riolering".

2. De stijging van de woonlasten in 2025 bedraagt 3,8%.

De stijging van de woonlasten bedraagt 3,8%. Dit geldt voor eigenaren/gebruikers van woningen in een eigen woning met een gemiddelde WOZ-waarde en een (gemiddelde) waardestijging van 7,2%. De woonlasten voor gebruikers van woningen (huurders) stijgen met ca. 2,4%. In 2019 is de macronorm voor de laatste keer toegepast. Dit is een norm voor de totale opbrengsten OZB in Nederland. Het Rijk en de VNG hebben afgesproken dat de macronorm verdwijnt. Daarvoor in de plaats komt een benchmark, waarin de OZB, de riool- en waterzorgheffing en afvalstoffenheffing worden vergeleken. Het resultaat van de benchmark komt in de COELO-atlas die in maart 2025 uitkomt.

3. In de berekening van de tarieven is uitgegaan van de stand van de herwaardering van 15 oktober 2024.

De bovengenoemde percentages met betrekking tot de waardedaling zijn vastgesteld op basis van de huidige stand van de herwaardering, modelwaarden en uitgevoerde marktanalyse. We

RAADSVOORSTEL

streven er naar eind januari 2025 de herwaardering af te ronden en met dagtekening 21 februari 2025 meer dan 95% van de WOZ-beschikkingen te verzenden.

Risico:

1. *Het vaststellen van de tarieven van de rioolheffing (eigenarendeel) in een vroegtijdig stadium, kan een financieel risico inhouden.*

Bij de voorgestelde tariefstelling is rekening gehouden met de effecten van de jaarlijkse herwaardering in Westland. Het vaststellen van de tarieven rioolheffing (eigenarendeel) 2025 vóórdat de WOZ-herwaardering volledig is afgerond, kan een financieel risico inhouden. Blijkt immers dat de gemiddelde WOZ-waarde lager is dan nu wordt geprognostiseerd, dan worden de tarieven rioolheffing 2025 (eigenarendeel) op een te laag niveau vastgesteld. De in de gemeentebegroting voor 2025 opgenomen opbrengst rioolheffing zal dan niet worden gehaald. Het tarief mag achteraf niet naar boven worden bijgesteld.

FINANCIËN

Conform (meerjaren)begroting.

COMMUNICATIEPARAGRAAF

Bekendmaking in het elektronisch gemeenteblad en via internet.

EXTERN OVERLEG

Uitsluitend intern.

VERVOLGTRAJECT

Publicatie.

Burgemeester en wethouders van Westland,
de secretaris,

de burgemeester,

M.L.M. Weerts

B.R. Arends

Memo

AAN : de leden van de commissie Bestuur en Economie

VAN : wethouder B.P.M. van der Stee

C.C. :

DATUM : 2 december 2024

BETREFT : Toelichting Verordeningen gemeentelijke belastingen 2025.

Afvalstoffenheffing

In de raadscommissie Bestuur en Economie van 28 november 2024 is opgemerkt dat de telling in overzicht kostendekkendheid bij het raadsvoorstel Verordening Afvalstoffenheffing 2025 niet juist is.

In het overzicht is de regel t.a.v. de btw weggefallen. Excuus hiervoor. Dit is hersteld in het raadsvoorstel voor 11 december 2024.

Hiermee is het overzicht weer in overeenstemming met het overzicht zoals dit bij de Begroting aan u is voorgelegd.

Kwijtschelding ozb

In de Verordening kwijtschelding gemeentelijke belastingen Westland 2023 biedt uw raad de mogelijkheid aan voor kwijtschelding van de afvalstoffenheffing en de rioolheffing gebruikersdeel. kwijtschelding aan te vragen.

U vindt deze verordening op <https://zoek.officielebekendmakingen.nl/gmb-2023-49066.pdf>

Het is toegestaan om ook voor de ozb deze mogelijkheid tot kwijtschelding te bieden. En sommige gemeenten doen dit ook. In de huidige situatie kunnen belastingschuldigen met een eigen woning reeds kwijtschelding aanvragen voor afvalstoffenheffing en rioolheffing. Zover we kunnen nagaan is dat in 2024 één keer gebeurd. Dit verzoek is afgewezen i.v.m. aanwezigheid van eigen vermogen. Er zijn geen belastingschuldigen met een eigen woning die in aanmerking komen voor kwijtschelding.

In de praktijk blijkt dat de WOZ-waarde slechts € 3.350 hoger mag zijn dan de hypotheek min een eventueel aanwezig spaardeel van een spaarhypotheek. Hierdoor is er al snel sprake van overwaarde die het mogen verstrekken van kwijtschelding in de weg staat. Uitbreiding van de kwijtschelding voor ozb ligt dan ook niet voor de hand.

RAADSBSLUIT

De raad van de gemeente Westland;

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders van 19 november 2024 met nummer 24-0166984;

gelet op het bepaalde in artikel 228a van de Gemeentewet;

gehoord het advies van de commissie Bestuur en economie van 28 november 2024 en gehoord de beraadslagingen van onderhavige vergadering;

besluit:

vast te stellen de volgende:

VERORDENING OP DE HEFFING EN DE INVORDERING VAN RIOOL- EN WATERZORGHEFFING WESTLAND 2025.

Artikel 1. Aard van de belasting

Onder de naam rioolheffing wordt een directe belasting geheven ter bestrijding van de kosten die voor de gemeente verbonden zijn aan:

- a. de inzameling en het transport van huishoudelijk afvalwater en bedrijfsafvalwater, alsmede de zuivering van huishoudelijk afvalwater; en
- b. de inzameling van afvloeiend hemelwater en de verwerking van het ingezamelde hemelwater, alsmede het treffen van maatregelen teneinde structureel nadelige gevolgen van de grondwaterstand voor de aan de grond gegeven bestemming zoveel mogelijk te voorkomen of te beperken.

Artikel 2. Belastbaar feit en belastingplicht

1. De belasting wordt geheven van:
 - a. de persoon die bij het begin van het belastingjaar van een perceel het genot heeft krachtens eigendom, bezit of beperkt recht, verder te noemen: eigenarendeel; en
 - b. de persoon die een perceel al dan niet krachtens eigendom, bezit, beperkt recht of persoonlijk recht gebruikt, verder te noemen: gebruikersdeel.
2. Voor het eigenarendeel wordt, als het perceel een onroerende zaak is, als genothebbende krachtens eigendom, bezit of beperkt recht aangemerkt de persoon die bij het begin van het belastingjaar als zodanig in de basisregistratie kadaster is vermeld, tenzij blijkt dat deze persoon op dat tijdstip geen genothebbende krachtens eigendom, bezit of beperkt recht is.

RAADSBSLUIT

3. Voor het gebruikersdeel wordt:

- a. gebruik van een perceel door de leden van een huishouden aangemerkt als gebruik door het door de in artikel 231, tweede lid, onderdeel b, van de Gemeentewet bedoelde gemeenteambtenaar aangewezen lid van dat huishouden;
- b. gebruik door een persoon aan wie een deel van een perceel in gebruik is gegeven, aangemerkt als gebruik door de persoon die dat deel in gebruik heeft gegeven;
- c. het ter beschikking stellen van een perceel voor volgtijdig gebruik aangemerkt als gebruik door de persoon die dat perceel ter beschikking heeft gesteld.

Artikel 3 Voorwerp van de belasting

1. Voorwerp van de belasting is een perceel.
2. Als perceel wordt aangemerkt:
 - a. de onroerende zaak, bedoeld in hoofdstuk III van de Wet waardering onroerende zaken;
 - b. de roerende zaak, welke duurzaam aan een plaats gebonden is;
 - c. een gedeelte van een in onderdeel b bedoelde roerende zaak dat blijkens zijn indeling is bestemd om als afzonderlijk geheel te worden gebruikt;
 - d. een samenstel van twee of meer in onderdeel b bedoelde roerende zaken of in onderdeel c bedoelde gedeelten daarvan die bij dezelfde persoon in gebruik zijn en die, naar de omstandigheden beoordeeld, bij elkaar behoren;
 - e. het binnen de gemeente gelegen deel van de in onderdeel b bedoelde roerende zaak, van een in onderdeel c bedoeld gedeelte daarvan of van een in onderdeel d bedoeld samenstel.

Artikel 4. Vrijstellingen

1. De belasting wordt niet geheven van een perceel dat uitsluitend bestaat uit:
 - a. openbare land- en waterwegen en banen voor openbaar vervoer per rail, een en ander met inbegrip van kunstwerken;
 - b. waterverdedigings- en waterbeheersingswerken die worden beheerd door organen, instellingen of diensten van publiekrechtelijke rechtspersonen;
 - c. werken die zijn bestemd voor de zuivering van riool- en ander afvalwater en die worden beheerd door organen, instellingen of diensten van publiekrechtelijke rechtspersonen.
2. In afwijking van artikel 2, eerste lid onder b, wordt geen rioolheffing gebruikersdeel geheven voor onroerende zaken met een WOZ-waarde tot € 70.000.

Artikel 5 Maatstaf van heffing

1. De belasting als bedoeld in artikel 2, eerste lid, onderdeel a, wordt geheven naar de waarde in het economische verkeer van het perceel.
2. Als het perceel een onroerende zaak is, is de waarde in het economische verkeer de op de voet van hoofdstuk IV van de Wet waardering onroerende zaken voor de onroerende zaak vastgestelde waarde zoals deze voor het in artikel 7 bedoelde kalenderjaar geldt.

RAADSBSLUIT

3. Als voor het perceel geen waarde op de voet van hoofdstuk IV van de Wet waardering onroerende zaken is vastgesteld, wordt de heffingsmaatstaf van dat perceel bepaald met overeenkomstige toepassing van het bepaalde bij of krachtens de artikelen 17, 18 en 20, tweede lid, van de Wet waardering onroerende zaken.
4. In afwijking van de voorgaande leden wordt de belasting geheven naar een vast bedrag als de waarde van het perceel geheel buiten aanmerking is gelaten op grond van de Uitvoeringsregeling uitgezonderde objecten Wet waardering onroerende zaken.
5. De belasting als bedoeld in artikel 2, eerste lid, onderdeel b, wordt geheven naar het aantal personen dat van het perceel gebruik maakt.

Artikel 6 Belastingtarieven

1. Voor de toepassing van dit artikel dient een perceel in hoofdzaak tot woning als de heffingsmaatstaf voor dat perceel in hoofdzaak kan worden toegerekend aan delen die dienen tot woning dan wel volledig dienstbaar zijn aan woondoeleinden.
2. Het tarief van de belasting bedoeld in artikel 2, eerste lid, onderdeel a, bedraagt een percentage van de heffingsmaatstaf. Het percentage bedraagt voor:
 - a. een perceel dat in hoofdzaak tot woning dient 0,0162%;
 - b. een perceel dat niet in hoofdzaak tot woning dient 0,0437%;met dien verstande dat per perceel niet meer dan € 30.000,00 wordt geheven.
3. Het tarief van het eigenarendeel voor een perceel bedoeld in artikel 5, vierde lid, bedraagt € 239,16.
4. De belasting als bedoeld in artikel 2, eerste lid, onderdeel b, bedraagt per belastingjaar bij een perceel dat in hoofdzaak tot woning dient: € 184,44.
5. De belasting als bedoeld in het vierde lid, bedraagt, indien het perceel op 1 januari of, indien de belastingplicht later aanvangt, bij aanvang van de belastingplicht,
 - a. wordt gebruikt door één persoon € 184,44;
 - b. wordt gebruikt door twee personen € 208,20;
 - c. wordt gebruikt door drie personen of meer € 232,20.
6. De belasting als bedoeld in artikel 2, eerste lid, onderdeel b, bedraagt per belastingjaar bij een perceel dat niet in hoofdzaak tot woning dient € 239,16.
7. Voor de toepassing van het vijfde lid is beslissend de gebruikssituatie op 1 januari van het belastingjaar of, wanneer de belastingplicht later aanvangt, de gebruikssituatie bij aanvang van de belastingplicht. Indien in de loop van het belastingjaar enige wijziging optreedt in de samenstelling van het in lid 5 bedoelde aantal personen, wordt bij de berekening van de belasting hiermee geen rekening gehouden op de wijze als bedoeld in artikel 9.
8. Voor de vaststelling van de gebruikssituatie ten aanzien van een particulier huishouden is beslissend wat ter zake in de Basisregistratie Personen (BRP) is geregistreerd, tenzij blijkt dat de gebruikssituatie anders is.

RAADSBSLUIT

Artikel 7 Belastingjaar

Het belastingjaar is gelijk aan het kalenderjaar.

Artikel 8 Wijze van heffing

De belasting wordt bij wege van aanslag geheven.

Artikel 9 Ontstaan van de belastingschuld en heffing naar tijdsgelang

1. De belasting als bedoeld in artikel 2, eerste lid, onderdeel b, is verschuldigd bij het begin van het belastingjaar of, zo dit later is, bij de aanvang van de belastingplicht.
2. Indien de belastingplicht voor het perceel voor het gebruikersdeel in de loop van het belastingjaar aanvangt, is de belasting verschuldigd voor zoveel twaalfde gedeelten van het voor dat jaar verschuldigde gebruikersdeel als er in dat jaar, na de aanvang van de belastingplicht, nog kalendermaanden overblijven. Het vijfde lid is van overeenkomstige toepassing.
3. Indien de belastingplicht voor het perceel voor het gebruikersdeel in de loop van het belastingjaar eindigt, bestaat aanspraak op ontheffing voor zoveel twaalfde gedeelten van het voor dat jaar verschuldigde gebruikersdeel als er in dat jaar, na het einde van de belastingplicht, nog volle kalendermaanden overblijven. Het zesde lid is van overeenkomstige toepassing.
4. Bij de aanvang van de belastingplicht voor het gebruikersdeel op de eerste van een kalendermaand is over die maand de volle belasting verschuldigd. Bij aanvang op een later tijdstip wordt over de lopende kalendermaand geen belasting geheven.
5. Bij beëindiging van de belastingplicht voor het gebruikersdeel na de eerste van een kalendermaand is over die maand de volle belasting verschuldigd.
6. Het tweede en derde lid zijn niet van toepassing indien een belastingplichtige natuurlijke persoon een perceel in gebruik heeft dat in hoofdzaak tot woning dient, binnen de gemeente verhuist en aldaar een ander perceel dat in hoofdzaak tot woning dient, in gebruik neemt.

Artikel 10 Termijnen en wijze van betaling

- 1 In afwijking van artikel 9, eerste lid, van de Invorderingswet 1990 moeten de aanslagen worden betaald in twee gelijke termijnen, waarvan de eerste termijn vervalt op de laatste dag van de maand volgend op de maand die in de dagtekening van het aanslagbiljet is vermeld, en de tweede termijn één maand later.
- 2 In afwijking van het eerste lid geldt, in geval het totaalbedrag van de op één aanslagbiljet verenigde aanslagen, of als het aanslagbiljet maar één aanslag bevat het bedrag daarvan, € 100,00 of meer bedraagt, maar minder of gelijk is aan € 10.000,00, en zolang de verschuldigde bedragen door middel van automatische incasso van de betaalrekening van de belastingplichtige kunnen worden afgeschreven, met inachtneming van hetgeen is opgenomen in het derde lid van dit artikel, dat de aanslagen moeten worden betaald in tien gelijke

RAADSBSLUIT

termijnen. De eerste termijn vervalt op de laatste werkdag van de maand volgend op de maand die in de dagtekening van het aanslagbiljet is vermeld. Elk van de volgende termijnen vervalt telkens één maand later op de laatste werkdag van die maand.

- 3 De Algemene termijnenwet is niet van toepassing op de in de voorgaande leden gestelde termijnen.

Artikel 11 Kwijtschelding

Bij de invordering van de rioolheffing zoals bedoeld in artikel 2, eerste lid, onderdeel a, wordt geen kwijtschelding verleend bij een perceel dat in hoofdzaak tot woning dient.

Artikel 12 Overgangsrecht

De 'Verordening Riool- en Waterzorgheffing Westland 2024', wordt ingetrokken met ingang van de in artikel 13, tweede lid, genoemde datum van ingang van de heffing, met dien verstande dat zij van toepassing blijft op de belastbare feiten die zich voor die datum hebben voorgedaan.

Artikel 13 Inwerkingtreding en citeertitel

- 1 Deze verordening treedt in werking met ingang van de tweede dag na die van de bekendmaking.
- 2 De datum van ingang van de heffing is 1 januari 2025.
- 3 Deze verordening wordt aangehaald als 'Verordening Riool- en Waterzorgheffing Westland 2025'.

Aldus besloten door de raad in zijn openbare vergadering van 11 december 2024,

de griffier,

P. van Oosten

de voorzitter,

B.R. Arends

Gemeenteraad

Dossiernummer	467
Vertrouwelijk	Nee
Vergaderdatum	11 december 2024
Agendapunt	13
Titel	Voorstel tot vaststelling van de Verordening Marktgeldden Westland 2025

Portefeuillehouder

Bijlagen
Raadsbesluit [24-0164360]
Raadsvoorstel [24-0164322]
13) Martgeldden 24-0164360

Geagendeerd	Vergaderdatum
Commissie Bestuur & Economie	28 november 2024
Gemeenteraad	11 december 2024

Stemming

39 stemmen voor

Stem voor	Stem tegen
CDA Westland	
Chafia, Dennis Eeltink, Jaco Jong, Janice de Klinkspoor, Kevin Mark, Cor van der Vermeer-de Smit, Jenny	
CU-SGP Westland	
Koen-Snijders, Bea	
D66 Westland	
Daalhof, Ilse Hofland, Benjamin	
FvD Westland	
Voort, Jasper van der	

FVV	
Vliet, Angelique van	
GemeenteBelang Westland	
Berg, André van den Jansen–van Voorthuizen, Karin van Keizer, Remmert Kester, Stefan Lelieveld, René Stelt, Mireille van der Veen, Joep van Voois, Gerben	
GroenLinks Westland	
Plomp, Duncan	
LPF Westland	
Koppen, Dave van Meer, André van der Munck–Schoordijk, Trudy de Voskamp, Peter Witkamp, John	
PvdA Westland	
Gier, Nico de	
Westland Verstandig	
Beukel, Jan–Willem van den Bokeestijn, Leo Bogaard, Jan Bongaards, Arie Duijsens, Peter Giessen, Renate van der Hogervorst–Stokkers, Melanie Leurink, Astrid Nederpel, Ralph Nooy, Jan de	
Westlandse VVD	
Bakker, Guus	

Dijk, Bianca van

Erven, Suzanne van

RAADSBESLUIT

De raad van de gemeente Westland;

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders van 19 november 2024
met nummer 24-0164288;

gelet op artikel 229, eerste lid, aanhef en onderdelen a en b van de Gemeentewet;

gehoord het advies van de commissie Bestuur en economie van 28 november 2024 en gehoord de
beraadslagingen van onderhavige vergadering;

besluit:

vast te stellen de

VERORDENING OP DE HEFFING EN DE INVORDERING VAN MARKTGELDEN 2025.

Artikel 1 Definities

Voor de definities genoemd in deze verordening wordt verwezen naar de van kracht zijnde
'Marktverordening Westland' zoals deze laatstelijk is vastgesteld.

Artikel 2 Belastbaar feit

Onder de naam 'marktgeldden' wordt een recht geheven ter zake van het innemen van een
standplaats op het marktterrein op de dagen en uren dat er markt wordt gehouden als bedoeld in
de 'Marktverordening Westland' zoals deze laatstelijk is vastgesteld overeenkomstig de
navolgende bepalingen.

Artikel 3 Belastingplicht

Het recht als bedoeld in artikel 2 wordt geheven van degene die een standplaats inneemt of van
degene aan wie een standplaats is toegewezen.

Artikel 4 Belastingtijdvak

Het belastingtijdvak voor het recht als bedoeld in artikel 2 is:

- a. voor de vaste standplaatshouders gelijk aan een kwartaal of een jaar;
- b. voor de dagplaatshouder of standwerker gelijk aan een dagdeel.

Artikel 5 Maatstaf van heffing

- 1 Het recht wordt geheven naar het aantal strekkende meters frontlengte van de ingenomen
standplaats.
- 2 Voor de berekening van de marktgeldden wordt een gedeelte van een strekkende meter voor
een volle strekkende meter aangemerkt.

RAADSBSLUIT

Artikel 6 Tarieven

1. Het in artikel 2 bedoelde recht bedraagt:
 - a. voor elke strekkende meter per dagdeel € 1,60
 - b. het in het eerste lid onder a bedoelde recht wordt verhoogd met € 2,55
(excl. btw) per dagdeel per standplaats voor stroomgebruik en met € 4,45
(excl. btw) per dagdeel per standplaats voor gebruik van krachtstroom.
 - c. voor de berekening van het marktgeld, met of zonder gebruik van (kracht)stroom, wordt een gedeelte van een dagdeel als een geheel dagdeel aangemerkt;
 - d. onder dagdeel wordt verstaan:
 1. dagdeel ochtend van 08.00 uur tot 12.00 uur;
 2. dagdeel middag van 12.00 uur tot 18.00 uur.
2. Wanneer gebruik gemaakt wordt van een kwartaalabonnement bedraagt het in artikel 2 bedoelde recht:
 - a. voor elke strekkende meter per dagdeel per kwartaal € 18,65
 - b. het in het tweede lid onder a bedoelde recht wordt verhoogd met € 29,85
(excl. btw) per dagdeel per standplaats voor stroomgebruik en met € 52,30
(excl. btw) per dagdeel per standplaats voor gebruik van krachtstroom.
 - c. indien de standplaats wordt ingenomen op een tijdstip liggende in een kwartaal, dan wordt voor delen van een kwartaal het tarief berekend op het aantal resterende weken, vermenigvuldigd met 1/13 deel van de in lid 2, sub a en b, van dit artikel genoemde tarieven.
3. Wanneer gebruik gemaakt wordt van een jaarabonnement bedraagt het in artikel 2 bedoelde recht:
 - a. voor elke strekkende meter per dagdeel per jaar € 67,20
 - b. het in het derde lid onder a bedoelde recht wordt verhoogd met € 107,55
(excl. btw) per dagdeel per standplaats voor stroomgebruik en met € 188,25
(excl. btw) per dagdeel per standplaats voor gebruik van krachtstroom.
 - c. indien de standplaats wordt ingenomen op een tijdstip liggende in een jaar, dan wordt voor delen van een jaar het tarief berekend op het aantal resterende weken, vermenigvuldigd met 1/52 deel van de in lid 3, sub a en b, van dit artikel genoemde tarieven.

Artikel 7 Wijze van heffing

De rechten genoemd in artikel 6 worden geheven bij wege van een mondelinge dan wel een gedagtekende schriftelijke kennisgeving, waaronder mede wordt begrepen een nota of andere schriftuur.

Artikel 8 Tijdstip van betaling

1. In afwijking van artikel 9, eerste lid, van de Invorderingswet 1990 moeten de marktgelden worden betaald ingeval de kennisgeving als bedoeld in artikel 7:
 - a. mondeling wordt gedaan: op het moment van het doen van de kennisgeving;

RAADSBESLUIT

- b. schriftelijk wordt gedaan: op het moment van het uitreiken van de kennisgeving, dan wel in geval van toezending daarvan, binnen 14 dagen na de dagtekening van de kennisgeving.
2. Het bewijs van betaling van het recht dient op verzoek te worden getoond aan de met de inning en het toezicht op de inning belaste ambtenaren.
3. De Algemene termijnenwet is niet van toepassing op de in de voorgaande leden gestelde termijnen.

Artikel 9 Kwijtschelding

Bij de invordering van de marktgelden wordt geen kwijtschelding verleend.

Artikel 10 Ontstaan van de belastingschuld

De belastingschuld ontstaat bij de aanvang van het belastingtijdvak of, indien de belastingplicht in de loop van het belastingtijdvak aanvangt, bij de aanvang van de belastingplicht.

Artikel 11 Ontheffing en restitutie

1. Ontheffing van het recht als bedoeld in artikel 6, eerste lid, vindt alleen plaats indien de toegewezen standplaats op last van het gemeentebestuur moet worden ontruimd en de last tot ontruiming geen gevolg is van het niet nakomen van voorwaarden aan het hebben van een standplaats.
2. De in het eerste lid van dit artikel bedoelde ontheffing geschiedt naar evenredigheid van de nog niet aangebroken uren waarover het recht is verschuldigd en bedraagt per niet aangebroken uur één derde gedeelte van het voor die dagdeel verschuldigde recht.

Artikel 12 Inwerkingtreding en citeertitel

1. De 'Verordening Marktgelden Westland 2024' wordt ingetrokken met ingang van de in het derde lid van dit artikel genoemde datum, met dien verstande dat zij van toepassing blijft op de belastbare feiten die zich voor die datum hebben voorgedaan.
2. Deze verordening treedt in werking met ingang van de tweede dag na die van de bekendmaking.
3. De datum van ingang van de heffing is 1 januari 2025.
4. Deze verordening kan worden aangehaald als 'Verordening Marktgelden Westland 2025'.

Aldus besloten door de raad in zijn openbare vergadering van 11 december 2024,

de griffier,

de voorzitter,

P. van Oosten

B.R. Arends

VOORBLAD RAADSVORSTEL

ONDERWERP

Verordening Marktgelden 2025

BESLISPUNTEN

1. De Verordening Marktgelden 2025 vast te stellen.

ARGUMENTEN, RISICO'S EN KANTTEKENINGEN

Argumenten:

1. *Om de geraamde opbrengst uit de (meerjaren)begroting te realiseren dienen de huidige tarieven met de inflatiecorrectie van 2,4% te worden verhoogd.*

Kanttekening:

1. *De marktgeldtarieven zijn nog niet kostendekkend.*

RAADSVORSTEL

AANLEIDING

Marktgeld wordt geheven voor het innemen van een standplaats op het marktterrein op de dagen en uren dat er markt wordt gehouden. De heffingsmaatstaf is het aantal strekkende meters per dagdeel dat een vaste standplaatshouder, een dagplaatshouder of een standwerker op de markt in gebruik neemt. Om de heffing en invordering van marktgelden in 2025 op basis van geïndexeerde tarieven mogelijk te maken moet de Verordening Marktgelden Westland 2025 in 2024 worden vastgesteld en gepubliceerd.

DOELSTELLING

De geraamde opbrengsten mogen niet hoger zijn dan de geraamde uitgaven. We streven naar maatschappelijk aanvaardbare tarieven. Onder maatschappelijk aanvaardbare tarieven wordt begrepen dat de tarieven die de gemeente Westland hanteert, niet buitensporig hoog zijn ten opzichte van de ons omliggende gemeenten.

ARGUMENTATIE

1. Om de geraamde opbrengst uit de (meerjaren)begroting te realiseren dienen de huidige tarieven met de inflatiecorrectie van 2,4% te worden verhoogd.

Om te komen tot meer kostendekkende tarieven wordt voorgesteld de tarieven met de inflatiecorrectie van 2,4% te indexeren. Als uitgangspunt gelden de tarieven per dagdeel van 2024 voordat ze zijn afgerond. Omdat tarieven in 2024 naar boven of beneden zijn afgerond op een veelvoud van € 0,05 stijgt een enkel tarief met meer dan de voorgestelde verhoging van 2,4%. Andere tarieven stijgen daarentegen minder dan de inflatiecorrectie. In de praktijk gaat het dan om enkele centen. In onderstaande tabel is dit inzichtelijk gemaakt.

standplaats per strekkende meter per dagdeel	per dag 2025	effectieve verhoging t.o.v. 2024	per kwartaal 2025	effectieve verhoging t.o.v. 2024	Per jaar 2025	effectieve verhoging t.o.v. 2024
zonder elektra	€ 1,60	3,2%	€ 18,65	2,2%	€ 67,20	2,4%
stroomgebruik*	€ 2,55	2,0%	€ 29,85	2,2%	€ 107,55	2,4%
krachtstroom*	€ 4,45	2,3%	€ 52,30	2,4%	€ 188,25	2,4%

**De levering van energie is een belaste prestatie. De vermelde tarieven van stroomgebruik en/of krachtstroom worden opgeteld bij de tarieven van de standplaats en zijn exclusief btw.*

RAADSVOORSTEL

Onderbouwing tariefvoorstellen

Algemeen tarief

Het tarief van een dagdeel per strekkende meter ad. € 1,55 (niet afgerond 2024 € 1,5587) verhoogd met 2,4% bedraagt € 1,5961. Voorgesteld wordt dit tarief af te ronden op € 1,60.

Tevens wordt voorgesteld het:

- kwartaaltarief vast te stellen op 90% van $13 \times € 1,5961 = € 18,65$ (afgerond) en het
- jaartarief op 90% van $4 \times € 18,6745 = € 67,20$ (afgerond).

Tarief stroomgebruik

Het tarief voor stroomgebruik per dagdeel per standplaats ad. € 2,50 (niet afgerond 2024 € 2,4938) verhoogd met 2,4% bedraagt € 2,5537. Voorgesteld wordt dit tarief af te ronden op € 2,55 exclusief btw.

Tevens wordt voorgesteld het:

- kwartaaltarief vast te stellen op 90% van $13 \times € 2,5537 = € 29,85$ exclusief btw (afgerond) en
- het jaartarief op 90% van $4 \times € 29,8777 = € 107,55$ exclusief btw (afgerond).

Tarief gebruik krachtstroom

Het tarief voor krachtstroom per dagdeel per standplaats ad. € 4,35 (niet afgerond 2024 € 4,3647) verhoogd met 2,4% bedraagt € 4,4695. Voorgesteld wordt dit tarief af te ronden op € 4,45 exclusief btw.

Tevens wordt voorgesteld het:

- kwartaaltarief vast te stellen op 90% van $13 \times € 4,4695 = € 52,30$ exclusief btw (afgerond) en
- het jaartarief op 90% van $4 \times € 52,2926 = € 188,25$ exclusief btw (afgerond).

RISICO'S EN KANTTEKENINGEN

Kanttekening:

1. *De marktgeldtarieven zijn nog niet kostendekkend.*

De kosten van de markten in 2025 bedragen € 182.000. De geraamde opbrengst bedraagt € 105.000. De kostendekkendheid bedraagt 57,5%.

Kostenonderbouwing Marktgelden

Toelichting op de toegerekende baten en lasten en beleidskeuzes

- De veegkosten van de markt worden voor 50% toegerekend. We gaan ervan uit dat niet al het vuil op het plein wordt veroorzaakt door de markten, maar dat er ook sprake is van zwerfvuil.
- Op basis van de tijdsbesteding worden de kosten van de marktmeester voor 70% toegerekend. De overige 30% valt onder toezicht wat niet als lasten ter zake mag worden beschouwd.
- De btw over de elektra wordt niet toegerekend.

RAADSVORSTEL

Marktgelden	Baten in €	Lasten in €
Kosten taakvelden(en) incl. (omslag)rente		120.500
Inkomsten taakveld(en), excl. heffingen		
Netto kosten taakveld		120.500
Toe te rekenen kosten:		
Overhead incl. (omslag)rente		57.400
Btw overhead		4.600
Totale kosten		182.400*
Opbrengst heffingen	91.800	
Opbrengst energie	13.100	
Totale opbrengst	104.900	
Dekkingspercentage		57,5%

* €100,00 afrondingsverschil

FINANCIËN

Financiële gevolgen zijn conform (meerjaren)begroting.

COMMUNICATIEPARAGRAAF

Bekendmaking in het elektronisch gemeentebblad en via internet.

EXTERN OVERLEG

Marktcommissie.

VERVOLGTRAJECT

Publicatie.

Burgemeester en wethouders van Westland,
de secretaris,

de burgemeester,

M.L.M. Weerts

B.R. Arends

RAADSBSLUIT

De raad van de gemeente Westland;

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders van 19 november 2024 met nummer 24-0164288;

gelet op artikel 229, eerste lid, aanhef en onderdelen a en b van de Gemeentewet;

gehoord het advies van de commissie Bestuur en economie van 28 november 2024 en gehoord de beraadslagingen van onderhavige vergadering;

besluit:

vast te stellen de

VERORDENING OP DE HEFFING EN DE INVORDERING VAN MARKTGELDEN 2025.

Artikel 1 Definities

Voor de definities genoemd in deze verordening wordt verwezen naar de van kracht zijnde 'Marktverordening Westland' zoals deze laatstelijk is vastgesteld.

Artikel 2 Belastbaar feit

Onder de naam 'marktgeldden' wordt een recht geheven ter zake van het innemen van een standplaats op het marktterrein op de dagen en uren dat er markt wordt gehouden als bedoeld in de 'Marktverordening Westland' zoals deze laatstelijk is vastgesteld overeenkomstig de navolgende bepalingen.

Artikel 3 Belastingplicht

Het recht als bedoeld in artikel 2 wordt geheven van degene die een standplaats inneemt of van degene aan wie een standplaats is toegewezen.

Artikel 4 Belastingtijdvak

Het belastingtijdvak voor het recht als bedoeld in artikel 2 is:

- a. voor de vaste standplaatshouders gelijk aan een kwartaal of een jaar;
- b. voor de dagplaatshouder of standwerker gelijk aan een dagdeel.

Artikel 5 Maatstaf van heffing

- 1 Het recht wordt geheven naar het aantal strekkende meters frontlengte van de ingenomen standplaats.
- 2 Voor de berekening van de marktgeldden wordt een gedeelte van een strekkende meter voor een volle strekkende meter aangemerkt.

RAADSBSLUIT

Artikel 6 Tarieven

1. Het in artikel 2 bedoelde recht bedraagt:
 - a. voor elke strekkende meter per dagdeel € 1,60
 - b. het in het eerste lid onder a bedoelde recht wordt verhoogd met € 2,55
(excl. btw) per dagdeel per standplaats voor stroomgebruik en met € 4,45
(excl. btw) per dagdeel per standplaats voor gebruik van krachtstroom.
 - c. voor de berekening van het marktgeld, met of zonder gebruik van (kracht)stroom, wordt een gedeelte van een dagdeel als een geheel dagdeel aangemerkt;
 - d. onder dagdeel wordt verstaan:
 1. dagdeel ochtend van 08.00 uur tot 12.00 uur;
 2. dagdeel middag van 12.00 uur tot 18.00 uur.
2. Wanneer gebruik gemaakt wordt van een kwartaalabonnement bedraagt het in artikel 2 bedoelde recht:
 - a. voor elke strekkende meter per dagdeel per kwartaal € 18,65
 - b. het in het tweede lid onder a bedoelde recht wordt verhoogd met € 29,85
(excl. btw) per dagdeel per standplaats voor stroomgebruik en met € 52,30
(excl. btw) per dagdeel per standplaats voor gebruik van krachtstroom.
 - c. indien de standplaats wordt ingenomen op een tijdstip liggende in een kwartaal, dan wordt voor delen van een kwartaal het tarief berekend op het aantal resterende weken, vermenigvuldigd met 1/13 deel van de in lid 2, sub a en b, van dit artikel genoemde tarieven.
3. Wanneer gebruik gemaakt wordt van een jaarabonnement bedraagt het in artikel 2 bedoelde recht:
 - a. voor elke strekkende meter per dagdeel per jaar € 67,20
 - b. het in het derde lid onder a bedoelde recht wordt verhoogd met € 107,55
(excl. btw) per dagdeel per standplaats voor stroomgebruik en met € 188,25
(excl. btw) per dagdeel per standplaats voor gebruik van krachtstroom.
 - c. indien de standplaats wordt ingenomen op een tijdstip liggende in een jaar, dan wordt voor delen van een jaar het tarief berekend op het aantal resterende weken, vermenigvuldigd met 1/52 deel van de in lid 3, sub a en b, van dit artikel genoemde tarieven.

Artikel 7 Wijze van heffing

De rechten genoemd in artikel 6 worden geheven bij wege van een mondelinge dan wel een gedagtekende schriftelijke kennisgeving, waaronder mede wordt begrepen een nota of andere schriftuur.

Artikel 8 Tijdstip van betaling

1. In afwijking van artikel 9, eerste lid, van de Invorderingswet 1990 moeten de marktgelden worden betaald ingeval de kennisgeving als bedoeld in artikel 7:
 - a. mondeling wordt gedaan: op het moment van het doen van de kennisgeving;

RAADSBSLUIT

- b. schriftelijk wordt gedaan: op het moment van het uitreiken van de kennisgeving, dan wel in geval van toezending daarvan, binnen 14 dagen na de dagtekening van de kennisgeving.
2. Het bewijs van betaling van het recht dient op verzoek te worden getoond aan de met de inning en het toezicht op de inning belaste ambtenaren.
 3. De Algemene termijnenwet is niet van toepassing op de in de voorgaande leden gestelde termijnen.

Artikel 9 Kwijtschelding

Bij de invordering van de marktgelden wordt geen kwijtschelding verleend.

Artikel 10 Ontstaan van de belastingschuld

De belastingschuld ontstaat bij de aanvang van het belastingtijdvak of, indien de belastingplicht in de loop van het belastingtijdvak aanvangt, bij de aanvang van de belastingplicht.

Artikel 11 Ontheffing en restitutie

1. Ontheffing van het recht als bedoeld in artikel 6, eerste lid, vindt alleen plaats indien de toegewezen standplaats op last van het gemeentebestuur moet worden ontruimd en de last tot ontruiming geen gevolg is van het niet nakomen van voorwaarden aan het hebben van een standplaats.
2. De in het eerste lid van dit artikel bedoelde ontheffing geschiedt naar evenredigheid van de nog niet aangebroken uren waarover het recht is verschuldigd en bedraagt per niet aangebroken uur één derde gedeelte van het voor die dagdeel verschuldigde recht.

Artikel 12 Inwerkingtreding en citeertitel

1. De 'Verordening Marktgelden Westland 2024' wordt ingetrokken met ingang van de in het derde lid van dit artikel genoemde datum, met dien verstande dat zij van toepassing blijft op de belastbare feiten die zich voor die datum hebben voorgedaan.
2. Deze verordening treedt in werking met ingang van de tweede dag na die van de bekendmaking.
3. De datum van ingang van de heffing is 1 januari 2025.
4. Deze verordening kan worden aangehaald als 'Verordening Marktgelden Westland 2025'.

Aldus besloten door de raad in zijn openbare vergadering van 11 december 2024,

de griffier,

P. van Oosten

de voorzitter,

B.R. Arends

Gemeenteraad

Dossiernummer	466
Vertrouwelijk	Nee
Vergaderdatum	11 december 2024
Agendapunt	14
Titel	Voorstel tot vaststelling van de Verordening Lijkbezorgingsrechten Westland 2025

Portefeuillehouder

Bijlagen
Raadsbesluit [24-0166332]
Tarientabel Lijkbezorgingsrechten Westland 2025 [24-0179799]
Raadsvoorstel [24-0165824]
14) Lijkbezorging 24-0166332

Geagendeerd	Vergaderdatum
Commissie Bestuur & Economie	28 november 2024
Gemeenteraad	11 december 2024

Stemming

39 stemmen voor

Stem voor	Stem tegen
CDA Westland	
Chafia, Dennis Eeltink, Jaco Jong, Janice de Klinkspoor, Kevin Mark, Cor van der Vermeer-de Smit, Jenny	
CU-SGP Westland	
Koen-Snijders, Bea	
D66 Westland	
Daalhof, Ilse Hofland, Benjamin	
FvD Westland	

Voort, Jasper van der	
FVV	
Vliet, Angelique van	
GemeenteBelang Westland	
Berg, André van den Jansen-van Voorthuizen, Karin van Keizer, Remmert Kester, Stefan Lelieveld, René Stelt, Mireille van der Veen, Joep van Voois, Gerben	
GroenLinks Westland	
Plomp, Duncan	
LPF Westland	
Koppen, Dave van Meer, André van der Munck-Schoordijk, Trudy de Voskamp, Peter Witkamp, John	
PvdA Westland	
Gier, Nico de	
Westland Verstandig	
Beukel, Jan-Willem van den Bokestijn, Leo Bogaard, Jan Bongaards, Arie Duijsens, Peter Giessen, Renate van der Hogervorst-Stokkers, Melanie Leurink, Astrid Nederpel, Ralph Nooy, Jan de	
Westlandse VVD	

Bakker, Guus Dijk, Bianca van Erven, Suzanne van	
--	--

RAADSBSLUIT

De raad van de gemeente Westland;

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders van 19 november 2024
met nummer 24-0164419; met bijlage

- Tarieventabel Lijkbezorgingsrechten Westland 2025

gelet op het bepaalde in artikel 229, eerste lid, aanhef en onderdeel a en b, van de Gemeentewet;
gehoord het advies van de commissie Bestuur en economie van 28 november 2024 en gehoord de
beraadslagingen van onderhavige vergadering;

besluit:

vast te stellen de:

VERORDENING OP DE HEFFING EN DE INVORDERING VAN LIJKBEZORGINGSRECHTEN 2025.

Artikel 1 Begripsomschrijvingen

Deze verordening verstaat onder:

a. begraafplaats	: de begraafplaatsen in de kernen:
1. 's-Gravenzande	: Begraafplaats Beukenhage Naaldwijkseweg 101A;
2. De Lier	: Algemene Begraafplaats Burgemeester Crezeelaan 28;
3. Naaldwijk	: Gemeentelijke Begraafplaats Zandhaver 2;
4. Maasdijk	: Algemene Begraafplaats Kerkhoflaan 2;
5. Wateringen	: Algemene Begraafplaats Julianastraat 17A;
6. Monster	: Rustplaats Molenlande Molenstraat 141 E;
b. graf	: een zandgraf of grafkelder;
c. zandgraf	: een graf waarbij de kist direct in de grond wordt geplaatst;
d. grafkelder	: een betonnen of gemetselde constructie waarin een of meerdere
lijken worden begraven of asbussen worden bijgezet; grafkelders
kunnen onderdeel zijn van een bovengrondse muur of wand;
e. asbus	: een bus ter berging van as van een overledene;
f. urn	: een voorwerp ter berging van één of meer asbussen;
g. particulier graf	: een graf waarvoor aan een natuurlijk persoon of rechtspersoon het
uitsluitend recht is verleend tot:
1. het doen begraven en begraven houden van lijken;
2. het doen bijzetten en bijgezet houden van asbussen met of
zonder urnen;
3. het doen verstrooien van as;
h. algemeen graf	: een graf bij de gemeente in beheer, waarin gelegenheid wordt
geboden tot het doen begraven van lijken;

RAADSBESLUIT

- i. keuzegraf : een nog uit te geven particulier graf, uitsluitend bestemd voor directe begraving, buiten de volgorde en binnen een bestaand grafvak;
- j. particulier urnengraf : een graf waarvoor aan een natuurlijk persoon of rechtspersoon het uitsluitend recht is verleend tot:
1. het doen bijzetten en bijgezet houden van asbussen met of zonder urnen;
 2. het doen verstrooien van as;
- k. particuliere urnennis : een nis waarvoor aan een natuurlijk persoon of rechtspersoon, het uitsluitend recht is verleend tot het doen bijzetten en bijgezet houden van asbussen met of zonder urnen;
- l. particuliere gedenkplaats : een plaats waarvoor aan een natuurlijke persoon of rechtspersoon het uitsluitend recht is verleend om overledenen te gedenken;
- m. verstrooiingsplaats : een permanent daartoe bestemd terrein waarop verstrooiing van as kan plaatsvinden.
- n. grafbedekking : gedenkteken en grafbeplanting op een graf, gedenkplaats of verstrooiingsplaats;
- o. beheerder : de ambtenaar die belast is met de dagelijkse leiding van de begraafplaats(en) of degene die hem vervangt;
- p. rechthebbende : natuurlijke persoon of rechtspersoon aan wie een uitsluitend recht is verleend op een particulier graf, dan wel degene die redelijkerwijze geacht kan worden in diens plaats te zijn getreden;
- q. columbarium : een muur met nissen, inclusief afdekplaatje, waarin asbussen met of zonder urn kunnen worden bijgezet (alleen van toepassing op Rustplaats Molenlande te Monster).

Artikel 2 Uitbreiding begrippen particulier en algemeen graf

1. Voor de toepassing van het bij of krachtens deze verordening bepaalde wordt, voor zover van belang, onder 'particulier graf' mede verstaan: particulier urnengraf, particuliere urnennis en particuliere gedenkplaats.
2. Voor de toepassing van het bij of krachtens deze verordening bepaalde wordt, voor zover van belang, onder 'algemeen graf' mede verstaan: algemeen urnengraf.

Artikel 3 Belastbaar feit

Op basis van deze verordening worden rechten geheven voor het gebruik van de begraafplaatsen en voor het door de gemeente verlenen van diensten in verband met de begraafplaatsen.

Artikel 4 Belastingplicht

De rechten worden geheven van degene op wiens aanvraag dan wel ten behoeve van wie de dienst wordt verricht of van degene die van de bezittingen, werken of inrichtingen gebruik maakt.

RAADSBESLUIT

Artikel 5 Maatstaf van heffing en belastingtarief

1. De rechten worden geheven naar de maatstaven en de tarieven, opgenomen in de bij deze verordening behorende tarieventabel.
2. Voor de berekening van de rechten wordt een gedeelte van een in de tarieventabel genoemde eenheid als een volle eenheid aangemerkt.

Artikel 6 Belastingjaar

1. Met betrekking tot de rechten die per jaar worden geheven is het belastingjaar gelijk aan het kalenderjaar.
2. Met betrekking tot de rechten genoemd in hoofdstuk 5.4 van de tarieventabel is het belastingtijdvak gelijk aan de periode waarvoor wordt afgekocht.

Artikel 7 Wijze van heffing

1. De onderhoudsrechten, bedoeld in hoofdstuk 5.4 van de tarieventabel, worden geheven bij wege van aanslag.
2. De andere rechten dan die bedoeld in hoofdstuk 5.4 van de tarieventabel, worden geheven door middel van een gedagtekende kennisgeving waarop het gevorderde bedrag is vermeld. Het gevorderde bedrag wordt door toezending of uitreiking van de schriftelijke kennisgeving aan de belastingschuldige bekendgemaakt.

Artikel 8 Ontstaan van de belastingschuld en heffing naar tijdsgelang voor de jaarlijks verschuldigde rechten

1. De onderhoudsrechten, als bedoeld in hoofdstuk 5.4 van de tarieventabel zijn verschuldigd bij de aanvang van het belastingtijdvak of, zo dit later is, bij de aanvang van de belastingplicht.
2. Indien de belastingplicht in de loop van het belastingtijdvak aanvangt zijn de onderhoudsrechten bedoeld in hoofdstuk 5.4 van de tarieventabel verschuldigd voor zoveel twaalfde gedeelten van de voor dat jaar verschuldigde rechten als er in dat jaar, na de aanvang van de belastingplicht, nog volle kalendermaanden overblijven.
3. Indien de belastingplicht in de loop van het belastingtijdvak eindigt, bestaat aanspraak op ontheffing voor de onderhoudsrechten bedoeld in hoofdstuk 5.4 van de tarieventabel voor zoveel twaalfde gedeelten van de voor dat jaar verschuldigde rechten als er in dat jaar, na het einde van de belastingplicht, nog volle kalendermaanden overblijven.

Artikel 9 Ontstaan van de belastingschuld voor de overige rechten

Andere rechten dan die bedoeld in hoofdstuk 5.4 van de tarieventabel zijn verschuldigd bij de aanvang van de dienstverlening of bij de aanvang van het gebruik van de bezittingen, werken of inrichtingen.

RAADSBSLUIT

Artikel 10 Termijnen van betaling

1. In afwijking van artikel 9, eerste lid, van de Invorderingswet 1990 moeten de rechten worden betaald binnen 45 dagen na de dagtekening van het aanslagbiljet of de schriftelijke kennisgeving.
2. De Algemene termijnenwet is niet van toepassing op de in het eerste lid gestelde termijn.

Artikel 11 Kwijtschelding

Bij de invordering van de lijkbezorgingsrechten wordt geen kwijtschelding verleend.

Artikel 12 Inwerkingtreding en citeertitel

1. De 'Verordening lijkbezorgingsrechten Westland 2024' wordt ingetrokken met ingang van de in het tweede lid genoemde datum van ingang van de heffing, met dien verstande dat zij van toepassing blijft op de belastbare feiten die zich voor die datum hebben voorgedaan.
2. Deze verordening treedt in werking met ingang van de tweede dag na die van de bekendmaking.
3. De datum van ingang van de heffing is 1 januari 2025.
4. Deze verordening wordt aangehaald als 'Verordening Lijkbezorgingsrechten Westland 2025'.

Aldus besloten door de raad in zijn openbare vergadering van 11 december 2024,

de griffier,

de voorzitter,

P. van Oosten

B.R. Arends

Tarieventabel behorende bij de Verordening Lijkbezorgingsrechten Westland 2025		
Corsa: 24-0179799		Tarief 2025
	Hoofdstuk 1 Verlenen van rechten	
1.1	Voor het verlenen van het uitsluitend recht op een graf (particulier graf) wordt gegeven:	
1.1.1.1	voor een periode van 15 jaar:	€ 3.479,00
1.1.1.2	voor een periode van 20 jaar:	€ 3.912,00
1.1.1.3	voor een periode van 25 jaar:	€ 4.269,00
1.1.1.4	voor een periode van 30 jaar:	€ 4.562,00
1.1.2	voor een periode van 40 jaar (betreffende een particulier kindergraf):	€ 2.280,00
1.2	Voor het verlenen van het uitsluitend recht op een particulier urnengraf wordt gegeven:	
1.2.1	voor een periode van 10 jaar :	€ 1.237,00
1.2.2	voor een periode van 10 jaar inclusief urnenkelder:	€ 1.340,00
1.3	Voor het verlenen van het uitsluitend recht op een urnennis (particuliere urnennis) wordt gegeven:	
1.3.1	voor een periode van 10 jaar:	€ 1.340,00
1.3.2	voor een periode van 10 jaar in de urnenmuur bij Monster (inclusief afdichtingsplaatje):	€ 1.361,00
1.4	Voor het verlenen van het uitsluitend recht op een gedenkplaats (particuliere gedenkplaats) wordt gegeven:	
1.4.1	voor een periode van 10 jaar:	€ 1.579,00
1.5	Voor het verlenen van het uitsluitend recht op een grafkelder wordt gegeven:	
1.5.1	voor een periode van 30 jaar:	€ 6.801,00
1.6	Voor het verlenen van het uitsluitend recht op een particulier graf, zijnde een keuzegrav buiten de volgorde en binnen een bestaand grafvak wordt gegeven:	
1.6.1	voor een periode van 15 jaar:	€ 4.566,00
1.6.2	voor een periode van 20 jaar:	€ 4.998,00
1.6.3	voor een periode van 25 jaar:	€ 5.356,00
1.6.4	voor een periode van 30 jaar:	€ 5.648,00
1.7	Voor het verlengen van het uitsluitend recht bedoeld in de voorgaande onderdelen wordt gegeven:	
1.7.1.1	voor een periode van 5 jaar voor de onderdelen 1.1, 1.5 en 1.6:	€ 782,00
1.7.1.2	voor een periode van 10 jaar voor de onderdelen 1.1, 1.5 en 1.6:	€ 1.423,00
1.7.1.3	voor een periode van 20 jaar voor de onderdelen 1.1, 1.5 en 1.6:	€ 2.386,00
1.7.2	voor een periode van 10 jaar voor de onderdelen 1.2, 1.3:	€ 904,00
1.7.3	voor een periode van 10 jaar voor onderdeel 1.4:	€ 1.103,00
	Hoofdstuk 2 Begraven	
2.1	Voor het begraven van een lijk van een persoon van 12 jaar of ouder wordt gegeven:	
2.1.1	in een particulier graf:	€ 1.502,00
2.1.2	in een algemeen graf:	€ 1.502,00
2.2	Voor het begraven van een lijk van een kind jonger dan één jaar wordt gegeven:	
2.2.1	in een particulier graf:	€ 318,00
2.2.2	in een algemeen graf:	€ 318,00
2.3	Voor het begraven van een lijk van een kind ouder dan één jaar en jonger dan 12 jaar wordt gegeven:	
2.3.1	in een particulier graf:	€ 649,00
2.3.2	in een algemeen graf:	€ 649,00
2.4	Voor het na ruimen van een graf begraven van de overblijfselen van een lijk in een particulier graf wordt gegeven:	€ 1.502,00
2.5	Voor het verwijderen en terugplaatsen van grafbedekking (gedenktokens) wordt gegeven:	
2.5.1	indien machinaal:	€ 247,00
2.5.2	indien handmatig:	€ 593,00
2.6	Voor het begraven op buitengewone uren wordt het recht, bedoeld in de onderdelen 2.1, 2.2 en 2.3, verhoogd met:	€ 1.039,00
2.7	Onder buitengewone uren wordt verstaan: zondagen, en de volgende algemeen erkende feestdagen (ingevolge art. 3 van de Algemene termijnenwet): Nieuwjaarsdag, Goede vrijdag, Tweede Paasdag, Koningsdag, Hemelvaartsdag, Tweede Pinksterdag, Eerste Kerstdag, Tweede Kerstdag.	
	Hoofdstuk 3 Bijzetten van asbussen en urnen	
3.1	Voor het bijzetten van een asbus of urn wordt gegeven:	
3.1.1	op een particulier graf:	€ 167,00
3.1.2	in een particulier graf:	€ 579,00
3.1.3	in een particuliere urnennis:	€ 167,00
3.2	Voor het bijzetten van asbussen met of zonder urn op buitengewone uren wordt het recht, bedoeld in onderdeel 3.1, verhoogd met:	€ 1.039,00
3.3	Onder buitengewone uren wordt verstaan: zondagen, en de volgende algemeen erkende feestdagen (ingevolge art. 3 van de Algemene termijnenwet): Nieuwjaarsdag, Goede vrijdag, Tweede Paasdag, Koningsdag, Hemelvaartsdag, Tweede Pinksterdag, Eerste Kerstdag, Tweede Kerstdag.	

	Hoofdstuk 4 Verstrooien van as	
4.1	Voor het verstrooien van as wordt per asbus geheven:	
4.1.1	op een particulier graf:	€ 167,00
4.1.2	in een particulier graf:	€ 579,00
4.1.3	op een verstrooiingsplaats:	€ 167,00
4.2	Voor het aanbrengen van een gedenkplaatje met naam nabij de verstrooiingsplaats wordt geheven:	€ 50,00
	Hoofdstuk 5 Grafbedekking en onderhoud	
5.1	Voor het afgeven van een vergunning voor het hebben van een grafbedekking als bedoeld in artikel 19 van Beheersverordening begraafplaatsen gemeente Westland 2013 wordt geheven:	€ 153,00
5.2	Voor het afgeven van een vergunning tot het aanbrengen van een grafkelder, als bedoeld in artikel 16 van de Beheersverordening begraafplaatsen gemeente Westland 2013, wordt geheven:	€ 153,00
5.3	De afkoop van het algemene onderhoud bedraagt:	
5.3.1.1	voor 10 jaar (uitgifte urnennis of urnengraf):	€ 741,00
5.3.1.2	voor 10 jaar (verlenging urnennis of urnengraf):	€ 741,00
5.3.2.1	voor 5 jaar (verlenging particulier graf / keuzegraf / grafkelder):	€ 426,00
5.3.2.2	voor 10 jaar (verlenging particulier graf / keuzegraf / grafkelder):	€ 741,00
5.3.2.3	voor 20 jaar (verlenging particulier graf / keuzegraf / grafkelder):	€ 1.213,00
5.3.3.1	voor 10 jaar (uitgifte gedenkplaats):	€ 741,00
5.3.3.2	voor 10 jaar (verlenging gedenkplaats):	€ 741,00
5.3.4	voor 15 jaar (algemeen graf):	€ 999,00
5.3.5.1	voor 15 jaar (uitgifte particulier graf / keuzegraf):	€ 999,00
5.3.5.2	voor 20 jaar (uitgifte particulier graf / keuzegraf):	€ 1.213,00
5.3.5.3	voor 25 jaar (uitgifte particulier graf / keuzegraf):	€ 1.390,00
5.3.5.4	voor 30 jaar (uitgifte particulier graf / keuzegraf / grafkelder):	€ 1.531,00
5.3.6	voor 30 jaar (algemeen kindergraf):	€ 1.531,00
5.3.7	voor 40 jaar (uitgifte particulier kindergraf):	€ 1.747,00
5.4	De afkoop van het algemene onderhoud voor een particulier graf, uitgegeven voor 2005, overeenkomstig de beheerverordening van gemeentewege uit te voeren, bedraagt per jaar:	€ 132,00
	Hoofdstuk 6 Inschrijven en overboeken van particulier graf, particuliere urnennis, particuliere gedenkplaats, particuliere grafkelder.	
6	Voor het inschrijven en overboeken van een particulier graf, particuliere urnennis, particuliere gedenkplaats of particuliere grafkelder in een daartoe bestemd register wordt geheven:	€ 43,00
	Hoofdstuk 7 Opgraven of ruimen	
7.1	Voor het opgraven van een lijk wordt geheven:	€ 1.502,00
7.2	Voor het na opgraven weer opnieuw begraven in hetzelfde graf of een ander wordt geheven:	€ 1.502,00
7.3	Voor het opgraven en/of herbegraven van een asbus of urn wordt geheven:	€ 167,00
7.4	Voor het na de wettelijke grafrusttermijn en op verzoek van de rechthebbende op een particulier graf opgraven en verdiepen van aanwezige stoffelijke resten binnen het graf, wordt geheven:	€ 666,00
7.5	Voor het na ruiming van een graf bijeen brengen van de overblijfselen van een lijk in:	
7.5.1	een kleine beenderenkist voor crematie of herbegraven wordt geheven:	€ 167,00
7.5.2	een grote beenderenkist voor crematie of herbegraven wordt geheven:	€ 289,00
	Hoofdstuk 8 Gebruik aula en overige voorzieningen	
8.1	Voor het gebruik van de aula wordt geheven:	
8.1.1	voor maximaal anderhalf uur:	€ 697,00
8.1.2	voor ieder volgend kwartier of gedeelte daarvan:	€ 81,00
8.1.3	op zaterdagen wordt het recht als bedoeld in de onderdelen 8.1.1 en 8.1.2 verhoogd met:	€ 314,00
8.1.4	op zondagen en de in artikel 3 van de Algemene termijnenwet genoemde algemeen erkende feestdagen (nieuwjaarsdag, goede vrijdag, tweede Paasdag, koningsdag, Hemelvaartsdag, tweede Pinksterdag, eerste Kerstdag en tweede Kerstdag) wordt het recht als bedoeld in de onderdelen 8.1.1 en 8.1.2 verhoogd met:	€ 498,00
8.1.5	voor het gebruik van de aula op de begraafplaats in Maasdijk zonder dienst:	€ 300,00
8.1.6	voor het gebruik van de aula op de begraafplaats in Maasdijk met dienst:	€ 514,00
8.2	gereserveerd	
8.3	Voor het gebruik van de begraafplaats, langer dan anderhalf uur, wordt per half uur geheven:	€ 86,00
8.4	Voor het afspelen van een presentatie in de aula tijdens de begrafenis wordt geheven:	€ 86,00
8.4.1	Voor het realiseren van een livestreamverbinding in de aula tijdens de uitvaartdienst wordt geheven:	€ 160,00
8.5	Voor het gebruik van de mobiele muziekinstallatie tijdens de begrafenis wordt geheven:	€ 136,00
8.6	Voor het luiden van de klok tijdens de begrafenis - alleen voor 's-Gravenzande - wordt geheven per half uur of gedeelte daarvan:	€ 56,00
8.7	Voor het voorlopen tijdens een begrafenis, bijzetting van een urn of verstrooiing wordt geheven:	€ 154,00
8.8	Voor het gebruik van de opbaarruimte wordt geheven per etmaal (voor maximaal twee dagen/nachten):	€ 91,00
8.9	Voor het gebruik van de familiekamer in 's-Gravenzande wordt geheven:	€ 751,00
8.10	Voor het gebruik van de familiekamer in Monster, De Lier en Maasdijk wordt geheven:	€ 649,00
8.11	Voor het gebruik van de koelingsruimte in 's-Gravenzande en Monster wordt geheven, maximaal zes werkdagen:	€ 308,00
8.12	gereserveerd	

8.13.1	Voor het gebruik van de koffiekamer in 's-Gravenzande, Monster en De Lier ten behoeve van een condoleancemiddag of –avond wordt geheven voor maximaal twee uur:	€ 547,00
8.13.2	Voor het gebruik van de koffiekamer in 's-Gravenzande, Monster en De Lier ten behoeve van een condoleancemiddag of –avond wordt na de in onderdeel 8.13.1 genoemde termijn van twee uur per uur of gedeelte daarvan geheven:	€ 264,00
8.13.3	Voor het gebruik van de koffiekamer op zaterdag in 's-Gravenzande, Monster en De Lier ten behoeve van een condoleancemiddag of –avond wordt het totaal van de rechten als vermeld in de onderdelen 8.13.1 en 8.13.2 verhoogd met:	€ 246,00
8.14	Voor het gebruik maken van een tag (elektronische sleutel) wordt naast een borg van € 60, eenmalig geheven:	€ 97,00
8.15	Voor het in behandeling nemen van een aanvraag voor een besluit voor het doen opgraven en het doen vervoeren van een lijk overeenkomstig artikel 29 van de Wet op de lijkbezorging, wordt geheven:	€ 22,00
8.16	Na ruiming van een algemeen graf kunnen de aanwezige stoffelijke resten worden bijgezet in een verzamelgraf. Bij het verzamelgraf staat een gedenkteken. Nabij dit gedenkteken kan een naamplaatje worden aangebracht. Voor het plaatsen van dit naamplaatje wordt geheven:	€ 50,00
	Deze tarieventabel behoort bij het raadsbesluit van 11 december 2024 tot vaststelling van de	
	Verordening Lijkbezorgingsrechten 2025,	
	De Griffier,	
	P. van Oosten	

VOORBLAD RAADSVORSTEL

ONDERWERP

Verordening Lijkbezorgingsrechten Westland 2025

BESLISPUNTEN

1. De Verordening Lijkbezorgingsrechten Westland 2025 vast te stellen.

ARGUMENTEN, RISICO'S EN KANTTEKENINGEN

Argumenten:

1. Om de geraamde opbrengst uit de (meerjaren)begroting te realiseren, dienen de huidige tarieven met de inflatiecorrectie van 2,4% te worden verhoogd.
2. Voorgesteld wordt enkele redactionele wijzigingen door te voeren.

Risico's/kanttekeningen:

1. De kostendekkendheid van de Lijkbezorgingsrechten bedraagt 43,5%.

RAADSVORSTEL

AANLEIDING

De lijkbezorgingsrechten worden geheven op basis van artikel 229, eerste lid, aanhef en onderdelen a en b, van de Gemeentewet.

De verschillende rechten dragen zowel kenmerken van gebruiksretributies als overige retributies in zich en op sommige punten hebben de rechten kenmerken van leges (overigens een begrip dat vanaf de inwerkingtreding van de Wet materiële belastingbepalingen niet meer in de Gemeentewet voorkomt). Gebruiksretributies worden geheven voor het gebruik overeenkomstig de bestemming van voor de openbare dienst bestemde gemeentebezittingen, inrichtingen of -werken. Enkele voorbeelden zijn: het gebruik van de aula, de rouwkamer etc. Overige retributies zijn rechten ter zake van door of vanwege de gemeente verleende diensten. Op grond van de bij de verordening lijkbezorgingsrechten behorende tarieventabel kan bijvoorbeeld voor de volgende diensten worden geheven: begraven, cremëren, bespelen van het orgel et cetera.

Sommige rechten, zoals het recht voor het inschrijven of overboeken van graven, hebben het karakter van leges. Ondanks dat karakter hebben wij gemeend uit een oogpunt van overzichtelijkheid, die rechten te moeten opnemen in de Verordening Lijkbezorgingsrechten. Daardoor worden alle heffingen voor het gebruik van de begraafplaats en/ of het crematorium en voor de daarmee samenhangende diensten in één verordening geregeld.

DOELSTELLING

Met het voorstel de verordening lijkbezorgingsrechten met bijbehorende tarieventabel 2025 vast te stellen, wordt beoogd de nieuwe tariefstelling voor 2025 mogelijk te maken.

ARGUMENTATIE

1. *Om de geraamde opbrengst uit de (meerjaren) begroting te realiseren dienen de huidige tarieven met 2,4 % te worden verhoogd.*

De geraamde opbrengst voor 2025 bedraagt € 1.674.600, waarvan € 714.200 rechtstreeks in de voorzieningen wordt gestort. Voorgesteld wordt het tarief voor 2025 conform de (meerjaren) begroting met 2,4% te verhogen.

2. *Voorgesteld wordt enkele redactionele wijzigingen door te voeren.*

De onderdelen 8.2 en 8.12 komen te vervallen omdat er geen sectiekamer meer is of niet meer wordt gebruikt en er in Maasdijk geen algemene koeling is. Bij onderdeel 8.6 wordt "alleen voor 's-Gravenzande" toegevoegd omdat uitsluitend hier een klok aanwezig is die kan worden geluid.

RAADSVOORSTEL

RISICO'S EN KANTTEKENINGEN

Kanttekeningen

1. De kostendekkendheid van de Lijkbezorgingsrechten bedraagt 43,5%.

Het is op grond van het BBV gebruikelijk dat stortingen in een voorziening als last zichtbaar zijn in de exploitatie. Voor de voorziening onderhoud graven geldt een ander regime: de ontvangen grafrechten worden rechtstreeks in de voorziening gestort. Lijkbezorgingsrechten worden geheven voor het beheer en gebruik van de zes gemeentelijke begraafplaatsen en voor de door de gemeente te verlenen diensten bij begrafenissen.

Lijkbezorgingsrechten	Begroting 2025	
	Baten	Lasten
Kosten taakveld(en) incl. (omslag)rente begraafplaatsen en crematoria		2.794.000
Netto kosten taakveld		2.794.000
<i>Toe te rekenen kosten:</i>		
0.4 Overhead incl. (omslagrente)		685.600
Btw		30.000
Totale kosten		3.509.700*
<i>Opbrengst heffingen:</i>		
Begraafplaatsen en crematoria	960.400	
Onttrekking voorziening ter dekking kosten	568.000	
Totaal	1.528.400	3.509.700
Dekkingspercentage 2025		43,5%
Dekkingspercentage 2024		50,3%

*€ 100,00 afrondingsverschil.

Toelichting lijkbezorgingsrechten:

- Lijkbezorgingsrechten worden geheven voor het beheer en gebruik van de zes gemeentelijke begraafplaatsen en voor de door de gemeente te verlenen diensten bij begrafenissen. Het aantal overlijdens in Westland neemt toe, maar het aantal uitvaarten op gemeentelijke begraafplaatsen neemt af. In 2025 wordt een verkenning gedaan naar de toekomstige ontwikkelingen op het gebied van de gemeentelijke begraafplaatsen.
 - Voor 2025 wordt voorgesteld om de tarieven te verhogen met de inflatiecorrectie van 2,4%.
 - Voorziening Aankoopsommen onderhoud begraafplaatsen: in overeenstemming met BBV-richtlijnen is een voorziening gevormd waarin de ontvangen aankoopssommen worden gestort. Deze aankoopssommen worden gebruikt voor het onderhouden van de begraafplaatsen. Een deel van de aankoopssommen vallen vrij ter dekking van de onderhoudskosten. De voorziening Aankoopsommen onderhoud begraafplaatsen bedraagt per 1 januari 2025 € 1,7 miljoen;
- Voorziening Grafrechten: naast de voorziening aankoopssommen onderhoud begraafplaatsen is een tweede voorziening gevormd. Hierin worden de betaalde grafrechten gestort. De grafrechten hebben betrekking op meerdere jaren en moeten worden verdeeld over de jaren, afhankelijk van

RAADSVORSTEL

de duur van het grafrecht. De stand van de voorziening Grafrechten bedraagt per 1 januari 2025 € 5,74 miljoen.

FINANCIËN

Conform (meer) jarenbegroting 2025

COMMUNICATIEPARAGRAAF

Bekendmaking in elektronisch gemeentebblad en via internet.

EXTERN OVERLEG

Uitsluitend intern.

VERVOLGTRAJECT

Publicatie.

Burgemeester en wethouders van Westland,
de secretaris,

de burgemeester,

M.L.M. Weerts

B.R. Arends

RAADSBSLUIT

De raad van de gemeente Westland;

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders van 19 november 2024 met nummer 24-0164419; met bijlage

- Tarieventabel Lijkbezorgingsrechten Westland 2025

gelet op het bepaalde in artikel 229, eerste lid, aanhef en onderdeel a en b, van de Gemeentewet;

gehoord het advies van de commissie Bestuur en economie van 28 november 2024 en gehoord de beraadslagingen van onderhavige vergadering;

besluit:

vast te stellen de:

VERORDENING OP DE HEFFING EN DE INVORDERING VAN LIJKBEZORGINGSRECHTEN 2025.

Artikel 1 Begripsomschrijvingen

Deze verordening verstaat onder:

a. begraafplaats	: de begraafplaatsen in de kernen:
1. 's-Gravenzande	: Begraafplaats Beukenhage Naaldwijkseweg 101A;
2. De Lier	: Algemene Begraafplaats Burgemeester Crezeelaan 28;
3. Naaldwijk	: Gemeentelijke Begraafplaats Zandhaver 2;
4. Maasdijk	: Algemene Begraafplaats Kerkhoflaan 2;
5. Wateringen	: Algemene Begraafplaats Julianastraat 17A;
6. Monster	: Rustplaats Molenlande Molenstraat 141 E;
b. graf	: een zandgraf of grafkelder;
c. zandgraf	: een graf waarbij de kist direct in de grond wordt geplaatst;
d. grafkelder	: een betonnen of gemetselde constructie waarin een of meerdere lijken worden begraven of asbussen worden bijgezet; grafkelders kunnen onderdeel zijn van een bovengrondse muur of wand;
e. asbus	: een bus ter berging van as van een overledene;
f. urn	: een voorwerp ter berging van één of meer asbussen;
g. particulier graf	: een graf waarvoor aan een natuurlijk persoon of rechtspersoon het uitsluitend recht is verleend tot:
1. het doen begraven en begraven houden van lijken;
2. het doen bijzetten en bijgezet houden van asbussen met of zonder urnen;
3. het doen verstrooien van as;
h. algemeen graf	: een graf bij de gemeente in beheer, waarin gelegenheid wordt geboden tot het doen begraven van lijken;

RAADSBSLUIT

- i. keuzegraf : een nog uit te geven particulier graf, uitsluitend bestemd voor directe begraving, buiten de volgorde en binnen een bestaand grafvak;
- j. particulier urnengraf : een graf waarvoor aan een natuurlijk persoon of rechtspersoon het uitsluitend recht is verleend tot:
1. het doen bijzetten en bijgezet houden van asbussen met of zonder urnen;
 2. het doen verstrooien van as;
- k. particuliere urnennis : een nis waarvoor aan een natuurlijk persoon of rechtspersoon, het uitsluitend recht is verleend tot het doen bijzetten en bijgezet houden van asbussen met of zonder urnen;
- l. particuliere gedenkplaats : een plaats waarvoor aan een natuurlijke persoon of rechtspersoon het uitsluitend recht is verleend om overledenen te gedenken;
- m. verstrooiingsplaats : een permanent daartoe bestemd terrein waarop verstrooiing van as kan plaatsvinden.
- n. grafbedekking : gedenkteken en grafbeplanting op een graf, gedenkplaats of verstrooiingsplaats;
- o. beheerder : de ambtenaar die belast is met de dagelijkse leiding van de begraafplaats(en) of degene die hem vervangt;
- p. rechthebbende : natuurlijke persoon of rechtspersoon aan wie een uitsluitend recht is verleend op een particulier graf, dan wel degene die redelijkerwijze geacht kan worden in diens plaats te zijn getreden;
- q. columbarium : een muur met nissen, inclusief afdekplaatje, waarin asbussen met of zonder urn kunnen worden bijgezet (alleen van toepassing op Rustplaats Molenlande te Monster).

Artikel 2 Uitbreiding begrippen particulier en algemeen graf

1. Voor de toepassing van het bij of krachtens deze verordening bepaalde wordt, voor zover van belang, onder 'particulier graf' mede verstaan: particulier urnengraf, particuliere urnennis en particuliere gedenkplaats.
2. Voor de toepassing van het bij of krachtens deze verordening bepaalde wordt, voor zover van belang, onder 'algemeen graf' mede verstaan: algemeen urnengraf.

Artikel 3 Belastbaar feit

Op basis van deze verordening worden rechten geheven voor het gebruik van de begraafplaatsen en voor het door de gemeente verlenen van diensten in verband met de begraafplaatsen.

Artikel 4 Belastingplicht

De rechten worden geheven van degene op wiens aanvraag dan wel ten behoeve van wie de dienst wordt verricht of van degene die van de bezittingen, werken of inrichtingen gebruik maakt.

RAADSBSLUIT

Artikel 5 Maatstaf van heffing en belastingtarief

1. De rechten worden geheven naar de maatstaven en de tarieven, opgenomen in de bij deze verordening behorende tarieventabel.
2. Voor de berekening van de rechten wordt een gedeelte van een in de tarieventabel genoemde eenheid als een volle eenheid aangemerkt.

Artikel 6 Belastingjaar

1. Met betrekking tot de rechten die per jaar worden geheven is het belastingjaar gelijk aan het kalenderjaar.
2. Met betrekking tot de rechten genoemd in hoofdstuk 5.4 van de tarieventabel is het belastingtijdvak gelijk aan de periode waarvoor wordt afgekocht.

Artikel 7 Wijze van heffing

1. De onderhoudsrechten, bedoeld in hoofdstuk 5.4 van de tarieventabel, worden geheven bij wege van aanslag.
2. De andere rechten dan die bedoeld in hoofdstuk 5.4 van de tarieventabel, worden geheven door middel van een gedagtekende kennisgeving waarop het gevorderde bedrag is vermeld. Het gevorderde bedrag wordt door toezending of uitreiking van de schriftelijke kennisgeving aan de belastingschuldige bekendgemaakt.

Artikel 8 Ontstaan van de belastingschuld en heffing naar tijdsgelang voor de jaarlijks verschuldigde rechten

1. De onderhoudsrechten, als bedoeld in hoofdstuk 5.4 van de tarieventabel zijn verschuldigd bij de aanvang van het belastingtijdvak of, zo dit later is, bij de aanvang van de belastingplicht.
2. Indien de belastingplicht in de loop van het belastingtijdvak aanvangt zijn de onderhoudsrechten bedoeld in hoofdstuk 5.4 van de tarieventabel verschuldigd voor zoveel twaalfde gedeelten van de voor dat jaar verschuldigde rechten als er in dat jaar, na de aanvang van de belastingplicht, nog volle kalendermaanden overblijven.
3. Indien de belastingplicht in de loop van het belastingtijdvak eindigt, bestaat aanspraak op ontheffing voor de onderhoudsrechten bedoeld in hoofdstuk 5.4 van de tarieventabel voor zoveel twaalfde gedeelten van de voor dat jaar verschuldigde rechten als er in dat jaar, na het einde van de belastingplicht, nog volle kalendermaanden overblijven.

Artikel 9 Ontstaan van de belastingschuld voor de overige rechten

Andere rechten dan die bedoeld in hoofdstuk 5.4 van de tarieventabel zijn verschuldigd bij de aanvang van de dienstverlening of bij de aanvang van het gebruik van de bezittingen, werken of inrichtingen.

RAADSBSLUIT

Artikel 10 Termijnen van betaling

1. In afwijking van artikel 9, eerste lid, van de Invorderingswet 1990 moeten de rechten worden betaald binnen 45 dagen na de dagtekening van het aanslagbiljet of de schriftelijke kennisgeving.
2. De Algemene termijnenwet is niet van toepassing op de in het eerste lid gestelde termijn.

Artikel 11 Kwijtschelding

Bij de invordering van de lijkbezorgingsrechten wordt geen kwijtschelding verleend.

Artikel 12 Inwerkingtreding en citeertitel

1. De 'Verordening lijkbezorgingsrechten Westland 2024' wordt ingetrokken met ingang van de in het tweede lid genoemde datum van ingang van de heffing, met dien verstande dat zij van toepassing blijft op de belastbare feiten die zich voor die datum hebben voorgedaan.
2. Deze verordening treedt in werking met ingang van de tweede dag na die van de bekendmaking.
3. De datum van ingang van de heffing is 1 januari 2025.
4. Deze verordening wordt aangehaald als 'Verordening Lijkbezorgingsrechten Westland 2025'.

Aldus besloten door de raad in zijn openbare vergadering van 11 december 2024,

de griffier,

de voorzitter,

P. van Oosten

B.R. Arends

Gemeenteraad

Dossiernummer	463
Vertrouwelijk	Nee
Vergaderdatum	11 december 2024
Agendapunt	15
Titel	Voorstel tot vaststelling van de Verordening Forensenbelasting Westland 2025

Portefeuillehouder

Bijlagen
Raadsbesluit [24-0164111]
Raadsvoorstel [24-0159323]
15) Forensenbelasting 24-0164111

Geagendeerd	Vergaderdatum
Commissie Bestuur & Economie	28 november 2024
Gemeenteraad	11 december 2024

Stemming

39 stemmen voor

Stem voor	Stem tegen
CDA Westland	
Chafia, Dennis Eeltink, Jaco Jong, Janice de Klinkspoor, Kevin Mark, Cor van der Vermeer-de Smit, Jenny	
CU-SGP Westland	
Koen-Snijders, Bea	
D66 Westland	
Daalhof, Ilse Hofland, Benjamin	
FvD Westland	
Voort, Jasper van der	

FVV	
Vliet, Angelique van	
GemeenteBelang Westland	
Berg, André van den Jansen–van Voorthuizen, Karin van Keizer, Remmert Kester, Stefan Lelieveld, René Stelt, Mireille van der Veen, Joep van Voois, Gerben	
GroenLinks Westland	
Plomp, Duncan	
LPF Westland	
Koppen, Dave van Meer, André van der Munck–Schoordijk, Trudy de Voskamp, Peter Witkamp, John	
PvdA Westland	
Gier, Nico de	
Westland Verstandig	
Beukel, Jan–Willem van den Bokeestijn, Leo Bogaard, Jan Bongaards, Arie Duijsens, Peter Giessen, Renate van der Hogervorst–Stokkers, Melanie Leurink, Astrid Nederpel, Ralph Nooy, Jan de	
Westlandse VVD	
Bakker, Guus	

Dijk, Bianca van

Erven, Suzanne van

RAADSBESLUIT

De raad van de gemeente Westland;

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders van 19 november 2024 met nummer 24-0159323;

gelet op artikel 223 van de Gemeentewet;

gehoord het advies van de commissie Bestuur en economie van 28 november 2024 en gehoord de beraadslagingen van onderhavige vergadering;

besluit:

vast te stellen de volgende verordening:

Verordening op de heffing en de invordering van Forensenbelasting Westland 2025.

Artikel 1 Definities

Voor de toepassing van deze verordening wordt verstaan onder woning: een gemeubileerde woning als bedoeld in artikel 223 van de Gemeentewet.

Artikel 2 Belastbaar feit en belastingplicht

1. Onder de naam 'forensenbelasting' wordt een directe belasting geheven van de natuurlijke personen, die, zonder in de gemeente hoofdverblijf te hebben, er op meer dan 90 dagen van het belastingjaar voor zich of hun gezin een gemeubileerde woning beschikbaar houden.
2. Of iemand in de gemeente hoofdverblijf heeft, wordt naar de omstandigheden beoordeeld.

Artikel 3 Vrijstellingen

Niet belastingplichtig is degene die ter tijdelijke waarneming van een openbare betrekking of ter bijwoning van de vergaderingen van een algemeen vertegenwoordigend lichaam, waarvan hij het lidmaatschap bekleedt, dan wel ingevolge last of bevel van de overheid, buiten de gemeente van zijn hoofdverblijf vertoeft.

Artikel 4 Maatstaf van heffing en belastingtarief

De belasting bedraagt per woning € 401,00.

Artikel 5 Belastingjaar

Het belastingjaar is gelijk aan het kalenderjaar.

Artikel 6 Wijze van heffing

De belasting wordt bij wege van aanslag geheven.

Artikel 6A Ontstaan van de belastingschuld

RAADSBSLUIT

De belasting is verschuldigd op het moment dat de gemeubileerde woning meer dan 90 dagen in het belastingjaar beschikbaar is gehouden als bedoeld in artikel 2.

Artikel 7 Termijnen van betaling

1. In afwijking van artikel 9, eerste lid, van de Invorderingswet 1990 moeten de aanslagen worden betaald in twee gelijke termijnen, waarvan de eerste termijn vervalt op de laatste dag van de maand volgend op de maand die in de dagtekening van het aanslagbiljet is vermeld, en de tweede termijn één maand later.
2. In afwijking in zoverre van het eerste lid geldt, in geval het totaalbedrag van de op één aanslagbiljet verenigde aanslagen, of als het aanslagbiljet maar één aanslag bevat het bedrag daarvan, € 100,00 of meer bedraagt, maar minder of gelijk is aan € 10.000,00, en zolang de verschuldigde bedragen door middel van automatische betalingsincasso kunnen worden afgeschreven, dat de aanslagen moeten worden betaald in tien gelijke termijnen. De eerste termijn vervalt op de laatste werkdag van de maand volgend op de maand die in de dagtekening van het aanslagbiljet is vermeld. Elk van de volgende termijnen vervalt telkens één maand later op de laatste werkdag van die maand.
3. De Algemene Termijnenwet is niet van toepassing op de in de voorgaande leden gestelde termijnen.

Artikel 8 Kwijtschelding

Bij de invordering van de forensenbelasting wordt geen kwijtschelding verleend.

Artikel 9 Overgangsrecht, Inwerkingtreding en citeertitel

1. De 'Verordening Forensenbelasting Westland 2024' wordt ingetrokken met ingang van de in het derde lid genoemde datum van ingang van de heffing, met dien verstande dat zij van toepassing blijft op de belastbare feiten die zich voor die datum hebben voorgedaan.
2. Deze verordening treedt in werking met ingang van de tweede dag na die van bekendmaking.
3. De datum van ingang van de heffing is 1 januari 2025.
4. Deze verordening wordt aangehaald als 'Verordening Forensenbelasting Westland 2025'.

Aldus besloten door de raad in zijn openbare vergadering van 11 december 2024,

de griffier,

de voorzitter,

P. van Oosten

B.R. Arends

VOORBLAD RAADSVORSTEL

ONDERWERP

Verordening Forensenbelasting Westland 2025

BESLISPUNTEN

1. De Verordening Forensenbelasting Westland 2025 vast te stellen.

ARGUMENTEN, RISICO'S EN KANTTEKENINGEN

Argumenten:

1. *Om de geraamde opbrengst uit de (meerjaren)begroting te realiseren dient het huidige tarief met de inflatiecorrectie van 2,4% te worden verhoogd.*

RAADSVORSTEL

AANLEIDING

De forensenbelasting wordt aangemerkt als algemeen dekkingsmiddel. De gedachte achter de forensenbelasting is dat forensen profiteren van allerlei activiteiten en voorzieningen van de gemeente, zonder dat de gemeente hiervoor een tegemoetkoming uit het Gemeentefonds ontvangt. Voor inwoners van een gemeente is dat anders; bij de verdeling van het Gemeentefonds wordt immers wel een maatstaf voor inwoners gehanteerd.

DOELSTELLING

Het aanpassen van het tarief voor het heffen van een belasting op natuurlijke personen die, zonder in de gemeente hoofdverblijf te hebben, op meer dan 90 dagen van het belastingjaar voor zich of voor hun gezin een gemeubileerde woning beschikbaar houden.

ARGUMENTATIE

1. Om de geraamde opbrengst uit de (meerjaren)begroting te realiseren dient het huidige tarief met de inflatiecorrectie van 2,4% te worden verhoogd.

De gerealiseerde opbrengst in 2023 bedroeg € 99.000. Zowel in 2024 als in 2025 bedraagt de raming van de opbrengst € 99.000. Er is sprake van een structurele daling van het aantal objecten dat in de heffing van de forensenbelasting kan worden betrokken. De stijging van de tarieven compenseert de daling van het aantal belastingobjecten.

RISICO'S EN KANTTEKENINGEN

Geen.

FINANCIËN

Conform (meerjaren)begroting.

COMMUNICATIEPARAGRAAF

Bekendmaking in elektronisch gemeentebblad en via internet.

EXTERN OVERLEG

Uitsluitend intern.

VERVOLGTRAJECT

Publicatie.

RAADSVOORSTEL

Burgemeester en wethouders van Westland,
de secretaris, de burgemeester,

M.L.M. Weerts

B.R. Arends

RAADSBESLUIT

De raad van de gemeente Westland;

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders van 19 november 2024 met nummer 24-0159323;

gelet op artikel 223 van de Gemeentewet;

gehoord het advies van de commissie Bestuur en economie van 28 november 2024 en gehoord de beraadslagingen van onderhavige vergadering;

besluit:

vast te stellen de volgende verordening:

Verordening op de heffing en de invordering van Forensenbelasting Westland 2025.

Artikel 1 Definities

Voor de toepassing van deze verordening wordt verstaan onder woning: een gemeubileerde woning als bedoeld in artikel 223 van de Gemeentewet.

Artikel 2 Belastbaar feit en belastingplicht

1. Onder de naam 'forensenbelasting' wordt een directe belasting geheven van de natuurlijke personen, die, zonder in de gemeente hoofdverblijf te hebben, er op meer dan 90 dagen van het belastingjaar voor zich of hun gezin een gemeubileerde woning beschikbaar houden.
2. Of iemand in de gemeente hoofdverblijf heeft, wordt naar de omstandigheden beoordeeld.

Artikel 3 Vrijstellingen

Niet belastingplichtig is degene die ter tijdelijke waarneming van een openbare betrekking of ter bijwoning van de vergaderingen van een algemeen vertegenwoordigend lichaam, waarvan hij het lidmaatschap bekleedt, dan wel ingevolge last of bevel van de overheid, buiten de gemeente van zijn hoofdverblijf vertoeft.

Artikel 4 Maatstaf van heffing en belastingtarief

De belasting bedraagt per woning € 401,00.

Artikel 5 Belastingjaar

Het belastingjaar is gelijk aan het kalenderjaar.

Artikel 6 Wijze van heffing

De belasting wordt bij wege van aanslag geheven.

Artikel 6A Ontstaan van de belastingschuld

RAADSBSLUIT

De belasting is verschuldigd op het moment dat de gemeubileerde woning meer dan 90 dagen in het belastingjaar beschikbaar is gehouden als bedoeld in artikel 2.

Artikel 7 Termijnen van betaling

1. In afwijking van artikel 9, eerste lid, van de Invorderingswet 1990 moeten de aanslagen worden betaald in twee gelijke termijnen, waarvan de eerste termijn vervalt op de laatste dag van de maand volgend op de maand die in de dagtekening van het aanslagbiljet is vermeld, en de tweede termijn één maand later.
2. In afwijking in zoverre van het eerste lid geldt, in geval het totaalbedrag van de op één aanslagbiljet verenigde aanslagen, of als het aanslagbiljet maar één aanslag bevat het bedrag daarvan, € 100,00 of meer bedraagt, maar minder of gelijk is aan € 10.000,00, en zolang de verschuldigde bedragen door middel van automatische betalingsincasso kunnen worden afgeschreven, dat de aanslagen moeten worden betaald in tien gelijke termijnen. De eerste termijn vervalt op de laatste werkdag van de maand volgend op de maand die in de dagtekening van het aanslagbiljet is vermeld. Elk van de volgende termijnen vervalt telkens één maand later op de laatste werkdag van die maand.
3. De Algemene Termijnenwet is niet van toepassing op de in de voorgaande leden gestelde termijnen.

Artikel 8 Kwijtschelding

Bij de invordering van de forensenbelasting wordt geen kwijtschelding verleend.

Artikel 9 Overgangsrecht, Inwerkingtreding en citeertitel

1. De 'Verordening Forensenbelasting Westland 2024' wordt ingetrokken met ingang van de in het derde lid genoemde datum van ingang van de heffing, met dien verstande dat zij van toepassing blijft op de belastbare feiten die zich voor die datum hebben voorgedaan.
2. Deze verordening treedt in werking met ingang van de tweede dag na die van bekendmaking.
3. De datum van ingang van de heffing is 1 januari 2025.
4. Deze verordening wordt aangehaald als 'Verordening Forensenbelasting Westland 2025'.

Aldus besloten door de raad in zijn openbare vergadering van 11 december 2024,

de griffier,

de voorzitter,

P. van Oosten

B.R. Arends

Gemeenteraad

Dossiernummer	464
Vertrouwelijk	Nee
Vergaderdatum	11 december 2024
Agendapunt	16
Titel	Voorstel tot vaststelling van de Verordening Legesverordening Westland 2025

Portefeuillehouder

Bijlagen
Raadsbesluit [24-0164520]
Legestarieventabel Westland 2025 [24-0179846]
Raadsvoorstel [24-0164511]
16) Legesverordening 24-0164520

Geagendeerd	Vergaderdatum
Commissie Bestuur & Economie	28 november 2024
Gemeenteraad	11 december 2024

Stemming

39 stemmen voor

Stem voor	Stem tegen
CDA Westland	
Chafia, Dennis Eeltink, Jaco Jong, Janice de Klinkspoor, Kevin Mark, Cor van der Vermeer-de Smit, Jenny	
CU-SGP Westland	
Koen-Snijders, Bea	
D66 Westland	
Daalhof, Ilse Hofland, Benjamin	
FvD Westland	

Voort, Jasper van der	
FVV	
Vliet, Angelique van	
GemeenteBelang Westland	
Berg, André van den Jansen-van Voorthuizen, Karin van Keizer, Remmert Kester, Stefan Lelieveld, René Stelt, Mireille van der Veen, Joep van Voois, Gerben	
GroenLinks Westland	
Plomp, Duncan	
LPF Westland	
Koppen, Dave van Meer, André van der Munck-Schoordijk, Trudy de Voskamp, Peter Witkamp, John	
PvdA Westland	
Gier, Nico de	
Westland Verstandig	
Beukel, Jan-Willem van den Bokestijn, Leo Bogaard, Jan Bongaards, Arie Duijsens, Peter Giessen, Renate van der Hogervorst-Stokkers, Melanie Leurink, Astrid Nederpel, Ralph Nooy, Jan de	
Westlandse VVD	

Bakker, Guus Dijk, Bianca van Erven, Suzanne van	
--	--

RAADSBESLUIT

De raad van de gemeente Westland;

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders van 19 november 2024 met nummer 24-0164508; met bijlage

- Legestarieventabel Westland 2025

gelet op de artikelen 156, eerste en tweede lid, aanhef en onderdeel h, en artikel 229, eerste lid, aanhef en onderdeel b, van de Gemeentewet en de artikelen 2, tweede lid, en 7 van de Paspoortwet en artikel 13.1a van de Omgevingswet;

gehoord het advies van de commissie Bestuur en economie van 28 november 2024 en gehoord de beraadslagingen van onderhavige vergadering;

besluit:

vast te stellen de volgende verordening:

DE VERORDENING OP DE HEFFING EN DE INVORDERING VAN LEGES 2025.

Artikel 1 Definities

In deze verordening wordt verstaan onder:

- dag: de periode van 00.00 uur tot 24.00 uur, waarbij een gedeelte van een dag als een hele dag wordt aangemerkt;
- jaar: het tijdvak dat loopt van de ne dag in een kalenderjaar tot en met de (n-1)e dag in het volgende kalenderjaar;
- kalenderjaar: de periode van 1 januari tot en met 31 december;
- maand: het tijdvak dat loopt van ne dag in een kalendermaand tot en met de (n-1)e dag in de volgende kalendermaand, met dien verstande dat als de ne dag in een kalendermaand 30 of 31 januari is, de(n-1)e dag in de volgende kalendermaand altijd de laatste dag van de maand februari is;
- week: een aaneengesloten periode van zeven dagen.

Artikel 2 Belastbaar feit

Onder de naam 'leges' worden rechten geheven voor:

1. het in behandeling nemen van een aanvraag tot het verlenen van een dienst of het nemen van een besluit;
2. het verlenen van een dienst op aanvraag; of
3. het verrichten van handelingen ten behoeve van een aanvraag van een document; een en ander zoals genoemd in deze verordening en de daarbij behorende tarieventabel.

RAADSBESLUIT

Artikel 3 Belastingplicht

Belastingplichtig is de aanvrager of degene voor wie de aanvraag is gedaan.

Artikel 4 Vrijstellingen

Leges worden niet geheven voor:

- a. diensten waarvan de kosten krachtens afdeling 6.4 van de Wet ruimtelijke ordening (grondexploitatie) zijn of worden verhaald;
- b. diensten die ingevolge wettelijk voorschrift zijn vrijgesteld van rechtenheffing of kosteloos moeten worden verleend;
- c. het in behandeling nemen van een aanvraag voor het houden van een openbare inzameling van geld of goederen als bedoeld in artikel 5:13 van de Algemene plaatselijk verordening Westland, indien deze aanvraag een vergunning betreft voor een algemeen nut beogende instelling of plaatselijk sociaal belang behartigende instelling die zich blijkens haar statuten de uitoefening ten doel stelt van activiteiten van maatschappelijke, sociale of culturele aard en waarbij de activiteiten in hoofdzaak worden verricht door vrijwilligers;
- d. diensten met betrekking tot een aanvraag tot verlening van een vergunning of ontheffing voor het plaatsen van een mobiele onderzoeksunit die wordt gebruikt voor het doen van bevolkingsonderzoek als bedoeld in artikel 1, onder c, van de Wet op het bevolkingsonderzoek, voor welk onderzoek op grond van die wet vergunning is verleend;
- e. het in behandeling nemen van een aanvraag als bedoeld in paragraaf 3 Organiseren evenement of markt van Hoofdstuk 3 en artikel 3.8 onder a. en b. van de bij deze verordening behorende tarieventabel, indien deze aanvraag een vergunning betreft voor een algemeen nut beogende instelling of plaatselijk sociaal belang behartigende instelling die zich blijkens haar statuten de uitoefening ten doel stelt van activiteiten van maatschappelijke, sociale of culturele aard en waarbij de activiteiten in hoofdzaak worden verricht door vrijwilligers.

Artikel 5 Maatstaven van heffing en tarieven

1. De leges worden geheven naar de maatstaven en tarieven, opgenomen in de bij deze verordening behorende tarieventabel.
2. Voor de berekening van de leges wordt een gedeelte van een in de tarieventabel genoemde eenheid als een volle eenheid aangemerkt.

Artikel 6 Wijze van heffing

De leges worden geheven door middel van een mondelinge kennisgeving, een gedagtekende schriftelijke kennisgeving, waaronder mede wordt begrepen een stempelafdruk, een zegel, een nota of andere schriftuur, of een kennisgeving langs elektronische weg. Het gevorderde bedrag wordt mondeling, door toezending of uitreiking van de schriftelijke kennisgeving of langs elektronische weg aan de belastingschuldige bekendgemaakt.

Artikel 7 Termijnen van betaling

1. In afwijking van artikel 9, eerste lid, van de Invorderingswet 1990 moeten de leges worden betaald ingeval de kennisgeving als bedoeld in artikel 6:

RAADSBSLUIT

- a. mondeling worden gedaan, op het moment van het doen van de kennisgeving;
 - b. schriftelijk wordt gedaan, op het moment van uitreiken van de kennisgeving, dan wel in geval van toezending daarvan, binnen veertien dagen na de dagtekening van de kennisgeving;
 - c. langs elektronische weg in het aanvraagproces wordt gedaan onverwijld, dan wel als die mogelijkheid wordt geboden binnen veertien dagen na het indienen van de aanvraag langs elektronische weg;
 - d. langs elektronische weg na indiening van de aanvraag wordt gedaan, binnen veertien dagen na dagtekening van de kennisgeving.
2. De Algemene termijnenwet is niet van toepassing op de in het eerste lid gestelde termijnen.

Artikel 8 Kwijtschelding

Bij de invordering van de leges wordt geen kwijtschelding verleend.

Artikel 9 Teruggaaf

Gehele of gedeeltelijke vermindering of teruggaaf van leges voor een in de bij deze verordening behorende tarieventabel omschreven dienst, besluit of handeling wordt verleend overeenkomstig een met betrekking tot die dienst, besluit of handeling in die tarieventabel opgenomen bepaling.

Artikel 10 Overgangsrecht

1. De 'Legesverordening Westland 2024 wordt ingetrokken met ingang van de in artikel 11, tweede lid genoemde datum van ingang van heffing, met dien verstande dat zij van toepassing blijft op de belastbare feiten die zich voor die datum hebben voorgedaan.
2. Indien de datum van inwerkingtreding van deze verordening ligt na de in artikel 12, tweede lid, opgenomen datum van ingang van de heffing, blijft de in het eerste lid genoemde verordening gelden voor de in de tussenliggende periode plaatsvindende belastbare feiten voor zover de heffing van de leges hiervoor in die periode plaatsvindt.

Artikel 11 Inwerkingtreding en citeertitel

1. Deze verordening treedt in werking met ingang van de tweede dag na die van de bekendmaking.
2. De datum van ingang van de heffing is 1 januari 2025.
3. Deze verordening kan worden aangehaald als Legesverordening Westland 2025.

Aldus besloten door de raad in zijn openbare vergadering van 11 december 2024,

de griffier

de voorzitter

RAADSBESLUIT

P. van Oosten. B.R. Arends

Tarieventabel behorende bij de Legesverordening Westland 2025		
		24-0179846
Hoofdstuk 1	Algemene dienstverlening	
Paragraaf 1.1	Burgerlijke stand	
Paragraaf 1.2	Reisdocumenten en Nederlandse identiteitskaart	
Paragraaf 1.3	Rijbewijzen	
Paragraaf 1.4	Verstrekingen in het kader van de basisregistratie persoonsgegevens	
Paragraaf 1.5	Bestuursstukken	
Paragraaf 1.6	Vastgoedinformatie	
Paragraaf 1.7	Overige publiekszaken	
Paragraaf 1.8	Gemeentearchief	
Paragraaf 1.9	Bijzondere wetten	
Paragraaf 1.10	Diversen	
Hoofdstuk 2	Dienstverlening en besluiten in het kader van de Omgevingswet	
Paragraaf 2.1	Algemene bepalingen	
Paragraaf 2.2	Voorfase	
Paragraaf 2.3	Activiteiten met betrekking tot bouwwerken	
Paragraaf 2.4	Activiteiten met betrekking tot cultureel erfgoed en werelderfgoed	
Paragraaf 2.5	Milieubelastende activiteiten	
Paragraaf 2.6	Lozingsactiviteiten	
Paragraaf 2.7	Aanlegactiviteiten	
Paragraaf 2.9	Maatwerkvoorschriften	
Paragraaf 2.10	Gelijkwaardigheid	
Paragraaf 2.11	Overige tarieven	
Paragraaf 2.12	Modaliteiten	
Paragraaf 2.13	Vermindering	
Paragraaf 2.14	Teruggaaf	
Hoofdstuk 3	Dienstverlening vallend onder Europese dienstenrichtlijn	
Paragraaf 3.1	Horeca	
Paragraaf 3.2	Seksbedrijven	
Paragraaf 3.3	Winkeltijdenwet	
Paragraaf 3.4	Organiseren evenementen of markten	
Paragraaf 3.5	Standplaatsen	
Paragraaf 3.6	Huisvestingswet 2014	
Paragraaf 3.7	In dit hoofdstuk niet benoemd besluit	
		2025
Hoofdstuk 1	Algemene dienstverlening	
Paragraaf 1.1	Burgerlijke stand	
Artikel 1.1	Huwelijksvoltrekking of registratie partnerschap	
a.	Het tarief bedraagt voor de voltrekking van een huwelijk, de registratie van een partnerschap of het omzetten van een geregistreerd partnerschap in een huwelijk of de herbevestiging van een bestaand huwelijk/geregistreerd partnerschap:	
b.	op woensdagochtend om 9.00 uur en 9.15 uur in een spreekkamer van het Gemeentehuis aan de Verdilaan:	gratis
c.	op maandag- en donderdagmiddag van 13.30 uur tot 16.30 uur, dinsdag en vrijdag van 9.00 uur tot 16.30 uur en woensdag van 9.30 uur tot 16.30 uur in een spreekkamer van het Gemeentehuis aan de Verdilaan:	€ 310,00
d.	op maandag t/m vrijdag van 09.00 tot 16.30 uur en zaterdag van 10.30 uur tot 14.30 uur in de trouwzaal van het Heilige Geesthofje:	€ 593,00
e.	op maandag t/m vrijdag van 9.00 uur tot 16.30 uur en op zaterdag van 10.30 uur tot 14.30 uur in de trouwzaal van het Gemeentehuis aan de Verdilaan:	€ 742,00
f.	op een vrije huwelijkslocatie, exclusief de eventuele kosten van de keuzelocatie	€ 536,00

g.	Bij een gelijktijdige huwelijksvoltrekking op eenzelfde locatie door dezelfde ambtenaar burgerlijke stand wordt voor het tweede en volgende huwelijk een korting van 50% op de leges van de in de onderdelen a t/m f genoemde bedragen	
Artikel 1.2	gereserveerd	
Artikel 1.3	gereserveerd	
Artikel 1.4	gereserveerd	
Artikel 1.5	Aanwijzing buitengewoon ambtenaar van de burgerlijke stand voor één dag	
	Het tarief bedraagt voor het in behandeling nemen van een aanvraag om bij besluit een buitengewoon ambtenaar van de burgerlijke stand aan te wijzen voor één dag:	
a.	als beëdiging bij de rechtbank al heeft plaatsgevonden:	€ 166,00
b.	als beëdiging bij de rechtbank nog niet heeft plaatsgevonden:	€ 240,00
Artikel 1.6	Beschikbaar stellen getuigen door gemeente	
	Het tarief bedraagt voor het door de gemeente beschikbaar stellen van een getuige voor de voltrekking van een huwelijk, de registratie van een partnerschap of het omzetten van een geregistreerd partnerschap in een huwelijk of de herbevestiging van een bestaand huwelijk/geregistreerd partnerschap, per getuige:	€ 45,90
Artikel 1.7	Reserveren van een ruimte	
a.	Het tarief bedraagt voor het in behandeling nemen van een aanvraag tot reservering van een ruimte als genoemd in de onderdelen a t/m f voor het voltrekken van een huwelijk, de registratie van een partnerschap of het omzetten van een geregistreerd partnerschap in een huwelijk of de herbevestiging van een bestaand huwelijk/geregistreerd partnerschap:	€ 105,00
b.	Na voltrekking van het huwelijk, de registratie van een partnerschap of het omzetten van een geregistreerd partnerschap in een huwelijk of de herbevestiging van een bestaand huwelijk/geregistreerd partnerschap bestaat aanspraak op teruggaaf van de in onderdeel a. genoemde reserveringskosten.	
Artikel 1.8	Trouwboekje of partnerschapsboekje	
a.	Het tarief bedraagt voor het verstrekken van:	
b.	een trouwboekje of partnerschapsboekje in een normale uitvoering:	€ 29,90
c.	een trouwboekje of partnerschapsboekje in een luxe uitvoering:	€ 41,65
d.	het afgeven van een duplicaat trouwboekje of partnerschapsboekje:	€ 41,65
e.	Voor het maken van fotokopieën van de in de gemeentelijke archiefbewaarplaats berustende akten van de burgerlijke stand, per fotokopie op A4-formaat:	€ 0,35
Paragraaf 1.2	Reisdocumenten en Nederlandse identiteitskaart	
Artikel 1.9	Paspoorten of andere reisdocumenten	
	Het tarief bedraagt voor het verrichten van handelingen ten behoeve van een aanvraag van:	
a.	een nationaal paspoort:	
1.	voor een persoon die op het moment van de aanvraag 18 jaar of ouder is:	€ 86,85
2.	voor een persoon die op het moment van de aanvraag de leeftijd van 18 jaar nog niet heeft bereikt:	€ 65,70
b.	een nationaal paspoort, een groter aantal bladzijden bevattende dan een nationaal paspoort als bedoeld in onderdeel a. (zakenpaspoort):	
1.	voor een persoon die op het moment van de aanvraag 18 jaar of ouder is:	€ 86,85
2.	voor een persoon die op het moment van de aanvraag de leeftijd van 18 jaar nog niet heeft bereikt:	€ 65,70
c.	een reisdocument ten behoeve van een persoon die op grond van de Wet betreffende de positie van Molukkers als Nederlander wordt behandeld	
1.	voor een persoon die op het moment van de aanvraag 18 jaar of ouder is:	€ 86,85
2.	voor een persoon die op het moment van de aanvraag de leeftijd van 18 jaar nog niet heeft bereikt:	€ 65,70
d.	van een reisdocument voor vluchtelingen of een reisdocument voor vreemdelingen:	€ 65,70
Artikel 1.10	Nederlandse identiteitskaart	
	Het tarief bedraagt voor het verrichten van handelingen ten behoeve van een aanvraag van:	

a.	een Nederlandse identiteitskaart:	
1.	voor een persoon die op het moment van de aanvraag 18 jaar of ouder is:	€ 78,50
2.	voor een persoon die op het moment van de aanvraag de leeftijd van 18 jaar nog niet heeft bereikt:	€ 42,35
b.	een vervangende Nederlandse identiteitskaart voor een persoon met een uitreisverbod, ongeacht de leeftijd van de betrokken persoon:	€ 38,25
Artikel 1.11	Modaliteiten	
	Het tarief bedraagt voor het verrichten van handelingen ten behoeve van een aanvraag:	
a.	voor de versnelde uitreiking van een in de artikelen 1.9 en 1.10, onder a. genoemd document, zijnde een toeslag op de in die artikelen genoemde bedragen:	€ 59,10
b.	voor het bezorgen van een in de artikelen 1.9 en 1.10 genoemd document, zijnde een toeslag op de in de artikelen 1.9 en 1.10 en onder a. genoemde bedragen:	€ 5,00
Paragraaf 1.3	Rijbewijzen	
Artikel 1.12	Rijbewijzen	
	Het tarief bedraagt voor het in behandeling nemen van een aanvraag tot het afgeven, vernieuwen of omwisselen van een rijbewijs:	€ 52,10
Artikel 1.13	Modaliteiten	
1.	Het tarief genoemd in artikel 1.12 wordt:	
a.	bij een spoedlevering vermeerderd met:	€ 39,65
2.	Het tarief bedraagt voor het afgeven van rijbewijzen aan personen zonder vaste woon- of verblijfplaats:	€ 59,10
3.	Indien op verzoek een eigen verklaring wordt afgegeven worden de ter zake verschuldigde leges verhoogd met de kosten van de eigen verklaring conform de Regeling tarieven CBR-examens 2007.	
4.	De verhogingen genoemd in het eerste en derde lid zijn in voorkomend gevallen cumulatief verschuldigd.	
Paragraaf 1.4	Verstrekingen in het kader van de basisregistratie persoonsgegevens	
Artikel 1.14	Definities	
1.	Voor de toepassing van artikel 1.15 wordt onder één verstrekking verstaan verstrekking van één of meer gegevens over één persoon waarvoor de basisregistratie personen moet worden geraadpleegd.	
2.	Voor de toepassing van artikel 1.16 wordt onder één verstrekking verstaan verstrekking van één of meer gegevens over één persoon die niet zijn opgenomen in de basiregistratie personen.	
Artikel 1.15	Verstrekken van gegevens uit de basisregistratie personen	
	Het tarief bedraagt voor het in behandeling nemen van een aanvraag:	
a.	tot het verstrekken van gegevens, per verstrekking:	€ 12,05
b.	In afwijking van subonderdeel a, bedraagt het tarief voor het in behandeling nemen van een aanvraag tot het verstrekken van gegevens, indien de aanvraag op digitale wijze wordt gedaan:	€ 5,00
c.	tot het in behandeling nemen van een aanvraag tot het afgeven van een uittreksel uit / verklaring ontleend aan het Register Niet-Ingezetenen:	€ 12,05
d.	tot het verstrekken van een meertalig modelformulier woon- en/of verblijfplaats als bedoeld in artikel 7, eerste lid, van verordening (EU) nr. 2016/1191 van het Europees Parlement en de Raad van 6 juli 2016 betreffende de bevordering van het vrije verkeer van burgers door vereenvoudigde overlegging van bepaalde openbare documenten in de Europese Unie en tot wijziging van Verordening nr. 1024/2012 (PbEU 2016, L 200):	€ 14,75
e.	Indien stukken per post worden toegezonden of per post bescheiden van derden worden opgevraagd worden de tarieven van de in de onderdelen a. t/m d. vermeerderd met portokosten conform de tarieventabel van Post.nl.	
Artikel 1.16	Verstreking van aangehaakte gegevens	
	Het tarief bedraagt voor het in behandeling nemen van een aanvraag tot het verstrekken van gegevens, per verstrekking:	€ 21,35
Artikel 1.17	Schriftelijke verstrekking	

	In afwijking van de artikelen 1.15 en 1.16 bedraagt het tarief voor het in behandeling nemen van een aanvraag tot het schriftelijk verstrekken van gegevens als bedoeld in artikel 17, tweede lid van het Besluit basisregistratie personen:	€ 7,50
Artikel 1.18	Op aanvraag doornemen basisregistratie personen:	
1.	Het tarief bedraagt voor het op verzoek doornemen van de basisregistratie personen, voor ieder daaraan te besteden kwartier:	€ 25,60
2.	Het op grond van het eerste lid verschuldigde bedrag wordt voorafgaand aan het in behandeling nemen van de aanvraag aan de aanvrager meegedeeld. De aanvraag wordt dan in behandeling genomen op de vijfde werkdag na de dag waarop het verschuldigde bedrag aan de aanvrager ter kennis is gebracht, tenzij de aanvraag voor deze vijfde werkdag schriftelijk is ingetrokken.	
Paragraaf 1.5	Bestuursstukken	
Artikel 1.19	Afschriften van bestuursstukken	
1.	Het tarief bedraagt voor het in behandeling nemen van een aanvraag tot het verstrekken van:	
a.	een afschrift van de gemeentebegroting inclusief bijlagen:	€ 80,05
b.	een afschrift van de gemeenterekening:	€ 80,05
c.	een afschrift van de Algemene Plaatselijke Verordening Westland:	€ 26,70
d.	een afschrift van de Bouwverordening Westland:	€ 16,05
e.	een afschrift van een verordening per bladzijde:	€ 0,35
f.	een exemplaar van het beleidsplan/bestuursprogramma:	€ 16,05
g.	Het tarief bedraagt voor het in behandeling nemen van een aanvraag tot het verstrekken van het Gemeenteblad per pagina (tot een maximum van 35 pagina's):	
h.	afschriften, doorslagen of fotokopieën van stukken, die door middel van een fax worden doorgegeven, bedraagt het tarief :	
1.	voor de eerste 2 pagina's (incl. voorblad):	€ 0,70
2.	voor elke volgende pagina:	€ 0,35
2.	Indien het Gemeenteblad per post wordt toegestuurd wordt het tarief van de onderdelen a. t/m g. vermeerderd met portokosten conform de tarieventabel van Post.nl.	
Artikel 1.20	gereserveerd	
Paragraaf 1.6	Vastgoedinformatie	
Artikel 1.21	Plan- of kaartinformatie	
	Het tarief bedraagt voor het in behandeling nemen van een aanvraag tot het verstrekken van een kopie van een ruimtelijk plan of deel daarvan, zoals omgevingsvisie, omgevingsplan, wegenkaart behorende bij de legger in artikel 1.22, onderdeel b:	
a.	in formaat A4 of kleiner, per bladzijde:	€ 0,35
b.	in formaat A3, per bladzijde:	€ 0,65
c.	in formaat A2 of groter, per bladzijde:	€ 16,40
d.	in digitale vorm:	
1.	voor de eerste 2 pagina's (incl. voorblad):	€ 0,70
2.	voor elke volgende pagina:	€ 0,35
Artikel 1.22	Informatie uit registers	
	Het tarief bedraagt voor het in behandeling nemen van een aanvraag tot het verstrekken van een afschrift of uittreksel uit:	
a.	de gemeentelijke basisregistratie adressen of de gemeentelijke basisregistratie gebouwen, bedoeld in artikel 2 van de Wet basisregistraties adressen en gebouwen, per adres of object:	€ 5,90
b.	de legger bedoeld in artikel 27 van de Wegenwet:	€ 39,35
c.	een inschrijving in het rijksmonumentenregister die aan de gemeente verzonden is, als bedoeld in artikel 3.3, vijfde lid, van de Erfgoedwet:	€ 5,90
d.	het gemeentelijk erfgoedregister, bedoeld in artikel 3.16 van de Erfgoedwet, per aangewezen cultureel erfgoed:	€ 5,90
Artikel 1.23	Informatie uit adressenbestanden	
	Het tarief bedraagt voor het in behandeling nemen van een aanvraag tot het verstrekken van kopieën van:	

a.	het gemeentelijke adressenbestand of delen daarvan, per adres:	€ 5,90
b.	het gemeentelijke relatiebestand adres-kadastraal perceel of delen daarvan, per gelegde relatie:	€ 5,90
c.	het gemeentelijke adrescoördinatenbestand of delen daarvan, per adrescoördinaat:	€ 5,90
d.	Het tarief bedraagt voor het in behandeling nemen van een aanvraag tot het verstrekken van een verklaring omtrent de objectafbakening als bedoeld in artikel 16 van de Wet waardering onroerende zaken:	€ 35,75
Paragraaf 1.7	Overige publiekszaken	
Artikel 1.24	gereserveerd	
Artikel 1.25	Overige publiekszaken	
1.	Het tarief bedraagt voor het in behandeling nemen van een aanvraag:	
a.	tot het verstrekken van een verklaring omtrent gedrag:	€ 41,35
b.	tot het verlenen van een legalisatie van een handtekening:	€ 10,65
c.	tot het verlenen van een bewijs van Nederlanderschap:	€ 12,30
d.	In afwijking van onderdeel c. bedraagt het tarief voor het in behandeling nemen van een aanvraag tot het verlenen van een bewijs van Nederlanderschap, indien de aanvraag op digitale wijze wordt gedaan:	€ 5,00
e.	tot het verlenen van een legalisatie van een stuk:	€ 10,65
f.	tot het waarmaken van een fotokopie per A4:	€ 5,90
2.	Indien stukken per post worden toegezonden of per post bescheiden van derden worden opgevraagd worden de in deze paragraaf vermelde tarieven vermeerderd met portokosten conform de tarieventabel van Post.nl.	
Paragraaf 1.8	Gemeentearchief	
Artikel 1.26	Naspeuring in gemeentearchief	
1.	Het tarief bedraagt voor het op verzoek doen van (diepgaand) onderzoek, ongeacht de bron/collectie en het resultaat in het - in het (Historisch) Archief Westland berustende - digitaal en analoog materiaal (incl. audio- visueel materiaal, voor ieder daaraan te besteden tweede en volgende kwartier:	€ 25,60
Artikel 1.27	Afschriften of uittreksels uit gemeentearchief	
1.	Het tarief bedraagt voor het verstrekken van afschriften of fotokopieën van een in het (Historisch) Archief Westland berustende stuk of stukken, ongeacht de bron/collectie en het formaat, voor ieder daaraan besteed tweede en volgende kwartier:	€ 25,60
2.	Het tarief bedraagt voor het verstrekken van een kopie van een in het (Historisch) Archief Westland berustende audio-, of videofragment, ongeacht de bron/collectie, voor ieder daaraan besteed tweede en volgende kwartier:	€ 25,60
3.	Het op grond van artikelen 1.26 en 1.27 verschuldigde bedrag wordt voorafgaand aan het in behandeling nemen van de aanvraag aan de aanvrager meegedeeld. De aanvraag wordt dan in behandeling genomen op de vijfde werkdag na de dag waarop het verschuldigde bedrag aan de aanvrager ter kennis is gebracht, tenzij de aanvraag voor deze vijfde werkdag schriftelijk is ingetrokken.	
4.	Indien toezending per post geschiedt, worden de in deze paragraaf vermelde tarieven vermeerderd met portokosten conform de tarieventabel van Post.nl.	
Artikel 1.28	Gereserveerd	
Paragraaf 1.9	Bijzondere wetten	
Artikel 1.29	Huisvestingswet 2014	
	Het tarief bedraagt voor het in behandeling nemen van een aanvraag om:	
1.	een huisvestingsvergunning als bedoeld in artikel 8, eerste lid, van de Huisvestingswet 2014:	€ 26,70
2.	indeling in een urgentie categorie als bedoeld in artikel 13, tweede lid van de Huisvestingswet 2014:	€ 70,95
3.	inschrijving in het register van nieuwbouwoopwoningen als bedoeld in de Nota Beleidskader Wonen:	€ 19,95
4.	verlenging van de inschrijving in het register van nieuwbouwoopwoningen als bedoeld in de Nota Beleidskader Wonen:	€ 19,95
Artikel 1.30	Leegstandwet	
1.	Het tarief bedraagt voor het in behandeling nemen van een aanvraag om:	

a.	een vergunning tot tijdelijke verhuur van leegstaande woonruimte als bedoeld in artikel 15, eerste lid, van de Leegstandwet:	€ 26,70
b.	verlenging van een vergunning tot tijdelijke verhuur van leegstaande woonruimte als bedoeld in artikel 15, negende lid, van de Leegstandwet:	€ 26,70
2.	als aanvragen als bedoeld in het eerste lid, onderdelen a en b, gelijktijdig worden ingediend en woonruimten in hetzelfde gebouw, zoals een flat, een school of kantoor betreffen, worden de in die subonderdelen bedoelde leges slechts eenmaal geheven. Dit geldt ook als het gaat om een geheel van huurwoningen bestemd voor sloop of renovatie waarvoor gelijktijdig aanvragen worden ingediend.	
Artikel 1.31 Wet op de Kansspelen		
1.	Het tarief bedraagt voor het in behandeling nemen van een aanvraag om een aanwezigheidsvergunning als bedoeld in artikel 30b van de Wet op de kansspelen:	
a.	voor een periode van twaalf maanden voor één kansspelautomaat:	€ 56,50
b.	voor een periode van twaalf maanden voor twee of meer kansspelautomaten, voor de eerste kansspelautomaat:	€ 56,50
	en voor iedere volgende kansspelautomaat:	€ 34,00
c.	voor één kansspelautomaat, welke vergunning geldt voor een periode van meer dan vier jaar of voor onbepaalde tijd:	€ 226,50
d.	voor twee of meer kansspelautomaten, welke vergunning geldt voor een periode van meer dan vier jaar of voor onbepaalde tijd, voor de eerste kansspelautomaat:	€ 226,50
	en voor iedere volgende kansspelautomaat:	€ 136,00
2.	Het eerste lid, onderdelen a en b, is overeenkomstige toepassing, indien de vergunning geldt voor een tijdvak, korter dan twaalf maanden of langer dan twaalf maanden maar ten hoogste vier jaar, met dien verstande dat de daar genoemde bedragen naar evenredigheid van het verschil in looptijd van de vergunning verlaagd onderscheidenlijk verhoogd worden.	
3.	Het tarief bedraagt voor het in behandeling nemen van een aanvraag tot het verlenen van een vergunning als bedoeld in artikel 3 van de Wet op de kansspelen (loterijvergunning):	€ 41,05
4.	Het tarief bedraagt voor het in behandeling nemen van een aanvraag tot het verlenen van een vergunning als bedoeld in artikel 3 van de Wet op de kansspelen (loterijvergunning), indien de aanvraag volledig digitaal wordt ingediend:	€ 29,90
5.	Het tarief bedraagt voor het in behandeling nemen van een aanvraag tot het verlenen van een vergunning tot het exploiteren of doen exploiteren van een speelgelegenheid als bedoeld in artikel 2:39 van de Algemene Plaatselijke Verordening Westland:	€ 154,00
6.	Het tarief bedraagt voor het in behandeling nemen van een aanvraag tot het verlenen van een vergunning tot het exploiteren of doen exploiteren van een speelgelegenheid als bedoeld in artikel 2:39 van de Algemene Plaatselijke Verordening Westland, indien de aanvraag volledig digitaal wordt ingediend:	€ 120,00
Artikel 1.32 Telecommunicatie		
1.	Het tarief bedraagt voor het in behandeling nemen van een melding in verband met het verkrijgen van instemming omtrent plaats, tijdstip en wijze van uitvoering van werkzaamheden als bedoeld in artikel 5.4, eerste lid, van de Telecommunicatiewet:	€ 366,00
a.	als het betreft werkzaamheden in tegel-, klinker- en sierbestratingen, alsmede gesloten verhardingen, voor zover de werkzaamheden plaatsvinden in of op openbare gemeentegrond, per strekkende meter sleuf verhoogd conform de Richtlijn Tarieven (graaf)werkzaamheden telecom.	
b.	indien het betreft werkzaamheden in bermen, groenstroken en dergelijke, voor zover de werkzaamheden plaatsvinden in of op openbare gemeentegrond, per strekkende meter sleuf, verhoogd conform de Richtlijn Tarieven	

c.	indien met betrekking tot een melding onderzoek naar de status van de kabel plaatsvindt, wordt het tarief verhoogd met het bedrag van de voorafgaand aan het in behandeling nemen van de melding aan de melder meegedeelde kosten, blijkend uit een begroting die door het college van burgemeester en wethouders is opgesteld.	
2.	indien een begroting als bedoeld in onderdeel c. is uitgebracht, wordt een melding in behandeling genomen op de vijfde werkdag na de dag waarop de begroting aan de melder ter kennis is gebracht, tenzij de melding voor deze vijfde werkdag schriftelijk is ingetrokken.	
Artikel 1.33	Wegenverkeerswetgeving	
1.	Het tarief bedraagt voor het in behandeling nemen van een aanvraag om:	
a.	een ontheffing als bedoeld in artikel 87 van het Reglement verkeersregels en verkeerstekens 1990:	€ 26,70
b.	een ontheffing als bedoeld in artikel 9.1 van de Regeling voertuigen:	€ 52,85
c.	verstrekking van een gehandicaptenparkeerkaart als bedoeld in artikel 49 van het Besluit administratieve bepalingen inzake het wegverkeer (BABW):	€ 79,20
d.	verstrekking van een (duplicaat) gehandicaptenparkeerkaart als bedoeld in onderdeel c waarbij een geneeskundig onderzoek achterwege kan worden gelaten als bedoeld in artikel 2, tweede lid, van de regeling gehandicaptenparkeerkaart:	€ 52,85
e.	realisatie van een gehandicaptenparkeerplaats op kenteken inclusief plaatsing verkeersbord E6 "gehandicaptenparkeerplaats" als bedoeld in Bijlage 1 van het RVV 1990 en onderbord met kenteken:	€ 528,00
f.	vervanging van het onderbord wegens wijziging kenteken:	€ 125,00
g.	verplaatsing van een bestaande gehandicaptenparkeerplaats op kenteken naar een andere locatie inclusief verplaatsing verkeersbord E6 "gehandicaptenparkeerplaats" als bedoeld in Bijlage 1 van het RVV 1990 en onderbord met kenteken:	€ 344,00
h.	Als de gemeente een aanvraag als bedoeld in onderdeel e afwijst, bestaat aanspraak op teruggaaf van een deel van de leges met dien verstande dat een minimumrecht verschuldigd blijft van:	€ 210,00
i.	Als de gemeente een aanvraag als bedoeld in onderdeel g. afwijst, bestaat aanspraak op teruggaaf van een deel van de leges met dien verstande dat een minimumrecht verschuldigd blijft van:	€ 128,00
2.	Het tarief bedraagt voor het in behandeling nemen van een aanvraag tot het verstrekken van een parkeervergunning als bedoeld in de "Parkeerverordening Westland 2018":	€ 26,70
Paragraaf 1.10	Diversen	
Artikel 1.34	Gewaarmerkte afschriften, kopieën, stukken of uittreksels	
	Het tarief bedraagt voor het in behandeling nemen van een aanvraag tot het verstrekken van:	
a.	gewaarmerkte afschriften van stukken, voor zover daarvoor niet elders in deze tabel of in een andere wettelijke regeling een tarief is opgenomen, per pagina:	€ 5,90
b.	een beschikking op aanvraag, voor zover daarvoor niet elders in deze titel of in een andere wettelijke regeling een tarief is opgenomen:	€ 37,40
	indien de aanvraag volledig digitaal wordt ingediend:	€ 26,70
	Het in onderdeel b genoemde tarief wordt vermeerderd met de voorafgaand aan het in behandeling nemen van de aanvraag aan de aanvrager meegedeelde externe advieskosten, blijkend uit een begroting die ter zake door of vanwege het college van burgemeester en wethouders is opgesteld.	
c.	stukken of uittreksels, welke op aanvraag van de aanvrager moeten worden opgemaakt, voor zover daarvoor niet elders in deze tabel of in een andere wettelijke regeling een tarief is opgenomen, per pagina:	€ 37,30
	indien de aanvraag volledig digitaal wordt ingediend:	€ 26,70
d.	fotokopieën van stukken, voor zover daarvoor niet elders in deze titel of in een andere wettelijke regeling een tarief is opgenomen:	
1.	in formaat A4 of kleiner, per bladzijde:	€ 0,35
2.	in formaat A3 per bladzijde:	€ 0,65

3.	in formaat A2 of groter, per bladzijde:	€ 16,40
4.	in digitale vorm:	
5.	voor de eerste 2 pagina's (incl. voorblad):	€ 0,70
6.	voor elke volgende pagina:	€ 0,35
Artikel 1.35	Diverse vergunningen of beschikkingen	
1.19.1	Het tarief bedraagt voor het in behandeling nemen van een aanvraag voor een:	
a.	Vergunning tot de verkoop van vuurwerk	
	tot het verlenen van een vergunning als bedoeld in artikel 2.72 van de Algemene Plaatselijke Verordening Westland:	€ 219,00
	indien de aanvraag volledig digitaal wordt ingediend:	€ 193,00
b.	Strandhuis / dagtent vergunning op het zeestrand	
	voor het afgeven van een vergunning tot het plaatsen van een zgn. dagtent op het zeestrand, geldig voor:	
	een week of minder:	€ 40,05
	een maand:	€ 53,35
	een seizoen:	€ 80,05
	indien de aanvraag volledig digitaal wordt ingediend, geldig voor:	
	een week of minder:	€ 29,35
	een maand:	€ 42,70
	een seizoen:	€ 69,40
c.	Ontheffing rijden op het zeestrand	
	tot het verlenen van een ontheffing van het rijden op het Noordzeestrand als bedoeld in artikel 5.61 van de Algemene Plaatselijke Verordening Westland:	€ 64,00
	indien de aanvraag volledig digitaal wordt ingediend:	€ 52,85
Hoofdstuk 2	Dienstverlening en besluiten in het kader van de Omgevingswet	
Paragraaf 2.1	Algemene bepalingen	
Artikel 2.1	Definities	
1.	Begripsbepalingen die zijn opgenomen in de bijlage bij de Omgevingswet, in bijlage I bij het Besluit activiteiten leefomgeving, bijlage I bij het Besluit bouwwerken leefomgeving, bijlage I bij het Besluit kwaliteit leefomgeving, bijlage I bij het Omgevingsbesluit en bijlage I bij de Omgevingsregeling en in de bijlagen bij het gemeentelijke omgevingsplan, zijn van toepassing op dit hoofdstuk, tenzij in de legesverordening of deze tarieventabel anders is bepaald .	
2.	In dit hoofdstuk voorkomende begrippen die betrekking hebben op activiteiten waarvoor het toetsingskader in een ander dan een in het eerste lid bedoeld wettelijk voorschrift is uitgewerkt, hebben dezelfde betekenis als in dat wettelijk voorschrift bedoeld, tenzij in de legesverordening of deze tarieventabel anders is bepaald.	
3.	In dit hoofdstuk wordt verstaan onder:	
	binnenplanse omgevingsplanactiviteit: een activiteit waarvoor in het omgevingsplan is bepaald dat het is verboden deze zonder omgevingsvergunning te verrichten en die niet in strijd is met het omgevingsplan;	
	<i>binnenplanse omgevingsplanactiviteit bij wijzigingsbevoegdheid of uitwerkingsplicht</i> : een activiteit waarvoor in het omgevingsplan is bepaald dat het is verboden deze zonder omgevingsvergunning te verrichten en die in strijd is met het omgevingsplan, maar die niet in strijd is met regels voor de toepassing van een wijzigingsbevoegdheid of het voldoen aan een uitwerkingsplicht in het tijdelijke deel van het omgevingsplan, bedoeld in artikel 22.1, aanhef en onder a, van de Omgevingswet;	

4.	<i>bouwkosten:</i> de aannemingssom, bedoeld in paragraaf 1, eerste lid, van de Uniforme administratieve voorwaarden voor de uitvoering van werken en van technische installatiewerken 2012 (UAV 2012; Stcrt.2012, 1567), voor het uit te voeren werk of het bedrag waarvoor de aannemer zich heeft verbonden het werk tot stand te brengen (de aannemingssom), de omzetbelasting daarin niet meebegrepen), of voor zover deze ontbreekt, een raming van de kosten die voortvloeien uit aangegane verplichtingen voor de fysieke realisatie (het bouwen) van de bouwwerken, de omzetbelasting daarin niet begrepen, en indien het bouwen geheel of gedeeltelijk door zelfwerkzaamheid geschiedt de prijs die aan een derde in het economisch verkeer zou moeten worden betaald voor het tot stand brengen van het bouwwerk waarop de aanvraag betrekking heeft, de omzetbelasting daarin niet begrepen.	
5.	<i>Intake van het initiatief:</i> Bij elk initiatief met een buitenplanse omgevingsplanactiviteit bestemmingsplan vindt altijd eerst een intake plaats door een consultant van de gemeente om de complexiteit te bepalen. Op basis daarvan wordt bepaalt welk type omgevingsoverleg passend is.	
6.	<i>Eenvoudig Omgevingsoverleg:</i> Hierbij gaat het om de beoordeling van een initiatief met een activiteit afwijking bestemmingsplan waarbij de consultant het initiatief afstemt met maximaal 2 adviseurs en zorgt voor het opstellen van een advies.	
7.	<i>Complex Omgevingsoverleg onderdeel Wenselijkheid:</i> Hierbij gaat het om de beoordeling van een zodanig complex initiatief met een buitenplanse omgevingsplanactiviteit dat eerst om een beoordeling van de wenselijkheid vraagt. Dit vindt plaats via de Omgevingstafel Westland waarin een voorzitter het initiatief bespreekt met de consultant en minimaal 3 strategisch adviseurs. De initiatiefnemer ontvangt een advies m.b.t. de wenselijkheid op basis waarvan al dan niet gekozen kan worden voor een vervolg om de haalbaarheid te beoordelen.	
8.	<i>Complex Omgevingsoverleg onderdeel Haalbaarheid:</i> Hierbij gaat het om een complex initiatief met een buitenplanse omgevingsplanactiviteit dat reeds beoordeeld is op Wenselijkheid. Via de Omgevingstafel Haalbaarheid wordt het initiatief besproken door een voorzitter met de consultant en gemiddeld 5 tot 10 adviseurs.	
9.	Omgevingsoverleg Glastuinbouw. Hierbij gaat het om de beoordeling van een initiatief in strijd met het omgevingsplan in het glastuinbouwgebied waarbij het initiatief wordt afgestemd met adviseurs en er een advies wordt opgesteld.	
Artikel 2.2	Dienstverlening en besluiten waarvoor leges worden geheven	
	Leges worden geheven voor het in behandeling nemen van een aanvraag om:	
a.	omgevingsoverleg;	
b.	een omgevingsvergunning als bedoeld in artikel 5.1 of artikel 22.8 van de Omgevingswet in samenhang met artikel 2.1a van het Omgevingsbesluit;	
c.	een of meer maatwerkvoorschriften als bedoeld in artikel 4.5 van de Omgevingswet;	
d.	toestemming voor het treffen van een gelijkwaardige maatregel als bedoeld in artikel 4.7 van de Omgevingswet;	
e.	een wijziging van voorschriften van een omgevingsvergunning;	
f.	intrekking van een omgevingsvergunning;	
g.	wijziging van een besluit als bedoeld onder b, c en d;	
h.	een besluit in het kader van de Omgevingswet, anders dan bedoeld in de onderdelen b tot en met g.	
Artikel 2.3	Bepalen tarief	
1.	De in artikel 2.2 bedoelde leges worden geheven naar de tarieven zoals opgenomen in de volgende artikelen van dit hoofdstuk.	
2.	Als een aanvraag betrekking heeft op meerdere activiteiten, is het tarief opgebouwd uit de som van de verschuldigde leges behorend bij die activiteiten.	
3.	Het tarief voor het in behandeling nemen van een aanvraag wordt in voorkomend geval verhoogd met een of meer modaliteiten bedoeld in paragraaf 2.12.	
4.	Het tarief voor het in behandeling nemen van een aanvraag wordt in voorkomend geval verminderd overeenkomstig het bepaalde in paragraaf 2.13.	

5.	Het tarief behorend bij een aanvraag om een maatwerkvoorschrift of bij een aanvraag om toestemming om een gelijkwaardige maatregel te treffen is niet van toepassing als het onderwerp waarop het maatwerkvoorschrift betrekking heeft of de gelijkwaardige maatregel onderdeel is van een aanvraag om een omgevingsvergunning.	
6.	In afwijking van het tweede en derde lid kan ook per activiteit of andere grondslag een legesbedrag worden gevorderd.	
Paragraaf 2.2	Voorfase	
Artikel 2.4	Omgevingsoverleg	
1.	Voordat een formele aanvraag om een besluit als bedoeld in de overige artikelen van deze titel wordt ingediend en betrekking heeft op het houden van omgevingsoverleg over een of meer activiteiten die gevolgen kunnen hebben voor de fysieke leefomgeving, bedraagt het tarief:	
a.	voor een Intake van het initiatief:	gratis
b.	voor een eenvoudig Omgevingsoverleg:	€ 267,00
c.	voor een Omgevingsoverleg Glastuinbouw:	€ 866,00
d.	voor een complex Omgevingsoverleg onderdeel Wenselijkheid:	€ 534,00
e.	voor een complex Omgevingsoverleg onderdeel Haalbaarheid:	€ 3.730,00
f.	voor een complex Omgevingsoverleg onderdeel Haalbaarheid geldt - in afwijking van het onder e genoemde tarief - voor uitsluitend een in artikel 2.6.2.d genoemde situatie:	€ 534,00
2.	Het op grond van in het eerste lid onder a tot en met e verschuldigde bedrag wordt voorafgaand aan het in behandeling nemen van de aanvraag aan de aanvrager meegedeeld. De aanvraag wordt dan in behandeling genomen op de vijfde werkdag na de dag waarop het verschuldigde bedrag aan de aanvrager ter kennis is gebracht, tenzij de aanvraag voor deze vijfde werkdag schriftelijk is ingetrokken.	
Paragraaf 2.3	Activiteiten met betrekking tot bouwwerken	
Artikel 2.5	Bouwactiviteit (bouwtechnische deel)	
	Als de aanvraag om een omgevingsvergunning betrekking heeft op een bouwactiviteit als bedoeld in paragraaf 2.3.2 van het Besluit bouwwerken leefomgeving, bedraagt het tarief, onverminderd het bepaalde in de andere artikelen van dit hoofdstuk als het ook gaat om de in die artikelen bedoelde activiteiten:	
a.	indien de bouwkosten minder dan € 10.000 bedragen:	0,78%
	van de bouwkosten;	
	met een minimum van:	€ 36,00
b.	indien de bouwkosten € 10.000 tot € 150.000 bedragen:	€ 36,00
	vermeerderd met:	0,72%
	van de bouwkosten;	
c.	indien de bouwkosten € 150.000 tot € 300.000 bedragen:	€ 51,00
	vermeerderd met:	0,69%
	van de bouwkosten;	
d.	indien de bouwkosten € 300.000 tot € 1.000.000 bedragen:	€ 141,00
	vermeerderd met:	0,66%
	van de bouwkosten;	
e.	indien de bouwkosten € 1.000.000 tot € 15.000.000 bedragen:	€ 241,00
	vermeerderd met:	0,65%
	van de bouwkosten;	
f.	indien de bouwkosten € 15.000.000 tot €20.000.000 bedragen:	€ 7.741,00
	vermeerderd met:	0,60%
	van de bouwkosten;	
g.	indien de bouwkosten € 20.000.000 tot € 25.000.000 bedragen:	€ 37.741,00
	vermeerderd met:	0,45%
	van de bouwkosten;	
h.	indien de bouwkosten € 25.000.000 tot € 30.000.000 bedragen:	€ 75.241,00
	vermeerderd met:	0,30%
	van de bouwkosten;	
i.	indien de bouwkosten € 30.000.000 tot € 40.000.000 bedragen:	€ 120.241,00

	vermeerderd met:	0,15%
	van de bouwkosten;	
j.	indien de bouwkosten € 40.000.000 of meer bedragen:	€ 132.241,00
	vermeerderd met:	0,12%
	van de bouwkosten, met een maximum van:	€ 750.000,00
Artikel 2.6	Omgevingsplanactiviteit: bouwactiviteit, in stand houden of gebruiken bouwwerk (ruimtelijke deel)	
1	Als de aanvraag om een omgevingsvergunning betrekking heeft op een omgevingsplanactiviteit, als bedoeld in artikel 5.1, eerste lid, aanhef en onder a, van de Omgevingswet, bestaande uit een bouwactiviteit of het in stand houden of gebruiken van het te bouwen bouwwerk, bedraagt het tarief, onverminderd het bepaalde in de andere artikelen van dit hoofdstuk als het ook gaat om de in die artikelen bedoelde activiteiten:	
a.	indien de bouwkosten minder dan € 10.000 bedragen:	1,82%
	van de bouwkosten;	
	met een minimum van:	€ 84,00
b.	indien de bouwkosten € 10.000 tot € 150.000 bedragen:	€ 120,00
	vermeerderd met:	1,68%
	van de bouwkosten;	
c.	indien de bouwkosten € 150.000 tot € 300.000 bedragen:	€ 119,00
	vermeerderd met:	1,61%
	van de bouwkosten;	
d.	indien de bouwkosten € 300.000 tot € 1.000.000 bedragen:	€ 329,00
	vermeerderd met:	1,54%
	van de bouwkosten;	
e.	indien de bouwkosten € 1.000.000 tot € 15.000.000 bedragen:	€ 629,00
	vermeerderd met:	1,51%
	van de bouwkosten;	
f.	indien de bouwkosten € 15.000.000 tot €20.000.000 bedragen:	€ 17.129,00
	vermeerderd met:	1,40%
	van de bouwkosten;	
g.	indien de bouwkosten € 20.000.000 tot € 25.000.000 bedragen:	€ 87.129,00
	vermeerderd met:	1,05%
	van de bouwkosten;	
h.	indien de bouwkosten € 25.000.000 tot € 30.000.000 bedragen:	€ 174.629,00
	vermeerderd met:	0,70%
	van de bouwkosten;	
i.	indien de bouwkosten € 30.000.000 tot € 40.000.000 bedragen:	€ 279.629,00
	vermeerderd met:	0,35%
	van de bouwkosten;	
j.	indien de bouwkosten € 40.000.000 of meer bedragen:	€ 307.629,00
	vermeerderd met:	0,28%
	van de bouwkosten, met een maximum van:	€1.750.000,00
2.	Afwijkingen van het omgevingsplan	
a.	Als moet worden beoordeeld of de omgevingsplanactiviteit in overeenstemming is met regels voor de toepassing van een binnenplanse afwijkingsmogelijkheid in het tijdelijke deel van het omgevingsplan, bedoeld in artikel 22.1, onder a, van de Omgevingswet dan bedraagt het tarief (binnenplanse afwijkingsmogelijkheid):	€ 377,00
b.	Als moet worden beoordeeld of de omgevingsplanactiviteit in overeenstemming is met regels voor de toepassing van een wijzigingsbevoegdheid of het voldoen aan een uitwerkingsplicht in het tijdelijke deel van het omgevingsplan, bedoeld in artikel 22.1, onder a, van de Omgevingswet dan bedraagt het tarief (wijzigingsbevoegdheid of uitwerkingsplicht):	€ 3.435,00
c.	Als moet worden beoordeeld of de omgevingsplanactiviteit waarvoor in het omgevingsplan is bepaald dat het is verboden deze zonder omgevingsvergunning te verrichten en die in strijd is met het omgevingsplan dan bedraagt het tarief (buitenplanse omgevingsplanactiviteit):	€ 7.365,00

d.	Als moet worden beoordeeld of de omgevingsplanactiviteit waarvoor in het omgevingsplan is bepaald dat het is verboden deze zonder omgevingsvergunning te verrichten en die in strijd is met het omgevingsplan, geldt - in afwijking van het onder c genoemde tarief - voor de hieronder genoemde kleine buitenplanse omgevingsplanactiviteiten, het tarief:	€ 1.090,00
1.	Een bouwwerk ten behoeve van een nutsvoorziening, de waterhuishouding, het meten van de luchtkwaliteit, het telecommunicatieverkeer, het openbaar vervoer of het weg-, spoorweg-, water- of luchtverkeer, mits wordt voldaan aan de volgende eisen:	
	a.niet hoger dan 5 m, en	
	b.de oppervlakte niet meer dan 50 m ² ;	
2.	Een bouwwerk, geen gebouw zijnde, of een gedeelte van een dergelijk bouwwerk, mits wordt voldaan aan de volgende eisen:	
	a.niet hoger dan 10 m, en	
	b.de oppervlakte niet meer dan 50 m ² ;	
3.	Een antenne-installatie, mits niet hoger dan 40 m;	
4.	Een installatie bij een glastuinbouwbedrijf voor warmtekrachtkoppeling als bedoeld in artikel 1, eerste lid, onder w, van de Elektriciteitswet 1998;	
5.	Het gebruiken van gronden voor een niet-ingrijpende herinrichting van openbaar gebied;	
6.	Het gebruiken van bouwwerken, eventueel in samenhang met bouwactiviteiten die de bebouwde oppervlakte of het bouwvolume niet vergroten, en van bij die bouwwerken aansluitend terrein; *	
7.	Het gebruiken van een recreatiewoning voor bewoning:	
8.	Ander gebruik van gronden of bouwwerken dan bedoeld in de onderdelen 1 tot en met 7, voor een termijn van ten hoogste tien jaar. *	
	* Bij toepassing van onderdeel 6 en 8 dient het aantal woningen gelijk te blijven.	
e.	Voor een dakterras, balkon of andere niet op de grond gelegen buitenruimte aan of op een gebouw, een dakkapel, dakopbouw of gelijksoortige uitbreiding van een gebouw, de uitbreiding van een bouwwerk met een bouwdeel van ondergeschikte aard dan wel voorzieningen gericht op het isoleren van een gebouw; een bijbehorend bouwwerk of uitbreiding daarvan, mits niet hoger dan 5 m en de oppervlakte niet meer dan 150 m ² is, geldt in afwijking van de tarieven genoemd in artikelen 2.6.2 onder c en d, een tarief van (zeer kleine buitenplanse omgevingsplanactiviteit):	€ 273,00
3.	Welstandstoets	
	Onverminderd het bepaalde in artikelen 2.5 en 2.6 onder 1, bedraagt het tarief indien krachtens, artikel 12a van de Woningwet voor de in dat onderdeel bedoelde aanvraag een advies van de welstandsc commissie wordt beoordeeld:	
a.	Indien de bouwkosten € 0 tot € 50.000 bedragen:	€ 100,00
	per aanvraag, maximaal 3 behandelingen.	
b.	Indien de bouwkosten € 50.000 tot € 2.000.000 bedragen:	0,20%
	van de bouwkosten, per aanvraag, maximaal 3 behandelingen.	
c.	Indien de bouwkosten € 2.000.000 tot € 6.000.000 bedragen:	
	(Bouwkosten -/- € 2.000.000) x 0,05% +	€ 4.000,00
	per aanvraag, maximaal 3 behandelingen.	
	Indien de bouwkosten € 6.000.000 of meer bedragen:	€ 6.000,00
	per aanvraag, maximaal 3 behandelingen.	
d.	Vanaf 4e behandeling aanvraag omgevingsvergunning:	25%
	van het geldende legestartief, per behandeling, vanaf de 4e behandeling en verder.	
e.	De berekende bedragen van de onderdelen a, b, c en d worden naar boven afgerond op een veelvoud van € 5,00.	
f.	Indien binnen één jaar na vooroverleg een vergunningsaanvraag wordt ingediend, wordt tot maximaal 2 x vooroverleg in mindering gebracht op de legeskosten, met een minimum factuurbedrag van € 0,00.	
Artikel 2.7	Omgevingsplanactiviteit: slopen van een bouwwerk	

	Als de aanvraag om een omgevingsvergunning betrekking heeft op een omgevingsplanactiviteit, als bedoeld in artikel 5.1, eerste lid, aanhef en onder a, van de Omgevingswet, bestaande uit een sloopactiviteit, niet zijnde een sloopactiviteit met betrekking tot een monument of beschermd stads- en dorpsgezicht, als bedoeld in paragraaf 2.4, bedraagt het tarief, onverminderd het bepaalde in de andere artikelen van dit hoofdstuk als het ook gaat om de in die artikelen bedoelde activiteiten:	
a.	voor een binnenplanse omgevingsplanactiviteit:	€ 384,00
b.	voor een binnenplanse omgevingsplanactiviteit bij wijzigingsbevoegdheid of uitwerkingsplicht:	€ 3.435,00
c.	voor een buitenplanse omgevingsplanactiviteit:	€ 1.065,00
Paragraaf 2.4	Activiteiten met betrekking tot cultureel erfgoed en werelderfgoed	
Artikel 2.8	Omgevingsplanactiviteit: monumenten	
	Als de aanvraag om een omgevingsvergunning betrekking heeft op een omgevingsplanactiviteit, als bedoeld in artikel 5.1, eerste lid, aanhef en onder a, van de Omgevingswet, met betrekking tot een gemeentelijk monument, provinciaal monument, rijksmonument, voorbeschermd gemeentelijk monument, voorbeschermd provinciaal monument of voorbeschermd rijksmonument, bedraagt het tarief, onverminderd het bepaalde in de andere artikelen van dit hoofdstuk als het ook gaat om de in die artikelen bedoelde activiteiten:	
	voor het slopen, verstoren, verplaatsen of wijzigen van een monument of voorbeschermd monument:	gratis
	voor het herstellen of gebruiken van een monument of voorbeschermd monument op een wijze waardoor het wordt ontsierd of in gevaar gebracht:	gratis
Artikel 2.9	Rijksmonumentenactiviteit	
	gereserveerd	
Artikel 2.10	Omgevingsplanactiviteit: sloopactiviteit in beschermd stads- of dorpsgezicht	
	Als de aanvraag om een omgevingsvergunning betrekking heeft op een omgevingsplanactiviteit, als bedoeld in artikel 5.1, eerste lid, aanhef en onder a, van de Omgevingswet, bestaande uit een sloopactiviteit in een rijksbeschermd, provinciaal beschermd of gemeentelijk beschermd stads- of dorpsgezicht, bedraagt het tarief, onverminderd het bepaalde in de andere artikelen van dit hoofdstuk als het ook gaat om de in die artikelen bedoelde activiteiten:	gratis
Artikel 2.11	Omgevingsplanactiviteit: overig cultureel erfgoed en werelderfgoed	
	Als de aanvraag om een omgevingsvergunning betrekking heeft op een andere activiteit dan die genoemd in de artikelen 2.8, 2.9 en 2.10 en cultureel erfgoed of werelderfgoed betreft, waarvoor in het omgevingsplan met het oog op het behoud van cultureel erfgoed of van de uitzonderlijke universele waarde van werelderfgoed een verbod is opgenomen om zonder omgevingsvergunning deze activiteit te verrichten, bedraagt het tarief, onverminderd het bepaalde in de andere artikelen van dit hoofdstuk als het ook gaat om de in die artikelen bedoelde activiteiten:	gratis
Paragraaf 2.5	Milieubelastende activiteiten	
Artikel 2.12	gereserveerd	
Artikel 2.13	gereserveerd	
Artikel 2.14	gereserveerd	
Artikel 2.15	gereserveerd	
Artikel 2.16	gereserveerd	
Artikel 2.17	gereserveerd	
Artikel 2.18	gereserveerd	
Artikel 2.19	gereserveerd	
Artikel 2.20	gereserveerd	
Paragraaf 2.6	Lozingsactiviteiten	
Artikel 2.21	gereserveerd	
Artikel 2.22	gereserveerd	
Paragraaf 2.7	Aanlegactiviteiten	

Artikel 2.23	Omgevingsplanactiviteit: opbreken en graven	
	gereserveerd	
Artikel 2.24	Omgevingsplanactiviteit: overige activiteiten beperkingengebied leidingen, landschapselement en aardkundige waarde	
	gereserveerd	
Artikel 2.25	Omgevingsplanactiviteit: geluid weg	
	Als de aanvraag om een omgevingsvergunning betrekking heeft op een omgevingsplanactiviteit, als bedoeld in artikel 5.1, eerste lid, aanhef en onder a, van de Omgevingswet, bestaande uit het aanleggen of wijzigen van een weg als op grond van het omgevingsplan of bij omgevingsvergunning voor een omgevingsplanactiviteit een geluidgevoelig gebouw is toegelaten binnen het aandachtsgebied van die weg, als bedoeld in artikel 22.272 van het tijdelijke deel van het omgevingsplan zoals opgenomen in artikel 7.1 van het Invoeringsbesluit Omgevingswet, bedraagt het tarief, onverminderd het bepaalde in de andere artikelen van dit hoofdstuk als het ook gaat om de in die artikelen bedoelde activiteiten:	
a.	voor een binnenplanse omgevingsplanactiviteit:	€ 384,00
b.	voor een buitenplanse omgevingsplanactiviteit:	€ 1.065,00
Artikel 2.26	Omgevingsplanactiviteit: aanleggen of veranderen weg	
	Als de aanvraag om een omgevingsvergunning betrekking heeft op een omgevingsplanactiviteit, als bedoeld in artikel 5.1, eerste lid, aanhef en onder a, van de Omgevingswet, bestaande uit het aanleggen van een weg of verandering brengen in de wijze van aanleg van een weg, bedoeld in artikel [2:11] van de Algemene plaatselijke verordening in samenhang met artikel 22.8 van de Omgevingswet en artikel 2.1a van het Omgevingsbesluit, bedraagt het tarief, onverminderd het bepaalde in de andere artikelen van dit hoofdstuk als het ook gaat om de in die artikelen bedoelde activiteiten:	
a.	voor een binnenplanse omgevingsplanactiviteit:	€ 384,00
b.	voor een buitenplanse omgevingsplanactiviteit:	€ 1.065,00
Artikel 2.27	Omgevingsplanactiviteit: uitweg/uitrit	
	Als de aanvraag om een omgevingsvergunning betrekking heeft op een omgevingsplanactiviteit, als bedoeld in artikel 5.1, eerste lid, aanhef en onder a, van de Omgevingswet, bestaande uit het maken, hebben, veranderen of veranderen van het gebruik van een uitweg, bedoeld in artikel 2:12 van de Algemene plaatselijke verordening in samenhang met artikel 22.8 van de Omgevingswet en artikel 2.1a van het Omgevingsbesluit, bedraagt het tarief, onverminderd het bepaalde in de andere artikelen van dit hoofdstuk als het ook gaat om de in die artikelen bedoelde activiteiten:	
a.	voor een binnenplanse omgevingsplanactiviteit:	€ 384,00
b.	voor een buitenplanse omgevingsplanactiviteit:	€ 1.065,00
Artikel 2.28	Omgevingsplanactiviteit: overige aanlegactiviteiten	
	Als de aanvraag om een omgevingsvergunning betrekking heeft op een omgevingsplanactiviteit, als bedoeld in artikel 5.1, eerste lid, aanhef en onder a, van de Omgevingswet, bestaande uit het uitvoeren van een werk, geen bouwwerk zijnde, of een werkzaamheid (aanlegactiviteit), niet zijnde een activiteit die in de voorgaande artikelen van deze paragraaf is benoemd, bedraagt het tarief, onverminderd het bepaalde in de andere artikelen van dit hoofdstuk als het ook gaat om de in die artikelen bedoelde activiteiten:	€ 211,00
a.	voor een binnenplanse omgevingsplanactiviteit:	€ 384,00
	en als moet worden beoordeeld of de in het tijdelijke deel van het omgevingsplan bedoelde aanlegactiviteit niet in strijd is met het in voorbereiding zijnde omgevingsplan respectievelijk het in voorbereiding zijnde omgevingsplan dat voorziet in de bescherming van het stads- of dorpsgezicht, als bedoeld in artikel 22.278, tweede lid, van het tijdelijke deel van het omgevingsplan zoals opgenomen in artikel 7.1 van het Invoeringsbesluit Omgevingswet, wordt de aanslag leges niet verhoogd.	
b.	voor een binnenplanse omgevingsplanactiviteit bij wijzigingsbevoegdheid of uitwerkingsplicht:	€ 3.435,00

c.	voor een buitenplanse omgevingsplanactiviteit:	€ 1.065,00
Paragraaf 2.8	Overige activiteiten	
Artikel 2.29	Omgevingsplanactiviteit: alarminstallatie	
	gereserveerd	
Artikel 2.30	Omgevingsplanactiviteit: kappen van bomen of vellen van houtopstanden	
	Als de aanvraag om een omgevingsvergunning betrekking heeft op een omgevingsplanactiviteit, als bedoeld in artikel 5.1, eerste lid, aanhef en onder a, van de Omgevingswet, bestaande uit het vellen van een houtopstand, bedoeld in artikel 4:11 van de Algemene plaatselijke verordening in samenhang met artikel 22.8 van de Omgevingswet en artikel 2.1a van het Omgevingsbesluit, bedraagt het tarief, onverminderd het bepaalde in de andere artikelen van dit hoofdstuk als het ook gaat om de in die artikelen bedoelde activiteiten:	€ 480,00
Artikel 2.31	Omgevingsplanactiviteit: reclame	
	gereserveerd	
Artikel 2.32	Omgevingsplanactiviteit: opslag van roerende zaken	
	Als de aanvraag om een omgevingsvergunning betrekking heeft op een omgevingsplanactiviteit, als bedoeld in artikel 5.1, eerste lid, aanhef en onder a, van de Omgevingswet, bestaande uit de opslag van roerende zaken in een bepaald gedeelte van de gemeente, bedoeld in artikel 2:10 vijfde lid van de Algemene plaatselijke verordening in samenhang met artikel 22.8 van de Omgevingswet en artikel 2.1a van het Omgevingsbesluit, bedraagt het tarief, onverminderd het bepaalde in de andere artikelen van dit hoofdstuk als het ook gaat om de in die artikelen bedoelde activiteiten: onverminderd het bepaalde in de andere artikelen van dit hoofdstuk als het ook gaat om de in die artikelen bedoelde activiteiten:	
a.	als de activiteit bestaat uit het daar opslaan van roerende zaken:	€ 72,05
b.	als de activiteit bestaat uit het als eigenaar, beperkt gerechtigde of gebruiker van een onroerende zaak toestaan of gedogen dat daar roerende zaken worden opgeslagen:	€ 48,05
Artikel 2.33	Omgevingsplanactiviteit: standplaatsen	
	gereserveerd	
Artikel 2.34	Andere activiteiten	
	Als de aanvraag om een omgevingsvergunning betrekking heeft op het verrichten van een andere activiteit dan in deze paragraaf en voorgaande paragrafen van dit hoofdstuk bedoeld en die activiteit:	
a.	betreft een bij of krachtens artikel 5.1 van de Omgevingswet aangewezen vergunningplichtige activiteit, uitgezonderd de activiteit bedoeld in onderdeel b, bedraagt het tarief, onverminderd het bepaalde in de andere artikelen van dit hoofdstuk als het ook gaat om de in die artikelen bedoelde activiteiten:	€ 295,00
b.	betreft een omgevingsplanactiviteit als bedoeld in artikel 5.1, eerste lid, aanhef en onder a, van de Omgevingswet, bedraagt het tarief, onverminderd het bepaalde in de andere artikelen van dit hoofdstuk als het ook gaat om de in die artikelen bedoelde activiteiten:	
1°	voor een binnenplanse omgevingsplanactiviteit:	€ 384,00
2°	voor een buitenplanse omgevingsplanactiviteit:	€ 1.065,00
3°	voor een in een gemeentelijke verordening als bedoeld in artikel 22.8 van de Omgevingswet in samenhang met artikel 2.1a van het Omgevingsbesluit aangewezen vergunningplichtige activiteit:	€ 295,00
Paragraaf 2.9	Maatwerkvoorschriften	
Artikel 2.35	Maatwerkvoorschriften bij bouwactiviteiten	
1.	Als de aanvraag om een of meer maatwerkvoorschriften betrekking heeft op een bouwactiviteit, bedraagt het tarief:	
a.	voor een maatwerkvoorschrift dat betrekking heeft op:	
	1. het in stand houden van een bestaand bouwwerk, bedoeld in artikel 3.1 van het Besluit bouwwerken leefomgeving;	
	2. bouwactiviteiten die het bouwen van nieuwe bouwwerken betreffen als bedoeld in artikel 4.1 van het Besluit bouwwerken leefomgeving;	

	3. het gebruik van een bouwwerk, bedoeld in artikel 6.1 van het Besluit bouwwerken leefomgeving; of	
	4. het verrichten van bouw- of sloopwerkzaamheden als bedoeld in artikel 7.1 van het Besluit bouwwerken leefomgeving;	
	per maatwerkvoorschrift:	€ 1.065,00
b.	in andere gevallen dan bedoeld in onderdeel a, per maatwerkvoorschrift:	€ 1.065,00
Artikel 2.36	Maatwerkvoorschriften bij milieubelastende activiteiten (gereserveerd)	
	gereserveerd	
Artikel 2.37	Maatwerkvoorschriften bij overige activiteiten	
	Als de aanvraag om een of meer maatwerkvoorschriften betrekking heeft op een andere activiteit dan genoemd in artikel 2.35, bedraagt het tarief per maatwerkvoorschrift:	€ 1.065,00
Paragraaf 2.10	Gelijkwaardigheid	
Artikel 2.38	Gelijkwaardige maatregel	
1.	Als de aanvraag om toestemming voor een gelijkwaardige maatregel als bedoeld in artikel 4.7 van de Omgevingswet betrekking heeft op:	
a.	een bouwactiviteit, bedraagt het tarief:	€ 1.065,00
b.	een activiteit met betrekking tot cultureel erfgoed, bedraagt het tarief:	€ 1.065,00
c.	een milieubelastende activiteit, bedraagt het tarief (gereserveerd):	
d.	een andere activiteit dan bedoeld in de onderdelen a, b of c, bedraagt het tarief:	€ 1.065,00
2.	Het op grond van het eerste lid verschuldigde bedrag wordt voorafgaand aan het in behandeling nemen van de aanvraag aan de aanvrager meegedeeld. De aanvraag wordt dan in behandeling genomen op de vijfde werkdag na de dag waarop het verschuldigde bedrag aan de aanvrager ter kennis is gebracht, tenzij de aanvraag voor deze vijfde werkdag schriftelijk is ingetrokken.	
Paragraaf 2.11	Overige tarieven	
Artikel 2.39	Verlengen tijdelijke omgevingsvergunning bouwactiviteit	
	gereserveerd	
Artikel 2.40	Wijzigen omgevingsvergunning	
	Het tarief bedraagt voor het in behandeling nemen van een aanvraag tot het wijzigen van een omgevingsvergunning als gevolg van een, naar de omstandigheden beoordeeld, geringe wijziging in het project:	€ 299,00
Artikel 2.41	Wijzigen voorschriften omgevingsvergunning	
	Het tarief bedraagt voor het in behandeling nemen van een aanvraag om wijziging van voorschriften van een omgevingsvergunning:	€ 299,00
Artikel 2.42	Intrekken omgevingsvergunning	
	gereserveerd	
Artikel 2.43	Beoordeling aanvullende gegevens	
	Onverminderd het bepaalde in de andere artikelen van dit hoofdstuk bedraagt het tarief voor het in behandeling nemen van aanvullende gegevens die worden ingediend nadat de aanvraag om een omgevingsvergunning bedoeld in artikel 2.2, aanhef en onderdeel b, in behandeling is genomen:	50%
	van de op grond van artikelen 2.5 en 2.6 verschuldigde leges, met een maximum van:	€ 299,00
Artikel 2.44	Beoordeling onderzoeksrapporten	
	De in artikel 2.49 opgenomen tarieven zijn van overeenkomstige toepassing op het in behandeling nemen van een aanvraag tot het beoordelen van een onderzoeksrapport, zonder dat sprake is van een aanvraag om een omgevingsvergunning of ander besluit.	
Artikel 2.45	Wijzigen van het omgevingsplan	
	Het tarief bedraagt voor het in behandeling nemen van een aanvraag tot het wijzigen van het omgevingsplan:	€ 9.710,00
Artikel 2.46	Niet genoemd besluit op aanvraag	
	Het tarief bedraagt voor het in behandeling nemen van een aanvraag tot het nemen van een ander, in dit hoofdstuk niet benoemd besluit op grond van de Omgevingswet, de op die wet gebaseerde algemene maatregelen van bestuur of het omgevingsplan.	€ 299,00

Paragraaf 2.12	Modaliteiten	
Artikel 2.47	Achteraf ingediende aanvraag	
	Als de aanvraag om een omgevingsvergunning voor een activiteit wordt ingediend na aanvang of gereedkomen van de activiteit, worden de op grond van de artikelen 2.3 tot en met 2.8 verschuldigde leges verhoogd met:	10%
	met een maximum van:	€ 10.000,00
Artikel 2.48	Uitgebreide voorbereidingsprocedure	
	Onverminderd het bepaalde in de andere artikelen van dit hoofdstuk bedraagt het tarief, als afdeling 3.4 van de Algemene wet bestuursrecht van toepassing is op de voorbereiding van het besluit:	
	als sprake is van een buitenplanse omgevingsplanactiviteit niet zijnde een milieubelastende activiteit:	€ 4.130,00
Artikel 2.49	Beoordeling onderzoeksrapporten	
	Onverminderd het bepaalde in de andere artikelen van dit hoofdstuk bedraagt het tarief, als krachtens wettelijk voorschrift voor de betreffende aanvraag een rapport moet worden beoordeeld:	
a.	voor de beoordeling van een milieukundig bodemrapport:	€ 314,00
b.	voor de beoordeling van een archeologisch bodemrapport:	€ 314,00
c.	voor de beoordeling van een geluid- of luchtrapport betreffende de geluid- of luchtbelasting:	€ 314,00
d.	voor de beoordeling van een akoestisch rapport betreffende de interne en externe geluidwering of nagalm van een bouwwerk:	€ 314,00
e.	voor de beoordeling van een ecologisch onderzoeksrapport:	€ 314,00
f.	voor de beoordeling van een milieueffectrapportage (MER) (gereserveerd):	
g.	voor de beoordeling van een niet in de voorgaande artikelen genoemd rapport:	€ 314,00
Artikel 2.50	Advies	
1.	Onverminderd het bepaalde in de andere artikelen van dit hoofdstuk bedraagt het tarief, als een daartoe aangewezen bestuursorgaan of andere instantie advies moet uitbrengen over de aanvraag om een omgevingsvergunning of een ander besluit op grond van de Omgevingswet:	
a.	voor een advies van de gemeenteraad:	€ 2.670,00
b.	voor een advies van de gemeentelijke adviescommissie als bedoeld in de Welstandsnota Westland 2016 in andere gevallen dan bedoeld in artikel 4.19 van de Omgevingswet:	€ 2.095,00
c.	voor een advies in andere gevallen dan bedoeld in de onderdelen a en b: het bedrag van de voorafgaand aan het in behandeling nemen van de aanvraag tot het verlenen van een omgevingsvergunning aan de aanvrager meegedeelde kosten, blijkend uit een begroting die door het college van burgemeester en wethouders is opgesteld.	
2.	Als een begroting als bedoeld in eerste lid, onderdeel c, is uitgebracht, wordt een aanvraag in behandeling genomen op de vijfde werkdag na de dag waarop de begroting aan de aanvrager ter kennis is gebracht, tenzij de aanvraag voor deze vijfde werkdag schriftelijk is ingetrokken.	
Artikel 2.51	Instemming	
1.	Onverminderd het bepaalde in de andere artikelen van dit hoofdstuk bedraagt het tarief, als een aanvraag om een omgevingsvergunning of een ander besluit op grond van de Omgevingswet betrekking heeft op een activiteit waarvoor de beslissing op de aanvraag op grond van artikel 16.16 van de Omgevingswet instemming behoeft van een bestuursorgaan:	
a.	als de gemeenteraad moet besluiten over de instemming:	€ 2.670,00
b.	als een ander bestuursorgaan moet besluiten over de instemming: het bedrag dat dit bestuursorgaan aan rechten zou heffen als het voor de activiteit waarvoor instemming wordt verzocht zelf bevoegd gezag zou zijn.	
2.	Het bedrag bedoeld in het eerste lid, onder b, wordt voorafgaand aan het in behandeling nemen van de aanvraag meegedeeld. De aanvraag wordt dan in behandeling genomen op de vijfde werkdag na de dag waarop het verschuldigde bedrag aan de aanvrager ter kennis is gebracht, tenzij de aanvraag voor deze vijfde werkdag schriftelijk is ingetrokken.	

Artikel 251a	Meerkosten niet-digitale aanvraag	
1.	Onverminderd het bepaalde in de voorgaande onderdelen van dit hoofdstuk, wordt het legesbedrag van de totale legeskosten verhoogd met:	10%
	van de totale legeskosten, met uitzondering van de legeskosten van artikel 2.6, tweede lid, indien de aanvraag om een omgevingsvergunning (met de bijbehorende bijlagen) niet volledig digitaal (via www.omgevingsloket.nl) is ingediend.	
2.	Onverminderd het bepaalde in de voorgaande onderdelen van dit hoofdstuk, wordt het legesbedrag van de totale legeskosten verhoogd met:	5%
	van de totale legeskosten, met uitzondering van de legeskosten van artikel 2.6, tweede lid, onder c, indien de aanvrager of diens gemachtigde niet akkoord gaat met het digitaal verzenden van een beschikking op een aanvraag om omgevingsvergunning of tussentijdse brieven (met de bijbehorende bijlagen), tenzij het eerste lid van toepassing is.	
3.	Onverminderd het bepaalde in de voorgaande onderdelen van dit hoofdstuk, wordt het legesbedrag van de totale legeskosten verhoogd met:	10%
	van de totale legeskosten, met uitzondering van de legeskosten van artikel 2.6, indien de beschikking op een aanvraag om omgevingsvergunning (met de bijbehorende bijlagen) naast digitale verzending ook per post wordt verzonden (op verzoek van aanvrager of diens gemachtigde), tenzij het eerste lid van toepassing is.	
4.	Onverminderd het bepaalde in het eerste, tweede of derde lid bedraagt het minimumbedrag:	€ 50,00
5.	Onverminderd het bepaalde in het eerste, tweede of derde lid bedraagt het maximumbedrag:	€ 1.000,00
Paragraaf 2.13	Vermindering	
Artikel 2.52	Vermindering na omgevingsoverleg	
1.	Als de aanvraag om een omgevingsvergunning bedoeld in artikel 2.2, aanhef en onderdeel b, en zoals nader omschreven in de artikelen 2.3 tot en met 2.7, is voorafgegaan door een aanvraag om omgevingsoverleg als bedoeld in artikel 2.2, aanhef en onderdeel a, en zoals nader omschreven in paragraaf 2.2, waarop de aanvraag om de omgevingsvergunning betrekking heeft, bestaat onder de in het tweede lid genoemde voorwaarden aanspraak op vermindering van de voor het in behandeling nemen van de aanvraag om de omgevingsvergunning verschuldigde leges. De vermindering bedraagt:	100%
	van de voor het omgevingsoverleg geheven leges.	
2.	Voor de toepassing van het eerste lid wordt de aanvraag om een omgevingsvergunning gedaan:	
	a. voor dezelfde activiteit of activiteiten als waarop het omgevingsoverleg betrekking had;	
	b. in overeenstemming met de uitkomsten van het omgevingsoverleg; en	
	c. binnen 12 maanden na het laatste omgevingsoverleg of, als het omgevingsoverleg volgens afspraak leidt tot een kennisgeving aan de aanvrager, na de dagtekening van de kennisgeving.	
3.	Bij de toepassing van het eerste lid blijft voor het in behandeling nemen van de aanvraag om de omgevingsvergunning in ieder geval verschuldigd:	€ 125,00
Artikel 2.53	gereserveerd	
Paragraaf 2.14	Teruggaaf	
Artikel 2.54	Teruggaaf bij aanvraag en oordeel geen omgevingsvergunning nodig	
	Als het college van burgemeester en wethouders op grond van een aanvraag tot het verlenen van een omgevingsvergunning oordeelt dat voor de voorgenomen activiteit geen omgevingsvergunning is vereist, bestaat aanspraak op teruggaaf van een deel van de leges. De teruggaaf bedraagt:	100%
	van de voor de activiteit waarvoor de aanvraag is gedaan verschuldigde leges.	
Artikel 2.55	Teruggaaf als aanvraag verder buiten behandeling wordt gelaten	
	Als na toepassing van artikel 4:5 van de Algemene wet bestuursrecht een aanvraag buiten behandeling wordt gelaten, bestaat aanspraak op teruggaaf. De teruggaaf bedraagt:	100%
	van de voor de activiteit waarvoor de aanvraag is gedaan verschuldigde leges.	

Artikel 2.56	Teruggaaf als gevolg van intrekking aanvraag omgevingsvergunning of maatwerkvoorschrift bij reguliere procedure	
	Als een aanvrager zijn aanvraag om een omgevingsvergunning of aanvraag om een maatwerkvoorschrift op de voorbereiding waarvan afdeling 3.4 van de Algemene wet bestuursrecht niet van toepassing is geheel of gedeeltelijk intrekt terwijl het college van burgemeester en wethouders daarover nog geen besluit heeft genomen, bestaat aanspraak op teruggaaf van een deel van de leges. De teruggaaf bedraagt:	
a.	bij gehele of gedeeltelijke intrekking binnen vier weken na de indiening van de aanvraag:	100%
	van de voor de activiteit waarvoor de aanvraag is ingetrokken verschuldigde leges;	
b.	bij gehele of gedeeltelijke intrekking op een tijdstip vanaf vier weken tot zes weken na de indiening van de aanvraag:	100%
	van de voor de activiteit waarvoor de aanvraag is ingetrokken verschuldigde leges;	
c.	bij gehele of gedeeltelijke intrekking op een tijdstip vanaf zes weken na de indiening van de aanvraag:	100%
	van de voor de activiteit waarvoor de aanvraag is ingetrokken verschuldigde leges.	
Artikel 2.57	Teruggaaf als gevolg van intrekking aanvraag omgevingsvergunning of maatwerkvoorschrift bij uitgebreide voorbereidingsprocedure	
	Als een aanvrager zijn aanvraag om een omgevingsvergunning of aanvraag om een maatwerkvoorschrift op de voorbereiding waarvan afdeling 3.4 van de Algemene wet bestuursrecht van toepassing is geheel of gedeeltelijk intrekt terwijl het college van burgemeester en wethouders daarover nog geen besluit heeft genomen, bestaat aanspraak op teruggaaf van een deel van de leges. De teruggaaf bedraagt:	
a.	bij gehele of gedeeltelijke intrekking binnen zes weken na de indiening van de aanvraag:	100%
	van de voor de activiteit waarvoor de aanvraag is ingetrokken verschuldigde leges;	
b.	bij gehele of gedeeltelijke intrekking op een tijdstip vanaf zes weken tot achttien weken na de indiening van de aanvraag:	100%
	van de voor de activiteit waarvoor de aanvraag is ingetrokken verschuldigde leges;	
c.	bij gehele of gedeeltelijke intrekking op een tijdstip vanaf achttien weken na de indiening van de aanvraag:	100%
	van de voor de activiteit waarvoor de aanvraag is ingetrokken verschuldigde leges.	
Artikel 2.58	Teruggaaf als gevolg van intrekking verleende omgevingsvergunning voor bouw- of milieubelastende activiteiten	
	Als het college van burgemeester en wethouders een verleende omgevingsvergunning voor een bouw- of milieubelastende activiteit intrekt op aanvraag van de vergunninghouder, bestaat aanspraak op teruggaaf van een deel van de leges, mits deze aanvraag is ingediend binnen 6 maanden na verlening van de vergunning en van de vergunning geen gebruik is gemaakt. De teruggaaf bedraagt:	25%
	van de voor de activiteit waarvoor de aanvraag is ingetrokken verschuldigde leges.	
Artikel 2.59	Teruggaaf als gevolg van het weigeren van een omgevingsvergunning voor bouw- of milieubelastende activiteiten	
a.	Als het college van burgemeester en wethouders een omgevingsvergunning voor een bouw- of milieubelastende activiteit weigert, bestaat aanspraak op teruggaaf van een deel van de leges. De teruggaaf bedraagt:	25%
	van de voor de activiteit waarvoor de omgevingsvergunning is geweigerd verschuldigde leges.	

b.	Onder een weigering bedoeld in onderdeel a wordt mede verstaan een vernietiging van de beschikking waarbij de vergunning is verleend bij rechterlijke uitspraak.	
Artikel 2.60	Geen teruggaaf legesdeel modaliteiten	
	In afwijking van de voorgaande artikelen van deze paragraaf wordt geen teruggaaf verleend van het legesdeel dat betrekking heeft op de modaliteiten genoemd in paragraaf 2.12.	
Artikel 2.61	Minimumbedrag voor teruggaaf	
	Een bedrag minder dan € 120,00 wordt niet teruggegeven.	
Hoofdstuk 3	Dienstverlening vallend onder de Europese dienstenrichtlijn en niet vallend onder Hoofdstuk 2	
Paragraaf 3.1	Horeca	
Artikel 3.1	Exploitatie openbare inrichting	
	Het tarief bedraagt voor het in behandeling nemen van:	
a.	een aanvraag tot het verlenen van een vergunning tot het exploiteren van een openbare inrichting als bedoeld in artikel 2.28 van de Algemene Plaatselijke Verordening Westland:	€ 187,00
b.	een aanvraag tot het verlenen van een vergunning tot het exploiteren van een openbare inrichting als bedoeld in artikel 2.28 van de Algemene Plaatselijke Verordening Westland, indien de aanvraag volledig digitaal wordt ingediend:	€ 155,00
c.	een aanvraag tot het verlenen van een ontheffing van de sluitingstijd voor een openbare inrichting als bedoeld in artikel 2:29, zevende lid, van de Algemene Plaatselijke Verordening Westland:	€ 54,45
d.	een aanvraag tot het verlenen van een ontheffing van de sluitingstijd voor een openbare inrichting als bedoeld in artikel 2:29, zevende lid, van de Algemene Plaatselijke Verordening Westland, indien de aanvraag volledig digitaal wordt ingediend:	€ 43,70
e.	een aanvraag tot het wijzigen van een vergunning tot het exploiteren van een openbare inrichting als bedoeld in artikel 2.28 van de Algemene Plaatselijke Verordening Westland:	€ 43,70
f.	een aanvraag tot het wijzigen van een vergunning tot het exploiteren van een openbare inrichting als bedoeld in artikel 2.28 van de Algemene Plaatselijke Verordening Westland, indien de aanvraag volledig digitaal wordt ingediend:	€ 33,10
Artikel 3.2	Uitoefenen horeca- of slijtersbedrijf	
a.	een aanvraag tot het verlenen van een vergunning op grond van artikel 3 van de Alcoholwet, indien de aanvraag volledig digitaal wordt ingediend:	€ 306,00
b.	een aanvraag tot het verlenen van ontheffing als bedoeld in artikel 4, vierde lid, van de Alcoholwet:	€ 82,20
c.	een aanvraag tot het verlenen van ontheffing als bedoeld in artikel 4, vierde lid, van de Alcoholwet, indien de aanvraag volledig digitaal wordt ingediend:	€ 59,75
d.	een melding als bedoeld in artikel 30 van de Alcoholwet:	€ 82,20
e.	een melding als bedoeld in artikel 30 van de Alcoholwet, indien de melding volledig digitaal wordt gedaan:	€ 59,75
f.	een aanvraag tot het wijzigen van het aanhangsel als bedoeld in artikel 30a, tweede lid, van de Alcoholwet:	€ 43,70
g.	een aanvraag tot het wijzigen van het aanhangsel als bedoeld in artikel 30a, tweede lid, van de Alcoholwet, indien de aanvraag volledig digitaal wordt	€ 33,10
h.	een aanvraag tot het verlenen van een ontheffing als bedoeld in artikel 35 van de Alcoholwet:	€ 82,20
i.	een aanvraag tot het verlenen van een ontheffing als bedoeld in artikel 35 van de Alcoholwet, indien de ontheffing volledig digitaal wordt ingediend:	€ 59,75
Paragraaf 3.2	Seksbedrijven	
Artikel 3.3	Vergunning seksbedrijf	
	Het tarief bedraagt voor het in behandeling nemen van een aanvraag tot het verlenen van een exploitatievergunning als bedoeld in artikel 3:4, eerste lid, van de Algemene Plaatselijke Verordening Westland:	€ 3.715,00
Artikel 3.4	gereserveerd	

Paragraaf 3.3	Winkeltijdenwet	
Artikel 3.5	Ontheffing winkeltijdenwet	
	Het tarief bedraagt voor het in behandeling nemen van een aanvraag:	
a.	tot het verlenen van een ontheffing in het kader van de Winkeltijdenwet:	€ 54,45
b.	tot het verlenen van een ontheffing in het kader van de Winkeltijdenwet, indien de aanvraag volledig digitaal wordt ingediend:	€ 43,70
c.	tot het wijzigen van een onder a bedoelde ontheffing:	€ 40,55
d.	tot het wijzigen van een onder b bedoelde ontheffing, indien de aanvraag volledig digitaal wordt ingediend:	€ 29,90
Paragraaf 3.4	Organiseren evenementen of markten	
Artikel 3.6	Organiseren evenement	
	Het tarief bedraagt voor het in behandeling nemen van een aanvraag tot het verlenen van een vergunning voor het organiseren van:	
a.	een evenement dat niet voldoet aan de eisen bedoeld in artikel 2.25, derde lid, van de Algemene Plaatselijke Verordening Westland:	€ 157,00
b.	een evenement dat niet voldoet aan de eisen bedoeld in artikel 2.25, derde lid, van de Algemene Plaatselijke Verordening Westland, indien de aanvraag volledig digitaal wordt ingediend:	€ 122,00
c.	een groot evenement als bedoeld in artikel 2.25a van de Algemene Plaatselijke Verordening Westland:	€ 222,00
d.	een groot evenement als bedoeld in artikel 2.25a van de Algemene Plaatselijke Verordening Westland, indien de aanvraag volledig digitaal wordt ingediend:	€ 183,00
Artikel 3.7	Organiseren markt	
	gereserveerd	
Paragraaf 3.5	Standplaatsen	
Artikel 3.8	Marktstandplaatsvergunningen en andere vergunningen op markt	
	Het tarief bedraagt voor het in behandeling nemen van een aanvraag om:	
a.	een standplaatsvergunning als bedoeld in artikel 5:18 van de Algemene Plaatselijke Verordening Westland:	€ 153,00
b.	een standplaatsvergunning als bedoeld in artikel 5:18 van de Algemene Plaatselijke Verordening Westland, indien de aanvraag volledig digitaal wordt ingediend:	€ 121,00
c.	een standplaatsvergunning als bedoeld in artikel 4 van de Marktverordening Westland:	€ 153,00
d.	een standplaatsvergunning als bedoeld in artikel 4 van de Marktverordening Westland, indien de aanvraag volledig digitaal wordt ingediend:	€ 121,00
e.	een aanvraag tot het wijzigen van een standplaatsvergunning als bedoeld in artikel 4 van de Marktverordening Westland:	€ 43,70
f.	een aanvraag tot het wijzigen van een standplaatsvergunning als bedoeld in artikel 4 van de Marktverordening Westland, indien de aanvraag volledig digitaal wordt ingediend:	€ 33,10
Artikel 3.9	Overige administratieve dienstverlening markt	
	gereserveerd.	
Artikel 3.10	Losse standplaatsen	
	gereserveerd	
Paragraaf 3.6	Huisvestingswet 2014	
Artikel 3.11	Vergunning onttrekken woonruimte	
	Het tarief bedraagt voor het in behandeling nemen van een aanvraag om een vergunning om woonruimte aan de bestemming tot bewoning te onttrekken of onttrokken te houden, als bedoeld in artikel 21, eerste lid, aanhef en onder a, van de Huisvestingswet 2014:	
a.	bij onttrekking van minder dan drie woonruimten:	€ 215,00
b.	bij onttrekking van meer dan twee woonruimten:	€ 858,00
Artikel 3.12	Vergunning samenvoegen woonruimte	
	Het tarief bedraagt voor het in behandeling nemen van een aanvraag om woonruimte met andere woonruimte samen te voegen of samengevoegd te houden, als bedoeld in artikel 21, eerste lid, aanhef en onder b, van de Huisvestingswet 2014:	

a.	bij samenvoeging van minder dan drie woonruimten:	€ 215,00
b.	bij samenvoeging van meer dan twee woonruimten:	€ 858,00
Artikel 3.13	Vergunning omzetten zelfstandige on zelfstandige woonruimte	
	Het tarief bedraagt voor het in behandeling nemen van een aanvraag om zelfstandige woonruimte in on zelfstandige woonruimte om te zetten of omgezet te houden, als bedoeld in artikel 21, eerste lid, aanhef en onder c, van de Huisvestingswet 2014:	
a.	bij omzetting van minder dan drie woonruimten:	€ 215,00
b.	bij omzetting van meer dan twee woonruimten:	€ 858,00
Artikel 3.14	Vergunning verbouwen onttrekking woonruimte tot meer woonruimten	
	Het tarief bedraagt voor het in behandeling nemen van een aanvraag om woonruimte tot twee of meer woonruimten te verbouwen of in die verbouwde staat te houden, als bedoeld in artikel 21, eerste lid, aanhef en onder d, van de Huisvestingswet 2014:	
a.	bij verbouwing tot van minder dan drie woonruimten:	€ 215,00
b.	bij verbouwing tot meer dan twee woonruimten:	€ 858,00
Artikel 3.15	Splitsingsvergunning	
	Het tarief bedraagt voor het in behandeling nemen van een aanvraag om een recht op een gebouw te splitsen in appartementsrechten, als bedoeld in artikel 22, eerste lid, van de Huisvestingswet 2014:	
a.	bij minder dan drie te creëren appartementen:	€ 215,00
b.	bij meer dan twee te creëren appartementen:	€ 858,00
Artikel 3.16	Toeristische verhuur	
	gereserveerd	
Artikel 3.17	gereserveerd	
Paragraaf 3.7	In dit hoofdstuk niet benoemd besluit	
Artikel 3.18	Niet benoemd besluit op aanvraag	
a.	Het tarief bedraagt voor het in behandeling nemen van een aanvraag om een andere, in deze titel niet benoemde vergunning, ontheffing of andere beschikking:	€ 82,20
b.	Het tarief bedraagt voor het in behandeling nemen van een aanvraag om een andere, in deze titel niet benoemde vergunning, ontheffing of andere beschikking, indien de aanvraag volledig digitaal wordt ingediend:	€ 59,75

Behorende bij het raadsbesluit van 11 december 2024 tot vaststelling van de 'Verordening op de heffing en de invordering van leges 2025.

De Griffier,

P.van Oosten

VOORBLAD RAADSVORSTEL

ONDERWERP

Legesverordening 2025

BESLISPUNTEN

1. De Legesverordening Westland 2025 vast te stellen.

ARGUMENTEN, RISICO'S EN KANTTEKENINGEN

Argumenten:

1. *Om de geraamde opbrengst uit de (meerjaren)begroting te realiseren dienen de huidige tarieven met de inflatiecorrectie van 2,4% te worden verhoogd.*
2. *De maximumtarieven van de reisdocumenten zijn verhoogd.*
3. *Voorgesteld wordt enkele redactionele wijzigingen door te voeren in de bij deze verordening behorende tarieventabel*

Kanttekening:

1. *De legestarieven zijn nog niet kostendekkend.*

RAADSVOORSTEL

AANLEIDING

De legesverordening regelt de leges (rechten) die worden geheven ter zake van het genot van door of namens het gemeentebestuur verstrekte diensten, genoemd in deze verordening en de daarbij behorende tarieventabel. Het college huldigt in beginsel het standpunt dat hiervoor geen algemene middelen worden ingezet. Om de heffing en invordering van leges in 2025 op basis van een nieuwe tariefstelling mogelijk te maken moet de legesverordening en de bijbehorende tarieventabel in 2024 worden vastgesteld en gepubliceerd.

DOELSTELLING

Bij de vaststelling van de legestarieven is volledige kostendekkendheid het uitgangspunt. Hierbij maakt het college een uitzondering voor tarieven met een wettelijk maximum. Wel moet er sprake zijn van maatschappelijk aanvaardbare tarieven. Dat wil zeggen dat de tarieven die de gemeente Westland hanteert niet buitensporig hoog mogen zijn in vergelijking met de ons omliggende gemeenten.

ARGUMENTATIE

1. *Om de geraamde opbrengst uit de (meerjaren)begroting te realiseren dienen de huidige tarieven met de inflatiecorrectie van 2,4% te worden verhoogd.*

Voorgesteld wordt de tarieven 2024 - behoudens de tarieven met een wettelijk maximumtarief - met het inflatiecorrectiecijfer van 2,4% te verhogen. De tarieven tot € 100,00 worden rekenkundig afgerond op een veelvoud van € 0,05. Tarieven van € 100,00 tot € 1.000,00 worden rekenkundig afgerond op een veelvoud van € 1,00. Tarieven van € 1.000 of meer worden rekenkundig afgerond op een veelvoud van € 5,00.

2. *De maximumtarieven van de reisdocumenten zijn verhoogd.*

Het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties heeft de VNG op de hoogte gesteld van het ontwerpbesluit tot wijziging van het Besluit paspoortgelden per 1 januari 2025. Het ontwerpbesluit is de VNG ter consultatie voorgelegd. Voor het Europese deel van Nederland worden de tarieven geïndexeerd met 3,6%. Voor Caribisch Nederland met 4,0%. De maximumbedragen zijn in het ontwerpbesluit afgerond op 5 eurocent naar beneden. Voorgesteld wordt deze maximumtarieven over te nemen.

3. *Voorgesteld wordt enkele (redactionele) wijzigingen door te voeren ten aanzien van de tarieven van de Omgevingswet.*

- Aan Artikel 2.4.1 wordt onderdeel f toegevoegd.

“Voor een complex Omgevingsoverleg onderdeel Haalbaarheid geldt - in afwijking van het onder e genoemde tarief - voor uitsluitend een in artikel 2.6.2.d genoemde situatie - : € 534,00.”

Het komt regelmatig voor dat er een Omgevingsoverleg gevoerd wordt voor uitsluitend het afwijken van het gebruik van een locatie. Het valt dan in de categorie als beschreven in 2.6.2.d, (€ 1.090,00). Dit tarief is hoger dan het tarief voor Omgevingsoverleg Haalbaarheid.

RAADSVOORSTEL

Hiermee is het financieel onaantrekkelijk om het Omgevingsoverleg te doorlopen. Het niet doorlopen van deze voorfase is onwenselijk, omdat juist in deze fase aanpassingen kunnen worden gedaan. Daarom wordt voorgesteld een uitzondering te maken voor het tarief voor Omgevingsoverleg Haalbaarheid voor de situatie als beschreven in onderdeel 2.6.2.d. Op deze manier wordt voorkomen dat de leges in de voorfase hoger worden dan die van de aanvraag omgevingsvergunning. Voor de hoogte van het bedrag stellen we voor hetzelfde bedrag als het Omgevingsoverleg Wenselijkheid aan te houden.

- In artikel 2.52.2.c wordt "6 maanden" vervangen door "12 maanden".

In de praktijk blijkt dat 6 maanden vaak een te korte tijd tussen het vooroverleg en het doen van de aanvraag omgevingsvergunning is. Vasthouden aan deze termijn en daarmee inperken van de teruggave, leidt tot onvolledige vergunningaanvragen. Daarom stellen we voor deze termijn te verlengen naar 12 maanden.

- In Artikel 2.54 wordt het percentage van de teruggave verhoogd van 75% tot 100%. Het gaat hier om vergunningaanvragen voor activiteiten waar geen vergunning voor nodig is. Om hiervoor leges in rekening te brengen is niet wenselijk. Met de komst van de Omgevingswet is de regelgeving complexer geworden. Een medewerker kan doorgaans snel inschatten of een vergunningsaanvraag noodzakelijk is. Daarom stellen we voor het percentage van de teruggave te verhogen naar 100%.

- Aan Artikel 3.8 worden de onderdelen e. en f. toegevoegd.

e. "een aanvraag tot het wijzigen van een standplaatsvergunning als bedoeld in artikel 4 van de Marktverordening Westland: € 43,70.

f. "een aanvraag tot het wijzigen van een standplaatsvergunning als bedoeld in artikel 4 van de Marktverordening Westland, indien de aanvraag volledig digitaal wordt ingediend: € 33,10."

Hiermee is het mogelijk leges te heffen voor het wijzigen van een standplaatsvergunning zoals genoemd in artikel 3.8 lid c en d. Een soortgelijke mogelijkheid bieden we ook in artikel 3.1. lid c (wijzigen exploitatievergunning). Dit is noodzakelijk om leidinggevendens te kunnen wijzigen zonder dat daarvoor een nieuwe vergunning verleend hoeft te worden. Dit is sinds begin maart 2024 mogelijk vanwege de inwerkingtreding van de Marktverordening Westland 2024.

- Artikel 3.9 Overige administratieve dienstverlening markt komt te vervallen. Met de invoering van de Marktverordening Westland 2024 is de wachtlijst komen te vervallen. De genoemde artikelen worden hierdoor niet meer gebruikt.

RISICO'S EN KANTTEKENINGEN

Kanttekening:

1. De legestarieven zijn nog niet kostendekkend.

Leges Hoofdstuk 1, 2 en 3

In de onderstaande tabel staan de geraamde inkomsten van de leges Hoofdstuk 1, 2 en 3.

RAADSVORSTEL

Overzicht kostendekkendheid Leges

Overzicht Leges Hoofdstuk 1, 2 en 3		Begroting 2025		
Hoofdstuk	Leges	Baten	Lasten	Dekking
1	Algemene dienstverlening	2.777.600	7.392.200	37,6%
2	Dienstverlening Omgevingswet	5.211.100	5.244.800	99,4%
3	Europese dienstenrichtlijn	30.700	227.900	13,5%
Totaal 2025		8.019.400	12.864.900	62,3%
Totaal 2024		7.023.500	11.915.000	58,9%

Op basis van artikel 13, tweede lid, van de Europese Dienstenrichtlijn geldt voor Hoofdstuk 3 (voorheen Titel 3) dat slechts kruissubsidiëring binnen elke paragraaf (voorheen elk hoofdstuk) mogelijk is. Binnen hoofdstuk 1 en 2 is kruissubsidiëring mogelijk tussen de verschillende paragrafen. De Hoge Raad heeft geoordeeld dat kruissubsidiëring is toegestaan, ook tussen verschillende hoofdstukken of activiteiten die ogenschijnlijk geen enkele relatie hebben. Voor de toets aan de opbrengstlimiet blijven de totaal geraamde baten en lasten van alle tarieven uit de legesverordening van belang.

Leges Hoofdstuk 1

In de onderstaande tabel staan de geraamde baten en lasten van de leges Hoofdstuk 1.

Leges Hoofdstuk 1: Algemene dienstverlening		Begroting 2025		
Nummer	Paragraaf	Baten	Lasten	Dekking
1.1	Burgerlijke stand	189.900	650.500	29,2%
1.2	Reisdocumenten	1.641.900	2.461.100	66,7%
1.3	Rijbewijzen	491.600	1.184.600	41,5%
1.4	Verstrekingen uit BRP	29.700	758.300	3,9%
1.7	Overige publiekszaken	34.300	805.700	4,3%
1.8	Gemeentearchief	2.700	677.200	0,4%
1.9	Bijzondere wetten*	385.600	817.700	47,2%
1.10	Diversen	1.900	37.100	5,2%
Totaal 2025		*2.777.600	7.392.200	37,6%
Totaal 2024		2.050.100	6.498.400	31,6%

*Paragraaf 1.9 Bijzondere wetten (specificatie)		Begroting 2025		
Oud	Hoofdstuk	Baten	Lasten	Dekking
11	Huisvestingswet	184.600	296.300	62,3%
12	Leegstandwet	2.100	41.700	5,1%
16	Kansspelen	1.600	28.000	5,7%
17	Telecommunicatie	156.700	404.500	38,7%
18	Verkeer en vervoer	40.500	47.100	86,1%
Totaal 2025		*385.600	*817.700	47,2%
Totaal 2024		353.800	756.800	46,7%

*afrondingsverschil

RAADSVOORSTEL

Algemeen

Toelichting leges Hoofdstuk 1:

De wettelijk gemaximeerde tarieven worden gehanteerd, omdat de tarieven nog niet kostendekkend zijn. Deze maximumtarieven worden elk jaar door het Rijk vastgesteld.

Toelichting op de toegerekende baten en lasten en beleidskeuzes per hoofdstuk

Paragraaf 1

Het is een wettelijke verplichting van de gemeente om gratis huwelijken en geregistreerd partnerschappen aan te bieden. De kosten die verbonden zijn aan deze gratis huwelijken en geregistreerd partnerschappen zijn niet toerekenbaar. Dit is op alle kostencomponenten alsmede de inkomsten (niet zijnde leges) toegepast. De prognose voor 2025 is dat 100 van de 517 huwelijken en partnerregistraties gratis is (19,34%). Hierdoor is 19,34% van de kosten niet toerekenbaar.

Paragraaf 2 en 3

De wettelijke gemaximeerde tarieven worden gehanteerd omdat de reisdocumenten en de rijbewijzen nog niet kostendekkend zijn. Op 25 juli 2024 publiceerde de VNG het Ontwerpbesluit wijziging Besluit paspoortgelden voor 2025. Uit dit ontwerpbesluit volgt een indexering van de tarieven met 3,6%. De maximumtarieven zijn naar beneden afgerond op een veelvoud van € 0,05.

Het maximumtarief voor de rijbewijzen is per 1 januari 2024 verhoogd. Het maximumtarief is per 1 januari 2024 € 51,11. Dit bedrag bestaat uit een rijkskostencomponent (RKC) van € 14,35 en een gemeentelijk kostendeel van maximaal € 36,76. De extra rijkskosten voor een spoedaanvraag bedragen € 39,65. Bij een spoedaanvraag draagt de gemeente dus € 54,00 (€ 14,35 RKC + € 39,65 toeslag) af aan de RDW.

Paragraaf 4, 7 en 9

Op basis van de tijdsbesteding worden de overheadkosten toegerekend.

Paragraaf 9

Huisvestingswet.

Een percentage van 11,8% van de uren van Dienstverlening en Beleid zijn toerekenbaar. De geraamde inkomsten zijn gebaseerd op een inschatting van het aantal verwachte urgentieverklaringen en het aantal woningzoekenden in de gemeente Westland.

Leegstandwet.

Een percentage van 1,9% van de uren van Dienstverlening en Beleid zijn toerekenbaar. De overige kosten van woonruimteverdeling (onder andere Ruimte en Bedrijfsvoering) worden niet gemaakt voor deze diensten.

Wet op de Kansspelen

Uit ervaringscijfers blijkt dat gemiddeld 6,25 uur wordt besteed aan het ontheffen en verlenen van APV-vergunningen. Per hoofdstuk is het aantal aanvragen begroot. Het aantal te besteden uur

RAADSVORSTEL

per hoofdstuk is vervolgens naar rato verdeeld over de Clusters Dienstverlening (64%), Beleid (0%) en Ruimte (34%).

Het uurtarief Dienstverlening bedraagt € 63,91; het uurtarief Ruimte bedraagt € 76,80 en het overheadstarief is € 63,27 bij de algemene dienst en € 55,77 bij de buitendienst. Deze drie componenten bij elkaar opgeteld vormen de toerekenbare kosten per hoofdstuk. Het overgebleven gedeelte van de uren is niet toerekenbaar en wordt besteed aan meldingen, overlegstructuur en accountmanagement. Hoewel de kosten van beleid niet toerekenbaar zijn, vallen onder cluster Beleid ook uitvoeringstaken die wél toerekenbaar zijn.

Telecommunicatie.

De raming is gebaseerd op 2.340 direct toerekenbare productieve uren van Ruimte-binnen en 350 toerekenbare uren Ruimte-buiten. Hiervoor geldt een opslag tarief overhead van € 63,27 respectievelijk € 55,77.

Wegenverkeerswetgeving

De raming is gebaseerd op 100 direct toerekenbare uren van Ruimte-binnen en 200 toerekenbare uren Ruimte-buiten voor leges parkeren. Hiervoor geldt een opslag tarief overhead van € 63,27 respectievelijk € 55,77.

Leges Hoofdstuk 2

In de onderstaande tabel staan de geraamde inkomsten van de leges Hoofdstuk 2.

Leges Hoofdstuk 2: Dienstverlening Omgevingswet				
Nummer	Paragraaf	Begroting 2025		
		Baten	Lasten	Dekking
1	Algemene bepalingen	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
2	Voorfase	29.700	584.200	5,1%
3	Activiteiten met betrekking tot bouwwerken	4.886.800	3.143.300	155,5%
4	Activiteiten met betrekking tot cultureel erfgoed en werelderfgoed	259.300	570.900	45,4%
5	Milieubelastende activiteiten	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
6	Lozingsactiviteiten	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
7	Aanlegactiviteiten	41.300	263.300	15,7%
8	Overige activiteiten	14.900	169.700	8,8%
9	Maatwerkverschillen	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
10	Gelijkwaardigheid	20.500	66.400	30,8%
11	Overige tarieven	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
12	Modaliteiten	26.600	278.900	9,5%
13	Vermindering	-68.100	168.200	n.v.t.
14	Teruggaaf	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
Totaal 2025		5.211.100*	5.244.800*	99,4%
Totaal 2024		4.943.500	5.206.600	94,9%

*afrondingsverschil

RAADSVOORSTEL

Toelichting leges Hoofdstuk 2:

- De mate van kruissubsidiëring blijkt uit de hiervoor vermelde kostenopstelling. Omdat alle kosten rechtstreeks zijn terug te leiden naar Ow-gerelateerde werkzaamheden en hieraan veelal medewerkers van dezelfde cluster of teams werkzaam zijn, ligt kruissubsidiëring voor de hand;
- De gemeente Westland streeft naar kostendekkende tarieven voor de Ow-gerelateerde leges. Tevens wordt gestreefd de overige leges meer kostendekkend te maken. De tarieven dienen maatschappelijk aanvaardbaar te zijn, wat wil zeggen dat de tarieven die de gemeente Westland hanteert niet buitensporig hoog mogen zijn in vergelijking met de omliggende gemeenten;
- De begrote uren worden naar rato verdeeld over het aantal verwachte activiteiten per paragraaf.
- Het Ow-proces is ingericht volgens het Lean-principe. Het proces is volledig gedigitaliseerd en ingericht op processturing. De kosten zijn inzichtelijk en de legestarieven zijn hierop afgestemd;

Paragraaf 3

In zijn algemeenheid kan gesteld worden dat gemiddelde bouwwerken leiden tot kruissubsidiëring van grote naar kleine bouwwerken. Deze kruissubsidiëring is echter zeer divers. Het is niet mogelijk om cijfermatig de gevolgen te laten zien. Voor alle bouwwerken geldt immers dat dezelfde bouwsom niet automatisch leidt tot dezelfde kosten. Dat is mede afhankelijk van het soort gebouw, de ligging en of er sprake is van een (gemeentelijk) monument. Voor de raming wordt uitgegaan van een gemiddeld bedrag per bouwsomcategorie.

Leges Hoofdstuk 3

In de onderstaande tabel staan de geraamde inkomsten van de leges Hoofdstuk 3.

Leges Hoofdstuk 3: Europese dienstenrichtlijn		Begroting 2025		
Nummer	Paragraaf	Baten	Lasten	Dekking
1	Horeca	12.800	61.000	20,5%
2	Seksbedrijven	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
3	Winkeltijdenwet	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
4	Organiseren evenementen of markten	13.900	121.200	11,1%
5	Standplaatsen	1.900	29.200	6,2%
6	Huisvestingswet 2014	2.100	16.500	12,7%
7	In deze titel niet benoemde vergunning, ontheffing of andere beschikking	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
Totaal 2025		30.700	227.900	13,5%
Totaal 2024		29.900	210.000	14,2%

Toelichting leges Hoofdstuk 3:

- De producten of diensten uit Hoofdstuk 3 mogen onderling niet worden verrekend (kruissubsidiëring), tenzij sprake is van een onderling verband. Hiervan is in de huidige legestabel echter geen sprake. Per product of dienst mag geen winst worden gemaakt;

Paragraaf 4: voor een evenement waar minder dan 100 bezoekers aanwezig zijn kan een melding volstaan als het aan de vereisten voldoet van artikel 2.25 van de APV Westland. Een evenement wordt als 'groot' beschouwd indien er meer dan 600 bezoekers zijn, het twee of meer aaneengesloten dagen duurt of ernstige gevolgen kan hebben voor de openbare orde. Een 'gemiddeld' evenement heeft tussen de 100 en 600 bezoekers en duurt maximaal één dag.

RAADSVOORSTEL

FINANCIËN

Conform (meerjaren)begroting.

COMMUNICATIEPARAGRAAF

Bekendmaking in elektronisch gemeentebblad en via internet.

EXTERN OVERLEG

Uitsluitend intern.

VERVOLGTRAJECT

Publicatie.

Burgemeester en wethouders van Westland,
de secretaris, de burgemeester,

M.L.M. Weerts

B.R. Arends

RAADSBSLUIT

De raad van de gemeente Westland;

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders van 19 november 2024 met nummer 24-0164508; met bijlage

- Legestarieventabel Westland 2025

gelet op de artikelen 156, eerste en tweede lid, aanhef en onderdeel h, en artikel 229, eerste lid, aanhef en onderdeel b, van de Gemeentewet en de artikelen 2, tweede lid, en 7 van de Paspootwet en artikel 13.1a van de Omgevingswet;

gehoord het advies van de commissie Bestuur en economie van 28 november 2024 en gehoord de beraadslagingen van onderhavige vergadering;

besluit:

vast te stellen de volgende verordening:

DE VERORDENING OP DE HEFFING EN DE INVORDERING VAN LEGES 2025.

Artikel 1 Definities

In deze verordening wordt verstaan onder:

- dag: de periode van 00.00 uur tot 24.00 uur, waarbij een gedeelte van een dag als een hele dag wordt aangemerkt;
- jaar: het tijdvak dat loopt van de ne dag in een kalenderjaar tot en met de (n-1)e dag in het volgende kalenderjaar;
- kalenderjaar: de periode van 1 januari tot en met 31 december;
- maand: het tijdvak dat loopt van ne dag in een kalendermaand tot en met de (n-1)e dag in de volgende kalendermaand, met dien verstande dat als de ne dag in een kalendermaand 30 of 31 januari is, de(n-1)e dag in de volgende kalendermaand altijd de laatste dag van de maand februari is;
- week: een aaneengesloten periode van zeven dagen.

Artikel 2 Belastbaar feit

Onder de naam 'leges' worden rechten geheven voor:

1. het in behandeling nemen van een aanvraag tot het verlenen van een dienst of het nemen van een besluit;
2. het verlenen van een dienst op aanvraag; of
3. het verrichten van handelingen ten behoeve van een aanvraag van een document; een en ander zoals genoemd in deze verordening en de daarbij behorende tarieventabel.

RAADSBSLUIT

Artikel 3 Belastingplicht

Belastingplichtig is de aanvrager of degene voor wie de aanvraag is gedaan.

Artikel 4 Vrijstellingen

Leges worden niet geheven voor:

- a. diensten waarvan de kosten krachtens afdeling 6.4 van de Wet ruimtelijke ordening (grondexploitatie) zijn of worden verhaald;
- b. diensten die ingevolge wettelijk voorschrift zijn vrijgesteld van rechtenheffing of kosteloos moeten worden verleend;
- c. het in behandeling nemen van een aanvraag voor het houden van een openbare inzameling van geld of goederen als bedoeld in artikel 5:13 van de Algemene plaatselijk verordening Westland, indien deze aanvraag een vergunning betreft voor een algemeen nut beogende instelling of plaatselijk sociaal belang behartigende instelling die zich blijkens haar statuten de uitoefening ten doel stelt van activiteiten van maatschappelijke, sociale of culturele aard en waarbij de activiteiten in hoofdzaak worden verricht door vrijwilligers;
- d. diensten met betrekking tot een aanvraag tot verlening van een vergunning of ontheffing voor het plaatsen van een mobiele onderzoeksunit die wordt gebruikt voor het doen van bevolkingsonderzoek als bedoeld in artikel 1, onder c, van de Wet op het bevolkingsonderzoek, voor welk onderzoek op grond van die wet vergunning is verleend;
- e. het in behandeling nemen van een aanvraag als bedoeld in paragraaf 3 Organiseren evenement of markt van Hoofdstuk 3 en artikel 3.8 onder a. en b. van de bij deze verordening behorende tarieventabel, indien deze aanvraag een vergunning betreft voor een algemeen nut beogende instelling of plaatselijk sociaal belang behartigende instelling die zich blijkens haar statuten de uitoefening ten doel stelt van activiteiten van maatschappelijke, sociale of culturele aard en waarbij de activiteiten in hoofdzaak worden verricht door vrijwilligers.

Artikel 5 Maatstaven van heffing en tarieven

1. De leges worden geheven naar de maatstaven en tarieven, opgenomen in de bij deze verordening behorende tarieventabel.
2. Voor de berekening van de leges wordt een gedeelte van een in de tarieventabel genoemde eenheid als een volle eenheid aangemerkt.

Artikel 6 Wijze van heffing

De leges worden geheven door middel van een mondelinge kennisgeving, een gedagtekende schriftelijke kennisgeving, waaronder mede wordt begrepen een stempelafdruk, een zegel, een nota of andere schriftuur, of een kennisgeving langs elektronische weg. Het gevorderde bedrag wordt mondeling, door toezending of uitreiking van de schriftelijke kennisgeving of langs elektronische weg aan de belastingschuldige bekendgemaakt.

Artikel 7 Termijnen van betaling

1. In afwijking van artikel 9, eerste lid, van de Invorderingswet 1990 moeten de leges worden betaald ingeval de kennisgeving als bedoeld in artikel 6:

RAADSBSLUIT

- a. mondeling worden gedaan, op het moment van het doen van de kennisgeving;
 - b. schriftelijk wordt gedaan, op het moment van uitreiken van de kennisgeving, dan wel in geval van toezending daarvan, binnen veertien dagen na de dagtekening van de kennisgeving;
 - c. langs elektronische weg in het aanvraagproces wordt gedaan onverwijld, dan wel als die mogelijkheid wordt geboden binnen veertien dagen na het indienen van de aanvraag langs elektronische weg;
 - d. langs elektronische weg na indiening van de aanvraag wordt gedaan, binnen veertien dagen na dagtekening van de kennisgeving.
2. De Algemene termijnenwet is niet van toepassing op de in het eerste lid gestelde termijnen.

Artikel 8 Kwijtschelding

Bij de invordering van de leges wordt geen kwijtschelding verleend.

Artikel 9 Teruggaaf

Gehele of gedeeltelijke vermindering of teruggaaf van leges voor een in de bij deze verordening behorende tarieventabel omschreven dienst, besluit of handeling wordt verleend overeenkomstig een met betrekking tot die dienst, besluit of handeling in die tarieventabel opgenomen bepaling.

Artikel 10 Overgangsrecht

1. De 'Legesverordening Westland 2024 wordt ingetrokken met ingang van de in artikel 11, tweede lid genoemde datum van ingang van heffing, met dien verstande dat zij van toepassing blijft op de belastbare feiten die zich voor die datum hebben voorgedaan.
2. Indien de datum van inwerkingtreding van deze verordening ligt na de in artikel 12, tweede lid, opgenomen datum van ingang van de heffing, blijft de in het eerste lid genoemde verordening gelden voor de in de tussenliggende periode plaatsvindende belastbare feiten voor zover de heffing van de leges hiervoor in die periode plaatsvindt.

Artikel 11 Inwerkingtreding en citeertitel

1. Deze verordening treedt in werking met ingang van de tweede dag na die van de bekendmaking.
2. De datum van ingang van de heffing is 1 januari 2025.
3. Deze verordening kan worden aangehaald als Legesverordening Westland 2025.

Aldus besloten door de raad in zijn openbare vergadering van 11 december 2024,

de griffier

de voorzitter

RAADSBSLUIT

P. van Oosten.

B.R. Arends

Gemeenteraad

Dossiernummer	478
Vertrouwelijk	Nee
Vergaderdatum	11 december 2024
Agendapunt	17
Titel	Voorstel tot vaststelling van de begrotingswijziging 25002, indexering lokale heffingen 2025
Portefeuillehouder	Ben van der Stee

Bijlagen
Raadsbesluit [24-0195863]
Raadsvoorstel [24-0195790]
17) Begrotingswijziging lokale heffingen 24-0195863

Geagendeerd	Vergaderdatum
Commissie Bestuur & Economie	28 november 2024
Gemeenteraad	11 december 2024

Stemming

39 stemmen voor

Stem voor	Stem tegen
CDA Westland	
Chafia, Dennis Eeltink, Jaco Jong, Janice de Klinkspoor, Kevin Mark, Cor van der Vermeer-de Smit, Jenny	
CU-SGP Westland	
Koen-Snijders, Bea	
D66 Westland	
Daalhof, Ilse Hofland, Benjamin	
FvD Westland	
Voort, Jasper van der	

FVV	
Vliet, Angelique van	
GemeenteBelang Westland	
Berg, André van den Jansen–van Voorthuizen, Karin van Keizer, Remmert Kester, Stefan Lelieveld, René Stelt, Mireille van der Veen, Joep van Voois, Gerben	
GroenLinks Westland	
Plomp, Duncan	
LPF Westland	
Koppen, Dave van Meer, André van der Munck–Schoordijk, Trudy de Voskamp, Peter Witkamp, John	
PvdA Westland	
Gier, Nico de	
Westland Verstandig	
Beukel, Jan–Willem van den Bokeestijn, Leo Bogaard, Jan Bongaards, Arie Duijsens, Peter Giessen, Renate van der Hogervorst–Stokkers, Melanie Leurink, Astrid Nederpel, Ralph Nooy, Jan de	
Westlandse VVD	
Bakker, Guus	

Dijk, Bianca van

Erven, Suzanne van

RAADSBSLUIT

De raad van de gemeente Westland;

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders van 19 november 2024, nummer 24-0195788;

gelet op het bepaalde in artikel 228a van Gemeentewet;

gehoord het advies van de commissie Bestuur en economie van 28 november 2024 en gehoord de beraadslagingen van onderhavige vergadering;

besluit:

vast te stellen de begrotingswijziging 25002, indexering lokale heffingen 2025

Begrotingswijziging	nr. 25002							
Mutatie programma's:	dienstjaar 2025		dienstjaar 2026		dienstjaar 2027		dienstjaar 2028	
	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten
01 Ruimtelijke ordening		120.584		120.584		120.584		120.584
02 Volkshuisvesting		4.427		4.427		4.427		4.427
03 Gebiedsontwikkeling								
04 Mobiliteit en economie		2.890		2.890		2.890		2.890
05 Zorg, welzijn en cultuur	36.074	80.044	36.074	80.044	36.074	80.044	36.074	80.044
06 Openbare orde en veiligheid		752		752		752		752
07 Sport, onderwijs en recreatie								
08 Openbare ruimte	424.210	452.460	424.210	452.460	424.210	452.460	424.210	452.460
09 Politiek en bestuur								
10 Financiën en alg. dekkingsmiddelen								
11 Organisatie en overhead		64		64		64		64
- Saldo baten en lasten	200.937		200.937		200.937		200.937	
Totaal programma's	661.221	661.221	661.221	661.221	661.221	661.221	661.221	661.221
Mutaties reserves:								
12 Reserves								
Totaal	661.221	661.221	661.221	661.221	661.221	661.221	661.221	661.221

Aldus besloten door de raad in zijn openbare vergadering van 11 december 2024,

de griffier,

de voorzitter,

P. van Oosten

B.R. Arends

VOORBLAD RAADSVORSTEL

ONDERWERP

Begrotingswijziging 25002, indexering lokale heffingen 2025

BESLISPUNTEN

1. De begrotingswijziging 25002, indexering lokale heffingen 2025 vast te stellen.

ARGUMENTEN, RISICO'S EN KANTTEKENINGEN

Argumenten:

1. *In de begrotingswijziging 25002 zijn de effecten opgenomen voor de Verordening Riool- en Waterzorgheffing Westland 2025, Verordening Marktgelden Westland 2025, Verordening Lijkbezorgingsrechten Westland 2025 en de Legesverordening Westland 2025.*

RAADSVORSTEL

AANLEIDING

In de kadernota 2024 en de begroting 2025 is opgenomen dat de lokale heffingen 2025 met 2,4% worden geïndexeerd. Om dit in 2025 te realiseren zijn alle verordeningen voor de lokale heffingen aangepast en geagendeerd voor de raad van 10 december 2024.

In de begroting 2025 zijn de financiële effecten al opgenomen voor de Onroerende Zaakbelastingen Westland 2025 en de Afvalstoffenheffing Westland 2025.

In de begrotingswijziging 25002 zijn de effecten opgenomen voor de Verordening Riool- en Waterzorgheffing Westland 2025, Verordening Marktgelden Westland 2025, Verordening Lijkbezorgingsrechten Westland 2025 en de Legesverordening Westland 2025.

Bij de verordening Forensenbelasting Westland 2025 wordt geen meeropbrengst voorzien omdat de inflatiecorrectie een daling van het aantal belastingobjecten compenseert.

DOELSTELLING

Verwerking van hogere opbrengsten in de meerjarenbegroting 2025-2028 die ontstaan door vaststelling van de verordeningen Riool- en Waterzorgheffing Westland 2025, Marktgelden Westland 2025, Lijkbezorgingsrechten Westland 2025 en Legesverordening Westland 2025. Dit leidt tot een actuele financiële informatie voorziening en een actueel begrotingssaldo voor 2025. Hiermee wordt ook voldaan aan de wet- en regelgeving rondom rechtmatigheid.

ARGUMENTATIE

1. *In de begrotingswijziging 25002 zijn de effecten opgenomen van de toepassing inflatiecorrectie 2,4% voor de Verordening Riool- en Waterzorgheffing Westland 2025, Verordening Marktgelden Westland 2025, Verordening Lijkbezorgingsrechten Westland 2025 en de Legesverordening Westland 2025.*

Door vaststelling van de begrotingswijziging worden de financiële effecten voortvloeiende uit de vaststelling van de betreffende vier verordeningen lokale heffingen ook rechtmatig verwerkt in de (meerjaren)begroting 2025.

RISICO'S EN KANTTEKENINGE

Niet van toepassing.

FINANCIËN

De totale meeropbrengst door de inflatiecorrectie bedraagt voor deze vier verordeningen € 661.221. De meeropbrengst van de Riool- en Waterzorgheffing bedraagt € 424.210 en wordt toegevoegd aan de egalisatievoorziening riolering omdat dit een zogenoemd gesloten huishouding betreft.

De overige meeropbrengst ten bedrage van € 237.011 komt ten goede van het begrotingsresultaat 2025 en is als volgt opgebouwd: Lijkbezorgingsrechten € 22.510, Marktgelden € 2.458 en

RAADSVOORSTEL

Leges € 212.043. Omdat er ook sprake is van een hogere afdracht van rijksleges ad € 36.074 is er per saldo sprake van een meeropbrengst van € 200.937.

Begrotingswijziging	nr. 25002							
Mutatie programma's:	dienstjaar 2025		dienstjaar 2026		dienstjaar 2027		dienstjaar 2028	
	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten
01 Ruimtelijke ordening		120.584		120.584		120.584		120.584
02 Volkshuisvesting		4.427		4.427		4.427		4.427
03 Gebiedsontwikkeling								
04 Mobiliteit en economie		2.890		2.890		2.890		2.890
05 Zorg, welzijn en cultuur	36.074	80.044	36.074	80.044	36.074	80.044	36.074	80.044
06 Openbare orde en veiligheid		752		752		752		752
07 Sport, onderwijs en recreatie								
08 Openbare ruimte	424.210	452.460	424.210	452.460	424.210	452.460	424.210	452.460
09 Politiek en bestuur								
10 Financiën en alg. dekkingsmiddelen								
11 Organisatie en overhead		64		64		64		64
- Saldo baten en lasten	200.937		200.937		200.937		200.937	
Totaal programma's	661.221	661.221	661.221	661.221	661.221	661.221	661.221	661.221
Mutaties reserves:								
12 Reserves								
Totaal	661.221	661.221	661.221	661.221	661.221	661.221	661.221	661.221

Als uitwerking van de kadernota 2024 is in de begroting 2025 al rekening gehouden met de hogere opbrengst bij de Onroerende Zaakbelastingen voortvloeiende uit de inflatiecorrectie met 2,4% en de extra autonome verhoging met 4%. Ook bij de Afvalstoffenheffing is rekening gehouden met de hogere opbrengst door de inflatiecorrectie met 2,4%.

COMMUNICATIEPARAGRAAF

Bekendmaking in het elektronisch gemeentebblad en via internet.

EXTERN OVERLEG

Uitsluitend intern.

RAADSVORSTEL

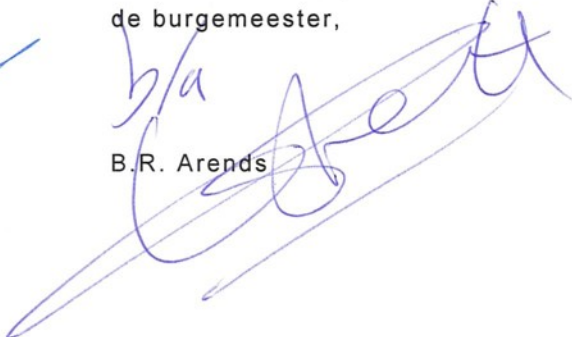
VERVOLGTRAJECT

Door het vaststellen van deze begrotingswijziging worden de financiële gevolgen van het vaststellen van de Verordening Riool- en Waterzorgheffing Westland 2025, Verordening Marktgelden Westland 2025, Verordening Lijkbezorgingsrechten Westland 2025 en de Legesverordening Westland 2025 van 10 december 2024 administratief verwerkt in de (meerjaren)begroting 2025-2028.

Burgemeester en wethouders van Westland,
de secretaris, de burgemeester,

M.L.M. Weerts

B.R. Arends

RAADSBSLUIT

De raad van de gemeente Westland;

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders van 19 november 2024, nummer 24-0195788;

gelet op het bepaalde in artikel 228a van Gemeentewet;

gehoord het advies van de commissie Bestuur en economie van 28 november 2024 en gehoord de beraadslagingen van onderhavige vergadering;

besluit:

vast te stellen de begrotingswijziging 25002, indexering lokale heffingen 2025

Begrotingswijziging	nr. 25002							
Mutatie programma's:	dienstjaar 2025		dienstjaar 2026		dienstjaar 2027		dienstjaar 2028	
	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten
01 Ruimtelijke ordening		120.584		120.584		120.584		120.584
02 Volkshuisvesting		4.427		4.427		4.427		4.427
03 Gebiedsontwikkeling								
04 Mobiliteit en economie		2.890		2.890		2.890		2.890
05 Zorg, welzijn en cultuur	36.074	80.044	36.074	80.044	36.074	80.044	36.074	80.044
06 Openbare orde en veiligheid		752		752		752		752
07 Sport, onderwijs en recreatie								
08 Openbare ruimte	424.210	452.460	424.210	452.460	424.210	452.460	424.210	452.460
09 Politiek en bestuur								
10 Financiën en alg. dekkingsmiddelen								
11 Organisatie en overhead		64		64		64		64
- Saldo baten en lasten	200.937		200.937		200.937		200.937	
Totaal programma's	661.221	661.221	661.221	661.221	661.221	661.221	661.221	661.221
Mutaties reserves:								
12 Reserves								
Totaal	661.221	661.221	661.221	661.221	661.221	661.221	661.221	661.221

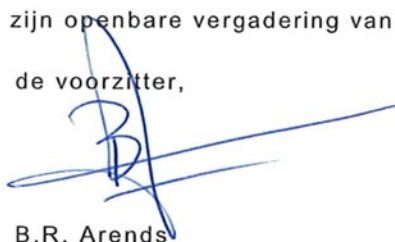
Aldus besloten door de raad in zijn openbare vergadering van 11 december 2024,

de griffier,

de voorzitter,

P. van Oosten

B.R. Arends

Gemeenteraad

Dossiernummer	419
Vertrouwelijk	Nee
Vergaderdatum	11 december 2024
Agendapunt	18
Titel	Voorstel tot vaststelling van de Slotwijziging 2024
Portefeuillehouder	

Bijlagen
Raadsvoorstel (24-0180862)
Raadsbesluit [24-0180873]
20241120 Advies Auditcommissie Slotwijziging 2024
RIB – Advies auditcommissie over de Slotwijziging 2024
RIB – Advies auditcommissie over de Slotwijziging 2024 – aangepaste versie
Boekwerk Slotwijziging [24-0180569]
Boekwerk Slotwijziging [24-0180569] – aangepaste versie
18) Slotwijziging 24-0180873

Geagendeerd	Vergaderdatum
Commissie Bestuur & Economie	28 november 2024
Gemeenteraad	11 december 2024

Stemming

39 stemmen voor

Stem voor	Stem tegen
CDA Westland	
Chafia, Dennis	
Eeltink, Jaco	
Jong, Janice de	
Klinkspoor, Kevin	
Mark, Cor van der	
Vermeer-de Smit, Jenny	
CU-SGP Westland	
Koen-Snijders, Bea	
D66 Westland	

Daalhof, Ilse Hofland, Benjamin	
FvD Westland	
Voort, Jasper van der	
FVV	
Vliet, Angelique van	
GemeenteBelang Westland	
Berg, André van den Jansen-van Voorthuizen, Karin van Keizer, Remmert Kester, Stefan Lelieveld, René Stelt, Mireille van der Veen, Joep van Voois, Gerben	
GroenLinks Westland	
Plomp, Duncan	
LPF Westland	
Koppen, Dave van Meer, André van der Munck-Schoordijk, Trudy de Voskamp, Peter Witkamp, John	
PvdA Westland	
Gier, Nico de	
Westland Verstandig	
Beukel, Jan-Willem van den Bokestijn, Leo Bogaard, Jan Bongaards, Arie Duijsens, Peter Giessen, Renate van der Hogervorst-Stokkers, Melanie Leurink, Astrid	

Nederpel, Ralph Nooy, Jan de	
Westlandse VVD	
Bakker, Guus Dijk, Bianca van Erven, Suzanne van	

RAADSVOORSTEL

ONDERWERP

Slotwijziging 2024

BESLISPUNTEN

- 1a. De Slotwijziging 2024 met een voordelig saldo van € 1,341 miljoen vast te stellen;
- 1b. De in de Slotwijziging 2024 opgenomen reservemutaties, per saldo € 0,811 miljoen (nadelig) vast te stellen;
- 1c. De hieruit voortvloeiende begrotingswijziging met nummer 24038 vast te stellen;
2. Het voordelig resultaat van de Slotwijziging 2024 onder te brengen in het voorlopige rekeningresultaat 2024;
3. De structurele mutaties 2025 t/m 2028 uit de Slotwijziging 2024 te verwerken in de begroting 2025.

ARGUMENTEN, RISICO'S EN KANTTEKENINGEN

Argumenten:

1. *Om onrechtmatigheden en grote afwijkingen in de jaarrekening te voorkomen vindt door middel van de slotwijziging een laatste bijstelling plaats van begrotingsjaar 2024.*
2. *Voor tussentijdse saldi is dit de gebruikelijke gedragslijn.*
3. *De doorwerking van de structurele mutaties is van invloed op de begroting 2025 en verder.*

Risico's/kanttekeningen:

1. *De uitkomsten van de decembercirculaire over de uitkering van het gemeentefonds worden bij de jaarrekening 2024 meegenomen.*
2. *Nog niet voor alle onderdelen in de begroting is een cijfermatige eindconclusie te trekken. Dit volgt bij de jaarrekening 2024.*

AANLEIDING

Conform de Financiële verordening van de Gemeente Westland informeert het college de gemeenteraad door middel van tussentijdse rapportages over de realisatie van de begroting. De slotwijziging is één van deze rapportages. Door deze slotwijziging hopen we ook mogelijke onrechtmatigheden en grote afwijkingen in de jaarrekening over 2024 te voorkomen.

Op grond van artikel 192 lid 1 van de Gemeentewet kunnen besluiten tot wijziging van de begroting uiterlijk tot het eind van het desbetreffende begrotingsjaar worden genomen. Dit betekent dat de Slotwijziging moet worden vastgesteld in de laatste raadsvergadering van het begrotingsjaar, 11 december 2024.

DOELSTELLING

De doelstelling van de Slotwijziging is om op basis van de actuele stand van zaken de gemeenteraad vroegtijdig te informeren over afwijkingen per programma voor het dienstjaar 2024 en verder en om onrechtmatigheden en grote afwijkingen in de jaarrekening te voorkomen.

ARGUMENTATIE

1. *Om onrechtmatigheden en grote afwijkingen in de jaarrekening te voorkomen vindt door middel van de Slotwijziging een laatste bijstelling plaats van begrotingsjaar 2024.*

In de Slotwijziging worden zowel incidentele als structurele financiële afwijkingen gemeld. Daarnaast worden er een aantal neutrale mutaties gemeld. Als bijlage is – zoals bij de 2^e Afwijkingenrapportage – een nadere toelichting gegeven op deze mutaties. De uitkomsten van de septembercirculaire 2024 zijn als structurele mutatie verwerkt. Ten slotte stellen wij voor tot 2 aanvullende overhevelingen voor programma 4 te besluiten.

Overhevelingen

In de Slotwijziging 2024 worden aan uw raad aanvullend twee budgetoverhevelingen van 2024 naar 2025 voorgesteld. Het gaat hierbij om incidentele middelen die in 2024 beschikbaar zijn gesteld en activiteiten waarvoor de werkzaamheden inmiddels zijn gestart maar die worden afgerond in 2025 of waarvan het noodzakelijk is om de werkzaamheden in 2025 uit te voeren. Onderstaande tabel bevat een overzicht van de over te hevelen budgetten. Overhevelingen hebben een voordeel op het programma tot gevolg. We doteren deze bedragen in de reserve Overhevelingen (een last in 2024), per saldo dus budgetneutraal.

Nr.	Programma	Omschrijving	Bedrag (€)
4	Mobiliteit en economie	Energietransitie	164.000
4	Mobiliteit en economie	Transformatiefonds	350.000
		Totaal	514.000

De bovenstaande overhevelingen worden voorgesteld naast de in de 2^e Afwijkingenrapportage genoemde overhevelingen. Voor de volledigheid is de tabel van de overhevelingen bij de 2^e Afwijkingenrapportage onderstaand opgenomen.

Nr.	Programma	Omschrijving	Bedrag (€)
2	Volkshuisvesting	Gewoon thuis	50.000
5	Zorg, welzijn en cultuur	Basissubsidie amateurkunst Westland	260.000
5	Zorg, welzijn en cultuur	Kerkenvisie	50.500
5	Zorg, welzijn en cultuur	Erfgoedbeleid	51.000
5	Zorg, welzijn en cultuur	Energietoeslag	800.000
5	Zorg, welzijn en cultuur	Minimabeleid	175.000
5	Zorg, welzijn en cultuur	Schulphulpverlening	85.000
6	Openbare orde en veiligheid	Aanpak ondermijning	75.000
7	Sport, onderwijs en recreatie	Lokaal Educatieve Agenda Westland	765.000
11	Organisatie en overhead	Inspraak en participatie	122.500
		Totaal	2.434.000

2. *Voor tussentijdse saldi is dit de gebruikelijke gedragslijn.*

Het is gebruikelijk dat de saldi van de Slotwijziging worden ondergebracht in het voorlopige rekeningsaldo van het betreffende begrotingsjaar.

3. *De doorwerking van de structurele mutaties is van invloed op de begroting 2025 en verder.*

In de Slotwijziging 2024 wordt geduid welke mutaties een structurele doorwerking hebben naar het jaar 2025 en verder.

RISICO'S EN KANTTEKENINGEN

1. *De uitkomsten van de decembercirculaire over de uitkering van het gemeentefonds worden bij de jaarrekening meegenomen.*

De decembercirculaire over de uitkering van het gemeentefonds wordt in december ontvangen. De uitkomsten worden verwerkt in de jaarrekening en toegelicht in een separate raadsinformatiebrief.

2. *Nog niet voor alle onderdelen in de begroting is een eindconclusie te trekken.*

De slotwijziging betekent niet dat in de jaarrekening geen afwijkingen meer te zien zijn. Het is het voor een aantal onderdelen van de begroting, zoals de grondexploitaties en het sociaal domein, op dit moment nog niet mogelijk om (financiële) eindconclusies te trekken.

FINANCIËN

De 2^e Afwijkingenrapportage 2024 sloot met een voordeel van € 2,403 miljoen. Dit voordeel wordt nu gecorrigeerd met het saldo van de Slotwijziging 2024 (€ 1,341 miljoen voordelig).

Hierdoor ontstaat het volgende verwacht rekeningresultaat 2024:

Saldo begroting incl. wijzigingen	€ 2,403 miljoen (voordelig)
Slotwijziging 2024	<u>€ 1,341 miljoen (voordelig)</u>
Verwacht resultaat 2024	€ 3,744 miljoen (voordelig)

COMMUNICATIEPARAGRAAF

Niet van toepassing.

EXTERN OVERLEG

Niet van toepassing.

VERVOLGTRAJECT

Niet van toepassing.

Burgemeester en wethouders van Westland,
de secretaris, de burgemeester,

M.L.M. Weerts

B.R. Arends

RAADSBESLUIT

De raad van de gemeente Westland;

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders van 12 november 2024, nummer 24-0180857, met de volgende bijlage(n):

- Slotwijziging 2024 (24-0180569)

gelet op het bepaalde in artikel 192 van Gemeentewet;

gehoord het advies van de commissie Bestuur en economie van 28 november 2024 en gehoord de beraadslagingen van onderhavige vergadering;

besluit:

- 1a. De Slotwijziging 2024 met een voordelig saldo van € 1,341 miljoen vast te stellen;
- 1b. De in de Slotwijziging 2024 opgenomen reservemutaties, per saldo € 0,811 miljoen (nadelig) vast te stellen;
- 1c. De hieruit voortvloeiende begrotingswijziging met nummer 24038 vast te stellen;
2. Het voordelig resultaat van de Slotwijziging 2024 onder te brengen in het voorlopige rekeningresultaat 2024
3. De structurele mutaties 2025 t/m 2028 uit de Slotwijziging 2024 te verwerken in de begroting 2025.

Begrotingswijziging		nr. 24038					
Mutatie programma's:	dienstjaar 2024		dienstjaar 2025		dienstjaar 2026		
	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten	
01 Ruimtelijke ordening	642.081	434.002					
02 Volkshuisvesting	-60.597		-50.000				
03 Gebiedsontwikkeling	-9.301.801	-9.300.000					
04 Mobiliteit en economie	-74.232		511.790				
05 Zorg, welzijn en cultuur	-1.647.309	15.000	-334.774			-44.610	
06 Openbare orde en veiligheid	-363.619						
07 Sport, onderwijs en recreatie	-222.744		629.500			343.500	
08 Openbare ruimte	-1.152.933						
09 Politiek en bestuur	-13.708						
10 Financiën en alg. dekkingsmiddelen	2.971.545	2.710.931	405.288	750.171	845.909	836.166	
11 Organisatie en overhead	930.996		23.037		23.037		
- Saldo baten en lasten	1.340.838		-358.924		-428.181		
Totaal programma's	-6.951.483	-6.140.067	825.917	750.171	739.655	836.166	
Mutaties reserves:							
12 Reserves	-444.399	-1.255.815		75.746		-96.511	
Totaal	-7.395.882	-7.395.882	825.917	1.516.857	739.655	739.655	

RAADSBESLUIT

Begrotingswijziging		nr. 24038		
Mutatie programma's:	dienstjaar 2027		dienstjaar 2028	
	Lasten	Baten	Lasten	Baten
01 Ruimtelijke ordening				
02 Volkshuisvesting				
03 Gebiedsontwikkeling				
04 Mobiliteit en economie				
05 Zorg, welzijn en cultuur	52.280		52.154	
06 Openbare orde en veiligheid				
07 Sport, onderwijs en recreatie	343.500		343.500	
08 Openbare ruimte				
09 Politiek en bestuur				
10 Financiën en alg. dekkingsmiddelen	909.998	707.418	1.334.490	1.043.490
11 Organisatie en overhead	23.037		23.037	
- Saldo baten en lasten	-621.397		-709.281	
Totaal programma's	707.418	707.418	1.043.490	1.043.490
Mutaties reserves:				
12 Reserves				
Totaal	707.418	707.418	1.043.490	1.043.490

Aldus besloten door de raad in zijn openbare vergadering van 11 december 2024,

de griffier,

de voorzitter,

P. van Oosten

B.R. Arends

AUDITCOMMISSIE WEST-
LAND

Gemeenteraad Westland
Postbus 150
2670 AD NAALDWIJK

Postadres:
Postbus 150
2670 AD Naaldwijk
Bezoekadres:
Laan van de Glazen Stad 1
2672 TA Naaldwijk
T 14 0174
E info@gemeentewestland.nl
I www.gemeentewestland.nl

UW BRIEF	UW KENMERK	ZAAK-/PROJECTNR.	DOCUMENTNR.	BIJLAGE(N)
CONTACTPERSOON T. van der Kleij		CLUSTER Griffie	TELEFOONNUMMER (0174) 673 076	DATUM VERZONDEN 20 november 2024
ONDERWERP Advies inzake Slotwijziging 2024				

Geachte leden van de raad,

In het kader van de behandeling van de Slotwijziging 2024 biedt de Auditcommissie u het volgende advies aan. Dit advies is gebaseerd op de bevindingen van de Auditcommissie en afstemming met de ambtelijke organisatie (d.d. 12 november jl.). In de slotwijziging informeert het college de gemeenteraad over de laatste financiële bijstelling op de Programmabegroting 2024. De mede aangeboden om de rechtmatigheid van de budgetten te waarborgen.

In de Slotwijziging zijn alleen wijzigingen opgenomen voor het jaar 2024 met uitzondering van de structurele nadelige wijziging van het Evides dividend, welke is terug te vinden op pagina 10 van de voorliggende rapportage.

1. Waardering en risico's van de grondexploitaties

De verwachte grondverkopen Westlandse Zoom en ONW zijn bijgesteld, dit leidt tot vertraging in de opbrengsten. Een vertraging in de gronduitgiftes kan een direct effect hebben op de financiële ruimte voor toekomstige investeringen en planning hiervan. De Auditcommissie adviseert om de uitgiftes van de gronden kritisch te volgen voor verdere vertragingen in gronduitgiftes te voorkomen. Het in kaart brengen van worst-case scenario's kan extra zekerheid bieden.

2. Overschrijdingen lasten in zorg en welzijn

De Auditcommissie constateert dat € 785.000 wordt overgeheveld naar de reserve voor het Sociaal Domein om nieuwe toekomstgerichte investeringen te dekken. Deze middelen worden deels vrijgevallen uit de reserve Brede Toegang, die voortijdig wordt afgesloten. De Auditcommissie adviseert – in lijn met het advies op de Begroting - de monitoring van de sociaal domeinuitgaven te versterken zodat toekomstige kosten goed in kaart kunnen worden gebracht. Onder andere gericht op de eventuele toegenomen vraag naar dienstverlening. Naast de technische kant van deze post, hebben wij vragen gesteld over de omvang van de vrijval. Tijdens de 1e Afwijkingenrapportage werd gesproken over € 690.000 in plaats van € 785.000. Op de voorliggende verhelderingsvraag hebben wij nog geen antwoord ontvangen.

3. Renteontwikkelingen en impact omslagrente

Het rentepercentage is verlaagd van 2,1% naar 1,7%, wat leidt tot een nadeel van € 1,2 miljoen aan rentelasten voor onder andere de grondexploitaties. Dit percentage kan ook in toekomstige begrotingsrondes fluctueren, waardoor dergelijke onzekerheden ontstaan over de doorbelasting naar (toekomstige) projecten en gesloten circuits. De Auditcommissie adviseert onderzoek te doen naar alternatieve renteberekeningen en eventueel rekening te houden met scenario's zodat potentiële schommelingen in de omslag makkelijker kunnen worden opgevangen.

4. Toekomstige OZB-verhogingen

In de Slotwijziging staat toegelicht dat zonder verdere OZB-verhogingen het negatieve begrotingssaldo verder zal oplopen. De Auditcommissie adviseert de verwachte OZB-ontwikkeling duidelijk in kaart te brengen zodat een weloverwogen besluit kan worden genomen op de stijgende kosten.

5. Afrekening aanslagen vennootschapsbelasting

Verder heeft de Auditcommissie met de wethouder gesproken (d.d. 12 november jl.) over de afrekening van de Vennootschapsbelasting 2016-2022, zoals opgenomen in de Slotwijziging. De Auditcommissie heeft daarbij geconstateerd dat een hoog bedrag belastingrente is betaald, de rekenmethode niet duidelijk is en graag nader wordt geïnformeerd over het compromis die is gesloten met de Belastingdienst. Gelet op het bovenstaande kunnen wij geen advies geven.

Daarnaast is de tekst zoals opgenomen in de Slotwijziging niet concludent en onvoldoende duidelijk, een nadere toelichting is op zijn plaats. De Auditcommissie adviseert het college om in overweging te nemen om in een kort memo een nadere toelichting te geven en tevens te motiveren waarom de getroffen schikking in de toekomst - met name voor het Floragebied - goed zal uitpakken.

6. Heldere en leesbare verklaringen

De Auditcommissie constateert dat de opgenomen verklaringen in veel gevallen summier toelichting geven op de afwijking. Onduidelijk is bijvoorbeeld waarom sprake is van een afwijking of wat de invloed hiervan is op de praktijk. Daarnaast zijn een aantal verklaringen onvoldoende leesbaar en moeilijk te begrijpen. De Auditcommissie adviseert nadrukkelijk aandacht te hebben voor een heldere en leesbare toelichting.

Conclusie

De Slotwijziging 2024 geeft een gunstige financiële positie van de gemeente Westland weer op de korte termijn, maar daarentegen zijn ook structurele risico's zichtbaar op de lange termijn. Het beheren van vertragingen in grondexploitaties, stijgende structurele lasten in zorg en welzijn, rentefluctuaties en de verlaging van dividenden vereisen doorlopend aandacht en mogelijk nadere kostenbesparingen of inkomstenverhogende maatregelen.

Met vriendelijke groet,

de Auditcommissie Westland,

Peter Duijsens, voorzitter

Peter Voskamp
Stefan Kester
Janice de Jong
Suzanne van Erven
Ted van der Kleij, secretaris

Postadres:
Postbus 150
2670 AD Naaldwijk
Bezoekadres:
Laan van de Glazen Stad 1
2672 TA Naaldwijk
T 14 0174
E info@gemeentewestland.nl
I www.gemeentewestland.nl

Aan de raad van de gemeente Westland

UW BRIEF	UW KENMERK	ZAAK-/PROJECTNR.	DOCUMENTNR.	BIJLAGE(N)
			24-0201703	0
CONTACTPERSOON		CLUSTER	TELEFOONNUMMER	DATUM VERZONDEN
P. Moerman		Bedrijfsvoering	(0174) 672 631	27 NOV. 2024
ONDERWERP				
Advies auditcommissie over de Slotwijziging 2024 / erratum slotwijziging				

Geachte raad,

Op 20 november jl. ontvingen wij van de auditcommissie haar advies over de Slotwijziging 2024, waarvoor dank. In deze brief geven wij onze zienswijze op de verschillende adviezen. Daarnaast bieden wij in deze brief een erratum aan in het boekwerk van de Slotwijziging in verband met het tijdens de begrotingsraad vastgestelde amendement inzake het dekkingsvoorstel van de programmabegroting 2025-2028.

1. Waardering en risico's van de grondexploitaties

De Auditcommissie adviseert om de uitgaves van de gronden kritisch te volgen om verdere vertragingen in gronduitgaves te voorkomen.

Reactie college

Jaarlijks leggen wij de raad ter vaststelling het MPG (Meerjarenperspectief Gebiedsontwikkeling) voor. In het MPG informeren wij de raad over alle relevante risico's in de grondexploitaties. In de loop van het jaar houden wij nauwlettend de vinger aan de pols voor wat betreft het tempo van de gronduitgaves.

2. Overschrijdingen lasten in zorg en welzijn

De Auditcommissie adviseert – in lijn met het advies op de Begroting - de monitoring van de sociaal domeinuitgaven te versterken zodat toekomstige kosten goed in kaart kunnen worden gebracht. Daarnaast heeft men een verhelderende vraag gesteld over de omvang van een vrijval uit de reserve Brede toegang. Tijdens de 1e Afwijkingenrapportage werd gesproken over € 690.000 in plaats van € 785.000.

Reactie college

Graag brengen wij in dit verband onze toezegging in herinnering dat wij vanaf 2025 elk kwartaal de *Rapportage Sociaal Domein* aanbieden bij de raad en de resultaten ervan betrekken bij de P&C-documenten. In deze rapportages komen wij ook nader terug op de verwachte resultaten van de kostenbeheersingsmaatregelen, waarbij wij het belang van de kwaliteit van de dienstverlening in het oog blijven houden.

Het verschil tussen de in de 1^e AFWR en Slotwijziging genoemde bedragen ten aanzien van de vrijval uit de reserve Brede toegang laat zich verklaren door het feit dat er ten tijde van de 1^e

AFWR nog van werd uitgegaan dat er in 2024 uitgaven (ca. € 90.000) ten laste van de genoemde reserve gebracht moest worden. In de praktijk is dat niet het geval geweest.

3. Renteontwikkelingen en impact omslagrente

De Auditcommissie adviseert onderzoek te doen naar alternatieve renteberekeningen en eventueel rekening te houden met scenario's zodat potentiële schommelingen in de omslag makkelijker kunnen worden opgevangen.

Reactie college

Het BBV (meer in het bijzonder de Notitie Rente van de commissie BBV) bevat strikte regels voor de gemeenten over hoe om te gaan met rente en met de toerekening daarvan aan grondexploitatie. Dit brengt met zich mee dat het werken met scenario's voor het door de auditcommissie genoemde doel niet mogelijk is.

4. Toekomstige OZB-verhogingen

De Auditcommissie adviseert de verwachte OZB-ontwikkeling duidelijk in kaart te brengen zodat een weloverwogen besluit kan worden genomen op de stijgende kosten.

Reactie college

In de Slotwijziging zoals wij die aan de raad hebben aangeboden treft u de gevraagde informatie aan in een tabel onderaan pagina 4.

Overigens houdt dit punt nauw verband met het door de raad vastgesteld amendement inzake het dekkingsvoorstel bij de programmabegroting 2025-2028. Onderaan deze brief komen wij hierop terug.

5. Afrekening aanslagen vennootschapsbelasting

De auditcommissie geeft aan geen advies te kunnen geven over de afrekening vennootschapsbelasting 2016-2022 omdat er nog onduidelijkheden zouden zijn. In dat verband vraagt men om een nadere toelichting bij de passages terzake in de Slotwijziging.

Reactie college

In de volgende vergadering van de auditcommissie wordt een verdiepende toelichting gegeven op de inhoud en achtergronden van het compromis dat is bereikt. Ter voorbereiding leggen wij een toelichtend memo aan de auditcommissie voor.

6. Heldere en leesbare verklaringen

De Auditcommissie adviseert nadrukkelijk aandacht te hebben voor een heldere en leesbare toelichting.

Reactie college

Wij gaan in de volgende vergadering van de auditcommissie graag met de leden van de auditcommissie in gesprek om een beter beeld te krijgen van de door de commissie gesignaleerde aandachtspunten in de toelichtingen in de Slotwijziging.

Erratum Slotwijziging

Op 13 november jl. heeft de raad tijdens de begrotingsbehandeling een amendement inzake het dekkingsvoorstel van de programmabegroting vastgesteld. Dat geeft ons aanleiding u een gewijzigde tekst voor te leggen op pagina 4 van het boekwerk Slotwijziging 2024.

Oude tekst

Voorgestelde verhoging OZB

Op basis van de mutaties in deze slotwijziging achten wij het noodzakelijk om de in de Begroting 2025 voorgestelde verhoging van de OZB voor dit moment structureel in stand te houden. De jaarschijf 2025 laat weliswaar een positief saldo zien, maar deze verschilt niet significant van de kadernota en de begroting 2025. Belangrijker is het lange termijn beeld. In de kadernota liet het jaar 2028 nog een positief beeld zien. Echter, structurele effecten uit de afwijkingenrapportages en circulaire zorgen ervoor dat de laatste jaarschijf inmiddels met een negatief saldo sluit. Het college ziet daarom geen aanleiding om het uitgangspunt ten aanzien van de voorgenomen OZB-stijging te herzien.

In de onderstaande tabel is ter beeldvorming, het FMP gepresenteerd indien de OZB niet zou worden verhoogd.

(bedragen x € 1 miljoen)

Omschrijving	2025	2026	2027	2028
Gewijzigd FMP	V 1,610	N 3,740	N 2,879	N 1,500
Verhoging OZB (4%)	N 1,513	N 3,105	N 4,779	N 6,450
Gewijzigd FMP zonder OZB (4%)	V 0,097	N 6,845	N 7,658	N 7,950

Gewijzigde tekst

Voorgestelde verhoging OZB

Bij de besluitvorming over de Begroting 2025 in de raad van 13 november 2024 is het amendement "inzake dekkingsvoorstel programmabegroting" aangenomen. In dit amendement is de voorgestelde jaarlijkse verhoging van de OZB met ingang van 2026 omgezet in een taakstelling. Alleen de verhoging voor 2025 is in stand gebleven. Deze taakstelling moet nader ingevuld worden vanuit de resultaten van de maatregelen naar aanleiding van het nog op te stellen handelingsperspectief. Dit handelingsperspectief zal geboden worden bij de Kadernota 2025. De provinciaal toezichthouder kan mogelijk van oordeel zijn dat de nu in de begroting opgenomen taakstelling onvoldoende concreet is en derhalve geen onderdeel mag zijn van het begrotingssaldo.

In de onderstaande tabel is ter beeldvorming, het FMP gepresenteerd indien de taakstelling niet wordt gerealiseerd c.q. wordt geaccepteerd door de provinciaal toezichthouder.

(bedragen x € 1 miljoen)

Omschrijving	2025	2026	2027	2028
Gewijzigd FMP	V 1,610	N 3,740	N 2,879	N 1,500
Verhoging OZB (4%)	N 1,513	N 1,513	N 1,513	N 1,513
Taakstelling n.a.v. amendement	-	N 1,592	N 3,266	N 5,027
Gewijzigd FMP zonder OZB (4%)	V 0,097	N 6,845	N 7,658	N 8,040(*)

(*) correctie van de cijferomdraaiing leidt tot een gewijzigd saldo in jaarschijf 2028.

Hoogachtend,
burgemeester en wethouders van Westland,
de secretaris,

de burgemeester,

M.L.M. Weerts

B.R. Arends

Postadres:
Postbus 150
2670 AD Naaldwijk
Bezoekadres:
Laan van de Glazen Stad 1
2672 TA Naaldwijk
T 14 0174
E info@gemeentewestland.nl
I www.gemeentewestland.nl

Aan de raad van de gemeente Westland

UW BRIEF	UW KENMERK	ZAAK-/PROJECTNR.	DOCUMENTNR.	BIJLAGE(N)
			24-0201703	0
CONTACTPERSOON		CLUSTER	TELEFOONNUMMER	DATUM VERZONDEN
P. Moerman		Bedrijfsvoering	(0174) 672 631	- 5 DEC. 2024
ONDERWERP				
Advies auditcommissie over de Slotwijziging 2024				

Geachte raad,

Deze raadsinformatiebrief komt in de plaats van de op 27 november 2024 verzonden raadsinformatiebrief met onderwerp 'Advies auditcommissie over de Slotwijziging 2024 / erratum slotwijziging' naar aanleiding van de bespreking in de commissie Bestuur & Economie op 28 november 2024. De eerder verzonden raadsinformatiebrief is ingetrokken.

Op 20 november jl. ontvingen wij van de auditcommissie haar advies over de Slotwijziging 2024, waarvoor dank. In deze brief geven wij onze zienswijze op de verschillende adviezen.

1. Waardering en risico's van de grondexploitaties

De Auditcommissie adviseert om de uitgaves van de gronden kritisch te volgen om verdere vertragen in gronduitgaves te voorkomen.

Reactie college

Jaarlijks leggen wij de raad ter vaststelling het MPG (Meerjarenperspectief Gebiedsontwikkeling) voor. In het MPG informeren wij de raad over alle relevante risico's in de grondexploitaties. In de loop van het jaar houden wij nauwlettend de vinger aan de pols voor wat betreft het tempo van de gronduitgaves.

2. Overschrijdingen lasten in zorg en welzijn

De Auditcommissie adviseert – in lijn met het advies op de Begroting - de monitoring van de sociaal domeinuitgaven te versterken zodat toekomstige kosten goed in kaart kunnen worden gebracht. Daarnaast heeft men een verhelderende vraag gesteld over de omvang van een vrijval uit de reserve Brede toegang. Tijdens de 1e Afwijkingenrapportage werd gesproken over € 690.000 in plaats van € 785.000.

Reactie college

Graag brengen wij in dit verband onze toezegging in herinnering dat wij vanaf 2025 elk kwartaal de *Rapportage Sociaal Domein* aanbieden bij de raad en de resultaten ervan betrekken bij de P&C-documenten. In deze rapportages komen wij ook nader terug op de verwachte resultaten van de kostenbeheersingsmaatregelen, waarbij wij het belang van de kwaliteit van de dienstverlening in het oog blijven houden.

Het verschil tussen de in de 1^e AFWR en Slotwijziging genoemde bedragen ten aanzien van de vrijval uit de reserve Brede toegang laat zich verklaren door het feit dat er ten tijde van de 1^e AFWR nog van werd uitgegaan dat er in 2024 uitgaven (ca. € 90.000) ten laste van de genoemde reserve gebracht moest worden. In de praktijk is dat niet het geval geweest.

3. Renteontwikkelingen en impact omslagrente

De Auditcommissie adviseert onderzoek te doen naar alternatieve renteberekeningen en eventueel rekening te houden met scenario's zodat potentiële schommelingen in de omslag makkelijker kunnen worden opgevangen.

Reactie college

Het BBV (meer in het bijzonder de Notitie Rente van de commissie BBV) bevat strikte regels voor de gemeenten over hoe om te gaan met rente en met de toerekening daarvan aan grondexploitatie. Dit brengt met zich mee dat het werken met scenario's voor het door de auditcommissie genoemde doel niet mogelijk is.

4. Toekomstige OZB-verhogingen

De Auditcommissie adviseert de verwachte OZB-ontwikkeling duidelijk in kaart te brengen zodat een weloverwogen besluit kan worden genomen op de stijgende kosten.

Reactie college

In de Slotwijziging zoals wij die aan de raad hebben aangeboden treft u de gevraagde informatie aan in een tabel onderaan pagina 4.

Overigens houdt dit punt nauw verband met het door de raad vastgesteld amendement inzake het dekkingsvoorstel bij de programmabegroting 2025-2028. Onderaan deze brief komen wij hierop terug.

5. Afrekening aanslagen vennootschapsbelasting

De auditcommissie geeft aan geen advies te kunnen geven over de afrekening vennootschapsbelasting 2016-2022 omdat er nog onduidelijkheden zouden zijn. In dat verband vraagt men om een nadere toelichting bij de passages terzake in de Slotwijziging.

Reactie college

In de volgende vergadering van de auditcommissie wordt een verdiepende toelichting gegeven op de inhoud en achtergronden van het compromis dat is bereikt. Ter voorbereiding leggen wij een toelichtend memo aan de auditcommissie voor.

6. Heldere en leesbare verklaringen

De Auditcommissie adviseert nadrukkelijk aandacht te hebben voor een heldere en leesbare toelichting.

Reactie college

Wij gaan in de volgende vergadering van de auditcommissie graag met de leden van de auditcommissie in gesprek om een beter beeld te krijgen van de door de commissie gesignaleerde aandachtspunten in de toelichtingen in de Slotwijziging.

Hoogachtend,
burgemeester en wethouders van Westland,
de secretaris, de burgemeester,

M.L.M. Weerts

B.R. Arends

Gemeente Westland

Slotwijziging 2024

Inleiding en leeswijzer

Dit document bevat de Slotwijziging 2024. In deze actualisatie wordt gerapporteerd over afwijkingen op de (eerder bijgestelde) begroting. Het doel van deze slotwijziging is om – in aanvulling op de 2^e Afwijkingenrapportage – een zo realistisch mogelijke inschatting te maken van het te verwachten resultaat over 2024. We streven er hiermee naar om mogelijke onrechtmatigheden en grotere afwijkingen in de jaarrekening te voorkomen. De slotwijziging is de laatste begrotingswijziging van dit jaar.

De financiële mutaties die wij hebben opgenomen zijn onontkoombare mutaties als gevolg van exogeen onontkoombare ontwikkelingen en financieel technische mutaties. Er is geen nieuw beleid opgenomen.

In de door u vastgestelde Financiële verordening gemeente Westland 2023 is opgenomen dat de tussentijdse rapportages de mutaties van baten en lasten per programma laten zien. Per programma bestaat de financiële tabel daarvoor uit de volgende onderdelen:

1. Saldo van het desbetreffende programma inclusief de hierop door de raad reeds vastgestelde begrotingswijzigingen.
2. Effecten van de septembercirculaire uit het gemeentefonds.
3. Effecten van bijstelling omslagrente.
4. Bedragen die leiden tot een bijstelling van het programmatotaal maar geen effect op het begrotingssaldo hebben. Het gaat in deze rubriek om technische mutaties:
 - a. Neutrale mutaties waarbij er sprake is van een neutraal verloop binnen de totale begroting en er daarom geen mutatie in het begrotingssaldo plaatsvindt. Bijvoorbeeld verrekening tussen programma's;
 - b. Mutaties waarbij er sprake is van een evenredige (en derhalve neutrale) mutatie in de reserves, die een nadeel of voordeel compenseert door respectievelijk een onttrekking of toevoeging aan de reservepositie. Uiteraard voor zover deze bijstelling past binnen de eerder door uw raad genomen besluiten.
5. Overige mutaties met effect op het begrotingssaldo: Mutaties waarbij er een voordeel of nadeel ontstaat, hetgeen leidt tot bijstelling van het begrotingssaldo. Hierbij geldt dat mutaties die lager zijn dan de vastgestelde rapportagegrens (€ 50.000) niet verder worden toegelicht.

In het opgenomen financieel overzicht in deze rapportage worden de effecten van de septembercirculaire (punt 2), bijstelling omslagrente (punt 3) en de budgettaire neutrale mutaties (punt 4) niet toegelicht. De toelichting op deze mutaties is als bijlage opgenomen.

Samenvatting

In de onderstaande samenvatting staan de mutaties in deze Slotwijziging 2024 die effect hebben op het saldo van de begroting.

Incidentele mutaties Slotwijziging met effect op saldo vanaf € 100.000

(bedragen x € 1.000)

Nr.	Prog.	Omschrijving	V/N	2024
1	1	Commissie Omgevingskwaliteit (lasten)	N	191
2	1	Inhuur omgevingsvergunningen	N	199
3	1	Commissie Omgevingskwaliteit (baten)	V	159
4	1	Leges omgevingsvergunningen	V	275
5	5	Aanpak armoede en schulden	V	100
6	5	SKT	V	200
7a	5	Vrijval reserve Brede Toegang	V	785
7b	5	Dotatie reserve Sociaal Domein	N	785
8	8	Klimaatadaptie	V	125
9	7	Onderhoudswerkzaamheden Achtsprong	N	210
div	div	Omslagrente	N	1.243
div	div	Diverse mutaties kleiner dan € 100.000	V	113
		Totaal incidenteel	N	871

Septembercirculaire

(bedragen x € 1.000)

Omschrijving	2024	2025	2026	2027	2028
Septembercirculaire	V 2.526	V 520	V 175	N 18	N 106

Structurele mutaties Slotwijziging met effect op saldo vanaf € 100.000

(bedragen x € 1.000)

Nr.	Prog.	Omschrijving	V/N	2024	2025	2026	2027	2028
1	7	Leerlingenvervoer	N	278	278	278	278	278
2	10	Dividend Evides	N	-	290	290	290	290
div	7	Mutatie kleiner dan € 100.000	N	36	36	36	36	36
		Totaal structureel	N	314	604	604	604	604

Recapitulatie

(bedragen x € 1.000)

Omschrijving	V/N	2024
Incidentele mutaties	N	871
Septembercirculaire	V	2.526
Structurele mutaties	N	314
Subtotaal	V	1.341

De 2^e Afwijkingenrapportage 2024 sloot met een voordeel van € 2,403 miljoen. Dit voordeel wordt nu gecorrigeerd met het saldo van de Slotwijziging 2024 (€ 1,341 miljoen voordelig).

Hierdoor ontstaat het volgende verwacht rekeningresultaat 2024:

Saldo begroting incl. wijzigingen	€ 2,403 miljoen (voordelig)
Slotwijziging 2024	€ 1,341 miljoen (voordelig)
Verwacht resultaat 2024	€ 3,744 miljoen (voordelig)

Effect Slotwijziging op het meerjarenperspectief

Structurele afwijkingen, die gemeld zijn in deze Slotwijziging, leiden tot een gewijzigd financieel meerjarenperspectief (FMP). Bij de Kadernota 2025 maakt het college een integrale afweging tussen nieuwe ontwikkelingen/wensen in relatie tot de beschikbare financiële middelen om te komen tot een structureel sluitende begroting 2026 – 2029.

(bedragen x € 1 miljoen)

Omschrijving	2025	2026	2027	2028
Begroting 2025-2028	V 1,725	N 2,855	N 1,258	V 0,299
Structureel effect 2 ^e AFWR	N 1,231	N 1,231	N 1,839	N 1,839
Septemercirculaire	V 0,520	V 0,175	N 0,018	N 0,106
Aankondiging decemercirculaire	V 0,250	V 0,475	V 0,740	V 1,000
Subtotaal	V 1,264	N 3,436	N 2,375	N 0,646
Structureel effect Slotwijziging	N 0,604	N 0,604	N 0,604	N 0,604
Effect bijstelling MIP 2024	V 0,950	V 0,300	V 0,100	N 0,250
Gewijzigd FMP	V 1,610	N 3,740	N 2,879	N 1,500

Voor de aankondiging decemercirculaire zie de raadsinformatiebrief over de effecten van de septemercirculaire. Het effect bijstelling MIP 2024 wordt tijdens dezelfde raadsvergadering (11 december 2024) toegelicht via een apart raadsvoorstel.

Voorgestelde verhoging OZB

Op basis van de mutaties in deze slotwijziging achten wij het noodzakelijk om de in de Begroting 2025 voorgestelde verhoging van de OZB voor dit moment structureel in stand te houden. De jaarschijf 2025 laat weliswaar een positief saldo zien, maar deze verschilt niet significant van de kadernota en de begroting 2025. Belangrijker is het lange termijn beeld. In de kadernota liet het jaar 2028 nog een positief beeld zien. Echter, structurele effecten uit de afwijkingenrapportages en circulaires zorgen ervoor dat de laatste jaarschijf inmiddels met een negatief saldo sluit. Het college ziet daarom geen aanleiding om het uitgangspunt ten aanzien van de voorgenomen OZB-stijging te herzien.

In de onderstaande tabel is ter beeldvorming, het FMP gepresenteerd indien de OZB niet zou worden verhoogd.

(bedragen x € 1 miljoen)

Omschrijving	2025	2026	2027	2028
Gewijzigd FMP	V 1,610	N 3,740	N 2,879	N 1,500
Verhoging OZB (4%)	N 1,513	N 3,105	N 4,779	N 6,450
Gewijzigd FMP zonder OZB (4%)	V 0,097	N 6,845	N 7,658	N 7,950

Financiële hoofdlijnen

De primaire begroting 2024-2027 is in november 2023 vastgesteld zonder saldo in 2024. Na het vaststellen van de primaire begroting 2024 heeft de raad enkele besluiten genomen die consequenties hebben op het saldo van de begroting.

Saldo begroting ultimo september 2024

(bedragen x € 1.000)

Omschrijving	2024
Saldo primaire begroting 2024-2027	0
Raadsbesluit nieuwe systematiek MIP (dec 2023)	V 48
Raadsbesluit lokale heffingen (dec 2023)	V 17
Raadsbesluit 1e Afwijkingenrapportage 2024 (sept 2024)	V 563
Raadsbesluit 2 ^e Afwijkingenrapportage 2024 (nov 2024)	V 1.775
Bijgesteld saldo begroting 2024	V 2.403

De 2^e Afwijkingenrapportage 2024 sloot met een voordeel van € 2,403 miljoen. Dit voordeel wordt nu gecorrigeerd met het saldo van de Slotwijziging 2024 (€ 1,341 miljoen voordelig).

Hierdoor ontstaat het volgende verwacht rekeningresultaat 2024:

Saldo begroting incl. wijzigingen	€ 2,403 miljoen (voordelig)
Slotwijziging 2024	<u>€ 1,341 miljoen (voordelig)</u>
Verwacht resultaat 2024	€ 3,744 miljoen (voordelig)

Slotwijziging 2024

(bedragen x € 1.000)

Programma	Begroting 2024	Begroting 2024 na wijziging	Algemene uitkering	Omslag-rente	Neutrale mutaties	Overige mutaties	Nieuwe raming
Saldo excl. reservemutaties							
Programma 1 Ruimtelijke ordening	6.863	9.893	0	-1	253	390	10.535
Programma 2 Volkshuisvesting	1.261	1.491	0	-1	-59	0	1.431
Programma 3 Gebiedsontwikkeling	52.844	52.072	0	-0	-9.302	0	42.770
Programma 4 Mobiliteit en economie	6.111	13.498	0	-13	-61	0	13.423
Programma 5 Zorg, welzijn en cultuur	132.969	162.279	0	-62	-1.220	-365	160.632
Programma 6 Openbare orde en veiligheid	12.812	14.127	0	-27	-336	0	13.764
Programma 7 Sport, onderwijs en recreatie	19.439	24.411	7	-746	-7	524	24.188
Programma 8 Openbare ruimte	81.117	91.869	0	-1.021	-7	-125	90.716
Programma 9 Politiek en bestuur	5.210	5.747	0	0	-5	-9	5.733
Programma 10 Financiën en Algemene dekkingsmiddelen	9.106	1.430	152	3.232	-346	-67	4.401
Programma 11 Organisatie en overhead	49.904	50.631	0	-54	985	0	51.562
Totaal lasten per programma	377.636	427.447	159	1.305	-10.105	348	419.155
Programma 1 Ruimtelijke ordening	-5.278	-5.282	0	0	0	-434	-5.716
Programma 2 Volkshuisvesting	-436	-560	0	0	0	0	-560
Programma 3 Gebiedsontwikkeling	-50.624	-39.767	0	0	9.300	0	-30.467
Programma 4 Mobiliteit en economie	-867	-5.872	0	0	0	0	-5.872
Programma 5 Zorg, welzijn en cultuur	-26.267	-46.052	0	0	-15	0	-46.067
Programma 6 Openbare orde en veiligheid	-152	-1.190	0	0	0	0	-1.190
Programma 7 Sport, onderwijs en recreatie	-2.657	-6.999	0	0	0	0	-6.999
Programma 8 Openbare ruimte	-39.113	-42.377	0	0	0	0	-42.377
Programma 9 Politiek en bestuur	-7	-7	0	0	0	0	-7
Programma 10 Financiën en Algemene dekkingsmiddelen	-250.909	-260.922	-2.685	-54	0	29	-263.633
Programma 11 Organisatie en overhead	-770	-818	0	0	0	0	-818
Totaal baten per programma	-377.080	-409.846	-2.685	-54	9.285	-405	-403.706
Saldo baten en lasten	556	17.601	-2.526	1.251	-820	-58	15.448
Stortingen reserves	4.425	19.257	0	0	-1.229	785	18.813
Onttrekkingen reserves	-4.981	-39.260	0	-8	2.049	-785	-38.004
SALDO TOTAAL:	0	-2.402	-2.526	1.243	0	-58	-3.744

Een min-bedrag is een voordeel, baat, onttrekking uit reserve, voordelig saldo.

Programma 1 Ruimtelijke ordening

(bedragen x € 1.000)

Omschrijving	V/N	Bedrag
Commissie Omgevingskwaliteit meer aanvragen (lasten)	N	191
Inhuur omgevingsvergunningen	N	199
Totaal lasten	N	390
Commissie Omgevingskwaliteit meer aanvragen (baten)	V	159
Leges omgevingsvergunningen	V	275
Totaal baten	V	434

Product: Vergunningsverlening, toezicht en handhaving (VTH)

Commissie Omgevingskwaliteit meer aanvragen (lasten) - € 191.000 nadeel

Commissie Omgevingskwaliteit meer aanvragen (baten)- € 159.000 voordeel

Samenvoegen van Welstand- en Monumentencommissie:

De Welstandscommissie en Monumentencommissie zijn sinds dit jaar samengevoegd in de Commissie Omgevingskwaliteit. Deze wordt met name door leden vanuit de Stichting Dorp Stad & Land (DSL) bemenst. Voorheen gold dit ook voor de Welstandscommissie. De Monumentencommissie bestond uit direct door de gemeente aangestelde mensen die betaald werden uit een andere post. De kosten voor deze werkzaamheden zijn binnen deze post komen te vervallen en worden nu bij Welstand geschreven, het is dus een plus bij Welstand.

Werkzaamheden: Wanneer er meer werkzaamheden en vergunningen verleend worden, stijgen ook de kosten voor inzet van de commissie.

Verhogen van de maximum bedragen: DSL heeft de maximum tarieven voor de advisering verhoogd. In 2022 was dat € 2250,-, in 2023 was het € 4000,- en in 2024 is het € 6000,-. Deze tarieven hebben we ook in de desbetreffende legesverordeningen opgenomen, alleen komt het regelmatig voor dat het jaar van indiening niet overeenkomt met het jaar van advisering. DSL rekent op het moment van advisering, maar wij moeten het moment van indiening aanhouden voor het berekenen van de leges. Hierdoor ontstaat een verschil.

Aantallen op jaarbasis verschillen: Voor veel aanvragen geldt dat ze het ene jaar ter advisering zijn voorgelegd en het jaar erop worden verleend. Hierdoor komen de kosten en baten van Welstand in verschillende jaren te liggen en ontstaan er verschillen. Dat zal het ene jaar positief zijn en een andere keer negatief.

Vooroverleg: DSL rekent 100,- voor vooroverlegzaken. Deze berekenen we op dit moment niet door bij de leges van het vooroverleg. Het is wenselijk de kosten van het vooroverleg zo laag mogelijk te houden

Inhuur omgevingsvergunningen - € 199.000 nadeel

Jaarlijks wordt een inschatting en Uitvoeringsprogramma VTH gemaakt rondom de verwachte taken inzake bouwaanvragen en controles. Met de overgang naar de Omgevingswet, de piek aan bouwaanvragen eind 2023 en nieuwe beleidsregels (zoals Hemelwaterverordening), was de noodzaak er om in 2024 capaciteit bij te plussen. Dit heeft geresulteerd in verhoogde uitgaven bij inhuur.

Leges omgevingsvergunningen - € 275.000 voordeel

Legesinkomsten worden jaarlijks ingeschat op basis van verwachte bouwaanvragen en economische ontwikkelingen. Het is onmogelijk dit juist in te schatten. Voor 2024 verwachten we uit te komen op een positief resultaat.

Programma 2 Volkshuisvesting

In dit programma zijn er geen overige mutaties die een toelichting vergen. De reservemutaties zijn toegelicht in bijlage 2.

Programma 3 Gebiedsontwikkeling

In dit programma zijn er geen overige mutaties die een toelichting vergen.

Overige ontwikkelingen

Het college verwacht in 2024 een vaststellingsovereenkomst te sluiten waarin de financiële afspraken en afronding van de Samenwerkingsovereenkomst met HOC worden vastgelegd. Eventuele financiële afwijkingen ten opzichte van de begroting die voortvloeien uit de overeenkomst worden verwerkt bij een volgend P&C-document.

Programma 4 Mobiliteit en economie

In dit programma zijn er geen overige mutaties die een toelichting vergen. De reservemutaties zijn toegelicht in bijlage 2.

Programma 5 Zorg, welzijn en cultuur

(bedragen x € 1.000)

Omschrijving	V/N	Bedrag
Aanpak armoede en schulden	V	100
Begeleiding crisissituatie jeugd	V	65
SKT	V	200
Totaal lasten	V	365
Vrijval reserve Brede Toegang	V	785
Dotatie reserve Sociaal domein	N	785
Totaal reserve	-	-

Product: Schuldhulpverlening

Aanpak armoede en schulden - € 100.000 voordeel

Via de Meicirculaire 2024 zijn structurele middelen toegekend aan de gemeente voor de aanpak van armoede en schulden. Door de korte(re) periode waarin de uitgaven (hebben) kunnen plaatsvinden in 2024, houden we dit jaar incidenteel geld over. Voor de jaren 2025 e.v. verwachten we het volledige budget in te gaan zetten.

Product: Jeugd

Begeleiding crisissituatie jeugd - € 65.000 voordeel

In 2024 verwachten we geen uitgaven voor "begeleiding crisissituatie", omdat er geen gebruik hoeft te worden gemaakt van de regeling. Hierdoor kan incidenteel € 65.000 vrijvallen.

Sociaal Kern Team (SKT) - € 200.000 voordeel

Een incidenteel voordeel op de bijdrage aan het Sociaal Kern Team (SKT) omdat het SKT enkele vacatures niet vervuld krijgt.

Reserve Brede Toegang

Vrijval restant Brede Toegang - € 785.000 voordeel

Bij de besluitvorming rondom de begroting 2024 is besloten om te stoppen met de Brede Toegang. Inmiddels is de financiële eindstand bekend. Per saldo is er van de beschikbare € 1,5 miljoen nog € 785.000 over. Dit restant in de reserve Brede Toegang kan in 2024 vrijvallen.

Reserve Sociaal Domein

Dotatie reserve Sociaal domein - € 785.000 nadeel

Voor het realiseren van de 2%-maatregel en het verder toekomst bestendig maken van het sociaal domein worden voorstellen uitgewerkt om te komen tot normaliseren in het sociaal domein. Naast de besparingen die dit op gaat leveren zal dit de eerste 2 jaar ook investeringen met zich meebrengen. Aan de uitwerking wordt in het laatste kwartaal van 2024. De raad zal hierover nog in 2024 worden geïnformeerd. Om deze investeringen te kunnen dekken wordt voorgesteld de vrijval vanuit de reserve Brede toegang te storten in de reserve Sociaal domein. De investeringen

passen binnen de doelstellingen van de reserve Sociaal domein. Bij de 1ste voortgangsrapportage 2025 is bekend hoeveel er exact nodig is om te investeren. De onttrekkingen zullen dan middels een begrotingswijziging aan de raad worden voorgelegd en een eventueel overschot ten op zichte van de beschikbare € 785.000 zal dan vrij vallen.

De overige reservemutaties zijn toegelicht in bijlage 2.

Programma 6 Openbare orde en veiligheid

In dit programma zijn er geen overige mutaties die een toelichting vergen.

Programma 7 Sport, onderwijs en recreatie

(bedragen x € 1.000)

Omschrijving	V/N	Bedrag
Leerlingenvervoer	N	278
Onderhoudswerkzaamheden Achtsprong	N	210
Mutatie kleiner dan € 50.000	N	36
Totaal lasten	N	524

Product: Onderwijs

Leerlingenvervoer - € 278.000 nadeel structureel

De stijging van de vervoerskosten kent twee hoofdoorzaken, resulterend in een totaal tekort van € 278.000. Dit tekort is als volgt verdeeld:

- Hoger gebruik van leerlingenvervoer (€ 128.000): De vervoerskosten zijn gestegen door een toename van het aantal leerlingen dat gebruik maakt van het vervoer en er is sprake van vervoer naar verder gelegen scholen.
- Ingebrekestelling van de vorige vervoerder (€ 150.000): Er zijn lopende procedures met een vervoerder die niet aan de voorwaarden van het contract voldeed. Hierdoor is een nieuwe aanbieder gecontracteerd die hogere tarieven in rekening brengt, met hogere kosten tot gevolg. Hierbij wordt onderzocht of terugvordering van deze kosten mogelijk is.

Product: Onderwijshuisvesting

Onderhoudswerkzaamheden Achtsprong - € 210.000 nadeel

Er zijn groot onderhoud werkzaamheden uitgevoerd zoals vervangen van het plafond en een aantal technische installaties. Ook zijn er rioolwerkzaamheden uitgevoerd die niet waren voorzien. Overschrijding bedraagt € 210.000 en wordt ten laste gebracht van het begrotingssaldo.

Programma 8 Openbare ruimte

(bedragen x € 1.000)

Omschrijving	V/N	Bedrag
Klimaatadaptie	V	125
Totaal lasten	V	125

Product: Klimaatadaptie

Klimaatadaptie - € 125.000 voordeel

Er is vrijval van budget in verband met het niet doorgaan van het opstellen van de strategische samenwerkingsagenda met Delfland (HHD), het opstellen van het beleid met betrekking tot hemelwaterbasins Glastuinbouw en de onderzoek analyses voor grondwater

Programma 9 Politiek en bestuur

In dit programma zijn er geen overige mutaties die een toelichting vergen. Met betrekking tot het collegevervoer is er sprake van meer vervoersbewegingen na corona. Deze meerkosten kunnen worden opgevangen binnen het begrotingsprogramma. In een volgend P&C document zal de begroting hierop aangepast worden. De kosten rondom representatie en kabinetszaken zijn toegenomen. Voor 2024 kan dit worden opgevangen binnen het begrotingsprogramma. Voor 2025 is in de Kadernota 2024 en de Begroting 2025 een post hiervoor opgenomen.

Programma 10 Financiën en Algemene dekkingsmiddelen

(bedragen x € 1.000)

Omschrijving	V/N	Bedrag
Afwikkeling Vennootschapsbelasting	V	67
Totaal lasten	V	67

Product: Algemene uitkering gemeentefonds en stelposten

Afwikkeling Vennootschapsbelasting - € 67.000 voordeel

Wij hebben met de Belastingdienst een compromis bereikt over de afrekening van de Vennootschapsbelasting 2016-2022. Het compromis is op basis van een gewijzigde rekensystematiek. Tevens is de wetgeving gewijzigd ten aanzien van de aftrekbare rente. De gevolgen van het compromis zijn als volgt:

- Het verschil tussen de opgelegde aanslagen en de nieuwe aanslagen over de jaren 2016-2020 is € 1.282.256 inclusief € 599.065 aan belastingrente.
- De voorlopige aanslag VPB over 2021, inclusief de belastingrente, is € 10.435.
- De vermindering van de voorlopige aanslag VPB over 2022, inclusief de belastingrente, is € 1.088.736.
- De voorlopige aanslag VPB 2024 bedraagt: € 884.117.

Het totaal van bovenstaande is € 1.087.000. In onze begroting is voor 2024 een bedrag opgenomen van € 1.155.000. Dit leidt tot een voordeel van € 67.000.

In de eerstkomende vergadering van de auditcommissie, zal een verdiepende toelichting worden gegeven op de inhoud en achtergronden van het compromis dat is bereikt.

Product: Treasury

Dividend Evides - € 290.000 nadeel (vanaf 2025 en verder)

Evides heeft voor de jaren 2025-2029 hun jaarlijks verwachte dividenduitkering met € 290.000 naar beneden bijgesteld. Deze daling is tijdelijk van aard en is toegelicht in het ondernemingsplan van Evides. Belangrijkste oorzaak is de toegenomen investeringsopgave en renteontwikkelingen. Evides staat (net als de andere Nederlandse drinkwaterbedrijven) momenteel voor grote en complexe uitdagingen. Als gevolg van de bevolkingsgroei (woningbouw) en toename van bedrijfsactiviteiten stijgt de drinkwatervraag de komende jaren. Aan de andere kant is er sprake van een verminderende beschikbaarheid van zoet water door een toenemende verontreiniging van bronnen (PFAS, zout, medicijnresten, nitraat) en klimaatveranderingen (lagere afvoer Maas en verdroging). Dit maakt de inzet van geavanceerde zuiveringstechnologieën noodzakelijk. Ook andere maatschappelijke ontwikkelingen zoals de versnelling van de verduurzamingsopgave, spelen hierbij een belangrijke rol.

Programma 11 Organisatie en overhead

De mutaties binnen programma 11 worden inzichtelijk bij de jaarrekening, nadat de definitieve toerekeningen aan de programma's en investeringen zijn verwerkt. De reservemutatie met betrekking tot I&A is toegelicht in bijlage 2.

Bijlage 1: Toelichting kolom algemene uitkering en kolom omslagrente

Algemene uitkering

Na Prinsjesdag is de septembercirculaire 2024 verschenen. De circulaire bevat een bijstelling van de algemene uitkering uit het gemeentefonds voor de jaren 2024-2029. Het effect van de circulaire op 2024-2028 wordt verwerkt in deze slotwijziging. Daarnaast is ook recent een betaalspecificatie ontvangen met actuelere gegevens over de verschillende betaalmaatstaven.

De ontwikkeling van de algemene uitkering wordt in 2024 voor een belangrijk deel bepaald door een raming van de ruimte onder het plafond voor gemeenten voor declaraties ten laste van het BTW-compensatiefonds (de verwachte ruimte wordt zoals gebruikelijk toegevoegd aan het gemeentefonds). Verder zijn er afrekeningen ontvangen over de jaren 2022 en 2023. Die leiden tot per saldo een ontvangst van € 581.000 in 2024.

In totaal neemt de algemene uitkering ten opzichte van de meicirculaire toe met € 2,685 miljoen.

In deze toename zijn ook enkele taakmutaties verwerkt. Het gaat bij taakmutaties om bijstellingen in de algemene uitkering die gekoppeld zijn aan specifieke activiteiten. In 2024 gaat het om:

- Alleenverdienersproblematiek	€ 92.000
- Landelijke aanpak adreskwaliteit	€ 22.000
- Kwaliteitseisen kinderopvang	€ 7.000
- Wet betaalbare huur	<u>€ 38.000</u>
Totaal	€ 159.000

Het netto effect van deze mutaties op de begroting 2024 bedraagt € 2,526 miljoen. Meerjarig zijn de netto-effecten in 2025 en 2026 nog positief (€ 0,52 miljoen in 2025 en € 0,175 miljoen in 2026), daarna wordt het licht negatief (€ 0,018 miljoen in 2027 en € 0,106 miljoen in 2028).

De raad is via een raadsinformatiebrief geïnformeerd over de effecten van de september-circulaire.

Omslagrente

Op grond van het BBV (Besluit Begroting en Verantwoording) moeten de rentekosten volgens een verplichte berekeningsmethodiek worden omgeslagen over de boekwaarde van de investeringen en grondexploitaties. In de begroting 2024 is rekening gehouden met een omslagpercentage van 2,1%, hetgeen bij het raadsbesluit over een nieuwe systematiek voor het programmeren van investeringen (raadsbesluit december 2023) is herzien naar 2,2%. Op basis van de daadwerkelijke realisatie tot op heden stellen wij het omslagpercentage naar beneden bij tot 1,7%. Dit heeft een budgettair effect op de doorbelasting naar de gesloten circuits riolering, afval en grondexploitaties. De lagere doorbelaste rentelasten aan de gesloten circuits betekenen een lager renteresultaat voor de reguliere exploitatie. Dit nadeel is berekend op ruim € 1,2 miljoen. Tegenover de lagere doorbelasting aan de grondbank Westlandse Zoom, staat een mogelijk voordeel op het moment dat de gronden worden uitgegeven, omdat de renteafspraken zijn gebaseerd op de begrote omslagrente. Het moment van realisatie en de exacte omvang is op dit moment nog niet goed in te schatten, omdat de fiscale consequenties (VPB) eerst goed in beeld moeten worden gebracht.

Bijlage 2: Toelichting kolom neutrale mutaties

Neutrale mutaties zijn bijstellingen in de programmatotalen, die in totaal geen effect hebben op het begrotingssaldo. Het gaat in deze rubriek vaak om meer technische mutaties, bijvoorbeeld verrekening tussen programma's. Ook kunnen binnen een programma budgettaire neutrale wijzigingen optreden doordat zowel de lasten als de baten evenredig stijgen of dalen (we noemen dit volume-wijzigingen). Daarnaast zijn er mutaties waarbij er sprake is van een evenredige (en derhalve neutrale) mutatie in de reserves, die een nadeel of voordeel compenseert door respectievelijk een onttrekking of toevoeging aan de reservepositie. Uiteraard voor zover deze bijstelling past binnen de eerder door uw raad genomen besluiten.

Recapitulatie neutrale mutaties

(bedragen x € 1.000)

Programma	Loonkosten	Reserve mutaties	Overig	Totaal neutrale mutaties
Saldo excl. reservemutaties				
Programma 1 Ruimtelijke ordening	253	0	0	253
Programma 2 Volkshuisvesting	-9	-50	0	-59
Programma 3 Gebiedsontwikkeling	-2	0	-9.300	-9.302
Programma 4 Mobiliteit en economie	-7	-54	0	-61
Programma 5 Zorg, welzijn en cultuur	-362	-873	15	-1.220
Programma 6 Openbare orde en veiligheid	-336	0	0	-336
Programma 7 Sport, onderwijs en recreatie	-7	0	0	-7
Programma 8 Openbare ruimte	-7	0	0	-7
Programma 9 Politiek en bestuur	-5	0	0	-5
Programma 10 Financiën en Algemene dekkingsmiddelen	-346	0	0	-346
Programma 11 Organisatie en overhead	828	157	0	985
Totaal lasten per programma	0	-820	-9.285	-10.105
Programma 1 Ruimtelijke ordening	0	0	0	0
Programma 2 Volkshuisvesting	0	0	0	0
Programma 3 Gebiedsontwikkeling	0	0	9.300	9.300
Programma 4 Mobiliteit en economie	0	0	0	0
Programma 5 Zorg, welzijn en cultuur	0	0	-15	-15
Programma 6 Openbare orde en veiligheid	0	0	0	0
Programma 7 Sport, onderwijs en recreatie	0	0	0	0
Programma 8 Openbare ruimte	0	0	0	0
Programma 9 Politiek en bestuur	0	0	0	0
Programma 10 Financiën en Algemene dekkingsmiddelen	0	0	0	0
Programma 11 Organisatie en overhead	0	0	0	0
Totaal baten per programma	0	0	9.285	9.285
Saldo baten en lasten	0	-820	0	-820
Stortingen reserves	0	-1.229	0	-1.229
Onttrekkingen reserves	0	2.049	0	2.049
SALDO TOTAAL:	0	0	0	0

Een min-bedrag is een voordeel, baat, onttrekking uit reserve, voordelig saldo.

Onderstaand worden beide elementen en overig toegelicht, voor zover het mutaties betreft groter dan € 50.000.

Loonkosten

Wegens de krapte op de arbeidsmarkt zijn we genoodzaakt om (duurdere) externe specialistische vakkennis extern in te huren. Deze kosten overschrijden de budgetruimte op de kosten van eigen personeel bij de overhead. Ter dekking van deze kosten wordt het restant van de stelpost loonontwikkeling (op programma 10) ad € 370.000 ingezet.

Tevens vindt op basis van de werkelijk gerealiseerde loonkosten tot op heden een herschikking plaats tussen de loonkosten van het primaire proces (die toebedeeld moeten worden aan de programma 1 t/m 10) en de loonkosten van de overhead in programma 11.

Reservemutaties

Gewoon thuis aanpassing woningen (programma 2 Volkshuisvesting)

In programma 2 Volkshuisvesting is gedekt uit de reserve sociaal domein € 100.000 beschikbaar voor aanpassen van woningen. De bedoeling was om hier een subsidieregeling voor op te zetten. Inmiddels is er voortschrijdend inzicht dat € 100.000 voor dit onderwerp onvoldoende armslag geeft om substantiële projecten aan te pakken. Daarom zal er een nieuwe subsidie regeling worden opgezet die begin 2025 ter besluitvorming zal worden voorgelegd. Deze regeling heeft een plafond van € 900.000 en een looptijd van 3 jaar. Het voorstel voor de dekking zal zijn de bestemmingsreserve volkshuisvesting. De beschikbare middelen uit de reserve sociaal domein zijn hierdoor niet meer nodig en de onttrekking van € 100.000 kan hiermee komen te vervallen. In de 2^e Afwijkingenrapportage is al een bedrag van € 50.000 afgeraamd om over te hevelen naar 2025. De overheveling in 2025 blijft nu achterwege.

Subsidie verplaatsen woningen (programma 4 Mobiliteit en economie)

In het kader van het raadsbesluit aangaande het duurzaamheidsfonds worden kosten gemaakt voor het verplaatsen van woningen. Deze kosten van € 458.000 worden gedekt door aanwending van de reserve Duurzaamheidsfonds.

Overheveling energietransitie naar 2025 (programma 4 Mobiliteit en economie)

In 2024 is er incidenteel ruimte ontstaan voor uitgaven m.b.t. energietransitie glastuinbouw omgeving. Onderzoekskosten worden gedekt uit specifieke uitkering van het rijk (SPUK CDOKE). Deze uitkering was nog niet bekend bij het vaststellen van de Westlandse Energie Opgave. Voorgesteld wordt om via de overhevelingsreserve een bedrag van € 164.000 over te brengen naar 2025 om mogelijk het project warmtenet Monster met aansluiten van gemeentelijke panden te realiseren. Hierover volgt binnenkort een voorstel aan uw raad.

Overheveling Transformatiefonds naar 2025 (programma 4 Mobiliteit en economie)

Door een gewijzigde planning verwachten we dat de werkzaamheden in 2025 worden uitgevoerd. Daarom stellen we een laatste overheveling van dit budget voor (€ 350.000). Eventuele restanten in 2025 gaan naar de algemene middelen.

Aanpassing kasritme bijdrage Westlandmuseum (programma 5 Zorg, welzijn en cultuur)

In de begroting was verwerkt in 2024 het eerste deel van de incidentele subsidie voor de verbouwing te verstrekken. De besluitvorming hierover heeft echter nog niet plaatsgevonden. Hierdoor zal de onttrekking in 2024 niet plaatsvinden. De begroting wordt hierop aangepast.

Lagere kosten Brede toegang en doorontwikkeling Sociaal Domein (programma 5 Zorg, welzijn en cultuur)

De personeelskosten voor de afwikkeling van de Brede Toegang vallen naar verwachting € 95.000 lager uit. De lagere personeelskosten ontstaan doordat enkele personeelsleden vroegtijdig ander werk hebben gevonden, zowel binnen als buiten de gemeente. De geraamde onttrekking uit de reserve Brede Toegang wordt hierop aangepast. De kosten met betrekking tot de doorontwikkeling Sociaal Domein vallen naar verwachting € 40.000 lager uit. De geraamde onttrekking uit de reserve Sociaal Domein wordt hierop aangepast.

Opvang vluchtelingen Oekraïne (programma 5 Zorg, welzijn en cultuur)

Op basis van de huidige inzichten vallen de kosten voor de opvang van vluchtelingen en statushouders mee, zodat er naar verwachting een hogere dotatie aan de reserve opvang vluchtelingen en statushouders van € 543.000 kan worden gedaan.

ICT eigentijdse dienstverlening (programma 11 Organisatie en overhead)

Op het Eigentijdse ICT Masterplan is een overschrijding op totaalniveau € 157.000 die niet geheel kan worden opgevangen binnen het totale I&A programma. Zoals aangegeven in de 2^e Afwijkingenrapportage. Voorgesteld wordt om dit tekort te dekken door een onttrekking van € 157.000 uit de reserve Masterplan digitaliseren.

Overig

Grondbedrijf (programma 3 Gebiedsontwikkeling)

Grondverkoop grondbanken Westlandse Zoom en ONW Waelpark

De verwachte grondverkoop voor 2024 vanuit de grondbanken Westlandse Zoom en ONW Waelpark zijn bijgesteld op basis van de actuele verwachtingen. Voor Westlandse Zoom worden grondverkoop verwacht voor een bedrag van € 24,6 miljoen. In het MPG 2024 was een verwachting opgenomen van € 28,5 miljoen. Voor ONW Waelpark is het de verwachting dat in 2024 circa 25% van de eerder ingeschatte grondverkoop van € 7,4 miljoen wordt gerealiseerd. Uitgegaan wordt dat circa € 2 miljoen in 2024 en de overige gronden met een waarde van circa € 5,4 miljoen in 2025 worden verkocht. De inschatting van de grondafname bij ONW Waelpark is moeilijk exact te bepalen, omdat de grondverkoop de liquiditeitspositie van ONW bepaalt die voor het grootste deel weer afhankelijk is van de exacte datum van uitgifte van gronden aan ontwikkelaars. Dit zal net voor of net na de jaarwisseling plaats vinden. Samen leidt dit tot € 9,3 miljoen aan grondverkoop die later zullen plaatsvinden.

Grondaankopen en sloopkosten grondbank Westlandse Zoom

De onderhandeling en oplevering van de aan te kopen percelen voor de grondbank Westlandse Zoom duren langer dan vooraf ingeschat. De kosten voor verwerving in 2024 zijn € 4,6 miljoen lager en de kosten voor sloop € 0,5 miljoen en schuiven door naar 2025.

Specifieke uitkering Wet Inburgering (programma 5)

De specifieke uitkering (SPUK) Wet Inburgering valt € 150.000 lager uit in 2024. Zowel de uitgaven als de inkomsten worden bijgesteld.

Middelen Beschermd Wonen en lokale toegang

De gemeente Delft is centrumgemeente voor de uitkering Beschermd Wonen (onderdeel van het gemeentefonds). Via Delft worden middelen ad € 165.000 ontvangen voor uitvoering van de regeling in Westland. Zowel de uitgaven als de inkomsten worden met dit bedrag verhoogd

Gemeente Westland

Slotwijziging 2024

Inleiding en leeswijzer

Dit document bevat de Slotwijziging 2024. In deze actualisatie wordt gerapporteerd over afwijkingen op de (eerder bijgestelde) begroting. Het doel van deze slotwijziging is om – in aanvulling op de 2^e Afwijkingenrapportage – een zo realistisch mogelijke inschatting te maken van het te verwachten resultaat over 2024. We streven er hiermee naar om mogelijke onrechtmatigheden en grotere afwijkingen in de jaarrekening te voorkomen. De slotwijziging is de laatste begrotingswijziging van dit jaar.

De financiële mutaties die wij hebben opgenomen zijn onontkoombare mutaties als gevolg van exogeen onontkoombare ontwikkelingen en financieel technische mutaties. Er is geen nieuw beleid opgenomen.

In de door u vastgestelde Financiële verordening gemeente Westland 2023 is opgenomen dat de tussentijdse rapportages de mutaties van baten en lasten per programma laten zien. Per programma bestaat de financiële tabel daarvoor uit de volgende onderdelen:

1. Saldo van het desbetreffende programma inclusief de hierop door de raad reeds vastgestelde begrotingswijzigingen.
2. Effecten van de septembercirculaire uit het gemeentefonds.
3. Effecten van bijstelling omslagrente.
4. Bedragen die leiden tot een bijstelling van het programmatotaal maar geen effect op het begrotingssaldo hebben. Het gaat in deze rubriek om technische mutaties:
 - a. Neutrale mutaties waarbij er sprake is van een neutraal verloop binnen de totale begroting en er daarom geen mutatie in het begrotingssaldo plaatsvindt. Bijvoorbeeld verrekening tussen programma's;
 - b. Mutaties waarbij er sprake is van een evenredige (en derhalve neutrale) mutatie in de reserves, die een nadeel of voordeel compenseert door respectievelijk een onttrekking of toevoeging aan de reservepositie. Uiteraard voor zover deze bijstelling past binnen de eerder door uw raad genomen besluiten.
5. Overige mutaties met effect op het begrotingssaldo: Mutaties waarbij er een voordeel of nadeel ontstaat, hetgeen leidt tot bijstelling van het begrotingssaldo. Hierbij geldt dat mutaties die lager zijn dan de vastgestelde rapportagegrens (€ 50.000) niet verder worden toegelicht.

In het opgenomen financieel overzicht in deze rapportage worden de effecten van de septembercirculaire (punt 2), bijstelling omslagrente (punt 3) en de budgettaire neutrale mutaties (punt 4) niet toegelicht. De toelichting op deze mutaties is als bijlage opgenomen.

Samenvatting

In de onderstaande samenvatting staan de mutaties in deze Slotwijziging 2024 die effect hebben op het saldo van de begroting.

Incidentele mutaties Slotwijziging met effect op saldo vanaf € 100.000

(bedragen x € 1.000)

Nr.	Prog.	Omschrijving	V/N	2024
1	1	Commissie Omgevingskwaliteit (lasten)	N	191
2	1	Inhuur omgevingsvergunningen	N	199
3	1	Commissie Omgevingskwaliteit (baten)	V	159
4	1	Leges omgevingsvergunningen	V	275
5	5	Aanpak armoede en schulden	V	100
6	5	SKT	V	200
7a	5	Vrijval reserve Brede Toegang	V	785
7b	5	Dotatie reserve Sociaal Domein	N	785
8	8	Klimaatadaptie	V	125
9	7	Onderhoudswerkzaamheden Achtsprong	N	210
div	div	Omslagrente	N	1.243
div	div	Diverse mutaties kleiner dan € 100.000	V	113
		Totaal incidenteel	N	871

Septembercirculaire

(bedragen x € 1.000)

Omschrijving	2024	2025	2026	2027	2028
Septembercirculaire	V 2.526	V 520	V 175	N 18	N 106

Structurele mutaties Slotwijziging met effect op saldo vanaf € 100.000

(bedragen x € 1.000)

Nr.	Prog.	Omschrijving	V/N	2024	2025	2026	2027	2028
1	7	Leerlingenvervoer	N	278	278	278	278	278
2	10	Dividend Evides	N	-	290	290	290	290
div	7	Mutatie kleiner dan € 100.000	N	36	36	36	36	36
		Totaal structureel	N	314	604	604	604	604

Recapitulatie

(bedragen x € 1.000)

Omschrijving	V/N	2024
Incidentele mutaties	N	871
Septembercirculaire	V	2.526
Structurele mutaties	N	314
Subtotaal	V	1.341

De 2^e Afwijkingenrapportage 2024 sloot met een voordeel van € 2,403 miljoen. Dit voordeel wordt nu gecorrigeerd met het saldo van de Slotwijziging 2024 (€ 1,341 miljoen voordelig).

Hierdoor ontstaat het volgende verwacht rekeningresultaat 2024:

Saldo begroting incl. wijzigingen	€ 2,403 miljoen (voordelig)
Slotwijziging 2024	€ 1,341 miljoen (voordelig)
Verwacht resultaat 2024	€ 3,744 miljoen (voordelig)

Effect Slotwijziging op het meerjarenperspectief

Structurele afwijkingen, die gemeld zijn in deze Slotwijziging, leiden tot een gewijzigd financieel meerjarenperspectief (FMP). Bij de Kadernota 2025 maakt het college een integrale afweging tussen nieuwe ontwikkelingen/wensen in relatie tot de beschikbare financiële middelen om te komen tot een structureel sluitende begroting 2026 – 2029.

(bedragen x € 1 miljoen)

Omschrijving	2025	2026	2027	2028
Begroting 2025-2028	V 1,725	N 2,855	N 1,258	V 0,299
Structureel effect 2 ^e AFWR	N 1,231	N 1,231	N 1,839	N 1,839
Septembercirculaire	V 0,520	V 0,175	N 0,018	N 0,106
Aankondiging decembercirculaire	V 0,250	V 0,475	V 0,740	V 1,000
Subtotaal	V 1,264	N 3,436	N 2,375	N 0,646
Structureel effect Slotwijziging	N 0,604	N 0,604	N 0,604	N 0,604
Effect bijstelling MIP 2024	V 0,950	V 0,300	V 0,100	N 0,250
Gewijzigd FMP	V 1,610	N 3,740	N 2,879	N 1,500

Voor de aankondiging decembercirculaire zie de raadsinformatiebrief over de effecten van de septembercirculaire. Het effect bijstelling MIP 2024 wordt tijdens dezelfde raadsvergadering (11 december 2024) toegelicht via een apart raadsvoorstel.

Voorgestelde verhoging OZB

Bij de besluitvorming over de Begroting 2025 in de raad van 13 november 2024 is het amendement “inzake dekkingsvoorstel programmabegroting” aangenomen. In dit amendement is de voorgestelde jaarlijkse verhoging van de OZB met ingang van 2026 omgezet in een taakstelling. Alleen de verhoging voor 2025 is in stand gebleven. Deze taakstelling moet nader ingevuld worden vanuit de resultaten van de maatregelen naar aanleiding van het nog op te stellen handelingsperspectief. Dit handelingsperspectief zal geboden worden bij de Kadernota 2025. De provinciaal toezichthouder kan mogelijk van oordeel zijn dat de nu in de begroting opgenomen taakstelling onvoldoende concreet is en derhalve geen onderdeel mag zijn van het begrotingssaldo.

In de onderstaande tabel is ter beeldvorming, het FMP gepresenteerd indien de taakstelling niet wordt gerealiseerd c.q. wordt geaccepteerd door de provinciaal toezichthouder.

(bedragen x € 1 miljoen)

Omschrijving	2025	2026	2027	2028
Gewijzigd FMP	V 1,610	N 3,740	N 2,879	N 1,500
Verhoging OZB (4%)	N 1,513	N 1,513	N 1,513	N 1,513
Taakstelling n.a.v. amendement	-	N 1,592	N 3,266	N 5,027
Gewijzigd FMP zonder OZB (4%)	V 0,097	N 6,845	N 7,658	N 8,040

Financiële hoofdlijnen

De primaire begroting 2024-2027 is in november 2023 vastgesteld zonder saldo in 2024. Na het vaststellen van de primaire begroting 2024 heeft de raad enkele besluiten genomen die consequenties hebben op het saldo van de begroting.

Saldo begroting ultimo september 2024

(bedragen x € 1.000)

Omschrijving	2024
Saldo primaire begroting 2024-2027	0
Raadsbesluit nieuwe systematiek MIP (dec 2023)	V 48
Raadsbesluit lokale heffingen (dec 2023)	V 17
Raadsbesluit 1e Afwijkingenrapportage 2024 (sept 2024)	V 563
Raadsbesluit 2 ^e Afwijkingenrapportage 2024 (nov 2024)	V 1.775
Bijgesteld saldo begroting 2024	V 2.403

De 2^e Afwijkingenrapportage 2024 sloot met een voordeel van € 2,403 miljoen. Dit voordeel wordt nu gecorrigeerd met het saldo van de Slotwijziging 2024 (€ 1,341 miljoen voordelig).

Hierdoor ontstaat het volgende verwacht rekeningresultaat 2024:

Saldo begroting incl. wijzigingen	€ 2,403 miljoen (voordelig)
Slotwijziging 2024	<u>€ 1,341 miljoen (voordelig)</u>
Verwacht resultaat 2024	€ 3,744 miljoen (voordelig)

Slotwijziging 2024

(bedragen x € 1.000)

Programma	Begroting 2024	Begroting 2024 na wijziging	Algemene uitkering	Omslag-rente	Neutrale mutaties	Overige mutaties	Nieuwe raming
Saldo excl. reservemutaties							
Programma 1 Ruimtelijke ordening	6.863	9.893	0	-1	253	390	10.535
Programma 2 Volkshuisvesting	1.261	1.491	0	-1	-59	0	1.431
Programma 3 Gebiedsontwikkeling	52.844	52.072	0	-0	-9.302	0	42.770
Programma 4 Mobiliteit en economie	6.111	13.498	0	-13	-61	0	13.423
Programma 5 Zorg, welzijn en cultuur	132.969	162.279	0	-62	-1.220	-365	160.632
Programma 6 Openbare orde en veiligheid	12.812	14.127	0	-27	-336	0	13.764
Programma 7 Sport, onderwijs en recreatie	19.439	24.411	7	-746	-7	524	24.188
Programma 8 Openbare ruimte	81.117	91.869	0	-1.021	-7	-125	90.716
Programma 9 Politiek en bestuur	5.210	5.747	0	0	-5	-9	5.733
Programma 10 Financiën en Algemene dekkingsmiddelen	9.106	1.430	152	3.232	-346	-67	4.401
Programma 11 Organisatie en overhead	49.904	50.631	0	-54	985	0	51.562
Totaal lasten per programma	377.636	427.447	159	1.305	-10.105	348	419.155
Programma 1 Ruimtelijke ordening	-5.278	-5.282	0	0	0	-434	-5.716
Programma 2 Volkshuisvesting	-436	-560	0	0	0	0	-560
Programma 3 Gebiedsontwikkeling	-50.624	-39.767	0	0	9.300	0	-30.467
Programma 4 Mobiliteit en economie	-867	-5.872	0	0	0	0	-5.872
Programma 5 Zorg, welzijn en cultuur	-26.267	-46.052	0	0	-15	0	-46.067
Programma 6 Openbare orde en veiligheid	-152	-1.190	0	0	0	0	-1.190
Programma 7 Sport, onderwijs en recreatie	-2.657	-6.999	0	0	0	0	-6.999
Programma 8 Openbare ruimte	-39.113	-42.377	0	0	0	0	-42.377
Programma 9 Politiek en bestuur	-7	-7	0	0	0	0	-7
Programma 10 Financiën en Algemene dekkingsmiddelen	-250.909	-260.922	-2.685	-54	0	29	-263.633
Programma 11 Organisatie en overhead	-770	-818	0	0	0	0	-818
Totaal baten per programma	-377.080	-409.846	-2.685	-54	9.285	-405	-403.706
Saldo baten en lasten	556	17.601	-2.526	1.251	-820	-58	15.448
Stortingen reserves	4.425	19.257	0	0	-1.229	785	18.813
Onttrekkingen reserves	-4.981	-39.260	0	-8	2.049	-785	-38.004
SALDO TOTAAL:	0	-2.402	-2.526	1.243	0	-58	-3.744

Een min-bedrag is een voordeel, baat, onttrekking uit reserve, voordelig saldo.

Programma 1 Ruimtelijke ordening

(bedragen x € 1.000)

Omschrijving	V/N	Bedrag
Commissie Omgevingskwaliteit meer aanvragen (lasten)	N	191
Inhuur omgevingsvergunningen	N	199
Totaal lasten	N	390
Commissie Omgevingskwaliteit meer aanvragen (baten)	V	159
Leges omgevingsvergunningen	V	275
Totaal baten	V	434

Product: Vergunningsverlening, toezicht en handhaving (VTH)

Commissie Omgevingskwaliteit meer aanvragen (lasten) - € 191.000 nadeel

Commissie Omgevingskwaliteit meer aanvragen (baten)- € 159.000 voordeel

Samenvoegen van Welstand- en Monumentencommissie:

De Welstandscommissie en Monumentencommissie zijn sinds dit jaar samengevoegd in de Commissie Omgevingskwaliteit. Deze wordt met name door leden vanuit de Stichting Dorp Stad & Land (DSL) bemenst. Voorheen gold dit ook voor de Welstandscommissie. De Monumentencommissie bestond uit direct door de gemeente aangestelde mensen die betaald werden uit een andere post. De kosten voor deze werkzaamheden zijn binnen deze post komen te vervallen en worden nu bij Welstand geschreven, het is dus een plus bij Welstand.

Werkzaamheden: Wanneer er meer werkzaamheden en vergunningen verleend worden, stijgen ook de kosten voor inzet van de commissie.

Verhogen van de maximum bedragen: DSL heeft de maximum tarieven voor de advisering verhoogd. In 2022 was dat € 2250,-, in 2023 was het € 4000,- en in 2024 is het € 6000,-. Deze tarieven hebben we ook in de desbetreffende legesverordeningen opgenomen, alleen komt het regelmatig voor dat het jaar van indiening niet overeenkomt met het jaar van advisering. DSL rekent op het moment van advisering, maar wij moeten het moment van indiening aanhouden voor het berekenen van de leges. Hierdoor ontstaat een verschil.

Aantallen op jaarbasis verschillen: Voor veel aanvragen geldt dat ze het ene jaar ter advisering zijn voorgelegd en het jaar erop worden verleend. Hierdoor komen de kosten en baten van Welstand in verschillende jaren te liggen en ontstaan er verschillen. Dat zal het ene jaar positief zijn en een andere keer negatief.

Vooroverleg: DSL rekent 100,- voor vooroverlegzaken. Deze berekenen we op dit moment niet door bij de leges van het vooroverleg. Het is wenselijk de kosten van het vooroverleg zo laag mogelijk te houden

Inhuur omgevingsvergunningen - € 199.000 nadeel

Jaarlijks wordt een inschatting en Uitvoeringsprogramma VTH gemaakt rondom de verwachte taken inzake bouwaanvragen en controles. Met de overgang naar de Omgevingswet, de piek aan bouwaanvragen eind 2023 en nieuwe beleidsregels (zoals Hemelwaterverordening), was de noodzaak er om in 2024 capaciteit bij te plussen. Dit heeft geresulteerd in verhoogde uitgaven bij inhuur.

Leges omgevingsvergunningen - € 275.000 voordeel

Legesinkomsten worden jaarlijks ingeschat op basis van verwachte bouwaanvragen en economische ontwikkelingen. Het is onmogelijk dit juist in te schatten. Voor 2024 verwachten we uit te komen op een positief resultaat.

Programma 2 Volkshuisvesting

In dit programma zijn er geen overige mutaties die een toelichting vergen. De reservemutaties zijn toegelicht in bijlage 2.

Programma 3 Gebiedsontwikkeling

In dit programma zijn er geen overige mutaties die een toelichting vergen.

Overige ontwikkelingen

Het college verwacht in 2024 een vaststellingsovereenkomst te sluiten waarin de financiële afspraken en afronding van de Samenwerkingsovereenkomst met HOC worden vastgelegd. Eventuele financiële afwijkingen ten opzichte van de begroting die voortvloeien uit de overeenkomst worden verwerkt bij een volgend P&C-document.

Programma 4 Mobiliteit en economie

In dit programma zijn er geen overige mutaties die een toelichting vergen. De reservemutaties zijn toegelicht in bijlage 2.

Programma 5 Zorg, welzijn en cultuur

(bedragen x € 1.000)

Omschrijving	V/N	Bedrag
Aanpak armoede en schulden	V	100
Begeleiding crisissituatie jeugd	V	65
SKT	V	200
Totaal lasten	V	365
Vrijval reserve Brede Toegang	V	785
Dotatie reserve Sociaal domein	N	785
Totaal reserve	-	-

Product: Schuldhulpverlening

Aanpak armoede en schulden - € 100.000 voordeel

Via de Meicirculaire 2024 zijn structurele middelen toegekend aan de gemeente voor de aanpak van armoede en schulden. Door de korte(re) periode waarin de uitgaven (hebben) kunnen plaatsvinden in 2024, houden we dit jaar incidenteel geld over. Voor de jaren 2025 e.v. verwachten we het volledige budget in te gaan zetten.

Product: Jeugd

Begeleiding crisissituatie jeugd - € 65.000 voordeel

In 2024 verwachten we geen uitgaven voor "begeleiding crisissituatie", omdat er geen gebruik hoeft te worden gemaakt van de regeling. Hierdoor kan incidenteel € 65.000 vrijvallen.

Sociaal Kern Team (SKT) - € 200.000 voordeel

Een incidenteel voordeel op de bijdrage aan het Sociaal Kern Team (SKT) omdat het SKT enkele vacatures niet vervuld krijgt.

Reserve Brede Toegang

Vrijval restant Brede Toegang - € 785.000 voordeel

Bij de besluitvorming rondom de begroting 2024 is besloten om te stoppen met de Brede Toegang. Inmiddels is de financiële eindstand bekend. Per saldo is er van de beschikbare € 1,5 miljoen nog € 785.000 over. Dit restant in de reserve Brede Toegang kan in 2024 vrijvallen.

Reserve Sociaal Domein

Dotatie reserve Sociaal domein - € 785.000 nadeel

Voor het realiseren van de 2%-maatregel en het verder toekomst bestendig maken van het sociaal domein worden voorstellen uitgewerkt om te komen tot normaliseren in het sociaal domein. Naast de besparingen die dit op gaat leveren zal dit de eerste 2 jaar ook investeringen met zich meebrengen. Aan de uitwerking wordt in het laatste kwartaal van 2024. De raad zal hierover nog in 2024 worden geïnformeerd. Om deze investeringen te kunnen dekken wordt voorgesteld de vrijval vanuit de reserve Brede toegang te storten in de reserve Sociaal domein. De investeringen

passen binnen de doelstellingen van de reserve Sociaal domein. Bij de 1ste voortgangsrapportage 2025 is bekend hoeveel er exact nodig is om te investeren. De onttrekkingen zullen dan middels een begrotingswijziging aan de raad worden voorgelegd en een eventueel overschot ten op zichte van de beschikbare € 785.000 zal dan vrij vallen.

De overige reservemutaties zijn toegelicht in bijlage 2.

Programma 6 Openbare orde en veiligheid

In dit programma zijn er geen overige mutaties die een toelichting vergen.

Programma 7 Sport, onderwijs en recreatie

(bedragen x € 1.000)

Omschrijving	V/N	Bedrag
Leerlingenvervoer	N	278
Onderhoudswerkzaamheden Achtsprong	N	210
Mutatie kleiner dan € 50.000	N	36
Totaal lasten	N	524

Product: Onderwijs

Leerlingenvervoer - € 278.000 nadeel structureel

De stijging van de vervoerskosten kent twee hoofdoorzaken, resulterend in een totaal tekort van € 278.000. Dit tekort is als volgt verdeeld:

- Hoger gebruik van leerlingenvervoer (€ 128.000): De vervoerskosten zijn gestegen door een toename van het aantal leerlingen dat gebruik maakt van het vervoer en er is sprake van vervoer naar verder gelegen scholen.
- Ingebrekestelling van de vorige vervoerder (€ 150.000): Er zijn lopende procedures met een vervoerder die niet aan de voorwaarden van het contract voldeed. Hierdoor is een nieuwe aanbieder gecontracteerd die hogere tarieven in rekening brengt, met hogere kosten tot gevolg. Hierbij wordt onderzocht of terugvordering van deze kosten mogelijk is.

Product: Onderwijshuisvesting

Onderhoudswerkzaamheden Achtsprong - € 210.000 nadeel

Er zijn groot onderhoud werkzaamheden uitgevoerd zoals vervangen van het plafond en een aantal technische installaties. Ook zijn er rioolwerkzaamheden uitgevoerd die niet waren voorzien. Overschrijding bedraagt € 210.000 en wordt ten laste gebracht van het begrotingssaldo.

Programma 8 Openbare ruimte

(bedragen x € 1.000)

Omschrijving	V/N	Bedrag
Klimaatadaptie	V	125
Totaal lasten	V	125

Product: Klimaatadaptie

Klimaatadaptie - € 125.000 voordeel

Er is vrijval van budget in verband met het niet doorgaan van het opstellen van de strategische samenwerkingsagenda met Delfland (HHD), het opstellen van het beleid met betrekking tot hemelwaterbasins Glastuinbouw en de onderzoek analyses voor grondwater

Programma 9 Politiek en bestuur

In dit programma zijn er geen overige mutaties die een toelichting vergen. Met betrekking tot het collegevervoer is er sprake van meer vervoersbewegingen na corona. Deze meerkosten kunnen worden opgevangen binnen het begrotingsprogramma. In een volgend P&C document zal de begroting hierop aangepast worden. De kosten rondom representatie en kabinetszaken zijn toegenomen. Voor 2024 kan dit worden opgevangen binnen het begrotingsprogramma. Voor 2025 is in de Kadernota 2024 en de Begroting 2025 een post hiervoor opgenomen.

Programma 10 Financiën en Algemene dekkingsmiddelen

(bedragen x € 1.000)

Omschrijving	V/N	Bedrag
Afwikkeling Vennootschapsbelasting	V	67
Totaal lasten	V	67

Product: Algemene uitkering gemeentefonds en stelposten

Afwikkeling Vennootschapsbelasting - € 67.000 voordeel

Wij hebben met de Belastingdienst een compromis bereikt over de afrekening van de Vennootschapsbelasting 2016-2022. Het compromis is op basis van een gewijzigde rekensystematiek. Tevens is de wetgeving gewijzigd ten aanzien van de aftrekbare rente. De gevolgen van het compromis zijn als volgt:

- Het verschil tussen de opgelegde aanslagen en de nieuwe aanslagen over de jaren 2016-2020 is € 1.282.256 inclusief € 599.065 aan belastingrente.
- De voorlopige aanslag VPB over 2021, inclusief de belastingrente, is € 10.435.
- De vermindering van de voorlopige aanslag VPB over 2022, inclusief de belastingrente, is € 1.088.736.
- De voorlopige aanslag VPB 2024 bedraagt: € 884.117.

Het totaal van bovenstaande is € 1.087.000. In onze begroting is voor 2024 een bedrag opgenomen van € 1.155.000. Dit leidt tot een voordeel van € 67.000.

In de eerstkomende vergadering van de auditcommissie, zal een verdiepende toelichting worden gegeven op de inhoud en achtergronden van het compromis dat is bereikt.

Product: Treasury

Dividend Evides - € 290.000 nadeel (vanaf 2025 en verder)

Evides heeft voor de jaren 2025-2029 hun jaarlijks verwachte dividenduitkering met € 290.000 naar beneden bijgesteld. Deze daling is tijdelijk van aard en is toegelicht in het ondernemingsplan van Evides. Belangrijkste oorzaak is de toegenomen investeringsopgave en renteontwikkelingen. Evides staat (net als de andere Nederlandse drinkwaterbedrijven) momenteel voor grote en complexe uitdagingen. Als gevolg van de bevolkingsgroei (woningbouw) en toename van bedrijfsactiviteiten stijgt de drinkwatervraag de komende jaren. Aan de andere kant is er sprake van een verminderende beschikbaarheid van zoet water door een toenemende verontreiniging van bronnen (PFAS, zout, medicijnresten, nitraat) en klimaatveranderingen (lagere afvoer Maas en verdroging). Dit maakt de inzet van geavanceerde zuiveringstechnologieën noodzakelijk. Ook andere maatschappelijke ontwikkelingen zoals de versnelling van de verduurzamingsopgave, spelen hierbij een belangrijke rol.

Programma 11 Organisatie en overhead

De mutaties binnen programma 11 worden inzichtelijk bij de jaarrekening, nadat de definitieve toerekeningen aan de programma's en investeringen zijn verwerkt. De reservemutatie met betrekking tot I&A is toegelicht in bijlage 2.

Bijlage 1: Toelichting kolom algemene uitkering en kolom omslagrente

Algemene uitkering

Na Prinsjesdag is de septembercirculaire 2024 verschenen. De circulaire bevat een bijstelling van de algemene uitkering uit het gemeentefonds voor de jaren 2024-2029. Het effect van de circulaire op 2024-2028 wordt verwerkt in deze slotwijziging. Daarnaast is ook recent een betaalspecificatie ontvangen met actuelere gegevens over de verschillende betaalmaatstaven.

De ontwikkeling van de algemene uitkering wordt in 2024 voor een belangrijk deel bepaald door een raming van de ruimte onder het plafond voor gemeenten voor declaraties ten laste van het BTW-compensatiefonds (de verwachte ruimte wordt zoals gebruikelijk toegevoegd aan het gemeentefonds). Verder zijn er afrekeningen ontvangen over de jaren 2022 en 2023. Die leiden tot per saldo een ontvangst van € 581.000 in 2024.

In totaal neemt de algemene uitkering ten opzichte van de meicirculaire toe met € 2,685 miljoen.

In deze toename zijn ook enkele taakmutaties verwerkt. Het gaat bij taakmutaties om bijstellingen in de algemene uitkering die gekoppeld zijn aan specifieke activiteiten. In 2024 gaat het om:

- Alleenverdienersproblematiek	€	92.000
- Landelijke aanpak adreskwaliteit	€	22.000
- Kwaliteitseisen kinderopvang	€	7.000
- Wet betaalbare huur	€	<u>38.000</u>
Totaal	€	159.000

Het netto effect van deze mutaties op de begroting 2024 bedraagt € 2,526 miljoen. Meerjarig zijn de netto-effecten in 2025 en 2026 nog positief (€ 0,52 miljoen in 2025 en € 0,175 miljoen in 2026), daarna wordt het licht negatief (€ 0,018 miljoen in 2027 en € 0,106 miljoen in 2028).

De raad is via een raadsinformatiebrief geïnformeerd over de effecten van de september-circulaire.

Omslagrente

Op grond van het BBV (Besluit Begroting en Verantwoording) moeten de rentekosten volgens een verplichte berekeningsmethodiek worden omgeslagen over de boekwaarde van de investeringen en grondexploitaties. In de begroting 2024 is rekening gehouden met een omslagpercentage van 2,1%, hetgeen bij het raadsbesluit over een nieuwe systematiek voor het programmeren van investeringen (raadsbesluit december 2023) is herzien naar 2,2%. Op basis van de daadwerkelijke realisatie tot op heden stellen wij het omslagpercentage naar beneden bij tot 1,7%. Dit heeft een budgettair effect op de doorbelasting naar de gesloten circuits riolering, afval en grondexploitaties. De lagere doorbelaste rentelasten aan de gesloten circuits betekenen een lager renteresultaat voor de reguliere exploitatie. Dit nadeel is berekend op ruim € 1,2 miljoen. Tegenover de lagere doorbelasting aan de grondbank Westlandse Zoom, staat een mogelijk voordeel op het moment dat de gronden worden uitgegeven, omdat de renteafspraken zijn gebaseerd op de begrote omslagrente. Het moment van realisatie en de exacte omvang is op dit moment nog niet goed in te schatten, omdat de fiscale consequenties (VPB) eerst goed in beeld moeten worden gebracht.

Bijlage 2: Toelichting kolom neutrale mutaties

Neutrale mutaties zijn bijstellingen in de programmatotalen, die in totaal geen effect hebben op het begrotingssaldo. Het gaat in deze rubriek vaak om meer technische mutaties, bijvoorbeeld verrekening tussen programma's. Ook kunnen binnen een programma budgettaire neutrale wijzigingen optreden doordat zowel de lasten als de baten evenredig stijgen of dalen (we noemen dit volume-wijzigingen). Daarnaast zijn er mutaties waarbij er sprake is van een evenredige (en derhalve neutrale) mutatie in de reserves, die een nadeel of voordeel compenseert door respectievelijk een onttrekking of toevoeging aan de reservepositie. Uiteraard voor zover deze bijstelling past binnen de eerder door uw raad genomen besluiten.

Recapitulatie neutrale mutaties

(bedragen x € 1.000)

Programma	Loonkosten	Reserve mutaties	Overig	Totaal neutrale mutaties
Saldo excl. reservemutaties				
Programma 1 Ruimtelijke ordening	253	0	0	253
Programma 2 Volkshuisvesting	-9	-50	0	-59
Programma 3 Gebiedsontwikkeling	-2	0	-9.300	-9.302
Programma 4 Mobiliteit en economie	-7	-54	0	-61
Programma 5 Zorg, welzijn en cultuur	-362	-873	15	-1.220
Programma 6 Openbare orde en veiligheid	-336	0	0	-336
Programma 7 Sport, onderwijs en recreatie	-7	0	0	-7
Programma 8 Openbare ruimte	-7	0	0	-7
Programma 9 Politiek en bestuur	-5	0	0	-5
Programma 10 Financiën en Algemene dekkingsmiddelen	-346	0	0	-346
Programma 11 Organisatie en overhead	828	157	0	985
Totaal lasten per programma	0	-820	-9.285	-10.105
Programma 1 Ruimtelijke ordening	0	0	0	0
Programma 2 Volkshuisvesting	0	0	0	0
Programma 3 Gebiedsontwikkeling	0	0	9.300	9.300
Programma 4 Mobiliteit en economie	0	0	0	0
Programma 5 Zorg, welzijn en cultuur	0	0	-15	-15
Programma 6 Openbare orde en veiligheid	0	0	0	0
Programma 7 Sport, onderwijs en recreatie	0	0	0	0
Programma 8 Openbare ruimte	0	0	0	0
Programma 9 Politiek en bestuur	0	0	0	0
Programma 10 Financiën en Algemene dekkingsmiddelen	0	0	0	0
Programma 11 Organisatie en overhead	0	0	0	0
Totaal baten per programma	0	0	9.285	9.285
Saldo baten en lasten	0	-820	0	-820
Stortingen reserves	0	-1.229	0	-1.229
Onttrekkingen reserves	0	2.049	0	2.049
SALDO TOTAAL:	0	0	0	0

Een min-bedrag is een voordeel, baat, onttrekking uit reserve, voordelig saldo.

Onderstaand worden beide elementen en overig toegelicht, voor zover het mutaties betreft groter dan € 50.000.

Loonkosten

Wegens de krapte op de arbeidsmarkt zijn we genoodzaakt om (duurdere) externe specialistische vakkennis extern in te huren. Deze kosten overschrijden de budgetruimte op de kosten van eigen personeel bij de overhead. Ter dekking van deze kosten wordt het restant van de stelpost loonontwikkeling (op programma 10) ad € 370.000 ingezet.

Tevens vindt op basis van de werkelijk gerealiseerde loonkosten tot op heden een herschikking plaats tussen de loonkosten van het primaire proces (die toebedeeld moeten worden aan de programma 1 t/m 10) en de loonkosten van de overhead in programma 11.

Reservemutaties

Gewoon thuis aanpassing woningen (programma 2 Volkshuisvesting)

In programma 2 Volkshuisvesting is gedekt uit de reserve sociaal domein € 100.000 beschikbaar voor aanpassen van woningen. De bedoeling was om hier een subsidieregeling voor op te zetten. Inmiddels is er voortschrijdend inzicht dat € 100.000 voor dit onderwerp onvoldoende armslag geeft om substantiële projecten aan te pakken. Daarom zal er een nieuwe subsidie regeling worden opgezet die begin 2025 ter besluitvorming zal worden voorgelegd. Deze regeling heeft een plafond van € 900.000 en een looptijd van 3 jaar. Het voorstel voor de dekking zal zijn de bestemmingsreserve volkshuisvesting. De beschikbare middelen uit de reserve sociaal domein zijn hierdoor niet meer nodig en de onttrekking van € 100.000 kan hiermee komen te vervallen. In de 2^e Afwijkingenrapportage is al een bedrag van € 50.000 afgeraamd om over te hevelen naar 2025. De overheveling in 2025 blijft nu achterwege.

Subsidie verplaatsen woningen (programma 4 Mobiliteit en economie)

In het kader van het raadsbesluit aangaande het duurzaamheidsfonds worden kosten gemaakt voor het verplaatsen van woningen. Deze kosten van € 458.000 worden gedekt door aanwending van de reserve Duurzaamheidsfonds.

Overheveling energietransitie naar 2025 (programma 4 Mobiliteit en economie)

In 2024 is er incidenteel ruimte ontstaan voor uitgaven m.b.t. energietransitie glastuinbouw omgeving. Onderzoekskosten worden gedekt uit specifieke uitkering van het rijk (SPUK CDOKE). Deze uitkering was nog niet bekend bij het vaststellen van de Westlandse Energie Opgave. Voorgesteld wordt om via de overhevelingsreserve een bedrag van € 164.000 over te brengen naar 2025 om mogelijk het project warmtenet Monster met aansluiten van gemeentelijke panden te realiseren. Hierover volgt binnenkort een voorstel aan uw raad.

Overheveling Transformatiefonds naar 2025 (programma 4 Mobiliteit en economie)

Door een gewijzigde planning verwachten we dat de werkzaamheden in 2025 worden uitgevoerd. Daarom stellen we een laatste overheveling van dit budget voor (€ 350.000). Eventuele restanten in 2025 gaan naar de algemene middelen.

Aanpassing kasritme bijdrage Westlandmuseum (programma 5 Zorg, welzijn en cultuur)

In de begroting was verwerkt in 2024 het eerste deel van de incidentele subsidie voor de verbouwing te verstrekken. De besluitvorming hierover heeft echter nog niet plaatsgevonden. Hierdoor zal de onttrekking in 2024 niet plaatsvinden. De begroting wordt hierop aangepast.

Lagere kosten Brede toegang en doorontwikkeling Sociaal Domein (programma 5 Zorg, welzijn en cultuur)

De personeelskosten voor de afwikkeling van de Brede Toegang vallen naar verwachting € 95.000 lager uit. De lagere personeelskosten ontstaan doordat enkele personeelsleden vroegtijdig ander werk hebben gevonden, zowel binnen als buiten de gemeente. De geraamde onttrekking uit de reserve Brede Toegang wordt hierop aangepast. De kosten met betrekking tot de doorontwikkeling Sociaal Domein vallen naar verwachting € 40.000 lager uit. De geraamde onttrekking uit de reserve Sociaal Domein wordt hierop aangepast.

Opvang vluchtelingen Oekraïne (programma 5 Zorg, welzijn en cultuur)

Op basis van de huidige inzichten vallen de kosten voor de opvang van vluchtelingen en statushouders mee, zodat er naar verwachting een hogere dotatie aan de reserve opvang vluchtelingen en statushouders van € 543.000 kan worden gedaan.

ICT eigentijdse dienstverlening (programma 11 Organisatie en overhead)

Op het Eigentijdse ICT Masterplan is een overschrijding op totaalniveau € 157.000 die niet geheel kan worden opgevangen binnen het totale I&A programma. Zoals aangegeven in de 2^e Afwijkingenrapportage. Voorgesteld wordt om dit tekort te dekken door een onttrekking van € 157.000 uit de reserve Masterplan digitaliseren.

Overig

Grondbedrijf (programma 3 Gebiedsontwikkeling)

Grondverkoop grondbanken Westlandse Zoom en ONW Waelpark

De verwachte grondverkoop voor 2024 vanuit de grondbanken Westlandse Zoom en ONW Waelpark zijn bijgesteld op basis van de actuele verwachtingen. Voor Westlandse Zoom worden grondverkoop verwacht voor een bedrag van € 24,6 miljoen. In het MPG 2024 was een verwachting opgenomen van € 28,5 miljoen. Voor ONW Waelpark is het de verwachting dat in 2024 circa 25% van de eerder ingeschatte grondverkoop van € 7,4 miljoen wordt gerealiseerd. Uitgegaan wordt dat circa € 2 miljoen in 2024 en de overige gronden met een waarde van circa € 5,4 miljoen in 2025 worden verkocht. De inschatting van de grondafname bij ONW Waelpark is moeilijk exact te bepalen, omdat de grondverkoop de liquiditeitspositie van ONW bepaalt die voor het grootste deel weer afhankelijk is van de exacte datum van uitgifte van gronden aan ontwikkelaars. Dit zal net voor of net na de jaarwisseling plaats vinden. Samen leidt dit tot € 9,3 miljoen aan grondverkoop die later zullen plaatsvinden.

Grondaankopen en sloopkosten grondbank Westlandse Zoom

De onderhandeling en oplevering van de aan te kopen percelen voor de grondbank Westlandse Zoom duren langer dan vooraf ingeschat. De kosten voor verwerving in 2024 zijn € 4,6 miljoen lager en de kosten voor sloop € 0,5 miljoen en schuiven door naar 2025.

Specifieke uitkering Wet Inburgering (programma 5)

De specifieke uitkering (SPUK) Wet Inburgering valt € 150.000 lager uit in 2024. Zowel de uitgaven als de inkomsten worden bijgesteld.

Middelen Beschermd Wonen en lokale toegang

De gemeente Delft is centrumgemeente voor de uitkering Beschermd Wonen (onderdeel van het gemeentefonds). Via Delft worden middelen ad € 165.000 ontvangen voor uitvoering van de regeling in Westland. Zowel de uitgaven als de inkomsten worden met dit bedrag verhoogd

RAADSBESLUIT

De raad van de gemeente Westland;

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders van 12 november 2024, nummer 24-0180857, met de volgende bijlage(n):

- Slotwijziging 2024 (24-0180569)

gelet op het bepaalde in artikel 192 van Gemeentewet;

gehoord het advies van de commissie Bestuur en economie van 28 november 2024 en gehoord de beraadslagingen van onderhavige vergadering;

besluit:

- 1a. De Slotwijziging 2024 met een voordelig saldo van € 1,341 miljoen vast te stellen;
- 1b. De in de Slotwijziging 2024 opgenomen reservemutaties, per saldo € 0,811 miljoen (nadelig) vast te stellen;
- 1c. De hieruit voortvloeiende begrotingswijziging met nummer 24038 vast te stellen;
2. Het voordelig resultaat van de Slotwijziging 2024 onder te brengen in het voorlopige rekeningresultaat 2024
3. De structurele mutaties 2025 t/m 2028 uit de Slotwijziging 2024 te verwerken in de begroting 2025.

Begrotingswijziging		nr. 24038					
Mutatie programma's:	dienstjaar 2024		dienstjaar 2025		dienstjaar 2026		
	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten	
01 Ruimtelijke ordening	642.081	434.002					
02 Volkshuisvesting	-60.597		-50.000				
03 Gebiedsontwikkeling	-9.301.801	-9.300.000					
04 Mobiliteit en economie	-74.232		511.790				
05 Zorg, welzijn en cultuur	-1.647.309	15.000	-334.774		-44.610		
06 Openbare orde en veiligheid	-363.619						
07 Sport, onderwijs en recreatie	-222.744		629.500		343.500		
08 Openbare ruimte	-1.152.933						
09 Politiek en bestuur	-13.708						
10 Financiën en alg. dekkingsmiddelen	2.971.545	2.710.931	405.288	750.171	845.909	836.166	
11 Organisatie en overhead	930.996		23.037		23.037		
- Saldo baten en lasten	1.340.838		-358.924		-428.181		
Totaal programma's	-6.951.483	-6.140.067	825.917	750.171	739.655	836.166	
Mutaties reserves:							
12 Reserves	-444.399	-1.255.815		75.746		-96.511	
Totaal	-7.395.882	-7.395.882	825.917	1.516.857	739.655	739.655	

RAADSBSLUIT

Begrotingswijziging		nr. 24038			
Mutatie programma's:	dienstjaar 2027		dienstjaar 2028		
	Lasten	Baten	Lasten	Baten	
01 Ruimtelijke ordening					
02 Volkshuisvesting					
03 Gebiedsontwikkeling					
04 Mobiliteit en economie					
05 Zorg, welzijn en cultuur	52.280		52.154		
06 Openbare orde en veiligheid					
07 Sport, onderwijs en recreatie	343.500		343.500		
08 Openbare ruimte					
09 Politiek en bestuur					
10 Financiën en alg. dekkingsmiddelen	909.998	707.418	1.334.490	1.043.490	
11 Organisatie en overhead	23.037		23.037		
- Saldo baten en lasten	-621.397		-709.281		
Totaal programma's	707.418	707.418	1.043.490	1.043.490	
Mutaties reserves:					
12 Reserves					
Totaal	707.418	707.418	1.043.490	1.043.490	

Aldus besloten door de raad in zijn openbare vergadering van 11 december 2024,

de griffier,

P. van Oosten

de voorzitter,

B.R. Arends

Gemeenteraad

Dossiernummer	439
Vertrouwelijk	Nee
Vergaderdatum	11 december 2024
Agendapunt	19
Titel	Voorstel tot instemming met de bijstellingsrapportage Meerjareninvesteringsplan (MIP) 2024

Portefeuillehouder

Bijlagen
Raadsbesluit [24-0181856]
Rapportage bijstelling MIP 2024 [24-0191843]
Raadsvoorstel (24-0181853)
19) MIP 24-0181856

Geagendeerd	Vergaderdatum
Commissie Bestuur & Economie	28 november 2024
Gemeenteraad	11 december 2024

Stemming

39 stemmen voor

Stem voor	Stem tegen
CDA Westland	
Chafia, Dennis Eeltink, Jaco Jong, Janice de Klinkspoor, Kevin Mark, Cor van der Vermeer-de Smit, Jenny	
CU-SGP Westland	
Koen-Snijders, Bea	
D66 Westland	
Daalhof, Ilse Hofland, Benjamin	
FvD Westland	

Voort, Jasper van der	
FVV	
Vliet, Angelique van	
GemeenteBelang Westland	
Berg, André van den Jansen-van Voorthuizen, Karin van Keizer, Remmert Kester, Stefan Lelieveld, René Stelt, Mireille van der Veen, Joep van Voois, Gerben	
GroenLinks Westland	
Plomp, Duncan	
LPF Westland	
Koppen, Dave van Meer, André van der Munck-Schoordijk, Trudy de Voskamp, Peter Witkamp, John	
PvdA Westland	
Gier, Nico de	
Westland Verstandig	
Beukel, Jan-Willem van den Bokestijn, Leo Bogaard, Jan Bongaards, Arie Duijsens, Peter Giessen, Renate van der Hogervorst-Stokkers, Melanie Leurink, Astrid Nederpel, Ralph Nooy, Jan de	
Westlandse VVD	

Bakker, Guus

Dijk, Bianca van

Erven, Suzanne van

RAADSBESLUIT

De raad van de gemeente Westland;

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders van 12 november 2024, nummer 24-0181847, met de volgende bijlage(n):

- Rapportage bijstelling MIP 2024 (24-0191843)

gelet op het bepaalde in artikel 192 van Gemeentewet;

gehoord het advies van de commissie Bestuur en economie van 28 november 2024 en gehoord de beraadslagingen van onderhavige vergadering;

besluit:

1. In te stemmen met de bijstellingsrapportage MIP 2024
2. In te stemmen met de begrotingswijziging voor de effecten uit de bijstelling van de investeringen op de kapitaallasten. Voor 2025, 2026, 2027 voordelen van € 950.000, € 300.000 en € 100.000 voor 2028 een nadeel van € 250.000.

Begrotingswijziging	nr. 25004							
Mutatie programma's:	dienstjaar 2025		dienstjaar 2026		dienstjaar 2027		dienstjaar 2028	
	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten
01 Ruimtelijke ordening								
02 Volkshuisvesting								
03 Gebiedsontwikkeling								
04 Mobiliteit en economie								
05 Zorg, welzijn en cultuur								
06 Openbare orde en veiligheid								
07 Sport, onderwijs en recreatie								
08 Openbare ruimte								
09 Politiek en bestuur								
10 Financiën en alg. dekkingsmiddelen	-950.000		-300.000		-100.000		250.000	
11 Organisatie en overhead								
- Saldo baten en lasten	950.000		300.000		100.000		-250.000	
Totaal programma's								
Mutaties reserves:								
12 Reserves								
Totaal								

Aldus besloten door de raad in zijn openbare vergadering van 11 december 2024,

de griffier,

de voorzitter,

P. van Oosten

B.R. Arends

Gemeente Westland

Rapportage bijstelling MIP 2024

Aanleiding

Op 13 december 2023 heeft de raad een nieuwe systematiek vastgesteld voor het programmeren van investeringen, het meerjareninvesteringsplan (MIP). Het doel van deze nieuwe systematiek is te komen tot een transparant en meer realistisch investeringsprogramma. Door de overgang naar de nieuwe systematiek ontstaat er meer transparantie dan in eerdere jaren het geval was. Dit is een positieve ontwikkeling. Met de implementatie van de nieuwe systematiek zijn we een traject gestart dat een paar jaar duurt en waarbij we elk jaar meer inzicht krijgen.

In de begroting 2025 zijn de nieuwe investeringen en vervangingsinvesteringen vanaf 2025 opgenomen. In 2025 zal, tegelijk met de kadernota 2025 en de eerste afwijkingenrapportage 2025 de volledige actualisatie van het MIP plaatsvinden, inclusief de nieuwe investeringen en vervangingsinvesteringen vanaf 2026. Qua tijdspad wordt hierbij aangesloten met de kadernota 2025 en de eerste afwijkingenrapportage 2025.

Vooruitlopend daarop is het nodig om in 2024 een aantal raadsbesluiten te nemen om de rechtmatigheid van de bestedingen binnen de investeringskredieten te borgen. Over die besluiten informeren wij u in deze rapportage.

Volledige cyclus besluitvorming MIP in 2025

De volledige actualisatie zal in het voorjaar van 2025 gereed zijn. Op dat moment presenteren wij u het volledig bijgestelde en geactualiseerde MIP, waaronder de investeringsplannen vanaf 2026. Echter, in verband met de rechtmatigheid voor het boekjaar 2024 is het van belang dat een aantal besluiten nog in 2024 genomen worden. We maken daarom de volgende uitsplitsing:

1. November 2024: Bij vaststelling van de begroting 2025-2028 autoriseert de raad de kredieten voor de vervangingsinvesteringen en kleine (< 250.000 euro) nieuwe investeringen die vanaf 2025 worden uitgevoerd.
2. December 2024: Separaat raadsbesluit over deze rapportage. Dat zijn dus de zaken die de rechtmatigheid 2024 raken. Enerzijds zijn dit reparatiebesluiten die samenhangen met de overgang naar de nieuwe systematiek, anderzijds zijn dit besluiten ten aanzien van investeringsprojecten waar we constateren dat er in 2024 reeds een bijstelling op krediet nodig is.
3. December 2024 – december 2025: via separate raadsvoorstellen autoriseert de raad kredieten voor grote (> 250.000) nieuwe investeringen die zijn opgenomen in de begroting 2025-2028
4. Raadsvergadering juli 2025: Presentatie volledig geactualiseerde Meerjareninvesteringsplan 2026-2029
 - a. 1e Voortgangsrapportage 2025 Raadsbesluit over de actualisatie van de investeringskredieten die reeds door de raad zijn geautoriseerd
 - b. Kadernota 2025: Presentatie nieuwe investeringen en vervangingsinvesteringen die vanaf 2026 worden uitgevoerd
5. Begroting 2026: Raadsbesluit over het geactualiseerde Meerjareninvesteringsplan 2026-2029 en autorisatie van de kredieten voor de vervangingsinvesteringen en kleine (< 250.000 euro) nieuwe investeringen die vanaf 2026 worden uitgevoerd.
6. 2e afwijkingenrapportage 2025: raadsbesluit over de actualisatie van de investeringskredieten die reeds door de raad zijn geautoriseerd
7. Slotwijziging 2025: om rechtmatigheid te waarborgen is een raadsbesluit nodig voor kredietafwijkingen (over- en onderschrijding) van investeringen die in 2025 worden voltooid of in gebruik worden genomen.
8. December 2025 – december 2026: via separate raadsvoorstellen autoriseert de raad kredieten voor grote (> 250.000) nieuwe investeringen die zijn opgenomen in het geactualiseerde meerjareninvesteringsplan 2026-2029

Het geactualiseerde MIP zal inhoudelijk en qua verschijningsvorm vergelijkbaar zijn met het huidige Meerjarenplan Gebiedsontwikkeling (MPG) en geeft per gevoteerd krediet inzicht in de scope van het project, de inhoudelijke- en financiële stand van zaken, en een toelichting / verklaring bij afwijkingen van eerdere raadsbesluiten

Het uitgangspunt bij de actualisatie van het MIP is om binnen de bestaande kapitaallastbegroting te komen tot een nieuw meerjarenplan ten aanzien van de investeringen waardoor een integrale afweging gemaakt kan worden.

Samenvatting actualisatie MIP 2024

Met de invoering van de gewijzigde systematiek ontstaat er een transparanter beeld ten aanzien van de investeringskredieten. Dit transparante beeld zorgt ervoor dat er eerder bijgestuurd kan worden en dat afwijkingen ten opzichte van de ramingen zichtbaar worden. Om dit te realiseren zijn er beheersmaatregelen ontwikkeld. Door de implementatie van de nieuwe systematiek bestaat er meer inzicht in de oorzaken van afwijkingen van kredieten die door de raad zijn geautoriseerd. De volgende stap is om de afwijkingen in een eerder stadium inzichtelijk te hebben en in de reguliere P&C cyclus voor te leggen aan uw raad. Met de invoering van de nieuwe systematiek zorgen we ervoor dat de voorspellende waarde van onze begroting groter wordt.

Deze rapportage bestaat uit twee onderdelen. Het eerste deel ziet toe op reparatiebesluiten. Dit zijn zaken die samenhangen met de overgang naar de nieuwe systematiek. Deze besluiten zijn technisch van aard en hebben geen effect op de kapitaallasten. Het tweede deel ziet toe op afwijkingen op kredietniveau. Het gaat om bijstellingen van de kredieten die nodig zijn om de rechtmatigheid te borgen in 2024. Voor beide categorieën geldt dat de situatie niet meer bestuurbaar is.

De bijstellingen uit deze rapportage zorgen voor een incidentele verlaging van de kapitaallasten in de komende jaren. Het betreft een voordeel van per saldo € 1,1 miljoen euro in de komende 4 jaar.

Reparatiebesluiten

Allereerst gaan we in op de reparatiebesluiten die samenhangen met de overgang naar de nieuwe systematiek.

1. *Een zestal projecten uit 2023 met een restantkrediet per 31-12-2023 is afgesloten door het generieke raadsbesluit op 13 december 2023 terwijl het project door doorliep in 2024. De raad wordt voorgesteld deze restantkredieten ter hoogte van € 1,3 miljoen, alsnog te autoriseren.*

Bij de voorbereidingen van het nieuwe MIP dat op 13 december 2023 is vastgesteld door uw raad is tevens besloten om alle bestaande kredieten af te sluiten. Ten tijde van de voorbereidingen van het nieuwe MIP was de verwachting dat een zestal projecten nog in het boekjaar 2023 afgerond zou worden. Deze projecten zijn echter niet in 2023 afgerond en lopen door in 2024. In de jaarrekening 2023 bent u geïnformeerd over het beschikbare restant van deze kredieten. Er is geen formeel besluit genomen om deze restantkredieten toe te voegen aan de lijst met investeringen zoals u in december 2023 heeft vastgesteld. Met het voorgestelde besluit formaliseren we dit alsnog.

Een overzicht van deze 6 projecten is opgenomen in onderstaande tabel, het betreft een totaal restantkrediet per 31 december 2023 van € 1,3 miljoen. Dit bedrag sluit aan bij de genoemde restantbedragen in de jaarrekening 2023.

	Restant krediet				
Restantkredieten 2023	Krediet	Saldo BW 31	Uitgaven	Inkomsten	Saldo
Uitvoering ontwikkelingen Prinsenbos	329.487	305.401	24.086		24.086
Elisabethvloed Riolerig	300.000	11.036	288.964		288.964
Led Verlichting	2.140.000	1.520.982	619.018		619.018
Vorbereiding Hoogeland	466.000	356.418	109.582		109.582
Tijdelijke huisvesting Herman Broeren	50.000	3.500	46.500		46.500
Kustvisie kwaliteitsimpuls parkeerplaatsen	499.095	311.187	187.908		187.908
	3.784.582	2.508.524	1.276.058	-	1.276.058

2. *Een viertal projecten uit 2023 zonder restantkrediet is per 31 december 2023 afgesloten door het generieke raadsbesluit op 13 december 2023 terwijl het project door doorliep in 2024. De raad wordt voorgesteld het op 13 december 2023 genomen besluit om deze projecten af te sluiten, te herroepen.*

Naast eerder genoemde projecten met een restantkrediet (zie 1) is er sprake van een viertal projecten waarvoor eveneens geldt dat ten tijde van de voorbereiding van het nieuwe MIP de verwachting was dat deze nog in het boekjaar 2023 afgerond zouden worden. Voor deze vier projecten zijn er echter geen restantkredieten, terwijl de projecten nog niet gereed zijn.

Het reparatiebesluit ziet uitsluitend toe op het niet afsluiten van het krediet. Het benodigde extra krediet wordt bij onderdeel 7, 8 en 9 van deze rapportage meegenomen.

Een overzicht van deze 4 projecten is opgenomen in onderstaande tabel, het betreft een totaal restantkrediet van € 0.

Niet afgesloten projecten 2023 zonder restantkrediet	Restant krediet				
	Krediet	Saldo BW 31	Uitgaven	Inkomsten	Saldo
De Rentmeester, aanbr. dynamisch parkeersysteem NW	198.553	198.553	-		-
Strategische aankopen Floragebied	8.138.854	8.138.854	-		-
Elisabethvloed verhardingen	545.079	545.079	-		-
Renovatie zwembad de Hoge Bomen	2.530.321	2.530.321	-		-
	11.412.807	11.412.807	-	-	-

3. Van negentien projecten zijn de inkomsten niet juist of volledige opgenomen in de op 13 december 2023 vastgestelde MIP-lijst. De raad wordt voorgesteld de inkomsten voor investeringen ter hoogte van 11.911.069 euro te verwerken in de reeds geautoriseerde kredieten en de daarmee samenhangende aanvullende uitgaven, ter hoogte van 3.925.016, te autoriseren.

In het op 13 december 2023 vastgestelde MIP zijn de kredieten vastgesteld met daarbij een raming van de uitgaven die verwacht worden. Op een aantal projecten worden naast uitgaven ook inkomsten verwacht. Dit zijn met name inkomsten in de vorm van subsidies die de gemeente ontvangt of bijdragen vanuit de rioolheffing. In het vastgesteld MIP zijn deze inkomsten niet – of niet op een juiste manier – inzichtelijk gemaakt. Deze inkomsten zijn al wel meegenomen in de berekening voor de kapitaallasten, en zijn daarmee reeds opgenomen in de begroting. De bijstellingen op inkomsten en waar van toepassing samenhangende uitgaven repareren we met het voorgestelde besluit.

Een overzicht van deze projecten is opgenomen in onderstaande tabel. Het effect op totaalniveau betreft extra uitgaven van € 3,9 miljoen en extra inkomsten van € 11,9 miljoen. Het saldo bedraagt €8,0 miljoen.

	Krediet MIP december 23		Moet zijn		Voorstelde wijziging	
	Uitgaven	Inkomsten	Uitgaven	Inkomsten	Uitgaven	Inkomsten
Bijdrage kruispunt Coldenhovelaan/Hondenbot	500.000		1.500.000	-1.000.000	1.000.000	-1.000.000
Modernisering Zwembad De Waterman	4.879.984		5.400.000	-800.000	520.016	-800.000
Reconstructie Bovendijk	1.830.000		2.692.000	-2.192.000	862.000	-2.192.000
Nieuwbouw Molensloot	8.063.908		8.658.908	-595.000	595.000	-595.000
Nieuwbouw Waalcampus	9.285.289		9.809.289	-524.000	524.000	-524.000
Eikenlaan	2.300.000		2.410.000	-110.000	110.000	-110.000
Ruiterpaden	-		314.000	-314.000	314.000	-314.000
Metropolitane (Snel)fietspad Rotterdam Naaldwijk	4.800.000		4.800.000	-3.371.898	-	-3.371.898
Project geluidsscherm Leeweg	304.000		304.000	-304.000	-	-304.000
Nieuwbouw gymzalen ISW Sweelincklaan	3.683.000		3.683.000	-281.000	-	-281.000
Project Geluidsscherm N213 Geluidsproblematiek	376.746		376.746	-200.000	-	-200.000
Wenzone en Lange Watering	835.000		835.000	-835.000	-	-835.000
Relining 2024	370.000		370.000	-370.000	-	-370.000
Grote gemalen Aaksterlaan en Zanddijk	1.342.000		1.342.000	-299.456	-	-299.456
Gemalen - Minigemalen	250.000		250.000	-250.000	-	-250.000
Drukriolering	250.000		250.000	-250.000	-	-250.000
Maatr. wateroverlast Oranjebuurt /Rijk Zwaan	901.525		901.525	-116.715	-	-116.715
Data-inwinning GRP	50.000		50.000	-50.000	-	-50.000
Gemeentelijk Rioleringsplan	723.000		723.000	-48.000	-	-48.000
Totaal					3.925.016	-11.911.069

4. Bij het besluit om de boekwaarde in te brengen in de grondexploitatie Flora is niet expliciet besloten om het bestaande investeringskrediet af te sluiten. De raad wordt voorgesteld het bestaande investeringskrediet voor Flora, ter hoogte van 8.888.854 euro, alsnog af te sluiten.

In juli 2024 heeft de raad de grondexploitatie Floracampus Westland vastgesteld. In de grondexploitatie worden de boekwaarde van het voorbereidingskrediet en de strategische gronden ingebracht. Daarmee kunnen de bestaande kredieten worden afgeraamd en afgesloten.

Een overzicht van de af te sluiten kredieten is hieronder opgenomen.

<i>Bijzondere</i>		BW 31-12-23	Uitgaven	Inkomsten	Saldo
Voorbereidingskrediet Flora Holland	-750.000		-750.000		-750.000
Strategische Aankopen Flora Gebied	-8.138.854		-8.138.854		-8.138.854
	-8.888.854	-	-8.888.854	-	-8.888.854

5. *Bij de begroting zijn de vervangingskredieten riool welke reeds waren opgenomen in het MIP zoals vastgesteld op 13 december 2023 en waarbij sprake is van een gesloten systeem niet vastgesteld. De raad wordt voorgesteld de kredieten ter hoogte van 2.147.000 euro, voor vervanging van riolering in 2025, te autoriseren.*

In de begroting 2025 is de lijst met vervangingsinvesteringen opgenomen die effect hebben op het begrotingssaldo. Er zijn ook vervangingen die worden gedekt uit de heffingen voor riool en daardoor geen effect hebben op het begrotingssaldo. Deze vervangingen waren abusievelijk niet opgenomen in de lijst met investeringen in de begroting. Wij vragen u deze vervangingskredieten beschikbaar te stellen voor 2025.

De vervangingsinvesteringen die het betreft zijn opgenomen in onderstaande tabel. Op totaalniveau gaat het om € 2,1 miljoen aan uitgaven. Deze uitgaven worden gedekt vanuit het gesloten systeem ten aanzien van de rioolheffing. Omdat met de uitvoering van deze projecten in 2025 wordt begonnen, spelen de investeringen geen rol bij de bepaling van de tarieven voor 2025.

			<i>Uitgaven</i>	<i>Inkomsten</i>
Maatregelen wateroverlast 2025			250.000	-250.000
Vervangingswerken riolering en gemalen 2025 A			175.000	-175.000
Vervangingswerken riolering en gemalen 2025 B			900.000	-900.000
Vervangingswerken riolering en gemalen 2025 C			25.000	-25.000
Vervangingswerken riolering en gemalen 2025 D			427.000	-427.000
Relining 2025			370.000	-370.000
			2.147.000	-2.147.000
Saldo				-

Besluiten aanvullende kredieten

Het is van belang om in 2024 nog een aantal besluiten voor te leggen om te voorkomen dat er in 2024 een onrechtmatige situatie ontstaat die meegenomen moet worden in de rechtmatigheidsverantwoording. Dit betreffen dus alleen de besluiten die betrekking hebben op het jaar 2024, het meerjarige beeld en de effecten worden in het voorjaar aan uw raad voorgelegd.

6. *Om onrechtmatigheden te voorkomen is een aantal kredietwijzigingen nodig die het gevolg zijn van de overgang naar de aanpaste systematiek. De raad wordt voorgesteld de extra uitgaven van 1.945.000 euro en extra inkomsten van 301.000 euro te autoriseren.*

In december 2023 is besloten tot een aangepaste systematiek. Voor een aantal investeringen is geconstateerd dat verwachte investeringen niet, of niet volledig zijn opgenomen in de lijst met investeringen die de raad in december 2023 heeft vastgesteld. Dit betreft met name investeringen in de overgangsfase van 2023 naar 2024. De uitgaven zijn gedaan met de veronderstelling dat er krediet beschikbaar was.

De kredietwijzigingen zijn opgenomen in onderstaande tabel met op totaalniveau extra uitgaven van € 1,9 miljoen en extra inkomsten van € 0,3 miljoen.

Afwijkingen die samenhangen met transitie van oude naar nieuwe systematiek MIP							
Omschrijving project	Krediet		Verwachting		Voorstelde wijziging		Toelichting
	Uitgaven	Inkomsten	Uitgaven	Inkomsten	Uitgaven	Inkomsten	
Nieuwbouw Molensloot	9.488.000	-595.000	9.805.000	-595.000	317.000	-	In de transitie van de oude naar de nieuwe systematiek van het MIP is in het MIP december 2023 het eerder beschikbaar gestelde voorbereidingkrediet (€ 264.000) abusievelijk niet opgenomen. Bij de opstelling van het MIP is verondersteld dat dit niet hoefde omdat het bedrag al was uitgekeerd aan de onderwijsinstelling. Daarnaast was er in de oorspronkelijke raming geen rekening gehouden met ambtelijke uren (€ 53.000).
Nieuwbouw Waalcampus	9.809.000	-524.000	10.378.000	-524.000	569.000	-	In de transitie van de oude naar de nieuwe systematiek van het MIP is in het MIP december 2023 het eerder beschikbaar gestelde voorbereidingkrediet (€ 544.000) abusievelijk niet opgenomen. Bij de opstelling van het MIP is verondersteld dat dit niet hoefde omdat het bedrag al was uitgekeerd aan de onderwijsinstelling. Daarnaast was er in de oorspronkelijke raming geen rekening gehouden met ambtelijke uren (€ 25.000).
Tijdelijke huisvesting Herman Broeren	50.000	-	1.384.000	-	1.334.000	-	In 2022 is het IHP PO door de raad vastgesteld en is besloten tot tijdelijke huisvesting van de Herman Broerenschool in Monst. In de transitie van de oude naar de nieuwe systematiek van het MIP zijn de kosten van de tijdelijke huisvesting abusievelijk niet opgevoerd in het MIP zoals vastgesteld op 13 december 2023. De veronderstelling was dat dit project wel op de lijst stond en dat er daarmee krediet beschikbaar was gesteld door de raad. Op basis van die veronderstelling is gestart met de uitvoering. De tijdelijke huisvesting is in mei 2024 gerealiseerd.
Elisabethvloed	845.000	-	587.000	-	-258.000	-	Dit betreft een krediet wat is overgeheveld uit 2023 wat niet was opgenomen in het MIP zoals vastgesteld in december 2023 met de verwachting dat dit project voor 31-12-2023 afgerond zou zijn. In de jaarrekening is opgenomen dat het project niet in 2023 is afgerond maar doorloopt in 2024. Het restantkrediet is daarom overgeheveld naar 2024. Het project is inmiddels afgerond conform plan waarbij er 258.000 minder is uitgegeven.

Omschrijving project	Krediet		Verwachting		Voorstelde wijziging		Toelichting
	Uitgaven	Inkomsten	Uitgaven	Inkomsten	Uitgaven	Inkomsten	
Rijnstraat klimaatadaptieve herinrichting	-	-	50.000	-	50.000	-	In de transitie van de oude naar de nieuwe systematiek van het MIP is dit project abusievelijk niet opgevoerd in het MIP zoals vastgesteld op 13 december 2023. De veronderstelling was dat dit project wel op de lijst stond en dat er daarmee krediet beschikbaar was gesteld door de raad. Op basis van die veronderstelling is doorgegaan met de uitvoering. We vragen via deze weg alsnog om het krediet voor dit project goed te keuren.
Uitvoering ontwikkelingen Prinsenbos	329.000	-	459.000	-	130.000	-	Dit betreft een krediet wat is overgeheveld vanuit de jaarrekening 2023 en niet op de MIP lijst stond. Het krediet is abusievelijk niet bijgesteld naar de actuele scope van het project.
Hofpark, multifunctioneel veld	-	-	250.000	-35.000	250.000	-35.000	In de transitie van de oude naar de nieuwe systematiek van het MIP is dit project abusievelijk niet opgevoerd in het MIP zoals vastgesteld op 13 december 2023. De veronderstelling was dat dit project wel op de lijst stond en dat er daarmee krediet beschikbaar was gesteld door de raad. Op basis van die veronderstelling is gestart met de uitvoering. We vragen via deze weg alsnog om het krediet voor dit project goed te keuren. Daarnaast zijn er vanuit het ministerie SPUK gelden Sport beschikbaar gesteld. Deze waren nog niet eerder opgenomen in het krediet.
Vervoersmiddelen	-	-	198.000	-	198.000	-	In de transitie van de oude naar de nieuwe systematiek van het MIP is dit project abusievelijk niet opgevoerd in het MIP zoals vastgesteld op 13 december 2023. De veronderstelling was dat dit project wel op de lijst stond en dat er daarmee krediet beschikbaar was gesteld door de raad. Op basis van die veronderstelling is gestart met de uitvoering. We vragen via deze weg alsnog om het krediet voor dit project goed te keuren.
De Rentmeester	199.000	-	354.000	-266.000	155.000	-266.000	Er zijn extra werkzaamheden uitgevoerd ten behoeve van het aanpassen van de verkeerssituatie. Deze werkzaamheden zijn mede op verzoek van een ondernemer uitgevoerd, daar staat een bijdrage tegenover. Omdat andere werkzaamheden minder hebben gekost ontstaat er een voordeel op dit krediet.
Rondte Herentraat	800.000	-	-	-	-800.000	-	In de kadernota 2024 is het project rotonde Wateringen Dorpskade Heulweg opgevoerd. In deze investering is het krediet rotonde Herenstraat opgenomen. Daarmee was dit project 2 maal opgenomen in de investeringen.
Totaal					1.945.000	-301.000	

7. Om onrechtmatigheden te voorkomen zijn een aantal kredietwijzigingen nodig die niet eerder zijn gemeld. De raad wordt voorgesteld de extra uitgaven van 1.980.000 euro en de extra inkomsten van 898.000 euro, te autoriseren.

Een aantal kredieten dient naar boven of naar beneden bijgesteld te worden op basis van de meest recente inzichten.

De kredietwijzigingen zijn opgenomen in onderstaande tabel met op totaalniveau extra uitgaven van € van 2,0 miljoen en extra inkomsten van € 0,9 miljoen.

Inhoudelijke afwijkingen op projecten							
Omschrijving project	Krediet		Verwachting		Voorstelde wijziging		Toelichting
	<i>Uitgaven</i>	<i>Inkomsten</i>	<i>Uitgaven</i>	<i>Inkomsten</i>	<i>Uitgaven</i>	<i>Inkomsten</i>	
Project Veilingweg incl. Vreeburchlaan	782.000	-	978.000	-224.000	196.000	-224.000	Het project was in het MIP gesaldeerd opgenomen. Het werk is uitgevoerd. Door deze wijziging in het krediet wordt inzichtelijk dat de uitgaven €196.000 hoger zijn die volledig worden gedekt vanuit een subsidie.
Naaldwijkseweg en Heliotroop verharding	2.018.000	-	1.838.000	-	-180.000	-	Het project is afgerond, de naaldwijkseweg wordt in 2024 in gebruik genomen. Het project heeft iets minder gekost waardoor het krediet naar beneden wordt bijgesteld.
Reconstructie Bovendijk	2.692.000	-2.192.000	2.942.000	-2.192.000	250.000	-	Er zijn meer kosten gemaakt omdat het ontwerp van de buitenruimte meerdere keren aangepast is als gevolg van afstemming met stakeholders, omdat er meer ambtelijke uren nodig waren in verband met een latere start dan gepland door een latere levering van een benodigd perceel en omdat er asbest is aangetroffen tijdens de uitvoering. Daarnaast is de gemeente aansprakelijk gesteld waardoor het risico bestaat dat er aanvullende kosten gemaakt zullen moeten worden. De aard van dit risico wordt nader onderzocht en is daarom niet verwerkt in het kredietvoorstel.
Kampschoer	2.053.000	-	2.179.000	-	126.000	-	De Burgemeester Kampschöerstraat is nagenoeg klaar en wordt in 2024 in gebruik genomen. De bomen worden dit najaar geplant en hebben een onderhoudstermijn van 1 jaar. Op de fietssuggestiestroken moet nog een coating worden aangebracht, dit kan alleen bij mooi weer en zal in 2025 worden uitgevoerd. Er zijn extra uitgaven nodig in verband met de een voor de verkeersveiligheid noodzakelijke aansluiting met de Emmastraat, welke niet in de oorspronkelijke projectaanpak was opgenomen.
Vervangen primaire softwarepakketten	100.000	-	75.000	-	-25.000	-	Dit krediet ziet toe op de koppelingen die nodig zijn om applicaties met elkaar te laten communiceren. Door wijzigingen in de programmering is er in 2024 iets minder krediet nodig waardoor een deel van het krediet vrijvalt.
LED verlichting Sportvelden	2.140.000		2.339.000	-77.000	199.000	-77.000	Het aantal velden waar wedstrijdverlichting noodzakelijk was bleek groter dan in de initiële inventarisatie was opgenomen en er waren meer ledlampen nodig om een gelijkwaardige lichtopbrengst te realiseren.
Renovatie zwembad de Hoge Bomen	2.430.000	-	2.468.000	-	38.000	-	Als gevolg van een calamiteit bij de oplevering in december 2023 van het gerenoveerde L-bad trad er een calamiteit op. Dit betrof een ernstige lekkage, die aanvullende middelen vergde om op te lossen. Hiervoor is bij het vaststellen van de jaarrekening 2023 extra krediet toegekend van € 425.000. De uiteindelijke kosten bleken 38.000 hoger dan het extra toegekende krediet. Voorgesteld wordt om het krediet met 38.000 te verhogen.
Strandpost Reddingsbrigade Monster-Ter Heijde	1.179.000	-	1.294.000	-	115.000	-	Dit project heeft vanaf de start vele complicaties en vertragingen gekend. Hierdoor is er aanzienlijk meer ambtelijke inzet nodig geweest. Waaronder aanvullend intensief overleg met paviljoenhouders, ODH, HHD en Rijkswaterstaat. Ook is er gedurende het project een scopewijziging doorgevoerd waarbij alleen de bouwkosten zijn bijgesteld maar de bijkomende VAT-kosten niet zijn aangepast naar de nieuwe situatie.

Omschrijving project	Krediet		Verwachting		Voorstelde wijziging		Toelichting
	<i>Uitgaven</i>	<i>Inkomsten</i>	<i>Uitgaven</i>	<i>Inkomsten</i>	<i>Uitgaven</i>	<i>Inkomsten</i>	
Ophogen Boezemkade Molenlaan	636.000	-	656.000	-150.000	20.000	-150.000	Binnen dit project is de samenwerking aangegaan met Delfland. Hiervan verwachten we nog inkomsten van 150.000. Daarnaast zijn de kosten iets hoger uitgevallen. Per saldo ontstaat er een voordeel wat kan vrijvallen.
Vervangen Riolering Esdoornlaan	852.000	-	989.000	-	137.000	-	Binnen dit project zijn wij geconfronteerd met extra kosten vanwege vervuiling en afvoer van vervuilde grond.
Reconstructie Groenvoorziening	1.559.000	-	1.859.000	-	300.000	-	In de jaarrekening 2023 is een bedrag van 0,6 miljoen aan krediet vrijgevallen (krediet groen 2023). Een deel van die werkzaamheden zijn uitgevoerd in 2023 maar administratief in 2024 verantwoord. Dit zorgt in 2024 voor een overschrijding. Voorgesteld wordt om het krediet 2024 te verhogen met 300.000 euro.
Renovatie Sportparken incl kunstgrasvelden	2.062.000	-	1.839.000	-261.000	-223.000	-261.000	Vervanging van het kunstgrasveld op sportpark Polanen heeft minder gekost als gevolg van aanbestedingsvoordelen. Daarnaast waren er diverse kleinere meevallers op de kleinere renovaties op sportparken (denk daarbij aan ballenvanger, straatmeubilair etc). Daarnaast zijn er vanuit het ministerie SPUK gelden Sport beschikbaar gesteld. Deze waren nog niet eerder opgenomen in het krediet.
Vervangen speeltoestellen incl ondergronden 2024	1.000.000	-	1.060.000	-	60.000	-	Bij de raming is uitgegaan van kengetallen. Bij de aanschaf bleek dat de toestellen meer kosten dan op basis van die kengetallen vooraf verwacht.
Sportpark Verburch	2.000.000	-	2.150.000	-156.000	150.000	-156.000	Uitvoeringskosten vallen 150K hoger uit ten opzichte van oorspronkelijke raming omdat er na toekenning van het krediet in 2024 duidelijk is geworden dat er meer werk is aan een grote groenstrook dan vooraf voorzien. Daarnaast zijn er vanuit het ministerie SPUK gelden Sport beschikbaar gesteld. Deze waren nog niet eerder opgenomen in het krediet.
Herenstraat	2.731.000	-	3.548.000	-30.000	817.000	-30.000	De twee belangrijkste oorzaken voor deze meerkosten zijn dat er enerzijds meer kosten zijn gemaakt voor het omgevingsmanagement, waaronder aanvullende verkeersmaatregelen om te veiligheid en bereikbaarheid te kunnen borgen voor weggebruikers, bewoners en ondernemers. Anderzijds is invulling gegeven aan de motie van de raad door de Ambachtsweg toe te voegen aan de scope van het project. Ook zijn er extra interne kosten gemaakt als gevolg van de langere voorbereidingsperiode en de complexiteit van het project. Daarnaast is er sprake van een bijdrage van het waterbedrijf welke wordt toegevoegd aan het krediet. Er is voor dit project een claim ingediend door de vervoersmaatschappij voor de omleiding van buslijn 30, ook hebben enkele ondernemers claims ingediend inzake nadeelcompensatie vanwege verminderde klandizie gedurende de werkzaamheden. Beide risico's zijn nog niet in de cijfers is verwerkt.
Totaal					1.980.000	-898.000	

8. Om onrechtmatigheden te voorkomen is een aantal kredietwijzigingen nodig met betrekking tot de vervangingsinvesteringen. De raad wordt voorgesteld de verlaging van uitgaven ter hoogte van 3.745.000 euro, te autoriseren.

Onder deze categorie vallen de mutaties als gevolg van verschuivingen in programmering en planning ten aanzien van de vervangingen. Omdat kredieten voor vervangingsinvesteringen jaarlijks worden toegekend valt het krediet voor de niet

uitgevoerde werkzaamheden in 2024 vrij. In 2025 is een nieuw krediet beschikbaar om doorgeschoven vervangingen alsnog uit te voeren.

De kredietwijzigingen zijn opgenomen in onderstaande tabel met op totaalniveau minder uitgaven van € van 3,8 miljoen.

Afwijkingen op vervangingskredieten							
Omschrijving project	Krediet		Verwachting		Voorstelde wijziging		Toelichting
	Uitgaven	Inkomsten	Uitgaven	Inkomsten	Uitgaven	Inkomsten	
Bruggen vervanging hout	1.861.000	-	621.000	-	-1.240.000	-	Ten tijde van het vaststellen van het MIP in december 2023 zijn de vervangingen gebaseerd op de standaard afschrijvingstermijnen. Op basis van uitgevoerde inspecties blijken er in 2024 minder vervangingen nodig dan waar in het krediet rekening mee is gehouden. Dit zorgt voor een vrijval van een deel van het krediet. Voor een aantal vervangen lopen inmiddels aanbestedingen, de uitvoering van de vervanging zal in 2025 starten en deze lasten zullen ten laste van het vervangingskrediet 2025 komen waardoor het vervangingskrediet 2024 nu kan vrijvallen.
Bruggen vervanging beton en staal	1.571.000	-	891.000	-	-680.000	-	Ten tijde van het vaststellen van het MIP in december 2023 zijn de vervangingen gebaseerd op de standaard afschrijvingstermijnen. Op basis van uitgevoerde inspecties blijken er in 2024 minder vervangingen nodig dan waar in het krediet rekening mee is gehouden. Dit zorgt voor een vrijval van een deel van het krediet. Voor een aantal vervangen lopen inmiddels aanbestedingen, de uitvoering van de vervanging zal in 2025 starten en deze lasten zullen ten laste van het vervangingskrediet 2025 komen waardoor het vervangingskrediet 2024 nu kan vrijvallen.
Verhardingen 2024	2.718.000	-	2.000.000	-	-718.000	-	Door de beperkte capaciteit in de markt kan maar een beperkt volume aan vervangingen weggezet worden. Werkzaamheden zijn daarom later gestart dan gepland en/of er zal pas in 2025 gestart worden met de vervanging. Dit zorgt voor een vrijval van het toegekende krediet in 2024. In 2025 zullen de vervangingen alsnog uitgevoerd worden ten laste van het vervangingskrediet 2025.
Openbare verlichting 2024	704.000	-	600.000	-	-104.000	-	Om de geplande vervangingen te realiseren zijn wij als gemeente afhankelijk van marktpartijen die de verlichting kunnen leveren. Op dit moment kunnen deze marktpartijen niet aan onze vraag voldoen en wordt er minder geleverd. Als gevolg hiervan zijn er in 2024 minder vervangingen gedaan dan gepland waardoor een deel van het krediet vrijvalt. Deze vervangingen zullen in 2025 alsnog worden gedaan, ten laste van het vervangingskrediet 2025.
Verv. Centrale infrastructuur (Servers en Storage)	425.000	-	250.000	-	-175.000	-	Het oorspronkelijke krediet was gebaseerd op de vervanging van het volledige rekencentrum. Dit plan is bijgesteld omdat we ook aan het kijken naar andere oplossing dan een eigen rekencentrum (oplossing in de cloud). Daarom vervangen we alleen de noodzakelijke componenten. De verwachting is dat de kosten in de exploitatie zullen toenemen, de omvang daarvan is nog niet duidelijk.

Omschrijving project	Krediet		Verwachting		Voorstelde wijziging		Toelichting
	<i>Uitgaven</i>	<i>Inkomsten</i>	<i>Uitgaven</i>	<i>Inkomsten</i>	<i>Uitgaven</i>	<i>Inkomsten</i>	
Beschoeiingen 2024	300.000	-	365.000	-	65.000	-	In 2024 zijn extra vervangingswerkzaamheden verricht om te voorkomen dat een talud afschuift in de watergang. Hiermee wordt wateroverlast voorkomen en de doorstroming in de watergang geborgd.
Duikers	356.000	-	60.000	-	-296.000	-	De inspecties van duikers zijn arbeidsintensief, daardoor is de uitvoering hiervan nog niet afgerond. Vanwege personeelwisseling en beschikbare capaciteit is het vervangen van duikers doorgeschoven. Omdat kredieten voor vervangingsinvesteringen jaarlijks worden toegekend valt het krediet voor de niet uitgevoerde werkzaamheden vrij.
Gemalen - Grote gemalen	558.000	-	431.000	-	-127.000	-	Vanwege het duurzame karakter van het onderhoud is ingezet op levensduur verlengende maatregelen waardoor vervangingen worden doorgeschoven. Omdat kredieten voor vervangingsinvesteringen jaarlijks worden toegekend valt het krediet voor de niet uitgevoerde werkzaamheden vrij.
Klimaatadaptieve maatregelen Riolering	400.000	-	250.000	-	-150.000	-	Vanwege tekort aan capaciteit in 2024 zijn binnen de beschikbare capaciteit een aantalmaatregelen uitgevoerd, de rest is doorgeschoven naar 2025. In 2025 is reeds krediet beschikbaar en worden de werkzaamheden uitgevoerd waardoor dit deel van het krediet 2024 kan vrijvallen.
Gemeentelijk Rioleringsplan (B)	350.000	-	125.000	-	-225.000	-	Vanwege het duurzame karakter van het onderhoud is ingezet op levensduur verlengende maatregelen waardoor vervangingen worden doorgeschoven. Omdat kredieten voor vervangingsinvesteringen jaarlijks worden toegekend valt het krediet voor de niet uitgevoerde werkzaamheden vrij.
Gemeentelijk Rioleringsplan (A)	325.000	-	230.000	-	-95.000	-	Vanwege het duurzame karakter van het onderhoud is ingezet op levensduur verlengende maatregelen waardoor vervangingen worden doorgeschoven. Omdat kredieten voor vervangingsinvesteringen jaarlijks worden toegekend valt het krediet voor de niet uitgevoerde werkzaamheden vrij.
Totaal					-3.745.000	-	

Effect wijzigingen op kapitaallasten en FMP

De in bovenstaande tabellen opgenomen bedragen zien toe op de aanpassingen in kredieten. Het aanpassen van de hoogte van een krediet of het jaar van afronding van het investeringsproject heeft een effect op de kapitaallasten. De kapitaallasten zijn het totaal van de jaarlijkse rente en afschrijvingen. Deze kapitaallasten hebben een effect op de exploitatie vanaf het jaar na ingebruikname.

De voorgestelde wijzigingen van de kredieten hebben effect op de kapitaallasten vanaf 2025. Het voordeel in 2025 is groter, omdat een aantal projecten niet in 2024, maar in 2025 worden afgerond. De afschrijving van deze projecten start daardoor ook een jaar later. Het voordelige effect op de begroting loopt af van 1.109.000 euro in 2025 naar 287.000 euro in 2028.

Daarnaast is geconstateerd dat bij de bijstelling van de structurele effecten in de 1e afwijkingenrapportage 2024 abusievelijk een aantal kapitaallasten zijn vervallen in het FMP. Het betreft de kapitaallasten voor een aantal projecten uit de LIP-B2 categorie (geraamde kapitaallasten van beoogde investeringen, die niet eerder worden uitgevoerd dan nadat de raad aan de hand van separate voorstellen, de benodigde kredieten heeft geautoriseerd) van het in december 2023 vastgesteld MIP. Het nadelige effect op de begroting loopt op van 159.000 euro in 2025 naar 537.000 euro in 2028.

De effecten op de begroting zijn opgenomen in onderstaande tabel. De raad wordt voorgesteld om in te stemmen met een begrotingswijziging voor deze kapitaallasten.

Voorgestelde begrotingswijziging bijstelling MIP 2024	2025	2026	2027	2028
Effecten bijstellingen kredieten	-1.109.000	-515.000	-450.000	-287.000
Verwerken kapitaallasten LIPB2 kredieten	159.000	215.000	350.000	537.000
	-950.000	-300.000	-100.000	250.000

VOORBLAD RAADSVORSTEL

ONDERWERP

Bijstelling MIP 2024

BESLISPUNTEN

1. In te stemmen met de bijstellingsrapportage MIP 2024.
2. In te stemmen met de begrotingswijziging voor de effecten uit de bijstellingen van de investeringen op de kapitaallasten. Voor 2025, 2026, 2027 voordelen van € 950.000, € 300.000 en €100.000 voor 2028 een nadeel van €250.000.

ARGUMENTEN, RISICO'S EN KANTTEKENINGEN

Argumenten:

1. *Om onrechtmatigheden te voorkomen zijn een aantal kredietwijzigingen nodig*
2. *De voorgestelde wijzigingen van de kredieten hebben effect op de kapitaallasten vanaf 2025.*

Risico's/kanttekeningen:

1. *In het voorjaar zal de eerste actualisatie van het MIP plaatsvinden.*
2. *In de nu gepresenteerde kredieten is een deel van de kosten die verband houden met ondersteunende diensten en kosten en overhad niet meegenomen.*

RAADSVOORSTEL

AANLEIDING

Op 13 december 2023 heeft de raad een nieuwe systematiek vastgesteld voor het programmeren van investeringen, het meerjareninvesteringsplan (MIP). Het doel van deze nieuwe systematiek is te komen tot een transparant en meer realistisch investeringsprogramma. Door de overgang naar de nieuwe systematiek ontstaat er meer transparantie dan in eerdere jaren het geval was. Dit is een positieve ontwikkeling.

In de begroting 2025 zijn de nieuwe investeringen en vervangingsinvesteringen vanaf 2025 opgenomen. In 2025 zal, tegelijk met de kadernota 2025 en de eerste afwijkingenrapportage 2025 de volledige actualisatie van het MIP plaatsvinden, inclusief de nieuwe investeringen en vervangingsinvesteringen vanaf 2026. Qua tijdspad wordt hierbij aangesloten met de kadernota 2025 en de eerste afwijkingenrapportage 2025.

Vooruitlopend daarop is het nodig om in 2024 een aantal raadsbesluiten te nemen om de rechtmatigheid van de bestedingen binnen de investeringskredieten te borgen. Over die besluiten informeren wij u in deze rapportage.

Volledige cyclus besluitvorming MIP in 2025

De volledige actualisatie zal in het voorjaar van 2025 gereed zijn. Tegelijk met de kadernota 2025 en de eerste afwijkingenrapportage 2025 presenteren wij u het volledig bijgestelde en geactualiseerde MIP, waaronder de investeringsplannen vanaf 2026. Echter, in verband met de rechtmatigheid voor het boekjaar 2024 is het van belang dat een aantal besluiten nog in 2024 genomen worden.

We maken daarom de volgende uitsplitsing:

1. November 2024: Bij vaststelling van de begroting 2025-2028 autoriseert de raad de kredieten voor de vervangingsinvesteringen en kleine (< 250.000 euro) nieuwe investeringen die vanaf 2025 worden uitgevoerd.
2. December 2024: Separaat raadsbesluit over deze rapportage. Dat zijn dus de zaken die de rechtmatigheid 2024 raken. Enerzijds zijn dit reparatiebesluiten die samenhangen met de overgang naar de nieuwe systematiek, anderzijds zijn dit besluiten ten aanzien van investeringsprojecten waar we constateren dat er in 2024 reeds een bijstelling op krediet nodig is.
3. December 2024 – december 2025: via separate raadsvoorstellen autoriseert de raad kredieten voor grote (> 250.000) nieuwe investeringen die zijn opgenomen in de begroting 2025-2028
4. Raadsvergadering juli 2025: Presentatie volledig geactualiseerde Meerjareninvesteringsplan 2026-2029
 - a. 1e Voortgangsrapportage 2025 Raadsbesluit over de actualisatie van de investeringskredieten die reeds door de raad zijn geautoriseerd
 - b. Kadernota 2025: Presentatie nieuwe investeringen en vervangingsinvesteringen die vanaf 2026 worden uitgevoerd
5. Begroting 2026: Raadsbesluit over het geactualiseerde Meerjareninvesteringsplan 2026-2029 en autorisatie van de kredieten voor de vervangingsinvesteringen en kleine (< 250.000 euro) nieuwe investeringen die vanaf 2026 worden uitgevoerd.
6. 2e afwijkingenrapportage 2025: raadsbesluit over de actualisatie van de investeringskredieten die reeds door de raad zijn geautoriseerd
7. Slotwijziging 2025: om rechtmatigheid te waarborgen is een raadsbesluit nodig voor kredietafwijkingen (over- en onderschrijding) van investeringen die in 2025 worden voltooid of in gebruik worden genomen.

RAADSVOORSTEL

8. December 2025 – december 2026: via separate raadsvoorstellen autoriseert de raad kredieten voor grote (> 250.000) nieuwe investeringen die zijn opgenomen in het geactualiseerde meerjareninvesteringsplan 2026-2029

Het geactualiseerde MIP zal inhoudelijk en qua verschijningsvorm vergelijkbaar zijn met het huidige Meerjarenplan Gebiedsontwikkeling (MPG) en geeft per gevoteerd krediet inzicht in de scope van het project, de inhoudelijke- en financiële stand van zaken, en een toelichting / verklaring bij afwijkingen van eerdere raadsbesluiten

Het uitgangspunt bij de actualisatie van het MIP is om binnen de bestaande kapitaallastenbegroting te komen tot een nieuw meerjarenplan ten aanzien van de investeringen waardoor een integrale afweging gemaakt kan worden.

Beheersmaatregelen

In 2023 is gestart met de verbetering om het proces m.b.t. het MIP concreter en actueler te maken. Er zijn forse stappen gezet, maar aangezien dit een meerjarig leertraject is, komen gaande weg punten naar voren die voor verbetering vatbaar zijn die we met beheersmaatregelen adresseren.

We constateren dat de werkelijkheid bij meerdere projecten niet aansluit bij de ramingen die basis waren voor het MIP 2024. Dit blijkt onder meer uit de besluiten die nu voorliggen, maar verwachten we bij de totale actualisatie vaker tegen te komen.

Deze zaken repareren we middels stap 1 (het nu voorliggende raadsbesluit) en stap 2 (volledig geactualiseerd MIP ten tijde van kadernota 2025). Tegelijkertijd is het van belang om te borgen dat we jaarlijks tijdig over een volledig geactualiseerd MIP beschikken waarbij de werkelijk en ramingen bij elkaar gebracht worden. Om dit te realiseren is een set aan verbetermaatregelen geformuleerd.

Deze set aan verbetermaatregelen wordt verder geconcretiseerd en aangevuld op basis van de bevindingen vanuit de actualisatieslag die nu wordt gemaakt. Op hoofdlijnen zien de verbetermaatregelen toe op de volgende thema's:

1. Inrichten poortwachtersmaatregelen ter borging dat alleen projecten die aan de voorwaarden voldoen worden opgevoerd in het MIP
2. Inrichten borging actualisatie gedurende de looptijd van het project
3. Inrichten ondersteunde systemen en checks- and balances daarop

De organisatie gaat actief aan de slag met de verbetermaatregelen met als doel jaarlijks bij de kadernota een actualisatie van het MIP te laten plaatsvinden op een wijze zoals beoogd bij het vaststellen van de nieuwe systematiek. In het voorjaar 2025 zullen wij u nader informeren over de voortgang.

DOELSTELLING

Borgen rechtmatigheid van de bestedingen binnen de investeringskredieten in 2024.

ARGUMENTATIE

1. *Om onrechtmatigheden te voorkomen zijn een aantal kredietwijzigingen nodig*

Om de rechtmatigheid te borgen zijn diverse kredietwijzigingen nodig. In de bijgevoegde rapportage zijn deze kredietwijzigingen nader toegelicht.

RAADSVOORSTEL

Deze rapportage bestaat uit twee onderdelen:

Het eerste deel ziet toe op reparatiebesluiten. Dit zijn zaken die samenhangen met de overgang naar de nieuwe systematiek. Deze besluiten zijn technisch van aard en hebben geen effect op de kapitaallasten.

Het tweede deel ziet toe op afwijkingen op kredietniveau. Het gaat om bijstellingen van de kredieten die nodig zijn om de rechtmatigheid te borgen in 2024. Voor beide categorieën geldt dat de situatie niet meer stuurbaar is.

De bijstellingen uit deze rapportage zorgen voor een incidentele verlaging van de kapitaallasten in de komende jaren. Het betreft een voordeel van per saldo € 1,1 miljoen euro in de komende 4 jaar.

2. De voorgestelde wijzigingen van de kredieten hebben effect op de kapitaallasten vanaf 2025.

De voorgestelde wijzigingen van de kredieten hebben effect op de kapitaallasten vanaf 2025. Het voordeel in 2025 is groter, omdat een aantal projecten niet in 2024, maar in 2025 worden afgerond. De afschrijving van deze projecten start ook een jaar later.

Daarnaast is geconstateerd dat bij de bijstelling van de structurele effecten in de 1^e afwijkingenrapportage 2024 abusievelijk een aantal kapitaallasten zijn vervallen in het FMP. Het betreft de kapitaallasten voor een aantal projecten uit de LIP-B2 categorie van het in december 2023 vastgesteld MIP. De raad wordt voorgesteld om deze kapitaallasten weer op te nemen in het meerjarenperspectief.

De effecten zijn opgenomen in onderstaande tabel.

Voorgestelde begrotingswijziging bijstelling MIP 2024	2025	2026	2027	2028
Effecten bijstellingen kredieten	-1.109.000	-515.000	-450.000	-287.000
Verwerken kapitaallasten LIPB2 kredieten	159.000	215.000	350.000	537.000
	-950.000	-300.000	-100.000	250.000

RISICO'S EN KANTTEKENINGEN

- In het voorjaar zal de eerste actualisatie van het MIP plaatsvinden.
De organisatie is bezig om het volledige MIP te actualiseren. Voor elk project wordt inzichtelijk gemaakt wat de status is en worden de ramingen bijgesteld op basis van actuele inzichten. Het periodiek doorlopen van dit proces is van belang om college en raad integrale afweging te laten maken bij de kadernota 2025 en de begroting 2026.
De actualisatie zal in het voorjaar van 2025 gereed zijn. Tegelijk met de kadernota 2025 en de eerste afwijkingenrapportage 2025 presenteren wij u het volledig bijgestelde en geactualiseerde MIP.
- In de nu gepresenteerde kredieten is een deel van de kosten die verband houden met ondersteunende diensten en kosten en overhead niet meegenomen.
Deze kosten worden toegerekend bij de jaarrekening 2024 aan de investeringsprojecten.

RAADSVOORSTEL

De uiteindelijke benodigde kredieten zullen per project (naar verwachting tussen 1 – 3%) hoger zijn dan nu gepresenteerd.

FINANCIËN

De bijstelling van het MIP, leiden tot een gewijzigd financieel meerjarenperspectief (FMP). Dit effect is in onderstaande tabel op de laatste regel inzichtelijk gemaakt. In de tabel zijn tevens de effecten uit de slotwijziging meegenomen, deze effecten worden tijdens dezelfde raadsvergadering (11 december 2024) toegelicht via een apart raadsvoorstel.

Bij de Kadernota 2025 maakt het college een integrale afweging tussen nieuwe ontwikkelingen/wensen in relatie tot de beschikbare financiële middelen om te komen tot een structureel sluitende begroting 2026 – 2029.

(bedragen x € 1 miljoen)

Omschrijving	2025	2026	2027	2028
Begroting 2025-2028	V 1,725	N 2,855	N 1,258	V 0,299
Structureel effect 2 ^e AFWR	N 1,231	N 1,231	N 1,839	N 1,839
Septembercirculaire	V 0,520	V 0,175	N 0,018	N 0,106
Aankondiging decembercirculaire	V 0,250	V 0,475	V 0,740	V 1,000
Subtotaal	V 1,264	N 3,436	N 2,375	N 0,646
Structureel effect Slotwijziging	N 0,604	N 0,604	N 0,604	N 0,604
Effect bijstelling MIP 2024	V 0,950	V 0,300	V 0,100	N 0,250
Gewijzigd FMP	V 1,610	N 3,740	N 2,879	N 1,500

COMMUNICATIEPARAGRAAF

Communicatie vindt plaats via de openbare besluitenlijst.

EXTERN OVERLEG

Niet van toepassing

VERVOLGTRAJECT

In het voorjaar 2025 zal de eerste actualisatie van het MIP plaatsvinden. Qua tijdsplan wordt hierbij aangesloten met de kadernota 2025.

Burgemeester en wethouders van Westland,
de secretaris, de burgemeester,

M.L.M. Weerts

B.R. Arends

RAADSBSLUIT

De raad van de gemeente Westland;

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders van 12 november 2024, nummer 24-0181847, met de volgende bijlage(n):

- Rapportage bijstelling MIP 2024 (24-0191843)

gelet op het bepaalde in artikel 192 van Gemeentewet;

gehoord het advies van de commissie Bestuur en economie van 28 november 2024 en gehoord de beraadslagingen van onderhavige vergadering;

besluit:

1. In te stemmen met de bijstellingsrapportage MIP 2024
2. In te stemmen met de begrotingswijziging voor de effecten uit de bijstelling van de investeringen op de kapitaallasten. Voor 2025, 2026, 2027 voordelen van € 950.000, € 300.000 en € 100.000 voor 2028 een nadeel van € 250.000.

Begrotingswijziging	nr. 25004							
Mutatie programma's:	dienstjaar 2025		dienstjaar 2026		dienstjaar 2027		dienstjaar 2028	
	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten
01 Ruimtelijke ordening								
02 Volkshuisvesting								
03 Gebiedsontwikkeling								
04 Mobiliteit en economie								
05 Zorg, welzijn en cultuur								
06 Openbare orde en veiligheid								
07 Sport, onderwijs en recreatie								
08 Openbare ruimte								
09 Politiek en bestuur								
10 Financiën en alg. dekkingsmiddelen	-950.000		-300.000		-100.000		250.000	
11 Organisatie en overhead								
- Saldo baten en lasten	950.000		300.000		100.000		-250.000	
Totaal programma's								
Mutaties reserves:								
12 Reserves								
Totaal								

Aldus besloten door de raad in zijn openbare vergadering van 11 december 2024,

de griffier,

de voorzitter,

P. van Oosten

B.R. Arends

Gemeenteraad

Dossiernummer	387
Extern Zaak ID	PRO-0468
Vertrouwelijk	Nee
Vergaderdatum	11 december 2024
Agendapunt	20
Titel	Voorstel tot beschikbaarstelling van een krediet voor de plaatsing van geluidwerende wanden nabij MLTV'90 te Monster
Portefeuillehouder	Anko Goudswaard

Bijlagen
Raadsvoorstel [24-0170519]
Raadsbesluit [24-0177573]
20) MLTV 24-0177573

Geagendeerd	Vergaderdatum
Commissie MO	25 november 2024
Gemeenteraad	11 december 2024

Stemming

38 stemmen voor

Stem voor	Stem tegen
CDA Westland	
Chafia, Dennis Eeltink, Jaco Jong, Janice de Klinkspoor, Kevin Mark, Cor van der Vermeer-de Smit, Jenny	
CU-SGP Westland	
Koen-Snijders, Bea	
D66 Westland	
Daalhof, Ilse Hofland, Benjamin	

FvD Westland	
Voort, Jasper van der	
FVV	
Vliet, Angelique van	
GemeenteBelang Westland	
Berg, André van den Jansen–van Voorthuizen, Karin van Keizer, Remmert Kester, Stefan Lelieveld, René Stelt, Mireille van der Veen, Joep van Voois, Gerben	
GroenLinks Westland	
Plomp, Duncan	
LPF Westland	
Koppen, Dave van Meer, André van der Munck–Schoordijk, Trudy de Voskamp, Peter Witkamp, John	
PvdA Westland	
Gier, Nico de	
Westland Verstandig	
Beukel, Jan–Willem van den Boekestijn, Leo Bogaard, Jan Bongaards, Arie Duijsens, Peter Giessen, Renate van der Leurink, Astrid Nederpel, Ralph Nooy, Jan de	
Westlandse VVD	

Bakker, Guus

Dijk, Bianca van

Erven, Suzanne van

VOORBLAD RAADSVOORSTEL

ONDERWERP

Wegnemen overlast omwonenden door plaatsen geluidswerende wanden bij tennis- en padelvereniging MLTV '90 te Monster.

BESLISPUNTEN

1. Een krediet van € 340.000 inclusief VAT, exclusief BTW beschikbaar te stellen voor de realisatie van geluidswerende wanden;
2. De kapitaalslasten (€ 22.100) te dekken door de huuropbrengsten uit de te sluiten huurovereenkomst.

ARGUMENTEN, RISICO'S EN KANTTEKENINGEN

Argumenten:

- 1.1 Geluidshinder voor omwonenden wordt weggenomen;
- 1.2 Aantal bespeelbare uren voor padel passend voor MLTV '90.
- 1.3 Bedrag is dekkend voor technisch ontwerp en realisatie;
- 1.4 BTW is terug te vorderen.
- 2.1 Kostendekkende huur voor gebruik van park met geluidswerende wanden.

Risico's:

- 1.1 Desinvestering bij eventuele uithuizing;
- 1.2 Weigering van vergunning.

Kanttekeningen.

- 1.1 Voor de verhuur van de grond zal een kostprijs dekkende huur worden gevraagd, hiervoor kan door de Stichting Tennispaviljoen Monster een subsidie worden aangevraagd;
- 1.2 Afstemming, technisch ontwerp en vergunningverlening kent een tijdpad van minimaal zes maanden na besluitvorming;
- 2.1 Nieuwe contracten worden gepubliceerd in lijn met het Didam-arrest.

RAADSVOORSTEL

AANLEIDING

Sinds 2022 maken omwonenden van padel- en tennisvereniging MLTV'90 te Monster bezwaar tegen padellen bij MLTV '90 vanwege ernstige geluidshinder. U bent hier eerder op 20 juni geïnformeerd met een memo aan de leden van de raad met als onderwerp "uitspraak voorzieningen-rechter" en tijdens diverse commissievergaderingen heeft u een korte mondelinge toelichting gekregen.

Geconstateerd is dat inderdaad geluidnormen worden overschreden waardoor de speeluren voor padel onder de huidige omstandigheden tot een minimum zijn beperkt. De vereniging kan wegens de beperking op speeluren geen gezonde exploitatie van haar bedrijfsvoering realiseren en haar bestaansrecht komt hiermee in het geding. De gemeente is een verkenningsonderzoek gestart en de uitkomsten van dit onderzoek schetsen een oplossing, namelijk het plaatsen van geluidswerende wanden zodat de tennis- en padel vereniging binnen de geluidsnormen een passend aantal uren kan spelen. Een gehele verhuizing is een veel duurdere oplossing gebleken.

Tennis en padel vereniging MLTV'90 heeft aangegeven in de huidige situatie in het voortbestaan te worden bedreigd.

DOELSTELLING

Plaatsen van geluidswerende wanden rond de padel banen van MLTV'90 te Monster, zodat geluidshinder voor omwonenden wordt wegenomen. Hiermee kan tennis- en padelvereniging MLTV'90 binnen de geluidsnormen een passend aantal uren padel spelen.

ARGUMENTATIE

1.1 Geluidshinder voor omwonenden wordt weggenomen

Akoestisch adviseurs van de gemeente en de Omgevingsdienst Haaglanden (ODH) bevestigen dat geluidswerende voorzieningen rond de padelbanen van padel- en tennisvereniging MLTV'90 te Monster de geluidshinder op adequate wijze binnen de wettelijke normen brengt.

1.2 Aantal bespeelbare uren voor padel passend voor MLTV '90

Het plaatsen van deze wanden zal de hinder voor omwonenden wegnemen en daarmee MLTV'90 in de gelegenheid stellen om het aantal speeluren padel en tennis te realiseren voor een goede exploitatie. De vereniging gaat van 3,5 uur in de dag naar meer bespeelbare uren ook in de drukbezette avondperiode.

2.2 Bedrag is dekkend voor technisch ontwerp en realisatie

Voor de geluidswerende wanden is maximaal € 300.000 exclusief BTW geraamd. Dit is gebaseerd op de duurste van 3 opgevraagde offertes. De VAT-kosten worden geraamd op € 40.000 en betreft projectleiding, engineering en vergunningverlening. Deze kosten worden verhaald op de stichting.

2.3 BTW is terug te vorderen

De BTW op deze investering is terug vorderbaar.

RAADSVORSTEL

2.4 Kostendekkende huur voor gebruik van park met geluidswerende wanden

Er is sprake van voorfinanciering door de gemeente maar geen financiële bijdrage. De kosten voor de investering op gemeentelijke grond worden op de stichting verhaald via een kostendekkende huur van € 22.100 per jaar. Belangen van beide partijen, omwonenden en sportvereniging zijn hierbij gewogen en verwerkt in het voorstel.

RISICO'S EN KANTTEKENINGEN

Risico's

1.1 Desinvestering bij eventuele uithuizing

Op het moment dat tennis- en parelvereniging MLTV '90, voordat de geluidswanden volledig zijn afgeschreven (20 jaar na plaatsing) wordt verplaatst is er sprake van een desinvestering. Door ervoor te zorgen dat de wanden demontabel en verplaatsbaar zijn wordt dit risico gemitigeerd.

1.2 Weigering van vergunning

Gelet op de weerstand in de omgeving kan bezwaar op vergunningverlening worden verwacht. De stedenbouwkundige analyse die vooraf is gedaan en het feit dat de geluidnormering zeer helder is bepaald, en met ODH zijn afgestemd, zou ertoe moeten leiden dat bezwaren geen stand houden.

Kanttekeningen

1.1 Voor de verhuur van de grond zal een kostprijs dekkende huur worden gevraagd, hiervoor kan door de Stichting Tennispaviljoen Monster t.z.t. een subsidie worden aangevraagd

Voor de verhuur van de grond geldt een kostprijs dekkende huur, hiervoor kan door de Stichting Tennispaviljoen Monster een subsidie worden aangevraagd.

1.2 Afstemming, technisch ontwerp en vergunningverlening kent een tijdspad van minimaal zes maanden na besluitvorming

Het tijdspad voor realisatie kent nog de nodige uitdagingen in de afstemming met de stichting en vereniging die onder andere een ledenraadpleging moeten houden, het splitsen van gemeentelijke gronden voorafgaand aan intekenen van de wanden en het doen van de formele vergunningaanvraag. Een doorlooptijd van minimaal zes maanden na besluitvorming is hierbij voorzien.

2.1 Nieuwe contracten worden gepubliceerd in lijn met het Didam-arrest

Het Didam-arrest maakt het noodzakelijk dat een gemeentelijk huuraanbod vooraf openbaar kenbaar wordt gemaakt. De kans dat een andere gegadigde deze locatie en specifiek de tennis- en padelbanen zou willen gebruiken lijkt echter zeer klein. Daarnaast kan worden beargumenteed dat de huidige gebruiker als enige serieuze gegadigde kan worden beschouwd.

FINANCIËN

Er is sprake van voorfinanciering door de gemeente maar geen financiële bijdrage. De kosten voor de investering op gemeentelijke grond worden door de vereniging betaald via een kostendekkende huur. Belangen van beide partijen, omwonenden en sportvereniging zijn hierbij gewogen en verwerkt in het voorstel. Een gehele verhuizing is een veel duurdere oplossing gebleken.

RAADSVORSTEL

We hanteren een afschrijvingstermijn van 20 jaar omdat we aansluiting zoeken met de post hekwerken bij sportterreinen, die in bijlage A (afschrijvingstabel) bij de Financiële Verordening met name worden genoemd.

Uitgaande van een netto investering van € 340.000 Euro exclusief btw komen de afschrijvingslasten bij een afschrijvingstermijn van 20 jaar op € 17.000 Euro per jaar. De afschrijving voor de gemeente start in het jaar na ingebruikname van het actief.

De gemiddelde rente bedraagt 3% over de helft van de investering hetgeen neerkomt op € 5.100 Euro per jaar. We berekenen de rente over de helft van de investering zodat de rente voor de vereniging constant is. De rente van 3% is gebaseerd op de externe rente bij geldleningen van de gemeente voor deze looptijd. Het hanteren van gemiddelde rente en het percentage van 3% betekent wel dat er een verschil ontstaat met de werkelijke rentekosten op het gemeentelijk product. Deze zal gebaseerd zijn op de werkelijke boekwaarde en het omslagrentepercentage). Totale kapitaalslasten komen daarmee op € 22.100 per jaar.

COMMUNICATIEPARAGRAAF

Advies is omwonenden tijdig te informeren over dit besluit bijvoorbeeld met een informatiebrief of persbericht. Na het raadsbesluit zal de gemeente de communicatie met de omgeving inrichten met behulp van een externe omgevingsmanager. Doel is de direct omwonenden goed te informeren over dit plan en tijdig te betrekken in de uitvoering.

EXTERN OVERLEG

Dit advies is tot stand gekomen met alle betrokken afdelingen en vakspecialisten. Er is in kader van de projectopdracht ook met het bestuur van de vereniging afgestemd en informatie gedeeld. In de markt zijn de 'best practices' opgehaald middels offertes voor geluidwerende voorzieningen.

VERVOLGTRAJECT

Als gemeente en stichting een huurovereenkomst hebben gesloten kan het ingenieursbureau de vergunningaanvraag en aanbesteding in gang zetten.

Burgemeester en wethouders van Westland,
de secretaris, de burgemeester,

M.L.M. Weerts

B.R. Arends

RAADSBSLUIT

De raad van de gemeente Westland;

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders van 22 oktober 2024, nummer 24-0170519.

gehoord het advies van de commissie Maatschappelijke omgeving van 25 november 2024 en gehoord de beraadslagingen van onderhavige vergadering;

besluit:

1. Een krediet van € 340.000 inclusief VAT, exclusief BTW beschikbaar te stellen voor de realisatie van geluidswerende wanden rond padelbanen van MLTV'90 te Monster;
2. De kapitaalslasten (€ 22.100) te dekken door de huuropbrengsten uit de te sluiten huurovereenkomst.

Aldus besloten door de raad in zijn openbare vergadering van 11 december 2024,

de griffier,

de voorzitter,

P. van Oosten

B.R. Arends

RAADSBSLUIT

De raad van de gemeente Westland;

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders van 22 oktober 2024, nummer 24-0170519.

gehoord het advies van de commissie Maatschappelijke omgeving van 25 november 2024 en gehoord de beraadslagingen van onderhavige vergadering;

besluit:

1. Een krediet van € 340.000 inclusief VAT, exclusief BTW beschikbaar te stellen voor de realisatie van geluidswerende wanden rond padelbanen van MLTV'90 te Monster;
2. De kapitaalslasten (€ 22.100) te dekken door de huuropbrengsten uit de te sluiten huurovereenkomst.

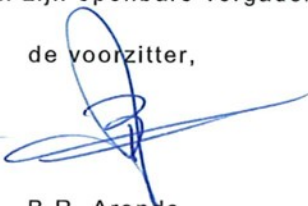
Aldus besloten door de raad in zijn openbare vergadering van 11 december 2024,

de griffier,

de voorzitter,

P. van Oosten

B.R. Arends

Gemeenteraad

Dossiernummer	388
Vertrouwelijk	Nee
Vergaderdatum	11 december 2024
Agendapunt	21
Titel	Voorstel tot onttrekking van de kosten aan de bestemmingsreserve voor de uitbreiding en vernieuwing van het Westlands Museum
Portefeuillehouder	Carlieke van Staalduinen

Bijlagen
Raadsvoorstel [24-0078753]
Raadsbesluit [24-0078761]
Bijlage 1 Motie Westlands Kunstmuseum [24-0177519]
Bijlage 2 11.A Amendement GBW-WV-VVD-GL-CDA-D66-LPF inzake uitbreiding en vernieuwing van 'Westlands Museum' AANGENOMEN(G24-000215)
Bijlage 3a Aanbiedingsbrief meerjarenbeleidsplan Westlands Museum [24-0177524]
Bijlage 3b Meerjarenbeleidsplan 2025-2028 Westlands Museum [24-0177528]
Bijlage 4a Subsidieaanvraag uitbreiding en vernieuwing Westlands Museum [24-0177530]
Bijlage 4a Subsidieaanvraag uitbreiding en vernieuwing Westlands Museum [24-0107992] (geanonimiseerd)
Bijlage 4b Businesscase Vernieuwing en uitbreiding Westlands Museum [24-0177533]
Bijlage 5 Sfeerimpressie Westlands Museum na uitbreiding en vernieuwing [24-0177535]
Memo wethouder van Staalduinen over uitbreiding en vernieuwing Westlands Museum

Geagendeerd	Vergaderdatum
Commissie MO	25 november 2024
Gemeenteraad	11 december 2024

Stemming

38 stemmen voor

Stem voor	Stem tegen
CDA Westland	
Chafia, Dennis	
Eeltink, Jaco	

Jong, Janice de Klinkspoor, Kevin Mark, Cor van der Vermeer-de Smit, Jenny	
CU-SGP Westland	
Koen-Snijders, Bea	
D66 Westland	
Daalhof, Ilse Hofland, Benjamin	
FvD Westland	
Voort, Jasper van der	
FVV	
Vliet, Angelique van	
GemeenteBelang Westland	
Berg, André van den Jansen-van Voorthuizen, Karin van Keizer, Remmert Kester, Stefan Lelieveld, René Stelt, Mireille van der Veen, Joep van Voois, Gerben	
GroenLinks Westland	
Plomp, Duncan	
LPF Westland	
Koppen, Dave van Meer, André van der Munck-Schoordijk, Trudy de Voskamp, Peter Witkamp, John	
PvdA Westland	
Gier, Nico de	
Westland Verstandig	
Beukel, Jan-Willem van den	

Bokestijn, Leo Bogaard, Jan Bongaards, Arie Duijsens, Peter Giessen, Renate van der Hogervorst-Stokkers, Melanie Leurink, Astrid Nederpel, Ralph	
Westlandse VVD	
Bakker, Guus Dijk, Bianca van Erven, Suzanne van	

RAADSVOORSTEL

ONDERWERP

Uitbreiding en vernieuwing Westlands Museum

BESLISPUNTEN

1. Een bedrag van €675.579 te onttrekken aan de bestemmingsreserve "Uitbreiding en vernieuwing Westlands Museum" ten behoeve van de verbouwing van het Westlands Museum.
2. De hieruit voortvloeiende begrotingswijziging met nr. 25001 vast te stellen.
3. De "Bestemmingsreserve Uitbreiding en vernieuwing Westlands Museum" na onttrekking op te heffen.

ARGUMENTEN, RISICO'S EN KANTTEKENINGEN

Argumenten:

- 1.1 Een toekomstbestending Westlands Museum voedt de identiteit van de Westlandse inwoners.
- 1.2 Een toekomstbestending Westlands Museum geeft voorlichting over de geschiedenis van de Greenport.
- 1.3 Een toekomstbestendig Westlands Museum draagt bij aan de realisatie van de Westland Cultuurkoers 2030.
- 1.4 De stichting Streek- en tuinbouwhistorie heeft met haar meerjarenbeleidsplan 2025 – 2028 inzicht gegeven in de meerjarenexploitatie van het Westlands Museum.
- 1.5 De Stichting Streek- en tuinbouwhistorie Westland is financieel niet in staat om een toekomstbestendig Westlands streek- en kunstmuseum te realiseren.
- 2.1 Een begrotingswijziging is nodig om de onttrekking uit de reserve financieel te formaliseren.
- 3.1 De bestemmingsreserve "Uitbreiding en vernieuwing Westlands Museum" is na besluitvorming in uw raad over dit onderwerp niet meer nodig.

Kanttekeningen:

- 1.1 De omgevingsvergunning voor het vergunningplichtige gedeelte van de werkzaamheden is nog niet verleend.
- 1.2 Een extra jaarsubsidie voor 2026 en 2027 ter grootte van €47.000 ligt nu niet ter besluitvorming voor.
- 1.3 In de businesscase wordt ingegaan op de "mogelijke uitdagingen die het Westlands Museum tegemoet kan zien".
- 1.4 De stichting is nog in gesprek met het bedrijfsleven over een bedrag van €38.500 voor de uitbreiding en vernieuwing van het Westlands Museum.

RAADSVORSTEL

AANLEIDING

In het kader van dit raadsvoorstel is een korte terugblik op de bestuurlijke besluitvorming op zijn plaats:

- In het collegewerkprogramma 2022-2026 "Samen werken aan een sterk Westland" is aangegeven dat bestaande culturele voorzieningen via bijvoorbeeld projectfinancieringen ondersteund worden en dat het college de gesprekken met het Westlands Streekmuseum over de realisatie van het Westlands kunstmuseum ondersteunt.
- In de vergadering van 13 december 2023 heeft uw raad de Stichting Streek- en Tuinbouwhistorie Westland - in het kader van het subsidiebeleid - aangewezen als systeempartner. Daarmee heeft uw raad aangegeven dat het Museum Westland een belangrijke functie heeft in de sociaal-culturele infrastructuur.
- In de Begrotingsraad van 8 november 2023 is de motie "Westlands Kunstmuseum" (bijlage 1) aangenomen met het volgende verzoek aan ons college: "Op verzoek van de initiatiefnemers van het Westlands Kunstmuseum mee te werken aan de realisering van het Kunstmuseum bij het Westlands Streekmuseum in 2024 en daarvoor aan de Raad een kredietvoorstel voor te leggen, zodat uitvoering in 2024 mogelijk wordt."
- In het voorstel tot vaststelling van de besteding Bestemmingsreserve Steunfonds Corona, dat op 12 februari in de commissie MO is behandeld en op 28 februari 2024 in uw raad, heeft ons college voorgesteld om aan de bestemmingsreserve Steunfonds Corona een bedrag van €450.000 te onttrekken voor een eenmalige subsidie aan Stichting Streek- en Tuinbouwhistorie voor de verbouwing van het Westlands Museum/Kunstmuseum.
- In dezelfde raadsvergadering van 28 februari 2024 heeft uw raad bij amendement (zie bijlage 2) besloten een bedrag groot € 675.579 te oormerken als bestemd voor een eenmalige financiële bijdrage aan de uitbreiding en vernieuwing van het Westlands Museum. Daarnaast heeft uw raad ons college van B&W verzocht een verantwoorde besluitvorming door de gemeenteraad over het verstrekken van een eenmalig bijdrage groot € 675.579 aan stichting Streek- en Tuinbouwhistorie Westland voor te bereiden. Ook heeft uw raad besloten een bestemmingsreserve "Uitbreiding en vernieuwing Westlands Museum" te vormen en hierin een bedrag te storten groot € 675.579.

Met dit raadsvoorstel geeft ons college invulling aan het verzoek van uw raad om een verantwoorde besluitvorming over de gemeentelijke bijdrage aan de uitbreiding en vernieuwing van het Westlands Museum voor te bereiden en beschouwen van uw raad d.d. 8 november 2023 als afgedaan.

DOELSTELLING

Het mogelijk maken van de uitbreiding en vernieuwing van het Westlands Museum.

ARGUMENTATIE

1.1 Een toekomstbestending Westlands Museum voedt de identiteit van de Westlandse inwoners.

De inwoners van Westland voelen zich nauw verbonden met de gemeente waarin ze wonen. De Westlandse identiteit is diepgeworteld. Een toekomstbestendig Westlands museum maakt het ontstaan van de Westlandse identiteit tastbaar. Door de activiteiten van het Westlands Museum maken onze inwoners van jong tot oud op een laagdrempelige manier

RAADSVOORSTEL

kennis met de Westlandse geschiedenis en cultuur. Dit geldt voor de huidige inwoners maar ook voor mensen die zich nieuw vestigen in Westland. De uitbreiding met Westland-gerelateerde kunst zal de kennismaking met Westland versnellen.

1.2 Een toekomstbestendig Westlands Museum geeft voorlichting over de geschiedenis van de Greenport.

De Westlandse glastuinbouwcluster is wereldberoemd. De gemeente en het Westlands bedrijfsleven ontvangt vaak delegaties uit de hele wereld die willen leren van het Westlandse succes in de tuinbouw. Vaak wordt hierbij ook het Westlands Museum bezocht waar verteld wordt over het ontstaan van de Greenport. Een toekomstbestendig Westlands Museum is daarmee niet alleen belangrijk voor de "branding" van het Westland maar ook voor de branding van de Greenport.

1.3 Een toekomstbestendig Westlands Museum draagt bij aan de realisatie van de Westland Cultuurkoers 2030.

In de door uw raad in juli 2019 vastgestelde 'Westland Cultuurkoers 2030' zijn vijf uitgangspunten opgenomen. Het Westlands Museum geeft in zijn Meerjarenbeleidsplan 2025 – 2028 (bijlage 3a en 3b) aan op de volgende manier invulling aan deze uitgangspunten te geven:

“

Bestaand cultuurbeleid: ruimte voor doorgroei en innovatie

- *In de komende beleidsperiode wordt ingezet op doorgroei van het Westlands Museum, waar naast aandacht voor de tuinbouw- en streekhistorie een derde tak wordt toegevoegd: (Westland gerelateerde) kunst. Hierdoor krijgt cultuur nog meer relevantie voor Westlanders en niet-Westlanders.*
- *Met uitzondering van Kom-in-de-kas kan het brede publiek nu nergens een goed beeld krijgen van de moderne tuinbouw. Ook Westlanders zijn niet altijd meer bekend met de mooie, innovatieve sector die de tuinbouw is. Onderdeel van de doorgroeiplannen is om via een 3D-ervaring de bezoekers op spectaculaire wijze kennis te laten maken met de innovaties in de sector. Om dit te realiseren wordt nauw samengewerkt met het World Horti Center.*

Onderwijs: cultuur als basis voor een leven lang leren

- *Dankzij het project 'Kracht van Toen' heeft het Westlands Museum nieuwe educatieprogramma's kunnen ontwikkelen voor het primair onderwijs. Het doel is dat elke leerling van de Westlandse scholen minimaal één keer het museum bezoekt. De toevoeging van kunst aan het educatie aanbod biedt ook kansen om jongeren op jonge leeftijd kennis te laten maken met kunst.*
- *Om de toegang tot erfgoed-informatie te vergroten, hebben het museum en het Historisch Archief Westland in 2022 de website www.ErfgoedWestland.nl gelanceerd. In de komende beleidsperiode wordt steeds meer informatie over de collectie (door vrijwilligers) gedigitaliseerd en op de website beschikbaar gesteld. Tevens ondersteunen wij het Westlandse erfgoedveld (historische verenigingen, werkgroepen, etc.) om ook deel te nemen, zodat straks alle Westlandse, historische informatie op één plek te vinden is.*

Zorg en welzijn: cultuur maakt beter

- *Een museumbezoek biedt kansen om te leren, je te laten verrassen, je mening aan te scherpen en om andere ideeën te vernemen. Kunst en erfgoed beleven draagt bij aan individuele ontplooiing, maatschappelijke participatie, welbevinden en gezondheid. Het museum is een levendige ontmoetingsplek en is belangrijk voor participatie en sociale cohesie binnen de Westlandse gemeenschap. Het beleven van de presentaties in het museum en de historische tuin, heeft een positief effect op het mentaal welzijn. Het museum gaat daarom de komende beleidsperiode inzetten om nog meer beleving te creëren in de presentaties. Een voorbeeld is de innovatieve experience over de moderne tuinbouw.*

RAADSVORSTEL

- *Conform de museumdefinitie wil het Westlands Museum openbaar, toegankelijk en inclusief zijn, en diversiteit en duurzaamheid bevorderen. Onze samenwerking met zorg- en welzijnsorganisaties, zoals Vitis Welzijn, wordt geïntensiveerd om vervolg te geven aan speciaal op maat gemaakte programma's, zoals de 'Week van de dementie', aangepaste rondleidingen voor slechtzienden en laaggeletterden, en workshops voor eenzame ouderen.*

Openbare ruimte: zonder erfgoed is Westland niet zichzelf

- *Het Westlands Museum is een van de partners van de Werkgroep Erfgoedbescherming Westland (WEW) en in die hoedanigheid nauw betrokken bij het project 'Monumentenborden in gemeente Westland'. Het museum heeft daarbij de rol van fondsenwerver, vergaderlocatie, beheerder van de financiën en kennisverspreider. In de komende beleidsperiode worden alle elf dorpen in de gemeente voorzien van een centrumbord met de historie van elk dorp. Aan de bestaande 106 monumenten-borden worden de komende beleidsperiode nog een kleine honderd toegevoegd.*
- *Het Westlands Museum heeft in 2023 een volledige inventarisatie uitgevoerd met betrekking tot het tuinbouwerfgoed dat nog aanwezig is. Dit heeft een lijst opgeleverd van 145 objecten. Via de WEW wordt in samenwerking met de gemeente getracht de belangrijkste objecten te behouden voor het nageslacht. Dit onderwerp biedt kansen voor versterking van het toerisme. Daartoe ontwikkelt het Westlands Museum in samenwerking met toeristenorganisatie Bezoek Westland in de komende beleidsperiode een fietsroute langs dit tuinbouwerfgoed. Ook een tweede fietstocht wordt ontwikkeld, en die gaat in op de relatie van de Oranjes met het Westland.*
- *Kleinere tentoonstellingen die beëindigd zijn, bieden we bij verzorgingstehuizen aan om daar tijdelijk op te hangen. Het biedt de cliënten van de tehuizen ook de mogelijkheid om kennis te maken met het museum, maar dan bij de mensen thuis.*

Economie: cultuur loont

- *De toevoeging van hoogwaardige Kunst aan het aanbod zorgt voor meer én ander publiek, zo leren de tentoonstelling 'Botanische kunst van Anita Walsmit Sachs' en 'Ben Viegiers - Meester van licht, lucht en water'. Deze bezoekers komen vaak van buiten het Westland, nemen de tijd voor gezellig napraten (consumeren) en maken er vaak meteen 'een dagje' van waarbij ook andere plekken en restaurants in de gemeente bezocht worden. De te ontwikkelen fietstochten zullen dit effect versterken.*
- *Met de thema's Kunst, Tuinbouw en Streek sluit het museum vaak al goed aan bij de thema's van het Westlands bedrijfsleven. In de komende beleidsperiode worden de contacten met het bedrijfsleven sterk aangehaald waarbij gezocht wordt naar win-win-situaties. Een deel van de structurele kosten zullen daarmee gedragen kunnen worden door het Westlandse bedrijfsleven.*

“

In het meerjarenbeleidsplan heeft de stichting ook in beeld gebracht wat zij doet voor speciale doelgroepen zoals mensen met een visuele beperking, mensen met dementie en hun mantelzorgers, mensen met taalachterstand, eenzame ouderen en nieuwkomers.

Met de invulling van uitgangspunten van de Westland Cultuurkoers 2030 borgt het museum een plek in de Westlandse samenleving. Het is samen met het Historisch archief Westland de enige plek in Westland waar de cultuurhistorie van Westland tastbaar bij elkaar komt. Daarom is uitbreiding en vernieuwing van het Westlands Museum in beleidsmatige zin gerechtvaardigd.

RAADSVOORSTEL

1.4 De stichting Streek- en tuinbouwhistorie heeft met haar meerjarenplanbeleidsplan 2025 – 2028 inzicht gegeven in de meerjarenexploitatie van het Westlands Museum.

In de beraadslaging van 28 februari 2024 heeft uw raad expliciet aangegeven inzicht te willen hebben in de meerjarenexploitatie van het Westlands Museum alvorens te kunnen besluiten over de eenmalige bijdrage aan de uitbreiding en de vernieuwing van het Westlands Museum. Dit om financiële verrassingen als gevolg van een groter museum met een gedeeltelijk andere functionaliteit te voorkomen. In bijlage 3b is het meerjarenbeleidsplan opgenomen.

Lasten

Uit het meerjarenbeleidsplan blijkt dat het totaal aan lasten toeneemt van € 362.095 in 2023 naar €476.384 in 2028. Dat is een toename met 31% ter grootte van €113.479. Dit wordt vooral veroorzaakt door een stijging in de post "personeel en vrijwilligers" die stijgt van €178.730 in 2023 naar €264.884 in 2028, een stijging met €86.154. Hierin is o.a. begrepen een uitbreiding met 0,55 FTE educatiemedewerker. Om het museum professioneel te kunnen exploiteren is deze uitbreiding benodigd.

Baten

Inkomsten uit verkoop entreebewijzen

Uit het meerjarenbeleidsplan blijkt dat de inkomsten vanuit de verkoop van entreebewijzen toenemen van €39.847 in 2023 naar €60.000 in 2028. Vanaf halverwege 2023 zijn er een tweetal kunsttentoonstellingen geweest. In de bezoekersaantallen is een stijging zichtbaar van 6446 in 2022 naar 8539 bezoekers in 2023 en naar verwachting ca. 13.000 in 2024. Dit is een verdubbeling van het aantal bezoekers in 2024 afgezet tegen het aantal in 2022, een stijging van het aantal bezoekers met 32 % van 2022 naar 2023 en met 50% van 2023 naar 2024. De stijging van het aantal bezoekers wordt toegerekend aan de kunsttentoonstellingen van het afgelopen anderhalf jaar. Met de nieuwe accommodatie kan deze lijn bestendigd worden. Dan worden ook museale bruiklenen en bruiklenen vanuit de gemeentelijke kunstcollectie mogelijk.

Een stijging met 50% van de verkoop van entreebewijzen - van €39.847 in 2023 naar ca. €60.000 in 2028 – is daarom realistisch en mogelijk zelfs te behoudend ingeschat. Dit wordt ondersteund door de landelijke cijfers waaruit blijkt dat 82% van de museumbezoeken gericht zijn op kunst en geschiedenis.

Een verhoging van het tarief voor het entreebewijs van €7 naar €9 is zondermeer acceptabel, nu al en zeker wanneer de uitbreiding met het kunstgedeelte heeft plaatsgevonden.

Inkomsten uit sponsoring

Uit het meerjarenbeleidsplan blijkt dat de inkomsten vanuit sponsoring toenemen van €2.450 in 2023 naar €30.000 in 2028. Op dit moment is er €12.000 gecontracteerd voor 2025. Dit is in lijn met de meerjarenbegroting van het Westlands Museum en bijna vijf keer zoveel als in 2023. Gezien de omvang van het Westlands bedrijfsleven zou het mogelijk moeten zijn om de doelstelling van €30.000 in 2028 te realiseren.

Inkomsten uit donaties

Uit het meerjarenbeleidsplan blijkt dat de inkomsten vanuit donaties toenemen van €14.133 in 2023 naar €21.000 in 2028. De stichting heeft tot op heden geen specifieke acties gezet op het werven van meer donateurs maar is dit wel voornemens. Over het succes van deze acties kan nu geen uitspraak worden gedaan maar met toenemende aantallen bezoekers is de kans groot dat ook het aantal donateurs zal toenemen.

RAADSVORSTEL

Inkomsten uit verkoop consumpties

Uit het meerjarenbeleidsplan blijkt dat de inkomsten vanuit de verkoop van consumpties toenemen van €23.220 in 2023 naar €27.900 in 2028 een stijging met 20%. Afgezet tegen de stijging van het aantal bezoekers is dit een behoudend ingeschatte stijging van de omzet in consumpties.

Inkomsten uit de winkel (boeken, groenten, souvenirs en overige)

Uit het meerjarenbeleidsplan blijkt dat de inkomsten vanuit de verkoop winkel tussen 2024 en 2028 toenemen van €10.000 tot ca. €16.000. De geraamde inkomsten in 2028 zijn gelijk aan die van 2023. De opbrengst van boeken en souvenirs worden door het museum voorzichtig begroot omdat het succes afhankelijk is van de tentoonstellingen en de beschikbaarheid van gerelateerde boeken en souvenirs. Gezien de opbrengsten van 2023 mag verwacht worden dat met het bestendigen van de koers in de combinatie van historie en kunst de raming van de inkomsten uit de winkel conform begroting gerealiseerd kan worden.

Subsidie gemeente Westland

Uit het meerjarenbeleidsplan blijkt dat de stichting aan de gemeente vraagt de jaarlijkse subsidie per 2026 op te hogen naar een bedrag van €284.000, €47.000 hoger dan het subsidieplafond 2025 dat is gesteld op €237.059. Dit naast de indexatie die het subsidieplafond jaarlijks biedt ter grootte van de consumentenprijsindex in het jaar voorafgaand aan de aanvraag (subsidiebeleid en ASV 2024). Het subsidieplafond 2026 wordt eind januari 2025 door ons college vastgesteld. In dat besluit zal ons college overwegen de stichting tegemoet te komen in een incidentele verhoging van het subsidieplafond ter grootte van €47.000 voor het jaar 2026. Mocht ons college besluiten tot verhoging van het subsidieplafond, dan zal dat zijn beslag moeten krijgen in de kadernota en de begroting 2026. De daadwerkelijke afweging ten aanzien van de subsidietoekenning vindt begin juli 2025 in ons college plaats bij de besluitvorming over het subsidieprogramma 2026. Subsidie is dus geen vast gegeven. Het is aan ons college om hierover binnen de budgettaire kaders van de raad te besluiten zoals in de Algemene Subsidieverordening 2024 is vastgelegd.

In haar meerjarenbeleidsplan stelt de stichting voor de ophoging van de subsidie met €47.000 structureel te maken. Echter er is sprake van een zich positief ontwikkelende businesscase/exploitatie. Derhalve hebben wij besloten te overwegen in de begroting 2026 een incidenteel extra bedrag van €47.000 op te nemen en indien noodzakelijk ook in de begroting 2027. Van de stichting wordt verwacht dat zij zelf voldoende middelen genereert om dit bedrag van €47.000 na 2027 te dekken. Uitgangspunt blijft dat met de subsidie van de gemeente Westland de basisinfrastructuur (zoals professionals, gebouw en apparatuur) van het Westlands Museum in stand gehouden kan worden.

1.5 Stichting Streek- en tuinbouwhistorie Westland is financieel niet in staat om een toekomstbestendig Westlands streek- en kunstmuseum te realiseren.

De Stichting Streek- en Tuinbouwhistorie Westland (hierna de stichting) heeft op 12 april 2024 een bijgestelde subsidieaanvraag ter grootte van €675.579 ingediend voor een bijdrage aan de uitbreiding en vernieuwing van het Westlands Museum en in oktober 2024 de bijbehorende bijgestelde businesscase (zie bijlagen 4a en 4b). Dit naar aanleiding van de beraadslaging in de raad van 28 februari 2024 en het besluit bovengenoemd bedrag via een bestemmingsreserve te reserveren voor de uitbreiding en vernieuwing van het Westlands Museum. De stichting heeft op 25 april 2024 de eerdere aanvraag van 11 oktober 2023 ingetrokken.

Daarnaast heeft de stichting in oktober 2024 haar bijgestelde meerjarenbeleidsplan 2025- 2028 "Samen voor historie en Kunst" bij de gemeente ingediend (bijlagen 3a en 3b). Dit meerjarenbeleidsplan geeft inzicht in de meerjarenstrategie met bijbehorende exploitatie. Het dient primair als basis voor de jaarlijkse subsidieverlening aan systeempartners zoals de Stichting Streek- en tuinbouwhistorie maar daarnaast heeft dit meerjarenbeleidsplan een rol in de onderhavige besluitvorming. Immers de raad heeft inzicht gevraagd in de meerjarenexploitatie van het Westlands Museum om tot

RAADSVOORSTEL

zorgvuldige besluitvorming te kunnen komen over de eenmalige bijdrage aan de uitbreiding en vernieuwing van het Westlands Museum.

De totale begroting voor de uitbreiding en vernieuwing van het museum bedraagt volgens de aanvraag €1.151.606. Met de verbouwing en uitbreiding wordt er extra museale ruimte gerealiseerd voor de functionaliteit van een Westlands Kunstmuseum. Ook wordt er ruimte gecreëerd om bezoekers niet alleen te informeren over de historie van de tuinbouw maar ook over de moderne tuinbouw. De combinatie van streek- en tuinbouwhistorie en kunst zorgt voor synergie en draagt bij aan een toekomstbestendig museum. Tegelijkertijd worden met deze verbouwing de technische installaties vervangen zoals het klimaatsysteem en worden duurzaamheidsmaatregelen getroffen. In de businesscase staat beschreven hoe de uitbreiding en verbouwing wordt vormgegeven. In bijlage 5 is aanvullend een sfeerimpressie opgenomen.

Om de plannen te kunnen bekostigen zijn de oorspronkelijke plannen bijgesteld. Zo wordt de groepsruimte "de hooiberg" niet richting de entree uitgebreid, blijft de huidige entree gehandhaafd en worden de automatische deuren ten behoeve van het vergemakkelijken van de toegang voor minder validen vooralsnog niet gerealiseerd. Overigens is het huidige en het uitgebreide/vernieuwde museum intern uitstekend toegankelijk voor minder validen. De medewerkers van het museum helpen de minder validen bij de binnenkomst van het museum. De stichting is nog op zoek naar fondsen om de automatische deuren wel te realiseren.

De stichting Kunstmuseum Westland

De stichting Streek- en Tuinbouwhistorie Westland is de aanvrager van de subsidie maar het betreft een samenwerking met de stichting Kunstmuseum Westland. Na besluitvorming in de raad over de gemeentelijke bijdrage aan de uitbreiding en vernieuwing van het Westlands Museum wordt de stichting Kunstmuseum Westland opgeheven. Na opheffing van de stichting Kunstmuseum Westland gaan haar bestuursleden deel uitmaken van de commissie Kunst van het Westlands Museum.

Conclusie subsidie voor de uitbreiding en vernieuwing van het Westlands Museum

Al met al - met in acht name van het onder argument 1.1 t/m 1.4 vermelde - voldoende reden om tegemoet te komen aan de subsidieaanvraag van de stichting Streek- Tuinbouwhistorie Westland daar de stichting niet over voldoende eigen middelen beschikt om een toekomstbestendig museum te realiseren. Zoals gezegd vraagt de stichting éénmalig voor de uitbreiding en vernieuwing van het Westlands Museum het door de raad gereserveerde bedrag van €675.579. Dit naast bijdragen van Stichting Vastgoed Westlandse Druif (€300.000), DUMAVA (€100.000) en het bedrijfsleven (€76.027).

2.1 Een begrotingswijziging is nodig om de onttrekking uit de reserve financieel te formaliseren.

Onttrekkingen uit een reserve moeten conform het BBV (Besluit Begroting en Verantwoording) met een begrotingswijziging worden geformaliseerd.

3.1 De bestemmingsreserve "Uitbreiding en vernieuwing Westlands Museum" is na besluitvorming in uw raad over dit onderwerp niet meer nodig.

De bestemmingsreserve is ingesteld om financieel-technisch een reservering te realiseren voor de bestemming "uitbreiding en vernieuwing van het Westlands Museum". Na positieve besluitvorming over het aanwenden van de gehele reserve voor de bestemming resteren er na onttrekking geen gelden meer in de bestemmingsreserve en is er derhalve geen reden meer om de bestemmingsreserve in stand te houden.

RAADSVORSTEL

RISICO'S EN KANTTEKENINGEN

Kanttekeningen

1.1 De omgevingsvergunning voor het vergunningplichtige gedeelte van de werkzaamheden is nog niet verleend.

Het vergunningplichtige deel van de werkzaamheden – de uitbreiding van het museum – start in het voorjaar 2025. Op dat moment moet de omgevingsvergunning verleend zijn. De afstemming met de gemeente ter voorbereiding van de vergunning is gaande. Bij de betaling van de tranches subsidie (zie onder Financiën) wordt hier rekening mee gehouden. Dit betekent dat er alleen subsidie verleend wordt voor de uitbreiding als de omgevingsvergunning is verstrekt.

1.2 De extra jaarsubsidie voor 2026 en 2027 ter grootte van €47.000 ligt nu niet ter besluitvorming voor.

De extra subsidie voor 2026 en 2027 ter grootte van €47.000 ligt formeel nu niet ter besluitvorming voor maar wel met de besluitvorming over het subsidieprogramma 2026 (begin juli 2025 in ons college). In de afwegingen ten aanzien van de kadernota begroting 2026 wordt de voorgestelde extra subsidie formeel beschouwd. Structurele allocatie van deze gelden is niet aan de orde. Gezien de positieve ontwikkeling van de exploitatie wordt van de stichting verwacht dat zij zelf voldoende middelen genereert om dit bedrag van €47.000 na 2027 te dekken.

1.3 In de businesscase wordt ingegaan op de “mogelijke uitdagingen die het Westlands Museum tegemoet kan zien”.

In de businesscase wordt ingegaan op de “mogelijke uitdagingen die het Westlands Museum tegemoet kan zien”: Tekort aan parkeerplaatsen en een mogelijk tekort op de exploitatie. De stichting geeft het volgende aan:

“

1) Tekort parkeerplaatsen.

Door het aantrekken van meer bezoekers kan de parkeerfaciliteit te klein zijn. Het Westlands Museum telt 29 parkeerplaatsen en uitbreiding op het eigen terrein is niet mogelijk. Mogelijke oplossing: huren van parkeer-ruimte bij de overbuurman, 140 meter verder. Hiervoor doen we geen beroep op de gemeente.

2) Mogelijk tekort exploitatie

De afgelopen 10 jaar is de subsidiebijdrage als systeem/kernpartner redelijk stabiel gebleven en is er geen aanvraag gedaan op het verhogen van de subsidie. Veel vitale activiteiten zoals onderhoud en beheer historische tuin, catering coördinatie, klusactiviteiten, opbouw tentoonstellingen worden uitgevoerd door vrijwilligers. Daarnaast is er afgelopen jaren meer werk verricht door medewerkers dan dat men eigenlijk aankan. Voor de toekomst, met of zonder realisatie van een Kunstmuseum, zal naar duurzame personele oplossingen gezocht moet worden. Ook zullen er meer kosten worden verwacht waaronder, onderhoud van het gebouw, stijging energiekosten, hogere verzekering van kunst, transport voor bruiklenen etc.

Mogelijke oplossing: Komende jaren wordt ingezet op het binden van bedrijven aan het Westlands Museum, waardoor mogelijk en/of deels kostenverhogingen betaald kunnen worden. Zoals eerder aangegeven, is een nieuw beleidsplan (2025-2028) ontwikkeld waarbij één van de speerpunten is het aantrekken en verbinden van het Westlandse bedrijfsleven aan het Westlands Museum.

“

Ad.1) Ten aanzien van de parkeerplaatsen heeft de stichting in de businesscase aangegeven hiervoor geen beroep te doen op de gemeente.

RAADSVOORSTEL

Ad.2) Met het meerjarenbeleidsplan 2024 – 2028 heeft de stichting invulling gegeven aan de het beeld van de meerjarenexploitatie. Dit heeft in financiële zin het verzoek aan de gemeente opgeleverd om de jaarsubsidie met een bedrag van €47.000 te verhogen. Ons college overweegt om in de begroting 2026 een incidenteel extra bedrag van €47.000 op te nemen en indien noodzakelijk ook in de begroting 2027. Structurele verhoging is niet voorzien. Van de stichting wordt verwacht dat zij zelf voldoende middelen genereert om dit bedrag van €47.000 na 2027 structureel te dekken. Daar kan van worden uitgegaan gezien de positieve ontwikkeling van de exploitatie niet alleen door het binden van het bedrijfsleven maar vooral ook door de in de praktijk duidelijk zichtbare verhoging van de bezoekersaantallen.

1.4 De stichting is nog in gesprek met het bedrijfsleven over een bedrag van €38.500 voor de uitbreiding en vernieuwing van het Westlands Museum.

Ten aanzien van de in de businesscase opgenomen begroting geeft de stichting aan nog voor een bedrag van €38.500 in bespreking te zijn met het bedrijfsleven. Dat is 3,4% van de totale begroting voor de uitbreiding en vernieuwing van het museum. Dit bedrag is geen belemmering voor de toekenning van de gemeentelijke subsidie. Mocht het zo zijn dat de stichting er niet in slaagt deze gelden uit de markt te verwerven, zal de gemeente dit niet compenseren.

FINANCIËN

De totale begroting van de uitbreiding en vernieuwing van het Westlands Museum bedraagt volgens de subsidieaanvraag €1.151.606. De stichting vraagt hiervoor aan de gemeente een bijdrage van €675.579, 58% van de totale kosten.

De eenmalige subsidie van €675.579 wordt gedekt uit Bestemmingsreserve Uitbreiding en vernieuwing Westlands Museum. Na verstrekking van de subsidie is de reserve leeg en wordt deze bij raadsbesluit opgeheven.

De subsidie wordt in 6 tranches (15/01/2025, 15/04, 15/07, 15/10, 15/12 en 1^e helft 2026) van €112.597 verstrekt. Voorafgaand aan de betalingen van 15 april 2025 en 15 oktober '24 2025 moeten er door de gemeente voortgangsrapportages worden goed gekeurd voordat vervolgbetalingen plaatsvinden. De laatste tranche wordt betaald met de vaststelling van de eindverantwoording over de subsidie (1^e helft 2026).

In de afwegingen ten aanzien van de kadernota begroting 2026 wordt de door de stichting voorgestelde extra subsidie van €47.000 beschouwd. Wij hebben het voornemen om in de begroting 2026 en indien noodzakelijk in de begroting 2027 incidenteel deze extra gelden onder programma 5 "Zorg, Welzijn en Cultuur" op te nemen en ter besluitvorming aan uw raad voor te leggen. Van de stichting wordt verwacht dat zij na 2027 zelf zorgdraagt voor de dekking van deze gelden.

(EXTERN) OVERLEG EN MEDE-ADVIES

Dit raadsvoorstel is opgesteld door de Cluster Beleid in samenspraak met de cluster Bedrijfsvoering, Control en Bureau Gemeentesecretaris.

VERVOLGTRAJECT

Na besluitvorming in uw raad, verstuurt ons college de subsidiebeschikking aan de stichting en kunnen de werkzaamheden worden uitgevoerd.

RAADSVOORSTEL

Burgemeester en wethouders van Westland,
de loco-secretaris, de loco-burgemeester,

V.L. Dobbe

B.P.M. van der Stee

RAADSBSLUIT

De raad van de gemeente Westland;

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders van 5 november 2024, nummer 24-0078753, met de volgende bijlage(n):

- Bijlage 1 8-11-2023 Motie 58 WV-GL-PvdA inzake Westlands Kunstmuseum
- Bijlage 2 Amendement 11A GBW-WV-VVD-GL-CDA-D66-LPF inzake Coronafonds G24-000204
- Bijlage 3a Brief – meerjarenbeleidsplan
- Bijlage 3b Meerjarenbeleidsplan Westlands Museum 2025-2028
- Bijlage 4a Subsidieaanvraag uitbreiding-vernieuwing Westlands museum
- Bijlage 4b Business case - investering kunstmuseum
- Bijlage 5 Sfeerimpressie Vernieuwd Westlands Museum

gelet op het bepaalde in artikel 108 van Gemeentewet;

gehoord het advies van de commissie Maatschappelijke omgeving van 25 november 2024 en gehoord de beraadslagingen van onderhavige vergadering;

besluit:

1. Een bedrag van €675.579 te onttrekken aan de bestemmingsreserve “Uitbreiding en vernieuwing Westlands Museum” ten behoeve van de verbouwing van het Westlands Museum.
2. De hieruit voortvloeiende begrotingswijziging met nr. 250019 vast te stellen.
3. De “Bestemmingsreserve Uitbreiding en vernieuwing Westlands Museum” na onttrekking op te heffen.

Begrotingswijziging	nr. 25001							
Mutatie programma's:	dienstjaar 2024		dienstjaar 2025		dienstjaar 2026		dienstjaar 2027	
	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten
01 Ruimtelijke ordening								
02 Volkshuisvesting								
03 Gebiedsontwikkeling								
04 Mobiliteit en economie								
05 Zorg, welzijn en cultuur			562.985		112.597			
06 Openbare orde en veiligheid								
07 Sport, onderwijs en recreatie								
08 Openbare ruimte								
09 Politiek en bestuur								
10 Financiën en alg. dekkingsmiddelen								
11 Organisatie en overhead								
Totaal programma's			562.985		112.597			
Mutaties reserves:								
12 Reserves				562.985		112.597		
Totaal			562.985	562.985	112.597	112.597		

Aldus besloten door de raad in zijn openbare vergadering van 11 december 2024,

de griffier,

de voorzitter,

RAADSBESLUIT

P. van Oosten

B.R. Arends

2 aangenomen

[Signature]

Motie Westlands Kunstmuseum

De Raad van de Gemeente Westland in vergadering bijeen op 8 november 2023;

Overwegende:

- Al heel lang toezeggingen lopen over de komst van een Westlands Kunstmuseum;
- Snelle realisering dan ook gewenst is en kan bijdragen aan een beter Westland;
- Het museum op de investeringslijsten staat vermeld met het aanvankelijk genoemde bedrag;

Verzoekt het College:

Op verzoek van de initiatiefnemers van het Westlands Kunstmuseum mee te werken aan de realisering van het Kunstmuseum bij het Westlands Streekmuseum in 2024 en daarvoor aan de Raad een kredietvoorstel voor te leggen, zodat uitvoering in 2024 mogelijk wordt.

Gaat over tot de orde van de dag.

Westland Verstandig
Peter Duijsens

GroenLinks Westland
Duncan Plomp

[Signature]
PvdA Westland
Nico de Gier

V		T	
WV	10	GLW	8
CPA	6	LPF	5
UUD	3	FVD	1
DEG	2		
GL	1		
CU-SEP	1		
PvdA	1		
FVV	1		
	<u>25</u>		<u>14</u>

Amendement vergadering gemeenteraad Westland dd 28 februari 2024

uitbreiding en vernieuwing van 'Westlands Museum'

De raad van gemeente Westland, in vergadering bijeen op woensdag 28 februari 2024 voor besluitvorming tot vaststelling van de besteding Bestemmingsreserve Steunfonds Corona

gehoord de beraadslagingen

spreekt uit

- op zich bereid te zijn een substantiële bijdrage te leveren aan een uitbreiding en vernieuwing van het Westlands Museum mits besluitvorming tot het verstrekken van zo'n bijdrage tenminste op een verantwoorde en zorgvuldige wijze kan plaatsvinden,
- echter thans nog te veel onzekerheden bestaan over het risico van het zich gaan voordoen van oplopende tekorten op de exploitatiebegroting als gevolgen van de uitbreiding en vernieuwing van het Westlands Museum,
- en tevens onduidelijkheid bestaat over de samenwerking en/of het samengaan van de stichting Streek- en Tuinbouwhistorie Westland en de stichting Kunstmuseum Westland,
- en daarom op dit moment nog niet kan overgaan tot de vaststelling van een subsidiebijdrage aan de stichting Streek- en Tuinbouwhistorie Westland,

en besluit

- een bedrag groot € 675.579 te oormerken als bestemd voor een eenmalige financiële bijdrage aan de uitbreiding en vernieuwing van het Westlands Museum, (LIP-B3)
- het college van B&W te verzoeken een verantwoorde besluitvorming door de gemeenteraad over het verstrekken van een eenmalig bijdrage groot € 675.579 aan stichting Streek- en Tuinbouwhistorie Westland voor te bereiden

en wijzigt het voorliggende raadsbesluit als volgt:

- punt 2 komt te vervallen
- punt 14 wordt geheel gewijzigd in: een *bestemmingsreserve 'uitbreiding en vernieuwing Westlands Museum'* te vormen en hierin een bedrag te storten groot € 675.579
- mocht blijken dat er geen overeenstemming bereikt wordt met de stichting Streek- en Tuinbouwhistorie Westland dan zal bovenstaand bedrag geoormerkt blijven voor de sociaal-culturele sector.

en gaat over tot de orde van de dag.

Fractie GBW

Fractie Westland Verstandig

Fractie Westlandse VVD

Mireille van der Stelt

Peter Duijsens

Suzanne van Erven

Fractie GroenLinks

Fractie CDA Westland

Fractie D66 Westland

Duncan Plomp

Kevin Klinkspoor

Ilse Daalhof

Fractie LPF Westland

André van der Meer

	V	T
WV	9	FvD 1
GBW	8	
CDA	6	
LPF	5	
VVD	3	
D66	2	
GL	1	
Cu-sep	1	
PvdA	1	
	36	1

2 aangenomen

Geachte heer, mevrouw,

Bij deze bieden wij, bestuur, medewerkers en vrijwilligers van het Westlands Museum, u ons bijgestelde meerjarenbeleidsplan 2025 – 2028 aan.

Wij kijken ernaar uit om de komende beleidsperiode weer met u samen te werken!

Mocht u nog vragen hebben, dan horen we deze graag!

Met vriendelijke groet,

Namens bestuur en medewerkers,

Lenny Dijkshoorn

Voorzitter Westlands Museum

MEERJARENBELEIDSPLAN 2025-2028

SAMEN VOOR HISTORIE EN KUNST

Westland, 29 oktober 2024

INHOUDSOPGAVE

1. Introductie	3
2. Trends en ontwikkelingen	5
3. Visie Missie Doel	6
4. Gemeentelijk beleid	7
5. Doelgroepen	10
6. Activiteiten	11
7. Organisatie	13
8. Financieel (meerjarenbegroting)	14

1. INTRODUCTIE

Het Westlands Museum is het culturele erfgoedhart van het Westland. Het is het enige museum over de tuinbouwhistorie in Nederland en tevens het historisch museum voor de streek Het Westland. Het Westlands Museum is een geregistreerd, middelgroot museum. Dat betekent dat het officieel voldoet aan de professionele museumstandaard en de (internationale) definitie van een museum:

*Een museum is een permanente instelling zonder winstoogmerk, in dienst van de samenleving, gericht op het onderzoeken, verzamelen, bewaren, interpreteren en tentoonstellen van materieel en immaterieel erfgoed. Musea zijn openbaar, toegankelijk en inclusief en bevorderen diversiteit en duurzaamheid. Ze werken en communiceren ethisch, professioneel en met participatie van gemeenschappen. Musea bieden een verscheidenheid aan ervaringen met het oog op educatie, genoeg, reflectie en kennisuitwisseling.*¹

Afgelopen periode is het Westlands Museum zeer succesvol geweest en zijn de bezoekersaantallen gestegen. Er is geëxperimenteerd met kunsttentoonstellingen die zeer gewaardeerd werden. Het Westlands Museum kijkt uit naar een volgende fase/beleidsperiode waarin de volgende speerpunten zijn benoemd.

SPEERPUNTEN beleidsperiode 2025 – 2028

Op hoofdlijnen wil het Westlands Museum de komende beleidsperiode inzetten op de onderstaande speerpunten. De uitwerking wordt per jaar in jaarplannen omschreven.

- Uitbreiding van het museum met een extra expositieruimte om kunst in de context van het Westland te tonen.
- Het klimatologisch geschikt maken van de expositieruimten om kunst en bruiklenen tentoon te stellen.
- Het gebouw *verduurzamen*.
- Een semipermanente 3D experience in samenwerking met het World Horti Center en het bedrijfsleven realiseren over de innovatie in het Westland: moderne erfgoedbeleving en verbinding met het heden.
- Faciliteiten scheppen om meer groeps- en bedrijvenbezoek te faciliteren en zodoende meer inkomsten te genereren.
- Het organiseren van tentoonstellingen zoals 'Ben Viegers – Meester van licht, lucht en water' en 'Botanische kunst van Anita Walsmit Sachs' om bovenregionaal publiek aan het museum te binden.
- Het beheer en behoud van de collectie optimaliseren.
- (Erfgoed)educatie: meer en structureel schoolbezoek realiseren en het lesaanbod uitbreiden met kunsteducatielessen. Iedere basisschoolleerling moet minimaal 1x in zijn basisschoolperiode het museum hebben ervaren.
- Het museum verder geschikt maken voor bezoekers met een beperking.
- Uitbreiding staf (algemene ondersteuning huidige management).
- Binden van het Westlandse bedrijfsleven aan het Westlands Museum door het ontwikkelen van partnerpakketten.
- Meer donateurs werven die het museum een warm hart toedragen.

¹ Tijdens de ICOM (International Council of Museums) General Conference in Praag in 2022 is deze nieuwe internationale museumdefinitie door de internationale museumgemeenschap aangenomen. Het Museumregister toetst instellingen op basis van de Museumnorm, een set kwaliteitscriteria inzake bedrijfsvoering, collectiebeheer en publiekszaken. De museumdefinitie is onderdeel van de Museumnorm.

- Het Westlands Museum nog sterker regionaal promoten om meer bezoekers (regionaal en bovenregionaal) aan te trekken.
- Verder professionaliseren van faciliteiten voor medewerkers en vrijwilligers.

2. Trends en ontwikkelingen

Er zijn verschillende trends en ontwikkelingen binnen de maatschappij, bij de overheid en in de museumbranche die van invloed zijn op de ontwikkelmogelijkheden van het Westlands Museum.

Vergrijzing

Het komende decennium gaan veel mensen met pensioen. Dat biedt kansen door een toename van potentiële museumbezoekers en -donateurs, maar tegelijkertijd is de verwachting dat eenzaamheid toeneemt en men meer zorgtaken krijgt. De vergrijzing heeft ook invloed op vrijwilligers, veel van de vrijwilligers zullen in komende beleidsperiode wellicht stoppen en nieuwe vrijwilligers zullen gevonden moeten worden.

Behoud landschap en erfgoed

Nederland en het Westland staan voor uitdagingen die grote invloed hebben op het landschap, de directe woon- en leefomgeving en dus ook op het behoud van ons erfgoed. Er is een groeiende vraag naar cultureel aanbod, waarbij de uitstraling van de regio en de versterking van het vestigingsklimaat belangrijke rollen spelen. Dit biedt kansen voor lokale/regionale musea die terug kunnen vallen op 'eigenaarschap' van de lokale gemeenschap.

Digitalisering

Het gebruik van multimedia is in de gedigitaliseerde samenleving niet meer weg te denken. Musea zijn voor hun activiteiten niet alleen meer aangewezen op het fysiek laten zien van objecten, geven van informatie of delen van kennis. Daar zijn kennis, competenties, systemen en middelen voor nodig. Tegelijkertijd geeft persoonlijk contact een extra dimensie aan interactie en het met passie verbinden van heden en verleden.

Westlandse verbondenheid

In het Westland heerst een sterk streekgevoel en er is een grote bereidheid om zich in te zetten voor goede doelen, zoals vrijwilligerswerk en door middel van financiële bijdragen. Tentoonstellingen en andere activiteiten hebben in de afgelopen jaren laten zien dat Westlanders geïnteresseerd zijn in de wortels van hun streek mits zij daartoe worden 'uitgedaagd', bijvoorbeeld via het vertellen van persoonlijke verhalen. Tegelijkertijd is er sprake van een afnemende natuurlijke relatie tussen Westland(ers) en de glastuinbouwsector. Door schaalvergroting en afname van het aantal tuinbouw-gerelateerde bedrijven hebben jonge Westlanders niet meer 'automatisch' contact met en kennis van de tuinbouwwereld. Ook verwelkomt het Westland veel nieuwe inwoners, zowel vanuit de regio als van buiten Nederland die niet een directe binding hebben met de eigenheid en historie van de tuinbouw en streek.

Financiële middelen

Musea zijn voor een groot deel afhankelijk van (financiële) ondersteuning door de overheid en fondsen. Subsidies zijn mede afhankelijk van de conjunctuur. Komende beleidsperiode wil het museum onderzoeken welke mogelijkheden het meest passend zijn om het bedrijfsleven te verbinden aan het museum om zo een bijdrage te leveren aan de stabiliteit en blijvende vernieuwing van het museum. Nieuwe concepten voor inkomstenvorming blijven nodig, waarbij het voor musea noodzakelijk is hun bestaansrecht aan te tonen en zich te verantwoorden.

3. Visie | Missie | Doel

Visie

Het Westlands Museum verbindt historie en kunst. Laat historische ontwikkelingen zien en vertelt verhalen. Het is een plek waar je wordt gestimuleerd om je open te stellen voor verschillende manieren van kijken, waar je je leert verplaatsen in een andere tijd en in andere gezichtspunten. Door de collectie actief te gebruiken en te delen, zorgt het museum ervoor dat mensen zich ermee blijven identificeren en dat ook nieuwe netwerken en gemeenschappen ze kunnen gebruiken voor hun ontwikkeling.

Missie

Historisch besef verrijkt jong en oud. Het Westlands Museum ziet het als taak om het Westlands cultureel erfgoed te behouden en te delen met bezoekers binnen en buiten Westland. Ontmoeten, inspireren en samen ontdekken staan centraal.

Doelen

Doelen van het Westlands Museum zijn:

1. Cultureel erfgoed behouden en delen (hét Kenniscentrum voor Westlands erfgoed).
2. Kunst en historie tonen met als uitgangspunt: Westlandse context in een breder perspectief.
3. Toegankelijk zijn voor een breed publiek (zie doelgroepen).

4. GEMEENTELIJK BELEID

In 'Westland Cultuurkoers 2030' zijn vijf uitgangspunten opgenomen. Het Westlands Museum geeft invulling aan de volgende punten:

- 1) **Bestaand cultuurbeleid:** ruimte voor doorgroei en innovatie
 - a) In de komende beleidsperiode wordt ingezet op doorgroei van het Westlands Museum, waar naast aandacht voor de tuinbouw- en streekhistorie een derde tak wordt toegevoegd: (Westlandgerelateerde) kunst. Hierdoor krijgt cultuur nog meer relevantie voor Westlanders en niet-Westlanders.
 - b) Met uitzondering van Kom-in-de-kas kan het brede publiek nu nergens een goed beeld krijgen van de moderne tuinbouw. Ook Westlanders zijn niet altijd meer bekend met de mooie, innovatieve sector die de tuinbouw is. Onderdeel van de doorgroeiplannen is om via een 3D-ervaring de bezoekers op spectaculaire wijze kennis te laten maken met de innovaties in de sector. Om dit te realiseren wordt nauw samengewerkt met het World Horti Center.
- 2) **Onderwijs:** cultuur als basis voor een leven lang leren
 - a) Dankzij het project 'Versterking erfgoededucatie in het Westlands primair onderwijs' (2019 – 2023) heeft het Westlands Museum nieuwe educatieprogramma's kunnen ontwikkelen voor het primair onderwijs. Het doel is dat elke leerling van de Westlandse scholen minimaal één keer het museum bezoekt. De toevoeging van kunst aan het educatie aanbod biedt ook kansen om jongeren op jonge leeftijd kennis te laten maken met kunst.
 - b) Om de toegang tot erfgoed-informatie te vergroten, hebben het museum en het Historisch Archief Westland in 2022 de website www.ErfgoedWestland.nl gelanceerd. In de komende beleidsperiode wordt steeds meer informatie over de collectie (door vrijwilligers) gedigitaliseerd en op de website beschikbaar gesteld. Tevens ondersteunen wij het Westlandse erfgoedveld (historische verenigingen, werkgroepen, etc.) om ook deel te nemen, zodat straks alle Westlandse, historische informatie op één plek te vinden is.
- 3) **Zorg en welzijn:** cultuur maakt beter
 - a) Een museumbezoek biedt kansen om te leren, je te laten verrassen, je mening aan te scherpen en om andere ideeën te vernemen. Kunst en erfgoed beleven draagt bij aan individuele ontplooiing, maatschappelijke participatie, welbevinden en gezondheid. Het museum is een levendige ontmoetingsplek en is belangrijk voor participatie en sociale cohesie binnen de Westlandse gemeenschap. Het beleven van de presentaties in het museum en de historische tuin, heeft een positief effect op het mentaal welzijn. Het museum gaat daarom de komende beleidsperiode inzetten om nog meer beleving te creëren in de presentaties. Een voorbeeld is de innovatieve experience over de moderne tuinbouw.
 - b) Conform de museumdefinitie wil het Westlands Museum openbaar, toegankelijk en inclusief zijn, en diversiteit en duurzaamheid bevorderen. Onze samenwerking met zorg- en welzijnsorganisaties, zoals Vitis Welzijn, wordt geïntensiveerd om vervolg te geven aan speciaal op maat gemaakte programma's, zoals de 'Week van de dementie', aangepaste rondleidingen voor slechtzienden en laaggeletterden, en workshops voor eenzame ouderen (zie kader).

TOELICHTING SPECIALE DOELGROEPEN

Het Westlands Museum wil als inclusief museum nog meer faciliteiten scheppen om (kwetsbare) doelgroepen te bedienen. Afgelopen jaar zijn er verschillende (pilot-)projecten uitgevoerd die het museum graag wil voortzetten. Het gaat bij die projecten om mensen die bijvoorbeeld van huis uit niet gewend zijn om een

museum te bezoeken, maar ook om mensen die uit zichzelf het museum niet kunnen bezoeken of daar een drempel toe voelen.

RUIK EN VOEL HET MUSEUM

Doelgroep: mensen met een visuele beperking

Een speciale doelgroep vormen mensen met een visuele beperking. Om blinden en slechtziende mensen zo goed mogelijk te kunnen faciliteren, heeft het museum een pilot georganiseerd met ervaringsdeskundigen van het Oogcafé Westland. Deelnemers werden ontvangen in het museum en hebben met elkaar het museum en de tuin bezocht om van alles te leren over de tuinbouwgeschiedenis met een nadruk op voelen en ruiken.

VTS-RONDLEIDINGEN

Doelgroep: mensen met dementie en mensen met een taalachterstand

Het museum organiseert aangepaste rondleidingen voor speciale doelgroepen, om ze kennis te laten maken met kunst en het Westland en hierover met elkaar in gesprek te gaan. Om dit optimaal te kunnen doen, wil het museum VTS-rondleidingen bij kunstonderwerpen aanbieden. Visual Thinking Strategies (VTS) is een beproefde leermethode met open vragen over kunst. Door met elkaar laagdrempelige kijkoefeningen gebaseerd op VTS te doen, onderzoeken de deelnemers kunstwerken en ervaren zij kunst op een nieuwe manier. De interactieve rondleiding is een laagdrempelige kijkervaring die vertrekt vanuit de eigen ervaringen en de achtergrond van de deelnemers. Zo geven ze betekenis aan de kunst die ze zien. Een VTS-deskundige begeleidt de groepen, waarbij een prettige ervaring en het samen ontdekken centraal staan. Zo ontstaat een onvergetelijk museumbezoek, waaraan iedere deelnemer een actieve bijdrage levert en een persoonlijke verbinding met de kunstwerken maakt. Het Westlands Museum organiseerde al speciale VTS-rondleidingen voor kleine groepen in de tentoonstelling 'Ben Viegers – Meester van licht, lucht en water'. De rondleidingen werden aangeboden aan mensen met dementie en mensen die wilden oefenen met de Nederlandse taal.

WEEK VAN DE DEMENTIE

Doelgroep: mensen met dementie en hun mantelzorgers

Samen met Vitis Welzijn, Careyn, Pieter van Foreest, De Wael en Alzheimer Nederland heeft het Westlands Museum in de week van Wereld Alzheimer Dag (21 september) volop aandacht besteed aan dementie. Allereerst zijn mensen met Alzheimer uitgenodigd om met speciaal geïnstrueerde gidsen rondleidingen door het museum te volgen. Voor de mantelzorgers waren er verschillende workshops, en het brede publiek kon via VR-brillen ervaren hoe het is om dementie te hebben, zodat er beter begrip is voor mensen met deze aandoening.

ACTIVITEITEN VOOR GROEPEN VAN DE VEREENIGING

Doelgroep: eenzame ouderen

Groepen van De Vereniging (een initiatief van Careyn, Vitis Welzijn en Pieter van Foreest) bezoeken regelmatig het Westlands Museum, waarbij naast de rondleiding ook tijd wordt uitgetrokken voor koffie met appeltaart. De ouderen kunnen zo op een fijne manier met elkaar in gesprek gaan. Plannen worden ontwikkeld om deze bezoeken uit te breiden met een activiteit die ongeveer een uur duurt, zoals tekenen, schilderen, een spel of een pub-quiz, zodat er nog intensiever met anderen opgetrokken kan worden en eenzaamheid verdwijnt.

ONTMOETINGEN ISM VLUCHTELINGENWERK

Doelgroep: Nieuwkomers

In samenwerking met Vluchtelingenwerk Nederland heeft het Westlands Museum verschillende keren groepen nieuwkomers rondgeleid door het museum, zodat zij kennis kunnen nemen van Westlandse/Nederlandse gebruiken en gewoontes en daardoor sneller ingeburgerd raken. Daarnaast heeft het museum speciale bijeenkomsten georganiseerd waarbij de ontmoeting tussen nieuwe Westlanders en geboren Westlanders centraal staat. Zo is er een bijeenkomst georganiseerd met de Afghaanse gemeenschap in het Westland met kunst, muziek en dans. Bij een andere bijeenkomst met de Syrische gemeenschap werd er een lezing over de historie van Damascus gegeven, en was er voor velen een eerste kennismaking met de Syrische keuken. Het museum wil middels activiteiten vaker de ontmoeting organiseren tussen nieuwkomers en Westlanders.

- 4) **Openbare ruimte:** zonder erfgoed is Westland niet zichzelf
- a) Het Westlands Museum is een van de partners van de Werkgroep Erfgoedbescherming Westland (WEW) en in die hoedanigheid nauw betrokken bij het project 'Monumentenborden in gemeente Westland'. Het museum heeft daarbij de rol van fondsenwerver, vergaderlocatie, beheerder van de financiën en kennisverspreider. In de komende beleidsperiode worden alle elf dorpen in de gemeente voorzien van een centrumbord met de historie van elk dorp. Aan de bestaande 106 monumentenborden worden de komende beleidsperiode nog een kleine honderd toegevoegd.
 - b) Het Westlands Museum heeft in 2023 een volledige inventarisatie uitgevoerd met betrekking tot het tuinbouwerfgoed dat nog aanwezig is. Dit heeft een lijst opgeleverd van 145 objecten. Via de WEW wordt in samenwerking met de gemeente getracht de belangrijkste objecten te behouden voor het nageslacht. Dit onderwerp biedt kansen voor versterking van het toerisme. Daartoe ontwikkelt het Westlands Museum in samenwerking met toeristenorganisatie Bezoek Westland in de komende beleidsperiode een fietsroute langs dit tuinbouwerfgoed. Ook een tweede fietstocht wordt ontwikkeld, en die gaat in op de relatie van de Oranjes met het Westland.
 - c) Kleinere tentoonstellingen die beëindigd zijn, bieden we bij verzorgingstehuizen aan om daar tijdelijk op te hangen. Het biedt de cliënten van de tehuizen ook de mogelijkheid om kennis te maken met het museum, maar dan bij de mensen thuis.
- 5) **Economie:** cultuur loont
- a) De toevoeging van hoogwaardige Kunst aan het aanbod zorgt voor meer én ander publiek, zo leren de tentoonstelling 'Botanische kunst van Anita Walsmit Sachs' en 'Ben Vieggers - Meester van licht, lucht en water'. Deze bezoekers komen vaak van buiten het Westland, nemen de tijd voor gezellig napraten (consumeren) en maken er vaak meteen 'een dagje' van waarbij ook andere plekken en restaurants in de gemeente bezocht worden. De te ontwikkelen fietstochten zullen dit effect versterken.
 - b) Met de thema's Kunst, Tuinbouw en Streek sluit het museum vaak al goed aan bij de thema's van het Westlands bedrijfsleven. In de komende beleidsperiode worden de contacten met het bedrijfsleven sterk aangehaald waarbij gezocht wordt naar win-win-situaties. Een deel van de structurele kosten zullen daarmee gedragen kunnen worden door het Westlandse bedrijfsleven.

5. DOELGROEPEN

Het Westlands Museum richt zich op de volgende doelgroepen:

1. Museumbezoekers

Museumbezoekers kunnen onderverdeeld worden in vier groepen:

- a. Bezoekers uit het Westland (o.a. museumkaarthouders)
- b. Bezoekers uit omliggende regio's Westland (o.a. museumkaarthouders)
- c. Families met kinderen
- d. Groepen

Dit zijn groepen die rechtstreeks een bezoek, rondleiding of arrangement boeken of via toeristische aanbieders.

2. Onderwijs

Het Westlands Museum biedt programma's aan voor

- a. Primair onderwijs (groep 5 /6 en groep 7 /8).
- b. Voortgezet onderwijs (een aanbod op maat)
- c. Mbo (een aanbod op maat)

3. Bedrijven

Bedrijven worden opgesplitst in drie doelgroepen:

- a. Bedrijven Westland en omstreken
Bedrijven zijn op drie manieren belangrijk: als partners/zakelijke vrienden, voor het boeken van een kleinschalig event en/of voor het onboarden van nieuwe medewerkers.
- b. Bedrijven internationaal
Westland ontvangt veel belangrijke delegaties en groepen/relaties uit het buitenland. Vaak wordt daar ook een programma voor gezocht, het Westlands Museum kan hier een mooie invulling aan geven.
- c. Reisorganisaties
Toeristische aanbieders die het Westlands Museum in hun aanbod naar bezoekers/toeristen meenemen.

4. Specifieke doelgroepen

Afhankelijk van de programmering (het onderwerp van de tentoonstelling of van de georganiseerde activiteiten) worden specifieke doelgroepen aangesproken, waaronder

- a. Eenzame ouderen
- b. Nieuwkomers
- c. Mensen met een beperking

6. ACTIVITEITEN

Voor de vier doelgroepen - museumbezoekers, onderwijs, specifieke doelgroepen en het bedrijfsleven - voert het Westlands Museum drie kerntaken uit:

- Het beheer en behoud van een collectie over tuinbouwhistorie inclusief historische tuin.
- Het beheer en behoud van een collectie over de streekhistorie
- Het exposeren van kunst en het beheer en behoud van een collectie kunst.

Binnen deze drie kerntaken worden een viertal vaste activiteiten en een aantal wisselende activiteiten georganiseerd.

6.1 Kenniscentrum Westlands Erfgoed

Het Westlands Museum is systeempartner van de Gemeente Westland en beheert een kenniscentrum over het Westland en de (glas-)tuinbouw met een belangrijke ondersteunende rol voor het Westlandse erfgoedveld:

- Informatiecentrum (onderzoek en studie).
- Ontsluiten van kennis, onder andere via website erfgoedwestland.nl (samen met HAW).
- Ondersteuning (advies, faciliteren, kennis) erfgoedorganisaties.
- Samenwerking met andere culturele partijen en bedrijven (kennis delen).

6.2 Beheer en behoud van de collectie

Het Westlands Museum beheert een historische streekcollectie (voorwerpen, foto's, archief), een historische tuinbouwcollectie, een kunstcollectie en een historische museumtuin met als doel die te onderzoeken, documenteren, ontsluiten en bewaren. De collectie wordt tentoongesteld of bewaard in het archief, het externe depot in Kwintsheul en in het kunstdepot van de gemeente Westland.

6.3 Tentoonstellingen organiseren

Het Westlands Museum toont vaste en wisselende presentaties en tentoonstellingen, die de Westlandse context in een breder perspectief plaatsen en gaan over kunst, tuinbouw en streekhistorie.

Komende beleidsperiode wordt ingezet om het 'kunstmuseum' te realiseren waardoor een extra expositieruimte beschikbaar komt. In deze ruimte zullen een aantal kunstobjecten uit het Historische Archief Westland en uit de eigen collectie een permanente plek krijgen en daarnaast zal er ruimte blijven voor wisselende (kunst-)tentoonstellingen. Verder worden de bestaande expositieruimtes klimatologisch verbeterd, waardoor ook dáár kunst kan worden gepresenteerd.

Daarnaast wordt er een vernieuwende tentoonstelling gemaakt over de tuinbouwhistorie waarbij een link wordt gelegd naar het heden. In samenwerking met het World Horti Center en het bedrijfsleven zal dit worden georganiseerd.

Ook wordt bekeken hoe de ambachten (de teelt van ambachtelijke tafeldruiven en andere historische gewassen) in de historische museumtuin nog meer zichtbaar kunnen worden. De historische museumtuin is een verlengstuk van de presentaties en laat ook buiten de ontstaansgeschiedenis van de tuinbouw zien.

6.4 Educatie

Voor het onderwijs biedt het museum speciale educatieve programma's aan, waarin de leerlingen van alles ontdekken over de geschiedenis van de eigen omgeving en de (glas-)tuinbouw. De missie is om iedere basisschoolleerling minimaal 1x in de basisschoolperiode een bezoek te laten brengen aan het museum, want wie zijn wortels kent, heeft de toekomst.

- po: programma's voor middenbouw en bovenbouw
- vo: programma's op maat
- mbo: programma's op maat
- Rondleidingen voor groepen op afspraak

6.5 Overige activiteiten

Aansluitend op de drie kerntaken worden jaarrond activiteiten en evenementen georganiseerd. Dit is vaak in samenwerking met andere Westlandse organisaties. Er kan onderscheid gemaakt worden in museum-gerelateerde activiteiten en niet-museumgerelateerde activiteiten.

Museum gerelateerde activiteiten

Deze activiteiten zijn altijd verbonden aan een tentoonstelling of thema van het Westlands Museum zoals:

- Rondleidingen
- Filmvertoningen
- Lezingen
- Creatieve workshops (in de tuin en in het museum)
- Fietstochten
- Evenementen zoals de Moestuindag en het Herboristenbal
- Activiteiten voor speciale doelgroepen (eenzame ouderen, nieuwkomers, mensen met een beperking)

Niet-museum gerelateerde activiteiten

Het museum kan ook groepen tot ongeveer 60 personen ontvangen. Er is een ruimte beschikbaar voor bijeenkomsten zoals vergaderingen, trainingen, recepties en overige activiteiten. Komende beleidsperiode is de inzet om meer bijeenkomsten in het museum te laten plaatsvinden.

7. Organisatie

7.1 Professionals

Het management bestaat uit twee personen: een bedrijfsvoerder en een conservator. Verder kent de staf een coördinator publiekszaken. De schoonmaak wordt uitbesteed en het museum heeft een vrijwillige tuinchef. Dit heeft uiteraard een financieel voordeel, maar is op termijn niet duurzaam en niet meer haalbaar. Er liggen met name veel taken op organisatorisch en educatief gebied en daarom is de wens om het personeelsbestand uit te breiden met 0,6 fte voor organisatorische ondersteuning.

7.2. Vrijwilligers

Evenals vele andere organisaties is het museum sterk afhankelijk van de inzet en aanwezigheid van vrijwilligers. Het museum prijst zich gelukkig met een grote groep van meer dan 90 zeer betrokken vrijwilligers. In de komende beleidsperiode wil het museum het vrijwilligersbeleid verder vormgeven. Dat betreft onder andere de beschikbaarheid van voldoende vrijwilligers in de toekomst. Komende periode wil het museum daarom inzetten op het aantrekken van nieuwe en jongere vrijwilligers.

7.3 Bestuur

Het bestuur richt zich op de lange-termijn en op de strategie. De uitvoering van de dagelijkse activiteiten vindt plaats door de professionals in dienst van het museum en de vrijwilligers.

8. Financieel

Het bestuur van de stichting is de gemeente Westland zeer erkentelijk voor de structurele ondersteuning die wordt geboden. Daarmee toont zij aan grote waarde te hechten aan de werkzaamheden en doelstelling van het Westlands Museum.

In de afgelopen jaren zijn er in de begroting voor de jaren 2020 - 2024 keuzes gemaakt, waardoor het museum (bijna) al haar taken en voornemens heeft kunnen uitvoeren en uiteindelijk een bescheiden overschot is gerealiseerd. Dit staat in scherp contrast met de jaren daarvoor en is alleen mogelijk geweest door scherp te snijden in de loonkosten, door het organiseren van tentoonstellingen en activiteiten die veel bezoekers hebben getrokken en door het aanwenden van fondsen of eenmalige subsidies voor activiteiten of projecten.

Uitgangspunt blijft dat met de subsidie van de gemeente Westland de basisinfrastructuur (zoals professionals, gebouw en apparatuur) van het Westlands Museum in stand gehouden kan worden. Voor tentoonstellingen en andere activiteiten, nieuwe speerpunten en beleid worden andere inkomsten van het museum aangewend (hoger resultaat, fondsen, sponsors, éénmalige subsidies). Dit geldt ook voor nieuwe en grote vervangingsinvesteringen en voor het verwerven van nieuwe objecten.

Om dit mogelijk te maken wordt de komende jaren ingezet op het verbinden van het bedrijfsleven door middel van partnerships met het museum en het verwerven van meer donateurs (zie de toelichting op de meerjarenbegroting in hoofdstuk 9).

Naast de uitbreiding en vernieuwing van het museum om meer kunst te presenteren, wil het Westlands Museum investeren in de organisatie en de ondersteuning die nodig is om de groei van het museum te ondersteunen. Afgelopen jaren is hier nauwelijks geïnvesteerd en een inhaalslag is nodig.

De meerjarenbegroting voor de periode 2025-2028 is hieronder weergegeven. In deze meerjarenbegroting is uitgegaan van een gelijkblijvend prijspeil (niveau 2025). Ter vergelijking is ook de herziene begroting voor het jaar 2024 opgenomen.

Meerjarenplan	Realisatie	Herziene	Meerjaren	Meerjaren	Meerjaren	Meerjaren
	2023	jaarplan	begroting	begroting	begroting	begroting
LASTEN	€	2024	2025	2026	2027	2028
	€	€	€	€	€	€
Personeel en vrijwilligers						
Salarissen, sociale lasten en pensioenen	166.357	179.715	199.936	240.249	244.001	245.484
Ziekteverzuimkosten	3.457	4.000	4.000	4.000	4.000	4.000
Saanhorigheidsbevordering	5.601	6.500	7.500	8.500	8.500	8.500
Overige kosten	3.314	3.500	5.500	6.700	6.800	6.900
	178.730	193.715	216.936	259.449	263.301	264.884
Huisvestingskosten						
Onderhoud gebouwen en terrein	13.312	6.000	6.000	7.000	7.000	7.000
Afschrijvingskosten	970	1.000	1.500	2.000	2.000	2.000
Dotatie voorziening grootonderhoud	15.923	15.500	15.000	15.000	15.000	15.000
Energie, water, vuilafvoer	11.484	22.000	20.000	17.000	17.000	17.000
Verzekeringen	6.307	7.600	9.000	9.000	9.000	9.000
Rioolheffing, OZB, waterschap	9.097	10.000	10.500	12.000	12.000	12.000
Schoonmaak	10.138	11.000	13.800	13.800	13.800	13.800
Depot	19.814	21.500	22.500	22.500	22.500	22.500
	87.044	94.600	98.300	98.300	98.300	98.300
Overige exploitatie						
Overige exploitatie	13.875	11.000	24.500	20.500	20.500	20.500
Accountantskosten	3.000	3.300	3.400	3.400	3.400	3.400
	16.875	14.300	27.900	23.900	23.900	23.900
Museale activiteiten						
Onderhoud collectie	0	0	2.000	2.000	2.000	2.000
Aankoop collectie	199	0	2.000	2.000	2.000	2.000
Tijdelijke tentoonstellingen	10.928	17.000	15.000	15.000	15.000	15.000
Abonnementen/contributies	1.827	2.100	2.100	2.100	2.100	2.100
Kosten educatie	722	1.000	1.000	1.000	1.000	1.000
Kosten historische tuin	3.163	3.500	4.000	4.000	4.000	4.000
	16.839	23.600	26.100	26.100	26.100	26.100
Inkoop						
Consumpties	23.220	19.350	20.250	24.750	27.000	27.900
Boeken	2.431	1.750	3.100	3.100	3.100	3.100
Groenten en verpakkingsmateriaal	0	500	400	400	400	400
Souvenirs & overig	4.390	2.000	3.000	4.100	5.200	5.800
Kosten activiteiten	9.141	3.000	7.000	8.000	8.500	9.000
	39.182	26.600	33.750	40.350	44.200	46.200
Promotie						
Advertenties	7.570	2.900	9.000	9.000	9.000	9.000
Sociale media	540	200	4.000	4.000	4.000	4.000
Promotiematerialen	2.571	750	1.000	1.000	1.000	1.000
Kosten StreekHistorie	5.661	6.240	6.600	6.600	3.000	3.000
	16.342	10.090	20.600	20.600	17.000	17.000
Totaal lasten	355.012	362.905	423.586	468.699	472.801	476.384
Ten gunste van vrije reserve	21.383	0	0	0	3.699	15.566
	376.395	362.905	423.586	468.699	476.500	491.950

Begroting exclusief jaarlijkse aanpassing CPI en CAO. Prijspeil 2025.

Meerjarenplan

	Realisatie 2023	Herziene jaarplan 2024	Meerjaren begroting 2025	Meerjaren begroting 2026	Meerjaren begroting 2027	Meerjaren begroting 2028
BATEN	€	€	€	€	€	€
Bijdragen						
Gemeente Westland: expl.subsidie	217.170	228.301	237.000	284.000	284.000	284.000
Gemeente Midden Delfland: subsidie	0	500	500	500	500	500
Sponsors	2.450	2.250	12.000	15.000	25.000	30.000
Donateurs	14.133	13.500	14.000	17.000	19.000	21.000
Giften	1.321	600	600	600	600	600
	<u>235.074</u>	<u>245.151</u>	<u>264.100</u>	<u>317.100</u>	<u>329.100</u>	<u>336.100</u>
Toegang						
Entreebewijzen	39.847	37.000	42.469	54.469	57.000	60.000
Verhuur ruimte	444	0	0	2.500	5.000	7.500
	<u>40.291</u>	<u>37.000</u>	<u>42.469</u>	<u>56.969</u>	<u>62.000</u>	<u>67.500</u>
Verkopen						
Activiteiten	17.247	3.000	8.000	9.000	9.500	10.000
Consumpties	53.420	45.000	45.000	55.000	60.000	62.000
Boeken	4.139	2.500	4.000	4.100	4.200	4.300
Groenten	5.608	5.500	5.500	5.500	5.500	5.500
Souvenirs & overige	6.380	2.000	3.500	4.600	5.700	6.300
	<u>86.795</u>	<u>58.000</u>	<u>66.000</u>	<u>78.200</u>	<u>84.900</u>	<u>88.100</u>
Overige inkomsten						
Rente	-13	3.000	1.000	800	500	250
Overige inkomsten	14.249	2.000	0	0	0	0
	<u>14.236</u>	<u>5.000</u>	<u>1.000</u>	<u>800</u>	<u>500</u>	<u>250</u>
Totaal inkomsten	<u>376.395</u>	<u>345.151</u>	<u>373.569</u>	<u>453.069</u>	<u>476.500</u>	<u>491.950</u>
Ten laste van de vrije reserves		17.754	50.017	15.630		
	<u>376.395</u>	<u>362.905</u>	<u>423.586</u>	<u>468.699</u>	<u>476.500</u>	<u>491.950</u>

Begroting exclusief jaarlijkse aanpassing CPI en CAO. Prijspeil 2025.

TOELICHTING ONTWIKKELING SALARISSEN, SOCIALE LASTEN EN PENSIOEN

Voor de medewerkers gelden jaarlijkse tredeverhogingen die zorgen voor groei, tenzij men aan het plafond zit.

Daarnaast spelen de volgende factoren:

- Groei van 2023 naar 2024: De coördinator publiekszaken is pas gedurende het jaar aangesteld.
- Groei van 2024 naar 2025: Een nieuwe, duurdere coördinator publiekszaken die vanaf 1 sept 6 uren/week méér werkt.
- Groei van 2025 naar 2026: Aanstelling van een nieuwe functionaris voor 0,6 fte voor educatie, enz.

8.1 Toelichting op de financiële ontwikkeling

In aansluiting op de begroting, hieronder een toelichting op de meerjarenbegroting van 2025 – 2028, ten opzichte van 2024.

Lasten

Personeel en vrijwilligers

De groei van het museum, qua huisvesting maar ook in bezoekersaantallen, vereist een uitbreiding van de professionele staf. Die bestaat op dit moment uit de bedrijfsvoerder (0,88 fte), conservator (0,83 fte) en coördinator publiekszaken (0,5 fte). In totaal 2,2 fte. Om de groei aan te kunnen is de functie van coördinator publiekszaken per 1 september 2024 uitgebreid naar 0,67 fte. In januari 2026 vindt een verdere uitbreiding plaats om invulling te kunnen geven aan de wens uit het veld om meer aandacht te besteden aan educatie (zie kader), maar ook om een goed social media-beleid te ontwikkelen en uit te voeren.

TOELICHTING KUNST EN EDUCATIE

Het Westlands Museum is een professionele erfgoedinstelling, die tot doel heeft het Westlandse erfgoed te behouden, onderzoeken, tentoon te stellen en uit te dragen. Educatie is een van de speerpunten van het museum in de beleidsperiode 2025-2028. Het museum wil meer schoolbezoek realiseren en het bestaande lesaanbod uitbreiden met kunsteducatielessen. De ambitie is dat iedere basisschoolleerling minimaal 1x in de basisschoolperiode het museum moet hebben ervaren en daarmee kennismaakt met de geschiedenis en kunst van de eigen omgeving. Met de uitbreiding naar een kunstmuseum zal de conservator meer tijd investeren in de kunstcollectie en kunsttentoonstellingen. Om de conservator te ondersteunen en om het educatieaanbod uit te breiden met een kunstprogramma, is een educatiemedewerker nodig voor 20 uur per week.

Versterking erfgoededucatie

In het project 'Versterking erfgoededucatie in het Westlands primair onderwijs' (2019 – 2023) zijn door de partners Westland Cultuurweb, het Westlands Museum en het Historisch Archief Westland waardevolle fundamenten gelegd om erfgoed bij de Westlandse scholen op de kaart te zetten. Om hetgeen er bereikt is binnen dat project te borgen in het onderwijs en te kunnen bestendigen, is het noodzakelijk dat het project een structureel vervolg krijgt. Het erfgoedveld heeft expliciet aangegeven behoefte te hebben aan ondersteuning op het gebied van erfgoededucatie. De educatiemedewerker van het Westlands Museum wordt ook deels ingezet om erfgoedbreed te opereren in het Westland. De medewerker ontwikkelt in samenwerking met alle partijen lesmateriaal om erfgoed optimaal te kunnen beleven en vanzelfsprekend en vakoverschrijdend op te nemen in het onderwijscurriculum. De medewerker werkt coördinerend en ondersteunend naar het erfgoedveld toe en fungeert als liaison tussen het erfgoedveld en de scholen.

Met behulp van de versterkte staf gaan we ook meer inzetten op begeleiding, ontwikkeling en kennisverbreding van onze 100 vrijwilligers. Waar nodig worden cursussen aangeboden om hen te helpen in hun vrijwilligerswerk (post 'Extra kosten'). Ook zal er meer aandacht zijn voor de vrijwilligers bij ziekte en bij jubilea (saamhorigheidsbevordering).

Huisvestingskosten

Door de uitbreiding van het museumgebouw stijgen de kosten voor de schoonmaak, verzekeringen en belastingen (riool, OZB, waterschap). Met name op het gebied van energie speelt er veel. Tot 1 januari 2024 zat het museum in een langdurig, goedkoop contract. Sinds die datum zijn de kosten voor energie ongeveer verdubbeld. Door uitbreiding van het gebouw zou het energieverbruik van het museum per 2025 fors

toenemen, maar dat wordt (meer dan) teniet gedaan door isolatiemaatregelen aan het dak, én door het installeren van zonnepanelen. De energiekosten zullen daardoor afnemen.

Overige exploitatie

Het museum gaat de komende periode de huidige ICT-infrastructuur aanpassen (post Overige exploitatie). Dit is noodzakelijk omdat er sprake is van een verouderd ICT-systeem zonder professionele ondersteuning. Het plan is om het ICT-beheer extern uit te besteden. Tevens zijn in 2025 eenmalige conversiekosten opgenomen in verband met het overgaan naar een nieuw collectieregistratiesysteem binnen ErfgoedWestland.nl, de website die het museum samen met het Historisch Archief Westland beheert.

Museaal

De groei in expositieruimtes zorgt voor toename van de kosten. Dat geldt in het bijzonder voor kunstexposities, waarbij bijvoorbeeld de kosten voor bruiklenen en voor transport hoger zijn dan voor andere objecten. Bij museale activiteiten wordt veelvuldig een beroep gedaan op fondsen, maar het museum zal zelf ook in delen van de kosten moeten bijdragen. Dat geldt tevens voor de aanschaf van specifieke objecten en kunstwerken ter versterking van de collectie.

Inkoop

De groei in de kosten voor inkoop zijn een directe afgeleide van de groei in verkoop, die voorzien wordt bij consumptiegebruik, souvenirs en activiteiten.

Promotie

Om het museum en de tijdelijke tentoonstellingen beter op de kaart te zetten, wordt het budget voor promotie verhoogd. Dat geldt voor papieren media, maar zeker ook voor digitale media (ads en social media).

Baten

De plannen en ambities betekenen voor de komende beleidsperiode een groei van de kosten van € 362.905 (herziene jaarplan 2024) tot € 476.384 in 2028. De dekking van deze extra kosten (€ 113.500) wordt grotendeels door het Westlands Museum voorzien, middels een groei van het aantal bezoekers, het verhogen van de entree- en cateringprijzen, en het binden van Westlandse bedrijven en van méér particulieren (donateurs) aan ons museum. Ook de gemeente Westland vragen we, als culturele kernpartner van de gemeente, een bijdrage te leveren. Hieronder een toelichting.

Bijdrage gemeente Westland

In de begroting is uitgegaan van een jaarlijkse verhoogde bijdrage van de gemeente Westland van € 47.000. In 2024 vormt de bijdrage van de gemeente 66% van de totale inkomsten. Ondanks de gevraagde verhoging met 47.000 euro, komt de bijdrage van de gemeente in 2028 uit op een percentage van 58% van het totaal.

Bijdrage bedrijfsleven en donateurs

Mede door de toevoeging van kunst ziet het museum goede kansen om het Westlandse bedrijfsleven en vermogende particulieren aan het museum te binden, als bedrijfsvriend of donateur. De eerste bedrijven hebben hun partnerschap al toegezegd (zie kader op volgende pagina). Het doel is om in 2028 via sponsoring minimaal € 30.000 euro structureel te verwerven via bedrijfsvrienden. Verder komt er differentiatie in

mogelijkheden om het museum te ondersteunen als donateur, waarmee meer inkomsten worden gegenereerd. Tevens wordt ingezet op een wervingscampagne om het aantal donateurs te verhogen.

TOELICHTING PARTNERPLAN WESTLANDS MUSEUM

Het bestuur heeft een partnerplan ontwikkeld om meer bedrijven en donateurs te verbinden aan het Museum. Er is gesproken met verschillende bedrijven om input te vragen voor het partnerplan. Inmiddels is dit plan gereed en hebben de eerste bedrijven zich als partner gemeld. Als doelstelling is gesteld 30.000 euro eigen inbreng in 2028. Het Westlands Museum kan melden dat er voor 2025 inmiddels toezeggingen zijn voor een totaalbedrag van 12.000 euro en dat het dankzij stevige inzet richting het bedrijfsleven waarschijnlijk nog meer gaat worden.

Entreebewijzen en verhuur

Het grotere aanbod dankzij de toevoeging van kunstexposities, maakt het Westlands Museum aantrekkelijker, waarmee het mogelijk wordt de entreprijs met 2 euro te verhogen naar € 9,00 (voor volwassenen, kinderen t/m 17 jaar kunnen blijvend gratis naar binnen). Bovendien is de verwachting dat het gemiddelde aantal betalende bezoekers in de periode 2025-2028 zal toenemen, wat ook extra inkomsten genereert (zie kader). In totaal betreft dit een meeropbrengst van € 20.000 (in 2028).

Ook de verhuur van de groepsruimte en andere faciliteiten aan het bedrijfsleven zal toenemen door de betere faciliteiten en gegroeide relatie met dat bedrijfsleven. In totaal een plus van € 7.500 in 2028.

TOELICHTING KUNST LEIDT TOT MEER BEZOEKERS EN OMZET

Recent heeft de Museumvereniging (475 aangesloten musea waaronder het Westlands Museum) de 'Museumcijfers 2023' gepubliceerd en meldt daarin het volgende: "Hoewel geschiedenismusea veruit de grootste groep vormen, nemen zij relatief minder bezoek en omzet voor hun rekening (tabel 1.1). (...) Kunstmusea zijn goed voor bijna de helft (47%) van de totale museale omzet van 1,26 miljard euro."

Tabel 1.1 Musea naar type collectie, omzet en (Museumkaart)bezoek, 2023

Type collectie	Musea		Omzet (x 1 mln. euro)		Bezoeken (x 1.000)			
	N	Aandeel	N	Aandeel	Totaal	Aandeel	Museumkaart	Aandeel
Geschiedenis	294	62%	466	37%	12.865	42%	3.781	40%
Kunst	110	23%	586	47%	12.398	40%	3.964	42%
Bedrijf, Wetenschap en Techniek	39	8%	95	8%	3.308	11%	999	11%
Natuurhistorie	25	5%	78	6%	1.911	6%	568	6%
Volkenkunde	7	1%	34	3%	416	1%	166	2%
Totaal	475	100%	1.258	100%	30.899	100%	9.479	100%

Onze eigen ervaringen met de tentoonstelling 'Natuur in detail - Botanische kunst van Anita Walsmit Sachs' (tweede helft 2023) en 'Ben Viegiers – Meester van licht, lucht en water' (15 februari - 29 september 2024) bevestigden dat beeld. Het aantal bezoekers is fors gegroeid ten opzichte van de voorgaande jaren.

De bezoekersaantallen waren in de jaren 2022 t/m 2024 (t/m september) als volgt:

Samenvatting betalende bezoekers			
	2022	2023	2024
Januari	36	562	574
Februari	358	741	873
Maart	420	273	1274
April	499	680	1275
Mei	536	543	1502
Juni	973	654	1210
Juli	650	987	1264
Augustus	623	1188	1633
September	915	1096	1655
Oktober	758	927	0
November	352	534	0
December	326	354	0
Totaal	6.446	8.539	11.260

Noot: in de eerste maanden van 2022 golden er nog lichte beperkende maatregelen vanwege corona.

Met nog drie maanden te gaan, bewijst 2024 een topjaar te worden qua bezoekersaantallen. Bovendien merkt het museum dat het kunstpubliek meer omzet genereert door extra consumptie-, boek- en souveniraankopen.

Bezoekers en omzet (aan kassa, dus excl. groepen)*

jaar	Bezoekers aantal (excl. Groepen)	Consumpties Euro	Winkel euro
2022	5261	€ 8.689	€ 8.268
2023	5865	€ 12.393	€ 10.033
2024**	9867	€ 17.574	€ 16.048

** groepen krijgen facturen*

*** data t/m 30 september*

Kortom: Het tonen van kunstexposities leidt tot een toename van bezoekers en omzet, wat bevestigd wordt door nationaal onderzoek.

Verkoopactiviteiten

De toename van het aantal bezoekers levert een toename van de consumptieverkoop en winkelverkoop op. De kunsttentoonstellingen trekken ook publiek dat van buiten Westland komt, en dat eerder geneigd is om iets te gebruiken en een souvenir te kopen. Ook dit levert een toename van de verkoop op. De inzet op meer verhuur van ruimtes en het aanbieden van vergaderarrangementen aan het bedrijfsleven leveren tevens een toename van het consumptieverbruik op. Hoewel de kosten van de inkoop toenemen, stijgt de winstmarge op verkoop van € 31.400,- in 2024 naar € 41.900,- in 2028.

AANVRAAGFORMULIER INCIDENTELE SUBSIDIE 2024 MEER DAN € 10.000,-

NAW-gegevens en overige gegevens van uw organisatie

Naam organisatie (*statutair*) : Stichting Streek- en Tuinbouwhistorie Westland

Postadres : Middel Broekweg 154, _____

Postcode en plaats : 2675KL Honselersdijk _____

Mailadres secretariaat : Penningmeester@westlandsmuseum.nl _____

Contactpersoon : naam Lenny Dijkshoorn _____
telefoon _____
e-mailadres @ .nl _____

Inschrijfnummer Kamer van Koophandel : 800442982 _____ vestigingsnummer : 000023118822 _____

IBAN rekeningnummer : _____

Verzoekt op grond van: - de Algemene Subsidieverordening Westland 2024 en
- Nadere subsidieregels gemeente Westland

om een incidentele subsidie van € 675.579 _____ voor het jaar 2024

behorend bij¹

- ☐ **Cultuur, educatie en recreatie (paragraaf 2.2)**
☐ Innovatieve subsidies cultuur (artikel 12)
- ☐ **Zorg en Welzijn (paragraaf 2.3)**
☐ Innovatieve subsidies welzijn (artikel 9)
- ☐ **Jaarwisselingsfeesten (paragraaf 2.5)**
☐ Beveiligingskosten jaarwisselingsfeesten (artikel 2)
- ☐ **Sport (paragraaf 3.1.)**
☐ Innovatieve subsidies sport (artikel 4)
☐ Topsport Westland
☐ Deelname Westlandse topsportverenigingen aan internationale kampioenschappen en competities (artikel 5 lid 1a)
☐ Organisatie topsportevenementen (artikel 5 lid 1b)
- ☐ **Educatie en Ontwikkeling (paragraaf 4.2.)**
☐ Methoden en Scholing (artikel 3)

¹ Aanvinken wat van toepassing is

AANVRAAGFORMULIER INCIDENTELE SUBSIDIE 2024 MEER DAN € 10.000,-

Economie en Ruimte (paragraaf 5)

- ☐ VORM-regeling (artikel 3 – paragraaf 5.1.)
- ☐ Transformatiefonds (artikel 3 – paragraaf 5.2.)

Geen van bovenstaande

(motiveer extra uitgebreid in bijlage 2 waarom uw activiteit bijdraagt aan onze beleidsdoelstellingen)

Start- én einddatum van de activiteit Medio 2024 tot en met eind 2025

De doelstelling van de organisatie (zoals opgenomen in uw statuten) is:
De op 17 mei 1991 opgerichte Stichting Streek- en Tuinbouwhistorie Westland (SSTW) heeft statutair ten doel het verwerven, beheren en exploiteren van een centrale vestiging ten dienste van het streek- en tuinbouwhistorisch werk in het Westland, alsmede alle overige zaken die met de streek- en tuinbouwhistorie verband houden of daaraan bevorderlijk kunnen zijn, en het anderszins scheppen van mogelijkheden tot het ontwikkelen van activiteiten ten behoeve van het hiervoor omschreven doel.

De ondertekenaars verklaren:

- bevoegd en/of gemachtigd te zijn om deze aanvraag te ondertekenen;
- kennis te hebben genomen van de geldende wet- en regelgeving op basis waarvan deze subsidie wordt aangevraagd;
- deze subsidieaanvraag, inclusief bijlagen volledig, juist en naar waarheid te hebben ingevuld.

mw² voorletter(s) L. tussenvoegsel(s) _____ achternaam Dijkshoorn

Functie Voorzitter datum 12-4-2024

Handtekening

(handtekening)

dhr³ voorletter(s) J.M. tussenvoegsel(s) van achternaam Raaij

Functie Penningmeester datum 12-4-2024

Handtekening

(handtekening)

² Doorhalen wat niet van toepassing is

AANVRAAGFORMULIER INCIDENTELE SUBSIDIE 2024 MEER DAN € 10.000,-

Lees de Nadere Subsidieregels gemeente Westland door, voordat u deze aanvraag indient. Zo weet u van tevoren of uw aanvraag kans maakt op een subsidieverlening.

U vindt deze subsidieregels op onze gemeentelijke website/ondernemen/subsidies/subsidies voor maatschappelijke doeleinden (onder regelgeving).

WAT STUURT U ALTIJD MEE MET DEZE AANVRAAG?

- a. bijlage 1: een beschrijving van de activiteit(en) waarvoor de subsidie wordt aangevraagd.
- b. bijlage 2: een toelichting op de wijze waarop en de mate waarin de activiteit(en) waarvoor subsidie wordt gevraagd een bijdrage levert aan de gemeentelijke doelstelling(en);
- c. bijlage 3: een begroting van de kosten van deze activiteit(en);
- d. bijlage 4: een overzicht van bij andere organisaties aangevraagde subsidies of vergoedingen t.b.v. dezelfde activiteiten waarvoor u nu een aanvraag heeft ingediend, onder vermelding van de stand van zaken daarvan

Indien u een subsidie aanvraagt voor een bedrag van € 100.000,- of meer dient u aanvullend mee te sturen:

- e. bijlage 5: een risicoparagraaf

Bent u een systeempartner³?

Dan dient u tevens een opgave te doen van de stand van zaken met betrekking tot de vrij besteedbare reserves op het moment van uw aanvraag – bijlage 6 (f)

Vraagt u voor het eerst subsidie aan? Stuur u dan ook deze stukken mee:

- g. een exemplaar van de oprichtingsakte of de statuten;
- h. een opgave van de bestuurssamenstelling;
- i. een uittreksel uit het Handelsregister.

**HET AANVRAAGFORMULIER MET BIJLAGEN DIENT TENMINSTE ACHT WEKEN
VOOR AANVANG VAN DE ACTIVITEITEN TE ZIJN INGEDIEND**

U kunt deze documenten toesturen aan:

E: info@gemeentewestland.nl

OF

Gemeente Westland
Cluster Beleid / Sub Team Subsidies
Antwoordnummer 25
2670 VB Naaldwijk

Wij verzoeken u vriendelijk doch dringend het aanvraagformulier NIET aan een bij u bekende medewerker van de gemeente Westland te sturen.

Door gebruik te maken van de hierboven getoonde mogelijkheden, wordt uw aanvraag op de juiste wijze in routing gebracht binnen de gemeentelijke organisatie.

³ Stichting Bibliotheek Westland, Stichting Westland Cultuurweb, Stichting Streek-en Tuinbouwhistorie Westland, Stichting WestlandTheater De Naald, Stichting Westland Natuur en Techniek Web, Stichting Vitis Welzijn en Stichting JGZ Zuid-Holland

AANVRAAGFORMULIER INCIDENTELE SUBSIDIE 2024
MEER DAN € 10.000,-

BIJLAGE 1 - ACTIVITEITENPLAN 2024

Naam organisatie Stichting Streek- en Tuinbouwhistorie Westland

Activiteit	Doelgroep	aantal bijeenkomsten per activiteit	aantal deelnemers	gevraagde subsidie per activiteit
1	Verwezen wordt naar Business case - investering kunstmuseum			
2				
3				
4				
5				

AANVRAAGFORMULIER INCIDENTELE SUBSIDIE 2024 MEER DAN € 10.000,-

BIJLAGE 2

LICHT TOE HOE DE ACTIVITEITEN WAARVOOR U SUBSIDIE AANVRAAGT BIJDRAGEN AAN DE GEM EENTELIJKE DOELSTELLING(EN)

Verwezen wordt naar Business case - investering kunstmuseum

AANVRAAGFORMULIER INCIDENTELE SUBSIDIE 2024 MEER DAN € 10.000,-

BIJLAGE 3 - BEGROTING VAN DE INKOMSTEN

Naam organisatie: Stichting Streek- en Tuinbouwhistorie Westland

Naam activiteit : _____

Fondsen / sponsoren:		
Verwezen wordt naar Business case - investering kunstmuseum		
	€	
	€	
	€	
	€	
	€	
subtotaal:		€
Subsidies:		
Gemeente Westland	€	
	€	
	€	
	€	
	€	
subtotaal:		€
Overige inkomsten:		
	€	
	€	
	€	
	€	
	€	
	€	
	€	
	€	
	€	
subtotaal:		€
Totaal inkomsten:		€

AANVRAAGFORMULIER INCIDENTELE SUBSIDIE 2024 MEER DAN € 10.000,-

Naam organisatie: _____

Naam activiteit : _____

BIJLAGE 3 - BEGROTING VAN DE UITGAVEN

Activiteitenkosten:		
	€	
Verwezen wordt naar Business case - investering kunstmuseum		
	€	
	€	
	€	
subtotaal:		€
Organisatiekosten:		
	€	
	€	
	€	
	€	
	€	
	€	
subtotaal:		€
Overige kosten:	€	
	€	
	€	
	€	
	€	
	€	
	€	
	€	
	€	
subtotaal:		€
Totaal uitgaven:		€

AANVRAAGFORMULIER INCIDENTELE SUBSIDIE 2024 MEER DAN € 10.000,-

BIJLAGE 4 – OVERZICHT AANGEVRAAGDE SUBSIDIES/VERGOEDINGEN

NAAM ORGANISATIE	GEVRAAGD BEDRAG	STAND VAN ZAKEN
Verwezen wordt naar Business case - investering kunstmuseum		

AANVRAAGFORMULIER INCIDENTELE SUBSIDIE 2024 MEER DAN € 10.000,-

BIJLAGE 5 – RISICOPARAGRAAF

Het is de bedoeling dat u deze risicoparagraaf aanlevert in een word-of pdf-bestand

Verwezen wordt naar Business case - investering kunstmuseum

LET OP: DEZE BIJLAGE DIENT U ALLEEN IN TE VULLEN INDIEN U EEN SUBSIDIEAANVRAAG DOET VAN € 100.000,- EN HOGER

Door middel van de risicoparagraaf wordt inzicht gegeven in de risico's en de daarvoor genomen beheersingsmaatregelen.

Deze risicoparagraaf moet minimaal aan de navolgende eisen voldoen. Het is van belang dat er een relatie wordt gelegd tussen de benoemde risico's en de financiële positie van de subsidieaanvrager. **Het gaat hierbij met name om de risico's die op korte termijn de financiële positie van de subsidieaanvrager negatief kunnen beïnvloeden en daarmee de gesubsidieerde activiteit (beleidsrisico's).**

Hieronder staat de handleiding om tot invulling van de risicoparagraaf te komen. Vul het volgende per risico in:

1. Omschrijving risico
 2. Financiële impact van het risico
 3. Aard van het risico: incidenteel of structureel
 4. Kans dat het risico zich voordoet
 5. Beheersmaatregelen.
-
1. **Omschrijving risico:**
hier aangeven op welke vlak(ken) eventueel risico's bestaan. Hierbij dient te worden ingegaan op de oorzaken, het benoemen van het risico en de beheersingsmaatregelen die worden voorzien op het voorkomen of beperken van de oorzaken. Hierbij kan men denken aan de volgende aandachtsgebieden (voorbeelden);
 - Externe ontwikkelingen: bijvoorbeeld veranderende wet- en regelgeving en economische ontwikkelingen;
 - Bedrijfsvoeringsrisico's: bijvoorbeeld afhankelijkheid van subsidies, tegenvallende/teruglopende ontvangsten, tegenvallende bezoekers- c.q. productieaantallen, hoog personeelsverloop, hoog ziekteverzuim, (verhoging) personeelskosten, (verhoging) onderhoudskosten en verhoging huisvestingskosten (bv. energie);
 - Projectrisico's: bijvoorbeeld sociaal maatschappelijke risico's (bv. vrijwilligers), budgetbeheersing, strenge subsidievoorwaarden en inhoudelijke risico's.
 2. **Financiële impact:**
hoe groot zijn de risico's, eventueel onderverdeeld naar de baten- en lastenkant van de begroting. Hoe groot is het eigen vermogen in relatie met de exploitatieomvang, en is dit voldoende? Op welke manier is geregeld dat eventuele tegenvallers kunnen worden opgevangen? Hoe hoog schat men het risico van discontinuïteit in?
 3. **Aard van het risico:** betreft het omschreven risico een incidenteel risico of een structureel risico?
 4. **Kans dat het risico zich voordoet:** zoveel als mogelijk wordt aangegeven hoe groot de kans is dat de gebeurtenis zich voordoet.
 5. **Beheersmaatregelen:**
de maatregelen die de instelling neemt om de kans op het ontstaan van het risico te verkleinen c.q. de financiële omvang van het risico te beperken worden kort per genoemd risico beschreven.

AANVRAAGFORMULIER INCIDENTELE SUBSIDIE 2024 MEER DAN € 10.000,-

BIJLAGE 6 DEZE BIJLAGE DIENT U IN TE VULLEN INDIEN U EEN SYSTEEMPARTNER⁴ BENT.

OPGAVE VRIJ BESTEEDBARE RESERVES OP HET MOMENT VAN DE AANVRAAG

TOELICHTING: Onderstaande komt uit jaarrekening 2022.

Balansgegevens

Algemene of Egalisatiereserve	: € 5.000
Bestemmingsreserve 1	: € 32.559
Naam van de reserve	: Voorbereiding voor de verduurzaming van het museum
Gevormd sinds	: 31 december 2022
Bestemmingsreserve 2	: €
Naam van de reserve	:
Gevormd sinds	:
Bestemmingsfonds 1	: €
Naam van dit fonds	:
Gevormd sinds	:
Bestemmingsfonds 2	: €
Naam van dit fonds	:
Gevormd sinds	:

Bij meer dan twee bestemmingsreserves of bestemmingsfondsen dienen deze op een afzonderlijke bijlage te worden vermeld.

Onroerende zaken (boekwaarde)	: € geen boekwaarde
Inventaris (boekwaarde)	: € 2.421
Voorzieningen	: € 83.049 (betreft Voorziening grootonderhoud)
Reservering personeel	: € 18.845 (gereserveerde vakantiedagen = verplichting)

⁴ Stichting Bibliotheek Westland, Stichting Westland Cultuurweb, Stichting Streek-en Tuinbouwhistorie Westland, Stichting WestlandTheater De Naald, Stichting Vitis Welzijn, Stichting JGZ Zuid-Holland en Stichting Westland Natuur en Techniek Web

Samenwerking Kunstmuseum & Westlands Museum

Samen voor historie & kunst in Westland

Vernieuwing en uitbreiding van het Westlands Museum

Business case voor de realisatie van een Kunstmuseum in het Westlands Museum

Westland, 29 oktober 2024

Uitbreiding en vernieuwing Westlands Museum
Bestuur Westlands Museum

Bijgaand vindt u de geactualiseerde plannen voor de Business case 'Samen voor historie & kunst in Westland' en het Meerjarenbeleidsplan 2025 – 2028 van het Westlands Museum. In de plannen heeft het Westlands Museum naast de actualisatie ook antwoord gegeven op de vragen die bij wethouder Carlieke van Staalduinen leefden:

- 1) Tonen dat kunst voor een meeropbrengst zorgt
- 2) Tonen dat het bedrijfsleven wil aansluiten
- 3) Toevoeging van de waarde van een kunstmuseum in Westland
- 4) Toelichting waarom uitbreiding met 0,6 fte nodig is

INHOUD

Management samenvatting	3
Achtergrond	4
Een kunstmuseum in het Westland	4
Toegevoegde waarde	5
Alternatief	6
Verwacht resultaat	7
Begroting en dekkingsplan	9
Tijdsplanning	11
Risico's	11

Management samenvatting

In 2017 is het initiatief gestart om een Kunstmuseum in Westland te realiseren. Vrij snel kwamen de initiatiefnemers van het Kunstmuseum tot de conclusie dat de realisatie van een Kunstmuseum het meest kansrijk is als dit in co-creatie met het Westlands museum gaat. Gezamenlijk hebben zij daarom als een doelstelling geformuleerd: *“Het Westlands Museum geschikt maken voor het tentoonstellen van kunstobjecten, wat betekent het klimatologisch in orde maken van de bestaande expositieruimtes, en het bouwen van een volledig nieuwe expositieruimte aan de zijkant van het bestaande gebouw.”* In de Cultuurkoers 2030 van Gemeente Westland was ook het advies opgenomen om een Kunstmuseum in het Westlands Museum te realiseren. Het Westlands Museum is hét cultureel erfgoedcentrum over de streek en de tuinbouw. In de nieuw te realiseren expositieruimte zal dan ook kunst in de context van het Westland getoond worden.

De totale investering bedraagt 1.151.607 euro voor de realisatie van het Kunstmuseum. Het Westlands Museum kan een eigen bijdrage leveren van 476.028 euro en vraagt aan gemeente Westland een bijdrage van 675.579 euro. Fondsen die bijdragen zijn Dumava, Stichting Vastgoed Westlandse Druif en bedrijfsleven. In het hoofdstuk ‘begroting en dekkingsplan’ treft u de begroting en het dekkingsplan.

Met de realisatie van een Kunstmuseum in het Westlands Museum wordt invulling gegeven aan het collegewerkprogramma 2022-2026, de aangenomen motie van 8 november 2023 en het raadsbesluit van 28 februari 2024 waar een bedrag van 675.579 euro is gereserveerd voor de uitbreiding en vernieuwing van het Westlands Museum.

De oplevering van de uitbreiding en vernieuwing van het Westlandse Museum staat gepland op medio 2026. Eén van de risico's is een mogelijk tekort op de exploitatiebegroting. Echter met of zonder de realisatie van het Kunstmuseum is dit risico aanwezig. Huidige medewerkers verrichten meer werkzaamheden dan dat mogelijk is en er zijn veel taken afhankelijk van vrijwilligers. Het Westlands Museum heeft tot op heden geen beroep gedaan op gemeente Westland voor een verhoging van de subsidie als systeempartner. Dit kunnen we realiseren door het inzetten van het aantrekken en binden van het Westlandse bedrijfsleven zodat extra inkomsten worden verworven en de toekomstige exploitatie deels gefinancierd kan worden en doen we daarnaast ook een beroep voor de verhoging van de structurele bijdrage van de Gemeente Westland (Jaarlijkse verhoging €47.000). In aanvullende documenten wordt het Meerjarenbeleidsplan 2025-2028 en de exploitatiebegroting gedeeld.

Achtergrond

In 2017 heeft een groep Westlanders, geïnspireerd door de Westlandse kunsthistoricus Maarten van der Schaft, een bijeenkomst georganiseerd voor de gemeenteraad waarin ideeën en een globaal plan werden gepresenteerd voor de realisatie van een kunstmuseum in de gemeente Westland. Onduidelijk was nog in welke vorm zo'n kunstmuseum gerealiseerd zou kunnen worden, maar de reacties van de fracties waren positief. De toenmalige wethouder van cultuur, Piet Vreugdenhil, was positief en gaf namens de gemeente aan vooral kansen te zien in een samengaan van het kunstmuseum met het *Westlands Museum*. De initiatiefnemers van het kunstmuseum, die zich in 2019 verenigden in de *stichting Kunstmuseum Westland*, zijn met het bestuur van het Westlands Museum in gesprek gegaan om de mogelijkheden tot samengaan te bespreken.

De coronacrisis en het in overeenstemming brengen van de beoogde uitbreiding met het monumentale karakter van het gebouw zorgden voor een stevige vertraging. In 2022 is een werkgroep aangesteld met oud-wethouder Ewald van Vliet als voorzitter, die onderzoek deed naar de haalbaarheid van de ideeën en de eisen die aan het ontwerp gesteld moeten worden. Daaruit bleek dat alleen een uitbreiding van de expositieruimte ten behoeve van kunst zou neerkomen op half werk. Ook de klimaatregeling/isolatie en de faciliteiten voor bezoekers in het bestaande pand behoeften verbetering.

In 2023 zijn verschillende gesprekken gevoerd met gemeente en fracties om te onderzoeken wat realiseerbaar is en welke steun geboden kan worden. Dit heeft geleid tot een motie "steun voor het Westlands Museum". Tijdens deze verkenning is gesproken over het volledige renovatieplan dat was opgesteld door Ewald van Vliet.

In deze business case wordt gesproken over het Westlands Museum en Kunstmuseum. Wanneer gesproken wordt over Kunstmuseum wordt bedoeld de vernieuwing en uitbreiding van het Westlands Museum waarbij kunst een plek krijgt middels extra expositieruimte.

Een Kunstmuseum in het Westland

Een langgekoesterde wens komt met dit plan uit: een volwaardig kunstmuseum in het Westland! Een logische stap, want met het realiseren van dit plan komt er zowel voor Westlanders als voor het bovenregionale publiek eindelijk een plek waar kunst en historie op een aantrekkelijke manier samenkomen.

Het Westlands Museum is al jaren de erfgoedsspecialist van de streek. Door samen te gaan met Stichting Kunstmuseum Westland, krijgt nu ook kunst een volwaardige plek in het museum. Zo wordt kunst in het Westland op de kaart gezet en voor een breed publiek toegankelijk. Het museum gaat tentoonstellingen organiseren die, zoals de tentoonstelling 'Ben Viegers – Meester van licht, lucht en water' al heeft laten zien, een groot publiek aanspreken.

In de komende jaren staan tentoonstellingen over kunstenaars zoals bijvoorbeeld Jan Toorop, Raoul Hynckes en Charles Dankmeijer en zijn relatie met Van Gogh op het programma, maar ook over algemene onderwerpen als de Art Nouveau affichekunst en bloemenpracht vanaf de 17de eeuw. Zo is er een breed programma aan onderwerpen met oude, moderne en hedendaagse kunst.

In het vernieuwde museum komt bovendien ruimte voor het tonen van de topstukken uit de collectie van het museum én van de Gemeente Westland, die zo niet meer 'verstopt' blijven in het depot. Met werk van Aert Schouman (1710 – 1792) tot Jan-Willem Pieneman (1779 – 1853), van Willem Maris (1844 – 1910) tot Jan Toorop (1858 – 1928) en van Kees Andrea (1914 - 2006) tot Tiny van der Sar (1955), om maar een kleine selectie te noemen. Het biedt ook mogelijkheden om hedendaagse en opkomende kunstenaars in diverse disciplines een podium te bieden.

Zo wordt het museum een belangrijke plek voor de promotie van het Westland en verbreedt het het Westlandse toeristische aanbod. Het plan maakt dit mogelijk met minimale kosteninvesteringen, omdat er geen heel nieuw museum gerealiseerd hoeft te worden. Door het isoleren van het bestaande museumgebouw, de uitbreiding met een nieuwe kunstzaal en aanpassingen in de logistiek, krijgt kunst in het Westland een prachtig podium en de aandacht die het verdient.

Toegevoegde waarde

De realisatie van een Kunstmuseum leidt tot mooie voordelen voor het gebied Westland en geeft tegelijkertijd invulling aan:

- Uitvoering van één van de ambities in het collegewerkprogramma: *wij willen het Westlands kunstmuseum de kans geven haar poorten te openen. Wij ondersteunen daarom de huidige gesprekken met het Westlands Streekmuseum en zullen zo nodig faciliteren. We zien een dergelijk museum als een versterking van het al bestaande museum. (bron: CWP Westland 2022-2026).*
- Uitvoering van de (aangenomen) motie van 8 november 2023 waarin de gemeenteraad B&W oproept om *'met de initiatiefnemers van het Westlands Kunstmuseum concrete stappen te zetten tot realisering van het museum bij het Westlands Museum in 2024.'*
- Het raadsbesluit van 28 februari 2024 waarin een reservering is gemaakt van 675.569 euro voor de realisatie van een kunstmuseum.
- De uitgangspunten die gesteld zijn in de Cultuurkoers 2030 van Gemeente Westland.

Uitgangspunten Cultuurkoers 2030

De toegevoegde waarde van de realisatie van een Kunstmuseum is te verbinden met de vijf uitgangspunten uit de Cultuurkoers.

- 1) Bestaand cultuurbeleid: ruimte voor doorgroei en innovatie.
 - a. Een cultureel boegbeeld voor inwoners en bestuurders.
Het Kunstmuseum trekt een breder publiek. Dit heeft het Westlands Museum ervaren door nu voor de tweede keer een kunsttentoonstelling te organiseren. Het Westlands Museum krijgt daardoor de kans om een breder publiek kennis te laten maken met de historie van Westland en het gebied Westland. In het museum zal kunst in de context van het Westland worden getoond en zullen een aantal objecten/schilderijen uit het Historisch archief permanent worden getoond.
- 2) Onderwijs: cultuur als basis voor een leven lang leren.
 - a. Via Cultuurweb komen leerlingen in contact met kunst, het Westlands Museum kan met kunst een mooi verlengstuk zijn als het gaat om leven-lang-leren in kunst.
 - b. Een verruiming van de vaste expositie over de tuinbouw- en streekhistorie.
Het Westlands Museum beheert het collectieve erfgoed en zorgt ervoor dat het toegankelijk is. Hier en nu, maar ook voor de generaties die na ons komen. Om vanuit het verleden duiding te geven aan het heden en de toekomst.
- 3) Zorg en welzijn: cultuur maakt beter.
 - a. Meer verbinding tussen (toekomstige) inwoners.
Kunst zet aan tot denken, overdenken en leidt op verschillende lagen tot gespreksstof.
- 4) Openbare ruimte: zonder erfgoed is Westland niet zichzelf.

Door het aanbieden van kunst wordt het Westlands Museum nog relevanter en neemt daarmee een nog sterkere plek in in de omgeving.

5) Economie: cultuur loont.

- a. Grotere aantrekkingskracht voor bezoekers.
- b. Meer relevantie leveren voor internationale bezoekers.
- c. Het versterken van het imago van Westland.

De cultuurkoers 2030 geeft aan dat culturele organisaties banen creëren en dat de uitgaven rond een cultureel bezoek (horeca, winkels, vervoer) bijdragen aan de Westlandse economie. Het Westlands Museum levert met name een bijdrage aan een zinvolle vrijwillige 'baan' voor vrijwilligers.

Jaarlijks ontvangt Westland ruim 150 delegaties veelal uit Azië of landen waar de tuinbouwsector nog in ontwikkeling is. Door de verbinding te maken met het verleden laat Westland zien dat ook zij die ontwikkeling in de tuinbouw heeft doorgemaakt.

Alternatief

Stichting Kunstmuseum Westland heeft overwogen om een geheel eigen pand te betrekken voor een kunstmuseum. Echter, na gesprekken met het Westlands Museum en de staat van dienst van het Westlands Museum kwam het kunstmuseum tot de conclusie dat een samenwerking met het Westlands Museum het meest kansrijk is voor de realisatie van een kunstmuseum. Een aantal andere voordelen zijn onder andere:

- Locatie is beschikbaar, waardoor verbouwingskosten lager zullen zijn dan in een volledig nieuw dan wel ander bestaand pand.
- Er is reeds een professionele organisatie beschikbaar die direct aan de slag kan en kennis heeft van het ontwikkelen van relevante tentoonstellingen. Bovendien beschikt het Westlands Museum over een groot corps van maar liefst 100 vrijwilligers dat een breed scala aan werkzaamheden voor haar rekening neemt.
- Werkprocessen zijn al ingericht (denk aan reserveringen, kassa, administratie, planning, inkoop etc).
- Geen dubbele personele en organisatorische kosten.
- Historie en kunst worden met elkaar verbonden.

Deze business case is daarom gericht op de realisatie van een kunstmuseum in het Westlands Museum.

Verwacht resultaat

Het Westlands Museum is het geheugen van Westland. Het is een schatkamer van verhalen en objecten die niet vergeten mogen worden. Kunst hoort daar onlosmakelijk bij. Het beoogde resultaat is het realiseren van een kunstmuseum in het Westlands Museum. Dit brengt het Kunstmuseum en het Westlands Museum tot de volgende doelstelling:

“Het Westlands Museum geschikt maken voor het tentoonstellen van kunstobjecten, wat betekent het klimatologisch in orde maken van de bestaande expositieruimtes, en het bouwen van een volledig nieuwe expositieruimte aan de zijkant van het bestaande gebouw.”

De realisatie van de uitbreiding met een extra expositieruimte zorgt ervoor dat:

- Huidige exposities herzien kunnen worden (inclusief historische tuin), waarbij er meer koppeling is met het heden (“hoe zijn we tot het NU gekomen?”)
- Het Westlands Museum meer van betekenis is in/voor de Westlandse samenleving.
- Het Westlands Museum duurzamer wordt door isolatie en groene energievoorzieningen.
- Meer bezoekers worden aangetrokken naar Westland en het Westlands Museum.
- Meer ruimte wordt gerealiseerd om groepen (tot 40 personen) te ontvangen.

Uitbreiding museum en integratie kunstmuseum

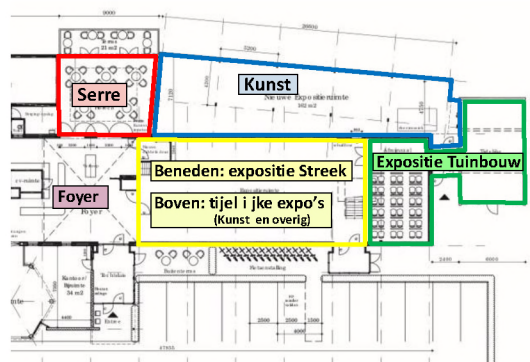
Nieuwe expositieruimte naast de boerderij

Met een nieuwe expositieruimte wordt het mogelijk om regelmatig nieuwe kunsttentoonstellingen te organiseren. Vanwege de monumentale status van het gehele complex is een extra expositieruimte alleen mogelijk aan de zijkant (achterkant) van de boerderij. Figuren 1 en 2 tonen hoe en waar de uitbreiding zal plaatsvinden.

d

Figuur 1: uitbreiding paars en groen vlak

Figuur 2: indeling uitbreiding

Figuur 1 laat de uitbreiding aan de zijkant van het Westlands Museum zien. Het groene vak wordt de serre (62m²) waar bezoekers kunnen genieten van een lunch, koffie met gebak of anderszids. Het paarse vlak laat de extra expositieruimte zien (162m²).

Figuur 2 laat de verschillende nieuwe en bestaande expositieruimtes zien. De expositie-nieuwbouw (blauw) gaat met name ingezet worden voor kunst. De wagenshuur (groen) wordt het startpunt voor de tuinbouwhistorie. In deze zaal zal het heden met het verleden van de innovatieve tuinbouw zichtbaar worden.

Belangrijke punten exposeren kunst

Kunst vraagt om *goede klimatologische omstandigheden*. Deze zijn op dit moment nog niet voldoende in het Westlands Museum, waardoor objecten aangetast kunnen worden en het verkrijgen van bruiklenen moeilijk is. Dit geldt zeker voor kunstobjecten van andere musea. Alle expositieruimtes zouden condities moeten hebben die voldoen aan de volgende voorwaarden:

- Temperatuur tussen 16°C en 22°C.
- Relatieve luchtvochtigheid (RV) tussen 45% en 58%.
- Verlichting rond 200 lux (led).

Om dit te realiseren is vereist dat het dak van het museum in zijn geheel wordt geïsoleerd.

Compartimentering moet ervoor zorgen dat er geen luchtstroming door de ruimtes ontstaat en specialistische apparatuur gaat zorgen voor een stabiele RV.

Herschikking huidige ruimtes

Huidige expositieruimte: verbinding huidige en toekomstige tuinbouw

De Wagenshuur, inclusief de veilingzaal, zal de start worden van de tuinbouwexpositie. In de Wagenshuur wordt via 3D-films een indrukwekkend beeld geschetst van de hedendaagse, innovatieve tuinbouwsector. Vervolgens bezoekt men de historische tuin, waarin zichtbaar wordt hoe de tuinbouw zich ontwikkeld heeft vanaf 1700 tot de sector die het nu is. Voor deze ontwikkeling wordt ook samengewerkt met het World Horti Center.

Vernieuwde 'routing' door museum met o.a. derde tochtsluis

Bij realisatie van een extra (kunst)expositieruimte is aanpassing van de routing benodigd, zodat optimale en logische looproutes ontstaan. Om dat te kunnen realiseren is een derde 'tochtsluis' benodigd, die komt tussen de boerderij en de Wagenshuur. Tevens zal in de huidige foyer een ingang naar de kunstexpositieruimte komen.

Aangepaste horecagelegenheid

De huidige foyer is ook een kleine horecagelegenheid en telt nu 20 zitplaatsen die vrij krap zijn. De huidige foyer zal een ingang worden naar de kunstexpositieruimte, waardoor er een ander plek voor bezoekers benodigd is waar zij even een kopje koffie kunnen drinken. Het huidige buitenterras is een prachtige plek om te zitten, maar is slechts vier maanden per jaar te gebruiken. Het terras wordt een Serre; een plek om na te genieten van een tentoonstelling. Deze ruimte kan daarnaast ook worden gebruikt voor groepen die het Westlands Museum bezoeken.

Begroting en Dekkingsplan

Onderstaande tabellen laten een overzicht zien van de begrote totale kosten (tabel 1) en ontvangsten (tabel 2) om de kosten voor de vernieuwing en uitbreiding van het Westlands Museum te dekken.

Kostenposten	Kosten	Totaal
Voorbereidingen en begeleidingen		
architect (voorbereiding en begeleiding)	€ 15.000	
constructeur (voorbereiding en begeleiding)	€ 10.000	
adviseur (diversen berekeningen)	€ 7.500	
		€ 32.500
Bouwwerkzaamheden bestaande gebouw		
dichtzetten tussenmuur huisje + bouwen balie	€ 10.000	
		€ 10.000
Bouwwerkzaamheden nieuwbouw museaal		
slopen + afvoeren huidige serre en schuuropbouw	€ 10.000	
lev. + aanbr. betonnen funderingsplaat onder nieuwbouw	€ 60.250	
geheel nieuwbouw serre + foyer	€ 93.750	
geheel nieuwbouw expositieruimte incl. geluidsdempende binnenwanden	€ 300.000	
lev. + aanbr. buitenterras naast serre (vloerconstr. + hekwerken)	€ 10.500	
inzagen huidige buitenmuren / lev. + plaatsen deurkozijnen (5 stk)	€ 18.000	
div. afwerkingen en aansluitingen	€ 10.000	
lev. + plaatsen 3e tochtsluis	€ 30.000	
		€ 532.500
Verduurzaming		
renoveren + isoleren bestaande dakconstructie gehele gebouw (binnenkant)	€ 80.000	
renoveren + isoleren bestaande dakconstructie hooiberg	€ 40.000	
lev. + aanbr. zonnepanelen (ca 70 stuks)	€ 40.000	
renoveren + isoleren bestaande wandconstructie Hooiberg (wanden en ramen)	€ 15.000	
W-installatie hybride-ketels	€ 20.000	
warmtepomp Wagenschuur	€ 10.000	
		€ 205.000
Werktuigbouwkundige installatie nieuwbouw		
distributieleidingwerk en convectoren exporuite en foyer	€ 30.000	
luchtvochtigheidsregelingen expositieruimtes	€ 20.000	
		€ 50.000
Elektrotechnische installatie + verlichting		
elektrische installatie	€ 7.625	
lichtinstallatie	€ 15.180	
noodverlichting	€ 2.305	
laadpunten	€ 5.178	
inbraakbeveiliging	€ 8.350	
CCTV-installatie (camera's)	€ 5.112	
kabelgoot	€ 5.720	
PV-installatie	€ 1.282	
aanpassing bestaande installatie	€ 3.163	
set digitale datameters	€ 3.000	
		€ 56.915
Diversen binneninrichtingen/ afwerkingen		
lev. + plaatsen meubilair + div. inrichtingen serre en terrassen	€ 18.000	
lev. + plaatsen div. inrichtingen tochtsluizen (info, vloerafwerking)	€ 12.000	
		€ 30.000
Diversen werkzaamheden nieuwe expositieruimte		
inrichting exporuite (vloer, tussenwanden, vitrines)	€ 40.000	
		€ 40.000
Diverse werkzaamheden expositieruimte in Wagenschuur		
concept, ontwerp en grafische vormgeving en begeleiding (huidige tuinbouw)	€ 10.000	
inrichting exporuite (incl AV)	€ 80.000	
		€ 90.000
Subtotaal		€ 1.046.915
Onvoorzien 10%		€ 104.692
TOTAAL kosten		€ 1.151.607

Tabel 1: begroting

Ontvangsten		Opmerkingen
Fondsen		
Stichting Vastgoed Westlandse Druif	€ 300.000	toegezegd
Dumava	€ 100.000	toegezegd
Partners		
Gemeente Westland	€ 675.579	in behandeling
Sponsors		
Bedrijfsleven	€ 76.028	reeds 37.500 toegezegd
TOTAAL ontvangsten	€ 1.151.607	

Tabel 2: dekkingsplan

Het Westlands Museum zorgt voor bijdragen vanuit fondsen, sponsors en bedrijfsleven. Het museum heeft momenteel geen eigen middelen om een significante bijdrage te leveren. Deze begroting is samengesteld in samenwerking met Van Mierlo bouw & ontwikkeling.

Verwachte extra baten

Naast de investering in het Kunstmuseum zijn er ook een aantal te verwachten baten/opbrengsten. Opbrengsten voor een museum zijn niet altijd in geld uit te drukken. De Nederlandse Museumvereniging geeft ook aan dat musea niet kunnen bestaan zonder subsidie. Dat betekent niet dat het Westlands Museum niets zou moeten ondernemen. Een aantal activiteiten worden ondernomen om onder andere de toekomstige groei te faciliteren.

Verhogen aantal bezoekers

De komst van meer kunst zal meer bezoekers aantrekken. Gemiddeld trekt het Westlands Museum ongeveer 10.000 bezoekers per jaar. Na de eerste kunsttentoonstelling Natuur & Detail is de ervaring dat er daadwerkelijk meer bezoekers naar het Westlands Museum komen speciaal voor een kunsttentoonstelling. Gemiddeld zijn er 1500 bezoekers meer gekomen in deze periode. Onlangs is de tentoonstelling Ben Viegiers geopend en ook hier verwacht het museum extra bezoekers aan te trekken, ook van buiten de regio. Een positief gevolg hiervan is dat bezoekers vaak ook een dorpscentrum opzoeken en dus meer zullen besteden dan alleen een museumbezoek.

Verhogen toegangsprijs

De huidige toegangsprijs is 7,00 euro. Na de renovatie en verbouwing wordt deze verhoogd naar 9,00 euro per persoon.

Donateurs werven

Het Westlands Museum telt momenteel 500 donateurs. De donateursbijdrage is minimaal € 25. Daarvoor ontvangen zij 4x per jaar het blad Westlandse Streekhistorie. Donateurs hebben, samen met hun partner, gratis toegang tot het museum. In totaal levert de donateursbijdrage 12.500 euro per jaar op. Deze inkomsten worden toegevoegd aan de exploitatie van het museum. Het museum gaat in de komende beleidsperiode (2024-2027) inzetten op het aantrekken van meer donateurs.

Partners werven (Bedrijfsleven betrekken)

Tot op heden is er nog geen actieve werving onder bedrijven. Met de inzet van een kunstmuseum is de verwachting dat er meer bedrijven aangetrokken kunnen worden. Het Westlands Museum gaat dit traject versneld inzetten.

Verhogen inkomsten horeca

Groepen incl. de arrangementen zijn een belangrijke bron van inkomsten. De nieuwbouw Serre zal met een **kleine kaart** de individuele bezoeker uitnodigen om meer van deze faciliteit gebruik te maken en daarmee de omzet per bezoeker vergroten.

Tijdsplanning

De verwachting is dat de benodigde vergunningen in de tweede helft van 2024 of het eerste kwart van 2025 verleend kunnen worden. Intentie is om in het vroege voorjaar te starten met de aanleg van zonnepanelen, gevolgd door het aanbrengen van klimaatmaatregelen (m.n. isolatie) in de zomer van 2025. Vanaf het najaar start de nieuwbouw van de nieuwe kunstzaal en de nieuwe serre, waarbij de planning is dat die werkzaamheden medio 2026 afgerond kunnen worden. Onderstaande tabel toont een voorlopig tijdspad.

	2023				2024				2025				2026			
Financiering regelen																
Vergunningen akkoord																
Zonnepanelen																
Isolatie daken																
Hybride ketels																
Bouw nieuwe ruimtes																

Tabel 3: Tijdsplanning

Risico's

Mogelijke uitdagingen die het Westlands Museum tegemoet kan zien, zijn:

1) Tekort parkeerplaatsen

Door het aantrekken van meer bezoekers kan de parkeerfaciliteit te klein zijn. Het Westlands Museum telt 29 parkeerplaatsen en uitbreiding op het eigen terrein is niet mogelijk.

Mogelijke oplossing: huren van parkeerruimte bij de overbuurman, 140 meter verder. Hiervoor doen we geen beroep op de gemeente.

2) Mogelijk tekort exploitatie

De afgelopen 10 jaar is de subsidiebijdrage als systeem/kernpartner redelijk stabiel gebleven en is er geen aanvraag gedaan op het verhogen van de subsidie. Veel vitale activiteiten zoals onderhoud en beheer historische tuin, catering coördinatie, klusactiviteiten, opbouw tentoonstellingen worden uitgevoerd door vrijwilligers. Daarnaast is er afgelopen jaren meer werk verricht door medewerkers dan dat men eigenlijk aankan. Voor de toekomst, met of zonder realisatie van een Kunstmuseum, zal naar duurzame personele oplossingen gezocht moet worden. Ook zullen er meer kosten worden verwacht waaronder onderhoud van het gebouw, stijging energiekosten, hogere verzekering van kunst, transport voor bruiklenen etc.

Mogelijke oplossing: Komende jaren wordt ingezet op het binden van bedrijven aan het Westlands Museum, waardoor mogelijk en/of deels kostenverhogingen betaald kunnen worden. Zoals eerder aangegeven is een nieuw beleidsplan (2025-2028) ontwikkeld waarbij één van de speerpunten is het aantrekken en verbinden van het Westlandse bedrijfsleven aan het Westlands Museum.

Memo

AAN : De leden van de commissie Maatschappelijke Omgeving (MO)

VAN : Wethouder C.Y. van Staalduinen

DATUM : 3 december 2024

BETREFT : Beantwoording vraag commissie MO Uitbreiding en vernieuwing Westlands Museum

Middels dit memo geef ik antwoord op de vraag die gesteld is in de commissie MO van maandag 25 november 2024 over de uitbreiding en vernieuwing van het Westlands Museum.

Vraag:

Waarom stijgen de kosten 'onderhoud gebouwen en terrein' van €6.000 naar €7.000?

Antwoord:

Toelichting post "Onderhoud gebouwen en terrein"

De post 'Onderhoud gebouwen en terrein' betreft onderhoudskosten voor zowel het museum, de historische tuin en overige ruimtes op het terrein waaronder de parkeerplaats en de voortuin. Deze kosten omvatten onderhoudscontracten voor onder andere noodverlichting, veiligheidsinstallatie, CV, lift en de bliksembeveiliging. Daarnaast omvat deze post ook materialen die ingekocht worden om onderhoud te plegen aan onder andere de kassen en schuren in de historische tuin, en de aanschaf van (kleinere) materialen die stuk gaan. Dankzij de inzet van een bouwploeg en een klusteam bestaande uit vrijwilligers, houdt de stichting de kosten beperkt.

Met de vernieuwing en uitbreiding van het museumcomplex met een nieuwe expositieruimte voor kunst en een serre, zullen de kosten voor de externe onderhoudsbedrijven (noodverlichting, veiligheid, CV, etc.) stijgen. Dit is de reden voor de kostenstijging van €6.000 in 2025 naar €7.000 in 2026 en verder.

Gemeenteraad

Dossiernummer	462
Vertrouwelijk	Nee
Vergaderdatum	11 december 2024
Agendapunt	22
Titel	Voorstel tot vaststelling van de Verordening Afvalstoffenheffing Westland 2025
Portefeuillehouder	Ben van der Stee

Bijlagen
Raadsbesluit [24-0164445]
Raadsvoorstel – Verordening Afvalstoffenheffing 2025 [24-0164439] aangepast na commissie
Memo wethouder Van der Stee inzake toelichting Verordeningen gemeentelijke belastingen 2025

Geagendeerd	Vergaderdatum
Commissie Bestuur & Economie	28 november 2024
Gemeenteraad	11 december 2024

Stemming

39 stemmen voor

Stem voor	Stem tegen
CDA Westland	
Chafia, Dennis Eeltink, Jaco Jong, Janice de Klinkspoor, Kevin Mark, Cor van der Vermeer-de Smit, Jenny	
CU-SGP Westland	
Koen-Snijders, Bea	
D66 Westland	
Daalhof, Ilse Hofland, Benjamin	

FvD Westland	
Voort, Jasper van der	
FVV	
Vliet, Angelique van	
GemeenteBelang Westland	
Berg, André van den Jansen-van Voorthuizen, Karin van Keizer, Remmert Kester, Stefan Lelieveld, René Stelt, Mireille van der Veen, Joep van Voois, Gerben	
GroenLinks Westland	
Plomp, Duncan	
LPF Westland	
Koppen, Dave van Meer, André van der Munck-Schoordijk, Trudy de Voskamp, Peter Witkamp, John	
PvdA Westland	
Gier, Nico de	
Westland Verstandig	
Beukel, Jan-Willem van den Boekestijn, Leo Bogaard, Jan Bongaards, Arie Duijsens, Peter Giessen, Renate van der Hogervorst-Stokkers, Melanie Leurink, Astrid Nederpel, Ralph Nooy, Jan de	

Westlandse VVD	
Bakker, Guus Dijk, Bianca van Erven, Suzanne van	

RAADSBSLUIT

De raad van de gemeente Westland;

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders van 19 november 2024,
met nummer 24-0164415;

gelet op artikel 15.33 van de Wet milieubeheer;

gehoord het advies van de commissie Bestuur en economie van 28 november 2024 en gehoord de
beraadslagingen van onderhavige vergadering;

BESLUIT:

vast te stellen de:

VERORDENING OP DE HEFFING EN DE INVORDERING VAN AFVALSTOFFENHEFFING WESTLAND 2025.

Artikel 1 Definitie

In deze verordening wordt verstaan onder 'gebruik maken': gebruik maken in de zin van artikel 15.33 Wet milieubeheer.

Artikel 2 Aard van de belasting en belastbaar feit

1. Onder de naam 'afvalstoffenheffing' wordt een directe belasting geheven als bedoeld in artikel 15.33 van de Wet milieubeheer.
2. De afvalstoffenheffing bedoeld in deze verordening wordt naar afzonderlijke grondslagen geheven ter zake van het gebruik maken van een perceel ten aanzien waarvan krachtens de artikelen 10.21 en 10.22 van de Wet milieubeheer een verplichting tot het inzamelen van huishoudelijke afvalstoffen geldt.

Artikel 3 Voorwerp van de belasting

1. Voorwerp van de belasting is een perceel.
2. Als perceel wordt aangemerkt:
 1. de onroerende zaak, bedoeld in artikel 16, onder a, c, d en f, van de Wet waardering onroerende zaken;
 2. de roerende zaak, welke duurzaam aan een plaats gebonden is;
 3. een gedeelte van een in onderdeel b bedoelde roerende zaak dat blijkens zijn indeling is bestemd om als afzonderlijk geheel te worden gebruikt;

RAADSBSLUIT

4. een samenstel van twee of meer in onderdeel b bedoelde roerende zaken of in onderdeel c bedoelde gedeelten daarvan die bij dezelfde belastingplichtige in gebruik zijn en die, naar de omstandigheden beoordeeld, bij elkaar behoren.
5. het binnen de gemeente gelegen deel van de in onderdeel b bedoelde roerende zaak, van een in onderdeel c bedoeld gedeelte daarvan of van een in onderdeel d bedoeld samenstel.

Artikel 4 Belastingplicht

De belasting wordt geheven van degene die al dan niet krachtens eigendom, bezit, beperkt recht of persoonlijk recht gebruik maakt van een perceel.

Artikel 5 Maatstaf van heffing en belastingtarief

1. De belasting bedraagt per perceel per belastingjaar: € 294,48;
2. De belasting als bedoeld in onderdeel 1 bedraagt, indien het perceel op 1 januari of, indien de belastingplicht later aanvangt, bij aanvang van de belastingplicht,
 1. wordt gebruikt door één persoon € 294,48;
 2. wordt gebruikt door twee personen € 332,52;
 3. wordt gebruikt door drie personen of meer € 371,40.
3. In afwijking van het tweede lid is het tarief, indien het heffingstijdvak afwijkt van het kalenderjaar, gelijk aan de som van de evenredige delen van de voor de desbetreffende kalenderjaren geldende tarieven.
4. Het aantal personen, dat gebruik maakt van een perceel, wordt beoordeeld naar de situatie op het tijdstip van ontstaan van de belastingplicht. Voor de vaststelling van de gebruikssituatie is beslissend wat ter zake in de gemeentelijke basisadministratie persoonsgegevens is geregistreerd, tenzij blijkt dat de gebruikssituatie anders is.
5. Indien in de loop van het belastingjaar enige wijziging optreedt in de samenstelling van het in lid 4 bedoelde aantal personen, wordt bij de berekening van de belasting hiermede geen rekening gehouden op de wijze als bedoeld in artikel 8.
6. De belasting voor het op verzoek verwijderen van grove huishoudelijke afvalstoffen bedraagt per afvaldeelsroom per 3m³ of minder € 12,50.
7. De belasting voor het op verzoek direct verwijderen van grove huishoudelijke afvalstoffen bedraagt per afvaldeelsroom per 3 m³ of minder € 100,00.

Artikel 6 Belastingjaar

Het belastingjaar is gelijk aan het kalenderjaar.

Artikel 7 Wijze van heffing

1. De belasting, bedoeld in artikel 5, eerste lid, wordt bij wege van aanslag geheven.
2. De belasting, bedoeld in artikel 5, zesde en zevende lid, wordt geheven door middel van voldoening op aangifte of op andere wijze. Het gevorderde bedrag wordt mondeling of langs

RAADSBSLUIT

elektronische weg, dan wel door toezending of uitreiking van de schriftelijke kennisgeving aan de belastingschuldige bekendgemaakt.

Artikel 8 Ontstaan van de belastingschuld en heffing naar tijdsgelang

1. De belasting, bedoeld in artikel 5, eerste lid, is verschuldigd bij de aanvang van het belastingjaar of, zo dit later is, bij de aanvang van de belastingplicht.
2. Indien de belastingplicht in de loop van het belastingjaar aanvangt, is de belasting bedoeld in artikel 5, eerste lid, verschuldigd voor zoveel twaalfde gedeelten van de voor dat jaar verschuldigde belasting als er in dat jaar, na de aanvang van de belastingplicht, nog volle kalendermaanden overblijven. Het vierde lid is van overeenkomstige toepassing.
3. Indien de belastingplicht in de loop van het belastingjaar eindigt, bestaat aanspraak op ontheffing voor zoveel twaalfde gedeelten van de voor dat jaar verschuldigde belasting bedoeld in artikel 5, eerste lid, als er in dat jaar, na het einde van de belastingplicht, nog volle kalendermaanden overblijven. Het vijfde lid is van overeenkomstige toepassing.
4. Bij de aanvang van de belastingplicht op de eerste van een kalendermaand is over die maand de volle belasting verschuldigd. Bij aanvang op een later tijdstip wordt over de lopende kalendermaand geen belasting geheven.
5. Bij beëindiging van de belastingplicht na de eerste van een kalendermaand is over die maand de volle belasting verschuldigd.
6. Het tweede en derde lid zijn niet van toepassing indien de belastingplichtige binnen de gemeente verhuist en aldaar van een ander perceel gebruik maakt.
7. De belasting, bedoeld in artikel 5, zesde en zevende lid, is verschuldigd bij de aanvang van de dienstverlening.

Artikel 9 Termijnen en wijze van betaling

1. In afwijking van artikel 9, eerste lid, van de Invorderingswet moeten de aanslagen worden betaald in twee gelijke termijnen, waarvan de eerste termijn vervalt op de laatste dag van de maand volgend op de maand die in de dagtekening van het aanslagbiljet is vermeld, en de tweede termijn één maand later.
2. In afwijking van het eerste lid geldt, in geval het totaalbedrag van de op één aanslagbiljet verenigde aanslagen, of als het aanslagbiljet maar één aanslag bevat het bedrag daarvan, € 100,00 of meer bedraagt, maar minder of gelijk is aan € 10.000,00, en zolang de verschuldigde bedragen door middel van automatische incasso van de betaalrekening van de belastingplichtige kunnen worden afgeschreven, met inachtneming van hetgeen is opgenomen in het vierde lid van dit artikel, dat de aanslagen moeten worden betaald in tien gelijke termijnen. De eerste termijn vervalt op de laatste werkdag van de maand volgend op de maand die in de dagtekening van het aanslagbiljet is vermeld. Elk van de volgende termijnen vervalt telkens één maand later op de laatste werkdag van die maand.
3. Indien het totaalbedrag van het aanslagbiljet minder bedraagt dan € 100,00 gelden er twee maandelijks incassotermijnen.

RAADSBSLUIT

4. De aanslag, bedoeld in artikel 5, zesde en zevende lid, moet worden betaald op het moment van uitreiking van de kennisgeving, dan wel ingeval van toezending daarvan, binnen 30 dagen na de dagtekening van de kennisgeving.
5. De Algemene termijnenwet is niet van toepassing op de in de voorgaande leden gestelde termijnen.

Artikel 10 Kwijtschelding

Bij de invordering van de belasting voor het op verzoek (direct) verwijderen van grove huishoudelijke afvalstoffen wordt geen kwijtschelding verleend.

Artikel 11 Overgangsrecht

De 'Verordening afvalstoffenheffing Westland 2024' wordt ingetrokken met ingang van de in artikel 12, tweede lid, genoemde datum van ingang van heffing, met dien verstande dat zij van toepassing blijft op de belastbare feiten die zich voor die datum hebben voorgedaan.

Artikel 12 Inwerkingtreding en citeerartikel

1. Deze verordening treedt in werking met ingang van de tweede dag na die van bekendmaking.
2. De datum van ingang van de heffing is 1 januari 2025.
3. Deze verordening wordt aangehaald als 'Verordening Afvalstoffenheffing Westland 2025'.

Aldus besloten door de raad in zijn openbare vergadering van 11 december 2024,

de griffier,

de voorzitter,

P. van Oosten

B.R. Arends

VOORBLAD RAADSVORSTEL

ONDERWERP

Verordening Afvalstoffenheffing 2025

BESLISPUNTEN

1. De Verordening Afvalstoffenheffing 2025 vast te stellen.

ARGUMENTEN, RISICO'S EN KANTTEKENINGEN

Argumenten:

1. *Om de geraamde opbrengst uit de (meerjaren)begroting te realiseren, dienen de huidige tarieven met de inflatiecorrectie van 2,4% te worden verhoogd.*
2. *Tekorten kunnen worden onttrokken aan de egalisatievoorziening afval.*

Risico's/kanttekeningen:

1. *De tarieven van de afvalstoffenheffing zijn nog niet kostendekkend.*
2. *De stijging van de woonlasten in 2025 bedraagt 3,8%.*

RAADSVORSTEL

AANLEIDING

Het streven is om het inzamelen en verwijderen van huishoudelijke afvalstoffen en grove huishoudelijke afvalstoffen kostendekkend uit te voeren. Bij de vaststelling van de tarieven wordt rekening gehouden met de differentiatie naar één-, twee- en meerpersoonshuishoudens. Daarnaast zijn er nog afzonderlijke tarieven voor het op verzoek (direct) verwijderen van grove huishoudelijke afvalstoffen.

DOELSTELLING

Het doel van deze heffing is het dekken van de kosten die de gemeente maakt om afval van huishoudens in te zamelen en te verwerken.

ARGUMENTATIE

1. Om de geraamde opbrengst uit de (meerjaren)begroting te realiseren, dienen de huidige tarieven met de inflatiecorrectie van 2,4% te worden verhoogd.

De in de Paragraaf Lokale Heffingen van de Begroting 2025 opgenomen bedragen zijn inclusief de voorgestelde tariefsverhoging van 2,4%. Het dekkingspercentage bedraagt voor de onttrekking aan de egalisatievoorziening afval 89,5%.

2. Tekorten kunnen worden onttrokken aan de egalisatievoorziening afval.

Op 1 januari 2025 bedraagt het saldo van de egalisatievoorziening € 1,2 miljoen en het saldo van de reserve Afval bedraagt € 1 miljoen.

RISICO'S EN KANTTEKENINGEN

1. De tarieven van de afvalstoffenheffing zijn nog niet kostendekkend.

Overzicht kostendekkendheid afvalstoffenheffing 2025.

Afvalstoffenheffing	Begroting 2025	
	Baten	Lasten
7.3 Afval kosten taakvelden incl. (omslag)rente		14.688.000
2.1 Verkeer en vervoer kosten taakveld incl. (omslag-) rente		304.200
Inkomsten taakveld(en), excl. heffingen		-1.247.000
Netto kosten taakveld		13.745.200
<i>Toe te rekenen kosten:</i>		
0.4 Overhead incl. (omslagrente)		414.200
Btw		3.018.200
<i>Opbrengst heffingen:</i>		
7.3 Afval heffingen huishoudelijk afval	15.759.700	
7.3 Afval grofvuil	30.000	
6.3 Inkomstenregeling (kijtschelding)	-411.600	
Totaal afvalstoffenheffing	15.378.100	*17.177.500

RAADSVORSTEL

Dekkingspercentage voor mutatie voorziening		89,5%
Onttrekking voorziening egalisatie afval	1.799.400	
Dekkingspercentage 2025		100%
Dekkingspercentage 2024		100%

**af rondingsverschil*

Toelichting afvalstoffenheffing:

De kosten, die toegerekend worden vanuit taakveld 2.1 Verkeer en vervoer, betreffen de straatreiniging. De straatreiniging wordt door de gemeente uitgevoerd met het oog op het functioneren van de riolering, verkeer aanbieden van afval en de verkeersveiligheid. Wij schatten in dat 15% van de kosten van de straatreiniging betrekking heeft op de afvalinzameling.

Op basis van de huidige cijfers komt het dekkingspercentage van de afvalstoffenheffing in 2025 uit op 100%. Inclusief de onttrekking aan de egalisatievoorziening. Ten opzichte van de berekening van 2024 (na de begrotingswijziging) zijn de geraamde lasten gestegen met € 251.000. De stijging van de geraamde lasten wordt veroorzaakt doordat HVC N.V. vanaf 1 januari 2025 de inzameling en verwerking van het huishoudelijk afval met bijbehorende dienstverlening en het eigenaarschap en beheer van de bestaande als nieuwe inzamelmiddelen overneemt.

2. De stijging van de woonlasten in 2025 bedraagt 3,8%.

De stijging van de woonlasten bedraagt 3,8%. Dit geldt voor eigenaren/gebruikers van woningen in een eigen woning met een gemiddelde WOZ-waarde en een (gemiddelde) waardeinstijging van 7,2%. De woonlasten voor gebruikers van woningen (huurders) stijgen met ca. 2,4%. In 2019 is de macronorm voor de laatste keer toegepast. Dit is een norm voor de totale opbrengsten OZB in Nederland. Het Rijk en de VNG hebben afgesproken dat de macronorm verdwijnt. Daarvoor in de plaats komt een benchmark, waarin de OZB, de riool- en waterzorgheffing en afvalstoffenheffing worden vergeleken. Het resultaat van de benchmark komt in de COELO-atlas, die in maart 2025 uitkomt.

FINANCIËN

Conform (meerjaren)begroting.

COMMUNICATIEPARAGRAAF

Bekendmaking in het elektronisch gemeentebblad en via internet.

EXTERN OVERLEG

Uitsluitend intern.

VERVOLGTRAJECT

Publicatie.

RAADSVOORSTEL

Burgemeester en wethouders van Westland,
de secretaris, de burgemeester,

M.L.M. Weerts

B.R. Arends

Memo

AAN : de leden van de commissie Bestuur en Economie

VAN : wethouder B.P.M. van der Stee

C.C. :

DATUM : 2 december 2024

BETREFT : Toelichting Verordeningen gemeentelijke belastingen 2025.

Afvalstoffenheffing

In de raadscommissie Bestuur en Economie van 28 november 2024 is opgemerkt dat de telling in overzicht kostendekkendheid bij het raadsvoorstel Verordening Afvalstoffenheffing 2025 niet juist is.

In het overzicht is de regel t.a.v. de btw weggefallen. Excuus hiervoor. Dit is hersteld in het raadsvoorstel voor 11 december 2024.

Hiermee is het overzicht weer in overeenstemming met het overzicht zoals dit bij de Begroting aan u is voorgelegd.

Kwijtschelding ozb

In de Verordening kwijtschelding gemeentelijke belastingen Westland 2023 biedt uw raad de mogelijkheid aan voor kwijtschelding van de afvalstoffenheffing en de rioolheffing gebruikersdeel. kwijtschelding aan te vragen.

U vindt deze verordening op <https://zoek.officielebekendmakingen.nl/gmb-2023-49066.pdf>

Het is toegestaan om ook voor de ozb deze mogelijkheid tot kwijtschelding te bieden. En sommige gemeenten doen dit ook. In de huidige situatie kunnen belastingschuldigen met een eigen woning reeds kwijtschelding aanvragen voor afvalstoffenheffing en rioolheffing. Zover we kunnen nagaan is dat in 2024 één keer gebeurd. Dit verzoek is afgewezen i.v.m. aanwezigheid van eigen vermogen. Er zijn geen belastingschuldigen met een eigen woning die in aanmerking komen voor kwijtschelding.

In de praktijk blijkt dat de WOZ-waarde slechts € 3.350 hoger mag zijn dan de hypotheek min een eventueel aanwezig spaardeel van een spaarhypotheek. Hierdoor is er al snel sprake van overwaarde die het mogen verstrekken van kwijtschelding in de weg staat. Uitbreiding van de kwijtschelding voor ozb ligt dan ook niet voor de hand.

